הארץ

4.30 שקלים, יום ראשון כ"ט בטבת התשנ"ה, 1 בינואר 1995 VOL. 77 22931 JANUARY 1

פתרונות בזמן!!!!
לביא
שעוני נוכחות ותוכנה לחישוב שעות עבודה
לביא מחשבים בע"מ, הירדן 29 ר"ג, טל' 03-6775110 פקס' 03-6775233

בן־יאיר: ניתן להפסיק את הבנייה באפרת בנימוק של צורך לאומי חיוני

מקורות בלשכת רה"מ: רבין עדיין מתלבט בסוגיה, בין השאר בגלל השלכותיה על הבנייה בירושלים

מאת גדעון אלון, אלוף בן, איתן רבין ואורי ניר

בהתייעצויות שהתקיימו בסוף השבוע בלשכת היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, הושגה תמימות דעים כי הממשלה רשאית להפר את חוזה החכירה שלה עם עמותת "גבעת התמר" באפרת ולהורות על הפסקת עבודות הכשרת הקרקע והבנייה באזור, בנימוק שמדובר בהפרת החוזה לצרכים לאומיים וציבוריים חיוניים.

ראו עמוד 2א

היועץ המשפטי לממשלה יעביר בכל הנראה עוד היום את חוות דעתו לראש הממשלה, יצחק רבין, לקראת ישיבת הממשלה מחר, שתעסוק בפרשת הבנייה בגבעה בין התנחלות אפרת לכפר אל־חאדר.

מקורות בלשכת ראש הממשלה אמרו כי רבין, עדיין לא החליט כיצד יפעל בעניין הבנייה בגבעה ליד אפרת. לדברי המקורות, רבין מתלבט עדיין בסוגיה, בגלל ההשלכות המדיניות של החלטה על הפסקת העבודות באפרת. החלטה כזו עשויה, לדבריהם, להקרין ולהשפיע אפילו על המשך הבנייה בירושלים.

בעימותים קשים שאירעו ביום שישי בין חיילי צה"ל לבין תושבי אל־חאדר ופעילי שמאל שבאו לאתר להביע את תמיכתם בתושבים, נפצעו שבעה חיילי צה"ל, ביניהם קצין וכן 12 פלשתינאים. 22 מפגינים ישראלים וארבעה פלשתינאים נעצרו בעקבות ההתנגשויות וכולם שוחררו לאחר חקירה.

עצרת תמיכה בתושבי הכפר, שקדמה למהומות, התקיימה למרות צו שהוציא ביום חמישי אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, האוסר לקיים עצרות, כנסים והפגנות בשטח וזאת משיקולים ביטחוניים.

בג"ץ נמנע שלשום מלהורות לשלטונות הביטחון לאפשר לכמה מאות אנשי שלום עכשיו להפגין ליד אל־חאדר. עם זאת קיבל בג"ץ את עתירתה של תנועת שלום עכשיו לתת צו על תנאי, המחייב את המדינה לפרט בתוך 14 יום את עמדתה העקרונית בדבר הזכות להפגין בשטחים.

לדברי מקורות בפיקוד מרכז, ההחלטה לסגור את השטח ניתנה על ידי גורמים המקורבים לראש הממשלה ושר הביטחון. לדבריהם, על אף שהאלוף בירן לא [illegible] את ההצבה, היא [illegible], כדי שלא ייווצרו עימותים.

ידעו של "אבי ערבאות", ד"ר אחמד טיבי, שנכח באירוע התלונן על "ההתנהגות הברוטלית" של כוח המשטרים, והגדיר אותה "ברוטאלית". הוא האשים את ראשי כוחות הביטחון שהיו שם ב"כוונה להכות את האוהדה".
גורמי צבא דחו את טענות ד"ר

(סוף בעמוד 2א)

חיילי צה"ל עוצרים את אחד המשתתפים בהפגנת השמאל נגד המשך הבנייה ליד הכפר אל־חאדר

השיחות בין קציני הצבא של ישראל וסוריה יחודשו החודש בוואשינגטון

מאת עקיבא אלדר, אלוף בן וגיא בכור

ישראל וסוריה סיכמו על המשך השיחות הצבאיות בוואשינגטון, בחודש ינואר, במתכונת דומה לזו שבה התקיים הסבב האחרון שהסתיים לפני עשרה ימים. דרג הדיונים והמועד המדויק ייקבעו השבוע, לאחר שראש הממשלה, יצחק רבין, ישוחח עם הרמטכ"ל היוצא, אהוד ברק, על תוכניותיו, וכן עם מחליפו, אמנון שחק.

במקביל, יקבעו הסורים את נציגם להמשך השיחות, לאחר שלסבב הקודם שיגרו במפתיע את הרמטכ"ל חיכמת שיהאבי, ועמו שניים מעוזריו. האמריקאים רואים בשיחות הרמטכ"לים היענות לבקשתם להעלות את דרג השיחות, ומרגישים כי שיהאבי הוא האישיות המקורבת ביותר לנשיא אסד.

ה"ניו יורק טיימס" דיווח אתמול שהנשיא חאפז אל אסד זעם על פרסום ידיעה בעיתונות הישראלית על פגישתו הראשונה של שגריר סוריה בוואשינגטון, ואליד מועלם, בחודש נובמבר עם קצין ישראלי בכיר. אסד החליט לדחות את שיגור המומחים הצבאיים שלו לוואשינגטון ומחה על ההדלפה בשיחת טלפון לנשיא קלינטון.

נשיא ארה"ב הפציר בו לשקול מחדש את החלטתו ובביקורו האחרון באזור, שכנע כריסטופר את הצדדים לשגר את הרמטכ"לים לסבב שיחות בבירה האמריקאית. הוא סיכם עם הסורים על מתן פרסום לפגישה. בידיעה נאמר כי הנשיא ביל קלינטון נועד למשך 40 דקות עם צוותי המו"מ של ישראל וסוריה. הוא עמד על החשיבות שהוא מייחס למשא ומתן בדרג השגרירים והרמטכ"לים, הדגיש את דאגתו מכך שהזמן שנותר להשגת הסכם שלום בין ישראל לסוריה הולך ואוזל.

מקור בכיר בוואשינגטון אמר כי הפרסום נועד להוכיח שפגישתו של קלינטון עם הנשיא אסד, בעת ביקורו במזרח התיכון בחודש אוקטובר, לא היתה לשווא. פקידים בוואשינגטון אישרו שבאותה פגישה הגמיש אסד את עמדתו ביחס לאורך תקופת הביניים, והסכים שתקופת הביניים תימשך 18 חודש, במקום 12 חודשים.

על פי הידיעה ב"ניו יורק טיימס", אף שבערוץ השיחות בוואשינגטון לא עלה בידי הצדדים לצמצם את הפערים ביחס לסידורי הביטחון, הם התקדמו בנושא לוח הזמנים לנסיגה ולכינון נורמליזציה בין שתי המדינות. עוד נאמר כי מזכיר המדינה, וורן כריסטופר, היה זה שיזם את ערוץ השגרירים במהלך ביקורו באזור בחודש מאי. מאז נועדו השגרירים איתמר רבינוביץ ואליד מועלם ליותר מ-20 פגישות, בהשתתפות ראשי צוות השלום, דניס רוס ומארטין אינדיק. הפגישות התקיימו שלוש פעמים בשבוע במשרדי מחלקת המדינה, או בביתו של רוס. בשלוש מהן השתתף גם כריסטופר.

מקור בכיר בממשל אמר ל"ניו יורק טיימס" שאין להשוות את הערוץ הזה לשיחות החשאיות שהתקיימו בשנת '93 בין ישראלים לפלשתינאים באוסלו. לדבריו, בשיחות בוואשינגטון לא ניכרת אווירת דחיפות.

בכתבה מודגשת כמה פעמים תרומתו של כריסטופר לערוץ הישראלי־סורי, ומרומז כי הוא גם זה שהציע להוסיף את הממד הבט־

(סוף בעמוד 12א)

פרס פועל לדחיית הפעלת החוק לבחירה ישירה של רה"מ
עמ' 4א

תושב רחובות נרצח ביריות בלוד
עמ' 5א

בגליון זה 34 עמודים בשלושה חלקים

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0180	−0.26%
שחור	3.03	—
סל יציג	3.3654	+0.01%

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות ON-LINE אל פסק
גמאטרוניק
טל: 02-821777

חלקים נרחבים מדו"ח ועדת אגרנט מתפרסמים היום

מאת גדעון אלון

חלקים ניכרים מדו"ח ועדת אגרנט, ועדת החקירה הממלכתית שהוקמה בעקבות מחדלי מלחמת יום הכיפורים, יפורסמו היום. על הפרסום של פרקי הדו"ח, שהיו חסויים במשך 21 שנה, החליטה הממשלה בחודש ספטמבר '93.

ראו עמודים 6א-7א

בעקבות עתירת העיתון "מעריב" לבג"ץ בתביעה לפרסום הדו"ח, הסכים בא־כוח העיתון, עו"ד יהודה רסלר, לבטל את העתירה לאחר שהתברר שראש הממשלה אינו מתנגד לפרסום.

ועדת החוץ והביטחון של הכנסת אישרה לפני חודשים ספורים את הכללים לפרסום דו"ח אגרנט. הוועדה קבעה כי יפורסם כל הדו"ח, למעט קטעים שפרסומם עלול לפגוע בביטחון המדינה. יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אורי אור (עבודה), אמר באחרונה כי הוועדה לא דיווחה בישיבות שקיימה בחודש שקדם למלחמה על תגבור הכוחות ברמה ועל פרישות חיזום בדרגים בכירים.

פרשנות / זאב שיף

הדו"ח משקף את גודל המחדל

דו"ח ועדת אגרנט, המתפרסם היום לראשונה – להוציא מחיקות צנזוריאליות לא רבות של ענייני מודיעין – לא יוסיף גילויים מרעישים. הוא ימחיש רק ביתר חדות כי התקלות והמחדלים בצה"ל היו רבים ועמוקים, בעיקר בצמרת הפיקוד. בין השאר יתברר מהדו"ח כי שר הביטחון, משה דיין, דן עם אלוף פיקוד הצפון על נסיגה כוללת של רמת הגולן, וכי ניתנה הוראה להכין את גשרי הירדן לפיצוץ.

מהדו"ח עולה כי במובנים רבים התכונן צה"ל למלחמה הקודמת שלו. יתברר שהיו חסרות מסגרות קבע ושעבודת המטה היתה רעה; ובעיקר כי השליטה בכל הרמות הבכירות, החל ממצב הפיקוד העליון וכלה במרבית האוגדות, לא היתה טובה. כתוצאה מכך לא ידעו בשלבים הראשונים למלחמה מה קורה באמת בשטח.

מאז כתבה הוועדה את הדו"ח שלה התגלו גם פרטים נוספים שלא הגיעו לידיה. למשל, סרטי הקלטה של השיחה בין הרמטכ"ל דוד אלעזר לאלוף פיקוד הדרום שמואל גונן (גורודיש) בקשר לשינויים בתוכנית ההיערכות של צה"ל בסיני (המכונה "שובך יונים"), שבגללם הושעה גונן מתפקידו עוד לפני שהוועדה סיימה את עבודתה. פרטים אלה ואחרים נמצאים בספר שהכינה מחלקת ההיסטוריה בצה"ל על המלחמה, שהפצתו לפיקוד הבכיר מעוכבת משום מה זה יותר משנה.

מה שלא הותר עדיין לפרסום הן העדויות המפורטות של אלה שהופיעו בפני הוועדה. יש רק ציטוטים רבים מהעדויות במסגרת הדו"ח, אך מי שיבקש ללמוד מי העיד נגד מי, לא ימצא מענה לסקרנותו גם עכשיו.

ברור שהוועדה עשתה עבודה מפרכת גם בנושאים תיאורטיים, כמו קשר התרעה, הכרעה במלחמה ושאלות של שליטה בעת מלחמה. מצורת החקירה של העדים עולה הרושם כי הוועדה היתה קצרת רוח ונוקשה מאוד כלפי חלק מהקצינים, ואילו כלפי האחרים גילו חלק מחבריה יחס מתחשב ביותר. היא טלטלה את צה"ל – אך לא כיסתה הכל.

המודיעין של צה"ל ייצא נפגע עוד יותר כאשר יתפרסמו פרטים שונים, שגם עתה נותרו חסויים. רבים יפתעו מעיוורונו, על אף הפרטים הרבים שהיו בידיו. לכאורה זוהי קודם כל טעותה של מחלקת ההערכה, אך מהדו"ח יתברר כי חבר הוועדה, רב־אלוף חיים לסקוב, כתב דו"ח מיוחד על מודיעין השדה של צה"ל. דו"ח זה (שהוגש כסיכום מיוחד ב-10.7.74) מתח ביקורת קטלנית גם על מודיעין השדה.

מהדו"ח עולה כי אגף המודיעין לא הקצה עדיפות מספקת למודיעין השדה שלו. על הכישלון להבין כי המצרים אינם עורכים תרגיל גדול מעבר לתעלה אלא מכינים מלחמה, אומר דו"ח זה: "לו היתה מתבצעת עבודת מטה נכונה במערכת המודיעין הקרבי, היא היתה מזמנת עימות בין הערכת התרגיל המצרי כביסוי להכנה למלחמה, לבין הערכתו כתרגיל בלבד. עימות כזה היה צריך להתקיים כבר לנוכח דיווחי התצפיות בדרום ב-2 לאוקטובר, ולכל המאוחר ב-5 באוקטובר".

(סוף בעמוד 12א)

רב אלוף אמנון שחק יתחיל היום את כהונתו כרמטכ"ל ה-15

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

האלוף אמנון ליפקין־שחק יתמנה היום בטקס בלשכת ראש הממשלה לרמטכ"ל ה-15 של צה"ל. בלשכת ראש הממשלה יעניק לו יצחק רבין דרגת רב אלוף, ובכך תסתיים כהונתו של הרמטכ"ל היוצא, רב אלוף אהוד ברק, שקוצרה על פי בקשתו בשלושה חודשים.

לאחר הטקס בלשכת ראש הממשלה יתקיים טקס העברת הפיקוד בלשכת הרמטכ"ל בקריה בתל אביב שאחריו ייכנס שחק ללשכת הרמטכ"ל ויחל את כהונתו.

האלוף ליפקין־שחק היה בשבועות האחרונים בחופשה אבל המשיך לקיים פגישות ולעבוד. הוא בן 50, נולד בתל אביב, ועבר שורה ארוכה של תפקידים בצה"ל. בתפקידו האחרון ניהל את השיחות עם הפלשתינאים.

בשנת 1959 החל את לימודיו בפנימייה הצבאית בחיפה יחד עם האלוף מתן וילנאי, המכהן כעת כסגנו. הוא התגייס לצה"ל ב-1962. מאז ביצע שורה של תפקידים בחטיבת הצנחנים. במלחמת ששת הימים פיקד על פלוגה, ובמלחמת יום הכיפורים היה סגנו של מפקד חטיבת הצנחנים, אל"מ עוזי יאירי ז"ל.

במלחמת לבנון היה שחק מפקד גזרת ביירות והרי השוף. ב-1986 מונה לתפקיד ראש אמ"ן וכעבור 3 שנים לתפקיד סגן הרמטכ"ל.

האלוף שחק הוא בעל 2 עיטורי העוז בגין השתתפותו במבצע כראמה ב-1968 ובפעולה בביירות שזכתה לכינוי "אביב נעורים". לאחרונה הודיע, כי לקה בסרטן אך החלים.

חוק ביטוח בריאות נכנס היום לתוקפו; טרם נקבעה עלות סל השירותים ל-'95

מאת עדנה אריהוד
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

חוק ביטוח בריאות ממלכתי נכנס היום לתוקפו. החוק מושתת על שלושה עקרונות: הממשלה תהפוך לגוף המבטח; גביית מס הבריאות תועבר מקופות החולים למוסד לביטוח לאומי; היקף סל השירותים שהממשלה מחויבת לספק לאזרחיה יעוגן בחוק.

החוק נכנס לתוקפו מבלי שנקבעה עלותו של סל שירותי הבריאות אשר יינתנו במסגרתו ב-1995. שרי האוצר והבריאות הגישו ביום חמישי האחרון לאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת את עלות סל השירותים במסגרת החוק ל-95', בסכום של 14.217 מיליארד שקל.

הוועדה דחתה את הדיון למחר, כדי לאפשר להנהלות של ארבע קופות החולים, אשר הופכות מהיום לקבלני משנה של הממשלה למתן שירותי בריאות, להגיש את השגותיהן לסכום שנקבע.

בקרב חברי ועדת העבודה והרווחה יש חילוקי דעות אם להעביר לאחריות קופות החולים את ההתחשבנות עם בתי החולים עבור אשפוז יולדות, או להשאיר את המצב הקיים שבו הביטוח הלאומי, המממן את אשפוז האם והילוד, מעביר את הסכום ישירות לבית החולים. הליך זה איפשר ליולדת בחירה חופשית של בית החולים, ואפשרות זו מוטלת כעת בספק.

הסכום המיועד לאשפוז יולדות וילודים ב-'95 עומד על 540 מיליון שקל. מנכ"ל משרד הבריאות, מרדכי שני, הביע את דעתו בפני חברי הוועדה, כי יש להוציא את אשפוז היולדות ממסגרת החוק, ולהמשיך במתכונת הקיימת.

על פי נתונים שהציג פרופ' שני, החלטה להשאיר את אשפוז היולדות בסל השירותים תגרום גירעון לקופות החולים מכבי, מאוחדת ולאומית, ואילו לקופ"ח הכללית יהיה עודף הכנסה של 166 מיליון שקל. החלטה להוציא את אשפוז היולדות ממסגרת הסל, תאזן את תקציב שלוש הקופות ותשאיר בידי קופ"ח הכללית עודף של 94 מיליון שקל בלבד.

השפעת סל אשפוז היולדות והילודים על תקציב הקופות נובעת מהעובדה שהסכום של 540 מיליון שקל, המיועד לכך בשנת 95', יחולק בין הקופות על פי קריטריונים המבוססים על קבוצות גיל, המשקל הגבוה ביותר יינתן לגילאי 65 ומעלה.

לפיכך, קופה כמו מכבי, שבה שיעור הקשישים נמוך, תקבל פחות כסף לצורך אשפוז יולדות מאשר קופ"ח הכללית, שבה שיעור האוכלוסייה הקשישה כפול כמעט מזה שבמכבי.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ יוסי כץ, הבהיר כי הוצאת האחריות לאשפוז יולדות מקופות החולים תחייב שינוי חקיקה.

תחנות טיפת חלב – רק למבוטחי קופ"ח הכללית

החל מהבוקר מפסיקה קופת חולים הכללית לתת שירותים למבוטחי קופות החולים מכבי, מאוחדת ולאומית ב-561 תחנות טיפת חלב שהיא מפעילה ברחבי הארץ. הפסקת השירות נעשית בתיאום עם משרד הבריאות.

החלטת קופ"ח הכללית התקבלה עוד בחודש יוני, ולקופות האחרות ניתנה אפשרות להתארגן למתן שירותים לאם ולילד במרפאות שלהן או בתחנות לבריאות האם והילד של משרד הבריאות.

בכיר לשעבר בכלל: הנהלת הקונצרן חיפתה על מעשים פליליים לכאורה

הנהלת כלל: זהו מידע מוטעה, המבוסס על שורה של סילופים ושקרים

מאת יונתן אהרונסון ואבי שוברט

בתביעה שהגיש לפני כמה ימים עמיר רונן, לשעבר סמנכ"ל כלל אינווסטמנט האוס, לבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב, נטען כי מנכ"ל כלל אינווסטמנט האוס לשעבר, ישראל איגרא, היה מעורב בגניבה של כספים מחברות סכם תעשיות ומחברות אחרות. עוד טוען רונן כי מנכ"ל כלל סחר, משה שטיינגרט, התעלם במשך שנים ממידע שלפיו אריה גולדין מועל בכספים, וכי בכירים בכלל התנכלו למי שחשף פרשיות שחיתות בקונצרן.

רונן טוען בכתב התביעה כי הוא העביר להנהלת הקונצרן דיווח על מעשיו של איגרא, ובעקבות זאת החלו כמה מבכירי הקונצרן לנהל נגדו "מלחמת חורמה". בין בכירים אלה מונה רונן את עמוס ספיר – אז יו"ר ועדת הביקורת של כלל אינווסטמנט, ידידיה גרינברג – ראש חטיבת הביטוח ושוק ההון בכלל וישראל איגרא עצמו. רונן טוען עוד כי ראשי הקונצרן – המנכ"ל דוד ויינשל, יו"ר הדירקטוריון אבי אולשנסקי והמבקר ולנטין היינס – הוליכו אותו שולל והחמירו בכך את מצבו של רונן.

מנכ"ל כלל, דוד ויינשל, אמר אתמול בתגובה: "זהו מידע מוטעה המבוסס על סילופים ושקרים. הטענה כאילו הנהלת כלל טייחה מחדלים הינה שקר גס. כל הסוגיות שהעלה רונן נבדקו אחת לאחת במוסדות הביקורת. בחלק מהפרשיות נמצא כי מדובר בליקויים ניהוליים, והלקחים הוסקו".

ויינשל ויו"ר מועצת המנהלים של כלל, אבי אולשנסקי, חשפו אמש בפני סופר "הארץ" את דו"חות הביקורת שעסקו בפרשיות שהעלה רונן לפני הנהלת הקונצרן. בסיכום דו"ח הביקורת, שהוגש לוועדת הביקורת של כלל אינווסטמנט האוס ולוועדת הביקורת של דירקטוריון כלל־ישראל, נאמר: "הביקורת מדגישה שאין מדובר בשחיתויות אישיות באשר לאנשי החברה, אלא בשיקול דעת מוטעה ופגם בניהול תקין".

אולשנסקי הוסיף כי בעקבות מסקנות הביקורת, שהוסקו לאחר בדיקות מקיפות, הגיעו בהנהלת כלל למסקנה שיש לשנות את המבנה הארגוני של כלל אינווסטמנט האוס, והעבירו את החברה ל"בטוחות".

רונן, באמצעות עו"ד יוסי שגב, טוען כי על הקונצרן לשלם לו כ-2 מיליון שקל בשל התנהגותו כלפיו, כולל הלנת שכר ופיצויי פיטורין. לטענת רונן, יותר מארבע שנים לפני שהתפוצצה פרשת המעילה של מנכ"ל כלל אינווסטמנט האוס, אריה גולדין, הוא העביר למשה שטיינגרט, שהיה אז מנכ"ל כלל סחר – החברה האם של כלל אינווסטמנט – דו"ח ובו פירוט המעילות של גולדין וחשדות שגנב. לדבריו, שטיינגרט בחר לחפות על גולדין ולהשאירו בתפקידו, תוך שהוא מסכן כספי לקוחות. שטיינגרט בחר גם לפטר את חושף הפרשה, עמיר רונן.

מכתב התביעה עולה כי רונן – שפוטר ב-'86 מעבודתו – הוחזר

(סוף בעמוד 12א)

2 נשים נרצחו ו-5 אנשים נפצעו בשתי מרפאות להפלות בבוסטון; נעצר חשוד במעשים

מאת עקיבא אלדר
שליח "הארץ" בוואשינגטון

משטרת מסצ'וסטס עצרה אתמול חשוד ברצח שתי נשים ופציעת חמישה אנשים שלשום בשתי מרפאות להפלות ברחוב ברוקליין, פרוור של בוסטון. שניים מהפצועים מאושפזים במצב קשה בבית החולים "בית ישראל". אתמול הסתיימה בלא נפגעים תקרית ירי ליד מרפאה נוספת, השוכנת בבניין משרדים בווירג'יניה.

החשוד ברצח הוא ג'ון סאלווי השלישי, סטודנט לספרות, בן 22. שמו נמצא על גבי קבלה בשקית תחמושת סמוך לאחת המרפאות שבהן אירע המקרה.

ככל הנראה משתייך החשוד לקבוצה של פעילים קיצונים נגד הפלות. ערב כינוסו של הקונגרס ה-104 לישיבתו הראשונה, מגיע מספר קורבנות המאבק נגד הפלות בשנים האחרונות לחמישה.

מתנגדי ההפלות בקרב הסיעה הרפובליקאית אמנם זכו בבחירות האחרונות לתגבורת ניכרת בשני הבתים, אולם אחרים מחברי הסיעה פירסמו אתמול הודעות גינוי לדרך בה בחרו הקיצונים להילחם במרפאות. בין האישים הרפובליקאים שגינו את המעשה היה מושל מסצ'וסטס, ויליאם וולד, הנמנה עם הזרם המתון במפלגה, שתומך בזכותן של נשים להחליט על גורל פרי בטנן. שמו מוזכר באחרונה כמתמודד אפשרי על המועמדות במפלגתו לנשיאות ב-'96. וולד הבטיח הגנה לכל מרפאה במדינה, על־פי פנייה של המשטרה המקומית.

נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הורה כי הנחה את משרד המשפטים ואת האף־בי־איי להביא לקצו את "הטרור המקומי" הזה.

ריבוי מעשי האלימות נגד גינקולוגים עשוי לחדד את העימות בין החוגים השמרניים במפלגה הרפובליקאית, הנתונים להשפעתם של מטיפים אוונגליסטים, לבין גורמים מתונים, החרדים מפני קיצוניות ימנית. מאז ניצחון הרפובליקאים בבחירות לקונגרס התחזק במיוחד מעמדו של היו"ר המיועד של בית הנבחרים, ניוט גינגריץ'. בצד התנגדות להפלות, מתנגדים גינגריץ' וחבריו גם לחינוך מיני ולחלוקת אמצעי מניעה בבתי־ספר.

שוקל בדעתך ליסינג לרכב:

יש מתנות חינם

באופל אסטרה - 1.4, 1.6 ליטר -

חינם פלאפון נייד כולל דיבורית לרכב

חינם אזעקת קליפורד משוכללת

חינם רדיו טייפ דיגיטלי פנל נשלף

תשלום חודשי - מ-999 ש"ח + מע"מ
תקופת הליסינג - 60 חודש
(אפשרות ליסינג גם ל-36 חודש).

צלצל: 03-6888877
יותר רכב בליסינג מהשקל הראשון

שקל ליסינג בע"מ
בשתוף בנק כרמל

הסנור 30, ת"א 67211 טל. 6888877 פקס. 03-6888878
סניף חיפה. טל. 050-293473

هكذا من الأصل

אתמול

טלוויזיה

יומנם של העקורים

"יומן", ערוץ 1; "השאלה הבאה", ערוץ 2

השכונה היהודית, האמורה לקום על אדמותיו המופקעות של כפר אל־חאדר, נולדה בימי האופוריה של אוסלו, והפגנת חולשה של יצחק רבין כלפי חנן פורת (אולי בתמורה לכך שפורת התייצב לימין רבין, לאחר שהליכוד הפיץ את סיפורי השתייה וההתמוטטות בבחירות 92'). שולמית אלוני וחבריה במרצ קראו אז על הכוונה להקים את השכונה החדשה בעיתונים, ובחרו לשתוק. היום הם מכים על חטא, שבעקיפין היו שותפים לו.

שני העורכים טיפלו במוספי ליל השבת רק בכרוניקה של הסכסוך הטריטוריאלי הזה, ולא נתנו תשובה לכמה שאלות, כמו איך ומתי נקנו אדמות אל־חאדר בידי המתנחלים, על סמך מה ניתן להם הכשר חוקי לכאורה, כיצד קרה ששרי הממשלה שהצביעו בעד הקפאת הבנייה בהתנחלויות, לא התבקשו לאשר את הסיפוח ל"שטח המוניציפאלי של אפרת".

גם הטיפול בכרוניקה של הסכסוך היה לקוי, משום שהותיר את הצופים עם רושמון: מפקד יו"ש דיבר על "איפוק בלתי רגיל" של כוחות הצבא, בעוד שאחמד טיבי טען לשימוש ב"קתות רובים ואגרופים" נגד המפגינים. מי אומר את האמת? לשם מה עמדו במקום כתבי שני העורכים? הרשתות הזרות בערוצי הכבלים הראו ברזולוציה ברורה של הצבא נגד המפגינים, אבל דברים שרואים משם לא רואים כנראה מכאן.

מהדורת "יומן" היתה הפעם מגוונת. גדי סוקניק סיפר על מנהלי "כלל" הנתבעים על חיפוי עבירות מרמה ב"כלל אינווסטמנט האוז", ועודד שחר הכין כתבה מרירה ומצחיקה על הקואליציה המרוסקת שאותה מנהל אריה דרעי בשלט־רחוק.

ב"שאלה הבאה" ראיין יצחק שמיר, כדי ש"יעשיר אותנו במבט היסטורי", כדברי ירון לונדון (לשון אנדרסטייטמנט ממורית?). שמיר, כמו דן מרידור בערוץ הראשון, התרפק במהדורות על הטקס העקר בוועידת מדריד ועל המשך הסטטוסקו בזמן האינתיפאדה. הכתבה שלאחר הראיון, על עקורי איקרית וביר־עם, סגרה מעגל היסטורי, ולימדה כי גזל האדמות לא החל היום, רק שתעתועו העכשווי עשוי להיות יקר הרבה יותר, מבחינת השפעתו על ביצוע הסכם השלום.

חנה קים

קונצרט

כוחה של התלהבות

תזמורת קמראטה רחובות, מקהלת הקיבוץ הארצי וסולנים; מנצח: אבנר איתי; קנטטות מאת באך וקונצ'רטו מאת ויואלדי; שבת, מוזיאון תל־אביב

מול קהל של מאות הניצח אבנר איתי, הקמראטה רחובות והמקהלה, שכוחן של תוכנית נהדרת והתלהבות בעשייה לגבור לעתים, או לפחות להוות משקל נגד, לליקויים בביצוע. הקמראטה רחובות, תזמורת קאמרית מגובשת ושופעת רצון טוב, באה מוכנה לקונצרט הזה, שכלל שלוש יצירות נפלאות מהבארוק. הסולנים הגיעו מוכנים קצת פחות, או אולי אף מסוגלים לקצת פחות.

במרכז התוכנית עמדה קנטטת "הציד" של באך, יצירה הומוריסטית, שופעת תרועות קרן ופסטורליות חגיגית. 35 שנה לפני שליגלג בוקטנו על פרידריך הגדול ביצירה "מנחה מוסיקלית", שלח באך את חציו המוסיקליים השנונים לדוכס כריסטיאן מסקסוניה, שבוודאי קיבל כמשמעה את התנופה המעושה ולא היה ער לאירוניה החבויה בתוכה.

שניים מהסולנים – הסופראן סיוון רותם והטנור אנדריאס שוליסט – נשמעו קצת מתוחים לאחר החלק הראשון בו השתתפו גם כן. שוליסט, בעל הקול הנעים אך חסר הזוהר, נשמע אף זהיר יותר מקודם, ורותם שרה בקול חנוק במקצת, כאילו משהו מנע ממנה לפרוץ מהמחסומים בעוצמה ובאינטונציה ולא לחשוש מטעויות.

אבנר איתי (בדרכו) היה זה שהפיח את רוח החיים ואת קצב האירועים המסחרר. בזכותו ובזכות התזמורת והמקהלה המפתיעה ברמתה הסבו הקונצ'רטו לשני כינורות של ויואלדי והקנטטה מס' 61 (לכבוד השנה החדשה) של באך הנאה רבה מעושר מוסיקאלי בארוקי במיטבו.

נועם בן־זאב

אמנות הגורמת אושר

רסיטל: יצחק פרלמן – כינור; ברונו קניני – פסנתר; היכל התרבות 30.12

אמנות גדולה באמת אינה זקוקה להגדרות, ברגע שנפגשים אתה פנים אל פנים. אחת התכונות המובהקות שלה היא יכולתה להשפיע על הרגשות באופן מיידי וער. פרלמן מייצג את הפנים המאירות של האמנות, וברגעים הגדולים שלו הוא ממש גורם אושר למי שמאזין לו. ברסיטל שנערך ביום ששי אחרי הצהרים ראיתי סביבי פנים מאושרות.

הסונאטה לכינור ופסנתר בסול מז'ור של באך נוגנה בטמפו מהיר מאוד, ומבלי להפסיד דבר מן הדיוק. הבהירות המוכיחה שבאך יכול היה לכתוב מוסיקה מלאת שמחה, גם ללא פזילה לפולקלור או לבידור כלשהו. את השמחה הזאת נוטים לשכוח, מתוך יראת הכבוד ששמו משרה עלינו.

בסונאטה של פורה, נכנסנו לעולם "שושני המים" של קלוד מונה, עדינות וצבעוניות משכרת, שכאילו הומצאה בשביל פרלמן, אם כי כל מוסיקה יכולה להישמע מתחת ידיו כאילו חוברה אך ורק למענו.

סרסאטה ברגעיו הטובים מזכיר יפהפייה צרפתית מהמאה שעברה, שיופיה נתון בתוך מחוך של מסורת. כאן ניתן מקום בולט לווירטואוזיות (בעיקר בפרק הסיום) שאינה מוגבלת רק לכינור, אלא יותר לתיאום המדהים הנדרש משני המבצעים במהירויות מסחררות. פרלמן נשאר פרלמן, ובסיום לא ויתר על קינוח מבדר והומוריסטי: עיבודים של קרייזלר, שבביצועו מעוררים חשק ללקק את האצבעות, בלווית קומנטרים מצחיקים של פרלמן עצמו.

בכל דברי השבח המפליגים, אסור לשכוח את ברונו קניני, שהגיע עם פרלמן לסימביוזה מושלמת. הוא מוסיקאי בחסד, והוא מעמיד את עצמו בשלמות לנגינה בשניים. גם בפרק האחר (בתוך הסונאטה של באך) שבו ניגן לבדו, נשמע כאילו הוא בעצם מלווה את עצמו, יותר מאשר מופיע כסולן עם מנת האגו הבלתי־נמנעת הכרוכה במעמד זה. אבל, בלי קנינו לא היה רסיטל זה משאיר את הרושם הבלתי נשכח שהיה לרסיטל זה.

עדי אברבאיה

לעצמאים ובעלי עסקים
חישובית זהב
תוכנה להנהלת חשבונות וניהול עסק
לקבלת תוכנת הדגמה חינם פקס 03-496119
המחיר החל מ- 350 שקל כולל מע"מ
אוטוסופט
רח' החוגי מלכות 7 תל-אביב טל' 03-6471486

העימות סביב ההתנחלות ליד אל־חאדר

7 חיילים ו־12 פלשתינאים נפצעו בהפגנה ליד אל־חאדר

מאת אודי ניר ואיתן רבין

מהכפר אל־חאדר הוסר אמש העוצר, שהוטל אחרי ההתנגשות האלימה בין תושבי הכפר לחיילי צה"ל שלשום, כאשר התושבים ניסו לעלות ולהפגין בהר המריבה שליד הכפר, בניגוד להוראות שלטונות הביטחון.

שבעה חיילים, ביניהם קצין צה"ל, וכן 12 פלשתינאים שנפצעו במהומות טופלו ושוחררו לבתיהם. 22 מפגינים ישראלים וארבעה פלשתינאים נעצרו בעקבות ההתנגשויות וכולם שוחררו לאחר חקירה.

ההתנגשויות שלשום, הקשות וההמוניות ביותר מאז פרוץ משבר האדמות ליד אל־חאדר, החלו בסיומה של עצרת בלתי־אלימה, שכינסו פלשתינאים מאל־חאדר ומיישובי הסביבה, ביחד עם מאות מפגינים מתנועות השמאל הישראליות, שלום עכשיו וגוש שלום.

התקריות החלו למרות צו שהוציא ביום חמישי אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, האוסר לקיים עצרות, כנסים והפגנות בשטח המריבה זאת משיקולים ביטחוניים. תומכי השמאל והימין לא נענו להוראת האלוף, והחל משעות הבוקר של יום ששי הגיעו לאזור.

לאזור הוחשו כוחות גדולים של צה"ל, בהם חיילי צנחנים, אשר הגיעו לגזרה לעסוק בפעילות ביטחון שוטף.

עצרת התמיכה בתושבי הכפר התקיימה סמוך לכניסה לאל־חאדר, בשדה ליד כביש ירושלים־חברון, במרחק ניכר מאתר המריבה. בתחילתה ערכו הפלשתינאים תפילה בציבור, בהשתתפות כמה מאות מוסלמים. המתפללים כרעו על מחצלות, וצעירים סביבם הניפו דגלים פלשתיניים ודגלים ירוקים של תנועת חמאס.

אחרי התפילה נישאו נאומים, בפני קהל של יותר מאלף איש. בין הדוברים היו חברי הכנסת האשם מחאמיד (חד"ש) וטאלב א־סאנע (מד"ע), נציג הרשות הפלשתינית סאיב עריקאת, נציג תנועת פתח, סאלח תעמרי, הסופר אמיל חביבי, וחבר הכנסת לשעבר אורי אבנרי, שגם נעצר אחר־כך בהתנגשויות.

גולת הכותרת של הנאומים היתה שיחת טלפון מיאסר ערפאת. יו"ר אש"ף התקשר לטלפון האלחוטי של אחד מפעילי פתח באזור בית־לחם, אשר הצמיד את המיקרופון לאפרכסת. ברמקולים נשמע קולו הרפה של ערפאת. "אני קורא לכם להמשיך בעמידתכם, בהגנה על האדמה הזו למען הצדק ולמען השלום", אמר ערפאת. "יבורך הג'יהאד הזה שלכם". תוך כדי הנאום של ערפאת, נקטע הקשר הטלפוני עם עזה.

"אין שלום עם הגולדשטיינים"

המוטיב השולט בנאומים היה כי "אין שלום עם התנחלויות". ח"כ מחאמיד אמר כי "אין שלום עם הגולדשטיינים", הטוענים כי "רוב המתנחלים הם בני דמותו של ברוך גולדשטיין, הם אינם רוצים לחיות לצדכם אלא על חשבונכם". הוא הוסיף כי "אין מתנחלים אנושיים".

השר לעניינים מוניציפאליים ברשות הפלשתינית, סאיב עריקאת, אמר לנוכחים כי הבעיה באל־חאדר היא בעיה פוליטית ולא משפטית. הוא האשים את ממשלת ישראל בכך שלא שינתה את דפוסי החשיבה שלה "מאורח חשיבה של כובש לאורח חשיבה של עושה שלום".

עריקאת הזהיר כי אם תימשך יוזמת ההתנחלויות של ממשלת ישראל, הרי ש"תהליך השלום יתרוקן מכל תוכנו". לדבריו, "התנחלויות קוברות את תהליך השלום".

נציג תנועת פתח, סלאח תעמרי, שהיה מנהיג האסירים בכלא אנסאר בתום מלחמת לבנון, היה חריף עוד יותר בדבריו. הוא אמר כי "אם יצליחו המתנחלים בתוכניתם (להקים התנחלות על ההר שליד אל־חאדר), הרי שעלינו לשכוח את כל מה שנאמר על הסכם השלום". לדבריו, "אין משמעות להסכם השלום ולדיבורים על שלום, כאשר האדמה הולכת לאיבוד". ההגנה על האדמה, אמר, היא "קו אדום לאומי", שאין לחצות אותו.

כשהסתיימו הנאומים, נעמדו כמה ממנהיגי העצרת בראש המפגינים, כשהם מובילים את המפגינים בכיוון ההר. ביניהם היו ח"כ א־סאנע, יועצו של יאסר ערפאת, ד"ר אחמד א־טיבי, וכן אורי אבנרי. הכרוז ברמקול קרא למשתתפים להתקדם לעבר ההר "בלי פחד".

כעבור פחות מדקה קיבלו עשרות החיילים ושוטרי משמר הגבול שהיו במקום פקודה ממפקד משטרת מחוז ש"י (שומרון ויהודה) ניצב אליק רון, להסתער ולהדוף את המפגינים. החיילים והשוטרים הסתדרו בשורה צפופה, והחלו מתעמתים עם המפגינים. בדרך כלל הם הסתפקו בדחיפות, אולם מדי פעם בפעם היכו במפגינים באגרופים ובכתות הרובים שלהם ובעטו בהם. העימות נמשך דקות ארוכות, מול קבוצה גדולה של עיתונאים וצלמים.

כעבור זמן נוצרו שני מוקדי עימות. אחד בחזית, סמוך למפקדי הצבא והמשטרה, שניסו להגיע להסדר להרגעת הרוחות עם האישים הפוליטיים, ובפרט עם ח"כ א־סאנע וד"ר טיבי.

המוקד השני, קרוב יותר לכפר אל־חאדר, בכביש המוביל לברכות שלמה, היה אלים יותר. שם התעמתו החיילים עם עשרות צעירים שהשליכו עליהם אבנים. ששה חיילים נפגעו קל מאבנים. כשמונה פלשתינאים נלקחו לטיפול רפואי לאחר שנפצעו קל ממכות.

בחלוף כחצי שעה של עימות אלים, הכריזו מפקדי צה"ל במקום על עוצר, והמפגינים התפנו אט אט. במשך כל העימות לא ירו החיילים אף יריה אחת, ולא גרמו פציעה רצינית לאף אחד מהמפגינים. הם קיבלו פקודות לנהוג באיפוק מרבי, ונראה היה כי רובם ככולם אכן נהגו כך. מפקד כוח השיטור במקום, ניצב רון, שיבח את האיפוק של השוטרים והחיילים.

קצין בכיר בפיקוד המרכז, מתח ביקורת על פעילי השמאל ועל הפלשתינאים אשר גרמו, לדבריו, לכך שכוחות גדולים של צה"ל הוסטו ממשימתם המרכזית, כדי לפזר את המפגינים שהפרו את צו האלוף.

לדבריו, החיילים ספגו השפלות, יריקות, סטירות וקללות מצד הפלשתינאים. 15 חיילים הגישו תלונות על התנהגות פוגעת מצד מפגיני השמאל.

ד"ר טיבי, התלונן על "ההתנהגות המבישה" של חלק מהשוטרים, והגדיר אותה "ברוטאלית".

מפגין פלשתינאי נלקח למעצר על ידי שוטרי מג"ב, לאחר ההפגנה האלימה ליד אל־חאדר

הוא האשים את ראשי כוחות הביטחון שהיו שם כ"כוונה לחמם את האווירה". ח"כ א־סאנע, אמר כי הגיש תלונה נגד אחד מקציני הצבא שהיו במקום, איש משטרה צבאית בדרגת סרן, שנראה מכה בתושבים, לרבות בנשים, בכוח רב.

אתמול, בסיום ישיבתה השבועית בעזה, הורתה הרשות הפלשתינית לשגריר אש"ף בארים לקרוא לכינוס חירום של מועצת הביטחון, לדיון בפעולות ההתנחלות והפקעת הקרקעות של ישראל בגדה המערבית.

מנכ"ל הרשות הפלשתינית, טייב עבד אל־רחים מסר עוד כי הרשות החליטה לצאת במבצע שתילה נרחב בכל אדמות המריבה בגדה המערבית במשך החודש הקרוב. הרשות החליטה להסמיך את משרדי החינוך, החקלאות והנוער והספורט לקיים את המבצע, ולשתול עשרות אלפי עצים באדמות שישראל מבקשת להפקיע לצורך הרחבת ההתנחלויות בגדה.

ישיבת הרשות הפלשתינית הוקדשה אתמול כולה לסוגיית ההתנחלויות. גילוי דעת, שפורסם בסיום הישיבה, אמר כי המועצה החליטה להעמיד בראש סדר היום שלה, בדיוניה עם ישראל, את סוגיית ההתנחלויות ואת סוגיית מעמדה של ירושלים. לדברי הרשות הפלשתינית, ישראל מנסה לשנות את המצב הקיים בשני התחומים האלה, בניגוד להסכם העקרונות.

עצרת באל־לבר

בכפר אל־לבר שליד טול־כרם התקיימה אתמול עצרת גדולה של תושבים, במחאה על הפקעת שטח של כ־200 דונם מאדמות הכפר, לצורך הרחבתה של התנחלות אבני חפץ הסמוכה. תושבים מהכפרים חוסאן ושאירה, דרומית מערבית לבית־לחם, דיווחו בסוף השבוע כי המתנחלים הפורצים כביש חדש באדמות שהופקעו מהם, עקרו בימים האחרונים יותר מאלפיים עצי פרי, בתוך האדמות שהופקעו.

בג"ץ ידון בסוגיית הזכות להפגין בשטחים; השופט ברק: גם שם יש חופש ביטוי

מאת משה ריינפלד

בית המשפט הגבוה לצדק נמנע אתמול מלהורות לשלטונות הביטחון לאפשר לכמה מאות אנשי שלום עכשיו להפגין בגבעת המריבה ליד הכפר אל־חאדר. עם זאת קיבל בג"ץ את עתירתה של התנועה לתת צו על תנאי, המחייב את המדינה לפרט בתוך 14 יום את עמדתה העקרונית בדבר הזכות להפגין בשטחים.

המשנה לנשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק, והשופטים אליעזר גולדברג ואליהו מצא קבעו, כי אם תבקש תנועת שלום עכשיו לקיים את ההפגנה באותו השבוע, תצטרך להגיש עתירה חדשה לבג"ץ.

כבר בראשית הדיון, שהחל רק בצהרי יום שישי, העיר השופט ברק כי שאלת הזכות להפגין מצריכה דיון מעמיק, שאינו יכול להתקיים בלחץ הזמן שבג"ץ נתון בו.

דקות אחדות לפני תום הדיון שלשום הגיע אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, לאולם בית המשפט, וקיבל מהשופטים רשות להסביר להם מדוע הוא מתנגד לקיום הפגנה כלשהי של שלום עכשיו באתר המכונה "גבעת תמר". לטענתו, הפגנה כזאת תפריע לו למלא את משימתו העיקרית והיא ההתמודדות עם הטרור ושמירה על ביטחונם של התושבים הפלשתינאים והיהודים בגדה המערבית.

האלוף בירן טען כי אנשי שלום עכשיו לא נהגו בתום לב, משום שתחילה פירסמו הודעות על ההפגנה המתוכננת, ורק לאחר שלושה ימים פנו אליו לתאם את ההפגנה. אלוף הפיקוד הודיע לבג"ץ כי הוא מסכים לכל היותר לבואם של שני אוטובוסים של מפגינים לאל־חאדר, וגם זאת רק אם הדרך לשם תהיה בטוחה.

הדיון בבג"ץ נמשך יותר מארבע שעות, ורובו יוחד למאמצי השופטים להביא את הצדדים לידי הסכמה על פשרה. יו"ר הרכב, השופט ברק, הכריז על שתי הפסקות כדי לאפשר לצדדים להידבר, אך לשווא. בתחילת הדיון הודיעה באת כוחו של אלוף הפיקוד, עו"ד גילי ארד, כי לכל היותר יסכים האלוף למשמרת מחאה של עשרה מחברי התנועה בגבעת המריבה.

בלחץ השופטים, ולאחר ששוחחה עם אלוף הפיקוד בטלפון, הודיעה עו"ד ארד כי יתאפשר לשני אוטובוסים של מפגינים, להגיע לאתר.

בא כוח העותרים, עו"ד צלי רשף, דחה הצעות אלה, וטען כי אם לא יתאפשר לאנשי תנועתו להפגין, עומדות לרשותם פעולות מחאה אחרות שאינן טעונות אישור של שלטונות הביטחון. לדבריו, לא כל פעולת מחאה היא בבחינת "אסיפה" או "תהלוכה", הטעונות אישור.

לעומתו, טענה עו"ד ארד כי יש הבדל בין המצב החוקי במדינת ישראל ובשטחים בעניין זה. לטענתה, ישראל היא מדינה דמוקרטית ויש בה חופש ביטוי, ואילו אזור יהודה ושומרון נתון לתפיסה לוחמתית, ואין בו חופש ביטוי. השופט ברק התעניין לדעת מה הבסיס החוקי שלפיו נתן האלוף את הצו האוסר את ההפגנה.

"האם האלוף הכריז אזור צבאי סגור?" שאל ברק. עו"ד ארד השיבה בשלילה, וברק שאל אם ההפגנה המתוכננת היא בעיני האלוף "תהלוכה", הטעונה רשיון. "ההגדרה של תהלוכה כוללת בתוכה כל אסיפה של אנשים, בין שהם הולכים ובין שהם עומדים", טענה ארד. אך ברק הגיב: "ההבחנה בין אסיפה לבין תהלוכה היא הבחנה מושרשת. מה שאת אומרת הוא פירוש חדש".

עו"ד ארד טענה, כי אם המפקד הצבאי סבור שעצם ההתקהלות עלולה לפגוע בסדר הציבורי ובביטחון, הוא רשאי לאסור עליהם לעמוד במקום מסוים, או להטיל עליהם הגבלה אחרת. אבל ברק העיר: "האלוף פשוט הפך את המקום לשטח צבאי סגור".

"האלוף לא סגר את האזור. הוא רק אומר לעותרים: אתם נכנסים לתחומי, שלומכם וביטחונכם מוטלים עלי, ואני מעריך שיש סכנה לביטחונכם ושלומכם ומבקש שלא תיכנסו", השיבה ארד. אך ברק לא השתכנע מהסברים אלה. "זו מדינת חוק", קרא ברק. השופט גולדברג ביקש לדעת אם יש ידיעות ספציפיות על הסכנה הממשית הנשקפת לאנשי שלום עכשיו אם יפגינו. עו"ד ארד השיבה כי יש ידיעות מודיעיניות על פעולות צפויות של החמאס באזור, אך הודתה כי אין מדובר דווקא בפעולות נגד הפגנת שלום עכשיו. השופט ברק הגיב: "לכאורה, יש רק דיבור כללי על סכנה. זו לא ודאות קרובה".

בהמשך הדיון אמר ברק: "אני מקבל שהאזור אינו חלק ממדינת ישראל. אבל מכך לא נובע שאין בו חופש ביטוי".

טיבי: אם תימשך הקמת ההתנחלות באל־חאדר, האינתיפאדה תתפרץ שוב

מאת יוסף אלגזי

"המשך פעולת ההתנחלות באל־חאדר מהווה מתנה ישראלית לחמאס ולכל המתנגדים לתהליך השלום. היא יוצרת מצב מסובך ואף מסוכן" – כך אמר אמש יועצו של יאסר ערפאת, ד"ר אחמד טיבי.

בראיון ל"הארץ" אמר טיבי, כי "אם ממשלת ישראל לא תקבל היום החלטה חד משמעית להפסיק את ההתנחלות באל־חאדר ולהחזיר את האדמה לבעליה הפלשתינאים, תחזור האינתיפאדה במלוא עוזה בכל חלקי הגדה המערבית. ואם היא תפרוץ זה יהיה צעד בלתי נמנע, אשר יתקבל בהבנה בעולם".

על פי ידיעתך, כיצד מתייחסת הרשות הפלשתינית למה שקורה באל־חאדר?

מדובר בהחלטה פוליטית של ממשלת ישראל – אשר בתואנה של קיום הבטחות שנתנו ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון למתנחלים שבועות מספר לפני חתימת הסכם אוסלו – מאפשרת להקים התנחלות על אדמות שנגזלו מידי פלשתינאים.

כשאומרים 'קרקע מדינה' פירוש הדבר 'אדמת הסולטאן' שאי־אפשר לקחת אותה מאחר ולהעביר למישהו אחר. על פי החוק הבינלאומי, גם לשלטון הצבאי של מעצמה כובשת אסור לקחת אדמה מידי תושבים בשטח הכבוש ולהעבירה לידי אזרחי המעצמה הכובשת.

יתר על כן, תוך הפרה בוטה של ההסכמים שחתמו ממשלת ישראל ואש"ף, מנסים הממשלה והמתנחלים ליצור עובדות מוגמרות בשטח עוד לפני הסכם הביניים והמשא ומתן על פתרון הקבע. על פי הסכמים אלו מדובר באדמה שכבר בשלב הביניים תעבור לשטח השיפוט של הרשות הפלשתינית.

תמור מזה, הממשלה מפירה הבטחה פומבית שנתנה עם חתימת הסכם העקרונות להקפיא את ההתנחלויות. מה שקורה בימים אלה באל־חאדר, מרוקן את המשא ומתן המדיני שמנהלים הפלשתינאים וממשלת ישראל מכל תוכן.

מה הן תגובות הרשות הפלשתינית?

ביום רביעי השתתפתי בדיון מיוחד על אל־חאדר שהתקיים ברשות הפלשתינית. המשתתפים אמרו, ששום גוף פלשתיני לא יהיה מסוגל לנהל משא ומתן מדיני עם ישראל, שעה שהיא מקימה התנחלויות וממשיכה להפקיע קרקעות של פלשתינאים בשטחים שעליהם מתנהל או יתנהל משא ומתן.

מתברר, שהבטחתה של ממשלת ישראל להקפיא את ההתנחלויות לא היתה אלא הצהרה שביקשה להרגיע את הפלשתינאים ואת הממשל האמריקאי. בראה, שהפעולות הישראליות באל־חאדר מהוות חלק מתוכנית ליצירת מה שקרוי 'ירושלים רבתי', שתבלול בין היתר את גוש עציון.

טיבי: "בריחה מאחריות"

מה מתכוונת הרשות הפלשתינית לעשות?

בשלב זה הכדור נמצא במגרש הישראלי. ההצהרות לפיהן הממשלה מחכה להכרעת היועץ המשפטי לממשלה הן בריחה מאחריות. באל־חאדר לא מדובר בהכרעה משפטית, אלא בהכרעה פוליטית מובהקת של ראש הממשלה, יצחק רבין, וממשלתו. אם יחליטו להמשיך בפעולות ההתנחלות, יוסט הדיאלוג עם הנהגת אש"ף לעימות עם הרחוב הפלשתיני.

מהי גרסתך לעובדה, שפעולת המחאה ביום שישי באל־חאדר הידרדרה לעימות אלים עם כוחות הביטחון?

אחרי הנאומים החליטו הנאספים, תושבי הסביבה ושוחרי שלום מישראל, יהודים וערבים, לעלות להר. ממולנו התייצבה שרשרת חיילים ושוטרים. סברנו, שמקסימום הם יהדפו אותנו לאחור. אך במקום זאת, התנפלו כמה מהחיילים עלינו בכוח ובאלימות רבה. הצטיין במיוחד סרן נחמיאס, מפקד יחידת המשטרה הצבאית במקום, שהשתולל והיכה ללא הבחנה, גם נשים, עם כת רובה שהיה בידו. הוא הפיל צעיר על הרצפה ובעט בו בבטנו ובזוהו.

הדברים הגיעו לידי כך, שאחד המפקדים במקום צעק לעבר אנשיו, 'מה אתם עושים?' מפקד זה אף הורה לסרן נחמיאס להתרחק מהמקום ועזר לח"כ טאלב א־סאנע לקבל ממנו את פרטיו האישיים.

בן־יאיר: ניתן

(סוף מעמוד 1א)

טיבי ואמרו, כי כוחות צה"ל נהגו באיפוק, עד אשר המפגינים הפרו את הצו.

בהתייעצויות שהתקיימו בלשכת היועץ המשפטי לממשלה בימי חמישי ושישי, גובשה העמדה שתהליך השלום יצר נסיבות חדשות, המצדיקות הפרת חוזה לצורך קיום אינטרס ציבורי חיוני. כל הגורמים המשפטיים היו תמימי דעים כי הפרת החוזה תחייב תשלום פיצויים לחברי העמותה בשל ההפסדים הכספיים שנגרמו להם.

גורמים משפטיים שהשתתפו בהתייעצות – ביניהם פרקליטת המדינה דורית ביניש, ראשי מחלקת הבג"צים והמחלקה האזרחית בפרקליטות, היועץ המשפטי של משרד ראש הממשלה אחז בן־ארי, ראש ענף בינלאומי בפרקליטות הצבאית הראשית סא"ל דוד יהב – הביעו את ביטחונם שהנימוקים המשפטיים הללו, יעמדו במבחן בג"ץ, כאשר יעתרו ראשי עמותת "גבעת התמר" נגד הפסקת העבודות.

בהתייעצויות הודגש כי בעיית הפסקת העבודות בשכונה החדשה באפרת תהווה מבחן משפטי ראשון לממשלה בעניין ההתנחלויות, שכן גם התנחלויות אחרות בשטחי יהודה ושומרון, יתבעו מהממשלה לעמוד מאחורי תוכניות הבנייה שתוכננו לפני החתימה על הסכם אוסלו. לפיכך, הדגישו גורמים משפטיים בכירים, "על המדינה להיערך מבחינה משפטית למקרים נוספים של הכרח להפרת חוזים בשל צרכים לאומיים וציבוריים חיוניים".

בהתייעצויות הוסכם מעל לכל ספק, כי הליכי קבלת האישורים לבנייה נעשו כחוק ולכן אין כל עילה חוקית להפסיק את הבנייה, בנימוק של הפרת חוק.

ח"כ חגי מירום (עבודה), חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, קרא אמש לממשלה להחליט על הפסקת העבודות המתבצעות לשם הרחבת התנחלות אפרת. לדבריו, ההתחייבויות של הממשלה בהסכם העקרונות עם הפלשתינאים חשובות יותר מכל התחייבות או הבטחה שניתנו למתנחלים באפרת.

המפד"ל הזהירה את הממשלה מפני התקפלות מסוכנת וכניעה מבישה בפרשת הבנייה בגבעת התמר באפרת. לדבריה, "התקפלות בפני אויבים וחורצי לשון עלולה להשמיט את שארית הכבוד העצמי של הממשלה הזו".

המפד"ל קראה לרבין שלא להיתפתות ללכת שבי אחרי "להטוטים משפטיים ועצות רועץ" שנועדו לחפש "כל דרך עקומה" כדי לפגוע בשלטון החוק, בזכויות הקניין, בערכים הציוניים ובהצהרותיו הנחרצות של רבין עצמו בדבר ירושלים רבתי.

השרה שולמית אלוני חזרה ודרשה ביום חמישי בלילה מראש הממשלה להפסיק מיד את העבודות באל־חאדר. אלוני אמרה כי היא "מרגישה מרומה, כשרה בממשלה וכיו"ר תנועה, כי באוגוסט 93' כאשר המו"מ על הסכם אוסלו היה בעיצומו, ניתן הכשר לשוד האדמה, היתר להקמת התנחלויות נוספות בשטחים".

השר יוסי שריד אמר אתמול כי "הכל צריכים להחליט עכשיו אם על השנה החדשה תנוח רוח ההסכמות של אוסלו, או רוח העימות של אל־חאדר".

ביום שלישי תתכנס בקהיר ועדת הקישור הישראלית־פלשתינית, בראשות שר החוץ, שמעון פרס ונביל שעת, כדי לדון בבעיות העומדות על סדר היום בין ישראל לרשות הפלשתינית.

בכנס לציון יום השנה ה־30 להקמת ארגון הפתח, גינה ערפאת את ישראל על הקמת התנחלות יהודית חדשה בגדה המערבית, ואמר כי הדבר מהווה הפרה של הסכם השלום בין ישראל לאש"ף.

ערפאת אמר כי הוא מצטער על התקריות שהיו באתר הבנייה באל־חאדר.

המרכז הבינתחומי ללימודי עסקים, משפט וטכנולוגיה
הציבור מוזמן
להרצאתו של:
עו"ד גדעון חסיד לשעבר פרקליט המדינה
בנושא:
מאה שנה למשפט דרייפוס
יום ב' 2.1.94 בשעה 16.00
קמפוס המרכז הבינתחומי, רח' אלתרמן, הרצליה
הכניסה חופשית

מס על רווחים בבורסה
יש לך שאלה?
רוצה לקבל מידע?
רוצה לדעת איך לחשב מה?
התקשרו לקו הפתוח:
טל' 02-612299
בימים א' עד ה' בין השעות 16.00 - 19.00
בין התאריכים 27.12.94 - 3.1.95
פשוט ונכון!
מס על רווחים בבורסה
משרד האוצר / נציבות מס הכנסה

ארגון פתח חוגג מלאת 30 שנה בעצרות המונים בגדה וברצו

מאת אורי ניר ועמירה הס

בתוך מחלוקות ומאבקי כוח פנימיים, תקיים תנועת פתח בגדה וברצועה טקסים חגיגיים לרגל מלאת 30 שנה להיווסדה. בגדה המערבית תתקיים עצרת בעיר שכם, שאלפי תומכים צפויים להשתתף בה. ברחובי הגדה יתקיימו היום, יום השנה ה-30 לייסוד פתח, כינוסים אזוריים לציון האירוע.

מתכונת העצרת בשכם עוררה מחלוקת. שלושת הפעילים המרכזיים של התנועה בגדה, מרוואן אל-ברגותי, אחמד אדיב וחוסיין א-שייח, נפגשו שלשום עם פעילי פתח באזור שכם, כדי להסדיר את מתכונת העצרת, ובין המשתתפים פרצה מחלוקת. חוסיין א-שייח הסביר אמש בראיון טלפוני, כי הפעילים האזוריים דרשו שיינשאו נאומים של נציגי המגזרים השונים בתנועה (ועדי עובדים, אגודות סטודנטים, ארגוני נשים ועוד).

אחד המשתתפים, תוסאם חרד ממחנה הפליטים בלאטה, העומד בראש ועדה אזורית לקידום אינטרסים של תושבי מחנות הפליטים, דרש לשאת נאום בשם הפליטים. דרישתו עוררה רוגז, באשר חברים אחרים בהנהגת פתח אינם רואים בו נציג מוכר של מגזר הפליטים. "אני מייצג את הפליטים לא פחות ממנו", אמר אמש א-שייח.

בעקבות המחלוקת, פרסם חוסאם חרד איגרת פתוחה בשם "תנועת פתח באזור שכם", שבה נאמר כי פעילי התנועה בשכם ימנעו משלושת הפעילים הראשיים של פתח בגדה מלהשתתף באירוע מחרתיים. מזכ"ל פתח בגדה, מרוואן ברגותי, אמר אמש כי האיגרת "מזויפת", שכן היא אינה משקפת את עמדתם של יותר פעילי פתח באזור שכם, ואילו עמיתו חוסיין א-שייח אמר כי העניין כולו "שולי". בסופו של עימות הוחלט כי יינשאו רק שני נאומים: אחד מטעם הרשות הפלשתינית, מפי יאסר ערפאת (באמצעות נציג או בטלפון), ואחד מטעם תנועת פתח, מפי מישהו ממנהיגיה בגדה.

שלשום התקיימה ביריחו העצרת הראשונה לציון יום הפתח, ששולבה בחגיגות לרגל סיום קורס של מנגנון "הביטחון המסכל", בפיקודו של ג'בריל רג'וב. בתוך החגיגות הוכרז גם על הקמתה של "אקדמיה לביטחון לאומי", על שמו של סעד סאייל, מבכירי המפקדים הצבאיים בפתח, שנרצח בידי אלמונים, כנראה בהוראת סוריה, ב-82'. בטקס שלשום נמסר כי יאסר ערפאת מינה את ד"ר סרי נוסייבה, אחד האינטלקטואלים הבולטים בגדה המערבית, ששב משנת שבתון בוואשינגטון לפני שבועות אחדים, לעמוד בראש האקדמיה. נוסייבה אמר לעיתונאים פלשתינאים, כי אם הכוונה היא אכן להקים אקדמיה של ממש ללימוד מדעי הביטחון והצבא, הרי שהוא מעוניין בתפקיד.

לפידים וזיקוקים

ברצועה פתחה אמש תנועת הפתח את טקסיה לציון 30 שנה להיווסדה בהדלקת אלפי לפידים ובזיקוקי דינור. יום היווסדה חל היום, והוא יצוין בעצרת מרכזית באיצטדיון ירמוק בעזה, שבה ישא יאסר ערפאת את הנאום הראשי. "שמחתנו מהולה בעצב", אומר ד"ר אבו אל לחז, אחד המארגנים וראש מחלקת ההסברה של הפתח. "קיווינו לחוג את יום הפתח ותחילת הקמתה של מדינתנו ברצועה ובגדה יחד עם אסירינו המשוחררים, אך הם עדיין כלואים בבתי סוהר ישראל. יאסר ... בהבערת ... החייל הא... אלפי הצעיר... חיכו לאות מ... דיוק. ערפאת ק... ברכה לפתח, לאי... הפלשתיני, והנאספי... ב"דם וברוח נפדה אותך עמאר". בד בבד נורו לשמים ... קי דינור. זו הפעם הראשונה, שחוגגים ברצועה מאורע כלשהו בצורה זו, וזיקוקי הדינור עוררו התרגשות רבה אצל הנאספים.

כל נושאי הלפידים התחלקו לקבוצות וצעדו ברחובות הסמוכים לרחבה. לדברי המארגנים חולקו 14 אלף לפידים לאלפי הצעירים שנבחרו מבעוד מועד מכל שכונה ברצועה ונסעו במאורגן לרחבה. כן חולקו המארגנים 24 אלף חולצות טי.

אל לחז, שהחל לארגן את הטקסים מה-20 בנובמבר, אמר אתמול: "אנחנו חוגגים את שחרור השעל הראשון של אדמתנו ואת המצאותו של צבא השחרור הלאומי על אדמתנו. עם הקמת הפתח ניתן האות למהפכה של העם הפלשתיני ולמאבקו לעצמאות".

ע... / ...תנו. / ...סחון / ...נסינה, / ...ש להיש... / ...ץ מכוניות / ...תף פעולה עם / ...ם ביעדים ישרא... / ...ת והנציגויות הרשמי...

מוסדות ...יים ב... נותם של ניסיונות של ... תופת ברחבי העולם.

גורמי ביטחון בישראל ב... מוסדות ביטחון זרים בכל הקשר ל... לדברי גורם ביטחוני, רוב ה... ת של ישראל, מאבטחות היטב.

בסוף השבוע שעבר הזהירו מומחי ס"איי"א את שירותי הביון הברזילאיים מפני אפשרות של פיגוע כלפי מטרות יהודיות בדרום אמריקה. סוכנות הביון המרכזית ציינה כי החיזבאללה ישלח אשה שתארגן רשת של טרוריסטים איסלאמים ביבשת. על פי המידע שהתקבל תגיע פעילת החיזבאללה מלבנון לברזיל, דרך אירופה ותנסה לגייס פעילים בדרום ברזיל וכן תנסה לגייס רשת של פעילים בארגנטינה ואורוגוואי. גורמים ישראליים מתריעים כי תוליות סרור של החיזבאללה והג'יהאד האיסלאמי יצרו תשתית לפעולה נגד מטרות ישראליות בחו"ל לעתים תוך שיתוף ארגונים הפועלים באותן מדינות.

טקס סיום קורס טירונים של המשטרה הפלשתינית, התקיים בסוף השבוע ביריחו
תצלום: דוד רובינגר

כחמישית מקווי הטלפון ברצועה מנותקים זה חודש וחצי

מאת עמירה הס
סופרת "הארץ" ברצועת עזה

כחמישית מקווי הטלפון ברצועת עזה מנותקים יותר מחודש וחצי. מקור התקלה ידוע ומדובר בתיקון שאורך בין שעתיים לחצי יום עבודה. בכל זאת, לא הצליחו עד כה הגורמים המעורבים – משרד התקשורת הפלשתיני, חברת בזק ומתאם התקשורת במינהלת התיאום והקישור (מת"ק) – לתאם ביניהם כדי להביא לתיקון התקלה.

בתחילת נובמבר, בשל מזג האוויר הסוער, חלה תקלה בקשר הרדיו של חאן יונס. משום כך נותק הקשר הזיגזן של רשת הטלפונים בחאן יונס עם המרכזייה בעזה. מאז השיחות היחידות שיכולים מנויי הטלפון לקבל או להשיג הן שיחות מקומיות, באזור חאן יונס.

בשבועיים האחרונים נותק גם הקשר הזיגזן של רשת הטלפונים ברפיח. בחאן יונס ובכפרים סביבה 3,200 מנויים, ברפיח – כאלף. סך כל המנויים ברצועה: 22 אלף.

בתיאום עם חוד הבקרה של בזק מצאו עובדי התקשורת הפלשתינית שמדובר בבעיה ברשת הראשית, שמחייבת את טיפולם הישיר של טכנאי בזק. ברשותם של הפלשתינאים אין עדיין מכשירי הבדיקה הראויים, שיבררו אם מדובר בתקלה באנטנות (תורנה של האנטנה) או בכבל (תעלה של מים). לדברי עובדי משרד התקשורת הפלשתיני, החברה הבטיחה שתשלח טכנאים לשטח, בתיאום של ה-DCO, משרד התיאום הישראלי-פלשתיני האזורי, כך שלטכנאים תובטח שמירה צמודה של המשטרה הפלשתינית. בכל זאת באם של הטכנאים התמהמה, ולדברי מקורות פלשתיניים וישראליים, הסיבה הראשונית היתה חשש ביטחוני להיכנס לתחומי האוטונומיה תחת שמירה פלשתינית בלבד.

במשרד התקשורת הפלשתיני אומרים שפעם אחת כבר הגיעו טכנאים ישראלים לתוך תחומי האוטונומיה, בלוויית שוטרים פלשתינאים, ותיקנו תקלה בתוך אחת המרכזיות. אך, מבטיחים במשרד, גם תיקון במקום פתוח אינו מהווה סיכון ביטחוני, והטכנאים יזכו לאבטחה המירבית.

אך בפגישה של ראשי משרד התקשורת הפלשתיני עם המנהל המחוזי באזור ירושלים והדרום של בזק ב-6 בדצמבר עלה גם נושא הכספים שלא הועברו לבזק מהמנויים ברצועה. בזק אחראית על הנפקת החשבונות. חשבונות הטלפון הראשונים שקיבלו תושבי הרצועה לאחר העברת הסמכויות באמצע מאי 94' הגיעו רק בסוף ספטמבר 94'. כל מנוי קיבל שלושה חשבונות במרוכז, שכיסו את התקופה שממארס 94' (חודשיים לפני העברת הסמכויות) עד אוגוסט 94'. הנצברים פרעו את חובם במהלך אוקטובר.

כפי הנראה העיכוב הראשוני בהמצאת החשבונות לידי הפלשתינאים, ומשום כך בתשלום הכספים המגיעים לבזק, נובע מטשטוש בהגדרות מי ברשות הפלשתינית אחראי על התחום. באוגוסט 94' חתמה בזק על חוזה להמשך הספקת השירותים הטלפוניים עם החברה האמריקאית LLJ, כמי שלה היכרון על מתן שירותי הטלפון בשטחי הממשל העצמי.

אך באוקטובר הודיעה הרשות הפלשתינית שתאגיד בשם פטלקו קיבל על עצמו את האחריות על תשתית התקשורת בשטחי האוטונומיה. הקשר בין בזק לבין פטלקו עוד לא הוגדר דיו, אך כך גם הקשר בין פטלקו לבין הרשות הפלשתינית. רשמית, מאז העברת הסמכויות הפלשתינאים אחראים על תשתית מערכת הטלפונים ברצועה.

מוחמד סקייק, מנכ"ל משרד התקשורת הפלשתיני, אמר שהכסף שיש להעביר לבזק נמצא בחשבון בבנק פלשתיני, אך על שני הצדדים להיפגש כדי לקבוע ביחד את הסכום המדויק, דבר שמשום מה לא נעשה עד כה. "העיכוב אינו מסיבות מדיניות, כפי שחושבים אולי בצד הישראלי, אלא מסיבות טכניות", נאמר במשרד התקשורת הפלשתיני. במשרד מדברים על סכום כולל של 38 מיליון שקל – הכנסות משירותי הטלפון מאז מארס 94' – הוויכוח הוא על הסכום שיש להעביר לבזק.

מבזק נמסר בתגובה שמאז העברת הסמכויות החברה אינה אחראית על תחום התקשורת באוטונומיה. אך עם זאת, החברה מוכנה לספק את כל השירותים הדרושים, מתוך הכרה בקשיים האובייקטיוויים. אכן, נמסר מחברת בזק, ישנה נטייה שלא לנסוע לתחומי האוטונומיה כדי לבצע תיקונים אלא לפתור בעיות דרך הדרכה בטלפון, ובאמצעות הטכנאים המקומיים, שהם מוכשרים ובעלי ניסיון.

באשר לתקלה הספציפית בחאן יונס, ברגע שמשרד התקשורת יפנה אלינו בבקשה מסודרת, שתלווה בסכומים המתאימים בעבור התיקון, ניענה בחיוב.

ובנוגע לתשלום הכספים המגיעים לחברה, נמסר מ"בזק" שמחרתיים ייפגשו מנכ"ל בזק, יצחק קאול, ומנכ"ל משרד התקשורת, סקייק, כדי לברר את כל השאלות שנותרו פתוחות.

עולים ללאנטיס. עולים בבטיחות, עולים בנוחות, עולים באיבזור, עולים בביצועים, עולים בגודל ...ולא עולים במחיר.

ככל שרמת החיים עולה, כך עולות גם הדרישות שלך ממכונית משפחתית. כיום, יש בישראל רק מכונית אחת שמובילה את המשפחה לעידן חדש ומאפשרת לך לעלות בכל תחום אפשרי, מבלי לעלות במחיר – לאנטיס של מאזדה.

ורשבסקי סרוליך דובר

עולים בבטיחות, בנוחות ובאיבזור

לאנטיס של מאזדה עומדת בתקני הבטיחות המחמירים ביותר בעולם. היא כוללת כסטנדרט: שתי כריות אויר, חגורות בטיחות עם מנגנון אלקטרוני למתיחה מוקדמת, מערכת בלימה ABS, מערכת FIMS לשיכוך כוחות ההלם בעת התנגשות חזיתית, קורות חיזוק בדלתות ותיבות מיגון להגנה בעת התנגשות צידית, שדה ראיה היקפי מוגדל, ועוד. השילוב של איבזור בטיחותי מלא עם מבנה דינמי יחודי ורמת איבזור מפנקת של מכונית מנהלים, כסטנדרט הכלול במחיר, הופך את ההחלטה שלך לבטוחה, נוחה וכדאית מתמיד.

עולים גם בגודל ובביצועים

היום, אתה כבר לא צריך להסתפק במכונית משפחתית בינונית. הלאנטיס מעמידה לרשותך מנוע בנפח 1.8 ליטר עם 16 שסתומים והספק של 115 כ"ס ב-6,000 סל"ד. זהו מנוע רב-עוצמה בעל תפוקת מומנט גבוהה ורמת רעש ורעידות נמוכה במיוחד. רוחק הסרנים הגדול, מפשק הגלגלים הרחב, החרטום המקוצר והעיצוב הפנימי הייחודי, יוצרים מרחב נוסעים שאין לו מתחרים. נתונים אלה ואמצעים ייחודיים נוספים, מבטיחים לך נהיגה שקטה וחלקה עם רמת ביצועים שטרם היכרת במכוניות משפחתיות.

... ולא עולים במחיר.

כמו שאתה רואה, לאנטיס של מאזדה נותנת לך את הכל בשביל המשפחה, כסטנדרט **הכלול במחיר**. אתה מוזמן להשוות אותה לכל מכונית משפחתית אחרת. אנו בטוחים שלאחר מכן, גם אתה תגיע למסקנה שאין עוד מכונית כזאת. לאנטיס היא כיום המכונית היחידה בישראל, שמאפשרת לך להעלות את הדרישות שלך ולעלות לדור הבא של המכוניות המשפחתיות – **מבלי לעלות במחיר: 79,900 ש"ח לדגם ידני, 83,900 ש"ח לדגם אוטומטי.**

בוא לאולמות התצוגה ותעלה עם המשפחה ללאנטיס.

תל-אביב: רח' יצחק שדה 40, טל' 03-5375891. חיפה: שדרות ההסתדרות 22, טל' 04-417476. ירושלים: רח' פייר קניג 29, טל' 02-735150. באר-שבע: רח' העצמאות 25, טל' 07-272122/272212. חיפה: רח' יפו 138, טל' 04-524539. כפר-סבא: רח' טשרניחובסקי 28, טל' 09-919226. אשדוד: רח' הגבורה 10, אזור התעשיה הקלה, טל' 08-563894. נתניה: רח' הגדוד 45, א. התעשיה הישן, טל' 09-618414. חדרה: הרברט סמואל 5, טל' 06-345899. רמאללה: דרך שכם, ליד בית-אל, טל' 02-955772. טבריה: רח' שלום העיישי, טל' 06-555404/552231. עכו: צומת מנון, טל' 04-9816445.

*המחיר כולל מע"מ ואינו כולל אגרות רישוי ומס טלית, לפי מחירון סל' 06/95 מיום 4.12.94. החברה רשאית לשנות את המחיר בכל עת וללא הודעה מוקדמת.

תוכניות המימון האטרקטיביות ביותר בענף הרכב
לכל דגמי מאזדה עד 60% מערך המכונית.
אחריות מקיפה ל-3 שנים
או עד 100,000 ק"מ - לפי הוראות היצרן

mazda
החדשות הטובות בעולם

מתיישבים מהבקעה הרסו תחנת דלק של פלשתינאי, ליד היישוב מחולה

מאת אורי ניר ונדב שרגאי

מתיישבים מהבקעה הרסו ביום שישי בבוקר את תשתיתה של תחנת דלק שבבעלות יונס תנתולי – ראש המועצה הכפרית סילת אל-ד'הר שליד ג'נין – המוקמת ליד היישוב מחולה, בבקעת הירדן.

תנתולי אמר, כי בכוונתו להמשיך בבניית התחנה. לדבריו, הוא קיבל את כל האישורים הנחוצים להקמת התחנה, והוא אינו מבין מפני מה חוששים מתיישבי הסביבה.

דוברת המינהל האזרחי ביו"ש, אליס שור, אמרה אמש כי תנתולי אכן קיבל את כל האישורים הנחוצים להקמת התחנה, והעריכה כי המשך הטיפול בפרשה ייעשה בערוצים פליליים, נגד החשודים בהרס התשתית של התחנה בעזרת דחפורים.

תנתולי, המקיים קשרים טובים עם שלטונות ישראל, קיבל מהמינהל האזרחי את האישור להקמת תחנת דלק ליד מחולה לפני כ-5 חודשים. הוא החל בעבודות הכשרת הקרקע במקום לפני כשבועיים. הוא סיפר אמש כי אחרי סיקול הקרקע, הניח במקום מצע של בורכר.

דוברת המינהל האזרחי מסרה כי ביום חמישי שעבר, בשעות הבוקר, תושבי מחולה ביקשו להיפגש עם ראש המינהל, תא"ל גדי זהר, כדי למחות בפניו על הקמת התחנה. לדבריה, נקבעה להם פגישה לתחילת השבוע. המתיישבים לא המתינו לפגישה, וכבר באותו לילה הורידו את תשתית התחנה. תנתולי אמר אמש כי הוא מעריך את הנזק שנגרם לו ב-70 אלף שקל. "אני לא מכיר אותם, והם לא מכירים אותי. אני לא יודע מה מדאיג אותם ולמה הם עשו לי את זה", אמר תנתולי. בכוונתו להיפגש היום עם פקידים במינהל האזרחי, כדי לבדוק מה באפשרותו לעשות.

אנשי מחולה טוענים, כי התחנה מוקמת ללא תיאום עמם, פוגעת קשות באיכות חייהם. לדבריהם, אושרה הפעולה על ידי ועד יישובי הבקעה. ועד יישובי הבקעה מכחיש שאישר את הפעולה אך אף הוא מתנגד בחריפות להקמת התחנה ליד מחולה.

יו"ר המועצה האזורית בקעת הירדן, דוד לוי, אמר ל"הארץ" כי לפני כחצי שנה סוכם עם ראש המינהל האזרחי, גדי זהר, לאפשר לפלשתינאים להקים תחנת דלק, בנוסף על זו שהם מפעילים ליד העוג'א, באזור הבדולח.

עורך "הארץ" השיב ליועץ המשפטי על מכתבו בעניין משפט דרעי

עורך "הארץ" חנוך מרמרי השיב ביום חמישי ליועץ המשפטי לממשלה מיכאל בן-יאיר על מכתבו, בו הזהיר את העיתון מפני השפעה שלא כדין על משפט דרעי.

במכתב התשובה אומר מרמרי כי הוא מקבל לתשומת לבו את הערות היועץ המשפטי לממשלה בכל הנוגע לסוגיית הסוביודיצה.

עורך "הארץ" ביקש מן היועץ המשפטי לממשלה לבדוק כמה מקרים ופרסומים הנוגעים למשפט דרעי, הראויים להיבחן – מבחינת החשש להשפעה שלא כדין – באותה מידה חומרה בה נבחן הפרסום ב"הארץ".

עורך "הארץ" הביע צער במכתבו על שלא ניתן לו להגיב בעוד מועד על הטענות המובאות במכתבו של היועץ המשפטי ועל העובדה שדבר קיום המכתב ותוכנו נודעו לו לראשונה משידורים במהדורות חדשות בטלוויזיה.

מכזון الأصل

هكذا من الأصل

על לדחיית הפעלת החוק לבחירה ישירה של רה"מ

פרס נחוש בדעתו לפעול ...ק לשנת 2000, אפילו הדבר ...חסיו עם רבין, המתנגד ליוזמה

תצלום: יואב למר

יצחק רבין, שמעון פרס ואברהם שוחט בעת ההצבעה בכנסת על תקציב המדינה ביום חמישי

מפלגת ... עבודה, בר... עון פרס, פוע... הפעלתו של החוק ... של ראש הממשלה ... ת לכנסת ה־15 בשנת ... במקום בבחירות ב־96'. ...מה היא בניגוד מוחלט לעמדתו של ראש הממשלה יצחק רבין, אשר מבקש למנוע כל שינוי בחוק.

את היוזמה מובילים מקורבי השר פרס, ראשי חוג משוב, יוסי ביילין ויעל דיין. אברהם בורג, שהיה אף הוא מיוזמי ההצעה, אינו פועל לקידומה מאז הודיע על כוונתו להתמודד על תפקיד יו"ר הסוכנות.

מקורבים לרבין אומרים כי ראש הממשלה איתן בדעתו למנוע כל דחייה בהפעלת החוק, והוא מתכוון להעמיד את יוקרתו למבחן בעניין זה. בעבודה חוששים כי סביב חוק הבחירה הישירה של ראש הממשלה עלול להתפתח עימות חריף במפלגה, עקב הודעת פרס כי יתמוך בדחיית הפעלת החוק. פרס גורס כי אין להפעיל את החוק לפני שנערכים שינויים גם בשיטת הבחירה לכנסת.

פרס דורש כי לפחות מחצית מחברי הכנסת ייבחרו בשיטה אזורית־אישית, והמחצית האחרת בשיטה הישנה. לדעתו, נשקפת סכנה לדמוקרטיה אם תהיה בחירה ישירה של ראש הממשלה מבלי שבמקביל תתחזק הכנסת. שר החוץ התבטא באחרונה באוזני מקורביו כי הוא נחוש לפעול לדחיית חוק הבחירה הישירה, אפילו הדבר יהיה כרוך בקרע ביחסיו עם ראש הממשלה.

רבין, מצדו, הודיע כי ייאבק בכל כוחו כדי שהחוק יופעל כמועד, קרי בבחירות 96'. ואולם, במפלגת העבודה גוברת התמיכה בדחיית הפעלתו של החוק. בין התומכים ביוזמה גם בכירים בעבודה הנמנים עם מחנה רבין, כמו חברי הכנסת גדליה גל ועמנואל זיסמן.

חוג משוב עומד לאמץ בוועידתו, המתכנסת בחודש הבא, הצעת החלטה לפעול לדחיית הפעלת חוק הבחירה הישירה. קבוצת חברי הכנסת, וכן פעילים מרכזיים אחרים בעבודה המתנגדים לחוק, מתכוונים ליזום את דחייתו בוועידת המפלגה שתתכנס בתחילת חודש אפריל.

יוסי ביילין אישר אתמול בשיחה ל"הארץ" כי בכוונתו לפעול לדחיית הפעלת החוק. ביילין אמר כי הוא וחבריו יציעו לוועידת העבודה לאמץ החלטה ברוח זו ולאחר מכן ליזום בכנסת חוק שיביא לדחייה בהפעלת החוק. הוא גם אישר כי פרס תומך בדחיית החוק, או לחילופין, להתנות את הפעלתו בהנהגת שיטת בחירות שונה לכנסת. סגן שר החוץ מעריך כי להצעה לדחות את הפעלת החוק יהיה רוב בכנסת, שכן גם בליכוד יש כנראה רוב בעד הדחייה.

יצוין, כי כאשר הובא החוק בשעתו לאישור הכנסת, הליכוד התנגד לו והטיל משמעת סיעתית על חבריו. ואולם, ח"כ בנימין נתניהו הפר את המשמעת הסיעתית והצביע בעדו. כיום, מוביל יו"ר לשכת הליכוד, ח"כ עוזי לנדאו, מהלך מקביל לזה של ביילין וחבריו בעבודה. ניסיון זה להביא לדחיית יישום חוק הבחירה הישירה נעשה שלא על דעתו של יו"ר הליכוד נתניהו.

ועידת העבודה שתכנס בעוד כארבעה חודשים תדון גם בהצעות להכניס שינויים בשיטת הפריימריס, שמטרתן למנוע הישנותם של מקרים דוגמת החלטתו של ח"כ אלי דיין לפעול בניגוד לעמדת הממשלה והסיעה בעניין התקציב. את ההצעה המרכזית בעניין יעלו מזכ"ל המפלגה נסים זוילי ושר הבריאות אפרים סנה. על פי ההצעה, חבר כנסת שיצביע בניגוד לעמדת הממשלה והסיעה בעניין כמו תקציב המדינה או הצבעת אמון אחרת, לא יוכל להתמודד מטעם העבודה בפריימריס ובבחירות לכנסת הבאה.

הכנות לוועידה

בפני הוועידה יועלו הצעות נוספות, החל מהכנסת "בלמים ואיזונים" בפריימריס, כהצעתם של השר דוד ליבאי והמזכ"ל זוילי, וכלה בהצעות לביטול מוחלט של הפריימריס. בעבודה מביעים ביטחון כי ההצעה לבטל את הפריימריס לא תתקבל, אך מעריכים כי ייערכו שינויים בשיטה שלפיה נערכות בחירות אלה. רבים בעבודה תולים בשיטת הפריימריס את כל הפרות המשמעת והבעיות שפוקדות את המפלגה באחרונה. ראש הממשלה רבין מצדד בשיטת הפריימריס לרשימת העבודה לכנסת.

במפלגת העבודה החלו כבר בהכנות ראשונות לקראת הוועידה, ובהתייעצות שקיימו ביום חמישי האחרון המזכ"ל זוילי, יו"ר ועדת החוקה של המפלגה השר דוד ליבאי, וסגנית השר מאשה לובלסקי, הוחלט לפעול להקמת ועדה מתמדת שתכין את הוועידה ותרכז את הצעות ההחלטה.

במקביל, הוחליטה הוועדה לענייני המפלגה, בראשות ח"כ חגי מירום, להתפצל לשתי ועדות משנה – ועדה אחת תדון בפריימריס והשנייה תדון ברפורמה במבנה המפלגה.

קבוצה של 14 חברי כנסת בעבודה, בהם דליה איציק, שלמה בוחבוט ואלי דיין, נפגשה בשבוע שעבר עם השר פרס, וקראה לו לשוב לפעילות מפלגתית מלאה, נוכח המשבר הפוקד את המפלגה. חברי הקבוצה תובעים להרחיב את מזכירות הלשכה, להוסיף אליה את שמעון פרס ולהפכה להנהגה הפעילה של המפלגה. כיום, חברים במזכירות הלשכה יו"ר המפלגה רבין, המזכ"ל זוילי, יו"ר ועדת החוקה ליבאי וגזבר המפלגה משה כהן.

בעבודה רואים בהתארגנות זו של הח"כים ובתביעה שהם מעלים, עדות נוספת למעמדו המוחלש של רבין במפלגה.

חוג חדש במפלגה, הפורום לחידוש העבודה, שיקיים הערב את כנס היסוד שלו בבית המפלגה ברחוב הירקון בתל־אביב, הודיע כי בכוונתו לפעול, בין השאר, לביטול הפריימריס ולביטול החוק לבחירה ישירה של ראש הממשלה. מייסדי החוג הם ברובם מזכירי סניפים ומועצות פועלים מרחבי הארץ.

יו"ר החוג הוא ד"ר אורי זילברשייד מבנימינה, מרצה לפילוסופיה מדינית באוניברסיטת חיפה. זילברשייד אומר, כי "שורשיו של המשבר הארגוני במפלגת העבודה טמונים בשיטת הפריימריס, שגרמה להעדפת הקשר של שליחי המפלגה עם ההון והתקשורת והעדפת הפופוליזם על פני טיפוח הארגוני והרעיוני של המפלגה".

זילברשייד מסר כי החוג החדש יציע לבחון מחדש את שיטת הפריימריס, כמו גם את ביטול חוק הבחירה הישירה "במגמה לצמצם את השפעתם המזיקה ולפעול לחיזוק השפעת מוסדות המפלגה, הסניפים המחוזות". הוא אמר כי השרים שמעון שטרית ויעקב צור הבטיחו את השתתפותם בכנס היסוד של החוג החדש הערב.

... מ... תר... יהדות ... עה. שר האו... יחליט בימת... להמשיך בחקי... סודים במשק ח... שבוים חמישי ביק... הכנסת להפסיק את הדיון בחוק. שוחט אמר בסוף השבוע ל"הארץ" כי הוא מתכוון לברוק את השלכות השונות של הפסקת הדיון בחוק, ורק אז יקבע את עמדתו.

מקורות בכנסת מעריכים כי משרד האוצר יניח על שולחן הכנסת כמה הצעות חוק נפרדות, המשקפות את הסעיפים העיקריים בחוק ההסדרים. לדבריהם, האוצר לא יגיש חוק הסדרים חדש לאישור הכנסת והחוקים הבודדים שיגיש יצטרכו להתקבל בשלוש קריאות.

מרכז האופוזיציה בוועדת הכספים, ח"כ דן תיכון (ליכוד), מתכוון להגיש הצעת חוק פרטית, שלפיה ייאסר על הממשלה להגיש לכנסת חוק הסדרים במשק. תיכון אמר כי חוקי ההסדרים שנחקקו החל משנת '85 באו להנהיג רפורמות בתחומים שונים במשק, אך מן הד...

תיכון: "חקיקה מעוותת"

אף שתהיה חקיקה נפרדת לכל תחום. "זוהי חקיקה מעוותת, בלתי צודקת ולא־נכונה", אמר.

בעקבות הפסקת הדיון בחוק ההסדרים, החל מהיום אין פיקוח על מחיריהם של 100 מוצרים שהיו עד כה תחת פיקוח. במוצרים אלה: בשר קפוא, גברות, לחם אחיד, קמח, מלח, מוצרים פטרוכימיים, התקנת גז, נסיעה במוניות, תרופות ושירותי בריאות.

הפחתת דמי הביטוח הלאומי ב־1%, שנועדה להיכנס לתוקף היום, לא תתבצע. החל מהיום, בוטל הפטור ממס שבח על מי שמוכר שתי דירות בשנה ששווין הוא עד 1.1 מיליון שקל. כמו כן, משרדי הממשלה מחויבים בתשלום ארנונה לרשויות המקומיות. לא הוארך גם תוקפם של קריטריונים מזמינים המחייבים דורשי עבודה לקבל עבודות המוצעות להם בלשכות התעסוקה.

הכנסת אישרה החוק האוסר יבוא בשר לא־כשר

מאת צבי זרחיה

מליאת הכנסת אישרה ביום שישי לפנות בוקר בקריאה שנייה ושלישית את הצעת החוק לאיסור יבוא בשר לא־כשר לסוגיו. 66 ח"כים הצביעו בעד ההצעה ו־11 הצביעו נגדה. לא היו נמנעים.

בעד החוק הצביעו חברי העבודה, ש"ס, יהדות התורה, מפד"ל, מולדת, יעו"ד, צומת, וחמישה חברים מהליכוד: מיכאל איתן, עובדיה עלי, גדעון פת, דב שילנסקי ואריאל שרון. הליכוד הגיע להסכמה עם ש"ס, שלפיה חמישה מחבריו יצביעו בעד החוק, מאחר שהיה דרוש רוב של 61 ח"כים להעברתו בכנסת.

בליכוד טענו כי בתמורה להצבעת חברי הסיעה בעד החוק התחייבה ש"ס לתמוך בעתיד בהצעת החוק שהגיש ח"כ מאיר שטרית (ליכוד) להנהגת יום לימודים ארוך. בש"ס הכחישו את הטענה.

חקיקת החוק המונע יבוא בשר לא־כשר באה לאפשר את הצטרפותה של ש"ס לקואליציה. לאחר ההצבעה לחץ ראש הממשלה יצחק רבין את ידיו של ח"כ אריה דרעי (ש"ס). ממלא מקום יו"ר סיעת העבודה, ח"כ רענן כהן, לחץ אף הוא את ידיו של דרעי.

בשעות הלילה המאוחרות ביום חמישי היתה התרוצצות בקואליציה ובסיעות החרדיות לצורך הבטחת רוב של 61 ח"כים בעד הצעת החוק. בש"ס תבעו מהקואליציה כי ההצבעה על חוק הבשר תתקיים לפני ההצבעה על הצעת תקציב המדינה לשנת 95'. בש"ס חששו כי הח"כים העייפים מדיוני התקציב יעזבו את הכנסת הביתה וכך לא תתאפשר העברת החוק ברוב הנדרש. ואולם, ועדת הכנסת החליטה ברוב קולות הליכוד ומרצ לקיים את ההצבעה רק לאחר ההצבעה על התקציב.

הדחיפות בחקיקת החוק בסוף השבוע נבעה מהודעתו של שר התעשייה והמסחר מיכה חריש לבג"ץ, כי החל מ־1 בינואר יעניק רשיונות ליבוא בשר לא־כשר. לפיכך, ביקשו בסיעות החרדיות לחוקק את החוק לפני תאריך זה.

בסופו של דבר, החלה המליאה לדון בהצעת חוק הבשר בשעה 1:30 בלילה שבין יום חמישי לשישי. ח"כ נעמי חזן (מרצ) הגישה שורת הסתייגויות לחוק, והח"כים החרדים החליפו עמה דברים קשים. במליאה התעורר ויכוח לגבי בעלי כנף לא־כשרים, מאחר שהחוק החדש אוסר לייבאם משטחי האוטונומיה. ח"כ יצחק לוי (מפד"ל) קרא: "פרס הוא בעל כנף לא־כשר". יו"ר הכנסת שבח וייס ביקש מהח"כים לקצר בדבריהם והזכיר את דבריו של מומחה, כי לאחר כמה לילות ללא שינה, נפגע שיקול הדעת.

בעוד הדיון במליאה נמשך, הזעיקו ראשי סיעת העבודה הסיעות החרדיות בחזרה למשכן את השרים והח"כים שעזבו את הכנסת, כדי שישתתפו בהצבעה. ליד לוח השמות של הח"כים הנוכחים בבניין עמדו כל העת מצליפי העבודה, ח"כ יעקב שפי, מזכירות סיעת העבודה, ח"כ משה גפני (יהדות התורה) ומזכיר המפד"ל אריה האן שטילפנו למלונותיהם של הח"כים והפצירו בהם לחזור לכנסת, "אפילו בפיג'אמות".

"כדור הארץ מרובע?"

בשעה 3:00 נשמע במליאה הצלצול המודיע על ההצבעה. הח"כים החרדים פתחו במחיאות כפיים. ואולם, בקואליציה ובסיעות החרדיות לא היו בטוחים עדיין כי בידיהן הרוב הדרוש להעברת החוק. לפיכך, הכריז יו"ר הכנסת ח"כ שבח וייס על הצבעת ניסיון, ושאל "מי בעד כדור הארץ מרובע ומי נגדו". משהתברר כי אכן הושג הרוב הדרוש, הכריז וייס בשעה 3:40 על ההצבעה בקריאה שנייה ושלישית.

לראשונה מאז החל מאבק השבת בירושלים מנעה המשטרה את סגירת רח' שמואל הנביא

מאת שחר אילן

לראשונה מאז החל מאבק השבת בירושלים, מנעה אתמול המשטרה את סגירת רחוב שמואל הנביא בניגוד לחוק. ניידות של משטרה פטרלו ברחוב ללא הרף, וכמו בגזרה המערבית, הוצמד ליווי של ניידת כמעט לכל מכונית עוברת.

ההיערכות המוגברת מאוד של המשטרה והאיסור שפרסמו הרבנים החרדים על יידוי אבנים, גרמו לכך שבפעם הראשונה זה שבתות רבות – לא נרשמו כמעט הפרעות לתנועה באזור רחוב בר־אילן. אתמול בצהריים הושלכו כמויות גדולות של אשפה לכביש, אבל מחלקת התברואה של עיריית ירושלים פינתה אותן במהירות.

אחר הצהרים התקיימה, כרגיל, הפגנת החילונים בכביש בר־אילן, בהשתתפות כמאה מפגינים. המשטרה הקפידה הפעם להפריד בין המפגינים החילונים והחרדים, ולא היו התנגשויות. לפני כן, בצהריים, נעצר צעיר חרדי שיידה אבנים לעבר מכוניות משטרה.

ראש סיעת מרצ בעיריית ירושלים, ארנן יקותיאלי, בירך על ש"אחרי שבועות שהמשטרה והעירייה מטילות את האחריות לשמירת הצירים פתוחים האחת על השנייה, השבת מילאה כל אחת מהן את תפקידה היטב".

בסוף השבוע שעבר התקיימה פגישה בין שני הרבנים החשובים בירושלים – נשיא מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל, האדמו"ר מגור הרב פנחס מנחם אלתר, והפוסק החרדי הרב יוסף שלום אלישיב, הנחשב לאיש מספר אחד בדגל התורה. מקור חרדי מסר, שהשניים הסכימו שיש להביא לרגיעה מיידית במאבקי השבת באזור בר־אילן. התוצאה היתה כרוזות האוסרות יידוי אבנים.

יו"ר סיעת ש"ס בכנסת, ח"כ שלמה בניזרי, מבקש לקיים בכנסת דיון דחוף ב"אלימות השוטרים בהפגנות החרדים". לטענתו, דווקא אתמול נהגו השוטרים בברוטליות נוראה, כשאצל חלקם ניכרה שנאה לחרדים. לדבריו, ספק אם אפילו באינתיפאדה הופעלה עוצמה כזאת כלפי מפגינים.

בניזרי אמר, כי חרדים, בהם תלמידיו, הוכו. לדבריו, אדם אחד הוכה באלות לעיני אשתו, אמו וילדיו. כמו כן הוא אומר שיש לו עדויות על שוטרים שכיוונו נשק כלפי חרדים שצעקו "שאבעס".

דובר המחוז של המשטרה, פקד שמואל בן־רובי, מסר בתגובה, שלמשטרה לא ידוע על כל עימות אתמול בין שוטרים למפגינים, למעט צעיר חרדי שיידה אבנים לעבר ניידות משטרה ונעצר.

עיריית ירושלים תדון היום בבקשה לממן את כנס חסידות גור מהשבוע שעבר

מאת שחר אילן

ועדת הכספים של עיריית ירושלים תדון היום בבקשתו של סגן ראש עיריית ירושלים, חיים מילר, לאשר הקצבה של 150 אלף שקל לכינוס הארצי של מוסדות חסידות גור. אם הבקשה תאושר, יועבר המימון מתקציב האגף לתרבות תורנית, שבראשו עומד מילר, איש חסידות גור ומקורבו של האדמו"ר מגור.

מדובר באישור בדיעבד, משום שהכינוס נערך ביום שלישי שעבר. הכינוס נועד לחזק את המגביות של מוסדות חסידות גור, והיווה גם הפגנת כוח של האדמו"ר מגור, הרב פנחס מנחם אלתר. ההקצבה מיועדת לכיסוי דמי שכירות האולם והציוד.

ראש סיעת מרצ בעירייה, ארנן יקותיאלי, שלח אתמול מכתב ליועץ המשפטי לעירייה, אסא אליאב, ולמבקר העירייה, עוזי סיוון, ובו דרש להוריד את עניין ההקצבה מסדר היום של ועדת הכספים. יקותיאלי טוען, שההקצבה "מעידה עד כמה עיריית ירושלים וראשה, אהוד אולמרט, איבדו כל רגש בושה אפשרי".

לדבריו, "מדובר כאן בגזילת כספי ציבור והוצאתם למטרות זרות ומשיקולים זרים". הכנס, אומר יקותיאלי, נועד לחזק את מעמדו של מילר בחסידות גור לקראת אפשרות של בחירות מוקדמות ביהדות התורה, ו"אין שום סיבה בעולם שמשלם הארנונה החילוני יממן כנס פוליטי, שכל מטרתו קניית קולות בחסידות גור עבור מילר". יש לציין, בהקשר זה, כי במודעה שפרסם איחוד מוסדות גור יום לאחר הכנס בביטאון אגודת ישראל "המודיע", הובעה "ברכת יישר כוח נאמנה למכובדנו הדגול, רב הפעלים המעש למען מוסדות התורה, נציג הציבור הנאמן, הרב חיים מילר, על סיועו הרב בעין טובה ובנפש חפצה למעמד הכנס הארצי הגדול של איחוד מוסדות גור".

בתגובה אומר מילר, כי הוא אינו מבין מה ההבדל בין הכינוס של גור ובין כל אירוע אחר שהעירייה מסייעת לו. לדבריו, תקציב האגף לתרבות תורנית כולל כספים שנועדו להתוועדויות, והכינוס של גור היה התוועדות.

בנוסף, תתבקש ועדת הכספים של העירייה לאשר בדיעבד העברת 205 אלף שקל למימון פעולות האגף לתרבות תורנית בסוכות. מאז החג טוענים אנשי מרצ, כי האגף קיים פעולות שלא אושרו בתקציב. הבקשה מהווה אישור לטענה זו. יקותיאלי מבקש להסיר את ההקצבה מסדר היום של ועדת הכספים.

מלשכת דובר העירייה נמסר בתגובה, שההקצבות ידונו בוועדת הכספים וזו מוסמכת לאשר אותן או לדחותן.

מועצת עיריית ירושלים בחרה שתי נשים למועצה הדתית בעיר

רבני העיר, קוליץ ומשאש, פסקו: חל איסור לבחור נשים למועצה הדתית

מאת נדב שרגאי ושחר אילן

מועצת עיריית ירושלים בחרה בסוף השבוע שתי נשים למועצה הדתית בעיר: סולי שרביט מטעם "ירושלים אחת" ומיכל מנור מצומת. כל המועמדים והמועמדות שהציעה סיעת מרצ כנציגים מטעמה למועצה הדתית, נפסלו ברוב חברי הקואליציה.

צו בג"ץ

בג"ץ הוציא לפני שבועות אחדים צו המונע מעיריית ירושלים לממש את בחירת הנציגים החדשים למועצה הדתית כל עוד לא יאושרו גם נציגים של סיעת מרצ לכהונה במועצה הדתית. עקב כך מנועה בינתיים עיריית ירושלים מלהחליף 12 מנציגיה, שכבר נבחרו להרכב המועצה הדתית החדשה, עד שלא תשלים את בחירת כל המכסה שלה היא זכאית על פי החוק – 14 נציגים – ותבחר גם שניים מנציגי סיעת מרצ.

בהצבעות שהתקיימו ביום חמישי בלילה במועצת עיריית ירושלים פסלה הקואליציה ברוב קולות את מועמדותם כחברים במועצה הדתית של הרב אהוד בנדל (התנועה המסורתית) ושל הרב נעמה קלמר־אורחי (התנועה המתקדמת). כן נפסלה מועמדותם של עינת רמון ופרופ' ראובן המר ושל מיה ליבוביץ ולוי וייתן קלמן, אף הם נציגים של התנועה הרפורמית והתנועה הקונסרבטיבית.

אין זו הפעם הראשונה שבה מאשרת מועצת עיריית ירושלים מינוי אשה כחברה במועצה הדתית. בקדנציה הקודמת נבחרה לכהונה זו בתיה ושייך מטעם "ירושלים אחת". את מועמדותה העלה טדי קולק. ושייך כיהנה לפני כן כמנהלת שירותי הרווחה והקהילה בעיריית ירושלים. הדתיים לא התנגדו כל כך לבחירתה נוכח היחסים הטובים שהיו להם עמה. אך גם ושייך לא כיהנה בפועל בתפקיד מכיוון שבג"ץ אסר על החלפת ההרכב הוותיק של המועצה הדתית בגלל עתירה שהגישה מרצ נגד העירייה על כך שנמנעה בחירת נציגיה למועצה הדתית.

רבני העיר ירושלים, יצחק קוליץ ושלום משאש, פרסמו לקראת ישיבת מועצת העירייה ביום חמישי שעבר פסק הלכה, האוסר על בחירת נשים למועצה הדתית. הפסק נכלל במכתב, ששלחו למזכיר סניף המפד"ל בירושלים יהודה לוינגר. הוא מנוגד לעמדתו של הרב הראשי הספרדי אליהו בקשי־דורון, התומך בבחירת נשים למועצות דתיות.

ביום שישי אמר הרב הספרדי של ירושלים שלום משאש, ש"אנחנו נגד, אבל איך נגיב אני עוד לא יודע. הרב קוליץ נמצא בחו"ל. כשישוב, נתאסף ונראה מה לעשות".

סגן יו"ר המועצה הדתית יהושע פולק העריך, שהרבנים הראשיים ינצלו את זכות הווטו שלהם, ויסרבו לאשר את בחירת הנשים. במקרה כזה תועבר ההחלטה לוועדת השרים לענייני המועצות הדתיות.

עם זאת מעריך פולק, שגם אם תחליט ועדת השרים לענייני המועצות הדתיות לאשר את בחירת הנשים, לא תפורק בשל כך המועצה הדתית. "נשים זה יותר קל מרפורמים", הוא מסביר, "רפורמים זה הרס הדת. עם נשים יש בעיה רק מבחינת הצניעות".

מהיום יוכלו נפגעי הטיפול בגזזת בשנות ה־50 לקבל פיצוי

מאת עזרה אריהוד
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

היום ייכנס לתוקפו החוק לפיצוי נפגעי גזזת, שלפיו יוכלו עולים שהגיעו לישראל בשנות ה־50 ונפגעו כתוצאה מהקרנות שקיבלו במסגרת טיפול במחלת הגזזת – לקבל פיצוי. מדובר בטיפולים שנערכו בשנים 46'–60'. החוק קבע מענק גם לשאריהם של חולים שאינם עוד בחיים.

מהיום יוכלו נפגעי הטיפול בגזזת לפנות ללשכת הבריאות המחוזית במקום מגוריהם. ועדת מומחים תבדוק את זכאותם לפיצוי ואחוזי הנכות שלהם ייקבעו על ידי ועדה נוספת.

מדובר, בין היתר, בפגיעות שגרמו לגידולים – ממאירים ושפירים. ממשרד הבריאות נמסר, כי סוג הפיצוי תלוי בשיעור אחוזי הנכות. הסוגים כוללים מענקים חד פעמיים וקצבה חודשית החל משיעור מסוים של אחוזי נכות. מי שייקבעו לו 100% נכות יקבל קצבה חודשית בגובה 25% מהשכר הממוצע; הקצבה תקטן באופן יחסי לירידה באחוזי הנכות.

מי שייקבעו לו אחוזי נכות שבין 40 ל־70 זכאי לפיצוי חד פעמי בגובה 50 אלף שקל. מי שייקבעו לו 75% נכות ומעלה יפוצה בסכום של 100 אלף שקל.

משרד החינוך, התרבות והספורט
מרכז ההסברה

אוניברסיטת בן–גוריון בנגב
המחלקה להיסטוריה
המסלול להיסטוריה של המזרח התיכון
המרכז להבנה יהודית–ערבית

בימת המזרח התיכון

הרצאת אורח של שר הבריאות ד"ר אפרים סנה

בנושא: תהליך השלום

תתקיים ביום שלישי, ב' בשבט תשנ"ה, 3.1.94, בשעה 15.00, באולם הכנסים (בנק הפועלים לשעבר), אוניברסיטת בן–גוריון בנגב, באר–שבע

דברי פתיחה:
ד"ר אבישי ברוורמן נשיא אוניברסיטת בן–גוריון בנגב
ד"ר מאיר זמיר ראש המסלול להיסטוריה של המזרח התיכון
מר יאיר גלאור מנהל מחוז באר–שבע והדרום, מרכז ההסברה

פרטים והזמנות ניתן לקבל במרכז ההסברה, מחוז באר–שבע והדרום, טל' 07–233906

משרד החינוך התרבות והספורט

ילדים קולטים מהר

לשכת הפרסום הממשלתית

עולה חדש
חבר חדש

אפשר לסמוך על ילדים: הם יודעים ללמוד ולשחק ולבלות ביחד, הם יודעים להיות חברים.
השנה משתלבים 111,000 ילדים עולים במערכת החינוך.
זאת ההזדמנות של כולנו לקלוט 111,000 חברים חדשים.

קטין נעצר בחשד לרצח הפסיכולוג אליעזר לוי בחיפה

המשטרה: "המנוח נעל את הדלת, וניסה לכפות על החשוד מין אוראלי". קטין נוסף נעצר בחשד שסייע בשריפת רכבו של לוי

מאת גבי זהר

במעצרו של קטין, החשוד ברצח אליעזר לוי בחיפה, הוארך בסוף השבוע בבית משפט השלום בעיר ב־10 ימים. אתמול שיחזר הקטין את מעשיו בדירתו של לוי במרכז הכרמל.

אתמול עצר צוות החקירה המיוחד, בראשות רפ"ק ג'יין אג'אוזד, קטין נוסף, החשוד בכך שסייע בשריפת מכונית הסיטרואן שהיתה שייכת ללוי. המכונית נגנבה ביום הרצח ונמצאה שרופה ביער אחיהוד. הבוקר יובא הקטין להארכת מעצרו בבית משפט השלום בחיפה.

פרקליטו של הקטין החשוד ברצח, עו"ד פואד עמאר, טען כי לא מדובר ברצח וכי אליעזר לוי ניסה לעשות מעשים מגונים בקטין, אשר נאלץ להתגונן.

בתשובות לשאלותיו של עו"ד עמאר, סיפר רפ"ק ג'ין אג'אוזד על האירועים שקדמו למותו של לוי: "הקטין החשוד ברצח ביקר בעבר כמה פעמים בביתו של לוי. בערב הגיע החשוד לביתו של לוי. הפסיכולוג אליעזר לוי ביקש לקיים עמו מין אוראלי, הקטין כעס וסירב לעשות זאת. לאחר מכן ביקש לעזוב את הבית, הדלת היתה נעולה. אז הוא הלך למטבח, לקח סכין והחביא אותו בשרוול חולצתו. לוי הלך אחריו וניסה למשוך אותו לחדר השינה שלו כשהוא עירום בפלג גופו התחתון. בתגובה, דקר אותו הקטין וגרם למותו".

על פי החשד, גנב הקטין את רכבו של לוי לאחר הרצח ונסע מחיפה ליער אחיהוד, שם העלה את הרכב באש, בסיוע קטין נוסף.

פרקליטו של החשוד טען בבית המשפט כי הוא ביקר בביתו של לוי רק פעמיים, כאשר הפעם השנייה היתה בליל הרצח. "המנוח", טען הסניגור, "ניסה לעשות מעשים מגונים ולאלץ את הקטין החשוד לעשות מעשים נבזיים ומעוותים. כאשר החשוד הבין שהמנוח עומד לתקוף אותו מינית, הוא עשה כל מאמץ למנוע זאת ממנו. כוונתו של החשוד לא היתה לגרום למותו של לוי אלא לברוח מהבית. את הסכין הוא לקח להגנתו העצמית וכאשר הבין שכל התנגדותו והתחננותו לא הועילו והמנוח אינו משחרר אותו ומושך אותו בכוח לחדר השינה, רק אז הוא עשה שימוש בסכין".

הקטין החשוד ברצח אמר לשופט אהוד רקם: "לא ניסיתי להרוג אותו אלא רק לפצוע אותו. כשאתה בתוך הדבר הזה ואינך יודע כיצד לצאת מזה, תעשה הכל כדי לצאת מכך וזה מה שעשיתי".

השופט אהוד רקם קבע בהחלטתו כי בשלב זה קיימות ראיות לכאורה, כולל חומר חסוי שהוצג לו, הקושרות את החשוד למותו של אליעזר לוי.

במשטרה הביעו אתמול שביעות רצון ממה שהם כינו פענוח פרשיות הרצח של המנוחים ישעיהו דמגר ואליעזר לוי. הקטין החשוד ברצח לוי נעצר לאחר שנבדקו בקפדנות כל הרישומים ושיחות הטלפון שקיים לוי ולאחר חקירת רבים ממכריו. ייתכן שעוד השבוע יוגשו כתבי אישום נגד החשודים ברצח דמגר ולוי.

במשטרה ביטלו אתמול את דבריו של מישל וקנין, אשר חזר בו מהודאתו ברצח דמגר, אם כי אישרו שהוא טרם שיחזר את הרצח.

תצלום: אלה אגרט

החשוד ברצח אליעזר לוי מובל לדיון בהארכת מעצרו, בביהמ"ש בחיפה. לפי החשד, גנב הקטין את רכבו של לוי לאחר הרצח ונסע מחיפה ליער אחיהוד, שם העלה את הרכב באש, בסיוע קטין נוסף

תושב רחובות נרצח ביריות בלוד; פועל מרומניה נדקר למוות ביפו

מאת יוסי המנוי

שני מקרי רצח אירעו בסוף השבוע. מישל אבזימי, תושב רחובות בן 34, נרצח שלשום בבוקר ביריות בלוד. אבזימי ירד מבית אחיו, משה, המתגורר בשכונת רמט שבלוד, וחיכה לו בחניה ליד הבית. באותו זמן הגיעו למקום שני רעולי פנים במכונית לבנה, אחד מהם ירד מהמכונית, וירה כמה יריות בכלי נשק אוטומטי לעבר אבזימי. אבזימי הובל לבית החולים אסף הרופא, עם פגיעות קשות בגופו, ולאחר שעתיים מת מפצעיו.

כוחות משטרה גדולים הוזעקו למקום הרצח, והקימו מחסומים בתוך העיר וביציאות ממנה. למקום הגיע גם מפקד משטרת מחוז המרכז, ניצב שלמה אהרונישקי, ומסוק משטרתי קיים סיורים אוויריים מעל האזור. אולם המשטרה טרם הצליחה לעצור חשודים.

"הרקע לרצח פלילי"

חוקרי המשטרה מעריכים, כי הרקע לרצח פלילי, למרות שהנרצח אינו מוכר למשטרה. מפקד תחנת לוד, סגן ניצב מאיר בוקוזה, מינה את פקד יאיר רגב לעמוד בראש צוות החקירה המיוחד שהוקם לעניין זה.

פועל מרומניה, אנטון ליביוז, בן 30, נדקר למוות שלשום בלילה ברחוב יפת ביפו. עדים סיפרו לחוקרי המשטרה, כי כמה אנשים נמלטו מהמקום לאחר האירוע. ליביוז עבד בארץ כנתין זר.

נדחה ערעורו של מנהל חברת מקבילית על הארכת מעצרו

ראובן מילמן חשוד בהפצת מידע ממשלתי

מאת יוסי המנוי

ערעורו של מנהל חברת מקבילית, ראובן מילמן, על הארכת מעצרו, נדחה שלשום על ידי שופט בית המשפט המחוזי בתל אביב, נתן עמית.

מילמן, תושב תל אביב, נעצר באמצע השבוע שעבר, וביום רביעי הוארך מעצרו בשבעה ימים. על־פי החשד הפיצה החברה שבבעלותו מאגר מידע של משרד הפנים, הכולל את פרטי מרשם האוכלוסין ומאגר מידע של רשם החברות. בתקליטור שמשווקת החברה נכלל גם פנקס הבוחרים, שאיננו אמור להיות מופץ לציבור הרחב.

המשטרה חושדת, כי מילמן הפיץ בין גופים פרטיים וגופים נוספים תקליטורים שהכילו מידע חסוי, הכולל מספרי טלפונים, ספרי בוחרים ופנקסי רשם החברות.

בערעורו טען מילמן, כי מעשיו אינם מהווים עבירה על החוק – והראיה לכך, לדבריו, היא שחברת בזק פנתה אליו בבקשה לרכוש את התקליטור.

נציג המשטרה טען בבית המשפט, כי מילמן עבר על חוק הגנת הפרטיות, וכי השימוש במידע שהבנים לתקליטור מנוגד לחוק.

השופט קבע, כי בשלב זה יש הצדקה להמשך מעצרו של מילמן, משום ש"פגיעה בפרטיות של אדם הינה דבר חמור".

"דר שפיגל": הנשיא וייצמן יהיה אורח מרכזי בטקסים בבון לציון 50 שנה לכניעת גרמניה הנאצית

בישראל שומרים את דבר הביקור בסוד מחשש לתגובות ניצולי שואה

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). נשיא המדינה, עזר וייצמן, יהיה האורח המרכזי בטקסים שייערכו בגרמניה בחודש מאי לציון 50 שנה לכניעת גרמניה הנאצית ו־30 שנה לכינון יחסים דיפלומטיים בין ישראל לגרמניה. וייצמן נענה להזמנתו של הקאנצלר הלמוט קוהל, אולם הודעה רשמית מירושלים משתהה, והפרסום במועד קרוב לביקור, מחשש לתגובותיהם של ניצולי שואה ושל אנשי אופוזיציה.

השבועון הגרמני "דר שפיגל" טוען כי החלטת קוהל להזמין את וייצמן נועדה להפוך את הטקסים לציון 50 שנה לכניעת גרמניה הנאצית, שיתחילו ב־8 במאי, לפסטיבל פיוס עם העם היהודי ועם בעלות הברית. הטקסים יוגדרו כאירועים לציון שחרורה של גרמניה מהרודנות הנאצית. וייצמן ינאם ב־10 במאי בפני הפרלמנט הגרמני וישתתף בשורה של קבלות פנים וטקסים, לצדם של ראש ממשלת בריטניה ג'ון מייג'ור, ונשיא צרפת פרנסואה מיטראן, אם מצב בריאותו של מיטראן יאפשר זאת.

הקאנצלר קוהל שמר בסוד את הזמנתו של נשיא המדינה כאורח מרכזי בטקסי הפיוס במאי. הוא התייחס לכך ברמז בישיבתה של ממשלת גרמניה ערב חג המולד, מבלי לנקוב בשמו של עזר וייצמן, באומרו כי אישיות ישראלית שלא ביקרה עד כה בגרמניה תגיע ב־8 במאי.

הסכמתה של ישראל לקחת חלק מרכזי בטקסי הפיוס עם גרמניה נובעת, קרוב לוודאי, גם מהביקורת שהשמיע שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, באוזני שגריר ישראל בבון, אבי פרימור. קינקל קבל על היחס המזלזל של ישראל כלפי גרמניה והאיחוד האירופי, למרות תרומתם למימון תהליך השלום והענקת מעמד מיוחד לישראל באירופה.

הזמנתו של קוהל נמסרה לוייצמן הן בצינורות דיפלומטיים והן בעל־פה על ידי נשיא גרמניה, רומן הרצוג, בעת ביקורו בישראל. ערב צאתו לביקור בארץ, בחודש שעבר, היה ידוע כבר בבון על נכונותו של וייצמן לבוא לגרמניה כדי להשתתף בטקסים לציון 30 שנה לכינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

חיבור שני האירועים – כניעת גרמניה הנאצית וכינון היחסים הדיפלומטיים – הוא ביוזמת הקאנצלר קוהל, אשר מבקש להפוך את האירועים לפסטיבל שישפר את תדמיתה הבינלאומית של גרמניה ויעמיק את הפיוס בינה לבין העם היהודי ובעלות הברית במלחמת העולם השנייה. צעד ראשון בכיוון זה עשתה לפני שבוע ביאטריס מלכת הולנד, אשר קראה לבני עמה להתפייס עם הגרמנים וכפרה בתגובה הרווחת מאז מלחמת העולם השנייה, כאילו כל ההולנדים היו שותפים למרי נגד הנאצים.

"דר שפיגל" סבור כי קוהל יעשה השנה כל מאמץ כדי למחוק את רישומם הקשה של האירועים לפני 10 שנים לציון כניעתה של גרמניה, כאשר הזמין את נשיא ארצות הברית דאז, רונלד רייגן, לבקר בבית עלמין צבאי בביטבורג שבו קבורים 49 אנשי אס־אס.

עוד בטרם פורסמו הפרטים המלאים על הטקסים שייערכו השנה בברלין ובבון, כבר מעוררים אלה תסיסה במפלגתו של קוהל. מזכ"ל הסיעה הנוצרית־דמוקרטית בפרלמנט בבון, אלפרד דרגר, אמר כי כניעתה של גרמניה הנאצית אינה "שחרור" כגרסתו של קוהל. לדבריו, תבוסתה של גרמניה ונפילת חבליה המזרחיים בידי הסובייטים לא היו שחרור. השחרור, לדעתו, מתבטא בכך שאויבי גרמניה בעבר הם ידידיה היום.

לעומת זאת, אמר יו"ר הסיעה הנוצרית־דמוקרטית בפרלמנט, וולפגנג שאובלה – הנחשב לאיש החזק במפלגה ובעל הסיכויים המירביים לרשת בעוד ארבע שנים את קוהל – כי ביקורו של וייצמן מאוד משמח.

ישראל – במרכז הנשף השנתי של עיתונאי ברלין

ישראל תעמוד גם במרכז הנשף השנתי היוקרתי של עיתונאי ברלין, שייערך ב־14 בינואר במרכז הקונגרסים בברלין, בהשתתפות כ־4,000 מוזמנים. האירוע יתקיים בחסות נשיא גרמניה רומן הרצוג, וישתתפו בו נציגים מהצמרת הפוליטית, החברתית, הכלכלית והתרבותית של גרמניה, וכן, עשרות אורחים מישראל.

בין הישראלים שישתתפו באירוע, שר החוץ שמעון פרס או סגנו יוסי ביילין, ראש עיריית ירושלים אהוד אולמרט, ראש עיריית תל־אביב רוני מילוא, כ־30 ראשי רשויות מקומיות, אנשי ציבור, אמנים ונציגי התקשורת הישראלית. בשגרירות ישראל בבון מעריכים כי אירוע בסדר גודל כזה המוקדש לישראל, לא התרחש בגרמניה מאז כינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

הצעת חוק למניעת פרסום תביעות משפטיות לפני קבלת תגובתו של הנתבע

ועדת השרים לחקיקה תבקש חוות דעת מנשיא מועצת העיתונות

מאת גדעון אלון

ועדת השרים לחקיקה החליטה לבקש את חוות דעתו של נשיא מועצת העיתונות, עו"ד חיים צדוק, בעניין הצעת חוק שנועדה לעכב פרסומן בעיתונות של תביעות משפטיות, כל עוד לא הוגשה לבית המשפט תשובתו של הנתבע או הנאשם.

יוזם הצעת החוק, ח"כ אברהם הירשזון (ליכוד), טוען כי יש לשנות את השיטה בה העיתונות מפרסמת כתבי טענות משפטיים מבלי שהצד השני יודע עליהם. לדבריו, לעתים מתברר לאנשים כי הם צד לדיון משפטי אגב קריאה בעיתון. הוא הדגיש כי במקרים בהם מתברר שלתביעה אין יסוד והנתבע לא התבקש או לא הספיק להגיב על הפרסום, נגרם לו נזק ואין מי שיפצה אותו.

ח"כ הירשזון מציע, כי מי שיעבור על החוק ויפרסם תביעה משפטית ללא תגובה, דינו יהיה שנת מאסר אחת וקנס כספי עד 10,000 שקל.

יו"ר ועדת השרים לחקיקה, שר המשפטים דוד ליבאי, אמר כי יש להיזהר בכבודו של אדם, אבל ראוי גם לשמור על חופש המידע. הוועדה החליטה לעכב את הדיון בהצעת החוק עד לקבלת חוות דעתה של מועצת העיתונות.

כמו כן החליטה הוועדה למנות צוות בין־משרדי שיבדוק תוך חודש את עניין ההנחות במחירי התחבורה הציבורית לקשישים. בראש הוועדה יעמוד מנכ"ל משרד התחבורה, וחבריה יהיו הממונה על התקציבים באוצר, מנכ"ל משרד העבודה והרווחה, או נציגיהם.

ההחלטה התקבלה בתום דיון בהצעת חוק פרטית של ח"כ הירשזון, שלפיה יש לפטור לחלוטין את הגמלאים מתשלום דמי הנסיעה בתחבורה הציבורית העירונית ומתחצית דמי הנסיעה בתחבורה הבין־עירונית. נציג משרד האוצר התנגד להצעת החוק, משום שעלותה 150 מיליון שקל בשנה, מעבר לסכומים שכבר ניתנו.

יו"ר עמותת "תנו לחיות לחיות" חשוד בהתעללות מינית בבן 17

מאת יוסי המנוי

בית משפט השלום שיחרר שלשום בערבות של 55 אלף שקל את בני שלזינגר, בן 44 מתל־אביב, החשוד בהתעללות מינית בקטין. שלזינגר הוא יושב ראש עמותת "תנו לחיות לחיות", ומנהל את קפה נורדאו בתל־אביב.

על־פי החשד, ביום חמישי האחרון לפנות בוקר, אסף שלזינגר קטין בן 17 מגן החשמל בתל־אביב. הוא נתן לקטין כדורי אקסטזי, הביאו לביתו, ולאחר שהקטין היה נתון להשפעת הסם, הוא ביצע בו מעשים מגונים, ותיעד זאת במצלמת וידאו.

נציג המשטרה ביקש להאריך את מעצרו של שלזינגר כששה ימים. הוא טען בבית המשפט, כי מדובר במעשים חמורים, וכי יש לבדוק ולאמת את גרסאותיהם של המתלונן והחשוד. הוא ציין, כי אם שלזינגר ישוחרר הדבר יזיק לחקירה.

פרקליטו של שלזינגר, עו"ד יורם הלוי, טען כי מדובר בניסיון סחיטה מצד המתלונן, שהכיר את מרשו כדמות מפורסמת. הוא הוסיף, כי למרשו אין הרשעות קודמות, וכי לא נמצאו סמים בביתו. כמו כן ציין הפרקליט, כי בביתו של שלזינגר יש 40 כלבים וחתולים, שעליו לטפל בהם.

"שלזינגר נחשד בביצוע עבירות מין בקטין, עבירות חמורות כשלעצמן, לרבות מעשים אשר יש בהם משום התעללות מינית", קבע השופט בהחלטתו. "ואולם לא עולה מחומר החקירה ומעברו של שלזינגר, כי יש חשש לסיכול החקירה, אם ישוחרר", ציין השופט.

השופט הורה לשלזינגר לשהות במעצר בית אצל חברו, מוטי סטרוקובסקי, הבעלים והמנכ"ל של חברת "דנס קוסמטיקס", עד 10.1.95, ושיחררו בערבות עצמית בסך 30 אלף שקל וערבות צד ג' בסך 25 אלף שקל נוספים.

BY APPOINTMENT TO HER MAJESTY THE QUEEN MANUFACTURERS OF ROVER CARS, LAND ROVERS AND RANGE ROVERS ROVER GROUP LIMITED COVENTRY

זה לא חלום
זה ROVER

827i / 827 Sterling

בן שלום וחברים

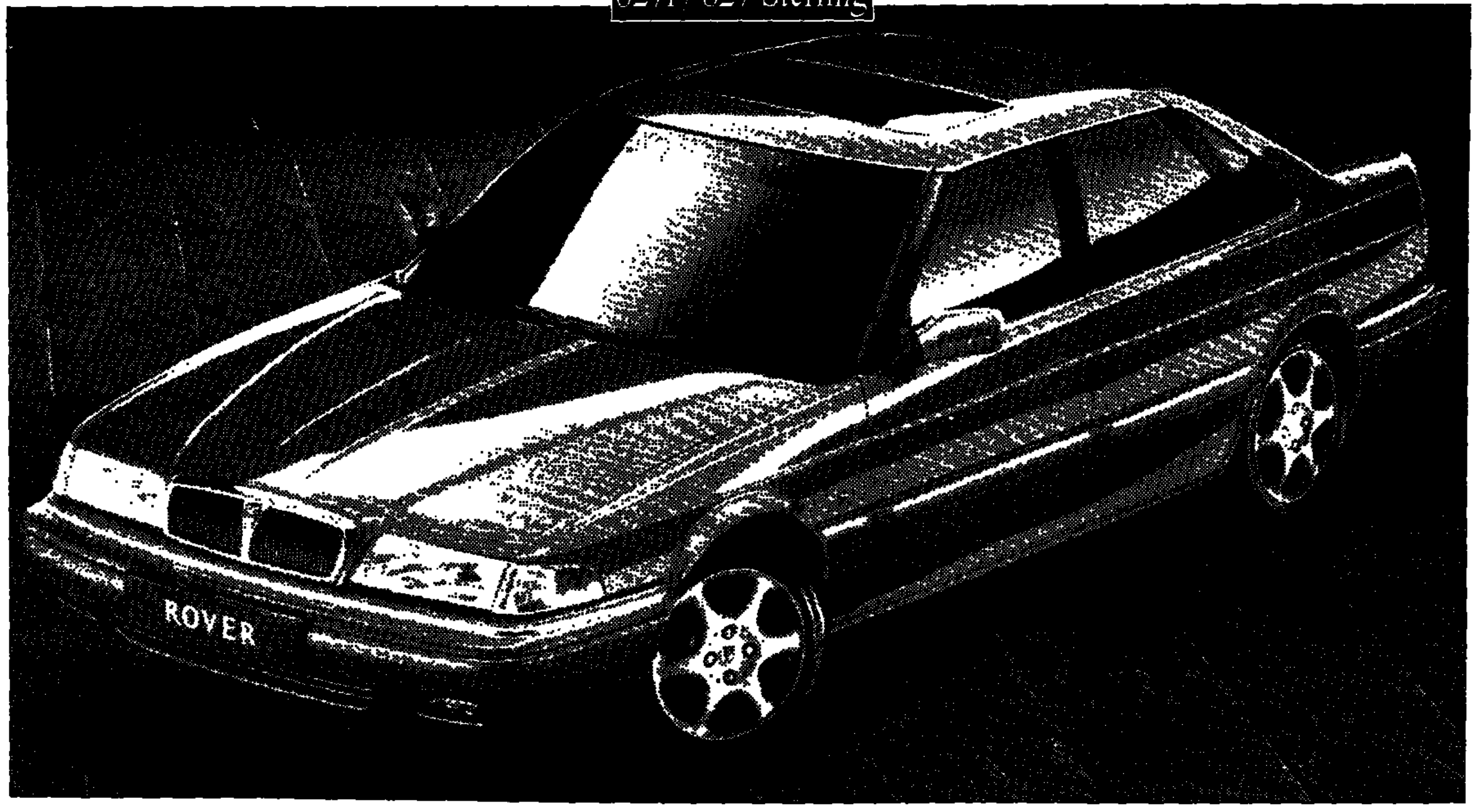

רובר 800 החדשה לשנת 95

היוה התגלמות הישגי תעשיית הרכב הבריטית ב־90 השנים האחרונות. יוקרה, נימוס. פאר. אצילות ותרבות מסורתית שעברה מדור לדור. דרך מסלולי המרוץ של פורמולה 1 ועד לצי הרכב של בתי המלוכה. מנהיגי ועשירי העולם.

כשאתה ברובר שלך אתה מחלק את אותה תחושה המלווה את בעלי רולס־רויס ובנטלי. כן. אותו יופי אותו עיצוב קלאסי רק עם "פאץ'" ערבי. אותו עץ מהגוני. אותם ציפויי עור למושבים. אותה ידיעה שאתה בסביבה, שרק מעטים יודעים או יכולים להגות ממנה.

הטכנולוגיה של סדרה 800 מלוטשת ועדכנית ביאה לתוארה. לרשותך מנוע אלומיניום 2.7 ליטר בהזרקה אלקטרונית 6 צילינדרים בתצורת V 24. שסתומים עם 169 כוחות סוס. תיבת הילוכים אוטומטית בת 4 מהירויות. הכוללת ברירת נהיגת ספורט והילוך יחד. ה־**827 סטרלינג** כוללת במובן כמעט כל תוספת ביאה למעמדה, וה־**827i** כוללת את רובן: שליטה חשמלית מלאה על כל מערכות ניהול חלל הנוסעים. בקרת אקלים ממוחשבת. בקרת שיוט. מראות וגג חשמליים כריות אויר. מנעולים נגד גניבה ונעילה ממוחשבים אינטגראליים ורשימה ארוכה של הברקות טכנולוגיות לשיפור בטיחות ואיכות הנהיגה.

סדרה 800 נחשבת לאחת מהבטוחות בין מכוניות הפאר היוקרתיות. לרשותך בין השאר קורות צד. תיבות סופגות אנרגיה. מערכת A.B.S. מנגנון ניתוק דלק ופתיחת דלתות אוטומטית למקרה תאונה. הגה בעל מתאם קושי פרוגרסיבי.

עכשיו כולם מזמינים אותך לראות ולבחון את הרכבים שלהם־
יצירות מופת מוטוריות שבכוחן עומד בקומך.
אל תוותר. לך בדוק.

כי אחרי שהם יספרו לך על המקסימום שלהם, אתה מוזמן להתקדם לרובר.

תקנות המס החדשות, אמורות להכיר בהוצאותיך על כל רכב המשמש אותך. וזה כולל את הטוב שבהם. ROVER

זה הזמן לעלות לרובר.

800 ROVER

כלי השלמות
חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ.

אולם התצוגה החדש של חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ. תל־אביב: רחוב המסגר 52. טל: 03-5616985, 03-5621333.
סניף חברת המזרח בחיפה: רחוב הנאמנים 2 טל: 04-523086, 04-534584. ובסוכנויות רובר - חיפה: סלון המכוניות מגדל הנביאים, כפר סולל בונה טל: 04-672582.
באר־שבע: מוסך פורמולה. רחוב הבדיל 41, איזור התעשיה עמק שרה. טל: 07-232220, 07-231223.
ירושלים: א.ג.מ בע"מ דרך בית־לחם 144 פינת רחוב התנופה טל: 02-719444, 02-719555.

هكذا من الأصل

דו"ח ועדת אגרנט – קטעים שהותרו לפרסום

"ביום ראשון בבוקר הורה אלוף פיקוד הצפון לפוצץ את גשרי הירדן"

מפקד חטמ"ר 820: "ב–7 באוקטובר לפנות בוקר הגיע שר הביטחון לפיקוד הצפון. הוא ואלוף הפיקוד שוחחו על אפשרות נטישת רמת הגולן, וההכנות שיש לעשות לפיצוץ הגשרים, באם יהיה צורך בכך. היתה זו שעתה הקשה של רמת הגולן. הרגשנו שעומדת להיות פה שואה"

להלן חלקים מפרקי דו"ח הוועדה שהותרו לפרסום:

על הידיעות שהיו למפקדים בפיקוד הצפון לקראת המלחמה העיד אלוף חופי. מעדותו עולה שהוא ידע שעומדת לפרוץ מלחמה, ולדעתו חייבים היו אף המפקדים לדעת על כך. מעדויות של כמה מפקדים עולה שלא ידעו שעומדת לפרוץ מלחמה ממש.

הוועדה חקרה את אלוף חופי בנושא זה, ווזוי עדותו:

הוועדה: "אחד העדים שהופיעו כאן נותן מקום להבין שהוא התכונן ליום קרב. הוא התכונן לספיגה, למשהו, לביטחון שוטף. ורק כאשר פרצה המלחמה הוא ידע שזו מלחמה. מדבריך מתברר שכאשר באת לנפח, בשעה 10 בבוקר, כבר התכוננת למלחמה. מתי ידעו במוצבים, במפקדות הפיקוד, מפקדי הפלוגות וכו' שאנחנו מתכוננים למלחמה? או שמא העדות שקיבלתי אינה נכונה?"

חופי: "קשה לי להשיב על השאלה הזאת מסיבה פשוטה. אני חושב שגם ההערכה בשבת בבוקר היתה שאנחנו צפויים למלחמה. את אופיה בדיוק, אני לא ידעתי. המפקדים כולם ידעו. בשעה 12 היה גיוס ממש של מילואים. אם העדות שהצגת היא של מישהו שהיה בקו עצמו, הוא היה צריך לדעת את זה מברוני, מפקד חטמ"ר 820, שהיה אחראי על הקו. ב–10 התחלנו לגייס מערך מילואים והיה ברור שצפויה מלחמה של ממש. לומר שאני ידעתי בדיוק מה צפוי, מה יהיה פרצוף המלחמה, זה לא יהיה נכון".

הוועדה: "לא זאת הנקודה. בין מה שאתה אמרת – 'התכוננתי למלחמה', ובין מה שהוא אמר: 'אמרו לי יום קרב', כאן ההבדל. לא בין מה שידעת לפני המלחמה בהשוואה למה שידעת לאחר המלחמה, אלא בין מה האיש למטה ידע לגבי השאלה לקראת מה הוא הולך".

הקרבות ברמה

בשעות הבוקר הראשונות של 7 באוקטובר ממשיכה תשומת הלב של הפיקוד להתמקד בפריצה הסורית לכוון הכינרת. ביומן החפ"ק הפיקודי נרשמים הדיווחים הבאים:

"05.45 – כפרי נתן הוראה לאוג' 36 לורז את 179, משום שתוקפים באל־על".

בשעות אלו הגיע לחפ"ק הפיקודי שר הביטחון. הוא ואלוף הפיקוד שוחחו על אפשרות נטישת רמת הגולן וההכנות שיש לעשות לפיצוץ הגשרים, באם יהיה צורך בכך. תמצית שיחה נרשמה ביומן חפ"ק הפיקוד בשעה 06.35: ברור שברגע זה אין לפיקוד, ואף למטכ"ל, כל כוח עתודה שניתן להפעילו מיידית. הכוח היחידי שיכול להכריע הוא חיל האוויר.

הדאגה החמורה של הפיקוד מגיעה גם למטכ"ל. המטכ"ל רואה אפשרות של נסיגה והתייצבות בשפת הרמה. תמונת המצב מביאה להעתקת מאמץ חיל האוויר מחזית התעלה לרמה.

בשעות הבוקר נוקט הפיקוד שורת אמצעים כדי למנוע פריצה של הסורים מעבר לרמה. מכינים את גשרי הירדן לפיצוץ ומורזים את כוחות המילואים להגיע לצירים היורדים בדרום הרמה.

אל"מ בר, מפקד חטמ"ר 820, העיד על הפקודה לפיצוץ הגשרים שקיבל ביום ראשון בבוקר:

"ביום ראשון בבוקר, האלוף הקפיץ אותי ונתן פקודה – להכין את הגשרים לפיצוץ. זה היה כבר אחרי 12 שעות של לחימה. זה היה גשר הפקק למטה. שני גשרי הפקק, שני גשרים בבנות־יעקב, ושני גשרי השפך באזור הבניאס. זה היה הרגע הקשה של רמת הגולן, עם הכנת הגשרים לפיצוץ. ההרגשה היתה שכאן הולכת להיות שואה".

לקראת השעה 7 בבוקר מסתמנת בדיון בין אלוף הפיקוד ושר הביטחון תוכנית שעיקריה הם: בלימת הסורים ככל האפשר על ידי חיל האוויר, ריכוז כוח בגזרה המרכזית להתקפת נגד, וחסימת מוצאי הצירים.

הדברים נרשמו בנוסח הבא:

משעה 7 עוסק הפיקוד בהכנות לביצוע התוכנית שסוכמה. מכינים אמצעי חסימה בפתחי הצירים היורדים מהרמה, עושים מאמץ להגן על הציר המרכזי ומפנים לאזור דרגים עורפיים.

ביומן החפ"ק נרשם:

"06.55 – כוח הנדסה יצא להכין את הגשרים לפיצוץ לפי עדיפות. שני גשרי בנות יעקב, גשר דרדרה, גשר שפך, גשר בניאס. הפיצוץ רק באישור הפיקוד.

"07.05 – הטנקים בתוך רמת מגשימים. כוחות חיל האוויר עצרו התקפות עקב נפילת מטוסים. בפתחי הצירים העיקריים חסימות ומחפורות. נאמר לברוני שיתפוס את הגשרים עם כל הנ"ט בעיקר בצד המערבי.

"07.10 – חיל האוויר יורד לעבר רמת מגשימים.

"07.12 – דיווח אלוף: שתי פלוגות 179 נפגעו, לא יכולים להמשיך. האלוף לרפול: 'שרן לא יתקרב ויתפוס עמדות. את הציר המרכזי להחזיק עם 670, גם אתם תקחו אחורנית ברגע שתהיו מנותקים'".

תמונת המצב ברמה הובאה בשעה 07.35 על ידי הרמטכ"ל לידיעת ראש הממשלה.

בשעות הבוקר מסתבר שבנוסף לפריצה סורית בגזרה הדרומית יש התקפה על חטיבה 7 בגזרה הצפונית. הפיקוד מקצה סיוע אווירי לחטיבה 7, ולקראת השעה 7 מגיעה תמונת המצב לשיאה. התקווה האחרונה של הפיקוד היא חיל האוויר. לכוח בתל אבו־נידה ניתנת פקודה לנטוש את המקום. מח"ט 188, אל"מ בן־שוהם, נסוג אישית מהגזרה הדרומית לאחר שכוחות סוריים עמדו לכתרו, ויורד לכיוון הכינרת. חפ"ק מפקד אוגדה 36 עזב את מחנה נפח ונע לאזור עליקה. לקראת השעה 9 ניכר שיפור־מה במצב. כוחות המילואים מתחילים להגיע. הפקודה לפינוי תל אבו־נידה מבוטלת, והפקודות הן להחזיק מעמד ולשמור על הכוח. המשענת העיקרית של הפיקוד בשלב זה הוא חיל האוויר.

ביומן החפ"ק נרשם על חיל האוויר:

"07.30 – מפקד חיל האוויר לאלוף: שתי רביעיות קבוע בשטח, יש פגיעות טובות. גמרו לתקוף את המצרים. אלוף בשיחה עם סגן הרמטכ"ל, מעדכן אותו כי רק חיל האוויר יכול להציל".

בשלב זה אין שר הביטחון מרוצה מניהול המלחמה בפיקוד צפון, והדבר בא לידי ביטוי בשיחותיו עם הרמטכ"ל:

"08.35 – דיווח לשר הביטחון: דיין מציג את הרעיון המרכזי לרכז כוחות על ציר המרכז ללא לחץ. דיווח שאישר להפעיל ח"א פתחתבאים יש כוחות שלנו בפנים. כן הציע לחזק את הפיקוד במפקדים בכירים. הרמטכ"ל מציע לא לתקוף היום. לחכות. לתקוף ביום ב' ברמה. ביום ג' בתעלה. קודם ברמה. בתעלה כבר נתייצב. שר הביטחון: 'צריך לקחת בחשבון שגם עיראק גם ירדן יצטרפו לחזית הסורית. מרוקו שם וגם הירדנים יכולים לקבל חזית וללכת עם הטנקים שלהם. יכולה לקום חזית מזרחית'".

פינוי תל אבו־נידה

אחד הצעדים המשקפים את חומרת המצב בשעות הבוקר הוא הפקודה לפינוי תל אבו נידה. על פקודת הפינוי עמד בעדותו מג"ד 13, סא"ל אורן:

"לא־היה לי קשר לאף אחד. אחורנית למפקדות לא. פרט לפעם אחת שעליתי על הרשת של פיקוד צפון, על רשת הביטחון השוטף של פיקוד צפון, וביקשתי לא לסגת. אני קיבלתי גם פקודת נסיגה".

הוועדה: "מתי זה?"

אורן: "ביום ראשון. אמרו לי לסגת. ואני ביקשתי לא לסגת".

הוועדה: "ממי קיבלת?"

אורן: "מהמח"ט. שאלתי אותו: ממי זה? הוא אמר: מהשלטונות. שאלה עוד פעם ועוד פעם. כמה דקות אחרי זה הסמח"ט התקשר. הוא אמר לי: ... אנחנו מסתלקים מפה, וגם אתה צריך לסגת. ואז התקשרנו לפיקוד. האמרנו שאין שום סיבה. אין שום סיבה והכל בסדר. [א]ף מוצב לא נפל. פרט לחרמון, שלא היה לנו ידיעות עליו. אמרנו שהמורל גבוה ומרגישים מצוין. אין שום סיבה. ואז אמרו לי: מכירים, בודקים. זה נמשך איזה שעה או משהו כזה, ואז אמרו לי: טוב, בסדר, תישאר. זה גם כן לא היה איזה משהו ברור כזה. בקיצור, נשארתי.

"אבל אחרי שאמר לי שנפח מסתלק ושם עוזבים את הכל, הבנתי שמישהו מהאויב כבר נמצא מאחור. אמרתי: בסדר. נמצא מאחור. אז נמצא מאחור... אבל זה היה, נדמה לי, אחד הרגעים הקשים ביותר בכל המלחמה. אם לא הרגע הקשה ביותר. בחפ"ק שלי כבר תלשתי את כל המפות מהקירות וכבר התכוננו ממש להתקפל. אפילו מצאנו שני אוטובוסים עומדים באחד הכבישים. כשדיברנו על נסיגה הדבר הראשון היה: במה איך האנשים האלה יסתלקו מפה? זה היה רגע קשה מאוד".

על עדותו של סא"ל אורן ביחס לפקודה לסגת מתל אבו־נידה נשאל המח"ט, אל"מ בר:

הוועדה: "אורן סיפר שהוא קיבל פקודה לסגת".

בר: "את זה הוא קיבל ממני".

הוועדה: "הוא מצא שאין צורך בזה, וקיבל אישור להישאר".

בר: "זה חצי אמת... בבוקר פינינו ארבעה מוצבים בגזרה הדרומית.

אבל 116 לא יכול היה להתפנות. היה מאוחר. הוא היה בים של טנקים, ולא יכול היה לזוז".

הוועדה: "נתחיל לשחזר זאת קצת אחרת. יצאה פקודה אל המג"ד לפנות, ואז הוא מתקשר לרשת הפיקודית ואומר: אינני מבין, אנחנו מחזיקים טוב. אמרו: תחזיק".

בר: "בגזרה הצפונית לא היו במשך כל היום הראשון חדירות משמעותיות כאלה, שהצדיקו פינוי ממשי. ייתכן שהוא ראה את התמונה יותר טוב מאתנו. אנו ראינו מאחור, והוא ראה קדימה. אם הוא פנה או לא – איני זוכר".

הוועדה: "אולי מותר בנקודה זאת קצת לחדד את העניין. אני מבין בדיוק מה שאתה אומר, מה שקורה אצלכם במפקדה. אני רוצה להציג את הדברים כפי שהם נראו למג"ד. אם זה נכון או לא – אני רוצה לראות בדיוק מה היה. הוא אומר שהוא קיבל ביום א' פקודה מהסמח"ט לסגת. אורן אומר: 'שאלתי ממי הפקודה? תשובה: מהשלטונות. אחר כך הודיע לי הסמח"ט: ...אנחנו בורחים ותסוגים גם אתה צריך לסגת'".

מתוך ניתוח הרישומים במסמכים הכתובים מסתבר שאמנם ניתנה על ידי הפיקוד ב–7:35 פקודה לפינוי תל אבו־נידה. אלא שהפקודה שונתה לאור פקודה של המטכ"ל, על פי דרישתו של ראש אמ"ן.

להלן פקודות בנוגע לנסיגה ולביטולה, כפי שנרשמה:

"07.35 – אלוף: פקודה לנטישת אבו נידה ולהשמיד את הציוד כולו, לנסות להציל ציוד צבאי.

"08.00 – ניתנה הוראה לפנות את אבו נידה. לשרוף מסמכים אם אפשר. להשתדל להוציא מקסימום דברים"

"08.02 – ראש ענף מבצעים במטכ"ל/אג"מ/מחלקת מבצעים) הורה לא לעזוב את אבו נידה.

"09.05 לא לפנות בכל מקרה ולהחזיק מעמד בתל אבו נידה"

תקלות במוצב הפיקוד העליון

חלק מהליקויים שתיארנו עד כה בתחום מערכות השליטה של מפקדים ברמות השונות נובע מחלוקה פונקציונלית לא ברורה, ולעתים גם לא נכונה, של המפקדות עצמן, שהקשתה על השליטה בגייסות, על התערכותן מבחינת תמונת המצב, על ריכוז מידע ועיבודו וכך על היכולת לקבל החלטות מבוססות ולפקח על ביצוען.

מוצב הפיקוד העליון – עמדנו כבר על תמונת הקרב הלא־מאורגנת שנוצרה במטכ"ל ב–8 באוקטובר. נראה לנו שכמה ליקויים בסדרי העבודה במצפ"ע תרמו לכך. חקרנו בנידון זה את האלוף י. טל, שהגיש לנו את הוראות הקבע של אג"מ/מבצעים להפעלת המצפ"ע. להלן נביא קטעים מעדותו המלמדים על הפרובלמטיקה של סדרי העבודה והשפעתם על מידת השליטה של המטכ"ל באירועי 8 באוקטובר בפיקוד הדרום:

הוועדה: "מי האחראי לזה שלא יצאו פקודות למבצע האחד הגדול הזה?"

טל: "יכול להיות שאני אחראי, אני יכול רק להסביר כיצד זה קרה. זה קרה מכיוון שזו לא תוכנית שתוכננה במטכ"ל. זו תוכנית שתוכננה בשטח על ידי הרמטכ"ל, ואני בפירוש התייחסתי לתוכנית הזאת כאל תוכנית פיקודית גם בזמן שזה קרה... זו לא היתה תוכנית של המטה הכללי, אלא תוכנית פיקודית. אני בפירוש חושב שההבחנה הזו את כשורה".

הוועדה: "אתה מדבר על התוכנית של 8 בחודש?"

טל: "בוודאי. הרמטכ"ל היה בשטח וישב עם מפקדי האוגדות. אני ראיתי בזה אישור תוכנית פיקודית של הרמטכ"ל".

האלופים לא ירדו לשטח

לאוגדות החל אלוף פיקוד הדרום להעביר את פקודותיו החל משעה 02:40 ב־8 באוקטובר לפנות בוקר. אלוף הפיקוד נתן את הוראותיו ברשת האלחוט, שלא תמיד היתה אמינה, ובגלל תקלות בקשר לא שוחח תמיד ישירות עם מפקד האוגדה. כאן נדגיש רק, שבהעדר מגע אישי ישיר בין האלוף הפיקוד למפקד האוגדה לא ניתן היה לוודא שמפקד האוגדה אמנם מבין את כוונת הפיקוד כפי שבוטאה בפקודות אלה, ובפועל אמנם התפתחה מכאן הבנה שונה של שני המפקדים את המשימה ואת דיווחי הכוחות על התקדמות הביצוע.

למעשה פעלו מפקדי האוגדות על סמך מה שכל אחד מהם הבין בהתייעצות ברגלה, על רקע זה אף נוצרו אי הבנות במהלך הקרב, כאשר ניתנו פקודות נוספות ונמסרו דיווחים. אלוף הפיקוד יכול היה לעמוד על כך לו יצא אליהם ודרש מהם את תוכניותיהם, כדי לאשר אותן. הפער בין העקרונות שסיכם הרמטכ"ל לקראת ההתקפה לבין הצורה בה יישם אותם אלוף הפיקוד בפקודותיו הלך והתרחב. מצב זה תרם אף רבות לכך שהפיקוד לא הבין נכונה את משמעותם של דיווחים ופניות במהלך הביצוע, ולתמונת המצב המוטעית שהצטיירה בו בשל כך.

מרכיב מרכזי באלמנט הפיקוד פנים־אל־פנים הוא התמקמותו של המפקד עם חבורת הפיקוד שלו בקרבת המאמץ העיקרי של כוחותינו, כדי שיוכל להשפיע בתוקף אישיותו ועצם נוכחותו על מהלך הקרב, כשהוא מתרשם ממנו התרשמות בלתי אמצעית, בקטע החשוב ביותר בזמן ובמרחב בהם פועלים הכוחות, שנועדו להשיג את המטרה העיקרית. מצאנו שב–8 באוקטובר פיקדו מפקדים ברמות שונות כשהם מרוחקים מהמאמצים העיקריים של הכוחות שתחת פיקודם באותו זמן, ולעתים אף אינם מודעים למתרחש אצלם.

אלוף פיקוד דרום פקד על המערכה ב־8 באוקטובר מחפ"ק דבלה – שהיה למעשה חפ"ק מורחב ניידת.

אלוף טל אמר לנו בעדותו: "נדמה לי שהשינוי בזמן המלחמה, ... כשהיא ארוכה תצריך גם לנהל ענייניים, גם לראות את מחרתיים ולא רק את הרגע, אני חושב שהפתרון לזה לא צריך להיות מוסדי, לא חלוקה לפונקציות, אלא הפתרון צריך להיות... שיותר סמכויות יורדות למטה. בזמן המלחמה אני קבלתי החלטות, שכאשר לא היתה מלחמה, בפירוש, בפרקטיקה, ראש אג"ם לא יכול היה לקבל אותן, אלא רק הרמטכ"ל. החלטות כאלה קיבלו גם קציני חיל ראשיים וראשי אגפים, ממש החלטות מהותיות שבזמן שלא נלחמים לא היו מעיזים לקבל על דעת עצמם. כלומר, הפתרון לפרובלמטיקה היא לא על ידי פיצול המפקדה, לא על ידי הקמת יסודות שעוסקים בניהול המלחמה אד־הוק ויסודות שעוסקים בדברים כלליים. התשובה צריכה להיות בכך שיהיו מספיק פונקציות, ויותר סמכויות יירדו למטה".

לתוקפי המצרי והסורי היו, כפי שכבר תיארנו, שלושה יתרונות התחלתיים: הפתעה, יוזמה ובחירת נקודות התקיפה במצב שנוצר. בפני כל דרגי הפיקוד של צה"ל עמדה הבעיה העיקרית כיצד לתפוס את היוזמה מידי האויב ולשבש את תוכנית האויב או לשבור את תנופת התקפתו.

מטבע הדברים, מוטלת היתה המשימה על דרגי המגע לשבור את תנופת ההתקפה בעזרת הכוחות המגויסים שהיו תחת ידם. ואילו המשימה שעמדה בפני הדרגים הגבוהים היתה כיצד, בעזרת גיוס והיערכות של כוחות מילואים אורגניים, לבחור את נקודות התקיפה של כוחותינו, במגמה להפתיע את האויב לתפוס באופן מוחלט את היוזמה מידיו, ולהעביר בסופו של דבר את המלחמה לשטח. במצב מעין זה, חייב כל דרג להתרכז באותו נושא שבו יכול הוא לתרום באופן מכריע לניהול המלחמה, ולאפשר לדרגים האחרים לפעול עצמאית עד כמה שאפשר, כאשר סמכויות הדרג הבכיר ביותר מבוזרות כלפי מטה, כדי שהפיקוד יוכל אכן לבור את מירב סמכויותיו לכוחות המגע. חייבת היתה להיות בידיו מערכת שליטה אמינה, בלעדיה לא ניתן לבצע את המשימות בתנאים הקשים שהיו בימים הראשונים של הקרבות. בהיעדר שליטה כזו החלטות המפקד אינן מעוגנות במצב הפעולות ופעולות הצד שבמרחב הלחימה.

ניסיונות הפיקודים, ובמיוחד ניסיונו של פיקוד הדרום לשלוט בו זמנית הן על הלחימה לפרטי פרטיה והן על הורמת הכוחות לחזית, הביא לידי כך שהשליטה בשני התחומים נפגמה. דבר זה בלט במיוחד בשני הימים הראשונים של המלחמה.

על תמונת המצב שנוצרה בפיקוד הדרום לקראת ערב 7 באוקטובר בתנאים אלה של היעדר שליטה מספיקה עמדנו כבר במקום אחר. תמונה לא נכונה זו, ששימשה נקודת מוצא להתקפת 8 באוקטובר, השפיעה השפעה רבה על יכולת ומידת השליטה של הפיקוד במהלך קרבות אותו יום.

פקודות ודיווח

כמה מהליכי השליטה אותם חייב המפקד להפעיל מתבצעים עבורו על ידי מטהו, וזאת כדי שיהיה חופשי לפקד פנים־אל־פנים.

בכדי להשיג זאת חייב המפקד לציין למטהו את המטרה, קווי התוכנית בכללה ונקודות קריטיות שמטהו חייב לוודא ולבנות עליהן; משעשה זאת – מן הראוי שהמפקד יתערב עד כמה שאפשר פחות בעבודתו של מטהו, ויאפשר לו להכין את הפירוטים הדרושים כפקודות ולהפעיל את מערכות הדיווח לקידום צרכיו.

מטה חייב להיות מתורגל בכל אלה, ברגיעה ובמלחמה, בין אם המפקדה אחודה ובין אם היא נפרדת לחפ"ק, קדמית ועורפית. בכל המקרים הללו חייבות המערכות המבצעיות, המודיעיניות והמנהלתיות לפעול בשלמות. מערכת מבצעית – לפקודות ולדיווחים; מערכת מודיעינית – להפצה ולאיסוף; ומערכת מנהלתית – למצב ולהכנות הנדרשות.

באותם ימים ראשונים של מלחמה צריך היה, איפוא, פיקוד הדרום לבנות לעצמו את המערכות העיקריות עליהן מתבססת השליטה, מערכת פקודות מסודרת ומערכת דיווח שתקיף את נושאי המבצעים המודיעין והנושאים המינהלתיים. מערכות אלה לא הוקמו ביומיים הראשונים – ומשהוקמו פוצלו ולכן לא פעלו ביעילות בהמשך המלחמה, ב–8 באוקטובר.

לעובדה זו היתה השפעה רבה על חוסר השליטה של הפיקוד באותו יום.

אי התאמה בפקודות

כבר בפקודות להורדת כוחות המילואים לסיני מצאנו אי־התאמה בין ההנחיות שקבע סגן הרמטכ"ל לבין פקודת ההסעים של פיקוד דרום, ולבין פקודת ההסעים של אוגדה 162.

חלק מהמפקדים לא קיבל פקודות הסעים כלל ואחרים קיבלו אותה בנוסח כוללני ביותר, שלא פירט תמונת מצב וסדרי ירידה.

אומר בעדותו תא"ל אורי בן־ארי: "מבחינת מתן פקודות באותו יום – ניתנו פקודות למפקדי אוגדה 162 ו–143. הראשונה – לנוע על ציר רפידים־בלוזה ולהגיע לבלוזה, והשנייה – לנוע על ציר באר־שבע אבו עגיילה־טסה ולקבל הוראות בהמשך הזמן.

"במשך אחרי הצהריים והלילה הפקודות לשתי האוגדות היו יותר מפורטות עד לפקודה לנוע על שרשראות ולשלוח קבוצה של עשרה טנקים להיות מבלי שתהיה הוראה לשמור על מבנה".

באותה מידה לא פעלה ביומיים אלה מערכת דיווח מסודרת שיכולה היתה להבטיח את שליטת הפיקוד על תנועות הכוחות. האמצעים הפיקודיים והאוגדתיים, שנועדו למלא פונקציה זו, לא פעלו מכיוון שהיו מבוססים על אנשי מילואים, שקדימות התגייסותם לא היתה בין הראשונות.

אמצעים אלה חסרו אמצעי קשר שיבטיחו את הגעת דיווחיהם. בגלל חוסר משמעת במקרים מסוימים, הם לא יכלו לפעול כהלכה. בהעדר מערכת מסודרת יצר לו הפיקוד תמונת מצב על פי אלתורי דיווח ודיווחי מפקדים, שגם בידם לא היתה תמיד תמונה מדויקת של מצב תנועת כוחותיהם.

אם ניתן עוד להסביר את ליקויי השליטה בתחום מתן הפקודות וקבלת הדיווחים ביומיים הראשונים למלחמה בקשיי המעבר מרגיעה למלחמה כוללת בנסיבות של הפתעה ומעבר חד ומהיר, לא ניתן להסביר בכך את ליקויי מערכת מתן הפקודות והדיווח בהמשך המלחמה.

תצלום ארכיון

מצנחים ישראלים מפונים מסיני. הוועדה מתחה ביקורת על הפער בין העקרונות שסיכם הרמטכ"ל לבין יישומם בידי אלוף פיקוד הדרום

דוד אלעזר בישיבת הממשלה ב–7 באוקטובר: יכול להיות ש–10,000 סורים מסתובבים עכשיו ברמה

הפרק בדו"ח ועדת אגרנט לגבי ישיבת הממשלה שהתקיימה בבוקר ה–7 באוקטובר:

ב–7 באוקטובר בשעה 10 התקיימה ישיבת ממשלה. בישיבה לא נכח שר הביטחון, משה דיין, שיצא לפיקוד דרום.

הרמטכ"ל, דוד אלעזר, הגיע לישיבה מאוחר יותר, ומסר סקירה על המצב בחזיתות הרמה והתעלה. מסקירתו עולים השינויים שחלו בהערכות המטכ"ל לגבי חומרת המצב בחזיתות השונות. מכיוון שהפעלת חיל האוויר היתה האמצעי העיקרי שבידי המטכ"ל להשפיע על ניהול המערכה בזירות השונות, השיקולים לגבי הפעלת החיל משקפים את הערכות המטכ"ל לגבי המצב בחזיתות. לשינויי המשימה המהירים והחוזרים היתה השפעה על יכולתו של חיל האוויר להכין כראוי את משימותיו.

להלן דבריו של הרמטכ"ל בישיבה:

"אמרתי כבר אמש שאנחנו בשלב הבלימה, באמת שלב קשה. יש לנו מלחמה קשה מאוד, הקרבות הם קשים. היו ups and downs. מסרתי אמש כי אז היה המצב ברמת הגולן טוב יותר ובתעלה היו פריצות חמורות יותר מצד המצרים. בינתיים השתנה המצב. לא תמיד אנחנו חשים מה בדיוק קורה אצלם. התברר שהמצרים השיגו קצת יותר הישגים, אבל התעייפו בעצמם, והתקדמותם נבלמה.

"לעומת זאת הצליחו הסורים בשעות האחרונות של הלילה לפרוץ באופן חמור. ואין זה מה שאתם רואים כאן על המפה. המצב עכשיו ברמת הגולן גרוע יותר. היתה להם טבעת גדולה באזור, והיה להם ציר שנע לכאן (לכיוון אל־חמה). זה התחיל להתפתח בערך בשעה 3 בבוקר, ונמשך כמה שעות.

"התוכנית האווירית שלנו לבוקר היתה כזאת, היות ובאמצע הלילה ראיתי את הגזרה המצרית כקשה יותר וביחס לגזרה הסורית הייתי אופטימי יותר. החלטתי שהתעלה זקוקה יותר לסיוע אווירי מאשר רמת הגולן. להבוקר תוכננו שלושה מהלכים אוויריים בתעלה, שהראשון בהם הוא התקפה אווירית מאסיבית על כל האזור המערבי הזה של התעלה (מצביע על המפה), היינו – התקפה אווירית בסדר גודל של 80 מטוסים במכה אחת, עם מירב החימוש".

השר חזני: "על הטילים?"

אלעזר: "לא על הטילים, אלא על המערך הכולל את כלי הנ"מ, את הגשרים, את הכוחות הצונחים, את הריכוזים ואת הארטילריה. זהו פס רחב מאוד, וההתקפה צריכה להשיג שני דברים: להקטין את הלחץ בקו ולהקל על המטוסים שלנו להיכנס פנימה. המכה הזאת היתה מתוכננת לשעה 06.45 היום.

"המהלך השני, מיד בעקבות המהלך הראשון, עם מטוסים הנמצאים כבר באוויר, תכננו לתקוף שמונה שדות תעופה מצריים במגמה לשתק את השדות. דבר שלישי – כעבור שלוש שעות תכננו לתקוף את מערך הטילים בחלק של התעלה.

"ב–6:45 ביצענו את המכה הראשונה. אבל לפני זה התמיר מאוד המצב ברמת הגולן, ובעקבות שיחה עם אלוף פיקוד הצפון החלטתי שאני צריך להקדים את הסיוע האווירי לרמת הגולן, החלטנו שני דברים: לתת את המכה הראשונה בתעלה, לתקוף את שדות התעופה המצריים, אבל לא לתקוף את מערך הטילים המצרי, ובמקום זה לקחת את חיל האוויר לגזרה הסורית.

"כאשר החלטנו על הפנייה הזאת, התברר אחרי המכה הראשונה שהנחתנו על המצרים שהיא היתה מוצלחת. ההתקפה היתה על ידי מטוסי סקייהוק. בתקיפה זו נפגעו שני מטוסים שלנו, טייס אחד נהרג ואחד צנח אצלנו. בהתקפה על שמונת שדות התעופה המצריים הוצאו כנראה ארבעה מכלל שימוש. אבל המטוסים שלנו פגעו בכל שמונת שדות התעופה. בהזדמנות זו הפלנו ששה מיגים, שניסו להגן על שדות התעופה. נוסף לכך אנחנו יודעים שמטוסים מצריים שבאו לנחות בשדות התעופה והתרסקו על המסלול. בהתקפה זו לא הפסדנו אף מטוס אחד.

"מיד לאחר התקיפה הזאת פתחנו בהתקפות האוויריות על רמת הגולן, ואנחנו מכינים מאסה של מטוסים שתתקוף בשעה 11:30 את מערך הטילים הסורי, בתקווה שבעקבות ההתקפה הזאת נזכה לחופש פעולה גדול יותר ברמת הגולן. זו תהיה תקיפה קשה מאוד. צפוי שייפגעו מטוסים שלנו. אבל אני מקווה שזו תהיה תקיפה טובה. בעקבות הפעילות האווירית שלנו, שהתחילה בשעה 8 בבוקר, פחת הלחץ על כוחותינו. כן הגיעו כוחות נוספים שלנו – כוחות מילואים שגויסו אתמול. יש אנשים שלנו שלא הפסיקו להילחם מאז שעה 2 בצהריים אתמול. ישנם קרבות מרים. מאות טנקים סוריים עולים באש.

"מאחורי הכוחות הקדמיים שהיו לנו שם הגיע הנה כוח חדש והצלחנו לייצב את הקווים, פה התקדמנו חזרה (מצביע על המפה), ופה יש לנו חטיבה טרייה וכמעט מלאה. זה מעבר לתעלת הטנקים. יוצא אמנם שמצבנו טוב יותר, אבל יש עדיין מאות טורי רציני ברמה. יש כבר מספיק יישובים שהם בתוך אזור סוריה".

השר פרס: "קוניטרה?"

אלעזר: "לא. אבל למשל רמת מגשימים".

השר והפטיג: "האנשים פונו?"

אלעזר: "המשפחות פונו כבר אתמול".

השר ברלב: "ומה עם חרמון?"

אלעזר: "חרמון נפלה ולא החזרנו אותה".

השר והפטיג: "והאנשים?"

אלעזר: "חלק הרוגים, חלק פצועים וחלק נפלו ודאי בשבי. נדמה לי שכ–15 איש הצליחו לברוח בקבוצות קטנות. היו שם כ–60 איש".

השר שרף: "יש לנו הערכה על מספר האנשים והטנקים של האויב הנמצאים בצד שלנו?"

אלעזר: "אי אפשר להעריך".

השר שרף: "האם יש להם מאות או אלפים?"

אלעזר: "אתן הערכה גסה. יכול להיות ש–10,000 סורים מסתובבים ברמת הגולן. יכול להיות שבתוך השטח מסתובבים 300 עד 400 טנקים. אבל היו להם טנקים מושמדים. המספר יכול להגיע ל–200 בערך. אבל כל אלה רק הערכות, איננו עושים מאזנים".

רקע משפטי / זאב סגל

אגרנט: הוועדה הכירה באחריות המיניסטריאלית של מאיר ודיין

ועדת אגרנט סברה בשעתה ש"טעמים ביטחוניים מכריעים" מצדיקים את חיסוי רוב האמור בדו"חותיה. הוועדה המליצה שבתום 30 שנה תינתן מחדש שאלת פרסום הדו"ח, כולל פרסום הפרוטוקולים של דיוני הוועדה. הממשלה החליטה עתה, בהשתמשה בסמכותה החוקית, להביא לפרסום מקיף של הדו"ח, בעיקר בלחצה של עתירה לבג"ץ. לעתירה התוספו הכרזות שונות, ובהן של הרמטכ"ל היוצא, שלפיהן הפרסום יועיל להבנת התמונה בכללה, מבלי לגרום נזק ממשי לביטחון המדינה.

השופט שמעון אגרנט, שהלך לעולמו לפני כשנתיים, אמר זמן קצר לפני מותו כי פרסום מלא של הדו"ח יעמיד באור נכון את עבודת הוועדה ואת הטעמים למסקנותיה. השופט אגרנט קבל במיוחד על הרושם הציבורי שנוצר, בעקבות הפרסום החלקי, שלפיה פטרה הוועדה את הדרג המדיני מאחריות מיניסטריאלית.

לדבריו, הוועדה הכירה בבירור באחריות המיניסטריאלית של ראש הממשלה ושר הביטחון לכל המשגים והמחדלים, אך נמנעה מלהמליץ על סנקציות כהתפטרות, הואיל וראתה בשאלת הסנקציה הראויה שאלה פוליטית מובהקת, כשמדובר בהמלצה שנובעת מאחריות מיניסטריאלית. הדו"ח, כפי שפורסם בשעתו, מציין אמנם את עקרון האחריות המיניסטריאלית, אך אינו מחדד את ההבחנה ואינו מדגיש די את אחריות השרים למחדלי המנגנון.

הוועדה פטרה את ראש הממשלה ואת שר הביטחון מאחריות אישית למעשיהם או למחדליהם שלהם, להבדיל מאחריותם לפעולות המנגנון שעליו הופקדו. האחריות האישית של הדרג המדיני ושל דרגים אחרים נבחנה לפי אמת־מידה של "התנהגות סבירה הנדרשת מהנושא בתפקיד". לפי מבחן זה הופטר הדרג המדיני מאחריות, ולפי אותה אמת־מידה נקבעה אחריותם של קצינים בכירים.

הביקורת על ההקלה באחריות האישית של הדרג המדיני הסתמכה בעיקר על הטיעון שלפיו פעל שר הביטחון כ"רמטכ"ל־על", וגילה מעורבות רבה בעניינים ביצועיים, דבר שהיה בו כדי לבסס את אחריותו האישית. בדו"ח שפורסם בשעתו הסתפקה הוועדה בקביעה שהחוק אינו מציב את שר הביטחון כ"רמטכ"ל־על". הוועדה לא בדקה את המציאות, את העשייה הלכה למעשה בשטח, והתעלמה בכך מהמנהג כמקור משפטי משמעותי.

פרסום הדו"ח עתה יוכל להאיר את מידת מעורבותו המעשית של שר הביטחון אז, ובכך להבהיר אם ניתן היה לקבוע לגביו גם אחריות אישית. קביעות בהקשר זה, מעבר לחשיבותן ההיסטורית, יכולות להיות בעלות חשיבות מעשית לגבי חלוקת הסמכויות בין שר הביטחון לרמטכ"ל. חוק־יסוד הצבא, שהתקבל בשנת '76 בעקבות הערות הוועדה על אי בהירות בתחום זה, קובע ש"הדרג הפיקודי העליון בצבא" הוא הרמטכ"ל, הנתון למרות הממשלה וכפוף לשר הביטחון. גם הגבלות אלה מותירות עדיין שאלות רבות ללא מענה.

פרסומו של דו"ח ועדת אגרנט יוכל להטיל אור גם על נטייתה (שעוררה ביקורת קשה מצד הרמטכ"ל דוד אלעזר והאלוף שמואל גונן) לצמצם זכות הטיעון בפניה, והן על מסקנותיה. עד עתה פורסמו המלצותיה בתחום האישי, והמלצות מוסדיות מרכזיות בדבר הקמת ועדת שרים לענייני ביטחון וגופי מודיעין נוספים, במגמה להביא פלורליזם בהערכה.

פרסום הדו"ח יוכל להבהיר, לאור הזמן שחלף, אם הופקו בצה"ל לקחים שעלו מדו"ח הוועדה, ושהובאו רק לידיעת דרגים בצה"ל. בג"ץ סירב בשעתו להתערב בעתירתו של מוטי אשכנזי, שלפיה לא יישם צה"ל כיאות את המלצות הוועדה.

בר־לב בפיקוד צפון: צריך להחזיק את הרמה ולנפנף את הסורים בכל מחיר

שרון לוועדה: "אני הצעתי לבצע את הפעולה הזאת (לחילוץ המעוזים). קיבלתי תשובה מאלוף הפיקוד שהוא לא מוכן לחזור לנושא הזה בטלפון... ניסיתי לשכנע אותו... לא נעניתי בחיוב"

סיכום בישלון התקפת הנגד ב–8 באוקטובר
א. סיכום קרבות אוגדות 162 ו–143

קרבות אוגדה 162 במשך כל יום השמיני בחודש, וקרבות אוגדה 143, בערבו של אותו יום נכשלו בכך שלא השיגו את המשימה שהוטלה על פיקוד דרום, אך אין ספק שיצרו תנאים התחלתיים בעלי משמעות רבה להמשך מהלכי המלחמה, וראשית כל בכך שהתמו והבילו את ראשי הגשר של האויב, ומנעו בעדו מלהגשים בשלמות את השלב הראשון במשימתו.

אוגדה 162, אמנם לא הצליחה בביצוע המשימה של השמדת ראשי הגשר המצריים, אולם אין ספק שלחימה קשה של האוגדה באותו היום תרמה רבות לבלימת התקפות האויב. התיחמו ויצירת תנאים מאובטחים כנגד התקפת האויב, שבאה לאחר מכן, ובכך הכשירה את הקרקע להתקפת הנגד הגדולה של צה"ל, שבסופה צלח את התעלה מערבה.

אוגדה 143, אמנם לא נלחמה במרבית היום, ושלא באשמתה, שכן הועתקה לפני הזמן לגזרה אחרת. העתקה זו שיבשה את העיקרון שקבע הרמטכ"ל להשגת המשימה. למרות שבקרבות ה–8 בערב ה–9 בבוקר סבלה אבידות קשות, הרי הכשירו קרבות אלה את התנאים להמשך מהלכיה. ביום ג' ה–9 באוקטובר, אחר הצהריים, נערכה האוגדה להתקדם מערבה. הניסיון לא עלה אמנם יפה, אולם בסיומו של הקרב, לקראת ערב, הגיע אחד מגדודי האוגדה לקרבת התעלה, ועל ידי כך נחשפה נקודת התורפה במערך המצרי, שדרכה עתיד היה צה"ל לצלוח את התעלה מערבה (עדות אל"מ אמנון רשף, עמ' 2716).

בר־לב בפיקוד צפון

בשעה 19.30 לערך מתקיימת בפיקוד התייעצות מפקדים בהשתתפותו של ר/א בר־לב.

ר/א חיים בר־לב הביא לישיבה את החלטות המטכ"ל שיש להדוף את הסורים בכל מחיר, ולאחר דיון סוכם על פתיחת מתקפה למחרת בבוקר כשהכוח העיקרי התוקף היא אוגדה 146 ואילו אוגדות 36 ו–210 תפעלנה במאמצים משניים.

להלן רישום הדיון ביומן המפ"ק הפיקודי:
19.33 – קבוצת פקודות (בר־לב, חופי, מנו, מוסה פלד, קתי, הדי, ישכה).
בר־לב מדבר וטוען שצה"ל רואה את רמת הגולן בעדיפות ראשונה.
בעיות:
1) מוכרחים כמה בסיסים מוצקים עם רגל על הקרקע.
– נ.ב. עם מכשולים בצירים העיקריים לעשות פקקים.
2) מהחזית בתעלה אפשר לומר שמה שרפק לנו טנקים — זה קומנדו עם בזוקות 269.
3) לארגן המצבה אווירית נראית, להרוס אווירית ולהבנם. לגמור את העסק עם חרמון בידיהם לא כדאי.
4) מבחינת מדינת ישראל זה הולסי. צריך להחזיק את הרמה ולנפנף את הסורים בכל מחיר. אם הם הכניסו את כל מה שהתכוונו להכניס זה פשוט ואם לא אז ייתכן שיפתח מחר ציר רציני. רזרביות נוספת יש להם.
5) ח"א מוכרח לראות בזה מחר את מירב המאמץ. צריך לתת את הדעת איך לסמן את הטנקים והסוסים הכוחים בפלים.
ישכה אומר שפינת החרמון אינה דבר מציק ומשמעותי. ראשית מטרידה אותנו בעיית המפנה השריוני.
20.00 – האלוף שואל את מוסה מה מצב התגובה אצלו. גד' אחד יגיע לגשר באמצע הלילה. עד השחר יהיו למוסה 4 גדודי טנקים מוקטנים.

האלוף מבין מכך שאם כן זה שינוי מדיניות לגבי התקפת הבוקר. את ההתקפה נצטרך להכין, אבל לא נתפוס אותם שוב, כי הם יהיו שוב היוזמים. אם לא נוכל אנחנו נעכב את ההתקפה.
כדאי ליצור מגע וזה עשינו היום וגם נעשה. זה כדי ליצור לחץ על האויב. אורי הציל אותנו היום.

עדות האלוף שרון

בשעות אחר הצהריים המאוחרות של יום א' התקשר האלוף שרון למעוזים הנצורים שבגזרתו, ומאותה שעה ואילך, עד יום ב' בבוקר, נתונה תשומת לבו העיקרית לחילוץ אנשי המעוזים. להלן עדותו בפני הוועדה על השקפותיו ופעולותיו ביום א' בנושא זה, עד להיקראו לישיבה עם הרמטכ"ל בחמ"ל פיקוד הדרום:

"אני חושב שבסביבות השעה 4.00 קיימתי מגע עם שלושה מעוזים נצורים שהיו בשטח. המעוזים היו חזיון בפירדן, שאליו כבר לא היה קשר טלפוני אלא רק קשר רדיו; אל מעוז פורקן מול איסמעיליה, שאליו היה קשר טלפוני תקין, ואל מעוז מצמד, שגם אליו היה קשר טלפוני אמין. הוא הדרומי. היו גם אנשים במעוז לקקן; גם אליהם היה לנו קשר, אבל הם לא היו באותו זמן במצב קשה, כך שלא היתה בעיה. הבעיה היתה של שלושת המעוזים שהזכרתי.

"שוחחתי עם המפקדים של שלושת המעוזים האלה. בחזיון לא היה מפקד, בחזיון היה קשר. המפקדים או שכבר היו הרוגים או שהיו פצועים, אבל היה קשר, אתו קיימתי עם הקשר במשך היומיים הבאים. במקומות האחרים היו מפקדים, כשמפקד רציני ממש, רב־סרן, היה בפורקן מול איסמעיליה. קיבלתי תיאור מאנשי המעוזים על מצבם, ומה שהיה חשוב לא פחות – קיבלתי מהם הרבה מאד אינפורמציה מה קורה עם המצרים באותו זמן. לפי התמונה שהצטיירה בעיני את המצרים באותו זמן התחילו בגל נוסף של מעבר התעלה.

"המעוזים, השיחה עודדה אותם. הקשר בחזיון הכיר אותי לפי קולי, והשיחות אתו הן, הייתי אומר, פרק נורא; לשמוע את קריאות העזרה האלה שהיו שם במשך כל הימים עד שהם חולצו. הקשר הזה עצמו נהרג, והם כמובן כולם תבעו וביקשו שיפנו אותם.

"בעיני הדבר הזה של פינוי האנשים הנצורים, אני ראיתי אותו כאחד הדברים החשובים ביותר שצריך לעשות אותם באופן מיידי. אני רוצה רק להזכיר, שזה לקח לנו שנים בצה"ל עד שהגענו למצב שלא עוזבים נפגעים ולא עוזבים אנשים בידי אויב. לנושא הזה בעיני יש חשיבות עליונה. מה גם שחשבתי שניתן לכרוך באותה פעולה גם התקרבות קדימה לקראת התעלה לעצירת או בלימת הגדירה של המצרים שהתנהלה באותו זמן במלוא עוצמתה. ישבתי עם המטה שלי שהיה באותו זמן בטסה, שכבר הגיע, ועם מפקד החטיבה שהיה בקו, שהכיר את השטח, וסיכמנו על תכנית לחילוץ באותו ערב".

הוועדה: זה היה בשביעי לחודש?

שרון: "זה היה ב–5.00 אחה"צ בשביעי לחודש. התכנית התבססה, לאחר ניסיון ממה שלמדנו מה קרה בלילה הקודם, על פריצה בציר צר מאד, ממש ותוך יצירת ארגז אש על ידי טנקים וארטילריה, התקרבות אל המעוזים, שליחות כוח קטן פנימה, הוצאת האנשים וניתוק מגע, והישארות עם הכוחות בקרבת התעלה יותר, לא על שפת המים ממש – זה היה כבר בלתי אפשרי בשלב הזה – אבל הייתי אומר במה שאפשר מערבה יותר.

"פניתי בנושא הזה בטלפון לאלוף הפיקוד בערך בשעה 5.00".

הוועדה: פה ביומן המלחמה של פיקוד דרום כתוב ב–6.07, כלומר ב–18.07, שיחה בין אריק והאלוף. אני אקרא קצת מה שכתוב, אולי זה יזכיר לך: "דיברתי עם מפקדי המעוזים, יש סך הכל 80 איש חיים, בריאים, ו–2 הרוגים, אסור לעזוב אותם, עושים רושם יוצא מן הכלל. הם רואים את המצרים. חיוני לא לעזוב. מצמד – טוב, פורקן – טוב, חזיון – אין לו במה להחזיק וכו' וכו' ... זאת היא השיחה?

שרון: "אני הצעתי לבצע את הפעולה הזאת. קיבלתי תשובה מאלוף הפיקוד שהוא לא מוכן לחזור לנושא הזה בטלפון, הוא רוצה שאני אבוא אליו. ניסיתי לשכנע אותו בנושא הזה, שאנחנו נאבד את הלילה ובוודאי תהיה גם חדירה מצרית, והלילות הם קצרים. ניסיתי כמה פעמים, אני לא אצטט פה איך נעניתי בנושא הזה, אבל לא נעניתי בחיוב. ונתבעתי לטוס אל מפקדת הפיקוד כדי לבוא ולדון בנושא הזה שם" (עמ' 7212–7214). על פרשת הדיון בפיקוד הדרום ראה להלן, עמ' 264 ואילך).

האלוף גונן, השומע בשעה 18.07 את הצעותיו של האלוף שרון לחילוץ אנשי המעוזים באותו היום, מתנגד לכך, מכיוון שלדעתו, בשל עוצמת האויב, אין סיכוי להצליח (על עדותו של האלוף גונן בעניין זה ראה להלן, עמ' 265).

אמ"ן: למצרים אין אופציה

האם נרתע האויב במחצית השנייה של 1973?

בעדויות וראיות מודיעין באפריל־מאי 1973 מצביע אמ"ן על כך שאין למצרים אופציה לתקוף כל עוד הם חסרים כמה טייסות מטוסי קרב־הפצצה מטיפוס מיראז' או פאנטום. ולכן בגלל סוגי נשק אלה יש לנו הרתעה. יש המשתמשים בביטוי ש"כאשר ידע האויב שאנחנו יודעים או עושים הכנות גלויות הוא יירתע".

א) "הרתעה". ב־18 באפריל 1973 – בהתייעצות אצל ראש הממשלה, ענה הרמטכ"ל:

"מה שצריך לקבוע... זה כמה נושאים שמנחים אותנו. אחד הוא מידת ההרתעה כלומר.. אנו לא צריכים מלחמה נוספת. למרות הסיכוי שבמלחמה זו אפשר להכות אותם. אבל זה אינו האינטרס שלנו, באיזו מידה אנו יכולים להשפיע על כך; אני יכולים להתריע במידה מסוימת – אם זה בהכנות ואם זה בהעברת אינפורמציה לאמריקאים ואם בהודעות פומביות שלנו כמו למשל שבאים מטוסי האנטר ולייטנינג..."

ב) שר הביטחון באותו דיון:

"אזכיר עוד שתי נקודות האחת, קשורה לעניין ההרתעה... מדי פעם חשבנו שאם הם נוכחים שבמצב כזה או אחר אין להם סיכוי, כאשר אנו מפגינים יכולת צבאית טובה, ואז יחשבו שנית ויאמרו: חיל האוויר שלנו אינו יכול להתגבר וזה יחזיר אותם. אך בזמן האחרון לא שאין לזה השפעה מקררת אלא כמעט הפוכה..."

"אבל זה (רשימת פעולות צה"ל) לא מרתיע אותם אלא מביאם למסקנה שאין להם מה להפסיד"

ג) לפניכו שתי הערכות, האחת של הרמטכ"ל שעל ידי הכנות ופרסום שאנו יודעים על הכנותיהם, יש מידת הרתעה, והערכת שר הביטחון שהאפקט הפסיכולוגי־מדיני של הרתעה אינו קיים, כלומר כבר בתקופה זאת, לפחות לדעת שר הביטחון, מבחינה פסיכולוגית־מדינית־צבאית לא יהווה צה"ל כוח מרתיע כפי שהיווה קודם לכן.

ד) בתקופה שקדמה לספטמבר־אוקטובר 1973 נתן סדאת ביטוי מחוק להערכת שר הביטחון כאשר פורסם בשמו בעיתונות שלא אכפת לו לאבד כמה מיליונים של אבדות, אלא שבמקום להסיק מסקנה כי אין אפקט הרתעה, בחרנו להצביע על זלזולו בחיי אדם.

ה) מן הנכון היה, לאחר הודעות כאלה ולנוכח היערכות הכוחות על הסואץ ומול רמת־הגולן, לבחון מחדש כמה ממרכיבי המחשבה של הרתעה/הכרעה, למשל:

1) האם הנחנו שתהיה לנו התרעה על עיתוי והתרעה על שיטת לחימה – ודאית?

ו) אלופי הפיקוד, למרות שברשותם היו תוכניות התקפה של האויב, גם לאחר קבלת ההתרעה על מתקפה כללית בערב, המשיכו בפריסה ומחשבה צבאית במונחי "אש", "יום קרב" או "התשה", וכך התכוננו למשהו שביחס אליו היתה להם רק השערה משלהם ולא מודיעין. זאת, במקום להתכונן לפי המודיעין שעמד בעליל לרשותם.

חוסר הכנה דומה היה בשלבי הבלימה הראשונים. לא היתה חשיבה מול פעולות היערכות נשק נ"ט אישי וצוותי והעדר פתרון מהיר לשיתוק מערכת טילי הנ"מ של האויב. אלה יצרו הרגשה בכוחות היבשה ש"עזבו אותנו" בשעה שבמקום סיוע קרוב מגובה נמוך קיבלו כוחות היבשה סיוע אוויר מגובה רב.

בהירות הגדרת מטרת המלחמה

אחד הדברים הראשונים החשובים המתבקשים מעצם הניתוח של "כוח מרתיע ואם לא הרתיע שיהיה כוח מכריע" הוא בהירות הגדרת מטרת המלחמה: כי ממנה נובעות הפעולות של הצבא ושל הדרג המדיני ובלעדיה אי אפשר לזהוא מאמץ משותף המסייע הדדית.

1) בקר"ם רמטכ"ל ב–24 באפריל 1973 (מוצג 286) נתן הרמטכ"ל, לאחר ניתוח ברור, תחת השם "מטרת מלחמה" שתי הגדרות:

(עמ' 18) "להביא את הערבים לידי הכרה של דו־קיום עם מדינת ישראל, ולהכרה של דו־קיום כזה אפשר להגיע לאחר שהתברר לעולם הערבי למעלה מכל ספק שאין לו אופציה צבאית".

(עמ' 19) "אם אמנם תהיה מלחמה אנחנו חייבים להגדיר את המטרה של מפלה צבאית, אלא שמפלה צבאית כרוכה בהשמדת צבא או כתות אויב... צריכה להיות הריסת צבא, הריסת התשתית שלו, הפיקוד שלו והוצאת הצבא משימוש למספר שנים".

עמדת שר הביטחון

א) הערכתו של שר הביטחון בהתייעצות בבית ראש הממשלה ב–18 באפריל 73' עליה הוא חוזר בדיון מטכ"ל ב–18 במאי 73'.

"המצרים והסורים, ומבחינה זו הם צד אחד, להבדיל מהירדנים. כאן קיימות למעשה 3 אפשרויות לפתוח: לעשות איתנו שלום – איזה הסדר כזה או כזה וללכת לקראת זה. או לעשות תוכנית ארוכת טווח, להקטין את הצבא ולרדת מהמתח הגובר. או ללכת לקראת מלחמה. אני מעריך שהם נמצאים באפשרות שלישית.

"באופן קטגורי – הם דחו כל אפשרות במשך חמש שנים כדי להגיע לאיזשהו הסדר, גם המצרים וגם הסורים. הם דחו מבחינתם הם כל הליכה בשיטה של טווח ארוך. באופן בסיסי אני חושב שהם מתגלגלים למלחמה נוספת אתנו, בין אם זה יהיה עכשיו או אחר כך. אני מעריך שאמנם הם הולכים לקראת מלחמה.

"ביחס לסורים: אני מבחין כאן בין הצד האידיאולוגי, הקונספציה שצריך להשמיד את ישראל, ובין מה שמעניין אותם באמת. אותם מעניינים מאד אותם 25 ק"מ שבין צבאותיהם וצבאותינו, וזה ממש מנגד להם באצבעות, כאשר הם עומדים שם עם 1500 טנקים ומערך נ"מ. כפי שנתנו להם הרוסים אותו ועם הכוונות להקריב".

ב) כמו כן, דברי שר הביטחון בישיבת הממשלה ב–24 באפריל 73' המצביעים על כך שאפקט ההרתעה של צה"ל קטן:

"העובדה היסודית לדעתי היא, שמצרים היתה יכולה ללכת באחת משתי דרכים: או להיכנס למו"מ או אפשרות שנייה – לומר שהיא נכנסת להתארגנות לטווח ארוך... כאשר מצרים לא נקטה אף באחת משתי הדרכים האלה. והרי היא בכל זאת נמצאת במסלול של חזרה למלחמה.

"עוד נקודה אחת, שאמנם אינה קובעת בדבר הזה, אבל יש לה ודאי משמעות. מדי פעם, כשיש פעולות מבחוץ והם מתנגשים אתנו, ההנחה שלנו מראש היא, שאם יוכחו שידינו על העליונה, זה צריך לצקת מים קרים על ראשם ולהביא אותם למסקנה שאין להם מה להתעסק איתנו. איני בטוח שזה תמיד כך.

"איני אומר זאת כדי להסיק מסקנה שלא נעשה פעולות, אלא מנקודת ראותם. מה הם רואים? הם רואים שבטלאים אינם יכולים לסדר את העניין. המסקנה שלהם אינה שהישראלים הם חזקים יותר ולכן הם צריכים לחכות אלא המסקנה שלהם היא, שכל זמן שלא יהיה שינוי במצב כולו הם חשופים לפעולה שלנו, ואת השינוי הזה אינם יכולים להשיג באופן חלקי..."

כמו כן בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ב–22 במאי 73': "בעניין אפשרות חידוש המלחמה, אני יותר מחמיר מראש אמ"ן, לאו דווקא מבחינת המועד, אם בחודש יוני או יולי המצרים, או המצרים והסורים, יחדשו את האש, אני מחמיר יותר ממנו בראיית התהליך, לא כל כך כאפיזודה זו או אחרת.

"נראה לי שהיו, ואולי גם עכשיו קיימות בפני הערבים, שלוש דרכים אלטרנטיביות. האחת – לעלות על מסלול המשא ומתן, חלקי, מלא, כזה או אחר... וזה כמובן מסלול אלטרנטיבי לפתיחה במלחמה. הם לא הלכו במסלול הזה.

"מסלול שני שהוא אלטרנטיבה למסלול המלחמה המשא ומתן יכול להיות אילו אמרו: אנחנו זקוקים לזמן רב כדי להתכונן למלחמה, והיו משחררים חצי מהכוחות המגויסים שלהם. בינתיים היו מרפים את המתח, ואחר כך היה מתברר שהדוש זמן ארוך יותר. זה יכול היה להיות מסלול שלא היה מוליך דווקא לחידוש האש. הם לא עשו זאת. הם אינם משחררים ואינם מקטינים את הצבא, ומקיימים את המתיחות המתמרת שם, המתיחות לקראת מלחמה.

"המצרים חושבים שני דברים, לדעתי, האחד, שאין להם מה להפסיד, וזאת לא רק מצרים, כל העולם הערבי, כולל ירדן; חושב שהמדיניות שלנו הביאה אותם למצב שאין להם מה להפסיד, כשאין מה להפסיד, אפשר רק להרוויח. שנית, החישוב שלהם הוא, שהם אינם בונים על הישגים צבאיים, אלא על הישגים מדיניים כתוצאה מעצם הפתיחה באש.

ז) ישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ב–18 במאי 73' – לעומת הערכות שר הביטחון והרמטכ"ל מעריך ראש אמ"ן, כי עדיין צה"ל אפקט מרתיע:

"יש תכנית שמתגלגלת ללחימה וסדאת רוצה עקרונית במלחמה, אני חושב שהסיכויים שהוא יפתח במלחמה או הסבירות שהוא יפתח במלחמה היא סבירות נמוכה. למה? בעיקרו של דבר בגלל סיבה אחת: בגלל העובדה שהוא יודע שהוא ייכשל במלחמה.

הרתעה והתרעה

"ביכולתנו לערוך ולהפעיל את הכוח מול כל גוני האיום של האויב על ריבונות המדינה. כלומר יש קשר אורגני בין הרתעה – והתרעה נגד הפתעה.

א) בהצעת תכניות בפני ראש הממשלה – ב–9 במאי 73' – בתשובה לשאלת ראש הממשלה משיב הרמטכ"ל:

"נחוצים בין 5 ל–7 ימים להיערך למלחמה. מרגע שנערכנו, אם הולכים. בו זמנית ב–2 גזרות למלחמה, זה סדר גודל של 4–5 ימים פלוס מינוס. זאת אומרת, או 10 ימים מרגע התראה, או אם לא היתה התראה 12–10 ימים. אם היתה התראה 5–7 ימים פחות מזה".

ב) במצב שעליו מדבר ראש אמ"ן בדיון מטכ"ל – ב–1 באוקטובר 73' –

"יש כמה מקורות שהודיעו שהתרגיל הזה הוא לא תרגיל, אלא הולכת להיות מלחמה. דבר שבהחלט לא נראה לנו, למרות שהמקורות טובים. מה שנראה לנו היום, שהמצב הוא מצב רגיל בהחלט ולא יתפתח למלחמה ואין כוונה להפוך זאת למלחמה, אם כי יש ממש תרגיל גדול.

"הסורים החלו בתהליך של כניסה למערך חירום ב־5 בספטמבר, והיום הם נמצאים במערך החירום המקסימלי שראינו אותו בשנה האחרונה. יש כאן, למרות הידיעות ממקורות לגמרי חשובים – אני לא אומר טובים ומוסמכים, אבל חשובים – שאומרים שהולכת להיות מלחמה. לא נראה לנו שהסורים נוקטים בכל הצעדים הללו במגמה של הליכה למלחמה. ההסבר הכי טוב שיש לי זה, שהסורים נכנסים למערך הזה בגלל חששות מאתנו.

"סה"כ אם אגע בהשקפה כללית, קשה מאוד לקבל את ההנחה שהסורים יצאו למלחמה ביוזמתם בלי מצרים. אם מצרים תצא למלחמה – סוריה תצא בו זמנית, או מה שיותר סביר, קצת אחריה, אבל היות ולא נראה לי שמצרים הולכת למלחמה, לא נראה לי שגם סוריה הולכת למלחמה".

ראש אמ"ן בהתייעצות אצל ראש הממשלה (5 באוקטובר 73' לפני הצהריים (רישום רל"ש הרמטכ"ל)

"עדיין חושב שהם לא עומדים לתקוף. אין לנו הוכחה פוזיטיבית שאין זה מערך תקיפה. טכנית הם מסוגלים לפעול".

בהתייעצות שרים אצל ראש הממשלה – 5 באוקטובר 73', בצהריים:

"ההערכה הבסיסית של אמ"ן שאיננו עומדים בפני מלחמה היא ההערכה היותר סבירה בעיני".

צילום ארכיון

שר הביטחון דאז, משה דיין, בסיני במלחמת יום הכיפורים

רקע / יוסי מלמן

הוועדה הוקמה בתגובה ללחץ ציבורי

אלעזר. סיים כהונתו

מאיר. סבירות נמוכה

ועדת אגרנט מונתה על ידי ממשלת ישראל בנובמבר 1973, תיכף לאחר מלחמת יום הכיפורים, כתגובה ללחץ ציבורי ופוליטי, ולאחר שהתברר לראש הממשלה גולדה מאיר כי נטייתה להקים ועדת חקירה ציבורית בלי סמכויות חוקיות, ולא ועדת חקירה ממלכתית, תיתקל בסערה פוליטית.

מינוי הוועדה נעשה על פי חוק ועדות חקירה תשכ"ט 1968 וחבריה היו נשיא בית המשפט העליון, שמעון אגרנט, הרמטכ"לים לשעבר חיים לסקוב ופרופ' יגאל ידין, מבקר המדינה ד"ר יצחק נבנצאל ושופט בית המשפט העליון משה לנדוי. בכתב הסמכויות שנמסר לוועדה היא נתבקשה לחקור את הנושאים הבאים:

המידע שהיה בידי המודיעין על כוונות האויב, מהלכיו והכוונותיו לפתוח בקרבות בימים שקדמו למלחמה.

ההערכות וההחלטות של הגורמים הצבאיים והמדיניים המוסמכים בקשר למידע הזה. הוועדה הוסמכה לקבוע מי היה אחראי למידע ולהערכות שנעשו בהתאם למידע זה.

היערכות צה"ל למלחמה.

כוננות צה"ל בימים שקדמו למלחמה.

פעולות צה"ל עד לשלב בלימת האויב.

הוועדה החליטה לפעול בסודיות ודיוניה היו סגורים לציבור. כעבור כחמישה חודשים, באפריל 1974, פירסמה הוועדה מסקנות ביניים, שבהן קבעה, כי רק אגף המודיעין של צה"ל עסק בהערכה מודיעינית, מוקד המידע והערכתו.

רק הערכה זו, לפיה הסבירות למלחמה – נמוכה, הובאה לידיעת הרמטכ"ל, רב אלוף דוד אלעזר, שר הביטחון משה דיין וראש הממשלה גולדה מאיר. למסקנה זו היתה השלכה חמורה על הערכת מידע מודיעיני של הגורמים הממשלתיים ערב המלחמה.

במישור האישי המליץ דו"ח הביניים על הפסקת עבודתם בצה"ל של הרמטכ"ל, דוד אלעזר, ראש אמ"ן, אלוף אלי זעירא, וסגנו שעמד בראש מחלקת המחקר, תת אלוף אריה שליו, ושני קצינים נוספים של אגף מודיעין בדרגות סגן אלוף.

כמו כן המליצה הוועדה כי אלוף פיקוד הדרום בעת המלחמה שמואל גורודיש (גונן) יושעה. לאחר הגשת דו"ח הביניים הגיש הרמטכ"ל את התפטרותו. בדו"ח הביניים לא דובר על תפקודם של שר הביטחון, משה דיין ושל ראש הממשלה, גולדה מאיר. כעבור חודש החליטה ראש הממשלה מאיר על הגשת התפטרותה והתפטרות הממשלה כולה, עקב הלחץ הציבורי וההפגנות שנמשכו כל אותה עת נגד "מחדל יום הכיפורים".

הוועדה דחתה את טענת האלוף גונן כי פקודו, האלוף אריאל שרון, שהיה מפקד אוגדה בחזית הדרום, סירב לציית לפקודותיו והפר בכך את המשמעת בצה"ל.

ועדת אגרנט קיבלה את עמדתו של האלוף שרון כי השקפתו עולה בקנה אחד עם המשמעת הצבאית.

הוועדה לא חקרה את תהליכי קבלת ההחלטות בצה"ל שקדמו לצליחת התעלה, לקראת סיום המלחמה, אירועים שכונו בתקשורת "מלחמת הגנרלים" ובמיוחד את העימותים בין אריאל שרון למפקד החזית, חיים בר־לב. אך השנוי מכל במחלוקת היתה החלטת הוועדה כי גם הדו"ח הסופי לא יתייחס לאחריות הדרג המדיני.

סא"ל יגורי: ב–20 טנקים תקפנו את הארמיה ה–2, ללא ארטילריה, ללא חיפוי אווירי

הידיעה לוועדה על נפילתו בשבי של המג"ד אסף יגורי בחזית המצרית.

על השלבים שקדמו להתקפה מעיד סא"ל אסף יגורי, מג"ד 113, כי הגיע לאזור הגרגה סמוך לשעה 2 בצהרים, אז נפגש, לראשונה מאז צאתו ממחנה בית דרס ב–6 באוקטובר בערב, עם המח"ט, והם יצאו ביחד לתצפית:

"עלינו לעמדת תצפית, הסתכלנו על השטח, וראינו שטח מוכה בשריון: מוצפי שריון, מוצפי ארטילריה, מוצפי חי"ר, והערכנו את זה בסדר גודל של עשרות רבות של כלים, וצריך לזכור שבשלב הזה היו לי רק 20 טנקים. ולפי הקשר ששמעתי אצל המח"ט הבנתי שדורשים מאתנו שנבצע מיד התקפה לעבר חיזון, ושמעתי אותו מתווכח עם הממונים עליו שזה לא סביר. ואז, למעשה, בפעם הראשונה חבורת הקצינים שלי... באו אלי ואמרו: 'אסף, ההערכה שלנו היא שהדרישה מאתנו דבר לא סביר'. וזאת למעשה היתה ההערכה של כולם. הגדיל לעשות מ"פ פלוגה אחר, שנהרג, ויתקין משה, הוא אמר לי: 'אם אתה הולך – אני הולך אחריך, אבל זה איבוד לדעת'.

"ועל הרקע הזה נתתי גם אני ביטוי לגבי סבירות הפקודה הזאת לתקוף, והפקודה אמרה כך: החטיבה תתקוף במקביל את חיזון ואת שוקף – אלה שני מעברים על פני התעלה, שוקף זו מעברת צפונית – כאשר גדוד 113 יתקוף את חיזון, גדוד 142 יתקוף את שוקף, יש סבירות שנקבל במקביל גם התקפה של החטיבה שכנה, 460, בסיוע חיל אוויר.

"ואז עשיתי 'רגע, חושבים' ואמרתי לעצמי 'יותר מאשר להקריב את עצמי ואת היחידה שאני מופקד עליה איני יכול'. המפקד שלי נמצא על ידי בשטח, זו גם דעתו, ואז קיבלתי פקודה חד־משמעית: 'בצע, סוף'".

הוועדה: "ממי קיבלת?"

יגורי: "מהמח"ט... וכך נתתי פקודה. צורת ההתקפה, תזמון, היתה מוכרחה להיראות כך על הרקע הכללי הזה.

"ואז אמרתי לנת'קה 'למה שאנחנו נתקוף? בוא גם אנחנו נבלום וניערך', על כל פנים זו היתה דעתי. בינתיים ניערך, נתארגן, נתחשב, נקבל פקודות ברורות, נקבל את הסיוע האלמנטרי המקובל, ואז נבצע תקיפה. הפקודות היו אחרות. אני בכלל איני מבין איך מישהו היה מרשה לעצמו לתת פקודה אלמלא ההנחה הכללית שיש פה סדר גודל של חטיבה".

בשאלה אם היו ערעורים על הפקודה להתקפה אומר קצין האג"ם, רס"ן שריה:

הוועדה: "יגורי ערער על הפקודה?"

שריה: "לא. בשלב הזה לא".

שאלה: "יותר מאוחר כן?"

שריה: "יותר מאוחר כן".

המח"ט אומר בעדותו: "בשלב זה... לא היתה לי ולא למג"דים שלי שום ביקורת על הפקודה שקיבלנו, פרט לרחשי לב כפי שתיארתי קודם, כשציינתי כי תמהתי. אני רוצה בהזדמנות זו להדגיש כי ידעתי מתוך שהקשבתי לרשת האוגדתית שגבי – מח"ט 460 – תקף באזור זה לפני כשעתיים ונתקל בקשיים רבים ובאבדות, ותמוה היה בעיני לקבל בשלב זה פקודה להתקיף באותו ציר, אבל שיערתי שהמצב השתנה בעיקרו כשקיבלתי פקודה להעביר מחלקת טנקים על כל נשר. חשבתי באותו זמן שברמה היותר גבוהה קיימות ידיעות כי המצרים מתחילים להתקפל מגזרה זו או משהו בדומה לזאת".

לפי דעת הוועדה, כפי שכבר הערנו על כך כמה פעמים, חובה על פקוד, באם יש בידו זמן, להביא לידיעת מפקדו את מחשבותיו על הפקודה שקיבל, ובמיוחד כשיש לו ביקורת בנדון.

את מהלך ההתקפה של גדודו מתאר בעדותו סא"ל יגורי:

"ואז נתתי פקודה של התקפה מודרגת: פלוגה תוקפת, מייצרת אש, פלוגה שנייה מתקדמת. וכך במסורג עברנו שטח של כמעט ששה ק"מ. הגענו די קרוב לאזור התעלה, ואז התברר מתוך דיווחי הקשר שכלי אחר כלי, טנק אחרי טנק, מפקד אחרי מפקד, למעשה יצאו מכלל פעולה. ראשון נהרג מ"פ פלוגה, אחר כך מ"פ שני, וכך הלאה. הבנתי שאין לנו עם מי לפתח את הלחימה, והבנתי גם שכל הערכת המצב שאנחנו בסך הכל באים בעקבות כוח שני אין לה אחיזה, ואנחנו למעשה תקפנו את ראש הגשר העיקרי של הארמיה השנייה, בגדוד אחד, ללא ארטילריה, ללא חיפוי חיל האוויר, בלי גדוד 142, בלי גדוד של בית ספר לשריון, והגענו לאיזה שהיא נקודת שחיקה סופית".

הוועדה: "כמה טנקים היו לך?"

יגורי: "היו לי למעשה 20 טנקים שלי ואחד שקיבלתי מ־126".

"בקשר נתתי פקודה לתנועה ואש לאחור. לא יכולתי בדיוק להעריך למי אני מדבר, כי לפי הדיווחים כבר לא היה לי אל מי לדבר. ניסיתי לקרוא בקשר, אך פרט למ"פ אחד לא ענה לי אף אחד. למעשה, בפקודה הזאת הצלתי ארבעה טנקים – היחידים שיצאו מהשטח.

"הוספתי פגיעה בטנק שלי, פרשתי זחל, ומיד באה פגיעה שנייה. נתתי לצוות פקודת נטישת טנק. כל חמישה אנשי הצוות יצאו בריאים ושלמים מהטנק בשלב הזה, ונתתי להם הוראה כללית לנוע על ציר הכביש לנסות להשתחל החוצה אל עבר כוחותינו תוך כדי ריצה... זה היה ב–4 אחרי הצהריים, באור יום מלא, בתוך מערך שורץ חיילי קומנדו, כל הזמן תחת אש צפופה, גם של ארטילריה וגם אש מנשק קל. ראשון נפגע קצין הקשר, אחריו נפגע התותחן.

"הנהג, הטען־קשר ואני הגענו לאיזה שהיא שוחה קטנה שחיל האוויר עשה בשטח על ידי פצצה, מין גומה קטנה... השתחלנו פנימה, יחד עם איש צוות מטנק אחר שהיה יחד אתנו והצליח להיחלץ מהטנק שלו. היינו בתוך השוחה הזאת ארבעה אנשים... למעשה היינו בין הכוחות והדפנו אש משני הצדדים. תוך זמן קצר ביותר התחילה לרדת עלינו התקפה של נגמ"שים מצריים, ישר אל מעבר השוחה שלנו, כשהם כל הזמן יורים אש ומתקדמים לעברנו, הם נעמדו בטווח של כמטר מאתנו, ירו לתוך השוחה, חלק מאנשים נפגע, ואז התפרץ פנימה קצין... הודף את היורים ... ולמעשה הוא הציל את החיים שלנו... והעלו אותנו על הנגמ"שים המצריים. כך שלא היה אקט של כניעה ולא של התארגנות ולא של שום דבר. הכל הלך ברצף של נטישת טנק – שוחה – התקפת נגד ואחת תחת אש, מוסל בתוך נגמ"ש מצרי".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

טבלת הליגה הלאומית

		מש'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	הפרש	נק'
1.	מכבי תל אביב	15	9	2	4	16–29	+13	29
2.	מכבי חיפה	15	7	6	2	20–31	+11	27
3.	הפועל פתח תקוה	15	8	3	4	17–21	+4	27
4.	הפועל תל אביב	15	7	5	3	19–25	+6	26
5.	בני יהודה	15	6	5	4	22–28	+6	23
6.	הפועל באר שבע	15	6	5	4	18–24	+6	23
7.	בית"ר ירושלים	15	6	3	6	16–21	+5	21
8.	הפועל בית שאן	15	5	6	4	21–16	−5	21
9.	ראשון לציון	15	4	6	5	15–16	+1	18
10.	מכבי פתח תקוה	15	3	8	4	19–20	+1	17
11.	בית"ר תל אביב	15	5	2	8	29–19	−10	17
12.	צפרירים חולון	15	4	4	7	24–19	−5	16
13.	מכבי נתניה	15	4	4	7	26–20	−6	16
14.	הפועל חיפה	15	4	3	8	28–22	−6	15
15.	עירוני אשדוד	15	3	5	7	25–17	−8	14
16.	מכבי הרצליה	15	3	5	7	30–17	−13	14

במחזור הבא
(28 בינואר)

מכבי תל אביב – עירוני אשדוד
מכבי הרצליה – מכבי חיפה
מכבי פתח תקוה – מכבי נתניה
בית"ר ת"א – הפועל באר שבע
בית"ר ירושלים – הפועל ת"א
ראשון לציון – בני יהודה
הפועל חיפה – צפרירים חולון
הפועל בית שאן – הפועל פ"ת

מלך השערים

1. מרגיי גראסימץ' (בני יהודה) 11
2. עמיר תורג'מן (עירוני אשדוד) 8
–. קלאודיו קהימי (בית שאן) 8
4. אבי נימני (מכבי ת"א) 7
–. נצה מסובי (בני יהודה) 7
–. שגיב אליהו (הפועל ת"א) 7
7. ק. מריק (צפרירים חולון) 6
–. ויקטור מורדו (באר שבע) 6
–. רונן הררי (בית"ר ירושלים) 6
–. חיים רביבו (מכבי חיפה) 6
–. אייל בגלייבטר (מכבי פ"ת) 6
–. עופר מזרחי (מכבי הרצליה) 6

כרגיל, מכבי תל אביב ומכבי חיפה

הנער בן לוז שוב העניק ניצחון 1–0 לתל אביבים, הפעם נגד באר שבע. הם ניצלו הפסד של המוליכה, הפועל פ"ת, 0–2 נגד הפועל חיפה, כדי לכבוש את הפסגה. מכבי חיפה הוליכה 2–0 בבית שאן, ספגה שני שערי משווה (2–2) ועלתה למקום השני

תצלום: עודי קרן

הנער התל אביבי, בן לוז, בן ה־17 (משמאל), כובש שער הניצחון אתמול נגד הפועל באר שבע

מאת שרון מישל

לפני שני מחזורים נזקק בן לוז לשתי דקות כדי לכבוש את שער הניצחון לרשת מכבי פתח תקוה. באותו משחק הוא נפצע. אתמול, מול באר שבע, חזר לשחק והפעם נזקק לשלוש דקות כדי לכבוש ולהעניק למכבי תל אביב שלוש נקודות ואת אליפות הסיבוב הראשון.

בשבוע שבו כל קבוצות הצמרת הפסידו נקודות, הצליחה מכבי ת"א ליצור ראש חץ קטן עם היציאה לפגרה. המאמן גרנט, שמשנה לא פעם את הרכב הקבוצה, הפתיע גם הפעם. מלבד בלקין (פצוע) ואלון ברומר (צהובים), לא פתחו גיא נחמן ועמית לוי מהבולטים במכבי בשבוע שעבר. גדי ברומר תופקד בעמדת הבלם האחורי ועשה עבודה טובה, וקלינגר הוסיף מימד של כוח לקישור, אך חסר את הדיוק במסירה האחרונה.

במרכז המגרש בלט בן לוז בן ה־17, שנע על פני כל המגרש והירבה להגיע למצבי הבקעה ברחבת באר שבע.

מכבי לא מציגה את כושרה מהעונה שעברה, כאשר נהלה את הפסדה הראשון רק במחזור ה־15, אך היא שיחקה אתמול טוב יותר מאשר בשבועות האחרונים.

לפני שלושה מחזורים פרח הנגב כשבאר שבע עלתה למקום הראשון בטבלה, אבל מאז לא הצליחה הקבוצה להבקיע אפילו שער אחד, והלחץ על שחקניה מתחיל להיות מורגש. אילון ניהל אתמול מאבק עקשני עם אלי דריקס, אולם דריקס נע לצדדים וכך נותר מרכז ההגנה של באר שבע חשוף, ואת ניצלו נימני, קלינגר ולוז.

יותר מכל סבלה באר שבע מחסרונו של מורדו הפצוע (נכנס בדקה ה־46). קלפטאנו וניסן אבסן כמעט לא הורגשו וכך לא היה מי שיעזור לגוסייב המצויין שנלחם לבדו בהגנת מכבי.

באר שבע החמיצה בדקה ה־2 ממצב מצויין כשקלפטאנו בעט חלש מ־10 מטרים לידי אובארוב, לאחר מבצע הבנה מצויין של גוסייב. בעבר השני, כעבור דקה, 0–1 למכבי. דריקס מסר לשוקאנוב שהשאיר כדור מצויין לבן לוז וזה בעט מ־16 מטרים כדור חזק בחצי גובה לפינה.

באותן דקות שיחקה מכבי היטב ובדקה ה־12 מסר דריקס לבן לוז שבעט מהרחבה אך סמדג'ה קלט. מנגד מסר גוסייב (22) כדור רוחב מצויין ואבי כהן הרחיק בשניה האחרונה לקרן. קלינגר החל להתעורר ובדקה ה־28 שילח בכדור ארוך את שוקאנוב שהעביר לדריקס אך דריקס, לבדו מול סמדג'ה, בעט לקורה. שלוש דקות אחר כך הגביה נימני משמאל וקלינגר נגח מ־5 מטרים לידי סמדג'ה.

הגנת באר שבע לא תיפקדה באותן דקות ומכבי יכולים רק להצטער על אי ניצול המצבים – תופעה שחוזרת על עצמה יותר מדי פעמים העונה.

עם פתיחת המחצית השניה נכנס מורדו ובאר שבע החלה לשחק בצורה מאורגנת יותר. גוסייב (48) בעט חזק מ־12 מטרים, אך אובארוב קלט. כעבור שתי דקות, בעבר השני, בעט לוז מ־10 מטרים החוצה. בדקה ה־54 בעט אילון כדור חזק מתוך פקעת שחקנים ברחבה, אך אובארוב בזינוק מצויין הדף. בהמשך החמיצו נימני (68) ואבי כהן (70), מה שלא מנע ממכבי לנצח את באר שבע כמו בשלושת המפגשים בשנה שעברה.

● מכבי תל־אביב: אובארוב 6, אבי כהן 5, גדי ברומר 6, אמיר שלח 5, הלל 5, שחם 6, קלינגר 5, לוז 6 (סביליה 59, 5), נימני 5, שוקאנוב 5 (עמית לוי 74), דריקס 6. המאמן: אברהם גרנט.

● הפועל באר שבע: סמדג'ה 6, חוזה 4, דודוי 4, אילון 5, דוד 4 (מורדו 46, 6), ועקנין 4, אלימלך 5, אביגדור 4, קלפטאנו 4 (בוקובזה 72), גוסייב 6, אביטן 4. המאמן: ויטאלי סבצ'נקו.

שפט עמית קליין, 13,000 צופים, באיצטדיון רמת גן.

מכבי אסרה על לוז לדבר

בן לוז הצעיר היה השחקן המבוקש ביותר בידי העיתונאים אחרי המשחק, אולם הנהלת מכבי ת"א אסרה עליו לדבר.

אברהם גרנט סיכם את המשחק: "במחצית הראשונה יכולנו להבקיע עוד כמה שערים ומנגד לא הצליחה באר שבע להגיע למצבים מסוכנים. השנה אנו שמים דגש על שיטה וסגנון מסויימים ולכן השחקנים שמצויים בכושר הטוב ביותר באותו שבוע, משחקים. בסך הכל בסיבוב הראשון היו לנו הרבה עליות וירידות".

רן פסח, יו"ר הפועל באר שבע: "יש לנו בעיה כאשר ויקטור מורדו לא משחק. במחצית השניה כאשר הוא נכנס, הצגנו משחק לא רע, אולם אין לנו תכליתיות בהתקפה. נראה שבסופו של דבר נרכוש קשר זר ולא חלוץ זר".

קשטן: אני מרוצה מכך שלא ספגנו שער ומרצון השחקנים

מאת דרור מרשלקוביץ

דרור קשטן, מאמן הפועל חיפה: "למרות שהמשחק לא התנהל ברמה גבוהה, לפחות מבחינת העמידה במגרש ורצון השחקנים לאורך כל 90 הדקות אפשר להיות מרוצים. אני מרוצה גם מכך שלשם שינוי לא ספגנו שער ופתח תקוה כמעט לא הגיעה למצבים ליד השער שלנו".

על משחקו הטוב של טל בנין אתמול אמר קשטן: "בנין שיחק גם במשחקים אחרים כשחקן חופשי. הוא הבקיע שער יפה מאד, נתן תרומה נכבדה למשחק יחד עם כל שאר השחקנים".

גיא לוי, מנהל הפועל פתח תקוה: "סיימנו את הסיבוב הראשון במשחק החלש ביותר שלנו, אבל בסך הכל עשינו חצי עונה יפה. נצטרך לחשוב איך לחזק את הקבוצה ונעבוד קשה בפגרה. המשחק לא היה כדורגל נטו. האגרסיביות היא זו שניצחה".

עמית קליין צורף לרשימת השופטים הבינלאומיים

מאת משה הר־נגש

שופט הכדורגל עמית קליין, בנו של אברהם קליין שהיה שופט בינלאומי ויו"ר איגוד שופטי הכדורגל, צורף לרשימת השופטים הבינלאומיים של ישראל לשנת 1995 – אישור על כך הגיע מפיפ"א בסוף השבוע. קליין מצטרף לחיים ליפקוביץ' ולדאוד סרהיל שהיו ברשימת הבינלאומיים ב־1994. פיפ"א אישרה שלושה שופטים, למרות שאיגוד השופטים הישראלי המליץ גם על דני קרן וסאבי אלנקווה.

ברשימת הקוונים הבינלאומיים אושרו ששה שופטים ישראלים: יוסי בנישתי, ארז זטלמן, שמואל שטייף, אורן פביאן, דוד ברק, חיים מידובסקי. ב־1994 היו ארבעה (בנישתי, זטלמן, חנן סנטגו ואייל צור). סנטגו וצור הוצאו מהרשימה. האיגוד הישראלי המליץ לכלול ברשימת הקוונים הבינלאומיים גם את מוטי בשושה, אך פיפ"א לא אישרה זאת.

ליגה א': הצמרת ללא שינוי

המוליכות בראש בליגה א' לא התחלפו אחרי משחקי המחזור ה־12. בני סכנין, המוליכה במחוז צפון הביסה 5–0 (3–0) את הפועל עכו. הפועל יהוד המדורגת ראשונה במחוז דרום ניצחה בחוץ 2–0 (2–0) את דליית אל כרמל.

התוצאות במחוז צפון: הפועל נצרת עילית – מכבי עפולה 1–0 (1–0), כפר קנא – מכבי עוספיה 1–0 (0–0), מכבי עכו – הפועל טירת הכרמל 1–0 (1–0), הפועל גבעת אולגה – מכבי תמרה 2–1 (1–0), מכבי שפרעם – מכבי חדרה 0–0, מכבי אח"י נצרת – אום אל פאחם 0–0.

התוצאות במחוז דרום: הפועל באר יעקב – בית"ר באר שבע 1–2 (0–1), הפועל כפר שלם – הפועל מרמורק 0–1 (0–1), מכבי רמת עמידר – הפועל קרית מלאכי 0–0, אור יהודה – הפועל מרחבים 3–1 (2–0), הפועל ירוחם – הפועל קרית אונו 2–2 (0–1), מכבי שעריים – לזרוס חולון 2–2 (1–0), בית"ר רמלה – צעירי יפו 4–0 (2–0).

מחוז צפון

1.	בני סכנין	11	7–28	17
2.	אחי נצרת	11	5–18	16
3.	מכבי עכו	11	13–19	15
4.	אום אל פאחם	12	9–10	13
5.	מכבי חדרה	12	9–16	12
6.	מכבי שפרעם	11	9–8	12
7.	נצרת עילית	11	12–7	11
8.	מכבי תמרה	11	15–14	10
9.	הפועל עכו	11	15–11	10
10.	אור עקיבא	11	17–14	9
11.	גבעת אולגה	12	15–11	8
12.	מכבי עפולה	11	14–10	8
13.	מכבי עוספיה	10	11–7	8
14.	כפר קנא	11	15–9	8
15.	טירת הכרמל	10	16–6	7

מחוז דרום

1.	הפועל יהוד	12	6–13	18
2.	כפר שלם	12	6–15	17
3.	לזרוס חולון	12	10–15	16
4.	ב. באר שבע	12	8–24	15
5.	הפועל מרחבים	12	12–22	15
6.	הפ. מרמורק	12	10–19	15
7.	מכבי שעריים	12	8–13	15
8.	קרית אונו	12	11–17	13
9.	רמת עמידר	12	11–14	13
10.	אור יהודה	12	12–18	12
11.	בית"ר רמלה	12	18–14	11
12.	הפועל ירוחם	12	19–12	10
13.	צעירי יפו	12	25–9	8
14.	באר יעקב	12	21–12	7
15.	ד.א. כרמל	12	33–9	5
16.	קרית מלאכי	12	24–5	3

טוטו – ליגה ארצית

בית א'				
1.	הפועל ר"ג	5	8–14	9
2.	נס ציונה	5	9–9	8
3.	כפר סבא	5	10–9	6
4.	מכבי יבנה	5	11–6	5
בית ב'				
1.	הכח רמת גן	5	4–11	12
2.	שמשון ת"א	5	4–5	8
3.	הפועל חדרה	5	9–7	4
4.	מכ. קרית גת	5	10–4	3
בית ג'				
1.	מכבי יפו	5	5–10	12
2.	הפועל טייבה	5	5–9	9
3.	הפ. אשקלון	5	9–8	7
4.	קרית שמונה	5	11–3	1
בית ד'				
1.	הפו. בת ים	5	6–9	12
3.	הפועל אשדוד	5	7–9	7
2.	הפועל י־ם	5	11–9	6
4.	הפועל לוד	5	11–8	4

הכח ובת ים לחצי גמר גביע הטוטו

שתי קבוצות כבר הבטיחו את עלייתן לחצי גמר גביע הטוטו בליגה הארצית, למרות שנותר עוד מחזור לסיום השלב המוקדם: הכח רמת גן, בבית ב', שניצחה בביתה 1–4 את מכבי קרית גת, והפועל בת ים, בבית ד', לאחר שניצחה בחוץ 1–2 את הפועל ירושלים.

המשחקים האחרים: בית א': מ.ס. נס ציונה – הפועל רמת גן 1–2, מכבי יבנה – הפועל כפר סבא 2–1. בית ב': הפועל חדרה – שמשון תל אביב 3–0. בית ג': מכבי יפו – הפועל קרית שמונה 2–0, הפועל אשקלון – הפועל טייבה 1–2. בית ד': הפועל אשדוד – הפועל לוד 2–0.

4 ניחשו 15 בטוטו

לאחר בדיקה של 90% מהטפסים נמצאו 4 משתתפים שהצליחו לנחש 15 המשחקים. 89 ניחשו 14: 1,080 ניחשו 13: 8,000 ניחשו 12: 44,600 ניחשו 11.

הניחוש הנכון: 2, 1, 2, 1, X, 1, X, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1.

● מוטו־תיקו. לאחר בדיקת 90% מהטפסים לא נמצא שום משתתף שהצליח לנחש 7 משחקים. 14 ניחשו 6: 400 ניחשו 5.

בית שאן – מהפך שכמעט הושלם

הפועל בית שאן – מכבי חיפה 2–2 (0–2)

מאת עובדיה אבוהר

הפועל בית שאן ממשיכה להפתיע את הגדולות. אתמול נחלצה האלופה מכבי חיפה כשפני שיניה מהפסד בבית שאן, למרות שהוליכה 2–0 במחצית.

חיפה לא ניצחה מעולם בבית שאן. חמש פעמים שיחקה בבית שאן, כולל אתמול, שלוש פעמים נוצחה ופעמיים סיימה בתיקו.

במחצית הראשונה נתן גמרוד אלבז הצגה גדולה ותעתע שוב ושוב בהגנת חיפה. בדקה ה־40 עברה היוזמה לחיפה. יהודה עמר הכשיל על קו ה־16 את חיים רביבו ורביבו בעט את כדור העונשין לפינה השמאלית, 1–0 לחיפה.

חיפה המשיכה ללחוץ ובדקה ה־42 כמעט כבשה שער שני, אך מאיר כהן הדף שלוש פעמים את הכדורים של רביבו וברקוביץ'. בדקה ה־43 כמעט שער לבית שאן, כאשר קלאודיו קהימי בעט נהדר מ־25 מטר למשקוף. כעבור דקתיים העלתה חיפה את יתרונה ל־2–0. בוריס קרימוס הכשיל את משה גלאם ברחבה וקבראורוב דייק מהנקודה הלבנה.

בית שאן פתחה את המחצית השניה בהתלהבות רבה ותקפה בחמת זעם את שערו של רפי כהן. בדקה ה־50 בעט שמעון דנן לקרה. בדקה ה־52 הדף רפי כהן בקצות אצבעותיו כדור של קהימי וכך עשה גם לכדור של אלבז.

ואז באה הדקה הגדולה (60) שהלהיבה את אלפי הצופים. שמעון דנן מסר כדור עומק מצויין לגמרוד אלבז שמול רפי כהן גלגל פנימה וכבש את שער הבכורה שלו העונה.

חלפה דקה והרומני דניאל סקנטאי הוכשל ברחבה. את כדור ה־11 בעט קהימי פנימה, 2–2.

בדקה ה־63 כמעט 2–3 לבית שאן, אך כדורו של סקנטאי נהדף בידי רפי כהן בקושי רב. הפועל המשיכה ללחום כדי לשמור על התוצאה בדקות הסיום שהיו שייכות כולן לחיפה ובמיוחד לקבראורוב. אולם 10 דקות מצויינות של השוער מאיר כהן הצילו את בית שאן מהפסד, כאשר קבראורוב וברקוביץ' ניסו לכבוש בבעיטות מרחוק.

בדקה ה־81 החמיץ ברקוביץ' הזדמנות פז לכבוש וכך גם רביבו שלוש דקות מהסיום. בעבר השני הציל רפי כהן את שערו מול איתי מרדכי, לשעבר שחקן חיפה.

● הפועל בית שאן: מאיר כהן 6, קרימוס 5, ביטון 6, תאודר 6, עשור 5, עמר 6, קהימי 6, דנן 7, אלבז 8, סקנטאי 5 (זהאן, 83), אגבריה 5 (מרדכי 68, 5). המאמן: אלישע לוי.

● מכבי חיפה: רפי כהן 6, צבר דניאל 5, פץ 6, אלון חרזי 5, גלאם 6, רוני לוי 5, קבראורוב 5, רביבו 7, ברקוביץ' 6, שיטרית 5 (סילבס 81), גרייב 5 (אלון חזן 62, 5). המנהל המקצועי: גיורא שפיגל.

שפט דני קורן, 6,500 צופים, בבית שאן.

בנין ואהרוני הדיחו את הפועל פ"ת

הפועל חיפה – הפועל פתח תקוה 2–0 (1–0)

מאת דרור מרשלקוביץ

כדורגלני הפועל חיפה עלו אמש למשחק הבית שלהם נגד המובילה הפועל פתח תקוה, בידיעה שמצבם התמר בעיקר לאחר נצחונות של מרבית היריבות לתחתית הטבלה. חניכיו של קשטן לא גילו משחק גדול גם הפעם, אבל לפחות המוטיבציה והתעמיד של השחקנים במגרש עשו את שלהם.

פתח תקוה לא הפגינה יכולת ראויה לשמה. אמנם לא יהיה הוגן לשפוט אותה לפי משחק אחד, אבל לפחות על פי היכולת אמש לא ברור מה עשו הפתח תקואים במקום הראשון בטבלה, עד אמש.

חיפה פתחה את המשחק מצויין, כשמעל כולם בלט טל בנין, שהיה למעשה בכל פינה במגרש. רק טבעי היה שבנין, שחזר מהשעייה קצרה, יכבוש את השער הראשון לזכות קבוצתו. בדקה ה־15 פרץ איתן אהרוני מימין, הגביה מצויין לרחבה ובנין התרומם ומ־8 מטרים נגח מדוייק לפינה ופנימה, 1–0.

חיפה המשיכה להיות טובה יותר עד למחצית, כשבכל 45 הדקות הראשונות לא הגיעו האורחים ולו למצב מסוכן אחד ליד שערו של אסייג. חיפה החמיצה הזדמנות מצויינת להגדיל את יתרונה, כשבסיום סידרת מסירות בין בנין לסלקר, קיבל ניראון כדור מצויין ברחבה, אבל שי הס הדף את כדורו לקרן.

במחצית השניה המשחק כבר היה שקול יותר וחיפה שחזרה לשחק עם חלוץ אחד בלבד, דאגה קודם כל לשמור על היתרון, משימה שלא היתה קשה כל כך אמש.

בדקה ה־56 גדל יתרון חיפה לאחר כדור קרן קצר שמסר עופר סלקר, בעט המגן איתן אהרוני בעוצמה מפינת רחבת ה־16 לחודרים הרחוקים, 2–0.

גיא לוי, המנהל המקצועי של פתח תקוה, ניסה עוד לשנות משהו כשהכניס שני חלוצים נוספים למגרש (אברבנל וקקון), אבל כשהכל הולך הפוך, גם חמישה חלוצים לא היו עוזרים לפתח תקואים לעשות משהו, כך שחיפה יכלה בסיום לצאת לפגרה עם ניצחון נוסף וקצת שיפור מצב רוח שהיה שפוף מאד השבוע.

● הפועל חיפה: אסייג 6, אהרוני 7, קרושנקין 7, חלפון 6, מרסא 6, מלכין 6, בנין 7, סלקר 6, קשלוק 5 (זוהר), עמר 6, ניראון 5 (זועבי). המאמן: דרור קשטן.

● הפועל פתח תקוה: הס 5, כהן 5, קרגיל 6, בדיר 5, קייסי 5, אסרף 4 (אברבנל 5), קרושוילי 5, מישיש 4, יוסי לוי 5, מאיה 5, מוחור 4 (קקון 5). המנהל המקצועי: גיא לוי.

שפט סמואיל ראזד, 2,000 צופים, באיצטדיון קרית אליעזר.

חולון ניצחה בטדי וגם החמיצה בעיטת 11

צפרירים חולון – בית"ר ירושלים 1–0 (1–0)

מאת דב בריאל

הפועל חולון השיגה אתמול באיצטדיון טדי בירושלים את התוצאה המרשימה ביותר מבחינתה העונה. אולם, למרות ניצחונם הפגינו החולונים יכולת ירודה, דומה ליכולת הדלה שהציגו מארחיהם הירושלמים. תוצאה מאופסת היתה משקפת יותר את יחסי הכוחות וגם את הרמה.

בית"ר ירושלים נחלה את הפסדה השלישי ברציפות. עתה היא שוב קרובה לתחתית יותר מאשר לצמרת. במשחק הירושלמים התגלו פגמים רבים ונראה שלקבוצה הבית"רית במצבה כיום יש בעיה לא קלה בקישור. החולונים ניצלו זאת, ובעיקר ניצלו את מכת הפציעות שממנה סובלת הקבוצה הירושלמית זה תקופה ארוכה.

נכון ששגיא גריף, השוער הירושלמי הצעיר שהחליף את גיורא אנטמן הפצוע, הצליח להדוף במצב של פיגור לקבוצתו כדור עונשין מ־11 מטרים, אולם הוא שגה קשות, כאשר בדקה ה־25 שמט כדור פשוט ואסי טובי ניצל השמטה זו, כדי להבקיע את שער הניצחון לזכות חולון.

מרגע כיבוש השער הסתגרו החולונים בהגנה, למרות שהירושלמים לא סיכנו כלל את שערם. רק פעם אחת, בפעולה בודדת, סחט שי הולצמן בעיטת 11 מטר (דקה 37), כאשר הוכשל על ידי תומר אוולאי. שי הולצמן, במשחקו הראשון במדי חולון, בעט את הכדור חלש וגריף הדפו.

מרגע הוצאת כדור העונשין תקפו הירושלמים ללא הרף את השער החולוני אלא שהיו אלה התקפות שקופות חסרות תכלית. למרות הלחץ הבלתי פוסק היה ברור שהוא לחץ אופסי בלבד שאין בו כדי להניב שערים.

רק פעם אחת במהלך המשחק הועמד השער החולוני בסכנה, כאשר אישטון שלוף בעט מטווח 18 מטר, אולם אלכסנדר ריטקוב הדף לקרן.

מבחינת הבית"רים הגיעה הפגרה בדיוק בזמן. החולונים, לעומתם, יכולים להיות מרוצים, אם לא מיכולתם הרי לפחות מעצם השגת הנקודות שהרחיקה במעט את הקבוצה מאימת התחתית.

● בית"ר ירושלים: גריף 4, ביטון 4 (אלהרר 4), סרטיאק 6, בנאדו 5, אוולאי 5, א. כהן 5, א. מזרחי 4, דרורי 4 (סעדה), שלוי 5, הררי 4, אוחנה 5. המאמן: יוסי מזרחי.

● צפרירים חולון: ריטקוב 6, הרשליקוביץ' 5, א. כהן 6, משעל 5, זיתוני 5, מרקו 5, פס 4 (מאיה), בן ברוך 4, טובי 5, שירזי 4 (א. פרץ), הולצמן 4. המאמן: רמי לוי.

שפט יצחק בן יצחק, 5,500 צופים, בירושלים.

הליגה הארצית חוזרת השבוע

בסוף השבוע יתחדשו משחקי הליגה הארצית, לאחר פגרה בת שבוע. תכנית משחקי המחזור ה־14: מכבי יפו – הפועל כפר סבא, נס ציונה – הפועל רמת גן, הפועל אשדוד – הפועל קרית שמונה, הפועל חדרה – הפועל לוד, שמשון תל אביב – הפועל אשקלון, מכבי קרית גת – הפועל ירושלים, הכח רמת גן – הפועל טייבה, מכבי יבנה – הפועל בת ים.

פרשן הטלוויזיה האיטלקית חלק מחמאות לחזן במשחק הצדקה

כדורגלן מכבי חיפה שיחק 45 דקות בהתמודדות שבה ניצחה קבוצת כוכבים את מילאן 3–2

מאת אלון פריץ

פארמה (מיוחד לספורט הארץ). במשחק בין מילאן לנבחרת "כוכבי כריסטמס" בה שותף אלון חזן, ניצחו הכוכבים 3–2. קרן הילד של האו"ם, יוניצ'ף, תקבל 30 אלף דולר, מרווחי המשחק.

אלון חזן, שחקן מכבי חיפה, שיחק ב־45 הדקות האחרונות. חזן שיחק בקישור והיה לא רע. הפעולה הבולטת שלו היתה פריצה ובעיטה חזקה מ־18 מטר לכיוון השער, שנהדפה על ידי מגן. פרשן הטלוויזיה, סלבאטורה באגי, חילק לחזן מחמאות ואמר שהוא "התגלה" לאירופה במשחק בין מכבי חיפה לפארמה בגביע אירופה בשנה שעברה. תריסטו סטויצ'קוב, כדורגלן השנה באירופה, היה אמור להיות מסמר המשחק, אך הוא לא בלט ושיחק רק 65 דקות.

בובאן העלה את מילאן ליתרון בדקה ה־39, אך טאב ראמוס האמריקאי השווה בדקה ה־64. ניקוס מאכלס היווני העלה את הכוכבים ליתרון נוסף כעבור ארבע דקות ובדקה ה־82 השווה פאולו די קאניו בבעיטת מספרת מרהיבה. מאכלס כבש את שער הניצחון בדקה ה־90 אחרי שבעיטה מ־25 מטר פגעה במגן ונכנסה פנימה.

ויקטור בלקין נותח בברכו

קשר מכבי תל אביב, הרוסי ויקטור בלקין, נותח ביום ששי בברכו. בלקין ששוחרר אתמול לביתו, ייאלץ לנוח שלושה שבועות ויחזור למשחקים עם פתיחת הסיבוב השני. מאמן מכבי תל אביב, אברהם גרנט, ממריא היום להשתלמויות בקבוצות איאקס אמסטרדם ופאריס סאן ז'רמן. שחקני מכבי תל אביב ללא יתאמנו כל השבוע.

אשר גולדברג

תקוה נותח ונדרש להישאר בבלגיה

שלום תקוה נותח ביום שישי בברכו אצל הפרופסור מרטנס בבלגיה. תקוה לא ישחק העונה במכבי נתניה. מתברר שבבלגיה הסתיימו ההעברות שביקורו במרפאתו של מרטנס, הודיעוהו כי אינם משחררים אותו למכבי נתניה, ועליו להחלים בבלגיה, ולהתחיל לשחק בקבוצת המילואים של סטנדרד ליאז' עד שיוחלט מה יהיה עתידו.

אשר גולדברג

● איציק זוהר סיים את תופשתו בישראל וחוזר היום לבלגיה לקבוצתו אנטוורפן.

עד שבא ואן דר לינדן

עירוני ראשל"צ – הפועל תל אביב 1–0 (0–0)

מאת רוני בראון

עירוני ראשל"צ מחפשת מתחילת העונה בעל בית במרכז השדה ושחקן נוסף שידע להבקיע שערים. אתמול היא מצאה את שתי התכונות האלה בשחקן אחד. מרק ואן דר לינדן, שעזב לפני שלושה שבועות את הרצליה, וכבר חזר לבלגיה, קיבל "צו 8" מהנהלת ראשל"צ ובהופעת הבכורה לו היה המצטיין במגרש, כבש שער ניצחון וגם החמיץ בעיטת 11. זה היה ניצחון ראשון של ראשל"צ אחרי 10 מחזורי בצורת.

ת"א היתה טרף קל לראשל"צ. היא לא הצליחה להניע את הכדור ובוודאי שלא ללחוץ על הקשרים של ראשל"צ שניהלו את המשחק במסירות קצרות. רק ואן דר לינדן המצויין חילץ את הפקקים במרכז במסירות ארוכות ומדוייקות ונראה שאיוואן ידמצ'וק, למרות משחק בינוני אתמול, יהיה הנהנה העיקרי מבואו של הקשר הבלגי.

בתחילת המשחק היתה ת"א מסוכנת יותר. אמסלם הירבה לפרוץ מהאגף ושגיב אליהו הגיע לשני מצבים מסוכנים. ראשל"צ השתלטה על מרכז השדה במחצית השניה. ההתקפות הבודדות של ת"א נהדפו בקלות על ידי הגנת ראשל"צ, למרות חסרונו של אולק מלוקב הפצוע. משה סיני הכניס את אלון אופיר במקום מליקה, כדי להחזיק יותר בכדור, אבל החילוף הכפול של המאמן המקומי, אלי כהן, היה משמעותי יותר. ניר שיקווה וניר מנחם בהופעת בכורה, הוסיפו מחץ לראשל"צ.

טוויסה הספיק לבחון את השוער באקו בבעיטה חזקה (77) לפני המבצע המדהים של ואן דר לינדן. הבלגי מסר לידמצ'וק, רץ לקבל כדור מוקפץ ובעט מ־16 מטרים בלי לעצור כדור אדיר מהאוויר לחיבורים. דקה לסיום הוכשל ידמצ'וק בתוך הרחבה, ואן דר לינדן בעט את כדור ה־11 ברשלנות ובאקו הדף לקרן.

● עירוני ראשל"צ: אלימלך 6, חלפון 5, בן דב 7, גניש 6, אלברט 6, דקל 6, עוזן 4 (מנחם 71), ואן דר לינדן 7, חפר 5 (שיקווה 65), ידמצ'וק 5, טוויסה 5. המאמן: אלי כהן.

● הפועל תל אביב: באקו 6, אוזלאי 5, שרעבי 6, לוקשיק 5, אמסלם 6, כאלס 6, זנטי 4 (מימר 65), מוסקל 4, שורץ 5, מליקה 5 (אופיר 56, 5), אליהו 5. המנהל המקצועי: משה סיני.

שפט אייל צור, 3,500 צופים, בראשל"צ.

הצגה של שוויג ואייזנברג

בית"ר תל אביב – בני יהודה 2–3 (1–2)

מאת אייל יונתי

חלוצי בית"ר ת"א, רונן שוויג ומשה אייזנברג, חוללו אתמול הפתעה בשכונת התקוה, כאשר כבשו 3 שערים לרשתו של שטראובר וקטעו בכך סידרה של ארבעה הפסדי ליגה רצופים. כל שחקני בית"ר הציגו משחק לחימה משובח. לעומתם היה משחקה של בני יהודה חלש, מערך ההגנה שלה היה חדיר מאוד, הקישור לא תיפקד היטב והחלוצים גרסימץ ומסובי הירבו להחמיץ. במחצית השניה השתפרו הזהובים, אך החמצות גדולות שלהם ומשחק טוב של הגנת בית"ר, ובראשה השוער קורנפיין, השאירו את הניצחון בידי בית"ר.

השער הראשון הובקע כבר בדקה ה־2. מייקל יפה פרץ משמאל, הגביה לרחבה ושיגאלוב בניסיון להרחיק נגח לשערו, 1–0 לבני יהודה. הבית"רים לא נשברו, ובדקה ה־8 השוו. אייזנברג מסר לשריקי, שטראובר זינק לרגליו, שריקי ספק נפל ספק הופל והשופט בן חמו פסק כדור 11. שוויג בעט את כדור העונשין לקורה, ממנה ניתז הכדור לכתפו של שטראובר, חזר לשוויג, שהפעם לא נכשל, ובעט לרשת, 1–1. בדקה ה־17 פרץ אייזנברג משמאל, הקשית לתיבת ה־5 ושוויג נגח פנימה, 1–2 לבית"ר.

את המחצית השניה פתחה בני יהודה בסערה ומייקל יפה (פעמיים), גרסימץ ומסובי החטיאו ממצבים מצויינים. וכשלא כובשים, סופגים. בדקה ה־65 יצאה בית"ר להתקפה מתפרצת, הבלם מורדו שגה בהרחקת הכדור ואייזנברג בעט פנימה, 1–3 לבית"ר.

בני יהודה המשיכה לתקוף, בית"ר התגוננה ובדקה ה־78 פסק השופט בעיטת 11 מפוקפקת מאוד לזכות בני יהודה, כאשר מסובי נפל ברחבה. גרסימץ בעט את כדור ה־11 לרשת, 2–3.

● בית"ר תל אביב: קורנפיין 7, חזן 5, שיגאלוב 5, בוטל 5, ניסן כהן 5, עמר 6, שריקי 5 (מזוז), דנייב 6 (שרון 85), רמיזוב 5, שוויג 6, אייזנברג 6. המאמן: אברהם מרצ'ינסקי.

● בני יהודה: שטראובר 4, ששון 4, שיטרית 5, מורדו 4, ע. לוי 4, איזמירלי 4 (משען 46, 5), מוקאן 5, איציק לוי 5, מייקל יפה 4, מסובי 5, גרסימץ 5. המאמן: ניסים בכר.

שפט יעקב בן חמו, 2,000 צופים, בשכונת התקוה.

כאשר עופר מזרחי במיטבו

מכבי הרצליה – מכבי נתניה 2–0 (1–0)

מאת נפתלי זעירא

חודש נובמבר האחרון עתיר המשקעים הותיר שתי קבוצות עם פוטנציאל לא רע במצב שחון בתחתית הטבלה. הרצליה ונתניה שיחררו את מאמניהן – אלי גוטמן ורוני גאון בהרצליה ויויקו חדד בנתניה, בבחינת משנה מאמן, משנה מזל.

עודד מכנס, החלוץ האגדי של נתניה בשנות השבעים וראשית השמונים, הוזעק להציל את קבוצתו בעבר; זאב זלצר, שהודח מאשדוד, ביקש לנסות מזלו בעירו של אלי לנדאו. שני המאמנים שקצרו הצלחה חלקית בתחילת עבודתם בקבוצותיהם החדשות, נפגשו אתמול בהרצליה לעימות חזיתי.

מכנס הציב הרכב התקפי עם הרוסים איגור שקווירין, רומן פיליפצ'וק והבלגי דימטרי מבויו. אך השלושה לא הגיעו לכלל ביטוי ולא בעטו אף כדור לשער. האילו הרצליה עם חלוץ אחד, עופר מזרחי, סקודר אמיתי, ועם קישור מעובה היטב (ואסילי איוזנוב, בהופעת בכורה הישר מצסק"א מוסקווה) ועם הגנה יציבה – זהו על קצה המזלג סוד הצלחתה אתמול.

אלמלא החמצתו הכפולה של משה אמסלם בדקה ה־23 שהסתיימה בבעיטה למשקוף לאחר עצירה קודמת של בלדב והחמצה נוספת של איוזנוב (47) היתה התוצאה גבוהה יותר ומשקפת את יחסי הכוחות בין הרצליה הטובה לנתניה העלובה.

את ההנאה הגדולה סיפק עופר מזרחי, גיבור חיפאי לפני שנים מעטות והיום גיבור מקומי בהרצליה. דקה 23: עופר קלט מסירה קצרה של מדר וממרחק של 25 מטר מזווית אלכסונית כמעט בלתי אפשרית מצא את בלדב בלתי עירני, 1–0. דקה 69: מזרחי במיטבו: כדור קצר הוגש לו על ידי גיא גת, תנועה סיבובית חדה עם גבו אל השער – והכדור השני ברשת.

● מכבי הרצליה: גילרדי 5, גת 5, פולוקארוב 5, ברמכר 5, קורן 5, ישראל כהן 4, אמסלם 4 (שלומי), אלמקייס 5 (בן חמו), מדר 4, מזרחי 7, איוזנוב 6. המאמן: זאב זלצר.

● מכבי נתניה: בלדב 5, זאנו 6, טייב 4, טהה 4, בוארון 4, דומב 5, דהן 4, מבויו 4 (דאפייר) בראל 4 (עדה), שקווירין 4, פיליפצ'וק 4. המאמן: עודד מכנס.

שפט חיים ליפקוביץ', 1,500 צופים, בהרצליה.

מכבי פ"ת בלי ניצחון ביתי

מכבי פתח תקוה – עירוני אשדוד 1–1 (0–1)

מאת גד לבנון

מכבי פתח תקוה עדיין ללא ניצחון בית, גם בתום הסיבוב הראשון, אחרי שסיימה בתיקו 1–1 את משחקה עם עירוני אשדוד. הקבוצות הציגו משחק חלש, במיוחד של תוליות הקישור שכמעט ולא גרמו למצבים מסוכנים. מאמן פ"ת יהושע פייגנבוים פתח בהרכב הגנתי, עם חלוץ בודד, מה שלא מנע מקבוצתו לספוג שער בדקה ה־4. הגנת פ"ת הרחיקה לא טוב, ורן חפיף בעט חזק מ־18 מטר לרשת, כדי לקבוע 0–1 לאשדוד. בהמשך המחצית הראשונה היו האשדודים טובים מהמארחים הפתח תקואים שהציגו משחק חלש מאוד. בדקה ה־37 ביצע פייגנבוים את החילוף המתבקש כאשר הכניס את טל בניה, שביחד עם בגלייבטר, המצטיין במשחק, התחילו להזיז דברים.

בדקה ה־54 מסר בניה לבגלייבטר שמ־20 מטר אלכסונית לשערו של גינצבורג בעט לרשת בשמאלו וקבע 1–1. פ"ת לחצה, אך גם כניסתו של אסי בן שמעון לא סייעה להשיג ניצחון.

● מכבי פתח תקוה: מלול 5, לוזון 4 (בניה 37, 6), מנמרוב 4, רבינוביץ' 6, פקר 5, קייסי 5, צחי 5, גיא יצחק 5, פיסוסי 4, בגלייבטר 6, גיידוק 4 (בן־שמעון). המאמן: יהושע פייגנבוים.

● עירוני אשדוד: גינצבורג 6, קונסטנטין 5, מקריצקי 5, בוזגלו 5, רביבו 5 (קמחי, פפירוב), אלמושנינו 5, אלון כהן 4, חפיף 5, תומפסון 5, זריהן 4, תורג'מן 5. המאמן: אבי כהן.

שפט חיים יעקב, 1500 צופים, בפתח תקוה.

ספורט

נוער חסר תקווה: הפסד 0–2 להונגריה

נבחרת ישראלית חלשה ובלתי מאורגנת נוצחה בפעם השנייה בטורניר החורף בכדורגל, עובדה שתימנע ממנה את הזכייה במקום הראשון

מאת אבי דהנברג

כאפשטות ורצון, אינם מחפים על חוסר יכולת. נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל למדה זאת, בשעתו ההפסד לנבחרת הונגריה 0–2. הנבחרת השתדלה וגילתה קאפשטות, אך לא היתה מסוגלת להבקיע שער. בנוסף לחוסר הכי־זה, כשחק לא מסודר ויכולת אישית ירודה, היו הגורמים להפ־סד. ההפסד השני של ישראל אינו מותיר לה סיכוי לזכות בבכורה בטורניר החורף.

כישר גופני טוב של הנבחרת הישראלית, סייע לכספר התקפות במחצית הראשונה על השער ההו־נגרי, אבל חוסר התיאום וחוסר הבנה בין החלוצים, מנעו הבקעת שערים. יש לציין, כי גם כאשר ישראל תקפה, היא עשתה זאת בשליחת כדורים ארוכים מהגנה להתקפה, כשמרכז השדה כמעט לא שותף במהלכים התקפיים. דבר נוסף שהיה בעוכרי נבחרת ישראל, החזקת הכדור זמן רב מדי, כבלי לחפש את אפשרות המסירה, דבר שהביא להתארגנות מהירה של ההונגרים ותגובה נכונה של השחקנים הישראלים. הבולט בישראל היה דווקא השער.

בדקה ה־17 היתה ההזדמנות היחידה הממשית של ישראל להב־קיע, היה זה לאחר שרן דז'ילובסקי, עבר שחקן הונגרי וב־עט חזק מ־20 מטרים, אבל הכדור חלף ליד עמוד השער.

ההונגרים שהבחינו כי קשה לחדור דרך ההגנה הישראלית, ני־סו את כוחם בבעיטות מרחוק. בדקה ה־38, לאחר שההגנה הישר־ראלית איבדה כדור, השתלט עליו הקפטן ההונגרי אטילה זילי ובעט מ־16 מטרים חזק וגבוה אל הזווית: 1–0 להונגריה.

במחצית השנייה שלטו ההונג־רים ללא עוררין, כשנבחרת ישר־אל מבצעת מדי פעם התקפות מתפרצות שלא הניבו דבר. בדקה ה־57 כבשו ההונגרים את שערם השני, כשהכדורמוזו לוזי, בעט מ־30 מטרים כדור רב־עוצמה לתוך השער הישראלי, 0–2.

בסיום המשחק אמר מאמן נבחרת ישראל, גיורא כהן: "כשלא מנצ־לים מצבי הבקעה, בסופו של דבר סופגים ומפסידים".

טבלת טורניר הנוער			
1. הונגריה	3	9–2	5
2. רומניה	3	3–0	5
3. יוון	3	4–5	4
4. ישראל	3	2–3	2
5. קפריסין	3	2–5	1
6. שוויץ	3	0–5	1

משחקי אתמול

יוון – קפריסין 1–0 (0–0)
שוויץ – רומניה 0–0
הונגריה – ישראל 2–0 (1–0)

המשחקים מחר

שוויץ – הונגריה
רומניה – יוון
ישראל – קפריסין

● נבחרת ישראל: אוחנה, הר־מס, נגר, סקרצ'רה, גרשוביץ (בן יוסף), אדמון (אליהו), דז'ילובסקי (פריגורי), אבדגייל, קעדר, קם טוב, הרה.

שופט מרצ'ל ליקה (רומניה). 100 צופים, בקרית אונו.

ן דז'ילובסקי (מימין) מכשיל מאחור שחקן הונגרי, לעיני השופט שהניף לעברו כרטיס צהוב

הנערים נוצחו 1–2 בידי שוודיה

נבחרת הנערים של ישראל נוצחה אתמול לראשונה בטורניר החורף, אחרי שני ניצחונות. ישר־אל נכנעה 1–2 לשוודיה, המוליכה בראש הטבלה עם שלושה נצחו־נות רצופים.

השוודים הכיתו מהפתיחה, כי הם אינם נותנים מיתרון הביתיות של ישראל. כבר בדקה ה־8 הם עלו ליתרון 1–0, משער של אר סטלנר. ותקוות של ישראל לה־שוות התנפצו בדקה ה־33, כאשר ברונינג קבע 2–0. דוד בן דיין הצליח לצמצם ל־1–2 בדקה ה־47.

● ישראל: שאולו, סיני, קפלן, צרפתי, בן שושן, נבטיילה, כאסי, בן דיין, קבדה (חמגליה), וילנר, בוסר (קראחה).

שפט הרמן, 600 צופים, בחולון.

טבלת טורניר הנערים			
1. שוודיה	3	6–2	6
2. טורקיה	3	6–2	4
3. ישראל	3	4–2	4
4. צרפת	3	2–3	2
5. מלטה	3	1–5	2
6. איסלנד	3	1–5	0

משחקי אתמול

שוודיה – ישראל 2–1 (2–0)
מלטה – צרפת 1–0 (0–0)
טורקיה – איסלנד 2–0 (1–0)

המשחקים מחר

שוודיה – צרפת
איסלנד – מלטה
טורקיה – ישראל

כדורעף: ישראל גברה 2–3 על פורטוגל

נבחרת הכדורעף של ישראל סיימה במקום השלישי בטורניר חג המולד באוקרה, נורווגיה, לא־חר שניצחה את פורטוגל 2–3. במ־קום הראשון סיימה רוסיה ובשנייה נורווגיה. ישראל הפסידה לפתי־חה.

● נבחרת הנוער של ישראל בכדורעף המתכוננת לטורניר גמר אליפות אירופה שייערך בישראל באוגוסט 1996, סיימה מחנה אי־מונים בבולגריה, במהלכו גברה פעמיים על הנבחרת המקומית ונוצחה בשלושה משחקים. במשחק האחרון, שלשום, ניצחה ישראל 0–3 (14–16, 7–15, 10–15). המצ־טיין היה אלכס שטיין, כדורעפן האלופה מטה אשר.

מיכאל אפטקין

כדורעפן נבחרת רוסיה נהרג בתאונה באיטליה

רומא (ע"ד). אנדריי קוזניצוב, בן 28, שחקן נבחרת רוסיה בכדור־עף ששיחק בליגה האיטלקית, נה־רג בתאונת דרכים ביום שישי בלילה – מסר אתמול דובר קבוצת לה קופאן. המשטרה מסרה, כי המ־כונית בה נהג קוזניצוב פגעה בג־דר ההפרדה על כביש מהיר במרכז איטליה. אשתו של קוזני־צוב נפצעה קל ושני ילדיהם של בני הזוג לא נפגעו כלל.

"זו אבידה אנושית, טכנית וס־פורטיבית עבור כולנו", אמר נשי־יא קבוצת לה קופאן, ואני מנוארי.

פצאיי מת מהתקף לב

וינה (רויטר). שחקן נבחרת אוס־טריה בעבר, ברונו פצאיי, מת אתמול בגיל 39 מהתקפת לב. פצ־איי צפה במשחק הוקי באוסטריה ולפתע התמוטט ומת בדרכו לבית החולים. פצאיי הופיע 84 פעמים בנבחרת אוסטריה ופרש מכדורגל ב־1990.

ואלדרמה חתם בניואלס אולד בויס מארגנטינה

בואנוס איירס (סי"נ). קרלוס ואלדרמה, בעבר קפטן נבחרת קו־לומביה, חתם בקבוצת ניואלס או־לד בויס הארגנטינית. ואלדרמה בן ה־33 שיחק באינדפנדיינטה מדיין המתכסך עם הנהלת הקבו־צה.

● איל גור מחולון זכה באלי־פות הפועל במירוצי שדה בפארק השרון על שם יעקב בורנשטיין. גור עבר מסלול 10 ק"מ בזמן 30.23 דקות.

האצן בורל ומחליקת הסקי די סנטה – ספורטאי השנה

במשאל של "גאזטה דלו ספורט". קבוצת השנה: נבחרת הכדורגל של ברזיל. טומבה – הפופולארי

מאת עוזי דן

עיתון הספורט האיטלקי "גאז־טה דלו ספורט", בחר בגליונו את־מול את ספורטאי השנה שלו ל־1994. לירוי בורל, שיאן העולם ב־100 מטר, זכה בתואר בין הגב־רים ומחליקת הסקי, מנואלה די סנטה, זכתה בתואר בין הנשים. בין הנבחרות והקבוצות זכתה נבחרת הכדורגל של ברזיל בתו־אר, לפני נבחרת הכדורסל של ארה"ב.

בורל הוביל בין הגברים במש־אל השנתי המסורתי של הגאזטה עם 504 נקודות, במקום השני (עם 498 נקודות) הגיע השחיין הרוסי אלכסנדר פופוב ובמקום השלישי רוכב האופניים הספרדי מיגל אינ־דוראין (448). בהמשך הרשימה מופיעים ג'ורג' פורמן (386), רוכב האופניים פנני הומינגר (364), פיט סמפרס (253) ומיכאל שומאכר (228). שחקן הכדורגל היחיד ברשימה, הריסטו סטויצ'קוב, הגיע למקום התשיעי עם 217 נקודות.

די סנטה, מחליקת "קרוס קאנטרי", זכתה באולימפיאדת החורף בלילהאמר בחמש מדליות והגיעה ראשונה בין הנשים עם 607 נק־דות. ליובוב ייגורובה, מחליקה רו־סיה, הגיעה שנייה עם 588 נקודות ובמקום השלישי הגיעה השחיינית הגרמניה פרנציסקה ואן אלמסיק (545). אחריהן ברשימה אירנה פריבאלובה (512), המחליקה השוויצרית ורני שניידר (342), המחו־ליקה על הקרח מאוקראינה אוקסאנה באיאול (333) וג'קי ג'וינר קרסי (207).

ברזיל, שזכתה בגביע העולם בכדורגל, זכתה במקום הראשון בין הקבוצות עם 268 נקודות לפ־ני אלופת העולם בכדורסל ארה"ב (219 נקודות) ונבחרת הקרוס קאו־נסרי של איטליה לאולימפיאדת לילהאמר (124).

במשאל הפופולאריות בין קור־אי העיתון זכה המחליק אלברטו טומבה במקום הראשון, לפני רו־ברטו באג'ו ובוריס בקר.

● בוריס פולק, מהמיטווה האו־לימפי, קבע אתמול תוצאה טובה בידי ברזבה ועיר, תרגיל אולימפי שלם, כשצבר 1158 נקודות. הוא הקדים את גיא סטריק 1149 נקו־דות. בסיכום הקבוצתי ניצחה קבו־צת המיטווה האולימפי עם 3394 נקודות. התחרות היתה ברעננה.

● רוגבי. במשחק המרכזי בלי־גה הלאומית גברה תל אביב על יזרעאל 21–8 והיא מוליכה בטב־לת הליגה הלאומית. ירושלים – רעננה 6–3, הגליל העליון – הרצ־ליה 5–0.

בעיטה חופשית

בלקבורן מקדימה את יונייטד ב־3 נק'

ניצחה בלונדון 1–0 את קריסטל פאלאס. האלופה נחלצה פעמיים מפיגור בסאות'המפטון וסיימה 2–2. ניצחון מרשים לטוטנהאם 0–4 בקובנטרי

מאת גיורא גרמן

לונדון (מיוחד ל"ספורט הא־רץ"). תיקו לאלופה מנצ'סטר יונ־ייטד איפשר לבלקבורן רוברס להגדיל את יתרונה בצמרת לש־לוש נקודות. בלקבורן, שגברה בלונדון 1–0 על קריסטל פאלס, לא שיחקה טוב אך ידעה לכבוש, בדרך אופיינית, שער אחד שהס־פיק. היל קיקה הרים מהאגף, כאר טון הכה עם הראש והים שרוור נעץ פניצה בבבה מטרים.

שיטת המשחק הטבלאית של בלקבורן היא לא בדיוק מהווה בר־נין אבל בתנאי מזג אוויר קשים כמו שהיה אתמול, גשם וברד מלבעלה ובין מלבכה, צריך לד־עת את העיקר – לנצח כדי לזכות באליפות.

מנצ'סטר יונייטד נחלצה בקו־שי במגרש בסאות'המפטון עם סיי־מה בתיקו 2–2. בבוקר ההתמודדות, אשר הפגש בין שני הגאונים של הליגה, לה מיסיה וקאנטונה. הראשון היה שקט כמו שקודה לו לפעבים, אך קאנטונה הביך את שני שערי ההגנה, היה בעידר בקבוצה אתה, הכה בכבה בכבים באותיים. ועוד, המשחק היה סוער ובשער על הכרטיסים הצהו־בים. התוצאה ניצחה 2–5. אך בכל הקשור לשערים היא נאלצה לה־דר פעמיים בפיגור. ניקי באט הי־שווה (51) אחרי יתרון של הסאות'המפטון מהילי מגילסון (44) ובדקה 78 נאר פליסטר באלץ להשוות, בנגיחה, כבו אחרי שה־די זה כבש לסאות'המפטון רבע שעה לפני כן.

יקבוצה היחידה שלולה עד לכבן את שני יריבותה, היא לי־דס, שניצחה בלידס 2–0 בשער דיס של ג'יימי דה־האפ בקעטון (18) והרי פוולר (76). בוקאסל בוכת המפעיצות, שהאיבדה בבראה גב את בלבה הבלוני פליפס אלבר עד סיף העונה, בבוסיבה לצנה אחרי הפסד 2–1 בגוריף (ביל ארמבאר). אולי היה כבה לנר דיין, ויאל פלס צ'יק בבנגלה.

כל האירועים בצמרת, עם זאת, בהתמודדים לטובת הקבי אחר בל־לו תיתכר הכבוה. האחרונה של שנת 1994. בדקה ה־64, בארצנדו־ן הדיבור, אחרי כהי עוונות בפדי ארסנל, הקשר ג'ה תמן כבש סוף סוף הכדורים המשובחת ביותר בכדורגל האנגלי הגיעה לסיומה. אולם קווינס פארק ריינג'רס שניצחה 1–3, היא זו שצחקה אחר־רונה. קווין גאלן (3) כבש לפני ינסן, האלן (76) ואנדרי אימפי (77) בכשו הוך דקותיים אחרייו, ואוהדי ארסנל שוב שרקו ארוכות בה בסיום (בעצם הרבה לפני כן).

ארסנל המאכזבת תתייצב מחר לדרבי הגדול של צפון לונדון נגד טוטנהם מלאת הבטחון. התרנגו־לים טיפסו אתמול למקום השישי אחרי נצחון גדול 0–4 על קובנט־רי. ג'וליאן דרבי מקובנטרי כבש שער עצמי בדקה השביעית, ניקי ברמבי כבש (67) ובישל לאנדרטון (77) לפני שטדי שרינגהם חתם בדקה 81. דוני רוזנטל שיחק בעשר הדקות האחרונות.

וסטהם זכתה בנצחון גדול 3–1 על נוטינגהם פורסט הלא יציבה. טוני קוטי ממשיך לכבוש בקבי־עות, דבר שלא עשה בערך מאמ־צע שנות ה־80. קוטי כבש בדקה 25, איאן בישוף (77) ומייקל יוז (45) המשיכו, לפני שפול מקגרי־גור צימצם לפורסט בזמן פציעות.

שאר התוצאות: צ'לסי 1 (פרלו־נג 52) – וימבלדון 1 (אקוקו 68), אברטון 4 (פרגוסן 26, ריידאאוט 70, 74, והסמון 90) – איפסוויץ' 1 (סדג'לי 1; לסטר 0 – שפילד וו־נסדיי 1 (הייד 40); מנצ'סטר סיטי 2 (רוסלר 14, 54) – אסטון וילה (גר־ייקוול, עצבי, 55, סונדרס 59).

● סקוטלנד: ריינג'רס העלתה את יתרונה בפיסגה ל־10 נקודות אחרי שניצחה את השנייה בטבלה מאדרוויל 1–3. היברניאן הביסה את דנדי יונייטד 0–4 כשרייס כבש שלושער. שאר התוצאות: אברדין – הארטס 1–3; סלטיק – פלקירק 2–0; סלטיק – קילמר־נוק 2–2.

● ספרטנה: ספורטינג – ד'יל ויסנבה 1–0; סלגואירוס – בנפיקה 1–2; אסטרלה אבאדורה – צ'אבז 1–1; בלנבשה – גימאראס 1–2; ביטונבנה – יוניאנו לריירה 2–1; ביירה מאר – יוניאנו מאדירה 1–1; בואויסטה – פורטו 1–2.

הליגה האנגלית			
1. בלקבורן	21	45–16	49
2. מנ. יונייטד	22	42–19	46
3. ליברפול	22	40–19	42
4. ניוקאסל	21	40–24	39
5. נוטינגהאם	22	35–23	39
6. טוטנהאם	22	38–34	33
7. נוריץ'	22	21–19	33
8. לידס	21	29–27	32
9. שפילד ונסדיי	22	29–30	30
10. צ'לסי	22	29–30	29
11. מנצ'סטר סיטי	22	33–38	29
12. וימבלדון	22	26–36	28
13. ארסנל	22	26–25	28
14. קו.פ.ר	22	34–38	27
15. סאות'המפטון	22	33–38	26
16. ווסטהאם	22	19–24	25
17. קובנטרי	22	21–38	25
18. קריסטל פאלאס	22	15–21	23
19. אברטון	21	20–28	22
20. אסטון וילה	22	27–33	21
21. לסטר	22	21–37	15
22. איפסוויץ'	22	21–46	13

דומיטרסקו הושאל לסוויליה

לונדון (רויטר). אילייה דומיטרסקו, שחקן נבחרת רומניה והטוטנהאם, הושאל על ידי טוטנהאם לקבוצת סוויליה הספרדית עד סיום העונה.

אלן שוגר, יו"ר טוטנהאם, רצה למכור את דומיטרסקו בסכום בו קנה אותו אוזילס לפני חמישה חודשים (כמעט 4 מיליון דולר) וכיוב בתחילה להשאלה. בסופו של דבר הוסכם על השאר לה עד סיום העונה ובסופה יוחזר מו"מ על מכירת הכדורגלן.

דומיטרסקו הבקיע 5 שערים ב־11 משחקים, אבל מאז מונה טארי פראנסיס למנהל מקצועי במקום אורדילס, הופיע דומיטרסקו רק בשני משחקים וגם בהם כמחליף.

גליל עליון שלישית בהארלם

גברה אמש על זרינצ'באק זאגרב 69–67. שלשום נוצחה בידי דן בראפן מהולנד 73–88. דארן דיי מתח שריר ולא שיחק אתמול

הארלם, הולנד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). הפועל גליל עליון זרוגה במקום השלישי בטורניר חג המולד שנערך כאן, לאחר שאמש ניצחה את זרינצ'באק זאגרב 69–67 (31–39) מסל ניצחון של טרי דוויר בשניה האחרונה.

בחצי הגמר שלשום, נוצחה גליל עליון בידי דן בראפן גובה מהולנד 73–88 (40–41).

דארן דיי מתח שריר בפתיחת המחצית השנייה, יצא, ולא שיחק אתמול. היום עם נחיתת הקבוצה בארץ יעבוד בדיקה רפואית.

● לגליל: דוויר 20, ליף 13 (8 אסיסטים), קטש 11, מוכתרי 12, שפירא 4, פאנובקה 4, מאלוביק 3, חזן 2.

● לגליל: ליף 19, דוויר 13, דיי 12, קטש 9, שפירא 6, חזן 4, מוכתרי 4, פאנובקה 4, עמיאל 2.

"מקדש הכדורסל" ביוון אינו מוכן לאליפות אירופה ביוני

אתונה (רויטר). אולם הכדורסל הגדול ביוון, שמתוכנן להכיל 20 אלף מושבים, ואמור להתגר באליפות אירופה שתהיה כאן ביוני, לא יהיה מוכן במועד. "המושבים, לוחות התוצאות האלקטרוניים, משטחי הפארקט והאלמות הקטנים שיועדו לאימוני הנבחרות, עדיין לא הגיעו לשלב ביצוע", אמר אחד המעורבים בהכנות לכתב רויטר.

האולם הסמוך לאיצטדיון האו־לימפי באתונה, מכונה "מקדש הכדורסל", וכאשר יושלם יהיה הגדול באירופה. פתיחת האולם תוכננה לאוקטובר '94, וקבוצת פאנתינייקוס היתה אמורה להשת־מש בו כאולמה הביתי. "אנחנו מפסידים הרבה כסף בהמתנה להשלמת העבודות", אמר נשיא פאנתינייקוס, פאבלוס יאנאקופר־לוס, שהשקיע בשלוש השנים האחרונות 22 מיליון דולר, ברכי־שת השחקנים היקרים ביבשת. "כעת אנחנו חייבים להמשיך ולשחק באולם הקטן שמכיל 3,000 מושבים. באולם החדש הי־תה התחזית שלנו מכירה של כ־9,000 כרטיסים בממוצע למשחק".

ממשרד הספורט היווני נמסר, כי האולם יהיה מוכן באפריל, והתאחדות הכדורסל היוונית מעוניינת לקבוע שיא הכנסות במפעלים אירופיים בכדורסל, ממכירת כרטיסים ב־40 דולר בממוצע למשחק.

● פאוק סלוניקי דורגה ראשונה בטורניר בלגראד, אחרי שגברה על ליטמן בגמר 88–81. זוראן סאוויץ' הוליך את פאוק עם 27 נקודות.

מוטי אלדר – הישראלי הראשון בראלי המדברי המפורסם ביותר

ראלי גרנדה–דקאר (מהדורת '95 לפאריס–דקאר) מתחיל היום. נסיון להסתיר את זהותו של אלדר

מאת יעקב צלאל

מוטי אלדר (29) יזנק היום בג־רנדה, ספרד, למהדורת '95 של ראלי פאריס–דקאר, שיהיה השנה גרנדה–דקאר. אלדר באופנוע ה־KTM 620 עם המספר 100, הוא הישראלי הראשון המתחרה בראלי המדברי המפורסם ביותר, והמא־רגנים עושים מאמצים רבים להס־תיר את זהותו הישראלית, מאחר שהראלי יעבור בכמה ארצות מוסלמיות שלישראל אין קשרים דיפלומטיים איתן.

ברשימת המשתתפים הרשמית הוא מופיע כמרדכי (MORDECHAY) מקבוצת מוטי (MOTTI), שמה של ישראל אינו נזכר ברשימה. היום ייערך הקטע הראשון של הראלי בספרד ובסיומו יעלו המתחרים על מעבורות שתעביר אותם למרוקו. הראלי יסתיים ב־15 בינואר על חוף הים של דקאר, בירת סנגל.

המלכה העניקה לאלכס פרגוסון את אות אביר מסדר האימפריה

לונדון (רויטר). מנהלה המקצועי של מנצ'סטר יונייטד, אלכס פרגוסון, קיבל את אות אביר מסדר האימפריה מהמלכה אליזבת השנייה, בעקבות הצלחותיו במנצ'סטר יונייטד.

פרגוסון, שחגג אתמול את יום הולדתו ה־53, אמר: "זו המתנה הטובה ביותר ליום הולדתי".

כמה ספורטאים אחרים, בהם שחקני רוגבי וקריקט, קיבלו אף הם את אות הכבוד.

צבי שרף: יש לנו סף שבירה נמוך במשחקי חוץ. לא מצאתי סיבה לכך

מאמן הפועל ת"א מתנגד להנחה שעיקר הבעיה בעמדת הרכז. "גם שחקנים בעמדות אחרות בקבוצה לא מספקים את הסחורה". הקבוצה נוצחה העונה ב־9 משחקי חוץ כולל גביע אירופה. ב־7 מהם היה הפער מעל 10 נקודות

מאת אלי סהרוני

התבוסה של הפועל ת"א במש־חק הראשון ברבע גמר גביע המ־דינה בירושלים 74–96, מסמנת מגמה. זה היה ההפסד התשיעי העונה של הקבוצה במשחקי חוץ (כולל גביע אירופה), לעומת שלו־שה הפסדים בחוץ בתקופה המק־בילה אשתקד. שבעה הפסדים מתשעה היו בהפרשים גבוהים מ־10 נקודות.

מאמן הקבוצה צבי שרף אמר בסוף השבוע: "יש לנו סף שבירה נמוך במשחקי חוץ, ולא מצאתי עדיין סיבה לכך. בשנה שעברה יכולנו לשחק במגנון מסוים, שהשנה אנחנו לא יכולים לשחק אותו".

● אולי בעיית הקבוצה בעמ־דת הרכז, קריטית יותר במשחקי החוץ?

אני לא חושב. גם שחקנים בעמדות אחרות בקבוצה לא מספ־קים את הסחורה. שאר השחקנים בקבוצה לא מנצלים מספיק את תשומת הלב של היריבות לבאק ג'ונסון.

● הבעיות הכספיות החלו לפ־גוע בקבוצה?

הכי קל ובמיוחד לי, זה להשת־מש בזה כתירוץ, וברור שזה לא עוזר לקבוצה. אבל כשעולים לפ־ארקט צריך לשכוח מהכל.

● אתם מסוגלים למחוק פיגור של 22 נקודות?

מדובר במשימה לא קלה אבל למרות זאת היו כבר קבוצות שהו־רידו פערים גדולים יותר.

בהפועל תל אביב מקווים לת־פוסה מלאה באולם אוסישקין ול־דברי יו"ר הקבוצה, שלומי גרונר, אין כוונה להעלות את מחיר הכר־טיסים. גרונר הוסיף שבתחילת השבוע יתמקדו ראשי הקבוצה בפתרון כספי כדי לסיים את פר־שיית תומר שטיינהאור. ביום חמי־שי תסתיים הארכה (שלושה שבועות) שהקציבה ועדת המשמ־עת לתשלום החוב לכדורסלן.

בירושלים טענו אתמול כי הנהלת הפועל ת"א העבירה רק 25 כרטיסי נוער למכירה בעיר. היו"ר גרונר אמר בתגובה: "העניין לא בשליטתנו, אלא בשליטת מש־רד הכרטיסים הורן. אם בירושלים ירצו עוד כרטיסים נשלח להם כבר הבוקר".

● שרון שרקי יעדר ממשחק הפועל גבעתיים הערב נגד הפועל חולון, בגלל חתך בידו.

● נבחרת הנוער, בהדרכתו של יורם חרוש, ניצחה במשחק אי־מון את קבוצת הנוער של הפועל חולון 84–88 (39–47). אלון שטיין (מכבי ת"א) קלע 26 נקודות ושחר גולן מהפועל גבעתיים הוסיף 24.

מכבי וביתר ר"ג יתאחדו ב־1995/96

מאת אריה ליבנת

קבוצות מכבי וביתר רמת גן הסכימו ביום חמישי על איחוד בי־ניהן, שיתבצע החל מהעונה הבאה. יו"ר מכבי, גדעון פרייטג, ויו"ר בית"ר, עוזי רבי, חתמו על זכרון דברים, והחתימה ההסכם על כל פרטיו, תתבצע כאשר ראש העי־ריה צבי בר ישוב מחו"ל.

בית"ר ר"ג תמשיך להופיע בליגה הלאומית עד סוף העונה, כדי לקבל את כל ההקצבות מאי־גוד הכדורסל, מ"קופה קולה" והט־לוויזיה בכבלים. בתום העונה היא תמכור לקבוצה מהליגה הארצית ששחק בלאומית ב' במקום בית"ר, וקבוצת הנוער של מכבי ר"ג תשר חק במקום הקבוצה הרוכשת בלי־גה הארצית.

הנהלת הקבוצה המאוחדת תכ־לול שלושה נציגים ממכבי ושלו־שה מבית"ר. האיחוד יתבצע בכל מחלקות הנוער והנערים.

אליצור חולון – רמת השרון בחצי הגמר

אליצור חולון תתמודד עם רמת השרון בחצי גמר גביע המדינה לנשים ב־31 בינואר. כך נקבע אמש מעשית, בעקבות ניצחון החוץ של רמת השרון 80–41 (39–18) על הפועל עמק הירדן במשחק הראשון ברבע הגמר. רמת השרון חסרה את אלומה גורן. קירסטן קאמינגס עזרה את גוני תנחלסון, רכזת עמק הירדן.

● לרמהיש: קאמינגס 23, די־גרמן 18 (8 ריבאונדים), זויקס 12 (13 ריבאונדים), מאזווה 8, בר 5, קסטן 4, מוסאי 4, מזרחי 4, ועפרני 2.

● לעמק הירדן: סובט 16, גוד־בייך 13, תנחלסון 8, שנפר 2, אטסלם 2.

● גיין ושינגמון שחקנית אליצור רמלה עברה ניתוח במני־ניסקוס ותעדר כנראה חודש וחצי.

מצנע מתנה מימון ב־30% הפחתת שכר בחיפה

עמרם מצנע, ראש העירייה הב־טיח בסוף השבוע לרני כהנא, מא־מן הקבוצה שירים מימון, מתנה בהסכמת מועצת הפועלים והסכ־מת השחקנים והמאמנים להפחתה של 30% משכרם. אם הבעיות הכספיות תיפתרנה, ישוב דניס וויליאמס לארץ לקראת משחק החוץ החשוב בשבוע הבא נגד הפועל גבעתיים.

דוד מרשלקוביץ'

השבוע בכדורסל

הערב

● רבע גמר גביע המדי־נה, גומלין (20.30): הפועל ת"א – הפועל ירושלים (74–96 במשחק הראשון, ישפטו: דגן תורמן); הפועל חולון – הפועל גבעתיים (87–91), הל־צר האפריאט; מכבי ירושלים – בני הרצליה (78–108), ברג־מן וגליליי; מכבי ת"א – מכבי ר"ג (116–76, ביטון ויהלום).

יום שלישי

● גביע אירופה לקבו־צות, מחזור 5: הפועל ת"א – בנטון טרוויזו (איטליה).

● ליגה לאומית נשים, מחזור 15.

● לאומית ב', מחזור 14.

יום רביעי

● רבע גמר גביע קור־איץ', מחזור 5: קאסרס (ספרד) – הפועל אילת.

● לאומית א', מחזור 15: גליל עליון – הפועל גבת.

יום חמישי

● אליפות אירופה לקבו־צות, מחזור 7: בנפיקה ליס־בון – מכבי ת"א.

מוצאי שבת

● לאומית א', מחזור 16: הפועל ת"א – בני הרצליה.

שני ניצחונות לקאסרס בליגה

קאסרס, יריבת הפועל אילת ביום רביעי בגביע קוראץ', ניצחה פעמיים בליגה, ביום רביעי את קורן אודנסה 89–65 במחזור ה־21 ושלשום את אסטודיאנטס 105–99.

ריאל מדריד, יריבת מכבי ת"א, ניצחה 83–70 את סלמאנקה ו־92–60 את חובנטוד, בזכות שובו של ארווידאס סאבוניס אחרי עונש הרחקה. המוליכה ברצלונה (40 נק', לפני מלאגה (37) גברה על אנדורה 87–73 ו־88–80 על בראו־גן. ריאל מדריד חמישית (35 נק') וקאסרס במקום 14 (32).

6 נק' לשפר, 4 לכהן מינץ

בניצחון קונטיקט 88–70 על נורת'איסטרן

● ויקי רוזה מתח אמש את רצועות בירכו באימון מכבי ת"א. במשחק האימון הפנימי של הקבו־צה, שמר רוזה על ראריסאב צ'ורצ'יץ' שהסתובב לקליעה ותוך כדי כך סובב את רוזה על גופו. רוזה: "חשבתי שקרעתי את רצו־עות הבוק, אבל אחרי טיפול מה־מעסה אודי בחרב, התברר לי שמדובר רק במתיחה". הוא ייעדר כנראה מאימוני הקבוצה בשבוע הקרוב, ולא ברור אם ייצא עם הק־בוצה ביום שלישי בבוקר לליסבון, למשחק נגד בנפיקה.

הארטפורד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מכללת קונטיקט ניצחה את נורת'איסטרן 88–70 ביום שי־שי, ושמרה על מאזן ללא הפסד (7–0). מאמן קונטיקט ג'ים קאל־הון, שאימן בעבר את נורת'איסטרן בתקופה בה שיחק במכללה רג'י לואיס המנוח, פגש את עוזרו בעבר ורייב לייטאו שהיה למאמן הראשי אחרי עזיבתו של קאלהון.

דורון שפר קלע 6 נקודות באר־חה נמוך (2 מ־6 מהשדה, 2–2 מעונשין). אורי כהן מינץ קלע 4 נקודות ב־100% הצלחה (2 מ־2 מהשדה).

קונטיקט הובילה 11–2 אחרי 4 דקות ולא שמטה מאז את יתרונה. ביתרון 22–11 קלעה קונטיקט 12 נקודות רצופות כולל 4 של שפר. במחצית הובילה "יוקון" 54–34, ולמרות שיפור של נורת'איסטרן במחצית השנייה, לא ירד הפער מ־13 נקודות.

דוני מארשל הוליך את קונטי־קט עם 26 נקודות ושמונה ריב־אונדים, פייר, שלא פתח בחמישייה קלע 17, וג'ונסון הוסיף 16.

מארק פרייס מנע מלני ווילקינס שיפור השיא של רד אאורבך

קלע ארבע נקודות בשתי הדקות האחרונות בניצחון של קליוולנד 87–85 על אטלנטה. ווילקינס השווה שיא הנצחונות כמאמן (938) ביום חמישי

אורלנדו (רויטר). שאקיל אוניל קלע 38 נקודות ואנפרני הארדוויי 36, ואורלנדו ניצחה את לוס אנג'לס קליפרס 116–105 בהאר־כה. בתום המועד החוקי היתה התוצאה 101–101 אחרי שתי קליעות עונשין של טוני מאסנבר־רג מהקליפרס, 26 שניות לסיום. בתחילת ההארכה קלעה אורלנדו תשע נקודות רצופות שהבטיחו לה את הניצחון.

בקליוולנד קלע מרק פרייס שלשה ונקודה מקו העונשין אחרי עבירה טכנית בשתי הדקות האח־רונות, כדי להוליך את קליוולנד לניצחון 87–85 על אטלנטה. ההפסד מנע מלני ווילקינס, מאמן אטלנטה, לשפר את שיא הנצחו־נות של רד אאורבך. ווילקינס, כמו אאורבך, ניצח 938 משחקים בקריירה.

במילווקי קלעו סקוט בודל ולארי ג'ונסון 25 נקודות כל אחד והוליכו את שארלוט לניצחון 101–94 על הבאקס. מ־14 המשח־קים האחרונים של שארלוט נגד מילווקי היא ניצחה ב־11.

בוואשינגטון קלע דיוויד רוד־בינסון 30 נקודות וצ'אק פירסון 27 נקודות (כולל שמונה שלשות) בניצחון סן אנטוניו 115–101 על הבולטס. הספרס ניצחו בשמונה מתשעת משחקיהם האחרונים, הבולטס הפסידו 11 מ־12.

ביוסטה קלע אקים אולג'ואן 37 נקודות והוביל את יוסטון לניצחון 111–103 על הנ'טס. אקים קלע 114 נקודות בשלושת משחקיו האחרונים. בדאלאס קבע רוי טאר־רפלי מאזן שיא העונה עם 22 נקו־דות, והוביל שישה משחקני המאווריקס במאזן דו־ספרתי, בניצחון 110–94 על גולדן סטייט. לג'ייסון קיד היה חסר אסיסט אחד למאזן דו־ספרתי משולש.

בדטרויט ניצחה בוסטון סלטי־קס את הפיסטונס 124–107, אחרי ארבעה הפסדים רצופים, והובילו לדטרויט הפסד חמישי ברציפות. דומיניק ווילקינס קלע 32 נקו־דות.

סודריק סבאלוס קלע 37 נקו־דות, וניק ואן אקסל קלע 21 נקו־דות וקבע שיא קריירה עם 16 אסיסטים, בניצחון לוס אנג'לס לייקרס בפיניקס על הסאנס 127–112. צ'ארלס בארקלי קלע 31 נקודות והוריד 23 ריבאונדים.

ניו יורק ניקס נעזרה ב־30 נקו־דות של פטריק יואינג, כדי לשוב מפיגור של 16 נקודות במיניסוטה ולנצח 90–81. שיקאגו הביסה את מיאמי 133–88.

שאר התוצאות: דנוור – פורט־לנד 118–114; אינדיאנה – ניו ג'רזי 96–79; סקרמנטו – פילדל־פיה 85–82.

30 נק' ו־17 ריב' של שאקיל לא עזרו בשארלוט

בשארלוט קלע הרשי הוקינס שלשה 1:17 לסיום, ומאגסי בוגס קלע 4 מ־18 הנקודות שלו ב־1:47 דקות האחרונות, כדי להבטיח את ניצחון הורנטס על אורלנדו 125–123, אחד ליום שישי. לאורלנדו היה זה הפסד ראשון אחרי חמישה נצחונות. ארבעה משחקני שאר־לוט קלעו יותר מ־20 נקודות. שאר־קיל אוניל קלע 30 נקודות והוריד 17 ריבאונדים לאורלנדו.

ורנון מקסוול קלע שלשה שנייה לסיום משחקה של יוסטון נגד גולדן סטייט, כדי להעניק לאלד־פה ניצחון 126–124. אקים אולאג'ואן קלע 42 נקודות, במש־חק שקול בו איבדו שתי הקבוצות יתרון שש פעמים ושמרו על שיו־יון בשתי הדקות האחרונות.

בפורטלנד קלע קליפורד רוד־בינסון 27 נקודות בניצחון הטריי־ליבלייזרס על דנוור 104–93.

באטלנטה השווה לני ווילקינס את שיא הנצחונות של רד אאורבך אחרי נצחונה של אטלנטה 127–121 על סן אנטוניו אחרי הארכה. טיירון קורבין קלע בהארכה שמו־נה מעשר הנקודות שלו במשחק.

בלוס אנג'לס קלע אלדן קמפ־בל 28 נקודות, כולל סל ניצחון 45 שניות לסיום והלייקרס גברו על סיאטל 96–95. במיאמי קבעה ההיט שיא מועדון (43 נקודות הפ־רש) בניצחון 126–83 על לוס אנג'לס קליפרס. גלן רייס קלע 35 נקודות.

הכזא מן الأصل

هكذا من الأصل

עירית חיפה משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טל: 04-356807

הודעה על-פי סעיף 149.
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: וינר אילן
לאשר שינויים לדירה בקומה ב' + תוספת בניה בקומות א' ב' באגף הקדמי של הבנין ברחוב אחוזה מס' 28, חלקה 72 בגוש 10770 הרהכרמל, חיפה הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטות למרווח קדמי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה בתיק בנין שמספרו ב"ב 2852/60/03 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה. בימים:
יום ב' 08:00-11:30 15:00-17:00
יום ד' 15:00-17:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

עירית חיפה - משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טל: 04-356807

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: קריכמל סימל.
לאשר תוספת בניה לדירה בקומה א, בשד' הל"ה 14, בגוש 11200 חלקה 178. הבקשה כרוכה במתן ההקלות הבאות:
1. תוספת קומה עקב ניצול קומת המסד.
2. עודף שטח בניה מעל למותר.
3. בליטה למרווח צפוני מערבי.
אפשר לעיין בקשה במחלקה לתכנון עיר, בתיק בנין מס' ב"ב 830/53/09, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 11:30 - 08:00 17:00 - 15:00
יום ד' 17:00 - 15:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש-העין"

עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ראש העין בקשה למתן הקלה בקוי בנין צדדי בגוש 5491 חלקה 13 מגרש 47 רח' שהם
מותר להקים בית מגורים בקו בנין צד 4 מ'
בקשת בעלי החלקה להתיר להם קו בנין 3.60 מ'
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש התנגדותו לועדה לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה ז.
יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית
ראש - העין

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' מור 2, חיפה מיקוד 33083 (מגדל הנביאים ק"ז)
טל: 04-676298
קבלת קהל: ב' ד' ה' בשעות 08:00-12:00 וביום ב' אחה"צ 15:00-17:30

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה ע"י צבה שמעון הצחר לאשר בקשה להקלה בגוש: 10589 (10712) חלקה 20.מ ברחוב שכונת גיורא בדרינתך בטירת הכרמל שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: מק/329. מהות ההקלה: הקמת בית מגורים חדש דרמשפחתי בנסיגה מהמרווח הצדדי של 10%. ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעונין להגיש התנגדות יגישה לועדה במכתב מנומק תוך 14 יום מיום פרסום הודעה ז.
מרדכי עמר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל"

עירית חיפה - משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טל: 04-356807

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: א.ג. אפעל בע"מ.
לאשר הקמת בנין בן 4 יח"ד, ברח' אלברט שוויצר 38, רמת אשכול, בגוש 10792, חלקה 89.
הבקשה כרוכה בתוספת קומה מעל למותר. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה בתיק בנין, שמספרו ב"ס 840/94/00 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים:
יום ב' 11:30 - 08:00 17:00 - 15:00
יום ד' 17:00 - 15:00
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" מגדל עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 70/94 מגוש ע"י אבו אחמד עפו מישוב יפיע גוש 16873 חלקה 5/34 מהות ההקלה הקלה במספר קומות (קומה מעל המותר) את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית, הנ"ל רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
ג'אק לארח
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי מעלה הגליל

הודעה בדבר אשור תכנית מתאר
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 בדבר אישור תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' ג/4806
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: מעלה יוסף
עיקרי הוראות התכנית: הכנת תכנית מתאר מקומית בהתאם לחוק התיכנון והבניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3420 עמוד: 540 בתאריך 22.1.87.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית צפון וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מעלה הגליל וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
אפרים קריצלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז צפון

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994

תשקיף

בטוחה מניות

קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור

של יחידות בנות -.1 (אחד) ש"ח ע.נ. המוצעות לציבור עפ"י תשקיף זה במחירי יחידה משתנים בתוספת הוספה בשער של עד 1%, כמפורט בפרק א' לתשקיף.

מדיניות השקעות
בכפוף לכל דין, בהתאם להוראות הסכם הקרן ישקיע מנהל הקרן את נכסי הקרן לפי שיקול דעתו, בהתחשב בטובת הקרן.
הקרן עשויה להשקיע בניירות ערך חוץ, בשיעור שלא יעלה על 10% מנכסיה בהתאם לאמור בתקנות שהתקין שר האוצר לענין זה וכן להשקיע באופציות (OPTIONS) בשעור שלא יעלה את שווין של האופציות המוחזקות בנכסי הקרן, למעט אופציות תיק מעוף, על 10% מנכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לענין ההשקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה פרק ח' בתשקיף). כן רשאי מנהל הקרן, בכפוף להוראות הדין ותקנות שיותקנו מכוחו (לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור) ליצור אופציות וליצור או לקנות חוזים עתידיים. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש המנהל דוח מיידי בו יפורטו הסיכונים הכרוכים בהשקעה כאמור (לענין מדיניות ההשקעות ראה פרק ה' בתשקיף).

כל עוד לא יוחלט אחרת על ידי מנהל הקרן, לפחות 75% מנכסי הקרן בניירות ערך (למעט מלווה קצר מועד) יהיו מניות ו/או ניירות הערך הניתנים להמרה במניות ו/או המקנים זכות לרכישת מניות. אם יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן בתקופת תשקיף זה, יגיש מנהל הקרן דוח מיידי ויפרסם הודעה בדבר פרטי השינוי לפחות בשני עתונים יומיים בשפה העברית הנפוצים בישראל, תוך יום אחד מקבלת ההחלטה או שלושה ימים לפני מועד כניסת השינוי לתוקף, המאוחר ביניהם.

ההשקעות העיקריות של הקרן לשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 והממוצע של ההשקעות האמורות, באחוזים מנכסי הקרן, לפי ההחזקות בסוף כל חודש, היו כמפורט להלן:

	התחום	הממוצע
מניות	73.55% - 86.79%	81.52%
השקעות בני"ע חוץ	2.82% - 9.71%	6.08%
כתבי אופציה	0.66% - 2.73%	1.67%
אג"ח להמרה במניות	0.33% - 4.76%	1.06%
אמצעים נזילים	4.07% - 21.42%	9.92%

על פי הסכם הקרן זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל-5% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להלן - "השווי השנתי"), אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 3.5% בתקופה שעד יום 31.12.94 היה שכרו השנתי של מנהל הקרן בשעור 3% מהשווי השנתי כאמור.

הנאמן זכאי לקבל שכר שנתי השווה ל-0.5% מהשווי השנתי, אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכרו השנתי של הנאמן 0.2% מהשווי השנתי. (לענין הכנסות המנהל והנאמן ראה פרק ח' לתשקיף).

להלן נתונים על שיעורי השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשיעורי השינוי במדדים שונים:

	בשנה שהסתיימה ביום 30.9.1994	30.9.1993
מחיר הפדיון של יחידות הקרן	-22.90%	43.82%
מדד כללי של מניות	-23.32%	42.86%
מדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

הצעה בתוקף מיום 1.1.1995 עד יום 31.12.1995.

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.

עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

הנאמן: אלמגור ושות' נאמנויות (1990) בע"מ.

מנהל הקרן: בטוחה ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

תאריך: 1.1.1995

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994

בטוחה אג"ח

קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כמשמעה בחוק.

הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל

של יחידות בנות -.1 (אחד) ש"ח ע.נ. המוצעות לציבור עפ"י תשקיף זה במחירי יחידה משתנים בתוספת הוספה בשעור של עד 1%, כמפורט בפרק א' לתשקיף.

מדיניות ההשקעות
בהתאם להוראות הסכם הקרן תשקיע הקרן לפחות 50% מנכסיה באגרות חוב ובאג"ח מכל הסוגים (לרבות מקים).
הקרן עשויה להשקיע גם בניירות ערך חוץ, בשיעור שלא יעלה על 10% מנכסיה. יתרת נכסי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו המוחלט של מנהל הקרן, ובהתאם לכך יהיה המנהל זכאי לקבוע את סכום המזומנים שיכללו בנכסי הקרן, להשקיע באופציות (OPTION) באופן ששווין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן (למעט אופציות תיק מעו"ף) לא יעלה על 10% מנכסי הקרן בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לענין ההשקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה פרק ה' בתשקיף). כן יהיה מנהל הקרן רשאי, משיאפשרו זאת הוראות הדין, ליצור אופציות ולקנות או ליצור חוזים עתידיים, על החלטה כאמור יגיש מנהל הקרן דוח מיידי בתוך יום עסקים אחד מקבלת החלטה כאמור ובו יפרט את הסכנים הכרוכים בהשקעה כאמור. לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות לענין זה.
שנוי במדיניות ההשקעות לענין אחזקות הקרן באגרות חוב ובמק"מ יכול להעשות ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן ובלבד שנתקבלה על כך הסכמת הנאמן.
על כל שנוי במדיניות ההשקעות יגיש המנהל דוח מיידי ויפרסם זאת בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, בתוך שני ימי עסקים מיום שניתנו כל האישורים לשינוי.
הקרן הינה קרן לא מסוייגת. לענין מסוי קרן לא מסוייגת ראה פרק י' בתשקיף.
תחום ההשקעות העיקריות של הקרן לשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 והממוצע של ההשקעות האמורות, באחוזים מנכסי הקרן, לפי ההחזקות בסוף כל חודש, היה כמפורט להלן:

	התחום	הממוצע
אג"ח צמודות מדד	32.09% - 48.07%	38.32%
אג"ח להמרה	11.74% - 40.78%	24.59%
מניות	9.07% - 27.98%	17.58%
מ.ק.מ.	1.09% - 1.57%	0.23%

על פי הסכם הקרן זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל-4% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להלן - "השווי השנתי"), אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 2.5% מהשווי השנתי. עד ליום 31.12.94 היה שכרו השנתי של המנהל בשעור השווה ל-2% מהשווי השנתי כאמור.

הנאמן זכאי לקבל שכר שנתי השווה ל-0.5% מהשווי השנתי, אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכרו השנתי של הנאמן 0.2% מהשווי השנתי. (לענין הכנסות המנהל והנאמן ראה פרק ח' 1 ו-2 לתשקיף).

להלן נתונים על שיעורי השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשיעורי השינוי במדדים שונים לתקופת שתי השנים שנסתיימו ביום 30.9.93 ו-30.9.94:

	בשנה שהסתיימה ביום 30.9.1994	30.9.1993
מחיר הפדיון של יחידות הקרן	1.65%	19.13%
מדד אג"ח צמודות מדד ממשלתיות	15.03%	7.61%
מדד אג"ח להמרה	-4.59%	-
מדד כללי של מניות	-23.32%	42.86%
מדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

ההצעה בתוקף מיום 1.1.1995 עד יום 31.12.1995.
הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים. עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

הנאמן: אלמגור ושות' נאמנויות (1990) בע"מ

מנהל הקרן: בטוחה ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

תאריך: 1.1.1995

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

בונד

קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כמשמעה בחוק.

הצעה לציבור
של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע"נ, רשומות על שם המוצעות לציבור במחיר היחידה ובתוספת הוספה בשער של 1.0% מהמחיר היחידה. היחידות מוצעות החל מיום 1.1.1995 ועד ליום 31.12.1995.

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו' בתשקיף)
לפי הסכם הקרן ישקיע מנהל הקרן לפחות 60% מנכסי הקרן באגרות חוב או שטרי הון (לרבות אגרות חוב ושטרי הון הניתנים להמרה במניות למעט מלוות קצרי מועד). יתרת נכסי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו המוחלט של דירקטוריון מנהל הקרן ולרבות במזומנים ובניירות ערך חוץ בשיעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן, וכן באופציות (OPTIONS) בשיעור שלא יעלה את שווין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן (למעט אופציות (CALL I) על 10% משווי נכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לענין הסכנים הכרוכים בהשקעה כאמור ראה סעיף 6.1 בתשקיף).

מנהל הקרן יהיה רשאי, בהתאם להוראות החוק ותקנות שיותקנו מכוחו, ליצור אופציות וליצור או לקנות חוזים עתידיים. לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש מנהל הקרן דוח מיידי בו יפורטו הסכנים הכרוכים בהשקעה כאמור. מדיניות ההשקעות של הקרן נתנת לשנוי ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות יגיש המנהל דיווח מיידי ויפרסם מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, שני ימים מיום שהתקבלו כל האישורים לשינוי.
השקעות עיקריות של הקרן בתקופה החל מיום 1.10.1993 וכלה ביום 30.9.1994 היו (לפי החזקות בסוף כל חודש בממוצע) כמפורט להלן:

1.10.93 - 30.9.94	תחום השקעה	ממוצע
אג"ח צמוד מדד	25.87% - 36.98%	30.20%
אג"ח להמרה	24.09% - 33.61%	28.93%
השקעות באג"ח צמודות מט"ח	3.47% - 4.52%	4.02%
אג"ח לא צמוד	1.25% - 4.19%	2.32%
מק"מ	0.00% - 8.56%	3.08%
מניות וכתבי אופציה	17.62% - 29.26%	22.97%
מזומנים	2.70% - 12.79%	8.48%

השכר השנתי של מנהל הקרן
על פי הסכם הקרן זכאי המנהל לקבל שכר שנתי השווה ל-4% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן; למרות האמור לעיל כל עוד תשקיף זה יהיה בתוקף, יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 2% מהשווי השנתי האמור (ראה פיסקה 10.1 בתשקיף).

השכר השנתי של הנאמן
על פי הסכם הקרן זכאי הנאמן לקבל ומקבל שכר שנתי מדורג בשיעור יורד שבין 0.175% לבין 0.25% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן ולא פחות מסכום בש"ח שבין 287 ש"ח לבין 1,052 ש"ח לשבוע, מותאמים למדד אוקטובר 94. השכר השנתי שקיבל הנאמן בשנת הכספים האחרונה של הקרן היה בשעור של 0.25% משווי הקרן (ראה פיסקה 10.2 בתשקיף).
נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשינויים במדדים שונים:

שם המדד	לשנה שנסתיימה ב-30.9.94	לשנה שנסתיימה ב-30.9.93
שעור השינוי במחיר הפדיון של הקרן	-1.01%	16.50%
שעור השינוי במדד אג"ח להמרה	-4.95%	-
שעור השינוי באג"ח צמודות מט"ח	7.31%	17.16%
שעור השינוי באג"ח צמודות מדד	15.07%	7.91%
שעור השינוי במדד כללי של מניות וניירות ערך להמרה	-23.63%	42.86%
שעור השינוי במדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים. עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

מנהל הקרן: מוריץ את טוכלר (ניהול קרנות נאמנות) 1991 בע"מ

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.

תאריך התשקיף: 1 בינואר 1995

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994

בטוחה גמישה

קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור

של יחידות בנות -.1 (אחד) ש"ח ע.נ. המוצעות לציבור עפ"י תשקיף זה במחירי יחידה משתנים בתוספת הוספה של עד 1%, כמפורט בפרק א' לתשקיף.

מדיניות ההשקעות
בהתאם להוראות הסכם הקרן, המנהל רשאי להשקיע את נכסי הקרן לפי שיקול דעתו בהתחשב בטובת הקרן וללא הגבלה בין סוגי ההשקעות השונים. נכסי הקרן יכללו אגרות חוב מכל הסוגים (לרבות מלווה קצר מועד), מניות, ניירות ערך הניתנים להמרה במניות וכן כל נייר ערך הרשום בבורסה לרבות אופציות (OPTIONS) בשעור שלא יעלה את שווין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן (למעט אופציות תיק מעוף) מעל 10% משווי נכסי הקרן בכפוף לתקנות שהותקנו ע"י שר האוצר (לענין ההשקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה פרק ה' לתשקיף).

כן עשויה הקרן להשקיע גם בניירות ערך חוץ, בשיעור שלא יעלה על 10% מנכסיה.
בהתאם להוראות הדין ותקנות שיותקנו מכוחו, מנהל הקרן יהיה רשאי ליצור אופציות ולקנות או ליצור חוזים עתידיים, לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש המנהל דוח מיידי כנדרש.

הוראות פסקה א ניתנות לשינוי ע"י תיקון הסכם הקרן ללא צורך באישור ע"י החלטה באסיפת בעלי היחידות.

במידה ויחול שנוי במדיניות ההשקעות של הקרן יפרסם מנהל הקרן, לאחר שנוי מתאים בהסכם הקרן, הודעה על כך לפחות בשני עתונים יומיים בשפה העברית הנפוצים בישראל, ויגיש על כך דוח מיידי בתוך שני ימי עסקים מיום שניתנו כל האישורים לשנוי.
תחום ההשקעות העיקריות של הקרן לשתי השנים שנסתיימו בימים 30.9.93, 30.9.94 והממוצע של ההשקעות האמורות באחוזים מנכסי הקרן, לפי ההחזקות בסוף כל חודש, היה כמפורט להלן:

	1.10.93-30.9.94 התחום	הממוצע	1.10.92-30.9.93 התחום	הממוצע
מניות *	24.82% - 42.63%	33.94%	15.85% - 35.62%	23.11%
אג"ח ניתנות להמרה	5.89% - 25.35%	16.41%	23.80% - 40.95%	31.87%
אג"ח צמודות מדד	7.20% - 18.35%	12.54%	16.99% - 29.48%	23.10%
מ.ק.מ	0.00% - 7.59%	1.85%	0.00% - 9.68%	3.82%
כתבי אופציה *	0.03% - 0.81%	0.19%		
אמצעים נזילים	2.11% - 13.68%	8.54%	2.82% - 7.87%	5.80%

*. נתון המניות לשנה שנסתיימה ביום 30.9.93 כולל מניות וכתבי אופציה ביחד.

כלל ליסינג לצרכן בע"מ, חברה בבעלות בעלי ענין במנהל הקרן, מחזיקה ביום 30.11.94 בנאמנות עבור לקוחותיה ב-341,959 יחידות בנות 1 ש"ח ע"נ בקרן, המהוות כ-37.32% מהיחידות המונפקות בקרן (ראה סעיף 7 בפרק ח' בתשקיף).

על פי הסכם הקרן זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל-5% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להלן - "השווי השנתי"), אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 3% מהשווי השנתי. עד ליום 31.12.94 היה שכרו השנתי של מנהל הקרן 2.5% מהשווי השנתי כאמור.

הנאמן זכאי לקבל שכר שנתי השווה ל-0.5% מהשווי השנתי, אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכרו השנתי של הנאמן 0.2% מהשווי השנתי. (לענין הכנסות המנהל והנאמן ראה פרק ח' לתשקיף).

להלן נתונים על שיעורי השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשיעורי השינוי במדדים שונים:

	בשנה שהסתיימה ביום 30.9.1994	30.9.1993
מחיר הפדיון של יחידות הקרן	-4.84%	23.13%
מדד כללי של מניות	-23.32%	42.86%
מדד אג"ח להמרה	-4.95%	-
מדד אג"ח צמודות מדד	15.03%	7.61%
מדד המחירים לצרכן	13.81	10.42%

ההצעה בתוקף מיום 1.1.1995 עד יום 31.12.1995.

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים. עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

הנאמן: אלמגור ושות' נאמנויות (1990) בע"מ.

מנהל הקרן: בטוחה ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

תאריך: 1.1.1995

אומן מפעלי סריגה בע"מ

הודעה על אסיפת נושים

(בהתאם לסעיף 322 ו-323 לפקודת החברות)
נמסרת בזאת הודעה כי חברת אומן מפעלי סריגה בע"מ עומדת לקיים אסיפה כללית שלא מן המנין. ביום 23.1.1995 בשעה 10:00 במפעל החברה באזור התעשיה אופקים, שבה תועמד להחלטה מיוחדת הצעה לפירוק מרצון של החברה.
נושי החברה מוזמנים בזה להשתתף באסיפת נושים אשר תתקיים ביום 23.1.1995 בשעה 11:00 במפעל החברה באזור התעשיה אופקים.

בפקודת הדירקטוריון
א. רוט מזכיר החברה

ציקלון מוצרי תעופה בע"מ

הודעה בדבר קביעת שער ריבית

בהתאם להוראות שנקבעו בתשקיף החברה שפורסם ב-16.5.91 בדבר הנפקת סדרה של 7,100,000 ש"ח ע"נ איגרות חוב (סדרה 2) רשומות על שם עומדות לפרעון בשנים 1999-1998 צמודות דולר ונושאות ריבית משתנה. הריינו להודיעכם בזאת כי הנאמנים של מחזיקי איגרות החוב קבעו כי שיעור הריבית שתישאנה איגרות החוב הנ"ל לשנה המתחילה ביום 1.1.95 ומסתיימת ביום 31.12.95 יהיו 9.6875% לשנה.

ציקלון מוצרי תעופה בע"מ

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן 1990
וחוק התכנון ובניה, התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 5 (11) לחוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן 1990, ובהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965. בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 5/במ/152",
המהווה שינוי לתכניות הבאות: מס' 5/במ/75, 5/במ/83
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם:
ישוב: באר שבע
גוש וחלקות: כתף באר שבע 9, חלקה 10
גוש רשום מס' 100215/1 חלקה 1 (חלק).
עיקרי הוראות התכנית:
יצירת מסגרת תכנונית להקמת אזור מגורים, ע"י שינויים ביעודי קרקע וקביעת מגבלות בניה.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בעתונות ביום 17/07/94 ובילקוט הפרסומים מספר 4236 התשנ"ד עמוד 4511 בתאריך 28/07/94.
התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה לבניה למגורים ולתעשיה, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה ולמגורים ולתעשיה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"

רחוב וולפסון 10 פתח-תקוה טל' ב"ב-03-9302061
הודעה לפי סעיף 149 לחוק
ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: "שימוש חורג", "הקלה" ו "תשריט חלוקת קרקע בססיה מתכנית" כמפורט להלן:

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מספר	שם המבקש	תיק מספר	מהות הבקשה
גני תקוה	421	6720	סמטת הערבה		גריפי נסים	418/18	הקלה בתכסית הקרקע

כל המעונין אם כבעל שום מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם יוכלו לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
מ. אזרי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"

אומן מפעלי סריגה בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה תתקיים ביום 23 בחודש ינואר 1995 בשעה 10:00 במפעל החברה באזור התעשיה, אופקים.
על סדר היום:
1. החלטה על מכירת נכסי החברה והתחייבויותיה לבגיר בע"מ.
2. החלטה מיוחדת לפירוק מרצון של החברה.

בפקודת הדירקטוריון
א. רוט, מזכיר החברה

עירית פתח - תקוה הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון ולבניה תשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6400 חלקה 34 ברחוב יבנה מס' תב. 7626 לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בו מותר להקים 10 בתי מגורים המכילים 8 יח"ד כל בנין. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הוספת 2 יח"ד לכל בנין. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
גיורא לב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

בנק הספנות לישראל בע"מ

("החברה")

ה ו ד ע ה

בדבר הצעה פרטית של ניירות ערך בחברה ובדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

הודעה בהתאם לתקנות ניירות ערך (הקצאת ניירות ערך בחברה רשומה שהוצעו שלא לציבור) (תיקון), התשנ"ה-1994 (להלן"התקנות"):-

1. **מבוא**

על פי החלטת דירקטוריון החברה מיום 29.12.94 ובאישור ועדת הביקורת של החברה מיום 29.12.94, הוחלט כי החברה תקצה ל־13 עובדים בכירים בחברה אשר אחד מביניהם הינו מנכ"ל החברה (להלן "הניצעים"), בתמורה לערכן הנקוב, 184,500 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א (להלן "המניות" ו/או "המניות המוצעות") בכפוף לאישורים הנדרשים ולתנאים המפורטים להלן. המניות יוקצו לנאמן שיחזיקן בנאמנות עבור הניצעים על פי תכנית הערוכה בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה ולכללים שנקבעו על פיו (להלן: "התכנית").

2. **הניצעים**

המניות בתכנית כאמור לעיל יוקצו על שם נאמן עבור העובדים בחלוקה כדלקמן:

2.1 60,000 מניות מוצעות למר אמיר גבע. ניצע זה הינו בעל ענין בחברה מכח היותו חבר דירקטוריון, מנכ"ל ומנהל עסקים ראשי בחברה. לאחר ההקצאה, יחזיק מר גבע ב־1.16% מהונה המונפק של החברה, לפני דילול וב־3.07% בהנחה של דילול מלא בגין מימוש או המרה של כל ניירות הערך של החברה.

2.2 סה"כ 124,500 מניות מוצעות ל־12 עובדים בכירים בחברה, שאינם בעלי ענין בחברה ולא יהפכו לבעלי ענין בה בגין הקצאת המניות המוצעות, לפי חלוקה שנקבעה ע"י דירקטוריון החברה.

3. **המניות המוצעות**

לניצעים מוצעות 184,500 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א, השוות בזכויותיהן לכל דבר וענין למניות הרגילות של החברה הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ.

המניות המוצעות יהוו כ־3.34% מהונה המונפק של החברה לאחר הקצאתן, (לפני דילול) וכ־2.15% מהון המניות המונפק של החברה לאחר הקצאתן ובהנחה של דילול מלא בגין מימוש ו/או המרה של כל ניה"ע ההמירים המצאים של החברה.

על פי התכנית זכאותם של הניצעים תוקנה להם במצטבר באופן שבתום כל תקופה רלוונטית כמפורט להלן (להלן: "תקופת ההצטברות הרלוונטית") תוקנה לכל ניצע הזכות לכמות מניות השווה לחלק יחסי מסך המניות המוצעות לאותו ניצע לפי השיעור המופיע מול אותה תקופה בטבלה להלן ובכפוף לתנאים המפורטים להלן. הזכות כאמור תוקנה לניצעים בתנאי שעבודתם בחברה לא נפסקה מכל סיבה שהיא למעט מחמת פטירה או אובדן כושר עבודה עד לתום אותה תקופה:

שנתיים ממועד הקצאת המניות	- 20%
שלוש שנים ממועד הקצאת המניות	- 20% (נוספים)
ארבע שנים ממועד הקצאת המניות	- 30% (נוספים)
חמש שנים ממועד הקצאת המניות	- 30% (נוספים)

ניצע שעבודתו בחברה נפסקה מכל סיבה שהיא למעט מחמת פטירה או אובדן כושר עבודה, לא יהיה זכאי יותר למניות המוצעות למעט מניות בכמות שנצברה עבור אותו ניצע עד לתום תקופת ההצטברות הרלוונטית שהסתיימה לפני מועד הפסקת עבודתו כאמור. מניות שהוקצו עבור ניצע שלגביהן אבדה זכאותו כאמור, תועברנה לחברה לנאמנות של בנק הספנות לישראל בע"מ, באופן ובהתאם לתנאי התוכנית.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דיווח לציבור, מחודש אוגוסט *1994*, הדוחות הכספיים של החברה יכללו הפרשה בסך של 4,020,255 ש"ח אשר תיפרש על פני תקופה של חמש שנים, בגין הוצאה בשל ההקצאה הפרטית על פי התכנית, שהינו בגובה שווי ההטבה לניצעים מחושב בהתאם להוראות הנ"ל.

פרטים נוספים על כך ועל תנאי התכנית מובאים בהודעה למחזיקי המניות אשר עומדת לעיון בעלי המניות של החברה כמפורט בסעיף 8 להלן.

4. **התמורה בגין המניות**

התמורה בגין המניות שיוקצו בהתאם להקצאה פרטית זו הינה בסך השווה לערכן הנקוב היינו בסה"כ 184,500 ש"ח. כל ניצע ישלם את התמורה המגיעה ממנו כנגד הקצאת המניות.

5. **נימוקי הדירקטוריון**

ההקצאה המוצעת הינה לעובדים בכירים בחברה והיא נועדה ליצור זיקה והזדהות בין הניצעים הנ"ל לבין תוצאות הפעילות של החברה במטרה לעודדם להמשיך ולתרום לבנק ולהתפתחותו בעתיד.

6. **הדירקטורים שהשתתפו באישור ההצעה הפרטית**

6.1 בדיון בועדת הביקורת שאישרה את ההצעה הפרטית השתתפו ה"ה יאיר אלחנני, יהודה רוזה ומשה וידמן.

6.2 בדיון בדירקטוריון החברה שאישר את ההצעה הפרטית השתתפו ה"ה שמעון טופור, איתן רף, יאיר אלחנני, יהודה רוזה, אלפרד אקירוב ומשה וידמן. למיטב ידיעת החברה אין לדירקטורים אשר השתתפו בדיון ובהצבעה על אישור ההצעה הפרטית ענין אישי בהצעה הפרטית.

6.3 לדירקטור מר אמיר גבע שהינו ניצע על פי הצעה פרטית זו, ענין אישי בה ולפיכך לא השתתף בישיבת הדירקטוריון אשר אישרה את ההצעה הפרטית.

7. **מועד הקצאת המניות**

המניות הניצעות יוקצו במלואן על שם נאמן עבור הניצעים כאמור לעיל אחרי קבלת האישורים המפורטים בסעיף 9 להלן, אך לא לפני חלוף המועדים הקבועים בו.

8. **הודעה על אסיפה כללית**

על פי התקנות ההקצאה לאמיר גבע טעונה אישור אסיפה כללית של החברה.

בהתאם לכך ניתנת בזאת הודעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות שתתקיים במשרדה הרשום של החברה ברחוב אחד העם 35, תל-אביב ביום א' 22.1.1995 בשעה 09:00, אשר על סדר יומה, בין נושאים אחרים, תעמוד לדיון ההצעה לקבל החלטה רגילה בדבר אישור ההצעה הפרטית לאמיר גבע שפרטיה מובאים בהודעה זו.

אם תוך מחצית השעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהיה נוכח מנין חוקי, תדחה האסיפה ליום א' 29.1.1995 באותה שעה ובאותו מקום, מבלי שתנתן על כך הודעה נוספת.

ההחלטה באסיפה הכללית ו/או באסיפה הנדחית, תתקבל ברב רגיל של הנוכחים המצביעים.

ניתן לעיין בהודעה למחזיקי המניות בשעות העבודה הרגילות במשרדי בנק הספנות לישראל בע"מ, רחוב אחד העם 35, תל אביב.

9. **האישורים הדרושים**

9.1 הקצאת המניות כפופה לקבלת כל האישורים על פי כל דין ובכלל זה לקבלת אישור עקרוני של הבורסה לרישומן למסחר של כל המניות המוצעות בבורסה.

9.2 ההקצאה הפרטית לאמיר גבע כמפורט בהודעה זו כפופה לאישור האסיפה הכללית אשר הודעה על כינוסה לשם כך ניתנת בסעיף 8 לעיל.

9.3 הקצאת המניות כפופה לאישור נציבות מס הכנסה ולהשלמת ההליכים הדרושים לשם ביצוע ההקצאה לפי ס' 102 לפקודת מס הכנסה.

ההקצאה הפרטית לכל הניצעים תבוצע בסמוך ככל הניתן לאחר קבלת כל האישורים האמורים בסעיף 9 זה לעיל אך בכל מקרה לא לפני חלוף שלושים ימים לאחר פרסום ההודעה בעתונות בדבר ההקצאה הפרטית או לפני חלוף שלושים ימים לאחר משלוח הודעה על בצוע ההקצאה המזכה לידי פקיד השומה, לפי המאוחר.

10. **סמכות רשות ניירות ערך ("הרשות")**

10.1 על פי התקנות, תוך 21 ימים ממועד הגשת הדו"ח המיידי שהחברה מוסרת במקביל לפרסום הודעה זו, רשאים הרשות או עובד שהיא הסמיכה להורות לחברה לתת הסבר, פירוט, ידיעות ומסמכים בקשר לפרט מן הפרטים המובאים בדו"ח המיידי תוך מועד שיקבעו וכן רשאים הם להורות לחברה על תיקון הדו"ח המיידי לפי ההסבר, הפירוט, הידיעות והמסמכים כאמור תוך מועד שיקבעו.

10.2 על פי התקנות, אם הורו הרשות או עובד שהסמיכה על תיקון הדו"ח המיידי, על החברה להודיע בדו"ח מיידי על ההוראה ולפרסם את התיקון בדרך שבה פורסמה ההצעה הפרטית על פי התקנות או בדרך שיורו הרשות או עובד שהסמיכה.

10.3 מתן הוראה לחברה ע"י הרשות או עובד שהסמיכה בהתאם לאמור לעיל, עשויה לעכב את כינוס האסיפה הכללית וביצוע ההקצאה הפרטית עד לביצועה של ההוראה ע"י החברה להנחת דעת נותן ההוראה.

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד־1994

מג"יק
קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כמשמעה בחוק.

הצעה לציבור

של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות -.1 ש"ח ע"נ, רשומות על שם המוצעות לציבור במחיר היחידה ובתוספת הוספה של 1.5% ממחיר היחידה. היחידות מוצעות החל מיום 1.1.1995 ועד ליום 31.12.1995.

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו' בתשקיף)

לפי הסכם הקרן ישקיע מנהל הקרן לפחות 50% מנכסי הקרן במניות וניירות ערך הניתנים להמרה במניות. יתרת נכסי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו המוחלט של דירקטוריון מנהל הקרן לרבות במזומנים, בניירות ערך חוץ בשיעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן, וכן באופציות (OPTIONS) בשיעור שלא יעלה את שווין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן (למעט אופציות CALL1) מעל 10% מנכסי הקרן בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לענין השקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בהן ראה סעיף 6.1 בתשקיף).

בהתאם להוראות החוק ותקנות שיותקנו מכוחו, יהיה רשאי מנהל הקרן ליצור אופציות ולקנות או ליצור חוזים עתידיים, לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש המנהל דוח מיידי ובו יפורטו הסיכונים בהשקעה כאמור.

על כל שנוי במדיניות ההשקעות יגיש המנהל דוח מיידי ויפרסם זאת בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית לא יאוחר משני ימי עסקים מיום שהתקבלו כל האישורים לשינוי. (ראה פיסקה 6.1 בתשקיף).

השקעות עיקריות של הקרן בתקופה החל מיום 1.10.1993 וכלה ביום 30.9.1994 היו (לפי ההחזקות בסוף כל חודש בממוצע), כמפורט להלן:

1.10.93 - 30.9.94	תחום השקעה	בממוצע
מניות וכתבי אופציה	68.53% - 91.28%	83.44%
מק"מ	0.00% - 21.27%	6.15%
ניירות ערך חוץ	2.18% - 8.11%	4.95%
אג"ח להמרה	0.07% - 0.41%	0.12%
מזומנים	1.54% - 12.90%	5.34%

השכר השנתי של מנהל הקרן

על פי הסכם הקרן זכאי המנהל לקבל שכר שנתי השווה ל-5% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן, למרות האמור לעיל כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 3.5% מהשווי השנתי האמור (ראה סעיף 10.1 בתשקיף).

השכר השנתי של הנאמן

על פי הסכם הקרן זכאי הנאמן לקבל ומקבל שכר שנתי מדורג יורד שבין 0.175% לבין 0.25% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן ולא פחות מסכום בש"ח שבין 287 ש"ח לבין 1,052 ש"ח לשבוע, מותאמים למדד אוקטובר 94'. השכר השנתי שקיבל הנאמן בשנת הכספים האחרונה של הקרן היה בשעור של כ־0.175% משווי נכסי הקרן (ראה פיסקה 10.2 בתשקיף).

נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשינויים במדדים שונים:

שם המדד	לשנה שנסתיימה ב־30.9.94	לשנה שנסתיימה ב־30.9.93
שעור השינוי במחיר הפדיון של הקרן	-11.57%	53.18%
שעור השינוי במדד כללי של מניות וניירות ערך להמרה	-23.63%	42.86%
שעור השינוי במדד אג"ח להמרה	-4.95%	-
שעור השינוי במדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים. עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

מנהל הקרן: מוריץ את טוכלר (ניהול קרנות נאמנות) 1991 בע"מ

הנאמן: חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ.

תאריך התשקיף: 1 בינואר 1995

הודעה על פרסום תשקיף
בהתא[ם לס]עיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

בטוחה 30 פלוס
קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פת[וחה] כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור

של יחידות בנות -.1 ([אח]ד) ש"ח ע.נ. המוצעות לציבור עפ"י תשקיף זה במחירי יחידה משתנים בתוספת הוספה בשעור של עד 1%, כמפורט בפרק [א'] לתשקיף, במספר שלא יעלה בתקופת תשקיף זה את מספר היחידות שבמחזור מעל 30,000,000 בכפוף להתאמה ב[י]חידות ההטבה שתחולקנה, אם תחולקנה.

מספר היחידות שב[מח]זור ליום 30.11.94 הוא 4,808,268 יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ.

על אף האמור לעיל [יה]יה מנהל הקרן רשאי *להגדיל בתקופת תשקיף זה, ביום שייקבע על ידו (להלן - "היום הקובע")*, את מספר היחידות שב[מח]זור ב־6,000,000 יחידות בכפוף להתאמה בגין יחידות ההטבה שתחולקנה, אם תחולקנה (להלן - "היחידות הנוספות") [ה]יחידות הנוספות תונפקנה לציבור על פי החלטות מנהל הקרן באופן שתינתן זכות ראשונים לרכישתן לבעלי יחידות בקר[ן ב]יום הקובע. מנהל הקרן יודיע על מועד היום הקובע, על אופן מימוש זכות הראשונים לרכישת היחידות כאמור ל[ע]יל מועד הנפקת היחידות הנוספות, במודעה שתפורסם בשני עתונים יומיים בשפה העברית הנפוצים בישראל ויגיש על [ד]וח מיידי בתוך יומיים מיום ההחלטה כאמור. (ראה פרק א' בתשקיף).

מדיניות השקעו[ת] (ראה פרק ה' בתשקיף)

בהתאם להוראות [הס]כם הקרן, המנהל רשאי להשקיע את נכסי הקרן לפי שיקול דעתו בהתחשב בטובת הקרן וללא הגבלה בין סוגי ההשקעות השונים. נכסי הקרן יכללו אגרות חוב מכל הסוגים (לרבות מלווה קצר מועד), מניות, ניירות ערך הניתנים להמרה ב[מני]ות וכן כל נייר ערך הרשום בבורסה לרבות אופציות (OPTIONS) בשעור שלא יעלה את שווין של האופציות הנכללות [ב]נכסי הקרן (למעט אופציות תיק מעוף) על 10% משווי נכסי הקרן בכפוף לתקנות שהותקנו ע"י שר האוצר (לענין ההשק[ע]ות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה פרק ה' לתשקיף).

מנהל הקרן יהיה ר[שא]י, בהתאם להוראות הדין ותקנות שיותקנו מכוחו, ליצור אופציות וליצור או לקנות חוזים עתידיים. לתאריך התשקיף ט[רם] הותקנו תקנות כאמור. *על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש המנהל דוח מיידי ובו יפרט את* הסכנים הכרוכים [ב]השקעה כאמור.

כן עשויה הקרן ל[הש]קיע גם בניירות ערך חוץ, בשיעור שלא יעלה על 10% מנכסיה.

מדיניות ההשקעות [ש]ל הקרן ניתנת לשינוי ע"י תיקון הסכם הקרן ללא צורך באישור ע"י החלטה באסיפת בעלי היחידות.

במידה ויחול שנוי [במ]דיניות ההשקעות של הקרן יפרסם מנהל הקרן, לאחר שנוי מתאים בהסכם הקרן הודעה על כך *לפחות בשני עתונים [יו]מיים בשפה העברית הנפוצים בישראל*, ויגיש על כך דו"ח מיידי בתוך שני ימי עסקים מיום שניתנו כל האישורים לשנוי.

ההשקעות העיקרי[ות] של הקרן לשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 והממוצע של ההשקעות האמורות, באחוזים מנכסי הקרן, לפי ההחזקות בס[וף] כל חודש, היה כמפורט להלן:

	התחום	הממוצע
מניות	41.89 - 78.96%	60.82%
אג"ח ניתנות להמר[ה]	2.69 - 24.54%	7.91%
כתבי אופציה	0.41 - 4.98%	2.45%
אג"ח צמודות מדד	0.06 - 9.18%	0.90%
אמצעים נזילים	3.96 - 47.11%	19.34%

על פי הסכם הקר[ן ז]כאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל־5% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להל[ן] "השווי השנתי"), אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 3.5% (בתקופה שעד ליום 1.12.94 [ה]יה שכרו השנתי של מנהל הקרן בשעור השווה ל־3% מהשווי האמור).

הנאמן זכאי לקבל [ש]כר שנתי השווה ל־0.5% מהשווי השנתי, אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכרו השנתי של הנאמן 0.2% מהשווי השנת[י] (לענין הכנסות המנהל והנאמן ראה פרק ח' לתשקיף).

להלן נתונים על ש[יע]ורי השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשיעורי השינוי במדדים שונים:

	בשנה שהסתיימה ביום 30.9.1994	30.9.1993
מחיר הפדיון של י[חי]דות הקרן	-23.95%	25.89%
מדד כללי של מניו[ת]	-23.32%	42.86%
מדד אג"ח להמרה	-4.95%	-
מדד אג"ח צמודות [מ]ד[ד]	15.03%	7.61%
מדד המחירים לצר[כן]	13.81%	10.42%

ההצעה בתוקף מיו[ם] 1.1.199[5] עד יום 31.12.1995.

הזמנות לרכישת הי[חי]דות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.

עותקים מן התשקיף [נית]ן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מהתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא [יאו]חר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

הנאמן: אלמגור [ו]שות' נאמנויות (1990) בע"מ.

מנהל הקרן: בטוחה ניהול קרנות נאמנות בע"מ.

תאריך: 1.1.1995

בנק הספנות לישראל בע"מ

("החברה")

הודעה

בדבר אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזאת [הו]דעה על כינוס אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות שתתקיים במשרדה הר[שו]ם של החברה ברחוב אחד העם 35, תל-אביב ביום א' 22.1.1995 בשעה 09:00, אשר [ע]ל סדר יומה הנושאים הבאים:-

1. אישור הק[צ]אה פרטית של 60,000 מניות רגילות בחברה למנכ"ל החברה, מר אמיר גבע, אשר [פ]רטיה מובאים בהודעה המתפרסמת במקביל להודעה זו.
2. שינוי תנ[אי] 200,000 כתבי אופציה לא סחירים אשר הוקצו למנכ"ל החברה בשנת 1993.
3. אישור הס[כ]ם העסקה בין החברה לבין מ"מ יו"ר דירקטוריון החברה.

בעלי המניות [ר]שאים *להצביע באופן אישי או על ידי שלוח להצבעה*, במקרה של תאגיד, על ידי מציג ש[ה]וסמך כהלכה. את המסמך הממנה שלוח להצבעה או יפוי כח יש להפקיד במשרדי החבר[ה] לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

ניתן לעיין בה[חל]טות העומדות על סדר היום במשרדי החברה בשעות העבודה הרגילות.

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם [ל]סעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

בטוחה אג"ח מדינה
קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוח[ה] כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור

של יחידות בנות -.1 (א[חד]) ש"ח ע.נ. המוצעות לציבור עפ"י תשקיף זה במחירי יחידה משתנים בתוספת הוספה בשעור של עד 1%, כמפורט בפרק א' [ב]תשקיף.

מדיניות ההשקעו[ת]

על פי הסכם הקרן ובכ[פ]וף להוראות כל דין, תשקיע הקרן לפחות 80% מנכסיה באגרות חוב מכל הסוגים (*לרבות מ.ק.מ*), ועד 20% מנכסיה ישק[יעו] במניות, בניירות ערך ניתנים להמרה במניות וכן כל נייר ערך הרשום בבורסה, לרבות באופציות בשעור שלא יעלה את [שו]וין של האופציות הנכללות בנכסי הקרן (למעט אופציות תיק מעוף) על 10% מנכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו על [יד]י שר האוצר (לענין השקעות באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ראה פרק ה' *לתשקיף*) וכן במזומנים ובניירות ער[ך] חוץ בשעור שלא יעלה על 10% מנכסי הקרן.

כן יהיה רשאי מנהל הק[רן], משיאפשרו זאת הוראות החוק ותקנות שיותקנו מכוחו, ליצור אופציות וליצור או לקנות חוזים עתידיים. לתאריך התשק[יף] טרם הותקנו תקנות כאמור. בכוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש מנהל הקרן דוח מיידי בו יפרט את הסיכונים ה[כר]וכים בהשקעה כאמור.

על פי מדיניות מנהל הק[רן] תשקיע הקרן לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב (לרבות מ.ק.מ) הנסחרות בבורסה, שהונפקו בידי המדינה או בערבותה.

שנוי מדיניות ההשקעות [י]כול להעשות על פי שקול דעתו של מנהל הקרן, ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן.

על כל שינוי במדיניות ה[הש]קעות יגיש מנהל הקרן דוח מיידי ויפרסם על כך מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, בתוך ש[ני י]מים מיום שניתנו האישורים לשינוי.

הקרן הינה קרן מסויי[מת] (ראה פרק י' בתשקיף).

ההשקעות העיקריות של [ה]קרן בשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 והממוצע של ההשקעות האמורות, באחוזים מנכסי הקרן, לפי ההחזקות בסוף כל [חו]דש, היו כמפורט להלן:

	התחום	הממוצע
אג"ח צמודות מדד	59.93% - 75.29%	68.70%
מניות	6.22% - 13.27%	9.54%
אג"ח ניתנות להמרה	0.88% - 2.91%	1.83%
מ.ק.מ.	0.00% - 4.81%	1.09%
אמצעים נזילים	2.34% - 7.81%	4.10%

שכר מנהל הקרן והנ[א]מן

על פי הסכם הקרן זכאי [מ]נהל הקרן לקבל שכר שנתי השווה ל־4% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן בניכוי ההתחייבויות (להלן - "ה[שוו]י השנתי"). אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן 2% מהשווי השנתי. עד ליום 31.12.94 [ה]יה שכרו השנתי של מנהל הקרן בשעור 1.5% *מהשווי השנתי כאמור לעיל.* הנאמן זכאי לקבל שכר ש[נת]י השווה ל־0.5% מהשווי השנתי, אולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכרו השנתי של הנאמן 0.2% מהשווי השנתי. (לענ[ין] הכנסות המנהל והנאמן ראה פרק ח' לתשקיף).

להלן נתונים על שיעורי ה[שי]נוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשיעורי השינוי במדדים שונים:

	בשנה שהסתיימה ביום 30.9.1994	30.9.1993
מחיר הפדיון של יחידות [ה]קרן	8.35%	12.74%
מדד כללי של מניות	-23.32%	42.86%
מדד אג"ח צמודות מדד [מ]משלתיות	15.03%	7.61%
אג"ח להמרה	-4.95%	-
מדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

ההצעה בתוקף מיום 1.1.1995 עד יום 31.12.1995.

הזמנות לרכישת היחידות [ה]מוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.

עותקים מן התשקיף ניתן [ל]השיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומההיתרים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר [מ]מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

הנאמן: אלמגור ושו[ת]' נאמנויות (1990) בע"מ.

מנהל הקרן: בטוחה [נ]יהול קרנות נאמנות בע"מ.

תאריך: 1.1.1995

עיריית נהריה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה.

למתן הקלה באחוזי בניה, תוספת קומה, קו בנין, תוספת יחידות דיור אחת, דהיינו:

אחוזי בניה - 95.5% במקום 82% המותרים (כולל מחסנים), תוספת קומה רביעית מעל של שלוש קומות מעל קומת עמודים קו בנין בצד מערבי ומזרחי 4.5 מ' במקום 5 מ' המותרים ו־9 יחידות דיור במקום 8 המותרים על פי תכנית המתאר

של החלקה: 12 בגוש 18165 רחוב זבוטינסקי 63 עיר נהריה

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריה נהריה, לכל מי שיש התנגדות יכול להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

דוקי מבג
ראש העיריה
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

עיריית חיפה משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מספר 04-356807

הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון ובניה תשכ"ה-1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי קורד גרנות, לאשר הקשר הקמת בנין מגורים תוך הריסת בנין קיים, ברח' תומא ומגל 1 קרית חיים, בגוש 11586 חלקה 62. הבקשות כרוכה במתן הקלות הבאות: 1. עודף שטח בניה בגין הריסת בנין. 2. קומת עמודים המפוצלת בחלקה למגורים. אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון לעיר, בתיק בנין מס' ב־3644/37/03 בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים ב' ה' 15.00־17.00 08.00־11.30 יום ד' 15.00־17.00 המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ד"ר י. חס
מהנדס העיר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עיצומים במוסד לביטוח לאומי; העובדים אינם מקבלים קהל

מאת חיים ביאור

2,000 עובדי המוסד לביטוח לאומי ב-17 סניפים ברחבי הארץ נקטו היום עיצומים, שיתבטאו, בין היתר, באי קבלת קהל. כמו כן יקיימו העובדים אסיפות הסברה בשעות העבודה. העבודה במשרד הראשי של הביטוח הלאומי בירושלים תתקיים כרגיל.

יו"ר ועד עובדי הביטוח הלאומי, אורי אלפרין, מסר שהעובדים דורשים להגדיל את תקני כוח האדם במוסד לנוכח המטלות החדשות שנוספו לו עם הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, החל מהיום.

עוד אמר אלפרין, כי עובדי המוסד דורשים תוספת שכר בגין הפעלת החוק החדש. "אנו חוסכים לאוצר המדינה כ-1,000 עובדים, שהועסקו בלשכות המס של ההסתדרויות השונות, ואשר לא עברו לעבוד בביטוח הלאומי", הסביר.

הסתדרות עובדי המדינה הכריזה בסוף השבוע שעבר על סכסוך עבודה, בתמיכה במאבקם של עובדי הביטוח הלאומי. המזכיר של הסתדרות זו, מנחם לוין, מסר כי יתן גיבוי לכל צורות המאבק שעליהן יחליטו העובדים.

מהנהלת הביטוח הלאומי נמסר בתגובה, כי "דרישות העובדים הגיוניות ויש מקום להיענות להן, ואולם משרד האוצר טרם השיב לפנייה אליו בעניין הוספת התקנים והעלאת השכר בביטוח הלאומי".

האיחוד האירופי מתנגד להקמת בנק אזורי לפיתוח במזה"ת

"יש מספיק מוסדות פיננסים בעולם"

מאת אלוף בן
סופרו המדיני של "הארץ"

האיחוד האירופי מתנגד להקמת הבנק האזורי לפיתוח המזרח התיכון, שיזם שר החוץ, שמעון פרס.

האירופים הודיעו על עמדתם לארה"ב ולישראל לקראת כינוס היסוד של הבנק, שיתקיים בשבוע הבא בוואשינגטון, בחסותו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון. לטענתם, הם מתנגדים להקמת הבנק מכיוון שיש כיום בעולם די מוסדות פיננסיים למתן הלוואות, ואין צורך במוסד נוסף.

מקורות דיפלומטיים בישראל מעריכים, כי האיחוד האירופי גם מסתייג מכך שארה"ב תעמוד בראש מוסדות המזרח התיכון, ותדחק הצדה את האירופים, העומדים בראש קבוצת העבודה הרב-צדדית לענייני כלכלה בתהליך השלום.

גם בממשל האמריקאי יש הסתייגויות רבות מהקמת הבנק, במחלקת המדינה ובמשרד האוצר, אך פרס שכנע את קלינטון לתמוך ברעיון, והוא כפה את דעתו על פקידי הממשל. עם זאת, לא ברור כיצד תאושר ההצעה בקונגרס הרפובליקאי, המתנגד להשתתפות אמריקאית במוסדות מימון אזוריים.

חומר בעירה שהוטמן מתחת למכונית חונה בת"א גרם לפיצוץ; הרקע לא ברור

(ע). חומר תבערה, שהתלקח מתחת למכונית חונה שחנתה ברחוב ריינס פינת בן גוריון בתל אביב, גרם אתמול בערב לפיצוץ. איש לא נפגע ולא נגרם נזק. באזור נוצרו לחצי תנועה כבדים והתאספו אנשים רבים, ששמעו את הפיצוץ.

המכונית, שחנתה ליד תחנת אוטובוס, שייכת לתושב העיר שאין לו עבר פלילי. בשלב זה הרקע למעשה עדיין לא ברור, ומשטרת מרחב הירקון בתל אביב חוקרת בעניין. בעת שהודיעה נמסרה, סיימו חבלני המשטרה את בדיקתם, יתר שווידאו כי אין באזור חפצים חשודים או חומרי בעירה נוספים.

מתחת למכונית נמצאו שרידי מכל פלסטי: שרידים של חומר דליק. שרידי המכל והחומר הועברו לבדיקה במעבדות המשטרה.

החבלנים הפעילו גם את הרובוט המשטרתי, לאחר שהתעורר חשד כי יש שקיות שחורות גדולות שנמצאו מתחת למכונית החונה עלולות להיות מטעני חבלה – אך נברר שלא היה יסוד לחשד.

השיחות בין

(סוף מעמוד 1א)

חוני לערוך השגרירים. הכתבה מסתיימת בציטוט פקידים שאמרו, כי השגרירים רבינוביץ ומועלם הם צוות מושלם, שכן שניהם דיפלומטים בכירים, המקיימים קשר ישיר עם מנהיגיהם, שניהם היסטוריונים שחיברו ספרים על תקופת הפוסט-קולוניאליזם בסוריה, וחשים בנוחים דיים לפנות איש לרעהו בשמו הפרטי.

בעיתונות הערבית המקורבת לדמשק התפרסמו בשבוע שעבר פרטים על הצעות סוריה וישראל לסידורי ביטחון בגולן, שנידונו במפגש הרמטכ"לים אהוד ברק וחיכמת שיהאבי ב-22 בדצמבר בוואשינגטון, ועל חילוקי הדעות בין הצדדים באשר לסידורי הביטחון.

לדברי העיתונים "א-ספיר" ו"אל-חיאת", ישראל דרשה כי שטחו של האזור המפורז בסוריה, במסגרת הסדר שלום בין שתי המדינות, יהיה גדול פי תשעה משטח שיפורז בצד הישראלי של הגבול. מכך עולה, שישראל מבקשת שהיחס בין השטחים המפורזים משני צדי הגבול, יהיה דומה ליחס בין שטחן הכולל של סוריה וישראל.

מקורות ישראליים אמרו כי הצדדים לא חזרו על הדרישה שסידורי הביטחון יהיו "סימטריים", אלא דיברו רק על שוויון הדדיות, ובכך יש "קצה חוט" להמשך המו"מ. השבוע ייפגשו שגרירי ישראל וסוריה בוואשינגטון, איתמר רבינוביץ ואליד מועלם, עם מתאם צוות השלום האמריקאי, דניס רוס, כדי לסכם את מפגש הרמטכ"לים ולהכין את פגישת הקצינים הקרובה.

בשיחה עם סגן נשיא ארה"ב, אל גור, הבטיח נשיא מצרים, חוסני מובארק, שלא חל שינוי בעמדות משתתפי המפגש באלכסנדריה ביחס לתהליך השלום. גור שוחח עם מובארק בטלפון על מנת לברר את מהלכיה של מצרים, נוכח הדיווחים השליליים על החלטות שנפלו במפגש המשולש.

מקורות אמריקאיים מסרו שמובארק הרגיע את גור וכי התרשמו שהמפגש נועד לצרכים טאקטיים של המו"מ, ובעיקר ללחוץ על מדינות המפרץ לבלום את קצב הנורמליזציה עם ישראל. בעקבות מגעים שקיימו עם ריאד, טוענים האמריקאים שסעודיה לא התחייבה ללחוץ על מדינות המפרץ להאט את קצב ההתקדמות ביחסים עם ישראל.

בכיר לשעבר

(סוף מעמוד 1א)

לעבודה בשנת '91 וכיהן כעוזר של מי שהיה אז ראש חטיבת הכספים ושוק ההון בקונצרן, ידידיה גרינברג. לדברי רונן, הוא שוב חשף אז מעשים פליליים לכאורה שנעשו על ידי בכירים בכלל אינווסטמנט, וגם הפעם הוא פוטר מהחברה במסגרת הניסיונות לטייח את הפרשיות ולחפות על מבצעי העוולות.

בין השאר נטען, כי בתחילת שנות ה-90 היתה חברת טבע לקוח של כלל אינטרנשיונל, ועסקותיה התנהלו באמצעות חברת סיגמא, חברה העוסקת בתחום המט"ח. מטעם סיגמא עבד אדם בשם יעקב הרפז. בפברואר '93 ביצע הרפז עסקה עבור חברת טבע, ובגין עסקה זו היתה טבע זכאית לתשלום של 32 אלף דולר. הרפז הציע ל"דילר" הראשי של כלל אינטרנשיונל לדווח לטבע שהעסקה בוצעה ללא פרמיה. הרפז הציע כי במקום להעביר את התשלום בסך 32 אלף שקל לטבע, הוא יחולק באופן שווה בין כלל אינטרנשיונל וסיגמא: 16 אלף שקל לכל צד.

ה"דילר" סירב להשתתף במעשה ולכתוב דיווח כוזב, למרות שהרפז טען שישראל איגרא נתן את אישורו למעשה. רונן טוען כי איגרא אישר את העסקה ואת הדיווח הכוזב לטבע וכי חתם בעצמו על המסמך. זאת, למרות מאמציו של רונן וניסיונותיו להסביר לאיגרא כי מדובר בגניבה מלקוח. איגרא הורה שלא לדווח לטבע על הכספים המגיעים לה, כך שהפרמיה חויבה כעמלה מבלי שהדבר הגיע לידיעת טבע.

רונן טוען כי הוא דיווח לוועדת הביקורת של הקונצרן על מעשיו המודחים של איגרא, ואולם זו לא המליצה לנקוט צעדים נגדו. איגרא המשיך עוד כשנה לכהן כמנכ"ל, ואף מונה אחר כך להיות דירקטור בבנק המזרחי. רונן טוען כי הוא, לעומת זאת, זכה ליחס מתנכל מצד מנהלי הקונצרן והודח תוך זמן קצר מתפקידו. מאוחר יותר הוא פוטר.

טרם הוגש כתב הגנה.

צבי זרחיה מוסיף: יו"ר ועדת המשנה לשוק ההון של הכנסת, ח"כ סילבן שלום (ליכוד), יכנס מחר את הוועדה לדון באירועים בקונצרן כלל, שעליהם מצביע עמיר רונן. שלום מגבש רפורמה כוללת לצורך פיקוח על הנהלות של חברות ציבוריות, וטוען כי הוכח ששיטת הפיקוח הנוכחית פשטה את הרגל.

ח"כ שלום הגיש על שולחן הכנסת הצעת חוק, הקובעת כי ועדה ציבורית בראשות שופט היא שתמנה דירקטורים מטעם הציבור, ולא ימונו מועמדים שהוצעו על ידי בעלי המניות. זאת, מכיוון שאין ביכולתם לפקח באופן יעיל על פעולות ההנהלה שמינתה אותם. הוא גם מציע לעגן בחוק מתן הגנה לחושפי שחיתויות בחברות ציבוריות.

הדו"ח

(סוף מעמוד 1א)

רבים מסימני השאלה יישארו בעינם גם אחרי פרסום הדו"ח. חילוקי הדעות בקשר לאחריותם היחסית למחדלים של שר הביטחון משה דיין ושל הרמטכ"ל דוד אלעזר, שהיו בשעתו נושא למחלוקת ציבורית, ייוותרו על כנם. מהדו"ח המתפרסם ייצא דיין מחוזק יותר, בעיקר בכל הקשור להלכות ערב המלחמה, ולעומת זאת יומחש כי הרמטכ"ל אלעזר נפגע עוד יותר, משום שהוועדה חקרה את האירועים רק עד להתקפת הנגד של צה"ל, ב-8 באוקטובר. גם מבקריו של אלעזר יודעים כי הרמטכ"ל ניהל את המלחמה בצורה מוצלחת ביותר עד תומה. העובדה ששאר הימים לא נחקרו מעוותת בדיעבד את התמונה. מסגרת הבדיקה נקבעה לוועדה עם מינויה, אך היא לא טרחה לבקש שינוי כלשהו.

שאלה מרכזית אחת – מדוע לא גויסו המילואים ביום ששי ולמחרת, ביום הכיפורים, למרות הידיעות הרבות שזרמו למודיעין – תקבל הבהרה טובה יותר, אך אין לה עדיין תשובה מלאה. הוויכוח בין דיין לאלעזר, שתבע לגייס את כל האוגדות, התקיים ביום הכיפורים בבוקר, אך מתברר כי הרמטכ"ל יכול היה לגייס את כוחות המילואים כבר ביום ששי, אלא שהחליט להמתין לעוד הוכחות שמשהו אכן מתרחש. הוא סמך שהמודיעין יתן לו התרעה נוספת. מקריאת הדו"ח יתברר, עם זאת, כי למרות כל המחדלים הצליח צה"ל להתאושש לבסוף, והפך את המהלך לניצחון צבאי.

שתי אחיות נהרגו בתאונת דרכים בערב שבת בגליל המערבי

מאת גבי זהר

שתי אחיות מהכפר עבלין בגליל המערבי נהרגו בליל שבת בתאונת דרכים שבה נפצעו קשה נהגי שני כלי הרכב שהיו מעורבים בתאונה, בכביש נצרת-שפרעם סמוך לתחנת הדלק של ביר אל מכסור. האחיות שנהרגו הן כנס בשארה, ומריאנה דירין, וקרוב משפחתן שנהג במכונית הסיירה נפצע קשה, והועבר יחד עם נהג רכב הסובארו המסחרית, אף הוא נפצע קשה בתאונה, לבית החולים רמב"ם בחיפה על ידי אמבולנסים של מד"א.

התאונה אירעה סמוך לחצות בהתנגשות חזיתית של שתי המכוניות.

נוסעת שישבה לצדו של נהג המכונית המסחרית נפצעה באורח קשה.

חוקרי לשכת התנועה של משטרת מרחב הגליל, שפתחו בחקירת התאונה, טרם הגיעו למסקנה מה גרם לתאונה, והפרטים יתבהרו כאשר אפשר יהיה לחקור את שני הנהגים המאושפזים במצב קשה בבית החולים.

בתאונת עבודה בכפר בקה אל גרביה במשולש נהרג אתמול מריפיד מחמוד אבו מוך, בן 43, אחרי שהתחשמל בשעה שעסק בעבודות חשמל על גג ביתו. משטרת מרחב העמקים פתחה בחקירת נסיבות המוות.

(ע). הולך רגל בן 40 נפצע אמש באורח קשה בתאונת דרכים בראשון לציון. האיש חצה את הכביש שמתחת לגשר ראשל"צ. מכונית שעשתה את דרכה מכיוון צפון לדרום פגעה בו.

ניידת טיפול נמרץ של תחנת מד"א בראשון לציון הוזעקה למקום, ופינתה את הפצוע במצב קשה לביה"ח בתל השומר. משטרת התנועה של מרחב השפלה פתחה בחקירה.

תשעה בני-אדם, 6 מהם הולכי רגל, נהרגו השבוע בתאונות דרכים בכבישי הארץ. שניים מן ההרוגים היו נערים. השבוע נפצעו קשה בתאונות 27 בני אדם.

ברחוב ירושלים בראשון לציון נדרסה למוות לולה מרגלית בת 66. התאונה אירעה ביום ה' אחרי הצהרים, כאשר האשה חצתה את הכביש, הגיעה עד מוזנית הדרך ונשארה לעמוד. מערבל בטון הגיח לעומתה, לא הספיק לעצור, פגע בה וגרם למותה המיידי.

בבת-ים זוהתה גופתה של תושבת העיר באמאר חכמיאן בת 71, שנדרסה למוות ביום ד'.

קול-ישראל מסר, כי בשנת 1994 חלה עליה של כ-5% במספר ההרוגים בתאונות דרכים בהשוואה לשנת 1993.

הנתונים שנמסרו אינם סופיים והם מתייחסים למועדים שבין 1 לינואר השנה ועד 30 בדצמבר בשעות הבוקר. על פי הנתונים שנמסרו נהרגו בתקופה האמורה 530 בני אדם בתאונות דרכים בתחומי הקו הירוק בלבד. אשתקד נהרגו בתאונות דרכים בתחומי הקו הירוק לאורך השנה כולה 504 בני אדם.

קשיש חסר-בית קפא למוות

(ע). קשיש חסר בית קפא למוות בשכונת הדר הכרמל בחיפה. משטרת חיפה ומד"א הוזעקו שלשום בבוקר לרחוב הרצליה ע"י דיירי הסביבה, שגילו את הקשיש ללא רוח חיים בתוך בוך בחדר מדרגות בבית מגורים.

נמסר, כי נהג להתגורר ברחוב בתקופה האחרונה. צוות טיפול נמרץ של מד"א קבע את מותו של הקשיש. עפ"י הערכת מומחים, הוא מת מקור.

מדינת ישראל
משרד האנרגיה והתשתית
מינהל הדלק

הודעה בדבר עדכון מחירים מרביים למוצרי נפט (7)

לפי צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט), התשנ"ב-1992 וצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן), התשנ"ב 1992

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט), התשנ"ב-1992 (1), וסעיף 2 לצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן), התשנ"ב-1992 (2), אני קובע כי החל ביום כ"ט בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995) המחירים המרביים של מוצרי נפט הם כמפורט להלן:

1. חלק א: מחירי מוצרי נפט לצרכן בשקלים חדשים.

המוצר:	בנזין 96 אוקטן	בנזין נטול עופרת 95 אוקטן
א. מחיר לליטר בתחנה (כולל 17% מע"מ)	2.14	2.08
ב. מחיר לליטר בתחנה באילת	1.83	1.78

חלק ב: מחירים מרביים למוצרי נפט בשער בז"ן (אינם כוללים בלו)

	בשקלים חדשים
גז פחמימני עובה, ט"מ	492.08
גפ"מ כחומר זינה, ט"מ	492.08
נפטא כחומר זינה, ט"מ	461.05
בנזין 91 אוקטן, קו"ל	344.51
בנזין 96 אוקטן, קו"ל	381.99
בנזין 91 נטול עופרת, קו"ל	358.83
בנזין 95 נטול עופרת, קו"ל	388.89
דס"ל (קרוסין. נפט) במיכליות. קו"ל	381.01
דס"ל (קרוסין. נפט) בהזרמה. קו"ל	383.00
דס"ל (קרוסין. נפט) בהזרמה. ט"מ	476.96
סולר במיכליות. 0.4% גפרית. קו"ל	371.33
סולר בהזרמה. קו"ל	373.80
סולר במיכליות, 0.3% גפרית, קו"ל	371.33
מזוט קל במיכליות, קו"ל	347.29
מזוט קל בהזרמה, ט"מ	359.24
מזוט 1500 2.0% גפרית, ט"מ	343.08
מזוט 4000 2.0% גפרית, ט"מ	337.03
זפת 80/100, ט"מ	404.27
זפת ת.ב.ט"מ	343.08

2. המחירים של יתר מוצרי הנפט שנקבעו בצווים כפי שתוקנו בהודעות קודמות, ישארו בתוקפם ללא שינוי.

כ"ט טבת תשנ"ה (1 ינואר 1995)

יוסף קוליץ
מנהל מינהל הדלק
במשרד האנרגיה והתשתית

(1) ק"ת התשנ"ב, עמ' 258.
(2) ק"ת התשנ"ב, עמ' 262.

אחריות גמישה - קרן נאמנות

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

הקרן הינה קרן פתוחה

ניתנת בזה הודעה כי היום פורסם תשקיף להנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כ"א רשומות על שם המוצעות לציבור במחיר היחידה בתוספת הוספה של עד 1.5% מהמחיר היחידה.
היחידות האמורות מוצעות החל מיום 1 בינואר 1995 ועד ליום 31 בדצמבר 1995 שעה 11:00.

__מדיניות ההשקעות__

א. הסכם הקרן קובע כי מנהל הקרן ישקיע את אמצעי הקרן לפי שיקול דעתו המוחלט תוך התחשבות בטובת הקרן בלבד וזאת בכפוף להוראות כל דין. מנהל הקרן רשאי לבצע בכל עת עסקה בנכסי הקרן, כפי שיראה לו כרצוי לטובת הקרן ובהתאם לכך יהיה זכאי גם לקבוע את סכום המזומנים שיכללו בנכסי הקרן מעת לעת.

ב. בהסכם הקרן נקבע כי ההוראות דלעיל ניתנות לשינוי על ידי תיקון הסכם הקרן ללא צורך באישור על ידי החלטת אסיפה כללית של בעלי היחידות. על כל שינוי כאמור, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי לא יאוחר מתום שני ימי עסקים מיום שנתקבלו כל האישורים לשינוי ויפרסם על כך הודעה בשני עתונים יומיים בשפה העברית.

ג. מנהל הקרן רשאי בכפוף להוראות הדין לרכוש ולמכור אופציות (options): על פי הוראות הדין סך כל שווין של אופציות רכישה ואופציות מכירה המוחזקות בקרן למעט אופציות תיק מעו"ף (CALL I), לא יעלה על 10% מסך כל נכסי הקרן (פרטים בדבר מהות האופציות והסיכונים הכרוכים בהשקעה בהן ראה סעיף 5.4 לתשקיף).

ד. על פי סעיפים 63 ו-64 לחוק רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות את התנאים שבהם יהיה מנהל הקרן רשאי לבצע בעבור הקרן שבניהולו עסקאות אלה:
(1) קניה, מכירה ויצירת אופציות וחוזים עתידיים.
(2) מכירה בחסר.
(3) השאלה או חתימה על הסכם השאלה של ניירות ערך, לצורך עסקת מכירה בחסר ובלבד שאינה בעד קרן אחרת שבניהולו.

ה. מנהל הקרן זכאי לקבוע את סכום המזומנים שיכללו בנכסי הקרן מעת לעת.

ו. מנהל הקרן עשוי להשקיע עד 10% מנכסי הקרן בני"ע זרים (ראה סעיף 5.3 לתשקיף).

ממוצע ההשקעות העיקריות של הקרן (לפי ההחזקות בסוף כל חודש) בשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 היה כדלקמן:

	__בממוצע__
במניות וני"ע המירים	67.7%
אג"ח צמוד מדד	9.3%
מזומנים	16.9%

להלן פרטים על שיעור השינוי במחיר פדיון היחידות בקרן בהשוואה לשיעור השינוי במדדים שונים:

	בשנה שנסתיימה ב- 30.9.94	30.9.93
שעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	-11.60%	31.62%
שעור השינוי במדד מניות חופשיות	-23.65%	43.10%
שעור השינוי במדד אג"ח צמוד מדד	14.29%	7.51%
שעור השינוי במדד מחירים לצרכן	13.81%	10.42%

__השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן__

עפ"י הסכם הקרן מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי של עד 4% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (כמוגדר בתשקיף). למרות האמור לעיל כל עוד תשקיף זה בתוקף לא יעלה השכר השנתי של מנהל הקרן על 3.45% מהשווי השנתי האמור.
עפ"י הסכם הקרן השכר השנתי של הנאמן הוא 0.3% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (כמוגדר בתשקיף), ואולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכר הנאמן 0.25% משווי נכסי הקרן כאמור ובלבד שהתשלום המשולם בסוף כל שבוע לא יפחת מ-310 ש"ח (במחירי חודש אוקטובר 1994, כשסכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן ומתעדכן מידי חודש): בהתחשב בסכום המינימום השבועי הנ"ל כל עוד לא יגיע שווים של נכסי הקרן לכ-6,448,000 ש"ח (במחירי חודש אוקטובר 1994) יהיה שכר הנאמן גבוה מהשיעור דלעיל. (ראה סעיף 8.3 בתשקיף).

__הזמנות יחידות__

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות ניתן להגיש החל מיום 1.1.95 למנהל הקרן, באמצעות בנק אגוד לישראל בע"מ באמצעות חברים אחרים בבורסה או באמצעות סניפי הבנקים השונים שם גם ניתן להשיג עותקים מהתשקיף.
עותק מהתשקיף והעתק מהיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות לשם רישום. אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכישת יחידות.

מנהל הקרן: אחריות חברה לניהול קרנות נאמנות (1987) בע"מ
הנאמן: החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ

תאריך התשקיף: 1 לינואר 1995

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה
של חברתנו

הדסה שיקלר

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון כ"ט בטבת תשנ"ה
1.1.95 בשעה 13:00 בבית העלמין סנהדריה

בית חנות
הנוער הציוני

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

ד"ר ריצ'רד אבלין ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה וגילוי מצבה
ביום שלישי ב' בשבט תשנ"ה, 3.1.95, בשעה 14.00, בהר המנוחות גבעת שאול, ירושלים.
נפגשים ברחבה הראשית של בית העלמין.

המשפחה

לכל מנחמינו בכתב ובע"פ – תודה

אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה

מרכינה ראש ומשתתפת בצער המשפחות
על פטירתם של:

ורדה קני
אלישבע שוחט
פרופ' שלהבת פראייר
פרופ' אלכסנדר (לשק) כהן

ידידים ותיקים ומסורים מזה שנים רבות.

המועצה וההנהלה של
אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

שרה יצרי-רזיטל

ההלוויה תתקיים היום ביום ראשון כ"ט בטבת תשנ"ה (1.1.95)
בשעה 13:00 בבית העלמין "ירקון" (כביש חוצה שומרון)

אבלים:
בנה וכלתה: יובל ואהובה יערי
בדיה: ארנון וקיי, יהונתן ובועז
ינתה: נעה
מאי יערי
אחיו, אחותה וכל בני המשפחה

יושבים שבעה בבית בל יערי, רח' רבינא 13, רמת אביב

קואופרטיב "דן"

משתתף בצער העובד
שלום זלמן והמשפחה
על מות **האח** ז"ל

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מרכינה ראש
במות

גב' אנה פיינשטיין
ז"ל

יקירת התזמורת הפילהרמונית הישראלית

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של

אדית קוקואר (לבית לדרמן)

אלמנת פאול

הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, 1/1/95, בשעה 13.00, בבית הקברות הישן,
ליד בי הקברות הצבאי, בחיפה

אבלים:
בנהאשתו: דן ואביבה קוקואר
בתהבעלה: רות ויצחק חשמונאי
הנכדות ובעליהן: דפנה וגד הרן
דליה ושלומי אייל
תמי וירון פיינטוך
דורית ושי רייפר
נכדה: אורי חשמונאי
נינים: טל, רועי, יעל, עמית, מאיה ושחר

קואופרטיב "דן"

משתתף בצער העובד
אברהם מאיר והמשפחה
על מות **האב** ז"ל

הננו מודיעים בצער רב על פטירתה ללא עת של יקירתנו

טובה אברהמי

(לבית בן-צבי)

ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"ט בטבת תשנ"ה, 1.1.95, בשעה 14:30, בבית העלמין הישן בחוף הכרמל חיפה, בשער הראשי
אוטובוס ייצא בשעה 13.50 מבית הכנסת "אבות ובנים", רח' קלר 6, ובשעה 14:00 מבית משפחות בן-צבי / אברהמי, רח' דרך הים 49, חיפה

האבלים:
הוריה: רחל ויעקב בן-צבי
בעלה: ישראל אברהמי
בנה, כלתה ונכדיה: אלי, תמי, טל ואור אברהמי
אחותה וגיסה: תמר ונתן גדרון
אחייניה: רונית ושחר גדרון
אורית ויצחק חריט
גיסתה: רבקה (בקוצה) וינטר

יושבים שבעה בבית המשפחה, דרך הים 49, חיפה.

טייס המסוק שחצה את גבולה של צפון קוריאה שב לביתו בפלורידה

בוקסוויל, פלורידה (אי־פי). טייס המסוק האמריקאי, בובי הול, שב אתמול לביתו לאחר 13 ימי שבי בצפון קוריאה. הול בן ה־28 דיבר לראשונה בפומבי על כמה מפרטי התרסקות המסוק בנאום רגשני קצר שנשא לאחר שנחת שלשום בלילה בבסיס חיל־האוויר מקדיל שבטאמפה, כ־65 ק"מ דרומית לביתו בפלורידה.

עם הגיעו לביתו, יצא הול אל המרפסת שקושטה בשלטים עליהם נכתב "ברוך שובך בובי" ונרות לעטרות השכנים והסקרנים שהמתינו לבואו. הול הודה לבני משפחתו ולכל אלה שתמכו בו.

"בובי, נפגעתי"

בהודעה אותה קרא הול בנמל התעופה, הביע את השתתפותו בצערה של משפחת היילמן ואמר כי אינו יודע כיצד קרה שהמסוק חצה את הגבול: "לו ידעתי זאת, לא היינו מגיעים לשם. באמת חשבנו שאנו טסים דרומית לאזור המפורז. בפעם הראשונה בה הבנתי שדבר מה השתבש היתה כאשר שמעתי קול פיצוץ עז והחלון של המסוק קרס פנימה", אמר הול. "בבת אחת המטוס איבד מגובהו והתחלנו לצלול. דייב פנה אלי, ומלותיו האחרונות היו 'בובי, נפגעתי'".

הול ציין כי זכה ליחס טוב מאוד מצד הצפון קוריאנים בעת הימים שעשה שם. לדברי הול, היילמן מת ברגע ההתרסקות. הוא סירב לענות לשאלות הכתבים.

טייס המסוק האמריקאי, שהיה כשבוי בצפון קוריאה במשך 13 יום, הגיע ביום ששי בלילה לבסיס חיל האוויר מקדיל, שליד טאמפה, פלורידה – בו מפקדת מפקדות צבאיות אמריקאיות.

הטייס, ששוחרר ביום חמישי, פגש בבני משפחתו ובנציגי הצבא, לאחר שהגיע בטיסה מסיאול לפלורידה דרך אלאסקה, על סיפון מטוס של ממשלת ארה"ב. קודם לכן התקבל הטייס, שנראה חיוור ומתוח, בידי המזכיר האמריקאי של ועדת שביתת הנשק, קולונל מארק שומיטר. מפקד הכוחות האמריקאיים בקוריאה גנראל גארי לאק לחץ את ידו וקיבלו בברכה. הטייס הועבר לאחר מכן באמבולנס לבדיקה רפואית.

בבית הלבן הביע הנשיא קלינטון שביעות רצון על שחרורו של הול אך אמר כי הטייס הוחזק בצפון קוריאה זמן רב מדי.

בוואשינגטון נמסר כי בעת המו"מ לשחרור הטייס השבוי, הובהר לצפון קוריאה כי קשה יהיה להמשיך בדיון על ההסכמים הגרעיניים שלה עם ארה"ב, כל עוד יישאר הטייס בשבי. לקונגרס אין כל כוח ממשי שיוכל לעצור את המשך המו"מ, אולם הרפובליקאים הבהירו כי יוכלו לעכב את מתן הסיוע לצפון קוריאה, בעיקר אספקת נפט שהיתה אמורה להגיע השנה.

הנפט היה אמור לפצות את פיונגיאנג על אבדן האנרגיה כתוצאה מן ההסכם שנחתם לפני חודשיים, בו הוחלט כי על צפון קוריאה להקפיא את תוכניתה הגרעינית. כמו כן אמורה צפון קוריאה לקבל כורים גרעיניים חדשים שיפיקו פחות פלוטוניום מהכורים הקיימים. שחרור הול יביא לכך שהקונגרס לא יפעל לעיכוב ביצוע התנאים שבהסכם.

שום הסכמים

סיאול (ע"ד). ארה"ב לא ביצעה שום עסקה עם צפון קוריאה כדי להביא לשחרורו של טייס המסוק בובי הול, אלא עתה היא תוכל להמשיך במאמציה לביצוע ההסכם הגרעיני שהושג בין שתי המדינות באוקטובר – הודיע השליח האמריקאי, תומאס הובארד, ביום ששי. בקבלו בברכה את החלטת ממשלת צפון קוריאה לשחרר את הטייס הול, אמר הובארד עם שובו מפיונגיאנג ביחד עם הטייס המשוחרר, כי הצפון קוריאנים עשו את הדבר הנבון בהביאם בחשבון גורמים הומניטאריים. הוא הדגיש כי לא היה שום הסכם צבאי ולא היו שיחות צבאיות עם צפון קוריאה ולא יהיו בעתיד.

צילום: אי־פי

הטייס האמריקאי בובי הול מדבר עם כתבים בבסיס חיל אוויר באוסאן, דרום קוריאה, לפני עלייתו למטוס שהחזירו לארה"ב

קרבות עזים במוגדישו, בירת סומאליה; לפחות ארבעה בני אדם נהרגו

מוגדישו (רויטר וע"צ). לפחות ארבעה אנשים נהרגו ותשעה נפצעו בקרבות עזים שהיו אתמול בין פלגים יריבים בבירת סומאליה, מוגדישו.

בחילופי האש, שפרצו בשעות הצהרים, כבשו לוחמי מיליציית מורוסאדי את רובע ברמודה מידי יריביהם, לוחמי מיליציית אבגאל. הקרבות אתמול היו הקשים ביותר שהתחוללו בבירה מאז שלוחמי אבגאל השתלטו על אזורים ברובע מדינה, שהוחזק על ידי מורוסאדה, לפני 11 יום. רובע מדינה ורובע ברמודה נחשבים רובעים אסטרטגיים – בירתה קרוב לנמל התעופה ולנמל הים. בשליכת כוחות האו"ם, בירתה צפויה על שני הנמלים.

אנשי מיליציית אבגאל נאמנים לעלי מהדי מוחמד, שהכריז על עצמו נשיא סומאליה. לוחמי מורוסאדי נתמכים על ידי מוחמד פארה אידיד. קשר בספטמבר בקואליציה של עלי מהדי לבתנה הקואליציה הדיבה, הברית הסומאלית הלאומית של מוחמד פארה אידיד.

דובר של האו"ם, מייג'ור ווביר ג'אבאמא, אמר כי הקרבות אתמול פרצו לאחר שחיילי האו"ם האחרונים בירבאסומה שבו לאזור. אתמול שבו לדרבאבונה 300 חיילים שנינו בבאבאליה, כנגד בה נשבה 820 חיילים.

בבאבאליה אבדו לפייס בין השבטים היריבים בבאבאליה אמר דובר משלחת האו"ם בבירתה (UNOS). OM, ג'והן גבגו, כי מנהיגי הכרעים יקיים השבטים יתכנסו בשבוע הבא בהאחרונה, בירת הדאן. פקידי האו"ם אמרו כי בפגישה לא ישתתפו מנהיגים פלגיים ומנהיגי מיליציה שבשיחות בבני אידיד.

ארה"ב מאיימת להטיל מכסי מגן על היבוא מסין

וואשינגטון (אי־פי). הממשל האמריקאי פרסם אתמול רשימת מוצרים שארה"ב מייבאת מסין, והזהיר כי יטיל עליהם מכסי מגן גבוהים – אם סין לא תפעל להפסקת ההפרות של זכויות היוצרים של תוכנות מחשב, סרטים ופזמונים אמריקאיים.

בהודעה נאמר, כי הסכום הכולל של המכסים שיוטלו יהיה 2.8 מיליארד דולר והם יקפיצו את מחירי המוצרים המיובאים בשיעור של עד 100%. המוצרים כוללים נעלי ספורט, בגדים, צעצועים ומוצרים אלקטרוניים – המבוקשים מאוד בארה"ב.

ארה"ב פנתה לסין לראשונה לפני כשנה בדרישה שתפעל להפסקת ההפרות של זכויות יוצרים ופטנטים אמריקאיים – הפרות שלטענתה עולות לחברות אמריקאיות 800 מיליון דולר בשנה. ארבע השיחות בין שתי המדינות נפסקו בדצמבר, לאחר שהסינים טענו כי האמריקאים מציגים דרישות בלתי סבירות. הסינים גם הזהירו, כי הטלת סנקציות על מוצריהם תוביל לתגובה נגד מוצרים אמריקאיים המיובאים לסין.

נציג האו"ם ברואנדה:

האו"ם יגנוז תוכניתו לשלוח 5,000 משקיפים למחנות הפליטים בזאיר

קיגאלי (רויטר). הנציג המיוחד של האו"ם ברואנדה, שהריאר חאן, אמר אתמול כי מועצת הביטחון תוותר ככל הנראה על תוכניתה לפרוס באזור 5,000 משקיפי או"ם, בגלל מחסור במימון ובכוח אדם. תחת זאת, אמר, יתרכז האו"ם בסיוע למשטרה של זאיר לשמור על ביטחונה.

חאן אמר כי התוכנית למשלוח 5,000 משקיפים לזאיר, שהוצעה על ידי מזכ"ל האו"ם, בוטרוס גאלי, היתה יקרה מדי וביצועה היה מצריך זמן רב מדי.

כחלופה להצעה דנו פקידים של האו"ם במתן סיוע לוגיסטי לזאיר, כולל ג'יפים, משאיות, ציוד תקשורת, מדים ואפודי מגן לחיילים. האו"ם לא יסייע באספקת נשק, אך יקבל על עצמו את האחריות להעברת כוחות זאיריים ולאספקת מזון, הוסיף חאן.

בוטרוס גאלי הציע בנובמבר לשלוח כוח משקיפים של האו"ם למחנות הפליטים בזאיר, לאחר ש־16 ארגוני סיוע איימו לנטוש את המחנות. ארגוני הסיוע אמרו כי פקידים ואנשי מיליציה מבני ההוטו מנעו מהסיוע להגיע לפליטים הזקוקים לו ביותר, וכן מנעו מהם לשוב לרואנדה.

"דר שפיגל": גרמניה משמשת בסיס לוגיסטי לקיצונים האיסלאמים באלג'יריה

מאת יהודית וינקלר
שליחת "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). דרום מערב גרמניה מהווה את אחד הבסיסים הלוגיסטיים של הארגונים הפונדמנטליסטיים של אלג'יריה, מדווח שבועון החדשות "דר שפיגל" בגיליונו החדש.

לדעת גורמי ביטחון, שצוטטו על ידי השבועון, חטיפת מטוס איר פראנס בשבוע שעבר בוצעה בסיוע לוגיסטי מגרמניה, והבסיסים במדינה מהווים גם תחנות מעבר להברחת נשק לאלג'יריה. אין זה מן הנמנע שמעקב או ניסיון להרתיע גורמים קיצוניים אלה יגרור עימות עמם על אדמת גרמניה, הדגישו גורמי הביטחון.

עוד מדווח השבועון, כי ברחבי גרמניה מתגוררים כ־100 פלשתינאים החשודים בהשתייכות לקבוצת טרור של הפלג האיסלאמי הקיצוני הפלשתיני, הנתונים תחת מעקב צמוד של גורמי ביטחון.

תיכננו לחטוף מטוס צרפתי נוסף

פאריס (ע"צ). הקיצונים האיסלאמים שחטפו את מטוס איר פראנס באלג'יר התכוונו לחטוף מטוס צרפתי שני, אולם הוא המריא לפני שהם הספיקו לעלות עליו, מסר שלשום העיתון הפאריסאי "לה פיגארו". העיתון טען, כי טייס מטוס חברת אייר־אינטר שנחת באלג'יריה בשבת שעברה קיבל אזהרה ממגדל הפיקוח שטרוריסטים משתלטים באותו רגע על מטוס, וכי קיימת סכנה שגם המטוס שלו ייחטף. הקברניט הדליק על ההוראה מיידית וכך ניצל המטוס.

המורדים במקסיקו הכריזו על הפסקת אש זמנית; קוראים לחידוש המו"מ

שר האוצר התפטר; הנשיא סדייו הודיע על תוכנית חירום לייצוב הכלכלה

סאן כריסטובל דה לאס קסאס (אי־פי). ראשי המורדים בדרום מקסיקו, המכנים עצמם "צבא השחרור הזאפטיסטי", הבטיחו אתמול לא לערוך מתקפות כלשהן בששת הימים הראשונים של השנה החדשה, וקראו לכל שובתי הרעב למען השכנת שלום במדינה המחוזית צ'יאפאס להפסיק את שביתתם.

את שביתת הרעב החל ב־19 בדצמבר הבישוף הקתולי סמואל רואיז, ששימש כמתווך בין המורדים לבין הממשלה. שביתת הרעב שלו נועדה להביא את שני הצדדים לחזור לשולחן הדיונים, ועד מהרה הצטרפו אליה עשרות מקסיקאים ברחבי המדינה.

דובר של המורדים מסר, כי הצעדים החדשים נועדו "לפתוח את הדלת להפסקת אש יציבה, ומשם לחידוש שיחות השלום".

מקסיקו סיטי (ע"ד). שר האוצר של מקסיקו, חיימה סרה פוצ'ה, התפטר ביום חמישי, ונשיא מקסיקו, ארנסטו סדייו, יצא במקביל בהכרזה על "תוכנית חירום כלכלית", שמטרתה להציל את המשק המקסיקאי, העומד על סף משבר. בנאום לאומה דיווח סדייו על שורה של "צעדים קשים", אך הבהיר כי שנועדו למנוע סחרור אינפלציוני כתוצאה מן הפיחות שבוצע בשבוע שעבר.

סדייו הודיע, כי קיבל את התפטרות חיימה סרה, כלכלן שלמד בארה"ב ואשר רבים מאשימים אותו בביצוע הפיחות, הראשון במקסיקו בשבע השנים האחרונות. במקומו מונה לתפקיד גיירמו אורטיז, עד היום שר התחבורה והתקשורת. אורטיז היה סגן שר האוצר בממשל הקודם, ומינויו הביא לאנחות רווחה בשוקי ההון של מקסיקו, שם איבדו משקיעים מיליארדי דולרים בשבוע האחרון.

וואשינגטון (ע"ד). נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הכריז, כי הוא תומך במאמצי הרפורמה הנעשים במקסיקו, וציין כי ארה"ב בוחנת "מה באפשרותה לעשות" כדי לייצב את הפזו.

קלינטון אמר כי הוא מתייחס למשבר המטבע במקסיקו "ברצינות רבה. אנו מנהלים שיחות עם ממשלת מקסיקו בנוגע למידת העזרה שנוכל להגיש".

ארה"ב, שהדאגה מצניחתו התלולה של הפזו, הולה לארגן חבילת הצלה, בתקווה לסייע לשכנתה הדרומית לייצב את כלכלתה. פקידי ממשל בכירים בארה"ב מנהלים דיונים עם עמיתיהם בקנדה ובקבוצת שבע המדינות, כדי לארגן כספים נוספים לרזרבות המטבע של מקסיקו.

שלושה הרוגים בשני פיגועי טרור נגד תיירים בטורקיה

בפיגועים גם נפצעו 24 בני אדם

איסטנבול (ע"ד). פצצה התפוצצה שלשום במלון במרכז איסטנבול, וגרמה למותה של מדריכת תיירים טורקית ולפציעתם של שני גברים, מסרו מנהלי המלון.

לדברי מנהל מלון מארמארה, ביקה גידלי, הפצצה היתה בכיס של מעיל, שהיה תלוי בבית קפה בכניסה למלון. בית הקפה המה אדם בעת ההתפוצצות, אך עוצמתה היתה פחותה יחסית, מאחר שהמעיל היה תלוי מאחורי מקרר.

רסיסי זכוכית פגעו במדריכת התיירים, בת 37, בצווארה, והיא מתה עוד לפני שהועברה לבית חולים. שני גברים טורקים – משורר מפורסם ומבקר קולנוע – נפגעו מרסיסי הזכוכית.

אף ארגון לא נטל על עצמו את האחריות לפיגוע, המשטרה חוקרת את נסיבותיו. "פיגוע זה לא נערך נגד המלון שלנו, אלא נגד כל ענף התיירות", אמר גידלי.

כתשע שעות לאחר התפוצצות הפצצה במלון, תקפו ארבעה אלמונים בנשק קל וברימונים אוטובוס תיירים, שנסע מאנקרה לאיסטנבול. שניים מהנוסעים נהרגו ו־22 נפצעו, מסר דובר משטרתי. הדובר אמר כי ההתקפה בוצעה ע"י שלושה גברים ואשה, שעלו על האוטובוס באנקרה.

"הם עצרו את האוטובוס קרוב לאיזמיט, פתחו באש על הנוסעים, זרקו רימון ואח"כ נמלטו במונית", אמר הדובר. הדובר ציין כי המשטרה אינה יודעת את זהות התוקפים, אך הוסיף כי בשנה האחרונה ביצעו המורדים הכורדים פיגועים רבים באיסטנבול ובאנקרה. רבים מהפיגועים הופנו כלפי יעדים תיירותיים, במטרה להרוס את תעשיית התיירות הטורקית.

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירי אשפוז ושירותים אמבולטוריים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו–1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו-1985 (1), אנו קובעים כי מותר להעלות את מחירי השירותים המפורטים להלן בשיעור 13.18% מעל למחירים הקובע (2):

1. אשפוז יולדות וכן אשפוז על ידי קופות החולים או משרד הבטחון בבתי חולים כלליים;
2. המחירים הדיפרנציאליים המפורטים בצו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (מחירים מרביים לשירותים רפואיים), התשנ"ג - 1993 (3);
3. אשפוז בבתי חולים כלליים שלא על ידי קופות החולים או משרד הבטחון כמפורט בסעיף 1, ושירותים אמבולטוריים בבתי חולים כלליים, למעט בדיקת מי שפיר;
4. אשפוז שירותים אמבולטוריים בבתי חולים שאינם כלליים;
5. שירותים אמבולטוריים הניתנים במערכת הבריאות הציבורית מחוץ לבתי חולים;
6. בדיקת מי שפיר.

תחילתו של היתר זה ביום כט' בטבת התשנ"ה (1 בינואר 1995).

כ"ז טבת התשנ"ה, 29 בדצמבר 1994

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

אפרים סנה
שר הבריאות

(1) ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
(2) י"פ התשנ"ד, עמ' 4605.
(3) ק"ת התשנ"ג, עמ' 875; התשנ"ד, עמ' 626.

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
להק - אנקור קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור ותושבי חוץ של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על שם, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה.

היחידות המוצעות

יחידות הקרן מתאימות ל"תושבי־חוץ" בעלי פקדון לא תושב (לא כולל בעלי פטור ותושבי ישראל) כהגדרתם בחוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח-1978 על תוספותיו והיתריו כפי שיהיו בתוקף מעת לעת [להלן: "חוק הפיקוח"] (ראה סעיף 1.1 להלן)].
"בעלי פטור"-תושבי ישראל כהגדרתם בהיתר הפיקוח על המטבע לא יהיו רשאים לרכוש יחידות בקרן. התשלום תמורת רכישת היחידות ייעשה אך ורק בשקלים חדשים שהומרו ממטבע-חוץ המופקד בפקדון תושב של תושב-חוץ או מפקדון לא תושב (שקלים) של תושב חוץ.
מחירי היחידה והפדיון יהיו נקובים בשקלים חדשים מבוססים על שווי נכסי הקרן בשקלים חדשים.

הצעה במחיר מוגדר

החל מ־1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.0%.

הצעה רגילה

החל מ־31.1.95 משעה 14.00 ועד 31.12.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 2.0%.

מדיניות ההשקעות

על־פי המדיניות הנוכחית, תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:
(א) בניירות־ערך ישראליים, הנסחרים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
(ב) עד 10% מסך נכסיה בניירות־ערך ישראליים וזרים הנסחרים בבורסות או בשוקי ניירות־ערך בחו"ל.
(ג) יתרות המעבר שנוצרות במסגרת פעילות הקרן, תוחזקנה בפקדון לא תושב במטבע־חוץ על שם הקרן (במסגרת השער המותר על־פי דין - כיום 45% מסך נכסי הקרן) וכן בשקלים חדשים להחזקת יתרות המעבר בשקלים חדשים עד להשקעתן בניירות־ערך בהתאם לאמור לעיל, בכפוף להוראות חוק הפיקוח על המטבע והתקנות וההיתרים על־פיו.
הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות ועל גורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 18-19 בתשקיף.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל כשאחד מהם בעברית והאחד באנגלית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.
הרכב ההשקעות העיקריות, בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
במניות כ־83%.
בני"ע ישראליים וזרים הנסחרים בחו"ל כ־5%.
במזומנים (כולל מק"מ) כ־11%.
מנהל הקרן יפעל במסגרת תוקפו של ההיתר המיוחד שקיבל מאת בנק ישראל הפיקוח על מטבע־חוץ גם לאחר 31.12.95 (ראה נספח א' בתשקיף).
הקרן הינה קרן מסוייגת לצורכי מס (ראה פרק 7 בתשקיף).

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, מנהל הקרן והנאמן זכאים לקבל, יחד, שכר שנתי השווה ל־3.5% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה שכרו של מנהל הקרן 2% ושכרו של הנאמן יהיה 0.2% מהשווי השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן (ראה סעיפים 6.7 ו־6.8 בתשקיף).

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב־% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של יחידות	-20.5	39.4
מדד כל המניות המירים	-23.6	43.1
השער היציג של דולר	5.1	17.9
תשואה דולרית ליחידות (נטו)	-16.4	18.2
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

הנוסח העברי של התשקיף הוא הקובע. תרגום התשקיף לאנגלית מופיע בצידו השני של תשקיף זה. מתרגם התשקיף אישר כי התרגום לאנגלית משקף נכונה את הנוסח העברי (האישור צורף בפתח התרגום לאנגלית).
עותקים מהתשקיף והיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראל בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ**
מנהל הקרן: **להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.**

1 בינואר 1995

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
להק צופית - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, רשומות על־שם בנות 100 יחידות או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מוגדר

1. החל מ־1.1.95 משעה 8:30 ועד 31.12.95 בשעה 11.00, או בשעה מאוחרת יותר, כאמור בסעיף 1.3.6 להלן, מוצעות היחידות בימים 9־10־11 של כל חודש, כל אחת, תמורת תשלום מחיר היחידה, כפי שייקבע ללא תוספת הוספה. על כל שינוי האמור לעיל, תפורסם הודעה בעיתון.
2. החל מ־1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 11.00, או בשעה מאוחרת יותר, כאמור בסעיף 1.3.6 להלן (לגבי הימים 9־10־11 בינואר 1995, ראה סעיף 1 לעיל), מוצעות בזה היחידות, כל אחת, תמורת תשלום מחיר היחידה, כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.75% או פחות כמפורט בתשקיף.

הצעה רגילה

החל מ־31.1.95 שעה 11.00 ועד 31.12.95 בשעה 11.00, או בשעה מאוחרת יותר, כאמור בסעיף 1.3.6 להלן, מוצעות היחידות כל אחת תמורת תשלום מחיר היחידה, כפי שייקבע בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על־פי הסכם הקרן ועל־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:
(א) לפחות 25% בניירות־ערך, בהם לפחות הקרן צמודה, במלואה או בחלקה, למדד המחירים לצרכן ו/או לפי בריר"ה.
(ב) לפחות 25% בניירות־ערך נסחרים במטבע־חוץ או בניירות־ערך, בהם לפחות הקרן צמודה, במלואה או בחלקה, למטבע־חוץ ו/או לפי ברירה.
(ג) לפחות 25% במניות, בכתבי אופציה ובניירות־ערך הניתנים להמרה במניות.
הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות ערך זרים הנסחרים בחו"ל.
הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות ועל גורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 19־20 בתשקיף.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.
הרכב ההשקעות העיקריות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
במניות (כולל בכתבי אופציה ובני"ע הניתנים להמרה במניות) כ־31%.
באגרות־חוב צמודות ונסחרות במטבע חוץ כ־31% (מתוכם כ־4% בחו"ל).
באגרות־חוב צמודות למדד כ־30%.
במזומן כ־8%.
מנהל הקרן אינו מחוייב על שעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

בהתאם להסכם הקרן, זכאים מנהל הקרן והנאמן לקבל לעצמם, יחד, תשלום שנתי אשר יהיה שווה ל־2.2% מהשווי השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה השכר השנתי של מנהל הקרן בשיעור של 1.7% מהשווי השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור של 0.2% (עד לתשקיף זה היה שכרו של מנהל הקרן 1.3%).

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב־% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	0.8	20.5
מדד כל המניות והמירים	-23.6	43.1
מדד אג"ח צמודות למדד	15.0	7.9
מדד אג"ח צמודות וקשורות מט"ח	17.3	17.2
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף והיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ**
מנהל הקרן: **להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ**

1 בינואר 1995

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות חוץ

כחות קרקע רוסיים חדרו לגרוזני; צ'צ'ניה טוענת כי כוחותיה הודפים את המתקפה

בניין הפרלמנט הצ'צ'ני נפגע; דווח כי הנשיא דודאייב שוהה בבונקר מתחת לארמון הנשיאות

צבי טריפי. כוחות קרקע של צבא רוסיה פתחו אתמול במתקפה על בירת צ'צ'ניה, גרוזני, ופרצו לתוך העיר. הפגזות ארטילריות כבדות וטילים ששוגרו לעבר גרוזני העלו באש מספר בניינים במרכז העיר, בהם בניין הפרלמנט, הסמוך לארמונו של נשיא צ'צ'ניה, ג'והאר דודאייב.

ממשלת צ'צ'ניה טענה אתמול בערב כי הדפה את מה שהיא כינתה מתקפה הרוסית על גרוזני, "שהיא צפתה זה זמן מה". דוברו של דודאייב, מאבלודי אודוגוב, שדיבר בקול רועד ונרגש בטלוויזיה הצ'צ'נית, אמר כי כוחות צבא צ'צ'ניה הרסו עוצבות רוסיות לאחר שהתנהלו בתוך גרוזני, וכן שבו רבים מחייליה של מוסקווה.

"ניצחון מוסרי"

היא דודאייב עצמו המשיך להפגין נחישות, והכריז כי צ'צ'ניה הזעירה זכתה ב"ניצחון מוסרי" בעצם העובדה שהיא עדיין מחזיקה מעמד למרות המצור הרוסי, הנמשך כבר כמעט שלושה שבועות.

"למרות עוצמתו האדירה של הצבא הרוסי התוקף את גרוזני, העם הצ'צ'ני כבר זכה לניצחון מוסרי", אמר דודאייב בנאום משודר שנשא לכבוד השנה החדשה, ושבו פנה לעמי צ'צ'ניה ורוסיה. כך מסרה סוכנות הידיעות אינטרפאקס.

תקפו משני כיוונים

אולם צבא רוסיה הודיע אתמול בלילה, כי חייליו שולטים בתחנת הרכבת המרכזית וברבים מבנייני הממשלה בגרוזני. דובר הצבא הבטיח להמשיך במה שלדבריו איננו כיבוש, כי אם "פעולה לפריקת הלוחמים המורדים מנשקם ולהשבת הסדר על כנו". כך דיווחו סוכנויות הידיעות הרוסיות.

ההסתערות על גרוזני אתמול ציינה את אחד מימי הקרבות העקובים ביותר מדם מאז תחילת המתקפה בת 20 הימים של כוחות הקרמלין על הרפובליקה. קבוצה של חברי פרלמנט ליברליים מרוסיה, שביקרה בגרוזני, הופיעה אתמול בערב בראיון בטלוויזיה הצ'צ'נית והפצירה בנשיא רוסיה, בוריס ילצין, "לשים קץ לשפיכות הדמים".

שלשום אמר ראש מטהו של ילצין, סרגיי פילאטוב, כי כבר מאוחר מדי ליישוב הסכסוך בדרכי שלום.

נראה כי כוחות צבא רוסיה תקפו משני כיוונים לפחות, מצפון ומדרום מערב. אולם קשה היה להתחקות אחר התקדמות הכוחות, משום שעשן כבד שעלה מתשע שריפות, לפחות, שפרצו בבתי הזיקוק על שם לנין ובאזור התעשייה של גרוזני, השחיר את שמי העיר מוכת־הפגזים זמן קצר לאחר שהחלה ההתקפה, בשעות הבוקר המאוחרות.

טילים פגעו במרכז גרוזני ולוחמים משני הצדדים ירו כדורים נותבים כמה מאות מטרים מארמון הנשיאות. קולות של מכונות ירייה ואש רובים הדהדו במרכז העיר. מפציצים רוסיים מדגם סוחוי חגו מעל. תושבים מבוהלים שעדיין נותרו בעיר הסתתרו במרתפים ובמקלטים שעה שתותחי צבא רוסיה הלמו בעיר בקצב של שניים או שלושה פגזים לדקה.

דווח כי דודאייב שוהה בבונקר מתחת לארמון הנשיאות ביחד עם משלחת חברי הפרלמנט הרוסים המתנגדים למעורבות הרוסית בצ'צ'ניה.

במרחק של כ־50 מטרים מהארמון ניתן היה לחזות באש שאחזה בבניין הפרלמנט, הניצב ב"כיכר החירות" בעיר.

"סכנת אסון אקולוגי"

סוכנות הידיעות אינטרפאקס ציטטה פקיד במשרד החוץ הצ'צ'ני שדיווח על שריפות חדשות בבתי הזיקוק כתוצאה מהפגזות תותחים והפצצות מהאוויר. שלשום נחתו פגזי ארטילריה רוסיים בסמוך למפעל אמוניה, שבו מאוחסנת, לדברי שני הצדדים, כמות עצומה של חומרים רעילים.

"העיר חשופה לסכנה של אסון אקולוגי", אמר חבר הפרלמנט הרוסי ויקטור שנים, השוהה בגרוזני. "עלינו לכבות את האש בטרם תגיע לחומרים הנפיצים. במקום לעשות זאת, יורים חיילי הצבא הרוסי על בתי אזרחים".

תצלום: איי־פי

תושבים צ'צ'נים עומדים בסמוך ללהבות העולות מצינור גז טבעי שנפגע אתמול בהפצצה של הכוחות הרוסים על גרוזני, בירת צ'צ'ניה

יומן

אכזבה הדדית

השנה שחלפה התאפיינה באכזבה הדדית בין המערב לבין המדינות הקומוניסטיות לשעבר: בעיני המערב, רבות ממדינות מזרח אירופה לא נטשו שיטות מתקופת הכלכלה הסוציאליסטית, בעוד שבעיני רבים במזרח, המעבר לכלכלת השוק לא הביא לשיפורים במשק ובתנאי החיים להם ציפו.

האכזבות ההדדיות לא הוקלו ב־1994, אך גם במערב וגם במזרח קיוו שארבע שנים אחרי התמוטטות המשטרים הקומוניסטיים יהיו תוצאות התמורה מוחשיות ורחבות יותר. עם זאת, קיים הבדל חשוב בין שני הצדדים: במערב המאוכזבים הם מדינאים, כלכלנים ואנשי עסקים; במזרח התבדו ציפיות של חלקים ניכרים מהאוכלוסייה.

"הרבה מן ההפרטה לא היתה יותר מאשר שינוי קוסמטי", נאמר בדוח מכון אדם סמית הלונדוני, העוקב אחרי התפתחות הכלכלה החופשית. בדו"ח מובאת רשימה ארוכה של חברות ממשלתיות במדינות המזרח שנמכרו לסקטור הפרטי אך למעשה נשארו בידי מנהליהן הקודמים, ופועלות באותם שווקים מוגנים שמהם נהנו בתקופת הבעלות הממשלתית.

מאידך, במדינות הקומוניסטיות לשעבר, מזהה הציבור הרחב ליברליזציה כלכלית עם ירידה ברמת החיים והידרדרות השירותים החברתיים. השפע המוצע למי שיכול לשלם, עדיין מחוץ להישג ידם של רוב הצרכנים, והירידה בערך הקנייה של השכירים, וביחוד הגמלאים, עדיין לא באה על תיקונה. ממשלות ואנשי כלכלה מזרח־אירופים מתלוננים על מחסומים מנהליים שמערב אירופה ממשיכה לערום בפני יבוא תוצרת חקלאית, הלבשה ופלדה מן המזרח, ועל מיעוט ההשקעות המערביות.

הטרוניות ההדדיות הפכו לוויכוח על מה קודם למה: השווקים הפתוחים וההשקעות המערביות, או הליברליזציה האמיתית של כלכלות המזרח.

אליהו סלפטר

הצדדים היריבים בבוסניה חתמו על הסכם הפסקת אש ל־4 חודשים

סרייבו (איי־פי). מנהיגי הסרבים־הבוסנים וממשלתה המוסלמית של בוסניה חתמו אתמול בערב על הסכם להפסקת כל מעשי האיבה ברפובליקה לארבעה חודשים. ההסכם, שנחתם לאחר שבוע של מסעי דילוגים נמרצים של מפקד האו"ם בבוסניה, הגנרל סר מייקל רוז, מרחיב את תנאי הסכם הפסקת האש הזמנית שנחתם לפני שבוע בין הצדדים היריבים.

בשם ממשלת בוסניה חתמו על ההסכם נשיא בוסניה, אליה איזטבגוביץ', וכן מפקד כוחות הצבא המוסלמיים, ראסים דליץ'. יאסושי אקאשי, שליחו המיוחד של מזכ"ל האו"ם ליוגוסלוויה לשעבר, חתם בשם ארגון האומות המאוחדות.

לאחר חתימת נציגי הממשלה הבוסנית על ההסכם בסרייבו יצאו אקאשי ורוז לפאלה כדי לקבל את חתימתם של המנהיגים הסרבים, שללא חתימתם לא היה להסכם כל תוקף מחייב. במפקדתם בפאלה, כפר הררי מחוץ לסרייבו, חתמו על ההסכם מנהיג הסרבים־בוסנים, ראדובן קאראדז'יץ', ומפקדם הצבאי, ראטקו מלאדיץ'.

התקווה היא כי ההסכם, שנחתם ביום האלף למצור על סרייבו, ישתיק את התותחים ברפובליקה שסועת הקרבות לפחות עד מאי 1995.

זמן קצר לפני שנחתם ההסכם על ידי הממשלה, מסר מקור בוסני בכיר לכתבים כי הגרסה האחרונה של ההסכם מגדירה את גבולות שש "האזורים המוגנים" של האו"ם ואת השטחים המפורזים מסביב להם, וכן את קווי החזית שלאורכם יפטרלו משקיפי האו"ם.

על פי מקור זה, ביקשה ממשלת בוסניה כמה הוספות להסכם, כולל פתיחתם של "נתיבים כחולים" לתנועה חופשית של אנשים ואספקה אל סרייבו וממנה.

דובר מטעם האו"ם, לוטננט־קולונל גארי קאוארד, אמר אתמול, בהתייחסו לשינויים שאותם דרשה ממשלת בוסניה, כי "במהותו של דבר, הם שוליים".

הסכם הפסקת האש שעליו חתמו אתמול הצדדים היריבים הוא חלק מחבילה מקיפה יותר, הכוללת חידוש אפשרי של שיחות השלום. לפי תנאי ההסכם, שני הצדדים יפסיקו את כל הלחימה עד ל־1 במאי, 1995, קווי החזית יוקפאו, וחלק מהכוחות הלוחמים יסוגו מעמדותיהם.

לפי ההסכם, שהושג בתיווכו של נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר, יהיה המשא ומתן לשלום כולל מבוסס על תוכנית השלום של קבוצת הקשר הבינלאומית. לפי הסכם זה יחולק שטחה של בוסניה בין הסרבים, שיקבלו 49%, לבין פדרציה מוסלמית־קרואטית, שיקבלו 51% מהשטח.

מזג האוויר

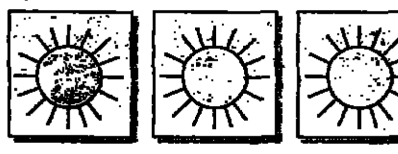

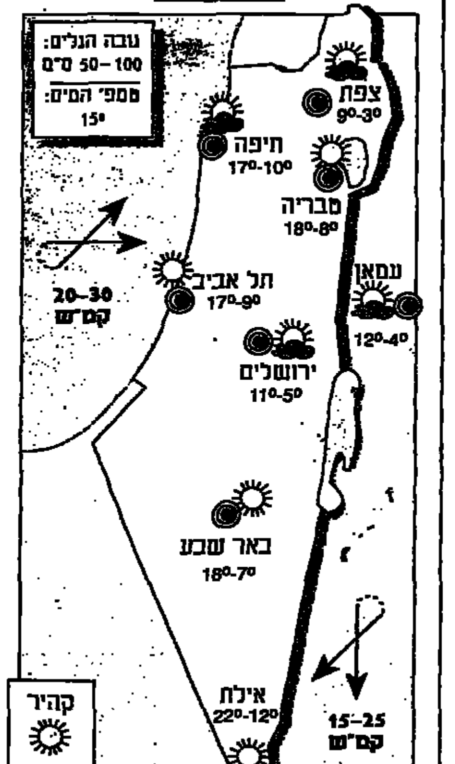

מעונן

מעונן עד מעונן חלקית בצפון הארץ, במרכז מעונן ובדרום נאה. הים יהיה גלי; גובה הגלים מ־50 עד 100 ס"מ; טמפרטורת המים – 15 מעלות. רוח דרום־מערבית עד מערבית תנשוב במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, תנאי ראייה – לא טובים. בחרמון מעונן חלקית, תנאי הגלישה בינוניים. האתר פתוח למבקרים מ־8:30 בבוקר עד 16:00.

המפה הסינופטית: שקע עמוק בצפון אירופה שמרכזו בשוודיה נע באיטיות מזרחה לכיוון פינלנד, וגורם למזג אוויר סוער בסקנדינוויה. רכס חלש מצפון אפריקה לכיוון מרכז אירופה גורם שם למזג אוויר מעונן. מערכת חלשה באזור מזרח הים התיכון גורמת למזג אוויר בלתי יציב, לעננות ולגשם לפרקים באזורנו. אותה מערכת תנוע מעט מזרחה ומזג האוויר יתייצב.

מחר – מזג אוויר נאה; בימים שלישי ורביעי – נאה עם כמויות משתנות של עננות גבוהה.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 31.12.94 שעה 17:00

	הכמות שנוספה	מצטברת העונה	ממוצע רב שנתי
תל אביב	38	594	560
הגליל המערבי	26	439	640
חיפה	0.5	414	540
דרום הכרמל	2	517	580
נתניה	53	610	570
השרון	37	575	580
יבנה	20	514	540
ירושלים	5	506	550
יריחו	1.7	148	163
באר שבע	--	237	205
אילת	--	11	32

מפלס הכנרת

המפלס ב־31.12.94 –210.31 – עליה של 3 ס"מ מאתמול; 141 ס"מ מתחת לקו האדום

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:40	16:46	06:16	17:02

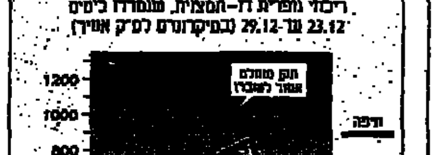

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	9	12	מעונן חלקית
אמסטרדם	7	9	נאה
אתונה	12	16	מעונן חלקית
בריסל	5	5	גשום
ברלין	6	7	מעונן
וינה	6	9	רוחות חזקות
ז'נבה	6	7	מעונן חלקית
לונדון	5	7	מעונן
מדריד	12	14	נאה
ניו יורק	0	4	גשום
פאריס	4	7	מעונן חלקית
פרנקפורט	5	6	גשום
ציריך	2	6	מעונן חלקית
קופנהאגן	5	6	גשום
רומא	15	15	מעונן חלקית

זיהום האוויר

ריכוזי גופרית דו־חמצנית, מנוטרו בימים 23.12 עד 29.12 (במיקרוגרם למ"ק אוויר)

תחזית מזג האוויר: חברת "מטאוטק", מיוחד ל"הארץ"

ג ל ע ד י ! מ ו ע ד ו ן ה ט ב ו ת ח ד ש נ י

הלקוח המתמיד

ככל שאתה עובד איתנו יותר, אתה מרוויח יותר!

מועדון "הלקוח המתמיד" הוא מועדון לקוחות יוקרתי המאפשר ללקוחות "פועלים זהב" וללקוחות עיסקיים לצבור נקודות בחשבון ולהמירן בהטבות, על פי בחירתם.

רכז יותר פעילות בבנק וצבור יותר נקודות!

את הנקודות צוברים הן על פעילות קיימת בחשבון והן על הגדלת פעילות בחשבון. הפעולות הנמדדות לצורך קבלת נקודות הן: ★ יתרות בחסכון ובהשקעות ★ יתרות אשראי מאושר ★ עמלות ★ קניות בכרטיסי אשראי מתשלובת ישראכרט ★ שירותים ממוחשבים של בנקאות ביתית. לקוחות חדשים הפותחים חשבון "פועלים זהב" או חשבון עיסקי יקבלו נקודות מיוחדות נוספות.

צברת נקודות? בחר הטבות!

את הנקודות הנצברות בחשבונך תוכל להמיר, לפי בחירתך, החל מ־ 1 ביולי 1995, בהטבות הבאות:

הטבות בנקאיות
★ הלוואה בריבית "פריים" ★ כרטיס "גולד מסטרקארד" או "ישראכרט ביזנס" חינם לשנה ★ מענק על חשבון הבנק בתוכנית חיסכון או בקופת גמל ★ רכישת קרנות נאמנות ללא שיעור הוספה.

הטבות חוץ בנקאיות
★ כוכבים ב"ישראכרט" ★ נקודות בתוכנית "הנוסע המתמיד" של "אל על" ★ הטבות נוספות.

מענק כספי
אם לא ניצלת את כל הנקודות שנצברו לזכותך, תוכל לקבלן בתום שנתיים כזיכוי כספי של חשבונך בהחזר עמלות.

לקבלת מידע נוסף על מועדון "הלקוח המתמיד" ועל תוכניות אחרות שהבנק מפעיל במסגרת "בנקאות שבאה אליך", התקשר 177-022-5199

קדר בראל

בנק הפועלים
פועלים טוב יותר

מבזק

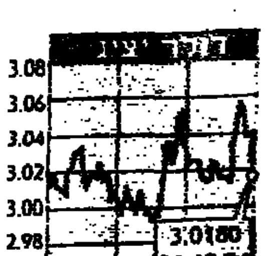
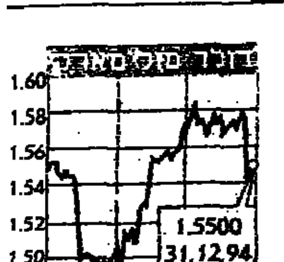
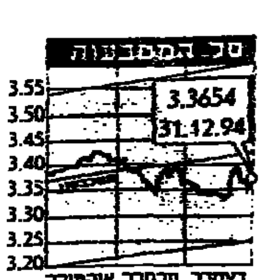

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר:

מארק	1.5500	+0.18%
ין	99.8	−0.1%
ליש"ט	1.5670	+0.44%
ריבית בנק ישראל	17.0%	
פריים	18.5%	

...

הבית אבן – צמיחה של כ-10% לשנה (דו"ח על דו"ח, עמוד 2ג)

...

בן אליעזר־דרבי יפעלו לשיפור תדמית קנצרן כלל בעקבות הגשת התביעה של עמיר רונן (אנשים ועסקים, עמוד 2ג)

...

191 אלף איש שאינם מבוטחים יבוטחו עם החלת חוק הבריאות באחת מארבעת קופות החולים – ע"פ גודלן היחסי (עמוד 2ג)

...

94: היחלשות כוחם של ארגוני הצרכנים (צרכנות, עמוד 3ג)

...

המפולת בבורסה ולקחיה, המס והשיבותו (שוק ההון, עמוד 4ג)

...

שער המארק הגרמני עשוי להיחלש בתחילת 1995 (עמוד 6ג)

...

מדד סי־איי־סי הצרפתי ירד בשנה החולפת ב-17% (עמוד 6ג)

...

עודף של 15.4% במאזן השוטף של יפאן בנובמבר (עמוד 6ג)

...

איירבס תספק לגב' אפריקאית 30 מטוסים ב-1.8 מ' ד' (עמוד 8ג)

...

עמידר מכרה 908 דירות של רשות הפיתוח (נדל"ן, עמוד 10ג)

...

חב' אילנות הקריה תבנה 120 דירות בחולון (נדל"ן, עמוד 10ג)

...

עד שנת 2000 יוצף גוש דן בשטחי משרדים (נדל"ן, עמוד 10ג)

...

יעקב אנגל תתרוש הבנייה בגית אליעזר בחדרה (נדל"ן, עמוד 10ג)

...

2,000 מ"ר מבנים בקומפלקס "לב התעשייה" באזור יהודה, שם 4 מבנים תלת־קומתיים ששטחם 22 אלף מ"ר (נדל"ן, עמוד 11ג)

...

בקרוב תאושר תוכנית "ארמות הכולגרים" (נדל"ן, עמוד 11ג)

...

בריגד זכתה ב-3 מכרזים בהיקף 17 מיליון ד' (נדל"ן, עמוד 11ג)

...

סכסוך בין עיריית חולון לקבלנים מעכב בניית אלפי דירות בשטחים ה-300 וה-370 במרכז העיר (נדל"ן, עמוד 12ג)

דירקטוריון בנק הספנות הקצה מניות לגבע בהטבה של 1.3 מ' ש'

מאת מירית גילה

דירקטוריון בנק הספנות אישר בסוף השבוע להקצות למנכ"ל הבנק, אביר גבע – מניות בה בהטבה של 1.3 מיליון שקל. לאחר ההקצאה יחזיק גבע ב-1.16% מבעלות החברה (3% בדילול מלא).

עוד החליט הדירקטוריון להקצות ל-12 חברי הנהלת הבנק מניות המגלמות הטבה כספית כוללת של כ-2.7 מיליון שקל. מספר המניות שיקבל כל בכיר שונה.

ההקצאות הגדולות ביותר יינתנו למנהלת מחלקת ניירות ערך, חנה פרוצקי; מנהלת מחלקת העסקים, אלה קירשנר; מנהל מחלקת התפעול, אלי אורבך; חשב הבנק, יורם צ'רנובסקי, והיועץ המשפטי ביעקי ארגון.

בסך הכל מדובר בהקצאה של 184.5 אלף מניות – מתוכם יקבל גבע 60 אלף – במחיר השווה לערך הנקוב שלהן, כלומר 1 שקל למניה, בעוד המחיר בבורסה למניית הספנות במחיר של 22.45 שקל למניה.

ההטבה על המניות תגבר על־פי התשואה הבאה: 20% אחרי כשנתיים, 20% נוספים אחרי שלוש שנים, עוד 30% אחרי 4 שנים והיתרה בתום 5 שנים, בהתאם להוראות בנק ישראל. יורים בנק הספנות לידיהם בהלוואות הכספים של 4 מיליוני שקל בגין ההטבה, שיפרעו על־פני 5 שנים.

כאשר שגבע – המכהן כמנכ"ל הדירקטור בבנק – הוא בעל עניין, הובא ההטבה כולה לאישור האסיפה הכללית, שתכונס ב-22 בינואר. במקביל, תתבקש האסיפה לאשר שיפור התנאים של 200 אלף אופציות שהוקצו לגבע עם כניסתו לתפקיד במאי '93.

גבע. שהזיקה במחיר המניה

במקור, מחיר המימוש של האופציות היה 17 שקל צמוד למדד המחירים לצרכן של מארס '93 – כיום כ-21 שקל. בזמנו, נסחרה ספנות במחיר של 25 שקל, כך שברגע ההקצאה שיקפו האופציות הטבה של 1.6 מיליון שקל.

אולם, ב-'94 נפלה מניית ספנות ב-47.8% וכאמור היא נסחרת כיום במחיר של 22.45 שקל. בשל השחיקה במחיר המניה, שסחפה גם את ההטבה של גבע, החליט הדירקטוריון לשנות את תנאי האופציות, כך שמחיר המימוש יהיה הנמוך מבין שתי חלופות: 17 שקל צמוד למדד; או 20% בהנחה למחיר הממוצע של המניה ב-30 ימי המסחר הקודמים למימוש.

בנק הספנות נשלט על ידי מייקל שטיינהארט ושמעון סופר, המשמש גם כיו"ר הדירקטוריון. בדירקטוריון הסביר את הקצאת המניות ברצון לתגמל את הנהלת הבנק על הרווחיות הגבוהה שהושגה ב-'94, למרות השפעת המפולת בבורסה; וכן, בתמרוץ העובדים לקראת ההשתלטות של בנק הספנות על בנק כרמל. ספנות סיים את תשעת החודשים הראשונים של '94 ברווח נקי של 12.1 מ' ש' לעומת 10 מ' ש' בתקופה המקבילה ב-'93.

בישיבה, שהתקיימה ביום ה', אישר הדירקטוריון את העסקה שתתם בנק הספנות עם שניים מבעלי השליטה בבנק, לרכישת מניותיהם בכרמל תמורת הקצאת מניות בספנות.

ועדת שוק ההון תדון במכירת דירות ב"אפריקה־ישראל" – לדירקטורים

תיכון: "המקרים האלה גובלים בפלילים. זהו שוד הקופה הציבורית"

מאת צבי זרחיה

ועדת המשנה לענייני שוק ההון מטעם ועדת הכספים תכונס בקרוב לפי תביעתו של ח"כ דן תיכון (ליכוד), לדיון במכירת 12 דירות לדירקטורים ב"אפריקה־ישראל".

כפי שפורסם לראשונה, ביום ה' האחרון ב"הארץ", 6 דירקטורים באפריקה־ישראל רכשו מהחברה בשנתיים האחרונות 12 דירות בבנייה מוקדמת – ובהנחה. משה ובבר, יו"ר אפריקה־ישראל ויו"ר בל"ל רכש 3 דירות מתוך ה-12. כמו כן רכש חבר דירה נוספת לפני כ-3 שנים באותם תנאים, ובסה"כ רכש מאפריקה־ישראל 4 דירות.

מנכ"ל החברה, שלמה גרופמן, רכש בשנתיים האחרונות 2 דירות מתוך ה-12. גד פרופר, דירקטור אף הוא באפריקה־ישראל, רכש 3 דירות. כמו כן נרכשו עוד 4 דירות בתנאים דומים.

תיכון אמר אתמול ל"הארץ": "המקרים האלה גובלים בפלילים. העסקות הללו מריחות לא טוב ויש טעם רע בכל העניין. גם אם מבחינה חוקית, כפי שטוענים בחברה, הכל כשר, הרי שיש לשנות את הכללים ולמנוע הישנותם של מקרים כאלה".

תיכון הוסיף, כי "כל העסקות הללו צריכות להיות מאושרות על־פי החוק על ידי האסיפה הכללית, מאחר שמדובר ברכישות של דירקטורים שהם בעלי עניין. דברים כאלה היו צריכים להיות מונחים על השולחן ולהתבצע באופן פומבי – כל בעלי המניות היו צריכים לדעת על כך – ולא להיעשות במחטר. המדובר בשוד הקופה הציבורית על ידי דירקטורים שהם בעלי עניין, דבר שיש לעקור מהשורש".

תיכון אמר כי יתבע בישיבת הוועדה להטיל על רשות ניירות ערך לבדוק את הנושא. לדבריו, בכוונתו לפעול לכך שהוועדה תגבש כללים סדורים על דירקטורים ובעלי עניין לבצע פעולות כאלה.

תיכון מציע להתקין את חוק ניירות ערך, באופן שייאסר על דירקטורים לרכוש מהנהלת דירות מהחברה שבה הם מכהנים כדירקטורים.

עמירם סיון: הסניפים לא ביצעו את מדיניות ההנהלה במתן אשראי לרכישת קרנות נאמנות בסוף '93

מאת מירית גילה

פקידי בנק הפועלים לא יישבו בכל המקרים את מדיניות ההנהלה במתן אשראי לקרנות נאמנות בסוף '93, כך אמר יו"ר הנהלת בנק הפועלים, עמירם סיון, בכנס עיתונאים שנערך ביום ששי.

סיון לא הסכים לפרט באיזה אופן חרגו הסניפים ממדיניות ההנהלה בנושא האשראי. בשבוע שעבר אמר מנהל מחלקת אשראי ללקוחות עסקים בבנק הפועלים, צבי זיו, כי ההנהלה קבעה סייג מימון מקסימלי של 50%, אך בפועל נתנו הסניפים אשראים בשיעורים גבוהים בהרבה. במסגרת כנבוע שהנהיג בנק הפועלים באוקטובר '93, הנהלה פקידי הסניפים לא רק על סיחוק של קופות גמל וקרנות נאמנות, אלא גם על סיחוק של אשראי.

סיון נתן גם הסבר בתחום אחר – של הנעיית סיחרת מכירות ע"י פקידים בסניפים, לביצוע שהדבר בתחום עבירה על החוק. "יש לנו בדיקות מאד בודדה בנושא זה אבל בשנה בכאו מקרים שהתברר כן אשראי בפתיחת תוכניות חיסכון וכו'". אמר. "גם בנק יהר אל בביקורת שהוא עורך בסניפים, העיד כי הפקידים לא מקיימים באופן מדויק את ההוראות ההנהלה. אנחנו רוצים להגיע לכך שבו במקרים כאלה לא יוכלו להתבצע. הדרך היחידה למנוע זאת היא בבקרת מחשב".

סיון אמר, כי הבנקאות בשנות ה-2000 צפויה לעבור למגנון סירות בסניפים, שם יחולק לקוחות לפלחי אוכלוסייה בהתאם לסוג הפעילות והיקפה. לדבריו, השיטה הקיימת, שבה כל פקיד נותן את כל השירותים לכל הלקוחות – תיפסק. תחום הפעילות של הפקידים יצומצם, כך שכל פקיד יתמקד רק בתחום האחריות שלו. הפיקוח והבקרה על הפקידים באמצעות המחשב יהיה הדוק יותר, באופן שימנע סטייה מהמדיניות שקבעה הנהלת הבנק.

עובדי דיסקונט מאיימים לנקוט בעיצומים נוספים

מאת מירית גילה

הוועד הארצי של עובדי בנק דיסקונט יתכנס היום להחליט על עיצומים נוספים בסכסוך על מימון הבראות הבריאות של העובדים.

לאחר חודש של משא ומתן אינטנסיווי, השביתו ביום ששי העובדים את כל סניפי דיסקונט והתכנסו לישיבת חירום באולם הסינרמה בתל־אביב. הבוקר ייפתחו הסניפים כרגיל, אבל צופים כי העיצומים יימשכו.

סגירת הסניפים ביום ששי הייתה פגיעה קשה לבנק, כיוון שהיה זה יום העסקים האחרון ב-'94 – היום האחרון שבו יכלו לקוחות להפקיד בקופות גמל וליהנות מהטבות המס לשנה החולפת. כדי לצמצם את הנזק ללקוחות, הודיעה הנהלת הבנק כי ניתן להפקיד בקופות בהוראה באמצעות תיבות אלי־תור או באמצעות הודעות בפקס, וכי הוראות אלה יקבלו את הערך של יום ששי.

לטענת העובדים, בהסכם העבודה שקיים בדיסקונט כבר יותר מ-30 שנה, נקבע כי עובד שמגיע לקביעות בבנק מקבל ביטוח בריאות מלא. הנהלת הבנק מוכנה להמשיך ולהפריש לעובדים רק את אותם סכומים שהופרשו לפני החלת חוק בריאות חובה. מאחר שהחוק מייקר את הביטוח בקופות החולים לעובדים עם הכנסה גבוהה, עובדים רבים יצטרכו להשלים מכיסם כספים למס הבריאות.

הניכוי להסתדרות משכירים שאינם חברים בה יהיה 0.7%

מאת חיים ביאור

שכירים שאינם חברי ההסתדרות יפרישו לה רק 0.7% משכרם ולא 0.8% כפי שסוכם קודם לכן בין ההסתדרות לבין המעסיקים. שכירים חברי ההסתדרות יפרישו לארגון 0.9%.

יו"ר האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות, עמיר פרץ, אמר אמש שההסכם על ניכוי דמי טיפול ארגוני להסתדרות משכר העובדים, "ייחתם עוד השבוע או שיתפוצץ". הוא הגדיר כמתנזית את דרישת המעסיקים, לפיה ההסכם לקביעת דמי טיפול ארגוני יהיה חלק מהסכם כולל. המעסיקים מתנגדים לכך שדמי הטיפול הארגוני ייגבו מבעלי תפקידים בכירים.

יו"ר ועדת העבודה בלשכת התיאום של הארגונים הכלכליים (המעסיקים), דורון סמיר, הודיע אמש שהמעסיקים לא יחתמו על הסכם נפרד על גביית דמי הטיפול הארגוני. לדבריו, יש צורך להגיע לסיכומים על הנושאים שבמחלוקת, לחתום על כל הסכמי העבודה במקשה אחת ולהיכנס מהסכמים חלקיים שלא יבטיחו שקט תעשייתי.

יומן

לבטי מס ארגון

מסך סודיות אופף את המו"מ בין ההסתדרות לבין ארגוני המעסיקים על הסכם העבודה החדש במגזר העסקי ושאלות שונות הקשורות בו. אחד הנושאים שבהם יש עניין גם למי שאינו חבר הסתדרות, הוא האם יגיעו הצדדים להסכם בנוגע לגביית מס ארגון. לפי הידיעות המקוטעות שהסתננו מבעד למסך הסודיות בשבוע שעבר – הצדדים רחוקים מהסכם. הסיבה עקיפה לכך היא העובדה, שהוגיעין לחוקק, למרות הכל, חוק מס ארגון, קונה לו מחדש מהלכים בממשלה ובכנסת.

ממשרד המשפטים נמסר בשבוע שעבר, כי הממשלה תהיה מוכנה לשקול מחדש את התנגדותה לחקיקת חוק מס ארגון. כידוע, בוטלה הזיקה החוקית בין מס הארגון לביטוח בריאות ממלכתי, לא רק משום שהיתה הסכמה שאין לכרוך ענייני איגוד מקצועי בענייני בריאות, אלא גם משום שכשלה ההכרה, שגביית מס מכוח החוק לטובת ארגונים שההשתייכות אליהם היא וולונטרית, לא תעמוד בביקורת שיפוטית. אבל בכנסת המשיכו לרוץ כמה הצעות חוק מס ארגון פרטיות, ואחדות מהן הגיעו בשבוע שעבר לדיון בוועדת העבודה והרווחה – בהן זו של תמר גוז'נסקי (חד"ש) ושל ח"כ יגאל ביבי (מפד"ל).

לפחות חלק מההצעות הפרטיות בעניין זה לא נובעות רק – ואפילו לא בעיקר – מאהבת העובד והאיגוד המקצועי, אלא מבעיטים כספיים מובהקים. למפד"ל ולמוסדותיה, למשל, נשקפת סכנה קיומית, אם לא יובטח בהקדם שורש הכספים שסופק לה ממקורות המס האחיד המבוטל, יותר במקור כספי אחר. כשה"גועל נפש" הוא המניע, אין כמעט גבול לתעלולים של המפלגות, ואין לדעת מה יהיה נוסח החוק שיגובש.

לפי שעה, מצהיר יו"ר הוועדה, ח"כ יוסי כץ (עבודה), שבא בחשבון רק חוק שיאפשר לאזרח לא להצטרף מלכתחילה לאיגוד מקצועי, לבטל את חברותו ולעבור מארגון לארגון. בלי תנאים אלה – לדבריו (וזה צריך להיות מובן מאליו) פסוק ממס ארגון במקרה של אי־הצטרפות – אין להעלות על הדעת חקיקה בנושא.

אם אי אפשר להגיע להסכם על כך בין סיעות הכנסת, עדיף בכל זאת לסכם את העניין במו"מ בין ההסתדרות לבין המעסיקים. למעסיקים יש, לפי הצהרותיהם, עניין בהסתדרות חזקה, ואם כך, ראוי שיסו שכם להסדרת בעיות המימון שלה – כמובן תוך הקפדה מחולטת על עיקרון החברות התשלום הוולונטריים.

אברהם טל

אדשה ואלקנית חיסלו את החזקותיהן בגילתק

מאת יורם גביזון

אדשה האלקנית מכרו ביום ששי את מניותיהן בגילתק (13.5% ו-3.1% בהתאמה) למנכ"ל ולבעל השליטה בחברה, מנחם קפ (16.6%), תמורת 1.3 מיליון שקל.

מחיר העסקה נמוך ב-25.3% ממחיר הבורסה של גילתק, תנגזר בין הסאר מהעובדה כי המניות הנמכרות הן חסומות. בעקבות העסקה יגדל חלקו של קפ בגילתק ל-33.2%. אדשה, שבשליטת אלרוב, תרשום הפסד של 4.3 מיליון ש' כתוצאה ממכירת המניות.

מניותיה של גילתק ירדו ב-'94 ב-93.9%, לאחר שפרויקט תקשורת בהונגריה בהיקף של 110 מיליון דולר בו זכתה – בוטל בעקבות מחלוקת עם שותפיה ההונגרים. החברה הפסידה בינואר־ספטמבר '94 23.9 מיליון שקל במחזור של 30.2 מיליון שקל, לעומת רווח של 2 מיליון שקל במחזור של 35 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

כחלק מהעסקה קיבלה גילתק אופציית פוט ל-32 יום למכור את מניותיה (44%) בחברת אפסל לאדשה, אלקנית ולוידר, בתמורה כוללת של 1.2 מיליון דולר. מחיר זה מייצג שווי חברה של 2.8 מיליון דולר לאפסל, העוסקת בפיתוח דימוניות דרכיונית. התמורה מהמכירה תשמש לפירעון הלוואה בנקאית שנטלה גילתק ושאדשה, אלקנית ולוידר ערבות לה, עד לסכום של 3 מיליון שקל.

שווי החברה של אפסל, שמתבטא ממחיר המימוש של האופציה, נגזר ממחירה של עסקה נוספת עליה מנהלת גילתק מו"מ, להכנסת שותף אסטרטגי באפסל.

TCP/IP Applications for Windows

יותר אפליקציות לחלונות מאשר כל חבילה אחרת ל-TCP/IP

- 100% Windows DLL
- דורש רק 6KB of base memory
- התקנה תוך חמש דקות, תחת חלונות.

Applications:
Telnet (VT100, VT220, TVI), NT3270, TN5250, FTP, TFTP, SMTP Mail with MIME, NewsReader, PROFS Mail, LPR/LPD, Ping, Bind, Finger, WhoIs, Gopher, Phonetag, Scripting, Statistics, Custom, SNMP Agent

First ever NFS client and server for Windows NT

גירסה חדשה תומכת ב-WindowsNT ver. 3.5

- Up to 24 network drives
- Long file name support
- FAT and NTFS file system
- support Included in Chameleon32NFS
- Chameleon32NFS applications include Telnet terminal emulation (VT100, VT220, TN3270) FTP, mail (client & server), NewsReader, TFTP, Ping, Bind, Finger and WhoIs, Available for Intel platform.
- Runs on WindowsNT ver. 3.5 (Daytona)

Internet Chameleon

התוכנה המקשרת אותך לאינטרנט.
DAIL-UP, SLIP and PPP

- חמש דקות התקנה, התקנה תחת חלונות
- קלה להפעלה

Applications:
Electronic Mail (SMTP, POP), Internet News Reader, Gopher Client, File Trasfer: FTP, TFTP, and TFTP Server, Telnet, Utilities: Ping, Finger, WhoIs; SLIP & PPP Dial-Up Connection

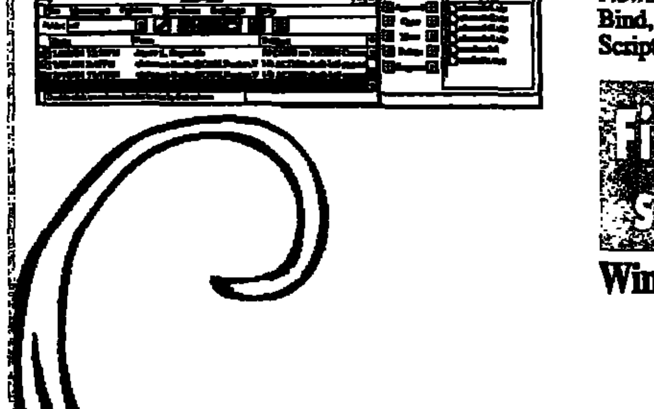

להזמנות ופרטים התקשרו:
04-550123
NETMANAGE™

e-mail: sales@netmanage.co.il
VISA

צווארון לבן / צבי הראל

השקר של חוקרי מע"מ

השופטת מצאה שהחוקרים איימו על הנאשם והשפילו אותו. הם גם הודיעו להוריו שבנם מתכוון להתאבד

לפני שבוע נמתחה על חוקרי מע"מ ביקורת חריפה ביותר על־ידי שופטת בית משפט השלום בתל־אביב, חיה חפין. הביטוי לגודש הביקורת הוא בכך, שהשופטת פסלה שתי הודאות שגבו מהנאשם. המדובר בבר־אשם אריה הרשמן (38) מרמת־גן, שהוא בעל משרד להנהלת חשבונות, שנגדו הוגש כתב אישום בן האשם בעבירות מע"מ.

הסניגור יצחק בורובסקי טען במשפט הזוטא, כי על הנאשם הופעלו לחצים בעת ובסמוך לגביית ההודאות והן ניתנו לא מרצונו הטוב והחופשי – ולכן ביקש לפסול שלוש הודאות שמסר הנאשם. תוך כדי מעצרו ישב אחד החוקרים מוכר ממנו עדה, כי הנאשם אמר להם ש"אינו מסוגל לעמוד בתנאי המעצר ושוקל להתאבד". אי־לכך, אבקש לשים הנ"ל בתא עם השגחה צמודה". עוד טען הסניגור, שתנאי המעצר בהם שהה הנאשם, ואיומי החוקר, דניאל נעים, יצרו על הנאשם לחץ חיצוני בלתי סביר.

בעת מעצרו התבקש הנאשם על־ידי החוקרים למסור לידיהם את ספרי הנהלת החשבונות. משהסכים לחיפוש מרצונו, ללא צו של שופט, יצא עם החוקרים אריאל איינהורן ודניאל נעים לחפשם בכמה מקומות. החוקרים והנאשם נסעו תחילה לפקידה המועסקת במשרדו כדי לקבל את מפתחות המשרד, ומשם המשיכו ליעדים הבאים: לבית הוריו של הנאשם ברמת־גן; לבית הוריה של אשתו – שם שהו ילדיו; למשרדו ולביתו של הנאשם.

תחילה נעצר הרשמן ל-48 שעות, ולאחר מכן הוארך מעצרו בכמה ימים על־ידי שופט. תוך כדי מעצרו בפקודת צו של בית המשפט, נגבתה מהנאשם הודאה נוספת, שלקבילותה התנגד הסניגור. עו"ד בורובסקי העלה כמה טענות: איומי החוקר, הערך הבראומה שנגרמה לנאשם עקב ההודעה שקיבלו הוריו מהחוקרים, על רצונו להתאבד. הסניגור הרגיש, כי החוקרים מסרו להוריו של הנאשם שבנם מתכוון להתאבד לקראת הפגישה ביניהם, וכי המפגש בין ההורים לבנם גרם ללחץ נפשי שפגם ברצונו החופשי. זאת, במיוחד כשמדובר בהורים שכולים שבנם הבכור נפל במלחמת יום הכיפורים.

עוד טען הסניגור, כי השמתו של הנאשם בתא הפרדה במעצר, יחד עם חשוד ברצח, היתה במטרה לשבור את רוחו.

הביקורת הראשונה של השופטת נוגעת לטענת "ההתאבדות". לטענת הנאשם, כשהגיעו החוקרים לביתה של הפקידה נשמעה במכשיר הקשר ההודעה הבאה: "הודיעו כבר להורים של הרשמן שהוא התאבד". לטענת הנאשם, הוא ביקש להתקשר מביתה של הפקידה להוריו, אליהם הוא רגיל להתקשר שלוש פעמים ביום, אך הם סירבו. במקום זה הוא נלקח לבית הוריו, המתגוררים ברמת־גן, כדי להרגיעם. שם הוא ראה שהוריו במצב נפשי קשה. לדבריו, הם בכו.

הסניגור העלה לדוכן העדים את הוריו של הנאשם, והם אישרו כי קיבלו שיחת טלפון שבנם התאבד. הבך העיד האב: "ידעתי שגמרנו את החיים. מה יש לנו יותר. הבן הגדול שלי נפל במלחמת יום הכיפורים. רק אריה החזיק אותי. האיש שצילצל לא הודיע, רק אמר שהבן אריה התאבד". גם הפקידה העידה, כי שמעה בקשר את הודעת ההתאבדות כשהחוקרים ביקרו בביתה.

לקומתם, הכחישו החוקרים את עצם הידיעה על ההתאבדות. לדבריהם, המדובר בבדיחה. החוקר נעים אמר, כי במשך הנסיעה היה מצב רוחו של הנאשם עליז וכינו לבין החוקרים שררה אווירה נינוחה.

השופטת אינה מאמינה לחוקרים האלה טענתם: היא קובעת כי היא לא מקבלת את טענתם כי נסעו לבית הוריו לצורך חיפוש ספרי חשבונות, וכי לא היה בידיהם צו חיפוש. זאת, להבדיל מחיפוש בביתו של הנאשם שנעשה מרצונו. "כל שרצו", קבעה השופטת, "היה להראות את הרשמן להורים ובכך שיקרו כשהעידו שלא היתה הודעה בקשר להתאבדות". אם נוסיף לכך כי החוקר השני, איינהורן, כשנשאל האם היתה שיחה כזו בקשר, ענה תשובה המשתמעת לשתי פנים: "אני לא יכול לומר בוודאות שלא היתה שיחה כזו, כי אינני זוכר שיחה כזו", הרי שבתשובה המתחמקת הזו ניתן להבין שהוער לא פסל קיומה של שיחה זו".

באשר לאיומים בפקידה העיד הנאשם, כי החוקר נעים אמר לו: "אני פה שם את ראשם של הנחקרים בתוך דלי מים עד שיודו. אני אדאג שיהפכו אותך למזרון". החוקרים טענו כי גירסתו של הנאשם היא שקרית וכי הנאשם היה בדרך־כלל נינוח. השופטת לא מאמינה לחוקרים גם בנושא זה, והיא כותבת: "קשה לי להאמין שחשוד בעבירות צווארון לבן, שנמצא במעצר, בתנאי המעצר הגרועים במקום שאינו רגיל אליו, היה נינוח".

השופטת מוכיחה שהחוקר נעים כתב בעצמו מזכר, לפיו "הרשמן הודיע כי אינו מסוגל לעמוד בתנאי המעצר ושוקל להתאבד". עוד קבעה השופטת, כי לא היתה מודעת לוקת כי שבדרך־כלל רוב הנחקרים בעבירות פיסקליות עצורים ב"כללי" או בתא המיועד לאנשי "צווארון לבן", ולפיכך הסמתו בתא בידוד היתה בכוונת מעשה תו"ג.

"עובדת השמתו בתא הפרדה עם חשוד בעולם הפשע, לאחר איומים שהשמיע כנגדו החוקר בקשר לתא ההפרדה, משמעותה שהצעד הראשון למימוש האיום כבר נעשה", כותבת השופטת.

מסכמת השופטת: "על התביעה היה להוכיח במידת הוכחה שמעל לכל ספק סביר, כי הנאשם מסר את הודאותיו מרצונו הטוב והחופשי. והנה, ממכלול הראיות עולה – למרבה הצער – תמונה לא משביעת רצון בלשון המעטה, לפיה ניסו חוקרי מע"מ, ובמיוחד החוקר נעים, להביא לשבירת רוחו של הנאשם. זאת עשו בנקטם בשיטות חקירה פסולות ובכללן השמעת איומים כלפיו והשפלתו. מעבר לכך, שיקרו בעדותם בבית המשפט בכל הנוגע למטרת נסיעתם לבית הורי הנאשם, במשך החקירה".

צילום: ישראל סמן

השופטת חפין (שנייה משמאל). פסלה שתי הודאות שנגבו מהנאשם

דחיית הטענות לגופן

בשבוע שעבר, במדור זה, התייחסנו להחלטתה של השופטת ברכה אופיר־תום בעניין שאלת קבילותה של הדעה שמסר היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, לעו"ד גיורא אדרת, המשמש כסניגורו של משה נוידרפר שנגדו עוכבו ההליכים. השופטת דחתה את בקשתם של עו"ד אמנון גולדנברג (מטעם מנכ"ל מכבי, רפי רוטר) ועו"ד דב וייסגלס (מטעם ישראל רוזם) שניסו לצרף לתיק בית המשפט את הדעתו של היועץ כראיה קבילה. בכיתוב לתמתתה של השופטת נכתב "ביקורת על גולדנברג".

עו"ד וייסגלס ביקש להעיר את הערותיו לכך:

"אני נוטל חלק במשפט האמור בצוותא עם ד"ר גולדנברג כאחד הסניגורים. אכן, ד"ר גולדנברג טען טענות תוך לעניין קבילותה של החלטת היועץ המשפטי לממשלה. התובעת, עו"ד הדלמן, טענה טענות לעניין אי הקבילות, והכל רגיל, כנהוג וכמקובל באולמות בית המשפט: השופטת קיבלה טענות התביעה ודחתה טענת ההגנה, וגם זאת כנהוג ומקובל באולמות בית המשפט, אך בשום שלב של ההליך לא מתחה השופטת ביקורת, לא במישרין ולא בעקיפין, על ד"ר גולדנברג או על סיעתו, אלא, כנהוג וכמקובל, דחתה הטענות לגופן".

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח על דו"ח / אורן שטיינברג וגיל נויברגר

אגן – צמיחה לאורך זמן

החברה רשמה בשנים האחרונות צמיחה של כ–10% לשנה, והרווחיה 42.1 מ' ש' בינואר־ספטמבר. מתחילת השנה ירדו מניותיה ב–7.8% בלבד

חברת אגן יצרני כימיקלים בע"מ (להלן אגן) הוקמה ב–54' ע"י קבוצת כימאים. ב–70' רכשה חברת מכתשים מפעלים כימיים (להלן מכתשים) מקבוצת כור תעשיות את השליטה באגן.

ב–82' הפכה אגן לחברה ציבורית, עם הנפקת מניותיה בבורסה בתל אביב. בעלי העניין בחברה – בנוסף למכתשים המחזיקה ב–45% ממניות אגן – הם קרנות וקופות בנה"פ (9.1%), קרנות בל"ל (7.6%), קופת בל"ל (6.6%), מיכאל פיקרסקי (5.1%), ישראל ספיר (2.8%) וכור תעשיות (1.6%).

אגן והחברות הבנות שלה עוסקות בייצור ובשיווק חומרי הדברה (בעיקר קוטלי עשבים ומווסתי צמיחה) וחומרי ארומה לתעשיית הדטרגנטים והקוסמטיקה. מפעלה של החברה נמצא באשדוד, על קרקע שבבעלותה, בשטח של כ–90 דונם. למפעלי החברה (כולל הרחבת המפעלים) ניתן מעמד של מפעל מאושר לפי חוק עידוד השקעות הון תשי"ט (1959).

כ–90% ממכירות אגן מיועדות ליצוא ומשווקות ביותר מ–65 מדינות ברחבי העולם, כשהשווקים העיקריים הם מערב אירופה, צפון אמריקה ואמריקה הלאטינית. במערב אירופה, המהווה שוק יעד חשוב לחברה, שונתה המדיניות המסורתית של תמיכת הממשלות בחקלאות, (בעיקר עקב הסכמי Gatt). שינוי זה מביא לצמצום שטחים חקלאיים, ולצמצום בשימוש בחומרי הדברה באופן כללי. שוק משמעותי, מתפתח באמריקה הלאטינית, ובו מתכננת החברה להגביר פעילותה.

שיווק המוצרים בחו"ל מבוצע בחלקו באופן ישיר על ידי החברה, ובחלקו באמצעות חברות בחו"ל, המוחזקות בחלקים שווים ע"י אגן ומכתשים. כיוון שמוצרי אגן ומכתשים הם מוצרים משלימים אין תחרות בין החברות, והדבר מעניק יתרון יחסי בשיווק משותף של המוצרים בחו"ל.

המתחרים העיקריים של אגן הם הקונצרנים הגדולים של התעשייה הכימית. לפרות ששוק קוטלי העשבים נמצא בשנים האחרונות במגמת ירידה, הצליחה החברה להגדיל את היקף מכירותיה בתקופה זו בעקביות, בשיעור של כ–10% בשנה, ללא פגיעה בשיעורי הרווח. הצלחה זו נובעת, לטענת החברה, מכך שלחברה סל מוצרים רחב, המאפשר תמרון עסקי אופטימלי.

בין הגורמים המשפיעים על אגן חשוב לציין את המודעות הגוברת לנושא איכות הסביבה. החברה השקיעה בשנים האחרונות למעלה מ–5 מ' ד' במתקנים וציוד, המיועדים לשמירה על איכות הסביבה, ומשקיעה מדי שנה כמיליון דולר בתפעול השוטף של המערכות, והציוד הייעודי לנושא זה.

מכירות אגן והחברות הבנות שלה מושפעות מגורמים עונתיים הקשורים בענף החקלאות, ולפיכך המכירות ברבעון הראשון והרבעון הרביעי גבוהות מהמכירות ברבעון השני והרבעון השלישי. כך למשל ב–93', היוו המכירות ברבעון הראשון והרביעי כ–60% מהמחזור השנתי. עקב מרכיב ההוצאות הקבועות (שאינן תלויות בהיקף המכירות), ההשפעה על הרווח גבוהה עוד יותר, וב–93' היה הרווח התפעולי ברבעונים אלה כ–70% מהרווח התפעולי השנתי.

ב–93' השקיעה אגן במשותף עם מכתשים במפעל פרימה תעשיות צבעים . תרומת פרימה לדו"חות הכספיים של אגן לתשעת החודשים הראשונים של 94' היא שולית.

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד - ביניים

	לתקופה של תשעה חודשים 1994 (בלתי מבוקר)	לתקופה של תשעה חודשים 1993 (בלתי מבוקר)	לתקופה של שלושה חודשים 1994	לתקופה של שלושה חודשים 1993 (בלתי מבוקר)	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1993 (מבוקר)
	שנסתיימה ביום 30 בספטמבר				
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
הכנסות ממכירות	368,895	330,000	121,427	90,691	453,520
עלות המכירות	268,871	238 ,307	93,041	70,697	325,293
רווח גלמי	99,224	91,693	28,386	19,994	128,227
הוצאות מכירה	46,569	43,592	16,463	11,630	60,826
הוצאות הנהלה וכלליות	11,136	10,259	3,887	2,890	12,948
רווח הפעלה לפני הכנסות (הוצאות) מימון, נטו	41,519	37,842	8,036	5,474	54,453
הכנסות (הוצאות)מימון, נטו	(551)	1,887	(75)	438	1,455
	40,968	39,729	7,961	5,912	55,908
הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו	57	(291)	(12)	55	262
רווח לפני מסים על ההכנסה	41,025	39,438	7,949	5,967	56,170
מסים על ההכנסה (הטבת מס)	5,650	9,545	(991)	1,826	13,926
	35,375	29,893	8,940	4,141	42,244
חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות, נטו	220	734	202	(232)	302
שינויים ברווח שטרם מומש ממכירות לחברות מוחזקות (באור 6)	6,523	1,338	(2,902)	(395)	(7,051)
רווח נקי	42,118	31,965	6,240	3,554	35,495
רווח למניה בת 1 ש"ח	2.80	2.12	0.41	0.24	2.36

תוצאות הפעילות

היות שעיקר הכנסות החברה מתקבלות במטבע חוץ ותשומות הגלם העיקריים נרכשים במטבע חוץ, נערכו התאמת הדו"חות הכספיים על בסיס השינויים בשער החליפין של הדולר האמריקאי ביחס לשקל.

המכירות של אגן בינואר־ספטמבר 94' הסתכמו ב–368.1 מיליון שקל, לעומת 330 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 11.5%. מכירות החברה ברבעון השלישי של 94' הסתכמו ב–121.4 מיליון שקל, לעומת 90.7 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 33.8%.

עיקר הגידול במכירות החברה נובע ממכירות מוצרי הארומה, שהסתכמו בינואר־ספטמבר 94' ב–53 מיליון שקל, לעומת 37 מיליון שקל אשתקד – גידול של 43%. הגידול הרב במכירות מוצרי הארומה נובע ממאמץ פיתוחי ושיווקי, שביצעה החברה בשנים האחרונות בענף, הנמצא בצמיחה בשיעור של 5%–6% בשנה.

הרווח הגולמי של החברה לתשעת החודשים הראשונים של 94' הוא 99.2 מיליון שקל, והוא בשיעור של 27%, לעומת 91.7 מיליון שקל ו–27.8% בהתאמה אשתקד. ברבעון השלישי של 94' היה הרווח הגולמי 28.4 מיליון שקל ושיעור הרווח הגולמי הוא 23.4%, לעומת 20 מיליון שקל ו–22% בהתאמה ברבעון המקביל אשתקד. הרבעון השלישי של השנה מושפע מגורמים עונתיים, הקשורים למכירות חומרי הדברה למגזר החקלאי.

בנוסף לכך, יש לציין ששיעור הרווח הגולמי ירד כתוצאה מהגידול בחלקן של המכירות למדינות דרום־אמריקה, שנושאות עימן שיעורי רווח גולמי נמוכים מהממוצע. בתקופה האחרונה החל תהליך התייקרות של חומרי גלם הנרכשים ע"י החברה. תהליך ההתייקרות נובע מהיחלשות הדולר, וכן מהתאוששות כלל עולמית של מחירי הכימיקלים.

השיפור בתוצאות הכספיות של אגן לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נמשך גם בסעיף הוצאות מכירה, הנהלה וכלליות שעלו אומנם מ–53.8 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 93' ל–57.7 מיליון שקל השנה – עלייה של 7.2% – אך כאחוז מהמכירות, ירד חלקם מ–16.3% ב–93' ל–15.9% השנה. ברבעון השלישי של 94' חל גידול בהוצאות מכירה, הנהלה וכלליות (17.7%) לעומת התקופה המקבילה (16%).

הרווח התפעולי של החברה גדל ל–41.5 מיליון שקל ב–9 החודשים הראשונים של 94', לעומת 37.8 מיליון שקל אשתקד; שיעור הרווח התפעולי מהווה השנה 11.3%, לעומת 11.5% אשתקד. ברבעון השלישי השנה היה הרווח התפעולי 6.6% לעומת 6% אשתקד. עיקר ההשפעה על הרווח התפעולי נובעת מסיבות הקשורות ברווח הגולמי. ברבעון הראשון והשני ב–94' היה שיעור הרווח התפעולי 13.1% ו–14.2% בהתאמה.

בסעיפי המימון עברה החברה מהכנסה של 1.9 מיליון שקל בינואר־ספטמבר 93' להוצאות מימון בסך 500 אלף שקל ב–94'. המעבר להוצאות מימון נובע בעיקר מירידת ערך של ניירות הערך הסחירים בתקופת השפל, לעומת עליית ערכם בתקופה המקבילה אשתקד. תיק ניירות הערך של החברה ל–30 בספטמבר 94' עומד על 6.4 מיליון שקל.

הוצאות המסים על הכנסה מושפעות ממס מוקטן, בשל חלק מהרווחים, הנובעים מהכנסות המפעלים המאושרים של החברה, וכן כתוצאה מפער בין בסיס המדידה של הרווח בדו"חות הכספיים לבין בסיס הדיווח לצרכי מס. פער זה יוצר תוספת התחייבות למס כל אימת ששיעור עליית שער הדולר גבוה משיעור עליית המדד. בתשעת החודשים הראשונים של 94' פיגר שער הדולר ביחס למדד בכ–9.6%, לעומת כ–5.4% בתקופה המקבילה אשתקד – דבר שגרם להקטנת הוצאות המס. כתוצאה מכך, קטנו הוצאות המס מ–9.5 מיליון שקל בינואר־ספטמבר 93' ל–5.7 מיליון שקל השנה. עם זאת, קיטון זה בהוצאות המס נושא אופי של אירוע חד־פעמי, מכיוון שאין זה סביר שהשחיקה בשער הדולר לעומת עליית המדד תחזור על עצמה ב–95'.

השורה התחתונה בדו"ח רווח והפסד מצביעה על רווח נקי של 42.1 מיליון שקל לתשעת החודשים הראשונים של 94', לעומת 32 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד – עלייה של 31.6%. הגידול ברווח הנקי נבע בעיקר מהגידול במחזור המכירות, מהקטנת הוצאות המס וממימוש רווח בסך 6.5 מיליון שקל – המתייחס למלאי, שמקורו במכירות לחברות מוחזקות, שנרשמו בדצמבר 93' ומומש ברבעון הראשון של 94'.

החברה מחלקת דיווידנד לבעלי המניות שלה: ב–92' ו–93' חילקה 7.3 מיליון שקל ו–9.7 מיליון שקל בהתאמה. ביום ה–30 באוקטובר חילקה החברה דיווידנד ביניים ב–6.7 מיליון שקל.

תזרים המזומנים

בתשעת החודשים הראשונים של השנה, השקיעה אגן 43.3 מיליון שקל בקניית רכוש קבוע, לעומת 18.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה. הרכוש נועד להגדלת כושר ייצור חומרי ארומה, לשיפור תשתיות ולהשקעות באקולוגיה.

ההשקעות הגדולות ברכוש קבוע מומנו בעיקר מתזרים המזומנים מפעילות שוטפת של החברה, שהסתכם בינואר־ספטמבר 94' ב–32.6 מיליון שקל (לעומת 24.8 מיליון שקל אשתקד). עיקר הפער בין הרווח הנקי לתזרים המזומנים מפעילות שוטפת נובע מפחת והפחתות של 9.9 מיליון שקל (לעומת 9.4 מיליון שקל במקבילה), ומעלייה חדה בחייבים ויתרות חובה בסך 16.8 מיליון שקל, (לעומת ירידה של 3.9 מיליון שקל במקבילה). החברה אינה מציינת את סיבת העלייה בסעיף החייבים.

יתרת המימון לרכישת הרכוש הקבוע נבעה מעלייה באשראי לזמן קצר מבנקים בסך 8.8 מיליון שקל ומצמצום בהשקעות לטווח קצר בסך 5.7 מיליון שקל.

המצב הכספי

ההון העצמי של החברה ליום 30 בספטמבר 94' עומד על 300.4 מיליון שקל, ומהווה 73.4% מהמאזן, לעומת 265.3 מיליון שקל ו–75.7% בהתאמה בתקופה המקבילה אשתקד; גידול זה בהון העצמי נובע מרווחים שוטפים. לחברה אין הלוואות או אג"ח לזמן ארוך, והתחייבויותיה לזמן ארוך, הכוללות מסים נדחים וחבויות עובדים בעת פרישה, עומדות על 3.1 מיליון שקל בלבד.

בצד הנכסים בולט הגידול החד ברכוש קבוע כתוצאה מההשקעות שצוינו לעיל; סעיף זה עלה מ–76.9 מיליון שקל ב–30 בספטמבר 93' ל–120.9 מיליון שקל השנה.

באיתנות הפיננסית של החברה ליום 30 בספטמבר 94' חלה ירידה קלה לעומת התקופה המקבילה אשתקד. אך היא שומרת על רמה גבוהה הדומה לזו שהיתה בסוף 93'. היחס השוטף הינו 2.6, לעומת 3.2 במקבילה ו–2.7 בסוף 93', והיחס המהיר הינו 1.8 לעומת 2.0 במקבילה ו–1.8 בסוף 93'.

מבט לעתיד

הסתכלות על תוצאותיה הכספיות של אגן בשנים האחרונות מראה על צמיחה מרשימה ועקבית של כ–10% לשנה במכירות החברה. צמיחה זו, שלוותה בשמירה על שיעורי הרווחיות, הביאה לצמיחה דומה גם ברווחים של החברה.

לפי שער מניות החברה ליום 25.12.94 נסחרת אגן בשווי שוק של 215 מיליון דולר, המשקף מכפיל רווח של 14.2. מתחילת השנה ירדו מניות החברה ב–7.8% בלבד, לעומת ירידה של 29% במדד מניות המשתנים. התשואה העודפת של החברה נובעת, ככל הנראה, מהמשך הצמיחה ברווחיות החברה, בניגוד לחברות רבות אחרות שבכלל השנה משחיקה ברווח התפעולי הנקי.

כמה גורמים עלולים להקשות על המשך הצמיחה ברווחיות החברה. בין גורמים אלה ניתן למנות את צמצום השימוש בחומרי הדברה במערב אירופה, ואת התגברות מצד יצרנים גנריים מאסיה בשוק, את התייקרות חומרי הגלם הנרכשים ע"י החברה והפיחות האיטי בשער החליפין של השקל, הגורם לפגיעה ברווחיות היצוא.

למול גורמים אלה, עומדים הגורמים שסייעו לחברה לצמוח בעקביות בשנים האחרונות, ושימשיכו לסייע לה להמשך הצמיחה גם בעתיד.

בין גורמים אלה ניתן לציין את החדירה המוצלחת לתחום חומרי הארומה, כתוצאה ממאמץ פיתוחי ושיווקי שנעשה בשנים האחרונות; את החדירה לשווקים חדשים; את ההתבססות בשווקים קיימים ע"י פיתוח מוצרים חדשים ושיפורים בתהליכי הייצור של מוצרים קיימים.

הבנזין התייקר

מאת עמירם כהן

אמש בחצות התייקר בנזין 96 אוקטן ב–1.9% ומחירו עתה 2.14 שקל לליטר, לעומת 2.10 שקל לליטר עד כה. בנזין 95 אוקטן (נטול עופרת) התייקר ב–2% ומחירו מעתה 2.08 שקל לליטר, לעומת 2.04 שקל לליטר עד כה.

כמו כן חלו שינויים במחיר שער בז"ן: מזוט קל לתעשייה הוזל ב–2.5% ואילו הנפטא התייקרה ב–12.0%.

משרד האנרגיה מסר, כי השינויים במחירי מוצרי הדלק בשער הבז"ן נובעים משינויים במחירי הדלקים באגן הים התיכון, משינוי שער החליפין של הדולר והקטנת התוספת הייחודית למחירי שער בז"ן בשיעור של דולר לטונה.

בבל"ל – חיסכון לחמש שנים בריבית של 3.6%

מאת מרית גילת

בנק לאומי הודיע בסוף השבוע על העלאת הריבית על תוכניות חיסכון ארוכות טווח. בתוכניות צמודי מדד לתקופה של חמש שנים ישלם הבנק מעתה ריבית של 3.6% לעומת 3% עד כה; בתוכניות ל–10 שנים הועלתה הריבית ל–3.7% במקום 3% עד כה; ובתוכניות ל–15 שנה ישלם הבנק ריבית של 3.75%, במקום 3.55%.

בתוכניות חיסכון "הפוכות", שבהן ניתנת הכנסה חודשית כנגד קרן החיסכון, תעלה הריבית ל–0.29% לחודש לעומת 0.24% עד כה. זוהי ריבית שנתית של כ–3.5%.

עוד הודיע בנק לאומי על העלאת הריבית בתוכניות חיסכון צמודות דולר לשנתיים, ל–7.5% לעומת 7%.

השיפור בריביות בתוכניות החיסכון בא על רקע עליית התשואות בשוק האג"ח.

אנשים ועסקים

בטלר. 2,000 משתתפים

בלייר. מוצרים יחודיים

אילת. אחרי 14 שנה

ישראל ניצחה

ישראל נבחרה לארח את הכנס הבינלאומי השביעי לפרמקותרפיה קרדיווסקולרית, שיתקיים ביוני 97'.

לבחירה קדם מאבק בין החברות לפרמקותרפיה קרדיווסקולרית בהולנד, שוויץ ואיטליה, שהתמודדו גם הן על אירוח הכנס. את ישראל ייצג פרופ' אלכס בטלר מבית החולים סורוקה בבאר שבע, המשמש כסגן נשיא החברה הבינלאומית.

לכנס, שיאורגן על ידי חברת כנס, צפויים להגיע יותר מ–2,000 רופאים ומדענים.

עדנה אריחור

עגבניה משופרת

מניסויים שנערכו במשקי הדגמה בעמק בית שאן ובחוות הניסיונות של משרד החקלאות בגילגל, עולה כי השקיית עגבניות במים מליחים משפרת את טעמן.

בבדיקות שביצע ד"ר דב פרמון מהמכון למחקר שימושי בנגב נמצא שעגבניות אלה קטנות יותר, קשות יותר, טעמן חריף יותר, ייחודי ומשופר לעומת עגבניות שגודלו על מים רגילים.

דגימות מהגידול נשלחו על ידי חברת היצוא S.A.S לקניין באנגליה, שהציע 1,100 דולר לטונה תמורת העגבניות המשופרות, לעומת כ–700 דולר לטונה עגבניה רגילה.

מנכ"ל מועצת הירקות, שלום בלייר, אמר כי הניסוי הוא בהתאם למגמת מועצת הירקות לפתח יצוא מוצרים ייחודיים בכל גידולי הירקות.

עמירם כהן

סופר־סנטר חדש

סניף חדש של רשת סופר־סנטר, חברה בת של רשת קו־אופ הריבוע הכחול, ייפתח היום בקניון המרכזון בעכו.

בסניף יפעלו מחלקות בשיטה האמריקאית, שבה כל מחלקה מציעה מוצרים במחירי מציאה עד גמר המלאי. החנות החדשה משתרעת על כ–3,000 דונם והיא השביעית ברשת סופר־סנטר.

זוהר בלומנקרנץ

תדמיתו של כלל

ראשי קונצרן כלל נלחצו במשך סוף השבוע מחשיפת פרשיות בפעילותה של כלל אינווסטמנט האוס.

התביעה – שהוגשה על־ידי מי ששימש כסמנכ"ל בחברה, עמיר רונן, לבית הדין לעבודה וגוללה שורה של פרשיות בפעילות החברה – הביאה את ראשי כלל לשכור את שירותיו של משרד בן אליעזר־הדבר, על מנת שיפעלו לשיפור תדמית הקונצרן.

בן אליעזר־הדבר נשכר לפני כשבוע גם על ידי חה"כ אברהם שפירא.

אבי שוברט

אילת פורש מהשקם

חבר הנהלת השקם, משה אילת, פורש לאחר 14 שנה בהן כיהן כמנהל חטיבת הפרסום, הדוברות ויחסי הציבור.

אילת יקים משרד עצמאי לתקשורת ויחסי ציבור.

זוהר בלומנקרנץ

מינוי

● עו"ד אבישי ספיר, היועץ המשפטי של מינהל מקרקעי ישראל, נבחר לקדנציה נוספת כיו"ר איגוד המשפטנים של עובדי המגזר הציבורי.

191 אלף איש שאינם מבוטחים יבוטחו עם החלת חוק הבריאות

מאת עדנה אריחור

מספר המבוטחים בקופות החולים ערב תחולת חוק בריאות ממלכתי מגיע ל–5.202 מיליון. כך עולה ממיפקד שערך המוסד לביטוח לאומי. נתוני המיפקד נכונים ל–30 בנובמבר 94'.

191 אלף איש שאינם מבוטחים כלל יבוטחו באחת מארבע קופות החולים – עם כניסתו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי לתוקף – ע"פ גודלן היחסי של הקופות.

לקופת חולים הכללית 3.305 מיליון מבוטחים, לעומת 3.393 מיליון לפני שנה. במכבי מבוטחים 977 אלף איש, לעומת 845 אלף איש אשתקד. לקופת חולים לאומית 468.3 אלף מבוטחים, לעומת 439 אלף אשתקד, ובמאוחדת גדל מספר המבוטחים מ–401 אלף אשתקד ל–451.3 אלף.

הנתונים מלמדים עוד, כי 25.6 אלף מבוטחים מחזיקים בחברות כפולה בקופות החולים. אלו יצטרכו, עם הפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, לבחור באחת מבין שתי הקופות בהן הם מבוטחים.

על פי הקריטריונים שנקבעו לחלוקת המס בחוק, חלקה של קופת חולים הכללית יגיע ל–67.73% מכספי מס מקביל ול–68.44% מכספי מס בריאות. חלקה של קופת חולים מכבי במס המקביל יגיע ל–16.6% ול–16.3% מכספי מס הבריאות. קופת חולים לאומית תקבל נתח כמעט זהה משני המסים – מכספי מס מקביל 8.31% ו–8.28% ממס בריאות. חלקה של קופת חולים מאוחדת במס המקביל יגיע ל–7.35% ול–7.15% ממס בריאות.

אורג'ניקס רכשה את נכסי קלונאטק הצרפתית מכונס נכסים ב–400 אלף דולר

שווי קלונאטק הוערך בעבר ב–30 מ' ד'

מאת אבי שוברט

חברת אורג'ניקס הישראלית רכשה את נכסיה של חברת קלונאטק הצרפתית ב–400 אלף דולר.

אורג'ניקס רכשה את נכסי החברה הצרפתית, שנקלעה לקשיים, מכונס נכסים שמונה לה.

קלונאטק עסקה בפיתוח וייצור מוצרים דיאגנוסטיים למעבדות קליניות, ובשנים שעברו שיגשגה.

לפני שנים אחדות – כשהחברה היתה בשיא פעילותה ונחשבה לרווחית – הוערך שוויה ב–30 מיליון דולר.

אולם, הקשיים שאליהם נקלעה חברת קלונאטק וההפסדים הכבדים, הביאו את נושיה לפנות לבית המשפט בצרפת, שלבקשתם מינה לה כונס נכסים.

נכסיה של קלונאטק כוללים קווי ייצור ל–13 מוצרים הקשורים לאבחון מחלות זיהומיות – תחום פעילותה של אורג'ניקס. כמו כן רכשה החברה פטנטים בתחום מחלת האיידס.

אורג'ניקס מפתחת, מייצרת ומשווקת מוצרים דיאגנוסטיים. מכירות החברה גדלו מ–6.3 מיליון דולר ב–93' ל–8 מיליון דולר ב–94'.

ZE

בהתאם לסעיף 31 (ב) (2) לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, ניתנת בזאת הודעה על פרסום

ת ש ק י ף

זלר אבלגון גמישה

קרן נאמנות

קרן פתוחה
הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק
הצעה לציבור
של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א, רשומות על שם, המוצעות לציבור במחיר היחידה ובתוספת הוספה בשיעור של 0.75% ממחיר היחידה. היחידות מוצעות החל מיום 1.1.95 ועד ליום 31.12.95.
מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו' בתשקיף)
1. לפי הסכם הקרן ובכפוף להוראות כל דין שיהיה בתוקף מעת לעת, יושקעו נכסי הקרן לפי שיקול דעתו המוחלט של מנהל הקרן, ללא הגבלה בחלוקה בין סעיפי ההשקעות השונים, לרבות בניירות ערך זרים בשיעור שלא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן (ראה סעיף 6.1 בתשקיף).
2. מנהל הקרן רשאי לקנות בעבור הקרן אופציות (OPTIONS). על פי הוראות הדין, סך כל שווין של אופציות רכישה ואופציות מכירה המוחזקות בקרן, למעט אופציות תיק מעו"ף (אופציות CALL 1), לא יעלה על 10% מסך כל נכסי הקרן. פרטים בדבר מהות האופציות והסיכונים הכרוכים בהשקעה בהן מובאים בסעיף 6.2 בתשקיף.
3. החוק מתיר למנהל הקרן, כפוף לתנאים שיקבעו בתקנות, לבצע עבור הקרן את העסקאות הבאות: יצירת אופציות; קניה ויצירה של חוזים עתידיים; מכירת ניירות ערך בחסר או השאלת ניירות ערך לצורך מכירה בחסר. לתאריך התשקיף טרם הותקנו תקנות כאמור. על כוונת מנהל הקרן להשקעה כאמור יגיש מנהל הקרן דיווח מיידי ויפרסם על כך הודעה בשני עיתונים יומיים בשפה העברית הנפוצים בישראל, שבעה ימים מראש (ראה סעיף 6.1 לתשקיף).
4. מדיניות ההשקעות של הקרן ניתנת לשינוי על ידי תיקון הסכם הקרן, ללא צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן, ובלבד שניתנה לכך הסכמת הנאמן. על כל שינוי במדיניות יגיש מנהל הקרן דיווח מיידי ויפרסם על כך הודעה בשני עיתונים יומיים בשפה העברית הנפוצים בישראל, לא יאוחר משני ימי עסקים מיום שהתקבלו כל האישורים לשינוי.

ההשקעות העיקריות של הקרן לתקופה שנסתיימה ביום 30.9.94:
התחום של ההשקעות העיקריות וממוצע ההשקעות העיקריות של הקרן (הכל, לפי שיעורי ההחזקות בסוף כל חודש) לתקופה מיום 5.1.93 (מועד תחילת פעילות הקרן) ועד ליום 30.9.94 היו כמפורט להלן:

	1.10.93 - 30.9.94 תחום השקעות	1.10.93 - 30.9.94 ממוצע השקעות	5.1.93 - 30.9.93 תחום השקעות	5.1.93 - 30.9.93 ממוצע השקעות
	ב-% מסה"כ נכסי הקרן		ב-% מסה"כ נכסי הקרן	
מניות	21.27-45.48	31.75	0.42-56.82	27.25
אג"ח להמרה	6.95-26.33	12.41	0.06-22.45	7.26
אג"ח המשתתפות במט"ח או צמודות לו	0.74-3.68	0.66	0-0.88	0.09
מזומנים ופח"ק	20.07-64.18	54.44	34.59-95.21	65.40

נתונים על השינוי במחיר הפדיון של יחידת הקרן בהשוואה לשינויים במדדים שונים:

	שער העליה לתקופה 1.10.93-30.9.94 ב-%	5.1.93-30.9.93 ב-%
מחיר הפדיון של יחידות הקרן	-5.45	13.75
מדד מניות כללי	-23.32	19.33
מדד אג"ח להמרה	-4.95	19.68
מדד המחירים לצרכן	13.80	6.68

השכר השנתי של מנהל הקרן
על פי הסכם הקרן זכאי המנהל לקבל שכר שנתי השווה ל-5% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן, בניכוי התחייבויותיה, כפי שמחושב למטרת קביעת מחיר היחידה; אך כל עוד לא יוחלט אחרת על ידי מנהל הקרן, מקבל מנהל הקרן שכר שנתי השווה ל-3.6% מהשווי השנתי האמור (ראה סעיף 10.1 בתשקיף).
השכר השנתי של נאמן הקרן
על פי הסכם הקרן זכאי נאמן הקרן לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל-0.2% מהשווי השנתי הממוצע של נכסי הקרן, בניכוי התחייבויותיה, כפי שמחושב למטרת קביעת מחיר היחידה ולא פחות מסכום בש"ח השווה ל-3,000 $. לפיכך, בשנה במהלכה יהיו שבוע אחד או יותר בהם שווי נכסי הקרן לא יגיע לסך של כ-1.5 מליון דולר, עלול שכר הנאמן להיות גבוה מ-0.2%. (ראה סעיף 10.2 בתשקיף).

מר שבתאי אנגל, דירקטור במנהל הקרן, הינו בעל ענין (כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968) מכח היותו דירקטור, בבנק כללי לישראל בע"מ, שהינו חברת האם של נאמן הקרן.

עותקים מהתשקיף ומההיתר לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.
הזמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.
עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בבנק כללי לישראל בע"מ ואצל הבנקים וחברי בורסה אחרים.
מנהל הקרן: זלר אבלגון נ.ק.ן. בע"מ
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ
הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
תאריך התשקיף: 1 בינואר 1995

שרד רוח
שירותי המפעל לשרותי
(1962 בע"מ)
בכל הקשור ברשם החברות
רשום חברות חדשות רשומים
במחשב הרשם * מידע ממחשב
מרכז כלל חדר 703 מתחת
למשרדי רשם החברות ירושלים
טל' 02-248909
פקס 02-250202

ניתוחים טכניים
שרותי יעוץ והכוונה מיועדים עבור:
בנקים, מנהלי תיקים, מנהלי קרנות וקופות
סוחרים ומשקיעים גדולים במעוף.
מתי וכאיזה מחירים לקנות ולמכור??
מעוף - מטבעות - אס אנד פי - כסף -
סחורות רכות ותעשייתיות -
אלי ממן טל - 09-425251
פקס - 09-984515

ההפתעה הכפולה של HP
שלוש שנות אחריות+מחירים

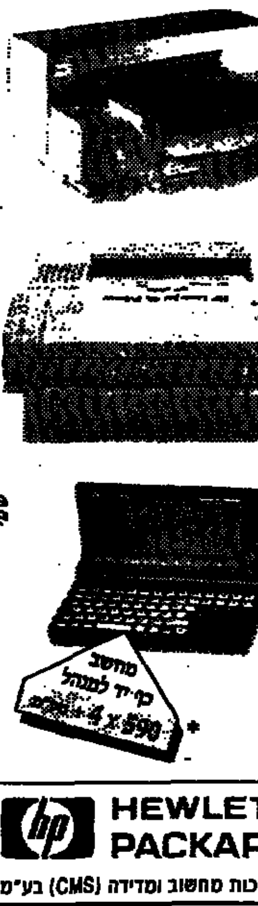

הזרקת דיו באיכות לייזר
HP DeskJet 520 - - - - 4x257 + 257 ש"ח
בשחור לבית ולמשרד.
HP DeskJet 500C - - - 4x257 + 257 ש"ח
בשחור וצבע לבית ולמשרד.
HP DeskJet 560C - - - 4x407 + 407 ש"ח
בשחור וצבע למשרד.
מ ד פ ס ו ת ל י י ז ר
HP LaserJet 4L - - - - 4x558 + 558 ש"ח
לבית ולמשרד.
סדרת המדפסות - - - - - - צלצל ושאל
המקצועיות של HP, 600 DPI A3 או A4
4, 8, 12, 16 עמודים לדקה
מבצע מיוחד! LaserJet 4 4x865 + 865 ש"ח
8 עמודים לדקה, 600 DPI.
ס ו ר ק א ו פ ט י
HP ScanJet* - - - - - - החל מ–1990 ש"ח
הסורקים השולחניים של HP בשחור לבן ובצבע.
המחירים ללא ריבית וצמודים לדולר. המחירים אינם כוללים מע"מ.
* שנה אחריות.
מחשב כף יד למנהל 4 x 590
HEWLETT PACKARD
מערכות מחשוב ומדידה (CMS) בע"מ
א.גין-נג
ושות' בע"מ
חיפה: טל. 04-515777
ת"א: טל. 03-5612079

מכללת מיטב ללימודי שוק ההון
קורס בסיס: הבורסה ושוק ההון
מועדי פתיחות המחזורים הקרובים:
3.1.95 ימי ג', נותרים מקומות לפתיחת הקורס
2.2.95 ימי ה'
בין השעות 17:30–20:45
40 שעות לימוד בעשרה מפגשים שבועיים
הקורס מיועד גם לחסרי רקע בשוק ההון
מכללת מיטב לשוק ההון

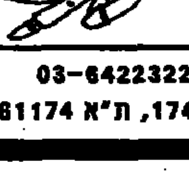

לפרטים והרשמה: טל. 03-6423555, פקס. 03-6422322
או בדואר אל: מכללת מיטב לשוק ההון ת.ד. 17479, ת"א 61174

צרכנות

עורכת לאה פורת

1994 בעיניים צרכניות

השנה החולפת הצטיינה בכמה הישגים בתחום החקיקה, התקינה והמשפט, אך נמשכו המחדלים ברמת השירות לצרכן בכל התחומים ונחלש כוחם של ארגוני הצרכנים

מאת לאה פורת

שנת 1994 בבחינת הצרכן הישראלי, כמו בתחומים רבים אחרים, היתה שנה של הישגים בצד מחדלים ושל הצלחות בצד כישלונות.

ההצלחות שייכות לחקיקה, לתקינה, לפתיחת ערוץ האמנות בין החברות הגדולות לצרכנים, לפסיקה השופטת של בתי המשפט. המחדלים קשורים ברמת השירות הירודה, כמעט בכל התחומים, בהחלשות כוחם של ארגוני הצרכנים בארץ, האמורים לשמש כלבי השמירה של הצרכנים, ובצמצום הסיקור של התחום הצרכני על ידי חלק מאמצעי התקשורת.

אחד ההישגים הבולטים בתחום החקיקה הוא התקנת המחייבת סימון תזונתי על מצרכי מזון ארוזים מראש, כלומר סימון הערך הקלורי, תכולת השומן, החלבונים, הפחמימות הנתרן (מלח) בכל מצרך. פירסום התקנות וכניסתן לתוקף בחודש ספטמבר אשתקד הושגו למרות התנגדות חריפה של התעשיינים – הוכחה לכך שאם רוצים להעביר חוק, אפשר להתגבר על כל ההתנגדות.

ישראל וארה"ב הן היום המדינות היחידות בעולם המחייבות סימון תזונתי. ההערכה היא שבין 60% ל-70% במצרכי המזון בארץ כבר נושאים סימון תזונתי. כלומר, יש מקום לשיפורים, אך המצב טוב בהרבה מכפי שהיה ערב פרסום התקנה, כשרק 40% מהמצרכים נשאו סימון תזונתי.

הישגים בולטים נוספים בתחום החקיקה הם תיקונים ותקנות במסגרת חוק הגנת הצרכן. בין אלה התיקון שמאפשר הגשת תביעה ייצוגית, כלומר, עורך דין יוכל להגיש תביעה שאליה אפשר לצרף צרכנים נוספים שנפגעו. האפשרות הזאת חשובה, לכשלעצמה, במקרים שבהם התביעה היא בסכום שנראה קטן לי. אבל הענין בהם עקרוני ונוגע לצרכנים רבים.

חשוב גם התיקון לחוק כרטיסי האשראי, הקובע שיפודים בבעיה של בעל כרטיס אשראי, בין השאר בהן אפשרות ללקוח לעכב עסקה אשראי ולא קיבל את ההנחיה – לבטל את העסקה. עד לפרסום התיקון נעשו חברות האשראי לקבל הלוואה בבנק, ובכך של... כיסי אשראי להחזיר את מלוא התשלום גם אם לא קיבל את הסחורה. לאחר קבלת תיקון החוק הודיעו חברות האשראי שיכבדו אותו.

חוק נוסף שנכנס לתוקף השנה הן בהסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (הלוואות בשוק האפור) ותיקן דברים רבים, כמו הגבלת גובה הריבית המותרת. בעקבות החוק צומצמה פעילות החברות שעסקו בהלוואות בשוק האפור.

תוספת חשובה לחוק הגנת הצרכן (שאותה יזמה ח"כ נעמי חזן) קובעת שבעל עסק אינו רשאי להציג או להכריז שאינו אחראי לנזקי גוף בתחום העסק שלו. הצבת שלט כזה היא הטעיה ומהווה עבירה.

בשנה האחרונה נוספו פריטים רבים שלגביהם חלה החובה לצרף הוראות שימוש בעברית. בין המוצרים שנוספו – מערכות קומפקט דיסק, אמבטיות ג'קוזי, מדמר לניקוי עדשות ועוד. כיום יש כבר קרוב ל-50 קבוצות מוצרים שהחובה זו חלה עליהם.

תיקון מס' 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) מקל על המעבר מבנק לבנק וקובע כי הוראות חוק הבנקאות יחולו גם על מי שערב ללקוח כלפי תאגיד בנקאי. כלומר, הבנק יהיה חייב במסירת מידע (גילוי נאות) לערב. הצורך בתיקון הזה התעורר בעקבות פסק דין של בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים (בנק טפחות נגד ליפרט), שקבע כי ערב אינו לקוח ולכן חוק הבנקאות (שירות ללקוח) אינו חל על ערבים.

נשיא בית המשפט מאיר שמגר היה בדעת מיעוט וכתב בדברי ההסתייגות שלו כי "על המחוקק לומר את דברו". פסק דין זה הניע את ח"כ ויו"ר ועדת הכספים, גדליה גל, להגיש הצעת תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).

אי אפשר שלא להזכיר את בתי המשפט לתביעות קטנות, הפועלים ב-26 מקומות בארץ ושטיפלו בכ-50,000 תביעות בשנה האחרונה. הם דנים במהירות יחסית בתביעות של עד 5,000 שקל, שעניינן בעיקר בעיות צרכניות. בין פסקי הדין שניתנו ב-1994 יש לציין את אלה שדנו בכפל תשלומים בעבור התקנות מערכות גז בבתים חדשים. פסקי דין אלה, שניתנו במקומות שונים בארץ כמו עכו, באר שבע ותל אביב, הצדיקו בכל המקרים את התובעים שהוכיחו כי שילמו בעד התקנה פעמיים – גם לקבלן וגם לחברת הגז. בפסקי הדין חייבו את הקבלנים (ברוב המקרים) או את חברות הגז (במיעוט המקרים) להחזיר את עודפי התשלומים לצרכנים.

פסק דין של בית המשפט העליון, שניתן רק לפני כמה ימים, קובע כי צ'ק שנרשם עליו בכתב יד "למוטב בלבד" אינו סחיר גם אם המלה "לפקודת" לא נמחקה. פסיקה זאת, ההופכת על פיהם פסקי דין קודמים של בתי משפט מחוזיים, מקלה על צרכנים שבגלל חוסר ידיעה או חוסר תשומת לב שכחו למחוק את המלה "לפקודת" מהצ'ק.

ב-1994 נחתמה אמנה בין חברת החשמל ללקוחותיה, ובימים אלה מתגבש הניסוח הסופי של האמנה בין חברות הגז לצרכניהן. מטרת אמנות כאלה, שהונהגו לראשונה באירופה לפני כמה שנים, היא לשפר את השירות לצרכנים בכך שהחברות מתחייבות לפצות אותם כספית במקרים שהן אינן עומדות בהתחייבויותיהן.

בשנה החולפת פורסמו 55 תקנים חדשים ו-58 רוויזיות לתקנים. בין התקנים בעלי החשיבות בתחום הצרכני: חלונות אלומיניום, מכשירי חשמל ביתיים לחימום נוזלים, מערכות אזעקה לרכב, מי שתייה במכלים, מערכות לטיהור מי שתייה לשימוש ביתי, שמני מאכל צמחיים, כיסאות גבוהים לילדים, מתקני משחקים לילדים ועוד. עם זאת נותרו מוצרים רבים שאין להם תקנים. בעיה נוספת: משרד האוצר לוחץ לבטל את תקני האיכות כדי לאפשר יבוא זול לארץ, והחשש הוא שיבוא זה יהיה באיכות גרועה.

עוד בעיה קיימת בוועדות המכינות את התקנים, שיש בהן ייצוג גדול מדי של גורמי תעשייה ושיווק, וייצוג קטן מדי של צרכנים ואנשי מקצוע אובייקטיביים. הרכבים אלה מטרפדים את עבודות הוועדות, ולא פעם נמנע מהוועדות להוציא תקנים לטובת הצרכן. הישג מסוים אפשר לראות במינויו של נציג הצרכנים (הפרופ' סיני דויטש) כאחד משני סגני יו"ר מכון התקנים.

תופעות שליליות שנמשכו גם בשנת 1994 הן בין השאר השירות הירוד במשרדי ממשלה, במשרדים ציבוריים ופרטיים, בתחבורה הציבורית, ובעיקר בבתי העסק. במקומות רבים נותני השירותים עדיין מדברים בגסות ובחוסר סבלנות אל מקבלי השירות ורואים בהם טרדנים. בעלי חנויות חושבים עד היום שקונים הם בני ערובה שלהם ושירות אלמנטרי כמו החזרת מוצר או החלפתו הוא כמעט בלתי אפשרי. פה ושם ניכר מאמץ כלשהו לשפר את השירות, כמו בקופת חולים הכללית. דוגמה מעניינת וראויה לחיקוי של שירות טוב באמת היא הרשתות הבינלאומיות שהגיעו אלינו, כגון מקדונלד'ס, בורגר קינג ואחרות.

שני מחדלים קשורים בשני ארגוני הצרכנים, שסבלו ב-1994 ממשבר ניהולי וארגוני המשפיע על תפקודם. המועצה הישראלית לצרכנות, שהיא חברה ממשלתית (מקבלת את תקציבה ממשרד התעשייה והמסחר), פועלת כבר תקופה ארוכה ללא יושב ראש של הדירקטוריון וללא יועץ משפטי. היקף הפעילות של המועצה מצומצם למדי וניזון לא מעט מפעילותם של אנשי מקצוע במשרד התמ"ס, כמו מנהלי המחוזות והממונה על הגנת הצרכן.

ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות (שמקבלת את תקציבה מההסתדרות) המצב אף גרוע יותר. הרשות, שהיתה אגף עצמאי בהסתדרות, הפכה למחלקה שנבלעה בתוך אגף הרווחה בראשותו של איש ש"ס, דוד טל, שאין לו רקע בתחום הצרכנות, אך הוא מופיע בכל קומוניקט של הרשות כ"יו"ר האגף", מבלי לפרש איזה אגף. לפני זמן קצר מונה דובר חדש לאגף הרווחה, דוד עידן, אף הוא איש ש"ס. מאז התפטרותה של נחמה קצב אין יו"ר לרשות, חמישה אנשים פוטרו, ביניהם המנכ"ל הדובר הרשות שפורש בשבועות הקרובים: היועץ המשפטי, הפרופ' סיני דויטש, הודיע על התפטרותו וכמוהו יש עוד אחרים שמתכוונים להתפטר. ברשות שוררת אווירת נכאים והאנשים ממשיכים לפעול בכוח האינרציה, בלי שיהיה להם ברור מה יקרה בהמשך.

ואם לא די בכך, שתי תוכניות טלוויזיה שטיפלו בענייני צרכנות, כלבוטק (הערוץ הראשון) וכל בודק (הערוץ השני) ירדו מהמרקע. גם תוכנית הצרכנות של קול ישראל ברשת א' עומדת להצטמצם מאוד. במשפט אחד – כלבי השמירה של הצרכנות פגועים וחבולים והם נובחים בקושי.

בהכנת הכתבה סייעו: שרית שראל, הממונה על הגנת הצרכן במשרד התמ"ס; פרופ' סיני דויטש, היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות; אביבה אשקל, מנהלת האגף לתקינה במכון התקנים הישראלי, ודנה לבנון, לשעבר מנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות

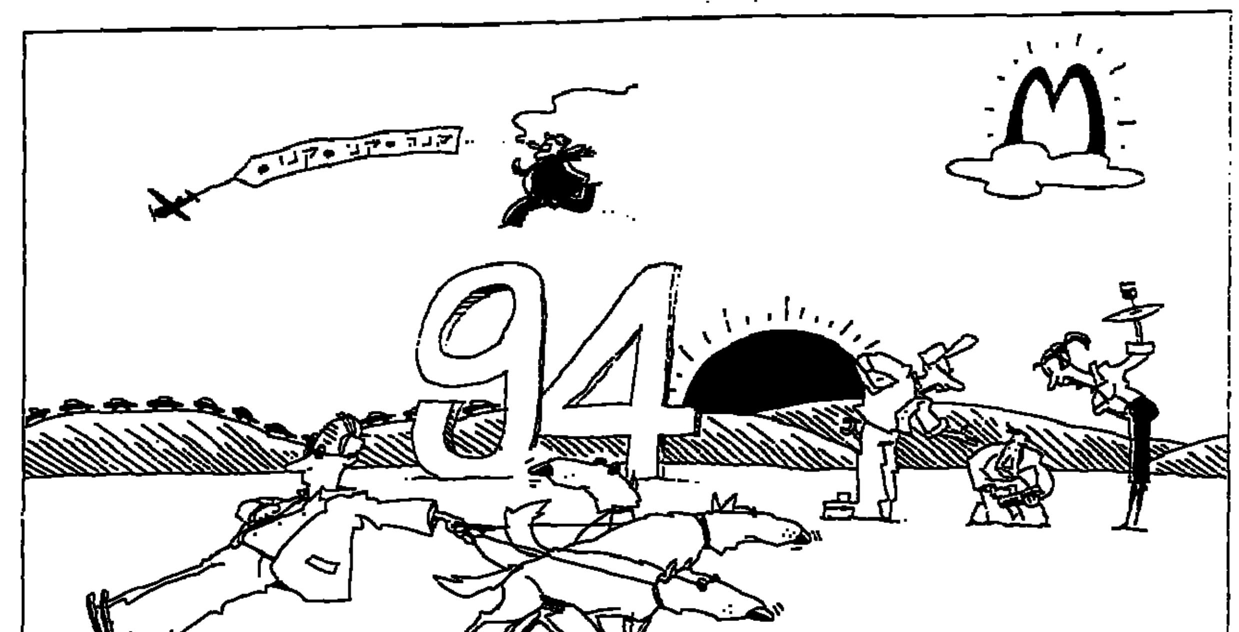

איור: נעמה גרב

הדובדבנים שבקצפת העוגה

חור בכיס/אברהם טל

פלימות' אולי אינה מעוררת תיאבון אבל התייר על פי שמה, אבל אם תהיו בסביבה, אל תפסחו עליה. ה-הו (Hoe), האספלנדה הירוקה הנרחבת המקשרת את לב העיר עם החוף, הבנגלור, המצד הה המלכותית, הברביקן (הרובע הישן המשוחזר) ונמל הדייגים השוקק פעילות (בוקרים בבוקר) הם בתחום מרתק. אמריקאים שפוקדים את המקום מתפעלים במבנן יותר באתגר מ"מפקה מייפלאואר" – המקום שבו ירדו ראשי המתיישבים האמריקאים ב-1620 לספינה שהשיטה אותם לעולם החדש.

אם דרום אנגליה היא העוגה – קורנוול היא הקצפת; ראויה לביקור ממושך יותר מהיומיים שיכלנו לייחד לה. היעד הראשון שלנו בקורנוול היה העיר Falmouth, היושבת במפרץ יפהפה וספוגה היסטוריה אנגלית. "סולם יעקב" בקצה הרחוב היורד לנמל אינו מה שאתם חושבים, אלא גרם של כ-100 מדרגות שבנה הסוחר יעקב המבלן במאה שעברה, כדי להקל עליו את הגיעה מחנותו שברחוב לביתו שבראש הגבעה. תגיעו למעלה חסרי נשימה – והיא תיפתח שוב כאשר תראו משם את הנוף. את תה אחר הצהריים מומלץ לשתות בבית קפה כמסל' סנט ג'ורג', המעוצב ומנוהל בסגנון המאה ה-19 (לא כך המחירים) ולידו חנות מזכרות המעוצבת בסגנון דומה.

לעיירה Helston צריך להגיע בבוקר, כיוון שבבוקר יש שם פסטיבל פרחים, אבל אם הגעתם במועד אחר, בערב, חפשו ומצאו את פאב "העוגן הכחול". במבנה ישן-נושן זה, בן כ-500 שנה, מבלים "טיפוסים" מקומיים, והבעלים מציעים בירה מתוצרת עצמית, שאיש המקום אמר לנו עליה כי היא בלתי נסבלת לחלוטין. לא ניסינו. הלסטון היתה נקודת מוצא טובה לטיול בחצי האי Lizard, הנחשב ליפה-נוף ביותר ולמרות חוות צלחות הלוויינים וחוות טחנות הרוח לייצור חשמל, שניצבות שם למעצבה.

אם כתבתי קודם על עוגה וקצפת, הנה אחד הדובדבנים: כף ליזרד, הנקודה הדרומית ביותר של אנגליה, מראה מלא-הוד של צוקים הנופלים אל משברי הים. תפסו לכם שביל לאורך מצוק החוף והחזיקו ככל שיאפשר לכם הזמן. אף רגע לא יהיה מבוזבז.

מכאן לעיר Marazion, שכיית חמדה בזכות עצמה, אך עיקר תהילתה בהיותה שער הכניסה לאתר מן המרתקים ביותר בקורנוול: הר סנט מיכאל (St. Michael's Mount), הדומה לאחר בעל אותו שם – Mont St. Michel – הנמצא בנורמנדיה, בצד השני של התעלה, מרהיב. אם תגיעו למקום בעת השפל, תעברו לאי בחרבה (על בוהן), ולא – ישיט אתכם לשם ספן בעד פחות מלירה. הביקור בבנוי עצמו במסגרת סיור מאורגן בלבד. קוצר הזמן חסך מאתנו את המאמץ הכרוך בביקור (ובגלל המאמץ מופיעה אזהרה לבלתי כשירים על שלט הכניסה).

התחנה הבאה היא העיר Penzance, שרחובה הראשי נקרא Market Jew Street, אף כי אין הוכחה שיהודי מסרים צעד בו אי פעם. מספר המדריכה למדנו, שזה שיבוש של ביטוי בדיאלקט קורני (כלומר, מקומי) Yow Marghas, שפירושו "שוק יום חמישי". כשאין יהודים, ממציאים אותם.

מפנזאנס – לדובדבן נוסף בקצפת קורנוול: Land's End, הפינה המערבית ביותר של האי האנגלי. כל מה שנאמר על כף ליזרד יפה גם ל"קצה הארץ", אלא שאת פנינת הנוף הזאת האנגלים מיסחרו, וצריך להדרוך בשבילים כדי להישאר רק עם הים, הצוקים, העופות והחולים.

מכאן לעיירת האמנים St. Ives, שכיית חמדה נוספת שבה אפשר לבקר בין השאר בטייט גלרי (סניף של המוזיאון הלונדוני) ובגלריות אחרות, אבל גם לשבת מול המפרץ וליהנות ממראות הים. על מושבי העץ במרפסת הקטנה של הדוכן המקומי המשקיף לים יערבו לכם גם פיש-אנד-צ'יפס.

החלק האחרון של המסע מביא אותנו דרך מחוז דבון לסומרסט. הקפידו לנסוע על כביש A39 ואת הקטע מ-Barnstaple לפחות כדאי לעשות לאור היום: לאורך חוף האוקיינוס יש נופים שאין להחמיצם. מה לראות בסומרסט?

אחדות מהאטרקציות העיקריות סמוכות זו לזו. ב-Glastonbury בילינו שעה ארוכה במוזיאון המשחזר חיי כפר (והוא הי-קיר רוכן לא הזוק) במאה הקודמת, תוך כדי מעקב אחרי משפחה לפי נתוני אבות ביוגרפיים. לאורה, מה לנו ולכפרי אחד במרפסת במאה ה-19? אבל תוך כדי מעקב אחרי המשפחה קשת היום התהוו בעורבות גדולה הולכת. אחר כך צריך לאסוף כוח כדי לטפס על הגבעה, Tor, שבראשה שריד כנסייה מתחילת האלף – ויהיה לכם יום יפה כדי שתוכלו להפיק את מלוא ההנאה מן הנוף שיתגלה לעיניכם.

Wells, כך למדנו, היא העיר הקטנה ביותר באנגליה, בעלת קתדרלה משלה, אבל איזו קתדרלה ואיזה ארמון בישוף! וכיכר שוק מוקפת בתים בני 200 ו-300 שנה ובהם מלון קראון שממרפסתו נאם ויליאם פן (אבי פנסילווניה) ב-1695 ללא היתר ונאסר. אבל יותר מכל התפעלנו ללא ספק מ-Vicar's Close, הרחוב הנחשב ליקר ביותר באירופה ובו בתים שהשתמרו מהמאה ה-14. כיום בוקעים מכנו קולות כלי נגינה – של תלמידי קונסרבטוריון הקתדרלה המשוכן שם. בוולס ובסביבתה, יעד תיירותי פופולרי, מכשר עצים של B. B., וקשה להחליט מה להעדיף: לבלות את הלילה בעיר הבוארה ולחזור על כל הסיור פעם נוספת לאור היום, או להתרשם במערה הסמוכה בקרבת מקום.

הסבע ברדוב מערב אנגליה מתקרב לקצו. בדרכם העלו על ה-M3 המעקפם בדרך ללונדון, (קרוב לוודאי דרך פקק בעצבי בעיר בת), ואחרי הרבה היסטוריה, ארכיאולוגיה וטבע – אפשר שתרצו קצת בידור: ב-Wooky Hole תוכלו לראות לא רק בעי-רות קדמוניות, אלא גם איכה מוקדם מאוד של מבנה שקוהה מבודדת מאדאם כיסו, ובעיירה Cheddar תוכלו ללמוד (ובעונה בלבד) איך מכינים את הגבינה המפורסמת הקרויה בשם זה, ולעבור חוויות מפחידות, אך גם משעשעות, במערות הסטלגמיטים והסטלקטיטים במקום. בכניסה לחלל המערה שבו שומר הדרקון הנורא על גולת הגדולה, מצפה הפתעה – ראו הוזהרתם.

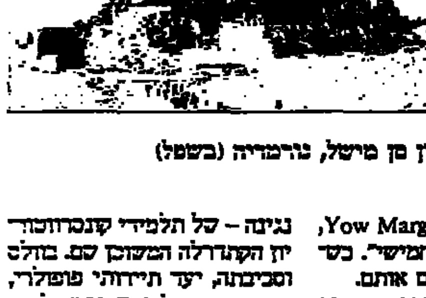

מון סן מישל, נורמנדיה (בשפל)

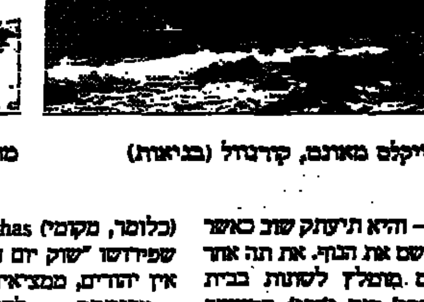

סנט מייקלס מאונט, קורנוול (בגאות)

מוצרים של אשפי מטבח

טעמים / דניאל רוגוב

כבר בשנות השישים התפתו רבים באמני המטבח לתת את שמם לכל מיני מוצרי מזון קפואים, מקוררים או משומרים. מוצרי מזון בהתחרים סובלים ממגבלות טבעיות, ואולי משום כך הם לא הביאו הרבה גאווה לאותם אשפי מטבח. איכות הערב המקוררות של פול בוקוז הן חיקוי עלוב למטבח צרפתי אמיתי; המרקים המשומרים של אלן דוקאס אינם מעידים כלל על כישרונותיו; ורוטבי הפסטה המשומרים של גואלטירו מרקזי אינם מוציאים למטבח האיטלקי שם טוב. פול פרודום הוא אחד מאשפי המטבח היחידים שנתנו את שמם למוצר בלי להתפשר.

פרודום, השף הידוע ביותר בניו אורלינס ומהמוכרים ביותר בארה"ב, נתן לפני כמה שנים את שמו ל-Magic Paul Prudhomme's – סדרה של תערובות תבלינים. התערובות הזאת להערובה שוכך פרודום לשימוש במסעדה שלו, והן מכילות רק עשבים ותבלינים טבעיים, בלי מונוסודיום גלוטמט, בלי סוכר, בלי חומרי טעם וריח ובלי תוספים וחומרים משמרים. מתוך 14 תערובות התבלינים בסדרת "מג'יק" משווקות לאחרונה בישראל שש: תערובות תבלינים לירקות, לבשרים, לעוף, לבשר חזיר ועגל ושתי תערובות למאכלים מיוחדים של ניו אורלינס – אוכמה מושחרת ודג מושחר. כל תערובת מיועדת לסוג מסוים של מאכלים, אבל אפשר להשתמש בה גם באופנים אחרים.

תערובת Vegetable Magic, למשל, מתאימה ביותר לתיבול ירקות מאודים או מטוגנים, אבל היא מצוינת גם עם אורז, צ'יפס ותפוחי-אדמה בשלל צורות. התערובת המיועדת לבשרים טובה כמעט לכל סוג של בשר בקר, חזיר, עוף, עגל ובשר ציד – בגריל, בצלי, בטיגון או בברביקיו – אבל היא גם עושה פלאים לצ'ילי קון קרנה ולמרקי עגבניות.

תערובות התיבול משווקות בצנצנות של 62 גרם, ומחירן – 8.50 האחת. בהתחשב באיכות המעולה הן בהחלט מצדיקות את המחיר.

רוטב מאמריקה

שנים רבות אני משתמש במוצרים המשובחים של "היינץ" ונהנה מהם. השבוע טעמתי שניים מהמוצרים המיובאים החדשים יותר שלהם: רוטב ווסטרשייר ו-Thick Rich Barbecue Sauce.

רוטב ווסטרשייר הוא רוטב מתובל מאוד העשוי בעיקר מחומץ, דיבשה, רוטב סויה, סוכר, אנשובי ובצל. רבים באמריקה, באנגליה ובצרפת זורים אותו על סטייקים מוכנים, קציץ בשר ועוף. אין לי הסתייגות מכך, אבל אני מעדיף לתבל בו מרקים, תבשילי בשר והרבה רטבים. הרוטב משווק בבקבוק של 148 מ"ל ומחירו – 4.48 שקלים – בהחלט משתלם.

המוצר השני שבדקתי, Thick Rich Barbecue Sauce, חדש לי. הרוטב מיועד לפיזור על מיני בשר זמן קצר לאחר הטיגון או הצלייה ומשווק בשתי גירסאות – בטעם היקורי ובטעם רגיל. הוא עשוי בעיקר מרסק עגבניות, חומץ, סירופ תירס מכמה סוגים, פפריקה, תבלינים ורוטב סויה. טעמו עשיר והוא מצוין לצלעות כבש, המבורגר, צלע בקר וצלע חזיר. במחיר 9.95 שקלים לבקבוק של 510 מ"ל זוהי קנייה טובה.

טקס-מקס מאוהיו

אחד החטיפים המקסיקאים הפופולריים ביותר הוא Tortilla Chips – צ'יפס פריכים, מטוגנים או קלויים, מגרעיני תירס טחונים, קמח, מלח, סוכר ותבלינים. הטורטיות החדשות בשוק הן מתוצרת חברת "ביגדיל" והן מפתיעות בטעמן האותנטי הטוב. הצ'יפס קיימים בכמה טעמים, ואני טעמתי את Calente ו-Jalapeno tortilla Chips. אלה מתובלים בהרבה פלפל צ'ילי, הם חריפים, מלאי טעם, פריכים ומתאימים מאוד לבירה קרה. הם טעימים כל כך עד שאפשר לסלוח להם על שהם מכילים כמעט 500 קלוריות ל-100 גרם. בהחלט מצדיק מחיר של 4.95 שקל לחבילה של 200 גרם.

פירות מוקפאים מצרפת

שלושה מהפירות המפתים ביותר בעולם הם אוכמניות, פטל ותותי בר. בשנים האחרונות היה אפשר אמנם לרכוש אותם אצל הירקנים בארץ, אבל עונתם קצרה ורוב חודשי השנה אי אפשר להשיגם. פירות יער משומרים יכולים אולי להתאים לפעמים לרטבים או לעוגות, אבל הם גם מוצקים או טעימים דיים לאכילה כמות שהם. עכשיו מיובאים לארץ פירות יער משומשים מוקפאים של החברה הצרפתית O'Frutti באריזות של 400 גרם. כל הפירות, מתברר, משומרים במידה המאפשרת לאכול אותם כמות שהם או להשתמש בהם להכנת קינוחים ולאפייה. הם עסיסיים, מלאים בטעם המתוק המצמץ הנהדר האופייני לפירות אלה, וכולם ראויים לבדיקה.

הפטל האדום (כ-35 שקל) טוב במיוחד כתוספת לגלידה; האוכמניות (24 שקל) מצוינות לפנקייקס או למאפינס; תותי הבר (כ-28 שקל) נפלאים בעוגת גבינה או ברפרפת ביתית. המחירים גבוהים, אבל גם פירות יער טריים בעונה אינם זולים.

אותה חברה מייצרת גם "קוקטייל פירות טרופיים", ובו חתיכות אננס, קיווי, ענבים, אפרסקים, משמשים ואגסים. כקוקטייל פירות לא התרשמתי שהתערובת טרופית במיוחד, או טעימה במיוחד, אבל היא מצוינת לציפוי עוגות. חבילה של הפירות המעורבים עולה כ-24 שקל.

עוגות מוקפאות מגרמניה

קשה לי להתרגש מעוגות קרם מוקפאות בשיווק המוני, שלמרביתן מרקם וטעם המזכירים לי קצף גילוח יותר מאשר עוגה טובה. לפיכך, כששמעתי שמוכרים בארץ עוגות של החברה הגרמנית "קופנראט", המייצרת יותר מ-500 אלף מארזים מוקפאים ביום, לא ראיתי סיבה לאופטימיות.

עד כה טעמתי יותר מ-25 מתוך 40 העוגות שהחברה מציעה והצלחתי למצוא לפחות כמה סיבות לתקווה. העוגות, המבוססות כמעט לחלוטין על מוצרים טבעיים לרבות כמויות נדיבות של שמנת מתוקה אמיתית, שוקולד משובח וחמאה, אינן מכילות חומרים משמרים. כשהעוגה מוכנה היא עוברת תהליך הקפאה מהירה במינוס 60 מעלות וכך זוכה בחיי מדף פוטנציאליים של עד 18 חודשים.

מבין העוגות שטעמתי, אהבתי במיוחד את טורט השוקולד, עוגת השזיפים, עוגת התפוחים וטורט רום וקצפת. כל האחרות היו טעימות גם הן, אם כי תהליך ההקפאה פוגם מעט במרקמם של כמה מהפירות. אין ספק שאלה עוגות מאיכות גבוהה: הן ודאי טובות מכל עוגה מוקפאת שאני מכיר. המחירים – 59 שקל לעוגות הקרם היקרות ביותר השוקלות 1.25 ק"ג; 35 שקל לעוגת קרם שוקולד של 500 גרם; 17 שקל ל-250 גרם פחזניות; ו-18 שקל ל-400 גרם רולדה ממולאת קרם – תותרותיים.

למרות היתרונות יש לזכור שמדובר במזון שאינו יכול להשתוות באיכותו לעוגות של קונדיטוריות טובות. את העוגות אפשר להשיג רק בחנויות "קופנראט". כדי לברר איזו חנות קרובה לבית, יש לטלפן למפיץ: 03-6427949.

ארבעה מוצרים בקצרה

● החברה הישראלית מרינה מייבאת עתה פילטים של אנשובי ממרוקו. האנשובי המרוקאי מלוח פחות ויש בו פחות עצמות דמויות שערות, המאפיינות הרבה מהאנשובי המיובא מספרד ומפורטוגל. איכותו גבוהה במחיר והוא מצוין כתוספת לבריכים, לפיצות ולרטבים. המחיר – 4.60 שקל לקופסה של 56 גרם תחורתי, וכדאי לנסות.

● הרשי, אחת מייצרניות מוצרי השוקולד הגדולות בארה"ב, מביאה לנו עכשיו את Kisses – גושי שוקולד חלב קטנטנים בצורת גביעים, שכל אחד מהם עטוף בנייר כסף. באמריקה הם להיט מאז שנות ה-40. אף שלא מדובר בשוקולד משובח, זה לא צריך להפריע לאוהבי השוקולד לשקוע בזלילה. כדאי לבדוק אם הם לטעמכם האישי. חפיסה אישית של 37 גרם עולה 2.65 שקל.

● מוצר מוצלח פחות של הרשי הוא Genuine Chocolate Drink. המשקה מכיל קרגינן, מונו ודיגליצרידים וחומר טעם מלאכותי, והוא מימי מדי ואינו מצטיין בטעם שוקולדי דיו. שלושה מכלים של 236 מ"ל עולים 5.95 שקל.

● חברת הענק נסטלה מייצרת את "טייסטר'ס צ'ויס", קפה נמס הזוכה לפופולריות בינלאומית. בשוק המקומי הופיע עכשיו הקפה בשלושה טעמים – איריש קרים, וניל צרפתי ואגוזי לוז. טעמתי את הקפה בטעם אגוזי לוז. ניחוחו היה מכביד ומלאכותי וטעם האגוזים בו היה דומיננטי עד כדי כך שלא היה אפשר לבחון שבספל יש קפה. אין זה מוצר הראוי לבדיקה נוספת, במיוחד לא במחיר של 21.50 שקלים ל-85 גרם.

הפקידים לא פעלו בהתאם להנחיות (א)

דין פרוטה/לאה פורת

מסיפורי בזק זוכרים את מודעות הענק של החברה שפורסמו לפני כחודש, על מכשיר הטלפון החדש שלהם, "אלמוג 2000"? פתאום נעלמו המודעות וגם – הטלפונים. מתברר שהיה ביקוש גדול מהצפוי למכשירים אלה, וכמה ימים אחרי שהתחילו במכירתם, גילו הלקוחות שהמלאי אזל. גם ה"ק מצאה עצמה לפני פקיד שאמר לה: מצטער, אין יותר טלפונים, לאחר שעשתה את הדרך ברגל מביתה שבשדרות רוטשילד בתל אביב לסניף בזק בבניין כלל בן שלום. בשקית נשאה איתה את טלפון החוגה הישן שלה, שאינה משתמשת בו יותר. על פי המודעות, מי שהחזיר טלפון חוגה ישן, זכה בתמורה בהנחה ניכרת במחיר הטלפון החדש.

כששמעה ה"ק שאין טלפונים חדשים, ביקשה מהפקיד שיקבל ממנה את טלפון החוגה ויתן לה תעודת זיכוי, כדי שלא תצטרך להיטלטל שוב עם הטלפון, וכן שבהזדמנות זאת תרשום בזק לפניה כי היא אינה משתמשת יותר בטלפון החוגה ושיפסיקו לחייב אותה בדמי שירות. אבל הפקיד אמר שהוא לא מקבל טלפונים ישנים. היא ביקשה לדבר עם המנהל, אך גם בפיה היתה אותה תשובה. שני הפקידים, העידה, לא היו מנומסים והתייחסו אליה כאל טרדנית.

דני עוז מלשכת הדובר בזק התבקש לבדוק את העניין וחזר עם התשובה הבאה: מיד כשהתחיל המחסור בטלפונים מסוג אלמוג 2000 צפו בבזק שלקוחות ימשיכו להגיע עם טלפונים ישנים ולכן הנחו את הפקידים שיקבלו מכל לקוח את הטלפון הישן וירשמו לפניהם כי לאותו לקוח מגיע טלפון בהנחה. ולא זו בלבד, אלא שבגלל הטרחה שנגרמה לו, המשלוח לבית הלקוח יהיה על חשבון בזק ולא על חשבון הלקוח (חיסכון של 9.90 שקלים).

הפקידים בסניף בזק בכל-בו שלום לא פעלו איפוא על פי ההנחיות, ואין זו הפעם הראשונה. לפני כמה חודשים פורסמו מודעות שפירטו את המקרים שבהם ניתן להעביר קווי טלפון על שם מישהו אחר על ידי הודעה טלפונית בלבד. לקוחות שביקשו לעשות כן זכו לתשובה שלילית. אחר כך התברר שהם לא היו "מעודכנים".

השאלה היא אילו אמצעים ננקטים נגד הפקידים האלה, או נגד מי שאמורים היו להעביר את ההנחיות ולא עשו כן. אולי הפתרון הוא אמנה עם הלקוחות. על פי אמנה כזאת, אם החברה אינה עומדת בהתחייבויותיה כלפי הלקוחות, היא מפצה אותם בכסף. כך אם עובד של בזק יפר את ההנחיות, ובזק תצטרך לפצות את הלקוח, החברה כבר תדאג לכך שההוראות ימולאו כלשונן.

וטיפ לסיום: כדאי לעקוב אחרי המודעות של בזק. החברה עומדת לבשר בקרוב כי תקבל בחזרה מכשירי חוגה (ללא קשר לאלמוג 2000) ותבטל את דמי החיוב בעבור הטלפונים שיוחזרו.

הפקידים לא פעלו בהתאם להנחיות (ב)

הנה עוד דוגמה לפקידות לא מעודכנת. הפעם מדובר ברשות הדואר, אבל איכשהו גם זה קשור בבזק. אורח גילה שכרטיס הטלפון (טלכרד) שברשותו פגום. הוא ניגש לסניף הדואר שבו רכש את הכרטיס וביקש להחליפו בכרטיס תקין. הפקידה השיבה לו שאין בסמכות הדואר להחליף כרטיסים פגומים ועליו לגשת לאחד מסניפי בזק. האורח הביע תמיהה על כך שהדואר מוסמך למכור כרטיסים אך לא להחליפם.

מאגף פיקוח בזק והדואר במשרד התקשורת נמסר כי על פי הנוהל של חברת בזק, לקוח הפונה לסניף דואר להחלפת כרטיס טלפון פגום מתבקש למלא טופס מתאים, המועבר עם הכרטיס לחברת בזק לצורך בדיקה מיוחדת של תקינות הכרטיס. והיה אם הכרטיס אמנם נמצא פגום, חברת בזק שולחת כרטיס חלופי ללקוח.

מתברר איפוא שהפקידה בדואר שגתה כאשר שלחה את הלקוח למשרד של בזק ולא הנחתה אותו למלא טופס מיוחד. עם זאת, הנוהל של בזק הכרוך החלפת כרטיס פגום במילוי טופס הוא מסורבל וטרחני. האם אי אפשר להחליף את הכרטיס במקום ואחר כך להתחשבן עם הלקוח? האם עד כדי כך קטן האמון באורח?

של מי הטלוויזיה הזאת בכלל?

תלונה

על אגף הגבייה של רשות השידור כבר קיבלנו תלונות רבות (חלקן אף פורסמו), אבל הפעם לפנינו מקרה חריג שמחזק את הרושם שבאגף הגבייה שורר בלגן גדול.

ד"ר יהודית רונת מרחובות מצאה בתיבת הדואר שלה טופס "אישור תשלום אגרת טלוויזיה לשנת 1994 באמצעות הוראת קבע בבנק". הטופס לא היה מפתיע אותה אלמלא היה הנמען חתנה שמתגורר בחו"ל כבר כמה שנים, ואין בדירתו מכשיר טלוויזיה, בעוד שמספר חשבון הבנק שנרשם בטופס היה שלה.

רונת כתבה מכתב חריף למנהל אגף הגבייה ברשות השידור, ובו הודיעה לו כי חתנה נסע לחו"ל ב-1987 ומאז אין טלוויזיה בדירתו, וכי ב-1988–1992 ניהלה התכתבות ממושכת עם אגף הגבייה ובה ניסתה לשווא להוציא דרישות תשלום אגרה מחתנה. רק בהתערבות מדור הצרכנות ב"הארץ", כתבה, נפתרה הבעיה. והנה כעבור שנתיים קיבלה שוב דרישת תשלום והפעם באמצעות הוראת קבע. לפיכך דרשה למחוק את מספר החשבון שלה ואת שם חתנה מרשימות אגף הגבייה ולאשר לה שהפעולות אכן נעשו. רונת העבירה אלינו העתק מהמכתב ואנו פנינו לדובר רשות השידור כדי שיזרז את הטיפול בתלונה.

התשובה הראשונה שהמתלוננת קיבלה הגיעה זמן קצר אחרי משלוח המכתב וניכר בה שנכתבה בחיפזון, משום שהיתה קצת מבולבלת ונכתבה בכתב יד. עקב "תקלה טכנית נדירה", נכתב, נרשם בנה (הכוונה כנראה לחתנה, ל"פ) כראש בית אב. לאחר בדיקה תוקנה הטעות, עובדי אגף הגבייה דיווחו כי הלה נמצא בחו"ל וביטלו את הדרישה לתשלום (בדיוק להיפך: המתלוננת היא שדיווחה כי חתנה בחו"ל וביטול הדרישה לתשלום נעשה רק אחרי התכתבויות רבות). בהמשך נאמר, כי בבדיקה התברר שהוראת הקבע היתה רשומה על שם בעלה המנוח של המתלוננת. בעקבות מכתבה בוטלה ההוראה. למכתב צורף שובר תשלום ראשון בעבור הטלוויזיה הרשומה על שמה.

מכתב נוסף, שעליו חתומה שושנה נחום, הממונה על יחסי הציבור במחלקת הגבייה, הבהיר מעט את התמונה: ראשית, נאמר בו, מחלקת הגבייה מתנצלת על התקלות שנבעו מ"ליקויים בגביית תשלומי האגרה עקב בעיית מחשב" וטענת המתלוננת מוצדקת.

עם זאת התברר, כי תשלומי האגרה על מקלט שנמצא ברשות המתלוננת עצמה לא נגבו במשך שלוש שנים והחוב עומד על 1,283.89 שקל. אולם הוחלט לחייבה בסכום הקרן בלבד, 798 שקלים, והמתלוננת התבקשה לשלם את החוב בארבעה תשלומים.

למכתב אף צורפה מעטפה ("אין צורך בבול"), כדי שתוכל לשלוח בתוכה את ההמחאות. מעתה ואילך, נכתב עוד, יישלחו אליה הודעות ידניות בלבד לתשלום האגרה.

לא עונים

בינואר 1994 קנה אורי לורין מנווה מונוסון שלוש חולצות טי לבנות במשביר לצרכן בדיזנגוף סנטר. שלוש החולצות היו נתונות באריזת ניילון אחת, שכל הסימנים עליה היו באנגלית, ורק על תווית קטנה שהודבקה אליה נכתב בעברית "משווק על ידי דלתא".

מאחר שעל האריזה צוין (באנגלית) – "מעוצב באמריקה", היה לורין בטוח שהוא קונה חולצות מתוצרת ארצות הברית. רק כשפתח את האריזה, גילה על גב התווית התפורה לחולצה את הסימון תוצרת ישראל. האין כאן חשד להונאה שואל הקורא. גם אנו שאלנו את אותה שאלה במכתב ששלחנו למנהל השיווק של דלתא. אולם לא זכינו לתשובה. בסוף יוני שלחנו תזכורת למנהל השיווק בדלתא, אולם עד היום לא הגיעה תשובה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עסקת ה…
משלמת ע…
מיליונ…

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

האם ינואר יהיה אפקטיווי?

חודש המסחר הראשון של השנה נפתח הבוקר בציפייה לאפקט ינואר. מדובר בתופעה האופיינית לבורסות רבות בעולם, לפיה מניבים ניירות הערך תשואות עודפות במהלך חודש ינואר. זוהי, כמובן, תופעה אמפירית בלבד, ללא סיבה של ממש מתורת המימון.

בדיקה של התנהגות הבורסה בשש השנים האחרונות מלמדת, כי בארבע מתוכן אכן התרחש אפקט ינואר ובשנה נוספת הוא היה באופן חלקי. בינואר '89 עלתה הבורסה ב-8.9%. ינואר '90 לא היה אפקטיווי והבורסה ירדה במהלכו ב-0.6%. בינואר '91, החודש שבו התרחשה גם מלחמת המפרץ, עלתה הבורסה ב-10.6%, בינואר '92 היא עלתה ב-19.9% ובינואר '93 היתה עלייה של 9.1%.

ינואר של שנה שעברה נפתח עם אפקט משמעותי, אך הוא נמשך רק עד 16 בחודש. מאותו יום החלו הירידות בבורסה, שהפכו בחודש פברואר למפולת. בסיכום חודשי עלתה הבורסה בינואר '94 ב-1.7% בלבד.

השנה יהיה גורם נוסף שישפיע על הבורסה התל אביבית, גורם שלא היה בכל השנים הקודמות – חוק מיסוי הבורסה, כמובן. עם זאת, לא ברור כיצד ישפיע המס על התנהגות הבורסה בכלל ועל אפקט ינואר בפרט.

מועדים בבורסה

1.1	אגגל בנייה אג"ח א	– פדיון 25% מהקרן.
	מישור החוף אג"ח 1	– פדיון סופי.
	כלים אג"ח ב	– פדיון סופי.
	תאם אג"ח 1 ו-2	– פדיון סופי.
	דנבאר משאבים	– אקס דיווידנד 203%, תשלום 29.1.95.
2.1	טיב טקסטיל	– אקס דיווידנד 38.1%, תשלום 24.1.95.
	זוקו	– אקס דיווידנד 12%, תשלום 25.1.95.
3.1	טלסיס	– אקס דיווידנד 31.62%, תשלום 1.2.95.
	דיו	– אקס דיווידנד 58%, תשלום 25.1.95.
	פי.סי.בי	– אקס דיווידנד 15%, תשלום 25.1.95.
	פלדמן אופ' 2	– יום מסחר אחרון, מימוש אחרון 5.1.95.
	לידר	– אקס דיווידנד 101%, תשלום 24.1.95.
4.1	בזק	– אקס דיווידנד 3.2%, תשלום 25.1.95.
	תעשיות מלח	– אקס דיווידנד 7.2%, תשלום 6.2.95.
5.1	קשרי תעופה	– אקס דיווידנד 41.87%, תשלום 27.1.95.

* מקור: בנק המזרחי

אי.סי.איי – עלייה של 13% ביומיים במחזורים גבוהים

וול סטריט

צבי רבין

את יום המסחר האחרון של '94 סיימו הישראליות בהמשך מגמת העליות, שגם הפעם לוותה במחזורי מסחר גבוהים. אלה מתרכזים במספר מצומצם של מניות. אך טבעי הוא לסיים את שנת המסחר עם לנגס, שהגיעה במהלך המסחר למחיר של 24 דולר למניה – עלייה של 200% תוך חודשיים. העלייה לוותה במחזורי מסחר גדולים, ושלשום הם הסתכמו ב-16 מיליון דולר.

לקראת סיום המסחר נחלשה מעט המניה והיא סגרה במחיר של 23.5 דולר. מחיר זה משקף שווי שוק של 251 מיליון דולר.

גם אי.סי.איי הפתיעה זה היום השני ברציפות במחזורי מסחר גדולים, שגוררים את מחיר המניה כלפי מעלה. המניה פתחה את המסחר בזינוק של 5% למחיר של 13.675 דולר, אולם בהמשך נחלשה וחזרה לכיוון של 13 דולר. אולם שם המתינה שלוש שעות בלבד, ולקראת סיום המסחר שוב זינק מחירה כמו בפתיחה. בשני ימי המסחר האחרונים השלימה המניה עלייה של 13.2%.

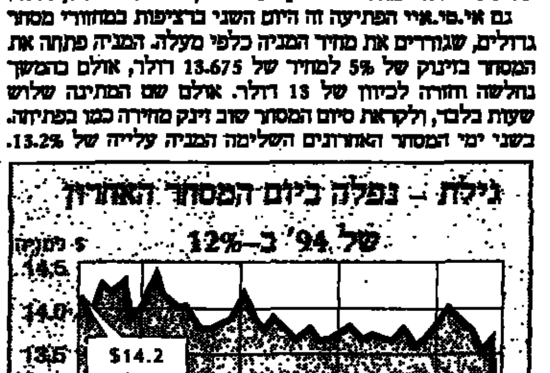

גילת, ששמרה בכל הרבעון האחרון של '94 על יציבות, ונסחרה בין רמות מחירים של 13 עד 14.5 דולר, החלה שלשום יורדת בחוזקה, וסיימה את המסחר בה בירידה של 12%. מחיר המניה הגיע ל-12 דולר, במחזור גבוה שהסתכם ב-2 מיליון דולר.

חברת גילת הפעילה בתחום תקשורת הלוויינים, הציגה השנה דו"חות כספיים טובים, שמהם ניתן היה ללמוד על המשך מגמה של שיפור במכירות וברווח הנקי של החברה. ברבעון הראשון של '94 הרוויחה החברה 900 אלף דולר מסך מכירות של 4.3 מיליון דולר. ברבעון השלישי של השנה הסתכמו כבר המכירות ב-7.4 מיליון דולר עם רווח של 1.7 מיליון דולר.

חמש המניות הפעילות ביותר

שם המניה		מחיר מניה בדולרים	שינוי באחוזים	מחזור במיליוני דולרים
לנגס	⇧	23.5	2.7%	16.0
אי.סי.איי	⇧	13.7	4.8%	11.1
טבע	⇧	24.2	1.3%	2.9
גילת	⬇	12.0	-12.0%	2.2
אינדיגו	⇧	16.7	8.0%	1.9
מדד דאו ג'ונס	⇧	3834.3	0.1%	
מדד נאסד"ק	⇧	753.8	0.6%	

בטלדטה נמשכו גם כן המחזורים הגדולים אולם מחיר המניה המשיך לרדת מעט ל-4.675 דולר. מניית ביוטכנולוגיה רשמה גם היא התעניינות ערה והיא זינקה ב-7% נוספים תוך מחזורים גדולים. ביאקום ריכזה מחזור של 415 אלף מניות, ואפי חזרה למחיר של 27.5 דולר למניה. קומברס שבה גם היא לטפס אל מעל ל-12 דולר.

'94 – המפולת ולקיחה, המס וחשיבותו, הרשות והצלחתה

השנה בבורסה

גיא רולניק

1. המפולת

את הנפילה בשוק המניות אנו מייחסים היום להתנפחות הספקולטיווית של מחירי המניות במחצית השנייה של '93 ולמפנה השלילי במצב המשק והחברות הבורסאיות – הצרה היא שקשה לקבוע מה היה יותר דומיננטי, והאחד הרי כרוך בשני.

מחד גיסא, ברור כי הרעה במצב המשק והחברות הנסחרות היא הגורם העיקרי שהביא לנפילת המניות; מאידך גיסא – יש סיבה טובה לחשוב, שהבלימה של המשק והחברות החלה כבר במהלך '93 – אולם במשך חודשים ארוכים התעלם השוק מההרעה הזו והמשיך בהרהרה ספקולטיווית.

לא די בניתוח המגמות במשק וברווחיות החברות כדי לחזות את הצפוי בבורסה בשנת '95 ובעתיד בכלל. משום שמפולת המניות בבורסה הכירה לנו ביתר שאת את הבעיות הרבות במבנה שוק ההון הישראלי; מה שאולי מביא למסקנה, כי אנו צריכים לבחון מחדש את כל ההתייחסות לשוק המניות הישראלי.

לא נחזור, נסביר ונתאר את בעיות הריכוזיות בשוק – השליטה של הבנקים וקופות הגמל, את בעיית מבנה השליטה הריכוזי בחברות הבורסאיות, שבעטיו לא ניתן להשתלט עליהן דרך הבורסה ואת בעיית הסחירות. בכל אלו אנחנו דנים והופכים בכל ימות השנה.

השאלה המתבקשת היא "אולי צריך לדרוש דיסקאונט גדול ממחירי המניות בבורסה בת"א בשל כל החוליים והחסרונות של שוק המניות הישראלי" שהרי בגלל החשיפה הגדולה של המשק הישראלי והציבור הישראלי לארה"ב – אנחנו נוהגים להשוות את שוק ההון הישראלי לזה האמריקאי.

וכאן אולי נעוצים שורשי טעותנו. הניסיון להקיש, לחקות וללמוד מהשוק הגדול והמשוכלל בעולם – באחד השווקים הקטנים, הצעירים והריכוזיים ביותר. גם אם אנחנו מכירים תמיד בפרוק הגדול בין השוק הישראלי לאחיו השווקים הפיננסים בעולם – עדיין אנו לא מפנימים ביום-יום את העובדה, שהשוק הישראלי הקטן שונה, דרמטית, מכל הבחינות, מהשווקים הגדולים.

כשאנחנו יוצאים היום לדרך, ל"סיבוב" בורסאי חדש לאחר המפולת הגדולה הזאת, כדאי לתת את הדעת לחסרונות העיקריים של שוק ההון הישראלי. כדאי לזכור את ההבדל בין חברות "ציבוריות" – שניתן להשתלט עליהן ולהחליף את מנהליהן – לבין חברות "ציבוריות למחצה", שלעולם יהיה נתק מסוים בין הבעלות לבין הניהול, בין ה"שווי האמיתי" לבין השווי הבורסאי, בין תורמי המזומנים שבידי החברות לתורמי המזומנים שיעברו למשקיעים.

כדאי לזכור את ההבדל בין חברה שבה בעלי השליטה מחזיקים 10%, 20% או 40% מהמניות, ובין חברות שבהן בעלי השליטה מחזיקים בממוצע 70% מהמניות. כדאי לזכור, כי במרבית החברות הישראליות שום כוח לא יזיז את המנהלים מתפקידם. כדאי לזכור עד כמה קשה למנוע מבעלי החברות למשוך מהן משכורות שאינן קשורות בביצועים ובתוצאות הכספיות.

כדאי לזכור את ההבדל בין חברות שמחלקות דיווידנדים – ולכן, לאורך זמן, חייב להישמר קשר בין רווחיותן לבין התשואה שהן מניבות למשקיעים – לבין חברות שאינן מחלקות דיווידנדים או מחלקות אותם בהתפרצויות ספורות שאינן קשורות ברווחיות. בחברות כמו אלו האחרונות, הקשר בין הפעילות והרווחיה לבין התשואה שהן מניבות למשקיעיהן חלש.

כדאי לזכור, כי המשק הישראלי נתון לאורך שנים לתנודות חריפות ולמעורבות ממשלתית חריגה. כדאי לזכור, כי המונח "חברת צמיחה", שכה שגור בפינו בשנים האחרונות, הוא למעשה חיה שכמעט אינה קיימת בבורסה הישראלית. חוץ מטבע, אי.סי.איי ושוב טבע ואי.סי.איי ואולי שתיים או שלוש חברות נוספות – אין בישראל שום חברה שרווחיה התפעוליים ו/או הנקיים צמחו חמש שנים ברציפות. כדאי לזכור זאת בבואנו לתמחר חברות ישראליות.

כדאי לזכור, כי 70% מהחברות הנסחרות בבורסה בת"א הן חברות מהסוג שבמרבית הבורסות בעולם כלל לא היו רושמים אותן למסחר. כדאי לזכור, כי הסחורה "הצפה" בכמחצית ממניות הבר"ם המקבילה היא במיליוני דולרים, שכלל לא ברור אם ניתן לקיים איתם מסחר תקין. כדאי לזכור, כי כשאנחנו "אוספים" מניות של חברות קטנות במחירי שפל – אנו אף פעם לא יודעים מתי נוכל לשחרר אותן חזרה לשוק בלי לגרום להתמוטטות במחיריהן.

כדאי לזכור את כל החסרונות הללו בטרם אנו מתנפלים על המניות ה"זולות" הנסחרות בבורסה. כדאי לזכור, כי "שווי כלכלי" של חברות בורסאיות אינו מדע מדויק ולמבנה שוק ההון, הנזילות, הסחירות, היכולת להשתלט על חברות, ונורמות העסקיות הן בחברות והן בגופים המוסדיים – גם להם יש משקל חשוב בקביעת "שווי" של החברות ולא רק לתוצאות הכספיות ולשווי נכסיהן.

2. המיסוי

עם כל הכאב והצער על חיסול גן העדן העיקרי בישראל של פטור ממס ולמרות שיש קונצנזוס די רחב בשוק ההון נגד המס או נגד "הדרך והשיטה" – כפי שאוהבים הברוקרים בעורמתם לכנות זאת – אנו עדיין מתעקשים, כפרדה צרת מוחין, כי מס רווחי הון הוא צעד טוב וחשוב למשק ולשוק ההון הישראלי.

למעט ההחלטה המוזרה, שיש לנו סיבה טובה להאמין שתשתנה בסופו של דבר, לפיה בסיס המס יהיה שערי הסגירה של המניות ביום חמישי, ההחלטה על מיסוי הבורסה, לדעתנו, נכונה. זה דווקא לא העניין של הצדק החברתי וגם לא המיליונים שהיא תזרים לקופת המדינה. לא אלה הם החשובים, לדעתנו.

המס על הבורסה חשוב בעיקר בשל תרומתו לראציונליזציה של שוק ההון וביטול הרווחיות המעוותת, המוליכה להחלטות מוטעות ולאי-יעילות בהקצאת המשאבים במשק. המס על הבורסה יקטין את מעורבותו של כסף שחור בשוק ההון ויכניס לתוך מעגל משלמי המסים קבוצה של אזרחים שכל פרנסתם לאורך השנים היא מסחר בניירות ערך.

למס על הבורסה יש שני צדדים – המדינה משתתפת איתנו (אלה שבוחרים במסלול הקיזוז) גם בהפסדים וגם ברווחים. כלומר, כמס על הבורסה יש גם אלמנט של הקטנת הסיכון למשקיע – הוא מקטין את תחולת הרווח אך במקביל מקטין גם את תחולת ההפסד. בשוק ההון הישראלי, הסובל מתנודתיות חריפה ומסיכון גבוה – יש גם יתרון לא מבוטל במיסוי שהוא מעין "ביטוח" שמשלמים המשקיעים כדי להקטין את הסיכון.

המס על הבורסה עשוי אולי להביא לשינוי במדיניות הדיווידנדים של החברות הציבוריות. כל עוד יש פטור ממס על רווחי הון – יש תמריץ שלילי לחלוקת דיווידנד החייב במס. עם הפעלת המס, ובהנחה ששיעורו האפקטיווי יהיה 15% עד 20% בממוצע – הכדאיות הכלכלית של חלוקת דיווידנד תהיה גדולה יותר.

בעוד שלגבי כיוונו של שוק המניות אנו נזהרים מלתת תחזיות, הרי שלגבי מס רווחי ההון – אנחנו מוכנים להסתכן. המס יופעל בהצלחה, בוודאי ייעשו בו שינויים, אך הבורסה תחיה איתו ולא יעבור זמן רב עד שהוא ייקלט ויישאר מעט מאוד מקום לוויכוח אם הוא היה הצעד הנכון.

3. הרשות

כמו בכל שדות הכלכלה והשוק, גם בשוק ההון חלוקים העוסקים, הקברניטים והמתווכים בין שתי הגישות של שוק חופשי והתערבות ופיקוח: רגולציה ודה-רגולציה. כמי שמאמינים בדרך כלל בגישת השוק החופשי, אנחנו נאלצים להודות, כי השנה הוכיחה המציאות בשוק ההון את יתרונות ההתערבות והרגולציה.

הדברים אמורים, כמובן, במעורבותה הגוברת של רשות לני"ע בשוק ההון, שהוכיחה את עצמה השנה בכל מקום, בכל נושא ובכל נקודה שבה נגעה.

לא ברור אם היתה כאן עד היום גם אידיאולוגיה, שסברה כי יש לתת לכוחות השוק לפעול, או בעיקר הזנחה וחוסר תשומת לב של קברניטי המשק. מה שבטוח הוא, שכוחות השוק נכשלו כאן בהשגת היעילות הכלכלית.

● מי שחשב שהתחרות בין מנהלי קרנות הנאמנות תביא אותם לניהול יעיל יותר של כספי המשקיעים – טעה.

● מי שחשב שהתחרות בין קופות הגמל תתמרץ את הבנקים לפעול לטובת העמיתים – טעה.

● מי שחשב שהמודעות והידע הגדולים של הציבור לכל תחומי שוק ההון תביא להיפלטות מנהלי התיקים הגרועים, המושחתים וחסרי האחריות – טעה.

● מי שחשב שמנגנון השוק יגרום בסופו של דבר להפסקת השתוללות שכר המנהלים וגניבת הכספים הציבוריים בחברות הבורסאיות – טעה.

ובקצרה, מי שחשב שכוחות השוק, התחרות והמידע יצליחו לשפר בעצמם את ניהול החברות הבורסאיות, קופות הגמל, קרנות הנאמנות ומנהלי התיקים – טעה. במקרה דנן – לא די בכוחות השוק – הם צריכים את עזרתה של מעורבות חקיקתית.

משך שנים בזזו מנהלים את קופת החברות הציבוריות באין מפריע. הבורסה עלתה ונפלה, הציבור הרוויח ואחר כך הפסיד – אבל ה"ציבוריות" של החברות נשארה בעירבון מוגבל מאוד – המנהלים המשיכו לעשות בחברות כבתוך שלהם, כאילו מעולם לא הנפיקו את מניותיהן לציבור.

עד שהגיע חוק קרנות הנאמנות וקופות הגמל. זהו תהליך הדרגתי, הוא גם מעורר לא מעט בעיות – אך היום כבר ברור שהחוק הזה עתיד לשנות את דרך הניהול של חברות ציבוריות בישראל.

משך שנים שלחו פקידים ומנהלים בקופות גמל, חברות ברוקרים וקרנות נאמנות את ידם לכספם של המשקיעים – ללא הפרעה. עד שהגיעה רשות לני"ע השנה, וכי סודרה של מעצרים שלווה איתות ברור לכל מנהלי הכספים המשקיעים בשוק ההון – נגמרה החגיגה. קניית מניות ב"אישי" ואחר כך הרצתן עם כספי הלקוחות אינה שונה משוד בנק, פריצה לבית או כל גניבה ומעילה אחרת.

הצעד הבא הוא, כמובן, חוק מנהלי התיקים. ממדי ההפקרות בתחום זה, שעליו אין היום שום פיקוח, התגלו השנה במלוא חרפתם. אחרי הניסיון עם חוק קרנות הנאמנות ועם התוצאות של מסע המעצרים והחקירות בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות – נדמה לנו, שמיותר להסביר את מה שצפוי לחולל חוק רישוי מנהלי התיקים בענף הזה.

לא הברוקרים ולא מנהלי הקרנות, לא המנהלים של החברות הציבוריות וגם לא בעלי השליטה, לא הבנקאים ולא התעשיינים, לא העיתונאים וגם לא הפרשנים (וכותב שורות אלה בתוכם) – אף קבוצה בשוק ההון אינה יכולה להרגיש היום, בסיום '94, סיפוק או הצלחה מפעולה. את הכבוד הזה אנחנו נותנים השנה רק לגוף ציבורי אחד – רק לאיש אחד.

איך לעזאזל זה קרה גם ל"כסף החכם"?

הפכנו בה מכל צדדיה, כתנו אותה שוב על כל פניה, חזרנו ונתחנו את כל אירועיה – מאיזו זווית שנבחר לסכם את השנה בבורסה – נגיע בסופו של דבר למסקנה – שהיתה זו שנה מאכזבת.

האכזבה הגדולה אינה מהבורסה עצמה; זה לא שוק המניות שקרס ריאלית ב-47%; אלו לא החברות, שרווחיהן נפלו; וגם לא אותם בעלי שליטה ומנהלים, שגנבו את כספי המשקיעים; זו גם לא האינפלציה, שהרימה ראשה והריבית שרדה איתה; כל אלה נוראי מאכזבים – אולם, עם כולם אנחנו יכולים, בסופו של דבר, להסכין.

לא, האכזבה הגדולה היא מאיתנו – המשקיעים. האכזבה הגדולה היא הברוקרים, הסוחרים, הספקולנטים, המסכים, המנהלים, הפרשנים המנתחים. יותר מהמשק שהוחל לגמגם, הרווחיות התפעולית שנסוגה; יותר מהתרת הרסן בשכר של הסקטור הציבורי והחגיגה בשכר המנהלים; יותר מהשתוללות הצריכה ופצצת הזמן של הגירעון במאזן התשלומים.

כן, יותר מאכזבת מכל אלה היא האופוריה, העיוורון, חוסר ההבנה – שהביאו לאותה נפילה.

רבים טוענים, כי האופוריה הפיננסית והקטסטרופה שבאה בעקבותיה הן חלק בלתי נפרד מהמנגנון הכלכלי הנקרא בורסה. משוכללת, סחירה, מקצועית, מפוקחת ובעלת מודעות עצמית גדולה ככל שתהיה – לא יעזור להם לכל המשקיעים. הסוף ידוע מראש; זו רק שאלה של עיתוי. המפולת – תגיע.

ובכל זאת, גם אם זה בלתי נמנע, קשה לכולנו להשלים עם זה. שהרי, בדיעבד, זה נראה כל כך פשוט. כל כך מתבקש. כל כך הכרחי – הנפילה הזו. הרי הכתובת היתה על הקיר.

אנחנו מביטים בגיליון השערים של 30.1.94 – היום שלפני המפולת – ולא מבינים. מה לעזאזל חשבו המשקיעים שעומד לקרות במשק? איזה נס כלכלי יקרה למאות חברות הבר"ם המקבילה שיצדיק מכפילי הון של 3, 4 ו-5 ומכפילי רווח של 20, 30 ו-40?

אם היינו יכולים להצביע היום על קבוצה של ברוקרים עתירי ניסיון, מנכ"לים מוכשרים, ראשי קונצרנים מפוכחים, מנהלי קרנות נאמנות מתוחכמים, בנקאים חריפים וספקולנטים למודי מפולות – שלא נדבקו באופוריה; שחיסלו את תיקי המניות שלהם; שהפסיקו להתרחב ולרכוש חברות ועסקים בגלל רמת המכפילים המטורפת שהכתיבה הבורסה גם בשוק החברות הפרטיות; שהבינו כי כל מניה שתמכור בחברה פרטית או ציבורית שבבעלותך – תעשה טוב. אם יכולנו להצביע על קבוצה כזו – היינו פחות מאוכזבים. אבל אנחנו לא יכולים לעשות זאת. על כל אחד שהקטין למינימום את החשיפה לשוק המניות – במישרין או בעקיפין – יש עשרה שלא עשו כך.

לא יצחק שרם ולא אליעזר פישמן, לא אהרן דוברת ולא דב תדמור, לא בני גאון ולא אליעזר כרמל, לא צבי בירן ולא בעז עדיני, לא דוד וינשל וגם לא דליה לב, לא עמירם סיוון ולא משה ונבר, לא רפאל רקאנטי ולא יעקב נמרודי, לא אהוד שילוני וגם לא צבי לובצקי, לא אלי אברהם וגם לא דוד מוריץ, שלמה אייזנברג, גרשון זלקינד, יולי עופר, מוטי ורטהיים, שלמה גרופמן...

כולם היו כאן ב-'82, '83 וב-'84 וגם ב-'77 וחלקם גם היו בעוד כמה מפולות שאנחנו, עולי ימים, בכלל לא זוכרים. כולם שועלי כלכלה ותיקים, כולם מכירים את הבלוף ואת כל כללי המשחק; ובכל זאת, רק 2 או 3 מהם, אם בכלל, יכולים לבוא היום ולומר לנו בלי היסוס – שהם ידעו, שהם נערכו, שהם חיסלו, שהם לא הופתעו.

נכון – האחד היה שקוע עד צוואריו בשוק המניות והשני רק טבל רגל – אבל ככלל – לא תמצאו רבים, אם בכלל, שתפסו מרחק מהבריכה הזו וצעקו "לבל רוח, לברוח – האסון מתקרב". האחד הפסיד ב"אישי", השני קנה מניות לחברה, השלישי: בכלל לא נגע במניות אבל קנה חברות פרטיות במחירים מטורפים והרביעי סתם לא ניצל את האופוריה כדי לזרוק לשוק הבוער כל בדל של החזקה – סחירה או פרטית. מילא הציבור הרחב, מחזיקי קרנות נאמנות, לקוחות בנקים פתאום – מילא "כספי טיפש" שזרמו אל הבורסה בדיוק לפני הנפילה – את האסון שהתרגש על אלה אנחנו מבינים היטב; זהו הרי שם המשחק בבורסה – אלה תמיד מגיעים בסוף החגיגה.

אבל איך לעזאזל זה קרה גם ל"כסף החכם"? מדוע כל קרנות הנאמנות הגמישות המנוהלות על ידי טובי הברוקרים ירדו ב-15% עד 30%? מדוע כל הקונצרנים, ללא יוצא מן הכלל, הפסידו עשרות מיליוני דולרים בבורסה? מדוע כל התותחים, יועצים וסוחרים בורסאיים, שמתהדרים בשיווק בלופים וחלומות, מדוע הם קנו בסוף את הבלוף של עצמם?

כל "הגדולים", ה"מבינים", "הכבדים", ה"מתוחכמים" והוותיקים – איך הם נפלו כאן? האם אין ערך לוותק, להבנה כלכלית, לניסיון? האם גם כל אלה נדונים לאותו תסריט ידוע מראש של עלייה-אופוריה-מפולת [illegible] וחוזר חלילה?

ושלא יספרו לנו היום שהם ידעו. שהרי מרבית פעולותיהם של כל המנהלים והשחקנים הגדולים בשוק חשופות היום לציבור במישרין או בעקיפין. אם נעבור אחד אחד – נוכל למצוא כיצד המפולת היכתה בו. איפה הוא קנה ביוקר, לעצמו או ללקוחותיו, איפה לא השכיל למכור – בחשבונו או בחשבון של חברותיו.

יש כאלו שסבורים, כי בעלי העניין ובעלי השליטה שהנפיקו בשנתיים האחרונות ומכרו חבילות ממניותיהם בשוק צחקו השנה כל הדרך לבנק. ב-80% או 90% מהמקרים זה פשוט לא נכון. הם אמנם הנפיקו את מניותיהם במחירים מטורפים, אבל לא רק שהם השקיעו את הכסף של החברה בחזרה בבורסה – אלא שבמרבית המקרים הם ניתבו את כספם האישי, את הסכומים שזרמו אליהם כמשכורות ומענקים מהחברות – את כל המיליונים האלה הם הזרימו בחזרה לבורסה – ישירות למניות, או בעקיפין דרך אותם מנהלי תיקים מתוחכמים המתמחים בניהול הכספים "למקורבים".

רק מעטים יצליחו להוכיח כי הם נערכו ולא הופתעו.

מטבע הדברים, בעלי ההון תמיד נפגעים פחות מהציבור הרחב. הם הרי אלה שמנפיקים: הם הרי אלה שמכרו חבילות של מניות; הם הרי אלו שימשיכו לקבל משכורות. מיעוטם מינפו את כל עתידם ועושרם לתוך שוק המניות. מרביתם דואגים היטב לכך, שגם לאחר המפולת מצבם יהיה טוב.

אבל גם אם ברור לכולנו שמרביתם היו עשירים לפני המפולת ועשירים גם אחריה – עדיין זה לא משנה את העובדה, כי במרבית המקרים הם נפלו עם הבורסה וכי [illegible] פיננסית היא עניין זמני.

ניו-יורק / 31.12.1994

שם המניה	מחיר מניה	שינוי ב-%	BID	ASK	גבוה יומי	נמוך יומי	מחזור במניות	מחזור בדולרים	גבוה שנתי	נמוך שנתי	% שינוי שנתי	במיליוני דולרים: הון עצמי	רווח שנתי	מכירות	שווי שוק	מכפיל רווח
מדד ישראליות	115.16	-0.3	---	---	116.83	113.86	---	---	121.52	97.42	---	---	---	---	---	---
סאייטקס	16¾	1.1	16¾	16⅞	17¼	16¾	149,400	2,483,775	26¾	15¼	-32	736.0	62.6	682.0	709.7	11
טבע	24 3/16	1.3	24⅛	24¾	24¾	23¾	120,500	2,914,594	34½	22 5/16	-20	254.0	69.0	558.0	1326.4	19
אי.סי.איי.	13⅝	4.8	13⅜	13⅝	13⅝	12⅞	816,500	11,124,813	28½	11½	-43	283.0	62.0	340.0	1035.5	17
אדיוניקס	1⅜	0	1 9/32	1 7/16	1 7/16	1 11/32	44,700	61,462	14	1¼	-90	15.8	-2.7	8.4	8.2	---
אדיוסופט	7	-1.8	7	7½	7¼	7	11,100	77,700	19	6¼	-53	16.5	1.7	9.9	32.5	19
אורבוטק	8¼	0	8¼	8½	8¼	8¼	2,500	20,312	14¾	7⅛	-41	47.4	6.8	107.0	103.7	15
אי.איי.אס	2½	0	2½	2 9/16	2⅝	2 7/16	121,300	303,250	26	2⅜	-82	68.0	-5.3	94.8	34.8	---
אי.אס.וי.	1 29/32	5.2	1 29/32	1 15/16	1 15/16	1 29/32	6,200	11,818	11	1⅜	-81	5.1	-3.3	4.2	9.5	---
אלביט	21	6.3	20	21	21	20	4,300	90,300	44¼	17	-51	325.3	38.8	709.0	377.8	10
אלדין	8¾	4.5	8¼	8¾	8¾	8¼	3,000	26,250	11½	4	3	11.0	2.4	6.8	37.4	16
אלסינט	1⅞	-6.3	1⅞	2	2	1⅞	52,300	98,062	5	1¾	-62	173.0	12.9	228.0	149.1	12
אלרון	9⅛	-2.7	8⅞	9⅜	9⅛	8⅞	1,600	14,600	21¼	6¾	-57	187.0	7.6	216.0	158.6	21
אם. סיסטמס	4¼	-5.7	4	4¾	4¾	4⅛	15,600	64,350	14	2⅝	-70	6.2	-2.9	5.4	22.5	---
ארית	1 9/16	4.2	1 9/16	1 11/16	1⅝	1 9/16	10,500	16,406	6¾	1 5/16	-75	10.1	-3.7	26.7	12.7	---
אשד	½	0	½	9/16	9/16	½	4,500	2,250	3¾	½	-85	10.5	-0.7	8.8	5.0	---
בי.טי.אר	5	2.6	4¾	5⅛	5⅛	4¾	8,100	40,500	19⅝	3½	-74	13.7	-1.0	17.6	29.2	-29
ביוטכנולוגיה	2 5/32	7.8	2 5/32	2 7/32	2 7/32	2	644,100	1,388,841	5⅞	1½	-59	19.0	-18.7	11.7	93.6	---
גילת	12	-11.9	11¾	12¼	13½	12	177,000	2,124,000	15	8	-11	35.0	5.5	23.0	100.4	18
די.אס.אס.אי.	4¾	-2.6	4¾	5	5	4½	67,200	319,200	13¾	4¼	-63	39.0	2.7	73.3	33.8	13
הכשרת ישוב	10⅞	0	10½	11	---	---	---	---	30¼	8¼	-63	124.1	3.8	156.0	96.2	25
הלת'קייר	1 9/16	-7.4	1 9/16	1 11/16	1 11/16	1 9/16	4,700	7,343	3¼	1⅜	-50	16.3	0.1	7.4	17.5	175
סימד רבעי	4 5/32	-5.0	4 5/32	4¾	4½	4 5/32	31,900	132,584	24½	3	-83	33.8	-10.7	24.6	45.6	---
טאואר	11	2.3	10½	11	11⅝	10⅝	70,700	777,700	15	10	-55	56.0	5.5	48.9	---	---
טי.די.ג'י.	1	0	1	1¼	1	1	900	900	4⅝	¼	-89	5.6	-0.1	2.5	5.5	---
מכוטסמיקס	5⅛	0	5⅛	5⅜	5⅜	5⅛	38,700	198,337	12¾	3⅝	-42	30.5	-1.0	19.0	40.7	---
מכנרף	2⅝	0	2¼	2⅝	2⅝	2¼	9,500	24,937	10	1⅜	-74	7.3	-4.9	2.4	10.0	---
מלדמה	4¾	0	4⅝	4¾	5	4⅝	87,400	415,150	18	4 11/16	-72	54.3	7.4	32.7	49.3	7
ישפק	½	23.1	15/32	½	½	15/32	26,000	13,000	2 9/16	5/16	-78	10.7	-1.5	0.4	10.1	---
כרמל	7⅜	-3.3	7¼	7⅜	7⅜	7⅜	200	1,475	11⅞	7⅜	-28	17.8	2.5	74.5	18.4	7
לי-גם	23½	2.7	23¼	23½	24⅜	22¾	682,700	16,043,450	23	6	98	76.4	6.3	64.2	250.7	40
לייזר	5¾	7.0	5⅝	5¾	5¾	5½	13,000	74,750	9¾	4⅝	-39	10.0	3.8	38.0	34.3	9
לנואפטיקס	8¼	0	8¼	8⅝	8⅜	8¼	26,900	218,562	18¾	5¼	-55	34.0	2.3	21.3	48.8	21
מג'יק	5⅞	4.4	5⅞	6¼	6¼	5½	8,300	48,762	17¾	4⅝	-57	15.7	-0.1	20.9	23.5	-235
מגל	3	0	3	3¼	3¼	3	23,100	69,300	9⅝	3	-63	13.8	1.3	14.7	14.2	11
מדיסאל	1⅞	0	1⅞	2⅛	2⅛	1⅞	26,500	49,687	13⅝	1½	-84	4.2	-2.6	0.4	16.2	---
נייר חדרה	47	0	---	---	---	---	---	---	52	36½	5	145.0	10.6	252.0	178.6	17
נקסוס	4¾	0	4⅝	4⅞	4⅞	4⅝	18,000	85,500	5⅞	2¼	12	3.7	-1.8	1.5	26.1	---
סילקום	4⅛	0	4	4⅛	4⅛	3⅞	72,700	299,887	6	2⅜	-3	5.9	0.5	2.6	16.5	33
שופס	2⅛	-5.6	2⅛	2⅜	2⅛	2⅛	8,000	17,000	6	1⅜	-55	9.4	-0.1	23.4	14.8	---
עידן	11/32	0	5/16	13/32	11/32	5/16	34,200	11,756	1 15/16	5/16	-79	13.1	-2.2	11.0	10.2	---
עין לנד	6¼	0	6¼	6⅜	6¼	6¼	500	3,125	11⅞	5½	-40	25.0	2.9	97.0	20.1	7
פיברוניקס	31/32	3.3	31/32	1⅛	1	15/16	47,200	45,725	3	⅝	-69	1.7	-7.1	43.0	7.9	---
ראדא	3¾	-3.2	3¾	4	3¾	3¾	11,500	43,125	10¼	2½	-62	13.0	0.2	33.0	20.1	100
קוסט	2¾	-15.4	2 5/16	2¾	3¼	2 5/16	43,300	119,075	7⅛	2	-72	4.5	0.6	4.3	---	---
ת.א.פ.	3⅜	-1.8	---	---	3½	3⅜	600	2,025	3⅞	2¼	-57	43.3	-3.7	123.7	83.7	---
תאת	2 9/16	5.1	2 7/16	2 9/16	2 9/16	2¼	59,900	153,493	8⅝	2 3/16	-67	11.0	4.2	16.5	22.7	5
תרו	7⅜	1.7	6⅞	7⅜	7⅜	6⅞	18,400	135,700	8⅝	4½	-72	8.3	2.8	37.7	73.7	26
תדיראן	20⅞	-1.8	20¾	21¼	21¼	20¾	88,500	1,847,438	26½	14½	-20	223.0	36.1	813.0	409.4	11
אמפל	6⅝	0	---	---	6⅝	6½	19,300	127,862	13⅛	6¼	-42	173.0	14.4	81.0	187.5	13
אלקטרוניק פיול	6¼	0	6¼	6¾	6¼	6¼	4,100	25,625	14¼	5½	-45	23.5	-0.6	4.2	49.4	---
אינדיגו	16⅝	8.1	16¼	16¾	16¾	15¾	119,200	1,981,700	20¾	13	-17	26.0	-20.6	60.0	831.2	---
אפי	27½	0.5	27¼	27½	27¾	27¼	90,700	2,494,250	29½	13¼	64	102.0	15.8	107.0	345.1	22
ויאקום	8⅝	0	8½	8⅝	8⅞	8¾	415,500	3,583,688	16	6¾	-43	80.0	-37.0	64.0	430.9	---
די.אס.פי.	19½	0	18¾	19½	19¾	19	22,700	442,650	27¼	12¼	24	34.1	3.0	14.7	184.1	61
ישראמקו	1 7/32	8.3	1 7/32	1 9/32	1 9/32	1¼	124,000	151,125	2 11/16	1	-41	21.2	3.3	4.7	26.5	8
מרקורי	13¼	0	12¾	13¼	13¼	12¾	36,300	480,975	21¾	7	-23	36.4	3.7	19.5	176.1	48
ספיאנס	1 25/32	-1.7	1 25/32	1⅞	1⅞	1 25/32	155,800	277,518	23¼	1⅜	-91	28.9	-6.3	40.0	15.1	---
פי.אי.סי.	28½	2.2	28¼	28¾	28½	27⅞	4,200	119,700	34¾	23⅛	-8	307.0	34.2	33.0	535.8	16
קומברס	11⅞	4.4	11⅞	12¼	12½	11¾	253,600	3,011,500	15⅝	8	-18	99.0	12.7	92.0	240.6	19
קרן ישראל	10¼	2.5	---	---	10¼	9⅞	27,800	281,475	20¼	9½	-30	---	---	---	---	---

הנתונים מבוססים על הדו"חות של ארבעת הרבעונים האחרונים שפורסמו. הרווחים מהשקעה בניירות הרשומות מחוץ לקו חייבים במס.

20 המניות הבולטות במשתנים בשנה שעברה

המניות הבולטות	השינוי ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. פטרוכימים	+46%	1. מגן 5	-88%
2. נייר חדרה	+9%	2. טיבון ויל	-82%
3. כ"ל	+6%	3. פספורט	-82%
4. אלקו	+4%	4. מישור החוף	-80%
5. ים המלח	+3%	5. חנל	-77%
6. אסם	+1%	6. כהן פיתוח	-76%
7. תאפ	-3%	7. יואל	-76%
8. דלק	-3%	8. מלל	-76%
9. ממן	-4%	9. משוב	-76%
10. ספנות	-4%	10. פורמולה	-75%

20 המניות הבולטות בכר"ם בשנה שעברה

המניות הבולטות	העליה ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1. פויכטונגר 5	+108%	1. אדאקום	-97%
2. פויכטונגר 1	+95%	2. גילתק	-94%
3. עיני	+33%	3. פרפן	-92%
4. אבן	+9%	4. עבודי	-91%
5. ת"א תקשורת	+7%	5. סי אי	-90%
6. מלח	+6%	6. מגן 1	-89%
7. אדלר	+5%	7. ויליגר	-89%
8. בלמון	+5%	8. רציו	-89%
9. מאגמה	+3%	9. טל	-87%
10. מבטח ביטוח	+2%	10. ציון טקסטיל	-86%

20 האופציות הבולטות בשנה שעברה

המניות הבולטות	השינוי ב-%	המניות הגרועות	הירידה ב-%
1 מלי אופ' 2	473.3%	1. ציקלון אופ' 2	-100%
2. כור אופ' 2	81.4%	2. יונה אופ'	-99.9%
3. ריבוע 4	21.9%	3. רשף אופ' 2	-99.8%
4. דשנים אופ'	20.9%	4. בריל אופ'	-99.8%
5. מבטח בי' אופ'	17.2%	5. סמבור אופ' 2	-99.7%
6. חסין אש אופ'	12.9%	6. מרחב אופ' 2	-99.7%
7. מאגמה אופ'	-2%	7. גמרים אופ'	-99.6%
8. לפידות אור'	-7.9%	8. אופמן אופ' 1	-99.6%
9. יפאורה אופ'	11.5%	9. דריה אופ'	-99.6%
10. לפידות אופ' 1	-12.0%	10. פלדמן אופ' 2	99.5%

מקור: מיטב

עסקת השנה – כלל משלמת על מלמ עשרות מיליונים מיותרים

מאת יורם גביזון

בסוף '93 הוגדרה כאן ב"הארץ" עסקת אלקינית, שבה רכשה קבוצת משקיעים בראשות איש העסקים אבי סיוזמקין חבילה של 7 מיליון שקל ממניית אלקינית, כעסקת השנה. הסיבה העיקרית לבחירה, היתה שעסקת אלקינית-סיוזמקין היתה הדוגמה הבולטת לעסקת הלגיטמציה. עסקה זו היתה כרוכה ברכישת חבילת מניות גדולה יחסית במחיר גבוה ב-7.5% במחיר הבורסה וכך ניתנה לגיטימציה לרכת המחירים של השוק.

סיוזמקין, הכוכב הגרש-ישן של השוק באותם ימים, הסביר את השקעה באלקינית – שמתבגנת הקבת מלון של 350 חדרים במתחם ממילא – בכך שהוא מאמין בשלום ובפוטנציאל הטמון בו לפיד הבירה.

והנה, שבועיים לפני סיום 94', שיגרה אלקינית לבורסה דיווח על הארכת תוקפה של האופציה, שניתנה לקבוצת משקיעים בראשותו של איש העסקים אבי סיוזמקין. מימוש האופציה היה אמור להיות חלק שני בעסקה שנחתמה לפני שנה. מחיר המימוש של האופציה שקיבלה קבוצת סיוזמקין נקבע על פי מחיר הבניה בבורסה. ברמת שיא של 1,700 נקודות, האופציה אטרקטיווית מאוד, אך בעקבות האירועים בשוק ההון ב-94', העם הזה של האופציה ומשקיעיה המתלבטים וקוקים בוודאי להארכת מועד מימושה. שכן בדרך ב-1,700 נקודות ל-604 קרו כמה דברים.

יפת מחירי הנדל"ן העפילה אמנם לשיאים חדשים, אך מניות סקטור הנדל"ן כבר מבטאות ציפיות לירידה במחירים. בנגוד זה הציג ב-94' תשואות חסר, אף מעבר לביצועי הנפל של שוק המניות. גם יחס השוק לגורואים פיננסיים השתנה. מניות העיתון "טלגרף", ששעטו עד רום של 10 דולר תודות למוניטין של קבוצת רבתה-שרם-סיוזמקין בשוק ההון, קרסו עד ל-2.5 דולר למניה ב-94', שכן המשקיעים הולו השנה לרכוש מניות על בסיס מעורבות של אשפים פיננסיים בלבד, והעדיפו לראות תוצאות כספיות.

הקשיים במימוש עסקת סיוזמקין אלקינית ביטאו, במידה רבה, את השבר בשוק ההון ב-94'. תופעת האופוריה שליוותה את המשקיעים בימיה האחרונים של '93 המשיכה לתוך 94', מהנה באשראי בנקאי נדיב. מדד המשתנים הדקיע עד 258 נקודות, מדד הכר"מ נסק עד 356 נקודות, ושניהם עיוותו ללא הכר את מנגנון המחירים בשוק הראשוני ובתנאים ההקצאות הפרטיות. סקירה מסופה של הודעות הבורסה מתחילת השנה, מגלה כמה עסקות שהתבצעו מתוך כוונה לנצל את הגאות בשוק הראשוני להנפקה מהירה, או שבאחו במחיר הבורסה כבעוגן.

ההזה בין טעם ישראל ובורגר ראנץ' נחתם ביום שמדד המשתנים הגיע לשיאו, והתבסס על קומבינציה של תשלום במזומן ובמניות טעם ישראל. קריסתה של מניית טעם ישראל הכשילה את העסקה והן לפיד (בורגר ראנץ') ולני סקסטין – שטיפו בראשונה לעיתונות, מיד לאחר חתימת העסקה, על הדרך שבה נפגשה "אנחנו עושים ג'ננג בלילה" – הולו לרדוף לעורכי הדין. על רקע דומה נכשלו או עברו תמורה יסודית עסקות בין תעסוק וסיוזמקי, גילתק וסל-פארם ובין קשרי תפוזה לדימון.

התוצאה המשמעותית יותר של הסימת ה-EX-IT הבורסאי היתה פגיעה הקשה בעסקים של החברות הבורסאיות שהתבססו על זיהות, כמו לידר הנפקות.

אנשי העסקים היחידים שניצלו השנה מהשפעתו המסמאת של מחיר הבורסה הם אלה שהחליפו כלבים בחתולים, כלומר, החליפו נכס בורסאי אחד בנכס בורסאי אחר

קבוצת דורת שרם, שהיתה בין הקבוצות הרווחות בבורסה ב-93', בוססה ב-94' בשלולית העכורה שנותרה מהשוק הראשוני. מספר הנפקות שהובילה לידר התכווץ ברבעון השלישי של 94' ל-3, לעומת 13 במקביל, ואת גזירת הקופרים החליפה התדיינות משפטית עיקשת עם יובל הנדסה, שהעלתה האשמות על לחץ בלתי הוגן מצד לידר. קבוצת דורת שרם, שמאז הקמתה זכתה לזכותה שורה של הצלחות, היתה מעורבת בשניים מהכשלונות העסקים המביכים של 94': הפיאסקו ההנגרי של גילתק, השורות ליפרי מאונים לפני הנפקתה של וידאומטריקס, ומעשי התנאה אחרי הנפקה. אך סמלי הוא שבעקבות הניסיון המשפטי שצברה לידר בשנה חולפת, סיימה לידר את השנה האזרחית בהודעה לבורסה, שהדירקטוריון החליט לשפות את נושאי המשרה שלה ב-10 מיליון דולר, אם יעמדו לדין.

94' לא תיזכר לטוב גם בגופים המוסדיים. ועדות ההשקעה ומחלקות המחקר לא מנעו היסחפות באופוריה. קופות הגמל וקרנות הנאמנות השתתפו בכמה וכמה הנפקות פרטיות כושלות, כמו ההקצאה הפרטית בדנבאר, וכמובן גילתק, שבה קנו קרנות לאומי מבעלי עניין 10.65% ממניות החברה, במחירים גבוהים באלפי אחוזים משווין הנוכחי. גילתק מחקה השנה 93.9% משוויה, לאחר שאיבדה את חלקה (עם סל כבלים) בפרויקט טלפוניה בהונגריה, בשווי 110 מיליון דולר, ומחקה השקעה נוספת בגילתק תקשורת.

כישלון נוסף שהגופים המוסדיים היו מעורבים בו היה נפילת אראקום. קרנות פיא, שקנו את תחזיותיו הוורודות של מוטי גורה ורכשו את המניה ב-1,400 נקודות, חיסלו את החזקותיהן בחברה ב-150 נקודות, שבועות מספר לפני שעברה לכינוס נכסים. הלקח שקרנות בכלל למדו בדרך הקשה הכביר לשוק ההון, מצד אחד, את חשיבות תורים המומנים כאינדיקטור למצבה של החברה, ומצד אחר, עד כמה גדולים הפלפים הם מושגים כבצר הזמנות, דימון, פוטנציאל ורווחי הון.

נחמה פורתא למוסדיים, ובעיקר לסקטור ההייטק שנהבם ב-94' ללא רחם בהל סטרים, סיפקה עיסקת COM-נ-בייסקום. ענק תקשורת הנתונים האמריקאי שילם בספטמבר 94' 58 מיליון דולר במזומן תמורת נייסקום, מחיר גבוה פי שלושה מזה ששילמו המוסדיים בתחילת 94'. כמה שבועות אחר כך נמכרה חברת שני לקשבך אינטל תמורת 10 מיליון דולר. שתי העסקות עשויות לסמן דרך חדשה לחברות ההייטק הישראליות: מכירת מוצר טכנולוגי חדשני, עוד לפני שלב השיווק, שמצריך משאבים כספיים ניכרים וכרוך בהגדלה משמעותית של רמת הסיכון לחברה.

הצלחות המוסדיים בבייסקום לא השכיחה את הכשלונות בגילתק ואראקום, שבצד התשואות השליליות שהניבו האפיקים המנייתיים הסולידים, הביאו לבריחה הסרת תקדים של 10 מיליארד שקל מקרנות הנאמנות, ולראשונה זה שנים לצבירה שלילית בקופות הגמל. תופעה הדיגה נוספת הקשורה לגופים המוסדיים היתה הביצועים התמרצת שלהם במדיניות הסכר ההשבבות של החברות הבורסאיות. חוק קרנות הנאמנות, שנחקק השנה, כפה על הגופים המוסדיים להשתתף בכל אסיפת בעלי מניות שדנה בעסקה הנשויה להשפיע על העמיתים. המוסדיים רטנו, גנחו והתמרמרו, אבל בסופו של דבר עשו את המוטל עליהם, כפי שיעידו כמה מבעלי השליטה.

94' היתה השנה שבסעו עדיני, ידע ההשפעה מחזותיקים בבורסה, גילה שיש לו שותף, כאשר קרנות הנאמנות המוסדיים התווכחו איתו על העלאת שכר שביקש לעצמו בחברת גלרין הבורסאית שבשליטתו.

94' גם היתה השנה שבה נקבע מיקע במחירי מענק של 1.5 מיליון שקל. לטובת מבנה השליטה בחברות הבורסאיות, סביר להניח שניצול בה ההצבעה של המוסדיים יהיה בעתיד האמצעי היעיל היחיד למנוע, או למנוע, את חליבת החברות על ידי בעלי השליטה בהן. תוצאה אחרת של חוק קרנות הנאמנות וחוק להסדרת ניהול התיקים היתה תחילתו של תהליך מיזוגים בין חברות לניהול תיקים. החוק, שמחייב רמה גבוהה יחסית של הון עצמי, רישוי ופיקוח על השקעות, וכמובן איסור על השקעות בנוסטרו, גרם כבר לרכישת

אך סמלי הוא, שבעקבות הניסיון המשפטי שצברה בשנה החולפת, סיימה לידר את השנה האזרחית בהודעה לבורסה, שהדירקטוריון החליט לשפות את נושאי המשרה שלה ב-10 מיליון דולר, אם יועמדו לדין

24.9% ממניות חברת אפסילון, על ידי בנק כללי, במה שנראה בענף כמנה ראשונה לרכישת נוספת.

החשיבות של מעורבותם המוסדיים בפיקוח על מדיניות שכר מאוחת יותר התבררה למשקיעים ביתר שאת ב-94'. בהיעדר רווחי הון, לא יכלו חברות רבות להראות רווח משמעותי כתוצאה מהוצאות הנהלה וכלליות, שנגסו בכל פה בדוחים התפעוליים. רמת השכר המגוכזת לא היתה הסיבה היחידה לשחיקה של 15.6% ברווח הנקי המצרפי של החברות הבורסאיות (בלי להביא בחשבון הפסדי בורסה).

העמקת תהליך ההשיפה, הגדלת כושר הייצור של התעשייה המקומית וגידול בהוצאות המימון של החברות, בין השאר כתוצאה מהגדלת האשראי השקלי הלא צמוד בענפי המסחר והשירותים, גרמו לשחיקה ברווחים הגולמיים וההפעוליים של החברות. התוצאה המודיפה במיוחד בכל הרבוא הביאה לגידול ניכר במספר החברות שביקשו להתמזג, בעיקר כדי להשיג יתרון לגודל. כיני החברות הגדולות בענף הכבלים, כבלים וכבלי ציון, ניהלו מו"מ למיזוג, וכמובן עשו פקר ואברות, סמי בורקס ובגולדר, פז הן ונולק. לכתר הגיוקים המשכבעים בעד המיזוג, הסתיים הבדיאים המתנים ללא תוצאות בשל הוסר הסכמה על המחיר.

הנסיגה ברווחיות היתה אחד הגורמים ההשרבים לאכזבה שהנחיל שוק המניות למשקיעים. הירידות החוקות בשווי השוק של החברות היה, בנסיבות אחרות, רקע נוח להשתלטויות עוינות, אולם מפני שבעלי העניין מחזיקים בממוצע ב-70% מהחברות, נאלצו להסתפק בהשתלטות עוינת אחת שבה הדיחה קבוצת מגור את בתתיהו ליפשיין, מנכ"ל ומייסד ליפסיר. לעומת המספר הדל של השתלטויות עוינות, הרי לא מעט השתלטויות ידידותיות: שמיר רכשה את השליטה בארגר, ישרס קנתה את חלקה של מרלז ברסק, מגופים פיננסיים עברה ללידן והוד פיתוח נפלה לחזקה של פז.

94' גם היתה שנת התרהבות של כור. המחיר הגבוה ששילם הקנצרן עבור 15% ממניות כנפיים ב-93' לא עצרה את מסע הרכש ב-94'. כור רכשה 50% ממניות הוד לכן, הקימה שותפות עם בנק הספנות, קנתה מוציא ממניות חברת השכרת הרכב יורודולר ומנהלת מו"מ מתקדם על רכישה משותפת עם כלל, של 50% ממניות קבוצת העבודה, תמורת 45 מיליון דולר.

גם כלל חברת ההחזקות, המתחרה בכור, לא התנזרה מרכישות, ובמיוחד בתקופה האחרונה – במחירים מפולפלים. שנה לאחר שרכשה 50% ממניות ההיפרשוק, במחיר שנראה תמוה לאור תוצאותיה הכספיות של רשת השיווק הקמעונאי, הציעה כלל 64 מיליון שקל תמורת חברת המחשבים הממשלתית מל"מ, כולל 37 מיליון שקל למוניטין. בראיון שנתן בסוף השבוע לאחד העיתונים, אמר מנכ"ל אי-די-בי, אלי כהן, שגם להערכתו המחיר ששילם הקנצרן מופרז.

לאור העובדה שמלם הרוויחה במחצית השנה האחרונה 968 אלף שקל, במחזור של 38.4 מיליון שקל, ולנוכח איבוד מכרז עיבוד הנתונים למשרד הפנים, הערכתו נעשית ברורה יותר.

עסקת כלל-מלם היא דוגמה קלסית להשפעה המסמאת של מחירי הבורסה בראשית השנה על נכונותם של שועלי שוק ותיקים כמו דוד וינשל לשלם מחירים מופרזים תמורת נכסים לא בורסאיים ומשום כך ראויה עסקת מלם לתואר עסקת השנה.

באוגוסט 94' ביצעה כלל עסקה מעניינת אחרת. בלהיטותה להיכנס לענף המזון רכשה כלל מניות בכל החברות של קבוצת מאיר עזרא תמורת 13% ממניות סנפרוסט. מניות סינבן ויל למשל, שנרכשו במחיר של 12.7 שקל למניה, נסחרות עתה תמורת 3.69 שקלים למניה, ובהתחשב בביצועיה התפעולים של סינבן ויל יחלוף עוד זמן מה עד שהמניה תפגש במחיר ששילמה עבורה כלל.

הקנצרן הוותיק יוכל למצוא ניחומים בהתמוטטות סנפרוסט מאיגרא של 124 שקל למניה לבאר עמוקה של 57.8 שקל למניה, כך שבניגוד למקרה מלם לא שילמה כלל במזומן אלא החליפה כלב בחתול. באופן כללי ניתן לומר, שאנשי העסקים היחידים שניצלו השנה מהשפעתו המסמאת של מחיר הבורסה הם אלה שהחליפו כלבים בחתולים כלומר, החליפו נכס בורסאי אחד בנכס בורסאי אחר.

תופעות אחרות הראויות לציון ב-94' היו הריבוין של השקעות נדל"ניות בחו"ל, ובמיוחד בשוק הממותן של ארה"ב, ההשקעה של אורורגין בבנה שבשליטת זאב נוזס, שעשויה לפתוח בהר לאחר מהסורות המוגנים במדינה: דו"חות הרווח וההפסד של קבוצת ידיעות אחרונות, ורכישת השליטה בשקם על ידי קבוצת אלקו. גרשון זלקינד בעל השליטה באלקו שהבריא בעבר את אלקו ואלקטרה ינסה לעשות זאת שוב ברשת השיווק האפורית המאובקת.

הצמודים ב-94' – האינפלציה רוממה הריבית חבטה

מחיר הכסף

מרית גילת

שנת 94' היתה שנת תהפוכות עבור שוקי האג"ח, ולא פלא. כאשר הבורסה מתמוטטת ומאמצת להתאושש, כאשר האינפלציה מרקיעה לקצב כפול מהיעד שנקבע, כאשר בנק ישראל מעלה שוב ושוב את הריבית – קשה אפילו למשקיע הסולידי ביותר להיוותר אדיש.

די בהתבוננות בהתנהגות התמהמהשה של קופות הגמל בחודשים האחרונים כדי להבין את גודל הבלבול של השחקנים. בספטמבר, איבת האינפלציה גרמה לקופות לתור אחרי סחורה בשוק, לבחירת התשואה לאורך מרבית עקום התשואות לפריון ההתופעו כבר בתחום לרמה של 3%. עד סוף דצמבר השתנתה גישתם באופן קיצוני כליקר, שגם תשואות של 4% ומעלה לא מדירות אותן לדחות.

כפי שבעיד גורף "הארץ", את 94' אפשר לחלק לארבע תקופות עיקריות: המפולת הראשונה והמפולת השנייה של הבורסה, שבהן את שוק האג"ח כמה – במונחים ריאליים, אם לא במונחים נומינליים: תקופת ההאטה בקצב האינפלציה, שבה העלאות הריבית של בנק ישראל לא הרביקו את קצב עליית המדדים במשק, השחקנים בבלבו לבנקר הצמוד: הרבעון האחרון של 94', שבו לראשונה העלאות הריבית של בנק ישראל הפכו גם להעלאות ריבית ריאליות, שהבילו את השחקנים להשקעות שקליות.

הבעיה, כמובן, פסכני מאד. הוא לא לוקח בחשבון את העובדה שבמפולת פברואר הצמודים דווקא הפגינו חוסן על רקע העובדה שקרנות הנאמנות מיכנו את פדיונות הענק תחילה באג"ח לחברות ורק אחר כך באג"ח סחירים; ושבמפולת השנייה, השפעת הקרנות היתה משמעותית הרבה יותר.

הוא מתעלם גם מהעובדה שבאפריל ובמאי עוד חשבו בשוק ההון, כי מחירי הקיץ יהיו קרובים לאפס ויביאו להורדת ריבית של בנק ישראל – ורק ביוני הולו להבין, כי קיץ 94' עלול להיות שונה מקודמו ולספק לא מדדים שליליים, אלא מדדים של אחוז ויותר לחודש.

הצמודים – סיימו את 94' בירידה ריאלית של 3.99%

תשואות ברוטו של אג"ח ממשלתי צמוד מדד

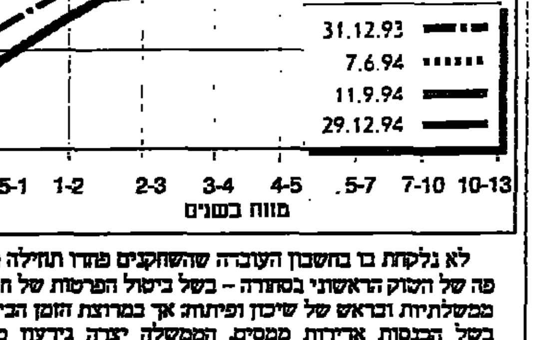

לא נלקחת בו בחשבון העובדה שהשחקנים פתרו תחילה מהצפה של השוק הראשוני בסחורה – בשל ביטול הפרטות של חברות ממשלתיות ובראש של שיכון ופיתוח: אך במרוצת הזמן הבינו כי בשל הכנסות אדירות ממסים, הממשלה יצרה גידעון מוערי בלבד בפעילותה, שאיפשר לה לגייס בשוק ההון פחות מפדיונות הקרן. ובעיקר, הוא לא נוגע בהיסטוריה של השחקנים בגלל אי ההוראות לגבי הנתונים הריאליים והנומינליים של המשק כאחד: במעקב הצמוד אחרי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עד פרסום המדד ב-15 לחודש, ואחרי בנק ישראל עד לפרסום מדיניות הריבית בסיומו.

אבל את העיקר הוא בכל זאת ממחיש: הריבית וקצב האינפלציה הם הפרמטרים החשובים ביותר לגבי התנהגות השחקנים הסולידיים כיום. הביקוש הבסיסי לאג"ח ומעורבותה של הממשלה בשוק הראשוני הם פרמטרים קריטיים. אבל בשנים האחרונות ניכר, כי הירידה בקצב הנפקות האג"ח של הממשלה תאמה – פחות או יותר – את הירידה בהיקף הביקוש לאג"ח בשוק.

אמנם, הגיוס השלילי של הממשלה, בעיקר באפיק הצמוד יצרו את "תיאוריית המחסור", לפיה הצמודים יהפכו במרוצת הימים למצרך נדיר. אפקט זה קיבל כיבול חיזוקים מההחלטה למסות אג"ח שיונפק החל ב-1 לינואר 95' – מה שיהפוך את האיגרות הצמודות הלא-ממוסות למצרך עוד יותר נדיר. אלא שבינתיים, המחסור בסחורה לא מורגש – ודאי שלא בתקופה האחרונה.

והשאלה, מן הסתם, היא מה יקרה ב-95'. הריבית הריאלית הגבוהה שקיימת היום, והסיכוי הקלוש שבנק ישראל יאפשר לה לרדת בחודשים הקרובים, מבטיחים כי לפחות בטווח הקצר, התשואות יוותרו גבוהות.

ריבית בנק ישראל	
מרכז מוניטרי שבועי לבנקים (הממוצע)	17.01%
ריבית דביטורית	
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, לא כולל עמלות בנקים)	16.89%
מכרז מוניטרי לציבור (הממוצע, כולל עמלות)	18.20%
אשראי בריבית קבועה, אפקטיבי	19.50%
חח"ד – חשבון חוזר דביטורי, אפקטיבי	25.00%
ריבית קרדיטורית	
פח"ק ליום – 50 עד 100 אלף ש"ח	13.64%
פח"ק ליום – חצי מליון ש"ח	13.87%
פק"מ לחודש – 50 עד 100 אלף ש"ח	14.93%
פק"מ לחודשיים	18.30%
פק"מ לשנה	16.40%
תשואה ריאלית	
אג"ח צמוד מדד לשנה (נטו)	2.50%
אג"ח צמוד מדד ל-5 שנים (נטו)	2.50%
אג"ח צמוד מדד ל-10 שנים (נטו)	2.20%
ריבית בינלאומית	
דולר – ליבור – ל-3 חודשים	6.500%
שטרלינג – ליבור – ל-3 חודשים	6.510%
מארק – ליבור – ל-3 חודשים	5.260%

1994: שנה שתיזכר לרע

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

בנקאים ופרשנים כלכליים התריעו, בצדק, על שלל ההיבטים המעוותים והשלומיאליים שפיארו את לידתו הקיסרית של מס הבורסה. בהמולה הכללית, התעלמו מחלקה האפל של המערכת הבנקאית בפרשה זו

אינפלציה גואה, ריבית דוהרת ריוזידנד-שלום מתמהמה, תוצאות עסקיות פושרות, אירועים מתמשכת באשר לסדרי הולתו של מס רווחי-הון על הבורסה, חקירות הרשות לניירות-ערך בחשד לשחיתות בעבוע: אלה כמה מן האירועים שגרמו לכך שלמעט אותם סנפנים שמרנים, שניתבו בתבונה את משאביהם לתוכניות-חיסכון, תיזכר שנת 1994 לרע בקרב קשת רחבה של משקיעים ושל פעילים אחרים המתופפים סביב שוק ההון וניזונים ממנו.

ברשימה המגוונת של נכוויי 1994 אנו מונים:

- יתומים, אלמנות ומשקיעים מן השורה, שירדו מנכסיהם: אלה שהשקיעו במניות מדד המשתנים, הפסידו ריאלית כ-39%; אלה שהשקיעו במניות המעו"ף הפסידו ריאלית כ-37%; אלה שהשקיעו במניות מדד הכר"מ התרוששו בכ-58%; והמניות הישראליות הנסחרות בניו יורק השילו בממוצע כ-41% משוויין הבורסאי.

הירידה הריאלית הממוצעת במדד המניות הכללי התבטאה בכ-47% בחישוב שנתי.

הירידה התלולה ביותר (כ-85%) נרשמה במניות הנפט; הירידה המתונה ביותר (כ-15%) נרשמה במניות הבנקים המסחריים (הנתונים: באדיבות מדור המחקר של בנק הפועלים).

- מגייסי-הון למיניהם, שהזדרזות בשוק ההון חיבלה בתוכניות הצמיחה וההרחבה שלהם.
- מפריטים ממשלתיים, שהידרדרות בשוק ההון סיפקה להם עילה נוחה לדחיית ההפרטות מתוכננות.
- תאגידים שמניותיהם נסחרות בבורסה, שצפו בעיניים כלות בשחיקת דוחותיהם ובהצטמקות ערך מניותיהם, שלא להזכיר את הירידות בשווי השקעותיהם התוסאות בתאגידים אחרים.
- אנליסטים עטורי-דו"חות ומראים, שתחזיותיהם המלומדות במכפילים נמוכים ("ממש מציאה") ובערכים כלכליים ("קוסמים"), התנפצה מול גלי המציאות העכורים.

עיתוי לקוי

- יועצי השקעות, ששכחו כי בורסות הן מטולטלות ודרסטיות, העלולות לסגת לא פחות משהן עשויות להעפיל.
- מנהלי-תיקים, שהפגינו איזמנות הן בעיתוי רכישותיהם (קרוב לפסגה), הן באי-עיתוים של מכירותיהם, הן באי-יצמן של מגננות לשימור שווי-אחזקותיהם של לקוחותיהם.
- בנקים וברוקרים, שעקבו בחרדה אחרי הצטמקות המתמשכת של מחזורי המסחר מכ-400 מיליון לכ-100 מיליון שקל ביממת-מסחר – הצטמקות שחרקה עליה שתגנגנו בהכנסותיהם.
- פרשנים ומשודרי-חצר, שבילו את מרבית השנה בהתידיוות-סרק בלתי נלאות לאיתור קרקעית ותחתיות סופיות: לשווא.
- אמינות הממשל (הנוטה באחרונה לשאוב את השראתו מסקרי דעת קהל המהפכים), שניזוניה לשוק ההון הצטיינו באין-עקביות, שהותירה מאחוריה שובל של סימני שאלה ל-1995.

בנקאים ופרשנים כלכליים התריעו, בצדק, על שלל ההיבטים המעוותים והשלומיאליים שפיארו את לידתו הקיסרית של מס הבורסה ביש הנגרא. אבל, בהמולה הכללית, פסחו רובם על היבט עקרוני אחד: חלקה העלום והאפל של המערכת הבנקאית בפרשה זו.

הכוונה לנבזות (שלא לומר, הלהיטות) שהפגינו בנקאים לשמש גובי-מס מטעמו של האוצר. לא רק שחורגת הסכמתם לכהן כביים המישי של הגה הגדול באכיפת המס מתחום עיסוקיהם הלגיטימיים של בנקים בעולם: אלא גם יש בה משום תקדים מקממם ומעודד-חלחלה: גביית מסים (מכל סוג) היא עניין דו-צדדי בין נישומים לרשויות-מס, שבו צריך להתמצות תפקידם של בנקים בהמצאת אסמכתות; תו לא.

דומה שחרף 11 השנים שנקפו מאז התרגשה פורענות המניות הבנקאיות ב-1983 (שגם בה אשמו בנקאים), לא השכילה המערכת להפיק ממנה לקחים. חבל

קנוניות אפלות

לנוכח תמונות האח הגדול המכוער, הנגלית לעינינו, מוזר חשד (הקשה להפרכה) שתמרות נכונותם הסתומה של בנקאים לשמש קבלני-משנה לפקידי-שומה, זכו ויזכו הראשונים בטובות-הנאה; בהן:

- הפחתת שיעור הנזילות שבה חייבים בנקים בגין הפקדות בתוכניות-חיסכון.
- היתר שבשתיקה לבנקים לגבות מלקוחותיהם ריבית דביטורית ריאלית לא צמודה בשיעור סחורי של 10% בשנה – שאינו רווח באף מקום.

ספק אם יהיה בידיעה כי באחרונה הצטמק המרווח הפיננסי הממוצע של המערכת הבנקאית בישראל ל-2% עד 2.5% כדי להמתיק את הגלולה לתעשיין, הנתבע לשלם ריבית ריאלית של 10% על אשראי לא צמוד: כאילו יירגע טובע בנהר כשייוודע לו שעומקם הממוצע של מימיו אינו עולה על 50 ס"מ.

- העלמת-עין מכוונת מייקורן של עמלות: בכלל זה, עמלות מנופחות הנגבות בגין עסקת "אופציות בשוק המעו"ף.
- הימנעות במופגן מיישומן של המלצות ועדת-בייסקי, החכורות לטוב, להפרדת ניהול קרנות-נאמנות מפעילות בנקאית מסורתית.

העדר הפרדה כזו חושף משקיעים לסחטנות יומית של פקידים ומנהלי-סניפים (בנוסח: "אם לא תרכוש אחת מקרנות הנאמנות בהנהלתנו, לא נאשר לך הלוואה") ולשיווק כוחני של אפיקי-השקעה כושלים, שמעלתם היחידה נעוצה בהיותם מנוהלים על-ידי בנק שהמשקיע נזקק לשירותיו.

העדרה של הפרדה הרמטית בין עיסוקים בנקאיים לעסקי נאמנות הוא שהריבו מנהלי-סניפים פתוחים להעדיף על משקיעים תמימים הצעות-אשראי מגונות, כשגאו שערי המניות בבורסה בסוף 1993–תחילת 1994. אשראים נדיבים אלה המיטו שבר על אותם בישי-גרא שנענו לתומם להפצרות הבנקים, וגררו בתורם את הבנקים לביצת חובות אבודים או מסופקים.

דומה שחרף 11 השנים שנקפו מאז התרגשה פורענות המניות הבנקאיות ב-1983 (שגם בה אשמו בנקאים), לא השכילה המערכת להפיק ממנה לקחים. חבל.

מעיין - קרן נאמנות להכנסה חודשית

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

אלמגור - בריטמן נאמנויות בע"מ
נאמן הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות תשל"ד-1994 ניתנת בזה הודעה כי ביום 1.1.95 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 ש"ח ע.נ. כל יחידה, המוצעות בכפולה של 1000 יחידות (1 ש"ח ע.נ.), החל מיום 1.1.95 ועד ליום 31.12.95 תמורת תשלום מחיר היחידה בתוספת הוספה בשיעור של 0.5% או פחות כמפורט בפרק 1 של התשקיף.

הקרן מחלקת תשלום חודשי במזומן לבעלי היחידות. שיעור התשלום הנהוג עתה הוא כ-1% לחודש משווי נכסי הקרן. חלוקת התשלומים מקטינה את סך נכסי הקרן.

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

מדיניות ההשקעות של הקרן

הסכם הקרן קובע כי הקרן תשקיע לפחות 50% מאמצעיה בניירות ערך צמודים במלואם או בחלקם למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ ובניירות ערך הנסחרים במטבע חוץ.
השקעות הקרן במניות לא תעלה על 30% מכלל נכסי הקרן.

יתרת אמצעי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות ייתן דיווח מיידי ותפורסם הודעה בשני עיתונים יומיים לפחות בשפה העברית הנפוצים בישראל.

שיעור ההשקעה בניירות ערך זרים לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן.

החוק מתיר למנהל קרן, בכפוף לתנאים שיקבעו בתקנות, לבצע עבור הקרן את העסקאות הבאות: רכישת ויצירת אופציות; קניה ויצירה של חוזים עתידיים; מכירת ניירות ערך בחסר או השאלת ניירות ערך לצורך מכירה בחסר.

על כוונת מנהל הקרן לרכוש וליצור אופציות, בכפוף לתנאים שייקבעו בתקנות, ועל תיאור האופציות וגורמי הסיכון הכרוכים ברכישתם וביצירתם, בסעיף 3.3.9 לתשקיף.

שכר המנהל והנאמן

בהתאם להסכם הקרן רשאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור עד 3% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (להלן: "שווי הנכסים") והנאמן רשאי לקבל שכר שנתי בשיעור עד 0.2% משווי הנכסים.

לצורך תשקיף זה נקבע למנהל הקרן שכר שנתי בשיעור 1.2% משווי הנכסים ולנאמן שכר שנתי בשיעור עד 0.1% משווי הנכסים.

לצורך תשקיף זה נקבע למנהל הקרן שכר שנתי בשיעור 1.2% משווי הנכסים ולנאמן שכר שנתי בשיעור עד 0.1% משווי הנכסים.

הרכב ההשקעות העיקריות במשך השנה שנסתיימה ביום 30.9.94 (לפי נתונים של סופי חודש):

נ"ע צמודי מדד או נסחרים במט"ח וצמודים לו באה:	בין 68.45% ל-78.78% (ממוצע 73.26%)
- אג"ח צמודות מדד	בין 64.57% ל-78.63% (ממוצע 71.01%)
- אג"ח נסחרות במט"ח או צמודות לו	בין 0.15% ל-4.05% (ממוצע 2.25%)
מניות	בין 2.45% ל-11.03% (ממוצע 6.29%)
השקעות שקליות לא צמודות	בין 10.00% ל-27.05% (ממוצע 20.26%)

נתונים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה לשינויים במדדים השונים:

	לשנה שנסתיימה ב-30 בספטמבר 1994	ב-30 בספטמבר 1993
שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן*	10.35%	10.28%
שיעור השינוי במדד אג"ח צמודות למדד המחירים לצרכן	15.07%	7.91%
שיעור השינוי במדד אג"ח נסחרות במט"ח או צמודות לו	7.31%	17.16%
שיעור השינוי במדד המניות וני"ע המירים למניות	-23.63%	43.10%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (מדד חודש ספטמבר)	13.81%	10.42%

* לאחר תיאום למפרע בגין תשלום במזומן, שחולק במשך השנה, מתוך הנחה שהתשלום הושקע מחדש עם קבלתו ביחידות הקרן לפי מחיר היחידה.

תאריך התשקיף: 1.1.1995.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בסניפי הבנקים הסוחרים בניירות-ערך ואצל סוכני ניירות-ערך החברים בבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות סניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים.

עותק מהתשקיף ומההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות ולבורסה.

מעיין - קרן נאמנות להכנסה חודשית בניהול "דיקלה" מקבוצת הבנק הבינלאומי

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת היחידות המוצעות.

638-20-20 לוח העיר מי שלא זוכר - לא מוכר!

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שווקים

צופים ירידה למארק

מדד האנג סנג איבד השנה 31.1%. מדד סי־איי־סי הצרפתי ירד ב–17% מתחילת השנה

מאת אריה השביה

ריביות

הנתונים הכלכליים הבולטים ביותר בשלהי 1994 – שבוודאי יובאו בחשבון על ידי אנליסטים בבואם לגבש תחזיות ל–1995, ולהעריך את מגמת הריבית במדינות החשובות – באו מארצות הברית, מיפאן ומבריטניה.

סוכנות המידע האמריקאית USIA מסרה כי הגירעון המסחרי של ארה"ב הסתכם באוקטובר ב–10.14 מיליארד דולר והיה גדול ב–8% מזה של ספטמבר. זה היה הגידול החודשי השני בגודלו ב–1994. ב–1992 היה הגירעון 40.38 מיליארד דולר וב–1993 הסתכם ב–75.72 מיליארד דולר. ב–9 החודשים הראשונים של '93 הסתכם הגירעון ב–63.66 מיליארד דולר, בהשוואה ל–90.47 מיליארד דולר השנה.

בקרב כלכלנים אמריקאים רווחת הערכה שב–'95 תואט הצמיחה במשק האמריקאי: 2.4%–2.8%, לעומת 3.3%–3.8% ב–'94. אנליסטים יפקחו שבע עיניים על מדיניות הריבית של פדרל ריזרב. ריבית גבוהה מאיטה את הפעילות במשק, מרתיעה חברות מהעלאת מחירים ומרתיעה עובדים מהצגת תביעות להעלאות שכר. כך מרוסנת האינפלציה, שטבעה להזין את עצמה וקשה מאוד לבלום אותה. עם זאת, יש להיזהר מקביעת ריבית גבוהה מדי, שמגבילה את האשראי ויוצרת מיתון, משום שחברות נוהגות מלקיחת הלוואות לצורך השקעות.

מטוקיו נמסר על עודף בשיעור 15.4% במאזן השוטף בנובמבר, שהסתכם ב–9.7 מיליארד דולר, אחרי ארבעה חודשים של ירידות. פקיד במשרד האוצר היפאני אמר שהגידול במאזן הזה (הכולל סחורות ושירותים) היה "זמני" ונובע מגורמים עונתיים. העודף המסחרי היה תלול יותר – 20.3% – והגיע ל–10.9 מיליארד דולר, בשעה שהין התחזק ב–10.7% לעומת הדולר האמריקאי.

בלונדון פורסמו נתונים על גברים מתחום התעסוקה. מתברר שבשלב זה או אחר בחמש השנים שחלפו היו 10.78 מיליון בריטים מובטלים. מדובר ב–39% מכוח העבודה, או – כדברי הכתב הפרלמנטרי של "אינדפנדנט" הלונדוני, "האבטלה פגעה בשניים מכל שלושה בריטים".

על פי נתוני משרד העבודה הבריטי, גברים נפגעו במיוחד: 44% מכוח העבודה של גברים היו מובטלים בשלב זה או אחר בתקופה הנסקרת, בהשוואה ל–33% מכוח העבודה של נשים. בנקודת השיא היו בבריטניה 2.85 מיליון מובטלים – 10.4% מכוח העבודה.

מטבעות

עד פברואר עשוי המארק הגרמני לאבד גובה, במידה מסוימת, אם הבנק המרכזי של גרמניה, הבונדסבנק, ישאיר בעינו את שיעור הריבית על המטבע הגרמני. זאת הערכתם של כלכלנים שנסקרו על ידי סוכנות הידיעות איי־פי־דאו־ג'ונס.

המארק יצא נשכר בעת האחרונה מחוסר יציבות פוליטית באיטליה ובספרד.

שוקי המטבע מצפים לעלייה בריבית הלומברד של הבונדסבנק (העומדת היום על 6%), בשלב מסוים לפני יוני. יש כלכלנים שמעריכים כי גרמניה תהדק את האשראי במועד קרוב יותר – כבר ברבעון הראשון של 1995.

הבונדסבנק השאיר את ריבית הנכיון (4.5%) והלומברד (6%) שלו ללא שינוי מאז מאי.

פרנק ריכטר, כלכלן של וסט־דויטשה לנדסבנק גירוצנטראל בדיסלדורף סבור כי המארק לא יחולש בשיעור דרמאטי, אבל יעבור תיקון טכני בגלל חוסנו הנוכחי ה"מופרז".

וול סטריט

הבורסה הניו יורקית סגרה את שנת 1994 היחידות בעלייה זניחה, שהותירה את מדד דאו ג'ונס עם עלייה של כ–80 נקודות מתחילת השנה.

מחר תהיה הבורסה האמריקאית סגורה לרגל ראש השנה האזרחי.

אירופה

בפרנקפורט נרשמה עלייה חדה במדד דקס, במיוחד עקב ביקוש למניות משניות.

לעומת זאת, היתה ירידה בבורסה של פאריס. מדד סי־איי־סי איבד 0.69%. מתחילת השנה ירד המדד הזה ב–17%.

השנה נסגרה באווירה אופטימית במילנו, אחרי יומיים של ירידות חדות. סוחרים זקפו את העלייה לזכות הערכות כי בתחילת השנה תקום באיטליה ממשלה יציבה ויסתיים המשבר הפוליטי הנוכחי.

מדד מיבטל עלה ב–1.88%.

המניה הנסחרת ביותר היתה זו של מונטאדיסון. מניה זו נסקה בשיעור 2.5%, אחרי ש–42.9 מיליון מניות החליפו ידיים. ברוקרים הסבירו כי בעת האחרונה סבלה מונטאדיסון משער נמוך מדי, ויש מקום לתיקון.

הסתמנה התחזקות בכל המגזרים. טלקום איטליה זינקה ב–3.8%, פרוצי – ב–2.9%, אליאנצה – ב–2.4%, פיאט – ב–1.96%, אוליבטי – ב–1.4%. בנסון עלתה ב–0.98% על רקע הערכות כי תרכוש, יחד עם אישי־העסקים ליאונרדו דל וקיו, את רשת המרכולים יורומרקאטו תמורת 950 מיליארד לירטות.

מזרח רחוק

הבורסה של טוקיו סגורה לרגל השנה האזרחית החדשה ותיפתח מחדש ב–4 בינואר.

ביום שישי נסגר מדד ניקיי בירידה של 0.15% לעומת יום חמישי.

בהונג קונג נסגרה שנת 1994 בירידה זניחה ובמחזור דליל. מדד האנג סנג ירד בשיעור 0.06%. נפח המסחר הסתכם ב–1.311 מיליארד דולרים של הונג קונג, בהשוואה ל–1.71 מיליארד דולר ביום חמישי. מחזור העסקות של אתמול היה הקטן ביותר מתחילת השנה, ושבר בכך את נקודת השפל של 4 ביולי – 1.314 מיליארד דולר הונג קונג.

מתחילת השנה צנח מדד האנג סנג ב–31.1%. זו היתה שנתו הגרועה ביותר מאז איבד 44.25% ב–1982.

סחורות

מחיר הזהב עלה בלונדון, בעיקר הודות לביקוש ער מן המזרח הרחוק. המתכת הזהובה נסחרה במחיר גבוה מרמת התמיכה שלה, של 382 דולר לאונקייה.

נרשמה עלייה גם לכסף, ואולם סוחרים בלונדון אמרו שהמתכת הזאת צריכה להגיע לרמה של 500 סנט לאונקייה כדי שמצב הרוח בשוק ישתפר במידה משמעותית.

הפלטינה והפלדיום דשדשו במקום בסוף השבוע.

בשוק המתכות התעשייתיות בלונדון כיכבה הנחושת, שקבעה שיא לגבי 1994, בשעה שהמתכות האחרות שקטו על שמריהן, בדרך כלל.

שוק המתכות בניו יורק, שיהיה סגור מחר לרגל השנה האזרחית החדשה, חתם את '94 בעלייה, למרות מימוש רווחים שצמצם אותה.

מחיר החיטה נפגע, בין היתר כאשר לא נתאמתו הערכות שסין תרכוש כמות גדולה מארה"ב.

רכז תפוזים עלה לאחר חמישה ימים של ירידות.

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הבודות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.11995	8.2
פרנק בלגי	20.544	7.96
מארק גרמני	1	7.56
לירה אירית	2.395	7.02
פרנק צרפתי	3.4455	4.71
כתר דני	3.9252	4.47
אסקודו פורטוגלי	102.63	3.42
פזטה ספרדית	84.96	0

שערי חליפין ניו־יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קניה	פורוורד 3 חודשים מכירה
מארק	1.55	1.549	1.5448
פרנק שווייצרי	1.3095	1.3085	1.5019
ליש"ט*	1.567	1.566	1.5661
ין	99.8	99.7	99.74
דולר קנדי	1.4024	1.4014	1.4034
פרנק צרפתי	5.338	5.336	5.3338
אקו*	1.2274	1.2264	1.2272
ד' אוסטרלי*	0.7755	0.775	0.7718
ד' סינגפור	1.459	1.457	1.4580
לירטה	1621.25	1619.25	1620.35

*[illegible]

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	6.500%	7.000%	7.750%
שטרלינג	6.656%	7.219%	7.969%
ין	2.438%	2.458%	2.625%
פר"ש	4.297%	4.500%	4.797%
מארק	5.277%	5.500%	5.906%
אקו	6.375%	6.766%	7.188%
פר"צ	6.246%	6.688%	7.125%
גילדן	5.310%	5.540%	5.940%
ד' קנדי	6.930%	7.870%	8.750%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

תקופה	דולר	מארק
3 חודשים	6.500%	5.180%
6 חודשים	7.000%	5.430%
1 שנה	7.750%	5.870%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.70%
שנה	7.19%
10 שנים	7.83%
30 שנה	7.88%

בורסות

בורסה	מדד	סגירה	שינוי בנקודות	שינוי ב־%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב־% מ–30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3834.44	1.01	0.03%	3874.48	3812.91	2.14%
	S&P 500	459.27	-1.89	-0.41%	462.12	459.24	-1.55%
טוקיו	ניקיי 225	19723.06	-29.92	-0.15%	19833.22	19679.34	13.24%
הונג קונג	האנג סנג	8412.66	81.1	0.97%	8336.07	8230.32	-29.24%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2219.59	2.11	0.10%	2221.24	2180.91	-8.57%
לונדון	FTSE 100	3065.5	-0.1	0.00%	3073.1	3062.9	-10.32%
פרנקפורט	דקס	2106.58	29.55	1.42%	2106.58	2075.84	-7.06%
פאריס	CAC 40	1881.15	-13	-0.69%	1904.17	1873.12	-17.06%
מילנו	MIBTEL	10191	188	1.88%	10191	9994	1.91%
ציריך	SMI	2628.8	-27.4	-1.03%	2655.4	2626.3	-11.13%
אמסטרדם	EOE	0	0	0.00%	0	0	-100.00%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב רצמ' (דולר לאונקייה)	383.7	0
כסף רצמ' (סנט לאונקייה)	488.4	10.5
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	414.7	-0.3

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	382.9
כסף (דולר לאונקייה)	4.86
פלטינה (דולר לאונקייה)	417.5
פלדיום (דולר לאונקייה)	158.5

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	3833
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6116
עופרת ספוט (דולר לטונה)	654.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1137.3
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1955
ניקל ספוט (דולר לטונה)	8835

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2760	-63
קקאו רצמ' (ליש"ט לטונה)	963	-9
גומי ינואר (דולר לקילו)	0	8

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	107.3	8.5
כותנה מרס	90.35	0.49
קפה מרס	168.85	-5
קקאו מרס (דולר לטונה)	1280	-26
סוכר מרס	15.17	8.28

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	550.75	-6.5
חיטה מרס (סנט לבושל)	401.5	-1.5
תירס מרס (סנט לבושל)	231	-0.5
בקר חי פברואר (סנט לליברה)	72.675	1.4

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	16.25
ברנט פברואר	16.5
דובאי ספוט	15.95
סהאץ ספוט	14.9
מקסס קרוד ספוט	17.78
נפט לחימום ספוט	48.9

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להדרה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	170
נפטא פו"ב	152

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

סגירה	שינוי	שינוי ב–%
236.61	0.25	0.11%

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 30.12.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.94	3.08	2.95	3.08	---	----	2.9921	3.0342	2.9910	3.0333	----	----	3.0180	-0.26%	-0.43%	1.07%	-12.00%
1 מארק גרמני	1.90	1.99	1.91	1.99	---	----	1.9298	1.9569	1.9315	1.9589	----	----	1.9490	0.45%	0.99%	13.25%	-1.40%
1 לירה שטרלינג	4.58	4.80	4.62	4.83	---	----	4.6752	4.7409	4.6792	4.7453	----	----	4.7141	0.23%	-0.53%	6.82%	-7.00%
1 פרנק צרפתי	0.54	0.58	0.54	0.58	---	----	0.5602	0.5681	0.5590	0.5670	----	----	0.5643	0.57%	0.25%	11.39%	-3.02%
100 ין יפני	2.95	3.09	2.95	3.09	---	----	3.0041	3.0464	3.0015	3.0439	----	----	3.0265	-0.16%	-1.08%	13.35%	-1.32%
1 גילדן הולנדי	1.69	1.78	1.69	1.77	---	----	1.7245	1.7487	1.7144	1.7387	----	----	1.7404	0.47%	0.99%	13.13%	-1.50%
1 פרנק שווייצרי	2.24	2.35	2.25	2.36	---	----	2.2840	2.3162	2.2025	2.3147	----	----	2.3012	0.46%	0.98%	14.14%	-0.63%
1 כתר שוודי	0.39	0.41	0.40	0.42	---	----	0.4012	0.4068	0.4019	0.4077	----	----	0.4045	-0.15%	0.90%	12.83%	-1.76%
1 כתר נורבגי	0.43	0.46	0.43	0.46	---	----	0.4422	0.4484	0.4396	0.4459	----	----	0.4463	0.47%	0.74%	12.36%	-2.17%
1 כתר דני	0.48	0.51	0.48	0.51	---	----	0.4919	0.4988	0.4887	0.4957	----	----	0.4965	0.51%	0.75%	12.53%	-2.02%
1 מארק פיני	0.62	0.65	0.62	0.65	---	----	0.6135	0.6404	0.6307	0.6397	----	----	0.6376	-0.11%	2.34%	23.45%	7.48%
1 דולר קנדי	2.09	2.19	2.09	2.19	---	----	2.1308	2.1608	2.1273	2.1573	----	----	2.1495	-0.21%	-2.19%	-4.36%	-16.74%
1 דולר אוסטרלי	2.27	2.40	2.24	2.42	---	----	2.3189	2.3515	2.3203	2.3531	----	----	2.3430	-0.46%	0.63%	15.81%	0.83%
1 ראנד דרא"פ	0.74	0.86	0.60	0.87	---	----	0.8442	0.8561	0.8431	0.8551	----	----	0.8516	-0.09%	-0.20%	-3.08%	-15.62%
10 פרנק בלגי	0.92	0.97	0.92	0.97	---	----	0.9403	0.9536	0.9387	0.9520	----	----	0.9482	0.48%	1.01%	14.70%	-0.14%
10 שילינג אוסטרי	2.70	2.82	2.70	2.82	---	----	2.7425	2.7811	2.7413	2.7800	----	----	2.7706	0.47%	1.05%	13.18%	-1.46%
1000 לירטה איטל'	1.80	1.91	1.81	1.92	---	----	1.8447	1.8707	1.8434	1.8695	----	----	1.8575	0.41%	-0.94%	6.43%	-7.33%
100 פזטה ספרדית	2.21	2.36	2.25	2.40	---	----	2.2719	2.3039	2.2762	2.3084	----	----	2.2895	0.56%	-1.04%	9.38%	-4.77%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	----	3.6683	3.7199	3.6640	3.7157	----	----	3.7026	0.50%	0.50%	11.06%	-3.31%
1 דינר ירדני	4.16	4.41	4.12	4.39	---	----	---	---	---	---	----	----	4.2403	-0.26%	-1.83%	1.43%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0183	0.00%	1.10%	3.98%	---
1 לירה מצרית	0.85	0.91	0.85	0.92	---	----	---	---	---	---	---	---	0.9507	-0.26%	-1.98%	1.07%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	----	3.3360	3.3830	3.3357	3.3830	---	---	3.3654	0.01%	-0.10%	5.71%	-7.97%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 30.12.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפאני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6402	1.5485	0.9972	1.3115	5.3482	1.7341	1.6248	3.1829
1 לירה שטרלינג	1.5620	---	2.4187	1.5576	2.0485	8.3539	2.7086	2.5379	4.9716
1 מארק גרמני	0.6458	0.4134	---	0.6440	0.8469	3.4538	1.1199	1.0493	2.0555
100 ין יפני	1.0028	0.6420	1.5528	---	1.3152	5.3633	1.7390	1.6293	3.1918
1 פרנק שווייצרי	0.7625	0.4882	1.1807	0.7604	---	4.0780	1.3222	1.2389	2.4269
1 פרנק צרפתי	0.1870	0.1197	0.2895	0.1865	0.2452	---	0.3242	0.3038	0.5951
1 גילדן הולנדי	0.5767	0.3692	0.8930	0.5751	0.7563	3.0842	---	0.9370	1.8355
1000 לירטה איטל'	0.6155	0.3940	0.9531	0.6137	0.8072	3.2917	1.0673	---	1.9590
10 פרנק בלגי	0.3142	0.2011	0.4865	0.3133	0.4120	1.6803	0.5448	0.5105	---

השמיים בתחום
EL AL אל על
CARGO מטענים
עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של

שביט פ.ק.ן - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על-שם, אך לא פחות מ-10 יחידות ברכישה אחת, או כפולה של 10 יחידות, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

1. כל עוד לא יוחלט אחרת, החל מ-1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.12.95 בשעה 11.00, מוצעות היחידות, כל אחת, בימים 21-20-19 של כל חודש, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, ללא תוספת הוספה.

על כל שינוי מהאמור לעיל, תפורסם הודעה בעיתון.

2. החל מ-1.1.95 משעה 08.30 ועד 31.1.95 בשעה 11.00, (לגבי הימים - 22,20,19 בינואר 1995, ראה סעיף 1 לעיל), מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25%.

הצעה רגילה

החל מ-31.1.95 משעה 11.00 ועד 31.12.95 בשעה 11.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על-פי הסכם הקרן, תשקיע הקרן לפחות 60% מסך נכסיה בניירות-ערך, בהם לפחות הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן.

על-פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:
לפחות 75% מסך נכסיה באגרות-חוב הנסחרות בבורסה, שהונפקו בידי המדינה. ובלבד שלפחות 60% מסך נכסיה של הקרן יושקעו בניירות-ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות-ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS), על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן, ראה עמ' 15-16 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש (ראה פרק 5 בתשקיף).

הטבות למחזיקי יחידות בקרן או מוענקות לנישומים מסויימים, מכח חוק מס-הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה - 1985 (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות העיקריות בממוצע מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה, שנסתיימה ב-30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
באגרות-חוב ממשלתיות צמודות למדד כ-83%.
במזומן כ-5%.
באגרות-חוב לא צמודות כ-5%.
במניות כ-3%.
באגרות-חוב צמודות למדד כ-3%.
מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על-פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל-2% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל-0.5% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה בשיעור 1.0% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור 0.1%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	14.5	12.1
מדד אג"ח צמודות מדד	15.0	7.9
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות-ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות-ערך בתל-אביב.

בקשות להאמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**
מנהל הקרן: **פועלים - קרנות נאמנות בע"מ**
1 בינואר 1995

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994

יער
קרן נאמנות

הקרן הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

הצעה לציבור
של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ, המוצעות לציבור במחיר היחידה ובתוספת הוספה בשעור של 0.5% ממחיר היחידה. היחידות מוצעות החל מיום 1.1.95 ועד ליום 31.12.95. למרות האמור לעיל, החל מיום 1.1.95 ועד להודעה חדשה מוצעות היחידות במחיר היחידה בלבד וללא הוספה כלשהי (ראה פיסקה 1.2 בתשקיף).

מדיניות ההשקעות של הקרן (ראה פרק ו' בתשקיף)
מנהל הקרן ישקיע לפחות 50% מנכסי הקרן במניות וניירות ערך המירים למניות.
יתרת נכסי הקרן תושקע על ידי המנהל, בכפוף להוראות כל דין שיהיה בתוקף מעת לעת, לפי שיקול דעתו המוחלט של מנהל הקרן, כפי שיראה לו רצוי לטובת הקרן. בהתאם לכך יהיה המנהל רשאי לקבוע את סכום המזומנים שיכללו בנכסי הקרן מעת לעת, להשקיע בניירות ערך חוץ, בשעור שלא יעלה על 10% מנכסי הקרן וכן באופציות (OPTIONS) באופן ששווין של האופציות המוחזקות בנכסי הקרן (למעט אופציות תיק מעו"ף) לא יעלה על 10% משווי נכסי הקרן, בכפוף לתקנות שהותקנו על ידי שר האוצר (לעניין ההשקעה באופציות והסיכונים הכרוכים בכך ולעניין מדיניות ההשקעות ראה פרק 6 בתשקיף).

מנהל הקרן יהיה רשאי, בהתאם להוראות החוק ותקנות שיותקנו מכוחו, ליצור אופציות וליצור או לקנות חוזים עתידיים. על השקעה כאמור יגיש המנהל דיווח מיידי ויפרסם על כך מודעות בשני עיתונים הנפוצים בישראל בשפה העברית, בהן יפרט את הסכונים הכרוכים בהשקעה כאמור. לתאריך התשקיף לא הותקנו תקנות כאמור.
שנוי מדיניות ההשקעות יכול להעשות לפי ראות עיניו הבלעדית של מנהל הקרן, ובלבד שניתנה לכך הסכמת הנאמן, ללא כל צורך באישור האסיפה הכללית של בעלי היחידות.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות יגיש המנהל דוח מיידי ויפרסם על כך מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, תוך שני ימים מיום שניתנו האשורים לשנוי.

ההשקעות העיקריות של הקרן החל מיום 1.10.93 וכלה ביום 30.9.94 היו (לפי ההחזקות בסוף כל חודש בממוצע), כמפורט בזה:

	לתקופה 1.10.93-30.9.94 ממוצע	טווח השקעה
מניות	65.03%	36.95% - 86.35%
אג"ח ניתנות להמרה	4.58%	0.00% - 12.00%
ני"ע חוץ	2.26%	0.00% - 4.90%
ני"ע ישראלים הנסחרים בחו"ל	1.63%	0.00% - 3.46%
אמצעים נזילים	23.03%	8.64% - 46.58%

מנהל הקרן נוהג לתחלף את נכסיה בשעור גבוה. להלן נתונים על תחלוף נכסי הקרן:

לתקופה:	1.10.93-30.9.94	4.2.93-30.9.93
שווי נכסי הקרן בממוצע (אלפי ש"ח)	4,955	3,579
עסקאות בניירות ערך (אלפי ש"ח)	110,473	56,868
עמלה ששולמה בגין עסקאות בני"ע (באחוז משווי נכסי הקרן)	5.57%	3.97%
עמלה ששולמה בגין עסקאות בני"ע (אלפי ש"ח) (ראה גם סעיף 10.4 בתשקיף)	276	142

השכר השנתי של מנהל הקרן
על פי הסכם הקרן זכאי המנהל לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל-3.5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (ראה סעיף 10.1 בתשקיף).

השכר השנתי של נאמן הקרן
על פי הסכם הקרן זכאי נאמן הקרן לקבל ומקבל שכר שנתי השווה ל-0.2% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן ולא פחות מסכום בש"ח השווה ל-5,000$. לפיכך, בשנה בה במשך תקופה שווי נכסי הקרן יהיה נמוך מהסך של 2.5 מליון דולר, יהיה שכר הנאמן גבוה מ-0.2%. בתקופה שמיום 1.10.93 עד ליום 30.9.94 היה שכר הנאמן בשעור של 0.32% מהשווי הממוצע של נכסי הקרן (ראה סעיף 10.2 בתשקיף).

נתונים על השנוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן בהשוואה לשנויים במדדים השונים בתקופה שמיום 4.2.93 (תחילת הפעילות בקרן) ועד ליום 30.9.94:

	1.10.93-30.9.94	4.2.93-30.9.93
שעור השנוי במחיר הפדיון	-23.28%	6.17%
שעור השנוי במדד מניות כללי	-23.32%	12.91%
שעור השנוי במדד אג"ח להמרה	-4.95%	15.67%
שעור השנוי במדד המחירים לצרכן	13.80%	5.40%

האמנות לרכישת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל באמצעות הבנקים או באמצעות חברי בורסה אחרים.
עותקים מן התשקיף ניתן להשיג אצל הבנקים או חברי בורסה אחרים. עותק מתשקיף זה ומהמסמכים לפרסומו יוגשו לרשם החברות לא יאוחר מיום העסקים הראשון לאחר תאריך התשקיף.

מנהל הקרן: **אורלי נהול קרנות בנאמנות בע"מ.**
הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ.**

תאריך התשקיף: 1 בינואר 1995

בעולם

סרדינים, לא לווייתנים

שהגדולים יחפשו את התרופות הגדולות והחשובות בעלות המחירים הגבוהים. פורסט לבס מרוויחה ממה שמנהלה מכנה דגי רקק

Forbes

פורסט לבורטורים, יצרנית קט־נה של תרופות בעלות זכויות ות־רופות גנריות בניו יורק, צומחת כבר תריסר שנים בשיעור של 20% בשנה ואינה מגלה כל סימ־נים של האטה.

פורסט אינה מרק או פיצר, אבל לעת עתה לפחות היא נראית מחוסנת מפני בעיות הצמיחה של מתחרותיה הגדולות. בשנת הכס־פים שתסתיים ב־31 במארס 1995 צריכה פורסט לבס להרוויח 100 מיליון דולר על הכנסות בשיעור של לא יותר מ־400 מיליון דולר. תשואה נקייה זו של 25% על הה־כנסות השנה למרות מאזן נקי כמעט מחובות.

לפורסט לבס אין כמעט מחקר בסיסי. היא פשוט קונה תרופות או מייצרת אותן ברשיון, ומפתחת אותן. לפני פחות מ־20 שנה היתה פורסט לבס חברה קטנה ומפסידה, בעלת מחזור מכירות של 5 מיליון דולר, שייצרה ושיווקה מוצרים כמו ויטמינים, גלידה וממתקים. היא היתה מטרה לתביעות משפ־טיות רבות והרשות האמריקאית לניירות ערך חקרה האשמות של ניפוח מכירות ורווחים.

הווארד סולומון, בוגר בית הס־פר למשפט בהרווארד, שהיה היו־עץ המשפטי של החברה תשיאה, קיבל את ניהולה. הוא הביא אתו מכאסא. הוא נטש את עסקי הגלי־דה והממתקים, הפסיק את מכירת הויטמינים בעלי המותגים ועבר לתרופות גנריות. התמקדותה של פורסט לבס בפרמצבטיקה היתה פרי של מעט מזל. בבעלותה היתה טכנולוגיה בלתי מפותחת של שחרור מבוקר של תרופות בתוך הגוף בשם סינבזיה.

עד מהרה הגיע סולומון למסק־נה שפורסט לבס אינה מסוגלת להרוויח הרבה מביצוע עבודות לאחרים. הכסף הגדול היה בשיווק ובשימוש בטכנולוגיה. אבל לכך נדרשה הבעלות על תרופות שא־פשר ליישם בהן את הטכנולוגיה.

סולומון יצא למסע רכישות. הוא קנה קודם כל חברת שיווק בעלת 70 אנשי מכירות – אנליז, ג'נט ופולמן מסגם לגאיס. סולו־מן שכר מפיצר את פיליפ סאטוב, מנהל שיווק תרופות בעל ניסיון, שפיתח תוכנית תשלומים מבוס־סת על תמריצים. היום אנשי המ־כירות של פורסט לבס הם בין מקבלי המשכורות הגבוהות ביותר בענף. הטובים בהם מסוגלים להר־וויח 200,000 דולר לשנה ושלא כמקובל אצל חברות תרופות כו־לם זכאים לקבל אופציות למניות, בהתבסס על המכירות.

כדי לתת לאנשי המכירות מש־הו למכור, קנה סולומון ב־1985 את התרופה הראשונה שבבעלות בלעדית שלו, מוצר לשיכוך כאבי ראש בשם ESGIC, שהיה בעל מכירות בסך 2.7 מיליון דולר.

בשנה שלאחר מכן הוא קנה מברולקס לבורטוריס שתי תרופות נגד אסתמה תמורת 18 מיליון דו־לר. הן איפשרו לסולומון להכפיל את כוח המכירות שלו ב־70 מוכ־רים בלי לפגוע ברווחים.

אנשי מכירות של פורסט מבצ־עים 60% יותר פגישות מכירות ליום מאשר המוכרים בכל חברה אחרת. לפיכך עושה כוח המכירות המונה 450 עובדים, עבודה של יותר מ־700 אנשי מכירות בחברת תרופות אחרת.

ב־1989 רכש סולומון עוד כוח מכירות ועוד תרופה, כאשר קנה את מעבדות UAD. הוא שילם תמורתן במניות פורסט בסך 33 מיליון דולר. עכשיו היה לו כוח מכירות של 300 איש ומוצר אסו־קסיור מאוד לשיכוך כאבים, לור־טס, שמכירותיו גדלו מאז מ־10 ל־60 מיליון דולר.

כאשר שרינג־פלאו רכשה את קי פרמצבטיקל ב־1986, היא הע־ניקה לסולומון הזדמנות נדירה. לשרינג היו עכשיו שתי תרופות של משאפים סטרואידיים. רשות המזון והתרופות הפדרלית הורתה לה למכור אחד מהם. "לקך", אומר סולומון, "קנינו את ארובייד, שהיה אז מוצר של 2.5 מיליון דולר. השנה יתקר־בו המכירות שלו ל־100 מיליון דולר". המחיר ששולם: 6 מיליון דולר בלבד. ארובייד הוא היום המוצר הרווחי ביותר של פורסט ומהווה 20% מן הרווחים. לדברי סטפן סקאלה, אנליסט לתרופות בחברת ברוקרים, לארובייד יש 19% משוק המשאפים הסטרואידי־ים והוא מתקרב במהירות ל־26%, חלק השוק של תמריל של שרינג.

ברור שלא כל רכישה מצליחה. באחרונה, אחרי דיווחים על הכב־דה השוודית בעלת הרשיון, קאבי פרמסיה, על תוצאות לוואי קשות, לא הצליחה פורסט לקבל אישור למכירתה בארצות הברית של התר־ופה לשליטה בשלפוחית השתן, ביקורדין. למרות האכזבה לא נעצרה הצמיחה ברווחיה של פור־סט והצינור שלה מתמלא במוצ־רים חדשים בבכירות.

היא שילמה 20 מיליון דולר על רכישת מוצר משותף של ברק הרד־פנה, פלובארין, למניעת שפעת ולטיפול בה. רשות המזון והתרו־פות אישרה בשנה שעברה את התר־ופה. פורסט הגישה בקשה לאישור תרופה חדשה בשם מוני־דול (אנטיביוטיקה של מנה אחת לדלקות בדרכי השתן) והרבידל CR (תרופה המקלה על המרצת צירי לידה) ובתוך זמן קצר תגיש בקשה לאישור אינפהקרף (הכבד־מצבת סינדרום של בעיות נשימה אצל תינוקות). תרופה אחרת בעל־לת פוטנציאל גדול היא סינפסטן, המחזקת את הזיכרון אצל חלק מחולי אלצהיימר.

נראה שהבעיה הגדולה ביותר של סולומון ברגע זה היא מה לעשות עם כל המזומנים המוש־גים על ידי התשואה הנקייה בסך 25% על ההכנסות. בסוף שנת הכספים יהיו לו מזומנים בסך 250 מיליון דולר, או 5.43 דולר למניה. "הייתי רוצה לרכוש מוצרים", או־מר סולומון, "אבל זה חייב להיות המוצר הנכון במחיר סביר".

סולומון אומר שאינו מעוניין שיסתלקו על החברה ומאחר את גלולות הרעל נגד ההשתלטות שפורסט אימצה ב־1988 הזיקה עוד יותר באחרונה.

"יש בסביבה הרבה יותר תרופות ייחודיות במחיר של 40–50 מיליון דולר מאשר תרופות במחיר של מיליארד דולר. תמיד היו בים הר־בה יותר סרדינים מאשר לוויית־נים", אומר סולומון.

ודייג הסרדינים המצליח הזה אינו מהסס לתת ניבוי כמעט לרב־רוז. חלק גדול מהונו האישי מוש־קע ב־2.35 מיליון מניות החברה, שבאחרונה הגיע שוויין ל־100 מיליון דולר. הן מייצגות יותר מ־5% מכלל המניות.

תארי הכבוד (המפוקפק) של 1994

New York Times

הרפובליקאים יזכרו באהבה את 1994, אבל המשקיעים עשויים להסכים יותר עם הדמוקרטים שמוטב שהיא לא היתה קיימת כלל. העלייה בשיעורי הריבית הזיקה למחזיקים באג"ח – ולמחוז בקליפורניה. חברת ברוקרים גדולה למדה שהסוחר הראשי שלה אינו באמת סוחר. ומתמטיקה הכשילה מחשבים ומנהלי כספים גם יחד. כל אלה ראויים לתארי כבוד

פרס הטעיית הצרכן

לאינטל. סגולתה ביולי שבשבב פנטיום שלה יש תקלה קטנה – הוא שגה לעתים בחישוב בעיות חילוק איזוטריות. תלמיד כיתה ה' פיקח מסוגל לב־צע. במקום לגלות את דבר התקלה, המשיכה אינטל לקדם את השבב כטוב ביותר בשוק. חודש היה [illegible] כדי שכולנו נשמע על כך.

פרס סיוע החוץ

ל[illegible] פירסט בוסטון ולהמן ברדרס. יחד הם גייסו 958 מיליון דולר במכירת מניות של שתי חברות השבל שהיו בבעלותה של ממשלת סין. הן לא מצאו קונים רבים בקרב המשקיעים, אף שקרוב לוודאי שהצליחו לקנות ידידים בבייג'ין. מאז המולד ירד שווי המניות ל־709 מיליון דולר.

פרס הביקורת הפנימית

לג'נרל אלקטריק, שדיווחה על רווח של מאות מיליוני דולרים בחברת הברוקרים שלה, קידר פיבודי, וגילתה רק מאוחר יותר שהרווחים שמסר הסוחר הראשי [illegible] היו על עסקות שלא היו.

פרס הספורטאי המצטיין

לג'ון אהו, היו"ר והמנכ"ל היוצא של סאותרן נייטשנל, חברת אחזקות בנקאית מצפון קרולינה, שנאלץ לפרוש בעקבות מיזוג. אהו, 54, השיג עסקה לפיה תשלם החברה את דמי החבר שלו במועדון גולף לכל ימי חייו. אחרת היה אהו צריך לשלם את דמי החבר במשכורתו השנתית בסך 1.66 מיליון דולר, שגם אותה יקבל למשך כל חייו.

פרס החותם המצטיין

למריל לינץ' ולראושר פירס. ביוני, אחרי ששיעורי הריבית התחילו לזנק כלפי מעלה, היתה ראושר פירס החתם של אג"ח בסך 200 מיליון דולר כדי שבתי הספר במחוז אורנג' בקליפורניה יוכלו להש־קיע יותר כסף בקרן ההשקעות של המחוז. חודש לאחר מכן עשתה מריל לינץ' את אותו הדבר לאג"ח של המחוז בסך 600 מיליון דולר. איש לא שם לב שהקרן – בעלת מנוף גבוה ומלאה בניירות ערך שמחירים יורד כאשר שיעורי הריבית עולים – מפסידה כספים בקצב מהיר. חודשים אחדים לאחר מכן פשט המחוז את הרגל.

פרס ההולך על בטוח

ללורן וייל, היו"ר והמנכ"ל של חברת AUTOTOTE, ספקית של ציוד הימורים. בעזרת שימוש בנגזר המכונה החלפת מניות הוא מכר למעשה 500,000 מניות של AUTOTOTE במחיר של 26.78 דולר למניה – אבל בדרך המצליחה להימנע מתשלום מס רווחי הון ושומרת על זכות ההצבעה של המניות. בשלהי דצמבר עמד מחיר המניה על 13 דולר בלבד.

פרס מניה בפרוטה

למיירסון ושות', חברה המוכרת מניות בפרוטה שנמכרה לציבור באמצעות הנפקה של מניות בפרוטה. אלה שרכשו את המניות בעת ההנפקה במחיר של 4 דולרים ויצאו במהירות הכפילו את כספם. אבל בתוך חודשים אחדים נמכרה המניה ב־2 דולרים.

פרס מנהל המשא ומתן הקשוח

לסאמנר רדסטון, היו"ר של ויאקום, שהתעלם מעצה להמתיק את תנאי הצעת הרכישה של בלוקבאסטר אנטרטיינמנט. מחיר המניה של ויאקום נפל אחרי שזכתה במלחמה על רכישת פאראמונט קומיוניקיישנס והדבר גרם לחששות שהעסקה עם בלוקבאסטר לא תזכה לעולם לאישור בעלי המניות של החברה. הוא לא עשה דבר, מחיר המניות של ויאקום התאושש וויאקום זכתה בבלוקבאסטר לפי הצעתה המקורית.

פרס הלוחם הנועז

לדיוויד מאתיס מחברת קמפר. הוא נלחם בכל כוחותיו כאשר ג'נרל אלקטריק ניסתה לקנות את חברתו בדיוק כאשר ביצועיה התחילו להידרדר. בסופו של דבר הקונה המועדף עליו לא הצליח לגייס את המימון הדרוש וג'נרל אלקטריק לא היתה מוכנה לחזור על הצעתה הקודמת. ומחיר המניה של קמפר ירד אל מתחת לרמתו לפני שפרצה מלחמת ההשתלטות.

פרס ההנפקה המפסידה

למייג'ור ליג ספורטס מלאס וגאס, בעליה של הקבוצה מלאס וגאס בליגת הפוטבול הקנדית. היא הונפקה באפריל במחיר של 8 דולרים ליחידה של שתי מניות ואופציה לרכישת עוד מניה. המחיר הגיע במאי ל־11 דולר, אבל כאשר הקבוצה תפסה את המקום האחרון היא הצליחה להתקיים רק באמצעות הלוואות של הליגה. היום מחיר היחידה הוא פחות מ־2 דולרים.

פרס המתמטיקאי המצטיין

לפידליטי אינווסטמנטס, על שטעתה בחישוב, בסכום של 2.4 מיליארד דולר, של הרווח של קרן מגלאן שלה. פידליטי אינה מוכנה לגלות איך קרתה הטעות.

פרס אליס בארץ הפלאות

לארתור לוויט, היו"ר של הרשות האמריקאית לניירות ערך. אחרי שהוועדה לקביעת תקני ראיית חשבון נכנעה ללחץ פוליטי ונטשה מאמץ לחייב חברות להכיר בהוצאות על מתן אופציות למנהלים, שיבח לוויט את הוועדה על "אומץ לבה הגדול".

חברה בעלת צמיחה חמקנית

Forbes

עסקי המשאיות משגשגים וכך גם עסקיה של יצרנית החלקים הגדולה ראנה. אבל מדוע וול סטריט אינה מתייחסת לחברה בהתאם?

"אנחנו התחתונים של כלי הר־כב", אומר סאותור מורקס, היו"ר והמנכ"ל של חברת ראנה בטולדו. הוא מתכוון לכך שראנה מייצרת חלק רב שאיש אינו רואה – מוצרים כגון סרנים, מצמדים, כל־בים, מסבים וטבעות.

כמעט כל התחתונים של ראנה ביוקרים למשאיות, ולא רק לכבד־יות כבדות אלא גם לאותם טנד־רים שימושיים כל כך, בכביות ואן וכלי רכב ספורטיביים כמו ג'יפ גרנד צ'ירוקי, והטרופר של איסוזו ואקספלורר של פורד. ומוצר הוא חלקה הגדול ביותר של ראנה וקונה 17% מנפח המכירות שלה. ראנה מייצרת גם חלקי מכונות תעשייה, כגון הכרכים למכונות הק־פסה ויצור של קרייזלר, אבל אלה מהווים רק 7% בעסקי החל־קים שלה.

מכירות של משאיות גדולות וקטנות מצליחות בימים אלה, וזהו גם מצבה של ראנה. החברה הרוו־חה בשנה שעברה 129 מיליון דו־לר על מכירות בסך 5.6 מיליארדי דולר, או 1.39 דולר למניה, לעו־מת 56 סנטים למניה בשנה הקוד־מת. השנה צפוי רווח של 2.30 דולרים למניה, ואנליסטים צופים רווח של 2.80 דולרים לשנה הב־אה. השנה אמורות המכירות לע־בור את הסף של 6.5 מיליארדי דולר (לא כולל הכנסות בסכום הקרוב למיליארד דולר ביחידות של החברות המגישות באהנים נפרדים). מנהלי ראנה חושבים שמכירות בסך 10 מיליארדי דולר אינן יעד רחוק.

אבל יחסית לעסקיה של ראנה, מחיר המניה שלה נפול. המחיר צנח ב־1990 לשפל של 10 דול־רים, הגיע כמעט ל־30 דולר בש־נה שעברה, אבל עכשיו הוא מתנהל בסביבות 20 דולר – פחות מפי 10 מן הרווח הצפוי הש־נה, ופחות מפי 8 מן הרווח של השנה הבאה.

היו"ר מורקס מניד בראשו. "נדרשו 70 שנה (עד 1974) להגיע למכירות בסך מיליארד דולר, ועד כשיו אנחנו מוסיפים מיליארד דו־לר לשנה", הוא אומר. "המכירות עלו השנה ב־22%, מספר העוב־דים עלה ב־6% – זה שיפור כה בפריון. מה עוד אנחנו צריכים לעשות? בחייכם".

מדוע זוכה ראנה ליחס כה מב־כל בוול סטריט בימים אלה? קרוב לוודאי משום שכל אחד כבר צופה את הירידה המחזורית הבאה בעס־קי המכוניות. אין ספק שבעבר כבר ידעה ראנה עליות וירידות. הרווח התפעולי השולי שלה, למשל, עלה על 8% ב־1987, ירד ל־2.2% ב־1991, ועולה על 7% השנה. מחיר המניה נע גם הוא בתנודה זו.

לדברי מורקס, פני הדברים שונים אצל ראנה. לדבריו, החברה תוכל לעבור את הירידה המחזו־רית הבאה בפחות תנודות ברווחיה לעומת מחזורים קודמים. "השנה הבאה עתידה להיות קצת יותר טובה", הוא מבטיח, "ו־1996 תש־תווה אליה, לכל הפחות. אני מת־כנן עכשיו ל־1997. אנחנו רוצים להיות בריאים מאוד, ללא צורך בניקוי נוסף".

יותר משליש ממכירותיה של ראנה הן היום מהפצת חלפים הנ־מכרים בשוקי השירות למכוניות. מכירות אלה מתגברות בדרך כלל כאשר ירידות ההזמנות למכוניות חדשות. "הדבר הגרוע ביותר הקו־רה בהפצה לשוק התיקונים הוא שיש לך שנה ללא צמיחה", אומר מורקס, הצופה גידול בעסקי החלפים של ראנה לכדי 5 מילי־ארדי דולר, לעומת קרוב ל־2.5 מיליארדים היום.

עוד גורם האמור למתן את התנ־ודות הצפויות ברווחיותה של ראנה הוא פעילותה הגדלה של החברה מחוץ לאמריקה. פעילות זו תור־מת היום 30% למכירות ו־20% לרווח התפעולי.

מורקס עושה מאמצים גדולים להתרחבות בחוץ לארץ. ב־18 החודשים האחרונים הוא קנה תש־עה מפעלים לייצור חלקים, מרבי־תם באירופה. מורקס מהמר שטנדרים ומכוניות בעלות הנעה של ארבעה גלגלים יהיו להיטים גם בדרום אמריקה ובאסיה, במדי־נות שמשקיהן צומחים ורשת הכב־ישים שלהן בכי רע. משקים צומחים גם אמורים לגרום לעלייה במכירות של משאיות כבדות.

מורקס מציין בין היתר שהתח־רותה בת 24 השנים של ראנה ביפאן מתחילה לבסוף להשתלם, אם גם בעקיפין. לראנה עסקים ב־50 מיליון דולר בלבד ביפאן, אבל הקשרים שלה שם מאפשרים לחברה להשיג עסקים מן היצרנים היפאניים המייצרים מחוץ ליפאן. למשל, ראנה מקווה לספק שלדות וגלי הנעה לטנדר חדש של טויו־טה המיוצר בארגנטינה.

רווחיה של ראנה בעתיד עשוי־ים להיות פחות הפכפכים מסיבה נוספת: קרוב לוודאי שהרווחים בעלייה הנוכחית לא יגיעו לשיא כזה, יחסית למכירות, כמו בעליות קודמות במכירות בענף הרכב. ב־1984, למשל, הגיע הרווח התפעו־לי השולי של החברה ל־12.5%. אין כמעט איש – בוול סטריט או בענף חלקי המכוניות – החושב שהרווח יגיע היום לשיא כזה.

סאותור מורקס. מכנים את ראנה "חברה חמקנית"

הסיבה הוא כושר הייצור. בדו־רוים הביקוש לטנדרים ולכלי הר־כב השימושיים הפופולריים כל כך, העושים שימוש בחלקים של ראנה, גדול עד כדי כך שהיצרנים אינם מסוגלים לענות על כולו, וראנה חייבת להתאמץ לעמוד בביקוש של היצרנים. "כאשר הש־נה החלה לא חשבתי שיש לנו די כושר ייצור לספק מכירות בסך 6 מיליארד דולר", אומר מורקס. ב־12 החודשים האחרונים גדל מספר העובדים במפעליה של רא־נה בארצות הברית ב־1,700 עוב־דים, אבל החברה זקוקה למכשירים לעיבוד מתכת וכן לעובדים במכשירים אלה.

"המגבלה אינה האדם אלא המ־כונה", אומר מורקס. "הסדנאות המשפחתיות הקטנות יצאו מעסקי היציקה. עכשיו אנחנו זקוקים למה שהן ייצרו, אך הן אינן. יכולתי לייצר יותר סרנים אילו היו לי יותר יציקות. כרגע אני מכין את המכונות של חברה בהונגריה לבי־צוע יציקות".

כדי להפיק את המיטב מעוב־דיה ומן ההון המושקע, אימצה רא־נה מדיניות כוח אדם המבוססת אך ורק על האינטרס העצמי הנ־אור שלה. למשל, החברה מתכוו־נת להעניק לכל עובדיה, ממנה־לים ועד פועלי ייצור, 40 שעות השכלה שנתיות, כדי שיוכלו להתעדכן בשינויים הטכנולוגיים המתחוללים במהירות. "המפעלים משתנים", אומר ג'יימס איירס, מנהל הכספים הראשי של ראנה. "היום יש ציוד לייזר ובקרת הלי־כים סטטיסטית. אפילו המוכירה שלי זקוקה לפחות ל־40 שעות שנתיות כדי ללמוד את כל השינ־ויים שהוכנסו במחשבים האישי־ים".

עלויות ההשכלה מסתכמות בשבוע עבודה לכל עובד – עלות עצומה לחברה שבה 40,000 עוב־דים. אבל לדברי מורקס העלות הזאת משתלמת ביותר. "אם אתם חושבים שהשכלה יקרה", הוא או־מר, "נסו את החלופה: בורות".

יתרון נוסף לחברה: רק 30 מבין 125 מפעליה בארצות הברית מאורגנים באיגודים המקצועיים. "המלים החשובות ביותר כאן הן: 'מה אתה חושב?'" אומר מורקס. "המסקנה: ראנה מנסה לקבל מכל עובד שני רעיונות חדשים בחודש. "התוצאות לא ייאמנו", הוא אומר בהתלהבות.

אבל כאשר מורקס חושב שוב על וול סטריט מצב רוחו משתנה לרעה. "מישהו מכנה אותנו 'חברת הצמיחה החמקנית'", הוא נאנח. "איש אינו שם לב אלינו".

מרווח - קרן נאמנות

דיקלה
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

אלמגור - בריטמן נאמנויות בע"מ
נאמן הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות תשנ"ד–1994 ניתנת בזה הודעה כי ביום 1.1.95 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל יחידה, המוצעות החל מיום 1.1.95 ועד ליום 31.12.95 תמורת תשלום מחיר היחידה בתוספת תוספה בשיעור של 0.5% או פחות כמפורט בפרק 1 של התשקיף.

הינה קרן פתוחה כהגדרתה בחוק.

מדיניות ההשקעות של הקרן

הסכם הקרן קובע כי הקרן תשקיע לפחות 70% מאמצעיה באגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ שהונפקו על ידי חברות, לרבות אגרות חוב הניתנות להמרה למניות.

יתרת אמצעי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות יינתן דיווח מיידי ותפורסם הודעה בשני עיתונים יומיים לפחות בשפה העברית הנפוצים בישראל.

שיעור ההשקעה בניירות ערך זרים לא יעלה על 10% מכלל נכסי הקרן.

החוק מתיר למנהל קרן, כפוף לתנאים שיקבעו בתקנות, לבצע עבור הקרן את העסקאות הבאות: רכישת ויצירת אופציות; קניה ויצירה של חוזים עתידיים; מכירת ניירות ערך בחסר או השאלת ניירות ערך לצורך מכירה בחסר.

על כוונת מנהל הקרן לרכוש וליצור אופציות, בכפוף לתנאים שייקבעו בתקנות, ועל תיאור האופציות וגורמי הסיכון הכרוכים ברכישתם וביצירתם, בסעיף 3.3.9 לתשקיף.

שכר המנהל והנאמן

בהתאם להסכם הקרן רשאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור עד 3% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (להלן: "שווי הנכסים") והנאמן רשאי לקבל שכר שנתי בשיעור עד 1% משווי הנכסים.

לצורך תשקיף זה נקבע למנהל הקרן שכר שנתי בשיעור 1.25% משווי הנכסים ולנאמן שכר שנתי בשיעור עד 0.1% משווי הנכסים.

הרכב ההשקעות העיקריות במשך השנה שנסתיימה ביום 30.9.94 (לפי נתונים של סופי חודש):

אג"ח צמודות למדד המחירים לצרכן או למט"ח שהונפקו על ידי חברות, לרבות אג"ח הניתנות להמרה במניות	בין 72.38% ל־82.85% (ממוצע 77.92%)
בזה:	
- אג"ח צמודות מדד שהונפקו ע"י חברות	בין 25.12% ל־48.19% (ממוצע 40.47%)
- אג"ח צמודות מט"ח שהונפקו ע"י חברות	בין 0.30% ל־0.48% (ממוצע 0.36%)
- אג"ח הניתנות להמרה במניות	בין 27.93% ל־50.04% (ממוצע 35.75%)
השקעות שקליות לא צמודות	בין 14.15% ל־23.86% (ממוצע 18.60%)

נתונים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה לשינויים במדדים השונים:

	לשנה שנסתיימה ב־30 בספטמבר 1994	ב־30 בספטמבר 1993
שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	10.55%	21.00%
שיעור השינוי במדד אג"ח צמודות למדד המחירים לצרכן	15.07%	7.91%
שיעור השינוי במדד אג"ח נסחרות וצמודות מט"ח	. 7.31%	17.16%
שיעור השינוי במדד המניות וני"ע המירים למניות	–23.63%	43.10%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (מדד חודש ספטמבר)	13.81%	10.42%

תאריך התשקיף: 1.1.1995

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בסניפי הבנקים הסוחרים בניירות ערך ואצל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות סניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים.

עותק מהתשקיף ומההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות ולבורסה.

מרווח - קרן נאמנות בניהול "דיקלה"
מקבוצת הבנק הבינלאומי

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת היחידות המוצעות.

אחריות אג"ח מדינה - קרן נאמנות

הודעה על פרסום תשקיף
בהתאם לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994

הקרן הינה קרן פתוחה

ניתנת בזה הודעה כי היום פורסם תשקיף להנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל חדש ע.נ. כ"א רשומות על שם המוצעות לציבור במחיר היחידה תוספת הוספה של עד 1% ממחיר היחידה.
היחידות האמורות מוצעות החל מיום 1 בינואר 1995 ועד ליום 31 בדצמבר 1995 שעה 11:00.

מדיניות ההשקעות

א. הסכם הקרן קובע כי הקרן תשקיע לפחות 75% מנכסיה באגרות חוב הנסחרות בבורסה שהונפקו בידי המדינה או בערבותה.
ההתחייבות האמורה תהיה נתונה להתאמה לכל שנוי על פי דין להוראות סעיף 7 (ג) לחוק מס הכנסה (תיאום בשל אינפלציה) התשמ"ה - 1985, בדבר התחייבות ההשקעה של קרן להשקעות משותפות בנאמנות באגרות חוב שהונפקו בידי המדינה או בערבותה, או להוראות כל דין שיבואו במקום ההוראות האמורות.

ב. בהסכם הקרן נקבע כי ההוראות דלעיל ניתנות לשינוי על ידי תיקון הסכם הקרן ללא צורך באישור על ידי החלטת אסיפה כללית של בעלי היחידות. על כל שינוי כאמור, יפרסם המנהל הודעה בשני עתונים יומיים בשפה העברית ויגיש על כך דו"ח מיידי לא יאוחר מתום שני ימי עסקים מיום שנתקבלו כל האישורים לשינוי.

ג. מנהל הקרן רשאי בכפוף להוראות הדין לרכוש ולמכור אופציות (options); עפ"י הוראות הדין סך כל שווין של אופציות רכישה ואופציות מכירה המוחזקות בקרן למעט אופציות תיק מעו"ף (CALL 1), לא יעלה על 10% מסך כל נכסי הקרן (פרטים בדבר מהות האופציות והסיכונים הכרוכים בהשקעה בהן ראה סעיף 5.6 לתשקיף).

ד. על פי סעיפים 63 ו־64 לחוק רשאי שר האוצר לקבוע בתקנות את התנאים שבהם יהיה מנהל הקרן רשאי לבצע בעבור הקרן שבניהולו עסקאות אלה:
(1) קנית ומכירה ויצירת אופציות וחוזים עתידיים.
(2) מכירה בחסר.
(3) השאלה או תמיכה על הסכם השאלה של ניירות ערך, לצורך עסקת מכירה בחסר ובלבד שאינה בעד קרן אחרת שבניהולו.

ה. מנהל הקרן עשוי להשקיע עד 10% מנכסי הקרן בני"ע זרים (ראה סעיף 5.3 לתשקיף).

ממוצע ההשקעות העיקריות של הקרן (לפי ההחזקות בסוף כל חודש) בשנה שנסתיימה ביום 30.9.94 היה כדלקמן:

	בממוצע
באג"ח ממשלתי צמוד מדד	76.10%
כתבי אופציה ומניות	9.35%
באג"ח צמוד מט"ח	2.51%
במק"מ	2.70%
מניות ישראליות נסחרות בחו"ל	0.58%
באג"ח להמרה	0.10%
מזומנים	3.07%

להלן פרטים על שיעור השינוי במחיר פדיון היחידות בקרן בהשוואה לשיעור השינוי במדדים שונים:

	בשנה שנסתיימה ב־ 30.9.94	30.9.93
שעור השינוי במחיר הפדיון	7.88%	11.29%
שעור השינוי באג"ח צמוד מדד	14.29%	7.51%
שעור השינוי במדד אג"ח כללי	14.17%	8.09%
שעור השינוי במדד מניות וני"ע המירים	-23.63%	43.10%
שעור השינוי במדד אג"ח צמוד מט"ח	6.43%	8.25%
שעור השינוי במדד המחירים לצרכן	13.81%	10.42%

השכר השנתי של מנהל הקרן והנאמן

עפ"י הסכם הקרן מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי של עד 2% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (כמוגדר בתשקיף).
למרות האמור לעיל כל עוד תשקיף זה בתוקף לא יעלה השכר השנתי של מנהל הקרן על 1.5% מהשווי השנתי האמור.

עפ"י הסכם הקרן השכר השנתי של הנאמן הוא 0.3% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן (כמוגדר בתשקיף), ואולם כל עוד תשקיף זה בתוקף יהיה שכר הנאמן 0.2% משווי נכסי הקרן כאמור ובלבד שהתשלום המשולם בסוף כל שבוע לא יפחת מ־310 ש"ח (במחירי חודש אוקטובר 1994 כשסכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן ומתעדכן מידי חודש); בהתחשב בסכום המינימום השבועי הנ"ל כל עוד לא יגיע שווים של נכסי הקרן לכ־8,060,000 (במחירי חודש אוקטובר 1994) יהיה שכר הנאמן גבוה מהשיעור דלעיל. (ראה סעיף 8.3 בתשקיף).

הזמנת יחידות

הזמנות לרכישת היחידות המוצעות ניתן להגיש החל מיום 1.1.95 למנהל הקרן, באמצעות בנק אגוד לישראל בע"מ באמצעות חברים אחרים בבורסה או באמצעות סניפי בנק אגוד לישראל בע"מ באמצעות חברים אחרים בבורסה או באמצעות סניפי הבנקים השונים שם גם ניתן להשיג עותקים מהתשקיף.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות לשם רישום. אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכישת יחידות.

מנהל הקרן: אחריות חברה לניהול קרנות נאמנות (1987) בע"מ
הנאמן: החברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ

תאריך התשקיף: 1 בינואר 1995

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

עברה שנה / רפי פרסיץ

1994: בסימן צמיחה והתאוששות

בצד החיוב: צמיחה מואצת בארה"ב ובמזרח הרחוק, התאוששות בגרמניה ובמדינות האיחוד האירופי, ניצני התאוששות ביפאן ומהפך פוליטי־כלכלי בדרום אפריקה. בצד השלילה: אבטלה גבוהה, שחיתות וקשיים במעבר מכלכלה ריכוזית לכלכלת שוק

אווירת החגים, התופעות וה"גשרים", השורה על העולם בשבועיים האחרונים, מתבטאת במחזורי־מסחר דלים בשוקים. לעיתים משקפים מחזורי־מסחר קטנים חוסר־עניין וגורמים תנודות יומיות מזעריות. לעתים מסייע מיעוט שחקנים בשוק לניפוח התנודתיות היומית: שכן כשדליל נפח המסחר, יש צורך בפחות שחקנים כדי להניע שערים לכאן או לכאן, וקל יותר להטות את הכף לצדו של מחנה־מוכרים או מחנה־קונים.

מקסיקו: שעיר לעזאזל?

כך קרה ביום רביעי בערב לפי שעון ישראל: בתום המסחר בשוקי החליפין באירופה, צנח המטבע האמריקאי לפתע בכ־2% (יותר משלושה פניג), מרמה של כ־1.5750 לרמה של כ־1.54 מארק לדולר.

מאחר שבאותו יום לא ראו אור נתונים כלכליים או פוליטיים הרי־עולם, שיהיה בהם כדי להצדיק תמורה כה גורפת, החלו פרשנים מתרוצצים אנה ואנה בפיות פעורים. בלית תירוץ אחר, נתפזו לייחס את הזעזוע להשלכות הנובעות מהחמרת המשבר הכלכלי־פוליטי במקסיקו (שגרר תגובות־שרשרת בברזיל ובארגנטינה), והתמקדו בכוונתן של ארה"ב וקנדה, שותפותיה של מקסיקו בארגון הסחר נאפט"א, להיחלץ לעזרתה בהעמדת קווי אשראי, בשיעור של כשבעה מיליארדי דולר, עד עבור זעם.

עד כה אין אישור לידיעות אלה, כך שלא ברי אם הסברם של הפרשנים לאירוע הוא פרי דימיונם הפורה, או פרי דחפם הכפייתי לתרץ כל תמורה ותופעה.

גושים מתגבשים

הקשיים שנגלו במקסיקו לא יקלו על השגת יעדיו של ארגון הסחר העולמי (לשעבר גאט"ט), או על התגבשותו של נאפט"א, ארגון הסחר בן־השנה המאחד את ארה"ב, קנדה ומקסיקו. אך ספק אם יהיה בהם כדי לבלום את הצמחותם של גושי מסחר חדשים, הצצים כפטריות באסיה, באפריקה ובאמריקה הלטינית: או את התעצמותו של האיחוד האירופי. החל מהיום, עם הצטרפותן של אוסטריה, פינלנד ושוודיה לשורותיו, יחבוק האיחוד האירופי 15 מדינות המונות כ־370 מיליון תושבים.

הרוב העצום שבו אשררו, במשאלי־עם ובהצבעות פרלמנטריות, השותפות באיחוד האירופי את עיקריה של אמנת מאסטריכט, לצד סירובה של נורווגיה להצטרף לאיחוד, מגבירים את התחושה בקרב חברותיו כי מוטב להן לכלכל את צעדי המיזוג הכלכלי (קל וחומר, הפוליטי) בזהירות מרבית. כך, למשל, טואטאו הדיבורים הרמים על הולדתו של מטבע אירופי אחיד מתחת לשטיח. אם אכן ייכון מטבע כזה, ספק אם יעבור לסחור לפני פרוץ המאה הבאה.

אף שב־1994 הוסיפו רעב, הרג ומגיפות לפקוד אזורים לא מעטים בעולמנו, מנקודת מבט כלכלית לא היתה זו שנה רעה. בצד החיוב, אנו מונים צמיחה מואצת בארה"ב, בבריטניה ובמזרח הרחוק (גם בסין, שבה עומד שיעור הצמיחה על 12%): התאוששות בגרמניה ובמדינות מערב אירופה; ניצני התאוששות ביפאן ומהפך פוליטי־כלכלי מפליג בדרום אפריקה. השתלשלויות אלה מבשרות טוב גם לעתידן של מדינות נחשלות באפריקה ובאמריקה הלטינית, שיצאן ושגשוגן כרוך בשגשוגן של מדינות מתועשות.

הפרטה ואבטלה

בצד השלילה, מזדקרים קשיים במעבר מכלכלה ריכוזית לכלכלת־שוק ברוסיה: ובמידה פחותה, במדינות מזרח־אירופיות אחרות, שנמנו בעבר עם הגוש הקומוניסטי. אופיינית לכך התמהמהות בתהליכי־הפרטה, המתקדמים בעצלתיים – למעט במזרח גרמניה, שבה הופרטו כ־14 אלף חברות ממשלתיות בתוך כארבע שנים ומחצה.

מארה אחרת, שטרם מצאה את פתרונה, היא האבטלה. אף שצמיחה והיחלצות מן המיתון תרמו ב־1994 להצטמקות מספר המובטלים במדינות מתועשות, נותרה האבטלה בראש סולם המצוקות בעולם, כשאף במדינות כספרד ואירלנד עולה שיעורה על 20% מכוח העבודה: בצרפת הוא עומד על יותר מ־12%.

מלבד גורמים משקיים כהורים, קיימים במדינות המערב גורמים מבניים־תשתיתיים המכבידים על הפחתת מצבת המובטלים – בהם הגברת המחשוב והחידושים טכנולוגיים; השפל בתעשיית הנשק, המכתיב הסבה למגזרים אחרים; תשלום דמי אבטלה לתקופות ארוכות יחסית, המנציח אבטלה; קיומו של מס־מעסיקים (צרפת, ספרד ואחרות), המרתיע מעסיקים מהעסקת עובדים חדשים; והנהגת שכר־מינימום, המגבירה את חששם של מעסיקים להעניק לעובדים מעמד־קבע.

שחיתות בחלונות גבוהים

אם הורגלנו לגילויי שחיתות ושוחד במדינות אפריקה ואמריקה הלטינית, פשו בשנות ה־90 נגעים אלה במדינות הנאות כמנגנוני־בקרה מעולים, והנחשבות מעוזי־קרטה ודמוקרטיה.

הכוונה למדינות ביפאן, איטליה, צרפת וספרד; ובשוליים, אף לבריטניה. ביפאן נפלו באחרונה ממשלות אחרות על רקע חשיפתן של פרשות שחיתות, שבהן היו מעורבים שרים ופוליטיקאים בכירים. באיטליה היתה הקירתם המסתעפת של נגעי שחיתות ושוחד הורז העיקרי הן לעלייתה לשלטון של ממשלת ברלוסקוני, (ושהבטיחה לבער שחיתות ולסחור ארוחות), הן לנפילתה, בתום כהונה שארכה שבעה חודשים בלבד.

ברוסיה ובמדינות חבר העמים התעצמו השחיתות, הבריונות ותופעת גביית דמי־חסות למגמדים כה מאיימים, עד שלא ברי למשקיף מן הצד מי השליט האמיתי במדינה: הממשל, או המאפיה.

תם עידן הקיצוצים

אך טבעי שצמיחה כלכלית מלבה חששות אינפלציוניים. אלה גורמים לרשויות מוניטריות להשתמש בתרופת המנע המרסנת המקובלת – ייקור שערי־ריבית – בין במינון מואץ, כבארה"ב וב־ישראל, בין במינון מתון, כבבריטניה. ההערכה הרווחת היא שסבב העלאות הריבית בעולם המתועש טרם הסתיים, ושגם במדינות כגרמניה, הנחלצות לאטן מן המיתון, תם עידן קיצוצי הריבית.

ריביות במגמת־עלייה אינן מיטיבות עם שערי מניות. למעט מדד־ניקיי ביפאן (שבה שערי הריבית עודם נמוכים), שטיפס בחודשו בשנתי בכ־13% (אחרי המהלומות הכבדות שספג בתקופת 1989–1992), לא תיזכר השנה האחרונה כשנת־גאות בבורסות המובילות בעולם.

אף שלא רבים מדדי המניות בעולם שהצליחו להתעודד בשיעור הירידה בתל אביב (39% ריאלית), נרשמו ירידות שנתיות של 31% בהונג קונג, 17% בפאריס, 10% בלונדון ו־7% בפרנקפורט. בניו יורק הסתפק מדד דאו־ג'ונס בעלייה שנתית צנועה של כ־3%.

בשוקי החליפין

בשוקי החליפין היטלטל המטבע האמריקאי בין 1.76 ל־1.48 מארק, כשהוא ננעל ביום ששי ב־1.55 מארק: ירידה שנתית בשיעור של כ־11%.

שיעור הפיחות של הדולר מול הין (שהרקיע בשיאו לרמת 96 לדולר) ומול המטבעות האירופיים המובילים (ששעריהם הצולבים נעו בתחומים צרים יחסית) היה דומה. מול הליש"ט התכרסם הדולר מרמה של כ־1.46 בינואר לרמה של 1.5670 בסוף השנה.

בקרב המטבעות האחרים, נזכיר את היחלשותו של הדולר הקנדי, שנשחק לרמה של 71 סנטים אמריקאיים, ואת התחשלותו של הדולר האוסטרלי, שהעפיל לרמה של כ־78 סנט אמריקאיים.

האנדרלמוסיה ברוסיה פגעה בשער הרובל, שצנח לרמה של 4,000 לדולר: המשבר הפוליטי באיטליה הסיג את הלירטה לרמה של 1,650 לדולר, או כ־1,050 לירטות למארק; ועל רקע קשיים כלכליים, צנח שער הפזטה בספרד ליותר מ־85 לדולר. בטורקיה, שבה גאתה האינפלציה לשיעור של 120% בשנה, פוחתה הלירה, עד כדי כך שלא היה מנוס מהדפסתם של שטרי כסף חדשים בערך נקוב של מיליון לירות כל אחד, השווים כ־26 דולרים אמריקאיים.

איירבוס תספק 30 מטוסים לחברת החכרה אמריקאית ב־1.8 מ' ד'

החוזה עם חברה בת של אמריקן אינטרנשיונל עשוי לאותת על סוף המיתון בענף

פאריס (בלומברג). העיתון "פייננשל טיימס" דיווח שלשום כי חברת איירבוס זכתה בהזמנה ל־30 מטוסים, עם אופציה לרכישת 10 מטוסים נוספים. המזמינה היא חברת אינטרנשיונל ליס פיינגס (ILFC) מקליפורניה, חברה בת של קבוצת אמריקן אינטרנשיונל. שווייה הכולל של העסקה הוא 1.8 מיליארד דולר.

לדברי אנליסטים, זכייתה של איירבוס בחוזה הענק מחריפה את המאבק שלה עם חברת בואינג, וחשוב מכך – מעידה על סוף המיתון בתעשיית האווירוספייס.

איירבוס הוא קונצרן אירוספייס אירופי שמרכזו בטולוז, צרפת. הוא כולל את החברות אירוספסיאל מצרפת, בריטיש איירוספייס, דויטשה איירוספייס איירבוס מגרמניה (חברה בת של דיימלר־בנץ) וקונסטרוקסיונס אירונאוטיקאס מספרד. ILFC היא הלקוחה הגדולה ביותר של הקונצרן.

למרות שזכייתה של איירבוס בחוזה היא בבחינת מכה לבואינג, הרי שמניותיה של היצרנית האמריקנית שמרו שלשום על ערכן, בעיקר בשל סימנים להתאוששות כללית בענף.

מבחינתה של איירבוס, מציינת ההזמנה את הפעם הראשונה בארבע השנים האחרונות שבה עולה כמות המטוסים המוזמנים על כמות הביטולים. היא מקרבת את הקונצרן למטרה עליה הכריז – השתלטות על חלק שוק של חברת בואינג.

בעשורים השנה האחרונות הפכה איירבוס ליריבה קשה של בואינג, השתלטה על 30% מהשוק העולמי למטוסים גדולים. איירבוס עשתה זאת בעיקר על ידי גזילת חלקי שוק ממקדונל דגלאס, יצרנית המטוסים האמריקאית שהצטמקה למעמד של יצרנית לגומחות שוק. איירבוס שואפת להגדיל את חלק השוק שלה עד סוף העשור ל־50% מהשוק העולמי.

נראה כי השנה בואינג ואיירבוס הן מתחרות צמודות. מבלי להביא בחשבון ביטולים, קיבלה בואינג השנה 111 הזמנות חדשות, בהשוואה להזמנות של 110 מטוסים שקיבלה איירבוס ב־94'.

סאס תבטל את הסכם דנאייר

קופנהאגן (בלומברג). חברת התעופה הלאומית של דנמרק תבטל את דנאייר, הסכם לשיתוף פעולה בטיסות המקומיות, החל מאוקטובר 1995, ובכך תפתח את שוק הטיסות המקומי לתחרות, דיווח היומון הדני "ברלינגסקה טידנדה".

סאס, מרסק אייר וסימבר אייר תיאמו באמצעות דנאייר את הסדרי קביעת הנתיבים והמחירים בהם ב־25 השנים האחרונות. ביטול ההסדר מציין את תחילתה של מלחמת מחירים על נתיבי הטיסות בדנמרק, בעיקר בין שתי החברות הגדולות, סאס ומרסק אייר. עד כה נקבעו למעשה המחירים על ידי דנאייר, לאחר שאושרו על ידי משרד התחבורה הדני.

צעד זה יוביל להורדת המחירים לצרכן ולביטולם של נתיבים לא פופולאריים, וחברות התעופה יוכלו לבחור את נמלי־התעופה מהם יטוסו.

החל מסוף השנה הבאה, יתחרו סאס ומרסק אייר על לקוחות בנתיבים מקומיים ובינלאומיים כאחד.

חברות דניות קטנות כגון סאן אייר, מוק אייר וסטרלינג יורופאר ייחשפו אף הן לתחרות רבה יותר.

פורד תשלם 935 אלף ד' למימון ניקוי אתר פסולת במדינת מישיגן

ואשינגטון (בלומברג). חברת פורד תעביר לממשל האמריקאי 935,000 דולר כדי לסייע במימון המבצע לניקוי אתר פסולת מסוכן במישיגן, הודיע משרד המשפטים האמריקאי ביום חמישי.

על פי הסכם שנחתם קודם לכן עם רשויות פדרליות, תישא יצרנית המכוניות בחלק ניכר מהעלות (הנאמדת ב־25 מיליון דולר) של ניקוי אתר פסולת נטוש, שבו הושלכו חומרי צבע רעילים בין השנים 1966 ל־1977.

ההסכם האחרון כולל העברת כספים כדי לממן את פיקוחה של הרשות להגנת הסביבה (EPA) על מבצע הניקוי בין ינואר 1987 לנובמבר 1993. ההסכם נחתם לאחר ששני הצדדים נקטו צעד חריג והעבירו את המחלוקת ביניהם לבוררות ולא לדיון משפטי, מסר משרד המשפטים.

ההסכם נוגע למקום הידוע בשם "אתר שפילברגר סופרסאנד" במחוז גרינאוק שבמדינת מישיגן. מלבד פורד, מקיימת כיום EPA שיחות עם בעל האתר לשכנעו לשאת בחלק מעלויות הניקוי.

קבוצת רובר הגדילה ב־39% את ייצור הלאנד־רובר

לונדון (בלומברג). קבוצת רובר הבריטית, חברה בת של ב־מ־ו, הגדילה השנה את ייצור הג'יפים שלה מדגם לאנד־רובר ב־39%, ל־94,716 יחידות, דיווח העיתון "פייננשל טיימס". החברה מקווה להגדיל בשנה הבאה את הייצור ל־120 אלף יחידות. ייצור הג'יפים מדגם לאנד־רובר דיסקברי עלה ב־53%, ל־54,499.

ב־30 בנובמבר מסרה רובר כי היא מתכננת להשקיע 25 מיליון ליש"ט (39 מיליון דולר) בהקמת מרכז לתכנון והנדסה בבריטניה.

חשבשבת מודה לצוות הנאמן שעשה שנה טובה כל כך
ומאחלת לכל לקוחותיה וידידיה
שנת מס פוריה ומשגשגת.

חשבשבת
והעסק עובד חכם

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3,
שכ' מונטיפיורי, תל־אביב 67017
טל': 03-5631919
סניף צפון: שלמה בן יוסף 10,
חיפה, 04-418222

סנא אלי

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

החלפת מספר טלפון למשרד פקיד שומה תל־אביב 1

הרינו להודיעכם כי מספר הטלפון של
משרד פקיד שומה תל־אביב 1
השוכן ברח' לינקולן 7, הוחלף.

המספר החדש: 03-5634911

במקום 03-209011

הסתדרות מדיצינית הדסה
ביה"ס לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה

הרצאת הזכרון ע"ש פרופ' משה רחמילביץ ז"ל
מוזמנים להרצאה
של
פרופ' סיר דיוויד ג' וות'ראול
על הנושא

רפואה מולקולארית
ועתיד הטיפול הרפואי

יום רביעי ד' בשבט תשנ"ה 04.1.95, שעה 15:00
בבית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה
אולם ר', קומה שניה (הרצאה באנגלית)
במרכז הרפואי – קרית הדסה עין כרם

הדסה סמל הבריאות

הזמנה להציע הצעות

1. מוזמנות בזאת הצעות לרכישת הרכב המפורט להלן:

דגם	מס' רישוי	שנת ייצור
פורד אסקורט קבריולט XR3i	14-184-08	1990

2. את ההצעות יש להגיש בכתב במשרדו של הח"מ עד ליום 10.1.95 ועד בכלל. להצעה יש לצרף המחאה/ערבות בנקאית לפקודת הח"מ בשיעור של 10% מסכום ההצעה.
3. סכום הפקדון יחולט במקרה שהצעת המציע תתקבל והוא יחזור בו מהצעתו.
4. אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והוא רשאי לנהל מו"מ עם כל מציע ו/או אחרי כן לערוך תחרות בין המציעים.
5. הרכב נמכר במצב AS/IS ואין הח"מ או כל גורם אחר שהוא אחראיים לגביו.
6. כל המיסים החלים בגין העברת הרכב ככל שיחולו, ישולמו ע"י המציע.
7. את הרכב ניתן לראות במוסך "אדיר" ברחוב החרש 20, תל־אביב.
8. המכירה טעונה אישור של כבוד ראש ההוצאה לפועל

פז דימור, עו"ד
כונס נכסים עפ"י צו
פז דימור ושות'
משרד עורכי דין

חייג
02-254245-8
03-5121393/44
04-823166/7
הארץ

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
להק אופה - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 שקל ע.נ. חדש כל יחידה רשומות על־שם, אך לא פחות מ־100 יחידות ברכישה אחת, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ-1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר יחידה" כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.25%

הצעה רגילה

החל מ־31.1.95 משעה 14.00 ועד 31.12.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר יחידה" כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על־פי הסכם הקרן והמדיניות הנוכחית, תשקיע הקרן לפחות 50% מסך נכסיה בניירות־ערך של חברות שהינן או שהיו: חברות ממשלתיות או חברות בת ממשלתיות או חברות מעורבות, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות תשל"ה-1975 (להלן: "חברות ממשלתיות"), ו/או בניירות־ערך של בנקים הכלולים בהסדר אם ימכרו לציבור.\ או בניירות ערך של חברות בנות של חברת העובדים ושל קרן ההשקעות של חברת העובדים, וכן בחברות בנות של חברות בנות כאמור (להלן חברות של חברת העובדים).

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות־ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות וגורמי הסיכון בהשקעה בהן ראה עמ' 14-13 בתשקיף.

יתרת ההשקעות תהיה לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.

בתאריך פרסום תשקיף זה ישנן 27 חברות שהן חברות ממשלתיות ו־7 חברות שהן חברות של חברת העובדים, לפי הגדרותיהן לעיל (ראה פירוט בסעיף 5.1 בתשקיף).

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.

הרכב ההשקעות העיקריות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה, שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
במניות ו/או בניירות-ערך המירים של חברות שהינן חברות ממשלתיות או שהיו חברות ממשלתיות שהופרטו כ־71%.
בניירות-ערך אחרים כ־16%.
במזומן כ־13%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 5% משווים השנתי, הממוצע, של נכסי הקרן והנאמן יהיה זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של 0.5% משווים השנתי, הממוצע, של נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), שכרו של מנהל הקרן יהיה בשיעור של 2% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור של 0.2%.

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	שינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	-16.8	31.4
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות-ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ**
מנהל הקרן: **להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ**

1 בינואר 1995

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
להק עפרוני - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה, רשומות על־שם, אך לא פחות מ־100 יחידות ברכישה אחת, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים, כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ־1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 11.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.75% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הצעה רגילה

החל מ־31.1.95 משעה 11.00 ועד 31.12.95 בשעה 11.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הקרן היה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על־פי המדיניות הנוכחית, תשקיע הקרן לפחות 75% מסך נכסיה באגרות־חוב הנסחרות בבורסה, שהונפקו בידי המדינה או בערבותה (ראה פרק 5 בתשקיף).

הקרן עשויה להשקיע עד - 10% מסך נכסיה בניירות־ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן, ראה עמ' 16־17 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון") שבעה ימים מראש.

הקרן הינה קרן לא מסויגת (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות העיקריות, בממוצע, של סך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
באגרות־חוב ממשלתיות כ־70%.
במניות כ־9%.
באגרות־חוב בלתי צמודות (מק"מ) כ־9%.
במזומן כ־8%.
באגרות־חוב קונצרניות כ-4%.
מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, זכאים מנהל הקרן והנאמן לקבל לעצמם, יחד, תשלום שנתי אשר יהיה שווה ל-2.2% מהשווי השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה שכרו של מנהל הקרן 0.5% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן ושכרו של הנאמן יהיה 0.1% (עד לתשקיף זה היה שכרו של מנהל הקרן 0.8%).

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	8.3	8.0
מדד אג"ח צמודות למדד	15.0	7.9
מדד כל המניות וההמירים	-23.6	43.1
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק אמריקאי ישראלי בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ.**
מנהל הקרן: **להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ.**

1 בינואר 1995

להק ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
מוריה פ.ק.ן - קרן נאמנות לתושבי חוץ

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור תושבי חוץ של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 1 דולר ארה"ב (להלן "דולר") ע.נ. כל אחת, רשומות על־שם, אך לא פחות מ־100 יחידות ברכישה אחת, או יותר, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2, כדלקמן:

היחידות מוצעות

הקרן הינה קרן פתוחה.
יחידות הקרן מוצעות ל"תושבי חוץ" בעלי פקדון לא תושב (לא כולל "בעלי פטור" ותושבי ישראל) כהגדרתם בחוק הפיקוח על המטבע, התשל"ח - 1978 על תקנותיו והיתריו כפי שיהיו בתוקף, מעת לעת [להלן: "חוק הפיקוח" (ראה סעיף 1.1 להלן)].

הצעה במחיר מופחת

החל מ־1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.5%.

הצעה רגילה

החל מ־31.1.95 משעה 14.00 ועד 31.12.95 בשעה 14.00, מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1%.
מחירי היחידה והפדיון של יחידות הקרן יהיו נקובים בדולר של ארה"ב.

מדיניות ההשקעות

מדיניות ההשקעות הנוכחית של הקרן תהיה גמישה.
מנהל הקרן ישקיע חלק מנכסי הקרן בניירות ערך זרים, בשיעורים לפי שיקול דעתו, ובסוגים שונים, ולא יותר מ-75% מסך נכסי הקרן בניירות־ערך זרים, ובלבד שסך ההשקעה בחו"ל ובמטבע־חוץ לא יפחת מ־50% מסך נכסי הקרן.
הקרן תשקיע בניירות־ערך ישראליים, הנסחרים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
הקרן רשאית להחזיק, בכפוף להוראות היתר הפקות על המטבע התשל"ח - 1978, בפקדון לא תושב מטבע־חוץ על־שם הקרן, לצורך החזקת יתרות המעבר שנוצרות במסגרת פעילות הקרן, בשיעור שלא יעלה על השיעור המותר על־פי דין - כיום 45% - מסך נכסי הקרן ובלבד ששיעור המזומנים במטבע־חוץ ביחד עם שיעור ניירות־הערך הזרים שרשאי מנהל הקרן לרכוש, לא יעלה על 90% מסך נכסי הקרן.
הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות וגורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 15 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות הנוכחית, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה, היוצאים לאור בישראל לפחות אחד מהם בשפה העברית ואחד בשפה אנגלית (להלן "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.

הקרן הינה קרן לא מסויגת לצורכי מס (ראה פרק 7 בתשקיף).
הרכב ההשקעות בממוצע של הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי ההחזקות בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
במניות הנסחרות בחו"ל כ־51%; במזומן (רובו מט"ח) כ־10%; במניות הנסחרות בישראל כ־34%; באגרות־חוב הנסחרות בחו"ל כ־5%.
מנהל הקרן אינו מתחייב על שעורי השקעה אלו בעתיד.

למנהל הקרן יש הסדר עם חברת "MERRILL LYNCH ASSET MANAGEMGENT" (להלן "M.L.A.M") לצורך קבלת מידע, יעוץ וביצוע מסחר בניירות־ערך בחו"ל.
מנהל הקרן יהיה רשאי, עפ"י שיקול דעתו, להתקשר עם גוף אחר לצורך הנ"ל.

תוקף היתר המפקח על מטבע־חוץ (ראה סעיף 5.3 בתשקיף)

הקמת הקרן וההצעה לתושבי חוץ הינה בהתאם להיתר המיוחד מהמפקח על מטבע־חוץ, שתוקפו עד ליום 31.12.1995. מנהל הקרן יפעל להארכת תוקפו של ההיתר המיוחד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל-4% משווים השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן, והנאמן זכאי לקבל תשלום שנתי השווה ל-0.5% משווים השנתי, הממוצע, של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט אחרת ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה שכרו של מנהל הקרן בשיעור 1.5% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור 0.2%. שכרה של "M.L.A.M" ישולם מתוך שכר מנהל הקרן (ראה פרק 6 בתשקיף) [עד לתאריך 6.11.94 (כולל), היה שכרו של מנהל הקרן 1.3% משווים השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן]

פרטים על השינוי במחיר הפדיון, בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר פדיון (במונחים דולריים)	-9.2	7.7
מחיר פדיון (במונחי מטבע ישראלי)	-4.6	26.9
מדד מחירים לצרכן	13.8	10.4
שער יציג של הדולר	3.0	17.9

הנוסח העברי של התשקיף הוא הקובע. תרגום התשקיף לאנגלית המופיע בצידו השני של תשקיף זה. מתרגם התשקיף אישר כי התרגום לאנגלית משקף נאמנה את הנוסח העברי (האישור צורף בפתח התרגום לאנגלית).

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ.**
מנהל הקרן: **פועלים - קרנות נאמנות בע"מ**

1 בינואר 1995

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

הודעה לציבור
בדבר פרסום תשקיף של
יערה פ.ק.ן - קרן נאמנות

ניתנת הודעה בהתאם לסעיף 31 לחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד־1994, על פרסום תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.001 שקל חדש ע.נ. כל יחידה רשומות על־שם, אך לא פחות מ־100 יחידות ברכישה אחת, או כפולה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף.

היחידות המוצעות

הצעה במחיר מופחת

החל מ-1.1.95 משעה 8.30 ועד 31.1.95 בשעה 11.00 מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 0.75% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הצעה רגילה

החל מ-31.1.95 משעה 11.00 ועד 31.12.95 בשעה 11.00 מוצעות היחידות, כל אחת, תמורת תשלום "מחיר היחידה", כפי שייקבע, בתוספת הוספה של 1.5% או פחות, כמפורט בתשקיף.

הקרן הינה קרן פתוחה

מדיניות ההשקעות

על־פי הסכם הקרן תשקיע הקרן לפחות 50% מנכסיה בניירות ערך של המדינה. הוראות סעיף זה ניתנות לשינוי, ללא צורך באישור אסיפה כללית של בעלי היחידות.

על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה כדלקמן:
לפחות 75% מסך נכסיה באגרות־חוב הנסחרות בבורסה, שהונפקו בידי המדינה (ראה פרק 5 בתשקיף).

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה בניירות־ערך זרים הנסחרים בחו"ל.

הקרן עשויה להשקיע עד 10% מסך נכסיה באופציות (OPTIONS). על אופציות ועל גורמי הסיכון הכרוכים בהשקעה בהן ראה עמ' 14־15 בתשקיף.

על כל שינוי במדיניות ההשקעות, יגיש מנהל הקרן דו"ח מיידי ויודיע על כך בפרסום בשני עיתונים יומיים לפחות, בעלי תפוצה רחבה היוצאים לאור בישראל בשפה העברית (להלן - "פרסום בעיתון"), שבעה ימים מראש.

הקרן הינה קרן לא מסויגת (ראה פרק 7 בתשקיף).

הרכב ההשקעות בממוצע באחוזים מסך נכסי הקרן, בשנה האחרונה שנסתיימה ב־30.9.94 (לפי החזקותיה בסוף כל חודש), היה כדלקמן:
באגרות־חוב ממשלתיות צמודות מדד כ-61%.
באגרות־חוב בלתי צמודות (מק"מ) כ-24%.
באגרות־חוב קונצרניות צמודות מדד כ-7%.
במזומן כ־7%.

מנהל הקרן אינו מתחייב על שיעורי השקעה אלה בעתיד.

שכר מנהל הקרן והנאמן

על־פי הסכם הקרן, מנהל הקרן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של־2% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן והנאמן יהיה זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של־0.2% משווים השנתי הממוצע של סך נכסי הקרן.
כל עוד לא יוחלט ע"י מנהל הקרן (בהסכמת הנאמן), יהיה שכרו של מנהל הקרן בשיעור 0.5% ושכרו של הנאמן יהיה בשיעור 0.1% [(עד לתשקיף זה היה שכרו של מנהל הקרן 1%). (ראה פרק 6 בתשקיף)].

פרטים על השינוי במחיר הפדיון בהשוואה למדדים אחרים:

	השינוי ב-% בשנה שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 1994	1993
מחיר הפדיון של היחידות	12.1	10.1
מדד אגרות־חוב צמודות מדד	15.0	7.9
מדד המחירים לצרכן	13.8	10.4

עותקים מהתשקיף ומהיתר רשות ניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת היחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.

הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן.

הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ**
מנהל הקרן: **פועלים - קרנות נאמנות בע"מ**

1 בינואר 1995

פועלים קרנות נאמנות פ.ק.ן

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 53/94 [illegible] את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לארח
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 80/94 [illegible] את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לארח
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה

תאריך: 28/12/94
ת.ב. : 7826

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאשר בניה על חלקה 54 [illegible]
[illegible] את תכנית מס' 940804 ניתן לראות במשרדי הועדה [illegible] ניתן להגיש במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

צבי פולג
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עלית, בקשה להקלה בתיק מס' 18/94 [illegible] חלקה 54 [illegible] את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית הנ"ל רחוב כרמל 20/5 נצרת עלית תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ז'אק לארח
יו"ר הועדה

קשר ישיר
לפרסום מודעות
177-022-7575
קבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ל"העיר"
קשר ישיר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

עמידר מכרה ב־94' 900 דירות של רשות הפיתוח

חברת עמידר מכרה בשנת 94' כ־900 דירות של רשות הפיתוח שבבעלותה לאנשים פרטיים ולגופים ציבוריים. היקף המכירות הסתכם בכ־30 מיליון דולר. לפי דיווחי החברה, מכירת הנכסים לשנת 94' מהווה עלייה של 350% לעומת השנה שעברה.

מרבית הדירות שנמכרו הן ביפו — 350 דירות. בחיפה מכרה החברה 280 דירות ושאר המכירות היו בצפת, ירושלים, עכו, לוד, רמלה ובאר שבע.

מנכ"ל עמידר, עמוס רודין, אמר כי בשנת 95' מתכוונת החברה להגדיל את מכירות נכסי רשות הפיתוח בעוד 200% — זאת, אם יהיו בידיה מלוא סמכויות המכירה. רודין ציין, כי האצת המכירות של נכסי רשות הפיתוח באה בעקבות החלטת שר השיכון בנושא.

חברת עמידר היא החברה הממשלתית המאכלסת הגדולה בישראל. בשנת 93' מכרה החברה בסך הכל 2,045 דירות בכ־233 מיליון שקל ו־722 נכסים מינהליים תמורת כ־93 מיליון שקל. לעמידר היו בתחילת נובמבר 94' 5,442 דירות פנויות, לעומת 2,855 בסוף 93'.

זיו מאור

א.דורי זכתה במכרז של 10 מ' ד' לבניית בית הורים בחיפה

עד כה נמכרו בפרויקט 100 דירות ב־16 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת א.דורי, שבבעלותו של אורי דורי, זכתה במכרז בהיקף של 10 מיליון דולר לבניית פרויקט דיור לאוכלוסיה מבוגרת — בית הורים בצמוד לבית החולים אלישע בחיפה. ההשקעה הכוללת בפרויקט תגיע, להערכת החברה, ל־20 מיליון דולר.

את המכרז פירסמה חברת "מגדלי אלישע", חברה בת של חברת מיראג', שבשליטת איש העסקים גד זאבי. הפרויקט יכלול 200 יחידות דיור, מהן נמכרו כבר כ־100 בתמורה כספית של 16 מיליון דולר. היקף המכירות הכללי בפרויקט צפוי להגיע ל־32 מיליון דולר.

בין הדירות שכבר נמכרו — 12 דירות פנטהאוז, מתוך 16 הנכללות בפרויקט בסך הכל. מחיר פנטהאוז — כ־290 אלף דולר; מחיר דירת 2.5 חדרים בפרויקט הוא כ־190 אלף דולר; מחיר דירת 2 חדרים בפרויקט — כ־190 אלף דולר; מחיר דירת חדר וחצי הוא כ־160 אלף דולר.

חברת א.דורי עוסקת בהקמת פרויקטים למגורים במודיעין ובשיכון ל' בתל אביב, בהיקף מכירות של 49 מיליון דולר. במודיעין מקימה החברה שכונה בשם רמות מודיעין, שתכלול 314 דירות במתחם של 44 דונם. בפרויקט דירות 3–5 חדרים בבניינים של 3 ו־4 קומות וקוטג'ים דו־משפחתיים.

בשיכון ל' בתל אביב מקימה החברה בניין בן 26 דירות ברחוב לוי אשכול, בהיקף מכירות של 9 מיליון דולר. הדירות בפרויקט הן בנות 5 חדרים, בשטח של 137–148 מ"ר. בקומה הששית, האחרונה, 2 פנטהאוזים. הפרויקט נבנה על שטח של 2.58 דונם, שנרכש מבעלים פרטיים בעסקת מזומן וקומבינציה.

אילנות הקריה תבנה 120 דירות בקרית בן גוריון בחולון

מאת זיו מאור

חברת אילנות הקריה, שבבעלות נחום אליעזר, אופיר כהן ואמנון כהן, תחל בקרוב בבניית 120 דירות בקרית בן גוריון בחולון. עלות הפרויקט, לא כולל הקרקע, מוערכת על ידי החברה בכ־10.5 מיליון דולר. אופיר כהן מעריך את שווי הקרקע כיום לפי 75 אלף דולר ליחידה (9 מיליון דולר בסך הכל).

86 דירות ייבנו ב־3 בניינים שכנים — שני בניינים בני 7 קומות ובניין נוסף של 9 קומות. הבניינים נמצאים כרגע בשלב תכנון ויוגשו בקרוב לאישור לעירייה. מתכננת את הפרויקט האדריכלית בלה הכט רותם.

בפינת הרחובות רבינוביץ' וצדוק בקריה, תבנה החברה בניין בן 34 דירות ב־9 קומות. הבניין הוא פינתי ועוצב כך שכל הדירות פונות לחזית. בבניין, שאף הוא תוכנן על ידי הכט רותם, יכלול 2 פנטהאוזים.

הדירות בשני הפרויקטים דומות. מחיר דירת 4 חדרים, ששטחה 125 מ"ר, נקבע לכ־240 אלף דולר; מחיר דירת 5 חדרים, 145 מ"ר, הוא כ־280 אלף דולר ומחיר פנטהאוז בפרויקט מגיע לכ־420 אלף דולר.

חברת אילנות הקריה זכתה במכרז בשלב ב' של העיר מודיעין, לבניית 135 דירות. בפרויקט 9 בניינים בני 3 ו־5 קומות והדירות הן של 3, 4 ו־5 חדרים, דופלקסים ופנטהאוזים.

מחיר דירת 3 חדרים, בשטח 75 מ"ר — 140 אלף דולר; מחיר דירת 4 חדרים, 120 מ"ר — 170 אלף דולר ומחיר דירת 5 חדרים, 150 מ"ר מגיע לכ־200 אלף דולר. מחיר דופלקס ששטחו כ־200 מ"ר, הוא בין 240 ל־250 אלף דולר. את הפרויקט תיכננה האדריכלית יונה הלפרין.

עד שנת 2000 יוצף גוש דן בשטחי משרדים

מאת סופר "הארץ"

לכאורה פרדוקס: בכל פינה פנויה בעיר מכריז שלט מאיר עיניים על פתיחתו של בניין משרדים חדש, ובכל זאת קשה למצוא שטח סביר למשרדים. מצוקת המשרדים להשכרה או למכירה בגוש דן גורמת להאמרת מחירים, ולהתעניינות מצד יזמים חדשים בהקמת בנייני משרדים. אך האם לא צפויה הצפה בתוך זמן קצר?

לדברי יהודה בלכר, מסוכנות התיווך "בית יוסים", "אין כיום במצא, ולו מ"ר אחד לרפואה לדרישת שטחי משרדים, בעיקר שטחים שייעודם המקורי למשרדים. עם זאת, לאחרונה מתחיל להיווצר היצע למשרדים וברור לחלוטין, כי בטווח זמן של 3–5 שנים השוק יהיה מוצף בשטחי משרדים".

בלכר הוסיף עוד, כי "כאשר יווצר היצע, משרדים הנמצאים באזורים המועדפים — בעלי נגישות גבוהה, ומחיר סביר — ישרדו בשוק ויושפעו פחות מההיצע הרב".

לדעתו, מחירי השכירות והקנייה ירדו ריאלית. "כיום, אנחנו מצויים כמעט בסף העליון של מחירי השכירות והקנייה של נדל"ן מסחרי למשרדים", קובע בלכר ומוסיף: "כאשר מחיר הכסף עולה, מי שנעזרו לצורך הקמת פרויקטים בכסף של המערכת הבנקאית ימהרו למכור את הנכסים, כדי להיפטר מההלוואות. לכן, צפוי שינוי מגמה בתחום".

להלן רשימה עדכנית (נכון לסוף דצמבר 94') של פרויקטים בתל־אביב ובסביבה הקרובה אליה, להקמת מבנים מסחריים המיועדים למשרדים ושמצויים בשלבי תכנון, הקמה או סיום בנייה.

בכמה מהפרויקטים המוזכרים להלן, ממתינים היזמים להחלטת הרשויות לגבי בקשות להגבהת המבנה. אם יאושרו הבקשות, עשויים גובה הפרויקטים להרקיע שחקים תוך הגדלת אחוזי הבנייה המותרים. פרויקטים הנמצאים ליד צירי תנועה, ושהנגישות אליהם קלה, הם הראשונים לקבל היתרי בנייה לגובה ולכן, צפוי שפרויקטים אלה אכן יהיו בעלי שטח רב יותר מכפי שידוע כיום. (שטחי הפרויקטים המאוזכרים עוגלו והרשימה אינה כוללת פרויקטים קטנים, של מאות מ"ר בלבד).

● ציר איילון (מצפון לדרום): דרך פתח תקוה, יגאל אלון, המסגר.

ראשונים ברשימה, בצד המזרחי של הציר, הם האחים אלה שיבנו על שטח מוסך פיינשטיין כ־10 אלף מ"ר. בצמוד אליהם בונה קרדן את בית קרדן, על מתחם אולמי גילטון (10,000 מ"ר). אחרי מתחם זה נמצא מגרש ריק, שלגביו טרם בוצעה עסקת מכירה, והיא נמצאת כעת בבעלות פרטית של חברת הכשמן המלוחים. פוטנציאל הבנייה על השטח — 10 אלף מ"ר.

במגרש שאחריו מתכננת חברת פז, משפחת ליברמן וחברת מבני גזית להקים פרויקט משרדים (10 אלף מ"ר). אחריו ניצב משרד, ועליו מחסני האספקה של קופ"ח הכללית. טרם הוחלט על ייעוד הקרקע, אך צפוי שבעתיד ייבנו שם משרדים. מגרש סמוך הוא שטח שבבעלות תנובה, שלגביו התנהל מו"מ, אולם טרם נסגרה עסקה.

בצמוד אליהם נמצא מגרש הנהלת קואופרטיב אגד, עליו מתוכנן להיבנות שטח משרדים בהיקף כולל של 20 אלף מ"ר. מעבר לכביש, לצד בית "ידיעות אחרונות", מתוכנן מגדל משרדים, בשטח כולל של 30 אלף מ"ר. בשטח הסמוך, המוקצה להקמת פרויקט מרכז שלום, צפויים להיבנות שטחי משרדים בהיקף כולל של 100 אלף מ"ר.

מאחורי הציר, ביגאל אלון ליד פינת איילון, ייבנו 10 אלף מ"ר על מגרש תעש. ובהמשך, בנחלת יצחק, ייבנו כ־20 אלף מ"ר, רובם על מתחם יצהר, שם בונים היום אליעזר פישמן ומבני תעשייה שטחי מגורים ומשרדים. בצומת השטמפונאים בונה פריים בניין משרדים, ובו כ־2,000 מ"ר בלבד.

ממול, בצד מערב בשולי הקריה, מתכננת הממשלה הקמת מרכז משרדים גדול על אדמת מינהל.

דרומה, במשולש הרכב (יצחק שדה־דרך פתח תקוה־המסגר) קיימת תוכנית תב"ע להקמת 125 אלף מ"ר משרדים. על מגרש ההדנייה בפינת רחוב לינקולן יבנו הקבלנים מריו לנזיק ורובינשטיין 10 אלף מ"ר.

בהמשך הציר, לכיוון רחוב המסגר, יקימו אגד והמוסד לביטוח לאומי פרויקט שישתרע על פני 25 אלף מ"ר על השטח המוכר כיום כמגרש מכונים לשטיפת רכב. ממול תבנה ישראכרט בשיתוף עם ניצבא בניין, ובו 13 אלף מ"ר. חברת מנהיים בונה ליד אולם התצוגה של חברת סובארו 6,000 מ"ר.

אזור מתפתח נוסף הוא רחוב חומה ומגדל, על ציר המסגר, שם בונים, בין השאר, קמור ובליליוס. באזור זה צפויים להיבנות עד 20 אלף מ"ר.

מדרום מזרח לציר דרך פתח תקוה מתהווה צומת משרדים חדש — בפינת הרחובות ריב"ל־יד חרוצים בונה עתה חברת גירצקי 7,000 מ"ר של בנייני משרדים חדשים. ביד חרוצים 12 ו־14 עדיין נותרו באזור שטחים פנויים לבנייה.

בסמוך, משלים הקבלן משה אביב את הקמתם של שלושת המגדלים, שכבר אוכלסו ברובם המכריע (20 אלף מ"ר) ומולו, ליד התחנה המרכזית הישנה, יבנה רובינשטיין 20 אלף מ"ר משרדים.

בצד מזרח של הציר, על מגרש הנעייה לכיוון רחוב סיומקין, יקימו הקבלנים מינץ ולוינשטיין שטחי משרדים בהיקף של 20 אלף מ"ר. בהמשך לציר, לכיוון התחנה המרכזית החדשה אחרי גשר ראש פינה, קיים פוטנציאל להקמת כ־100 אלף מ"ר נוספים למשרדים, על מגרשי מחסני ארי, שגריר, דנבר. כמו כן, צפויים להיבנות באזור גם מגדלי המשרדים המתוכננים מעל מבנה התחנה המרכזית החדשה.

במשולש יצחק שדה־לה גרדיה־יגאל אלון בכניסה ליד אליהו, קיימים כמה פרויקטים גדולים בתהליכים שונים של תכנון, הקמה ולקראת סיום. על פי "תוכנית אנילביץ'", על שטח מבנה הסינרמה יוקמו 50 אלף מ"ר. ודבאר מסיימת בניית 4,000 מ"ר בקרמינצקי פינת יגאל אלון ומינץ וארמות סיימו בניית 5,000 מ"ר.

בצמוד לבית אשטרום, שכבר הושלם, בונה הקבלן וילדרמינץ 2,000 מ"ר. קבלן פרטי יבנה בניין משרדים ברחוב מיטב שבסמוך, ואילו בכניסה האחורית למשביר המרכזי ועל שטח הנעייה והמשרדים מתכנן פישמן לבנות מגדלי משרדים. היזמים השונים מצפים להשבחתם של 17 דונם באזור זה.

ובחזרה לכביש הראשי לכיוון יד אליהו: הקראוף ואשדר יבנו על מחסן הבשר 20 אלף מ"ר; ליד בריכת גלית, על מגרש הנעייה של איצטדיון הכדורסל בונים יוסי מושקוביץ והאחים קוסן 35 אלף מ"ר; ובית הספנות שבאזור יכיל 12 אלף מ"ר.

● הסיטי הישנה של תל־אביב.

בלב האזור הצפוני של תל־אביב מתוכננים כמה פרויקטים ראוותניים (בין היזמים: אפריקה ישראל, אלפרד אקירוב ויצחק תשובה). בתחילת שדרות רוטשילד, בהיקף של כ־30 אלף מ"ר. שמעון קרם יבנה פרויקט בצומת הרחובות אחד העם־מאז"ה, ובסמוך יוקם בית ציפורן (א.מ.ר. חברה לבנייה ויעקב ציפורן).

בשלבי סיום מצויים בניין ההנהלה המרכזית של בנק הפועלים (שדרות רוטשילד) ומגדל משרדים של בנק לאומי (ברחוב לילינבלום) שיאוכלסו על ידי הבנקים עצמם. בשדרות רוטשילד מושלם גם בניין רוגובין־מרוס.

לדברי בלכר, אזור זה אינו אטרקטיבי בשל בעיות תנועה וחניה קשות. "כיום, בעידן התקשורת המתקדמת, ברוקרים יכולים לשבת ברמת גן, ולא חייבים להיות צמודים לבורסה ברחוב אחד העם", אמר.

● אזור יפו.

העיר מתעוררת, גם מבחינה עסקית ויוזמת של נדל"ן למגורים, מסחר ומשרדים מקבלת תנופה. בין השאר, ניתן לציין את פרויקט ניר, שטרם החל בפיתוחו: פרויקט שער הסיטי — 10 אלף מ"ר ליד בית מרכזים — ומתחם בזק בשטח של חברת בזק, אליו מתוכננת העברת כל משרדי החברה בגוש דן.

● אזור הבורסה — רמת גן.

מאחורי מגדלי בורסת היהלומים ובסביבתה מתפנים בהדרגה מוסכים, ובמקומם צומחים משרדים חדשים. הראל המשמר (בבעלות משפחת המבורגר) ביחד עם אשטרום והחברה לנכסים ובניין (רסק"ש) בונים את בית הראל — 17 אלף מ"ר, צמוד לבית אבגר על ציר אבא הלל.

ש.א.פ. (בבעלות האחים פז) יבנו בצמוד למגדל היהלום 10 אלף מ"ר. היום פודיילוף יבנה מאחורי בניין הבורסה הישנה 10 אלף מ"ר.

חברת אס.ג'י.אס. תבנה על כביש אבא הלל 2,000 מ"ר.

יש תוכנית להפיכת כל מרובע היצירה־תובל־חילזון־אבא הלל למגדלי משרדים, על שטח המוסכים שיתפנה בהדרגה. 50 אלף מ"ר מתוכננים להיבנות בתוך 10 שנים, במה שקרוי מתחם החילזון. בקצה המתחם בונה אלחנן פרידמן את בית קריסטל.

בקרבת מקום, בין רחוב בצלאל ונתיבי איילון, יבנו אשדר ותשובה, כל אחד בפרויקט נפרד, מגדלי משרדים בהיקף של כ־30 אלף מ"ר. תשובה מתכנן גם בניית מלון, על השטח שעליו היתה בריכת גלי גיל.

בסביבה הקרובה, ברחוב אבא הלל, מסתיימת בניית בית עוז (12 אלף מ"ר) שכבר אוכלס ברובו. לירו יקים הקבלן ששון חוגי, ברחוב היוזמה, מגדל בן 15 קומות ובראשו מסעדה אקסלוסיבית.

לאחרונה הסתיימה בניית מגדלי התאומים, 14 אלף מ"ר כל אחד. והאיכלוס נמצא בימים אלה בעיצומו. לדברי בלכר, אזור זה של רמת גן, הצמוד לתל־אביב, וסמוך לציר איילון, מבוקש מאוד. בלכר צופה, כי רוב שטחי התעשייה באזור יפנו את מקומם למגדלי משרדים.

● ציר רמת גן־בני ברק.

מזרחית לבורסת היהלומים, בדרך לפתח תקוה, צצים מגדלי משרדים ברמת גן ובבני ברק. להלן כמה מהם: אפריקה ישראל בונה על מתחם שפירא בבני ברק 30 אלף מ"ר. על שטח סרוהיתנובה בצומת בקגורוין ייבנו 27 אלף מ"ר. חברת מנחמי בונה 6,000 מ"ר (בית נח) מול בית רוד.

אשדר בונה על שטח מפעל ויסה 20 אלף מ"ר, היזמים חיות וטרכיאס בונים בצמוד 8,000 מ"ר. משה הלמן יבנה 5,000 מ"ר. הושלמה בניית 8,000 מ"ר בבית אורנים ברחוב לח"י, מול קניון איילון. יעקב יצחקי בונה מול הקניון קומפלקס משרדים, ששטחו עשוי לצמוח מ־10 אלף מ"ר ל־30 אלף מ"ר.

● רמת החייל.

זהו אזור עסקים ומשרדים מתפתח. כיום נבנים בו בסך הכל כ־50 אלף מ"ר וצפויה בנייה של עוד 50 אלף מ"ר. בעלי הקרקע, בצמוד לשטח עתידיים, ממתינים לעוד התייקרות של הקרקע, כדי להשיג תנאים טובים יותר.

כיום בונים שם, בין השאר, משולם לוינשטיין ושותפים (11 אלף מ"ר); חברת הקבלנות בסר ומשקיעים נוספים על שטח מאפיית אחדות (10,000 מ"ר); ויטלנו ווסאפל (30 אלף מ"ר); ברסון (יבנו על שטח שלהם). חברת החשמל שואפת להעביר לאזור את משרדיה מרחוב קרמינצקי (15 אלף מ"ר) ובמתחם זיקית מתוכננים 32 אלף מ"ר.

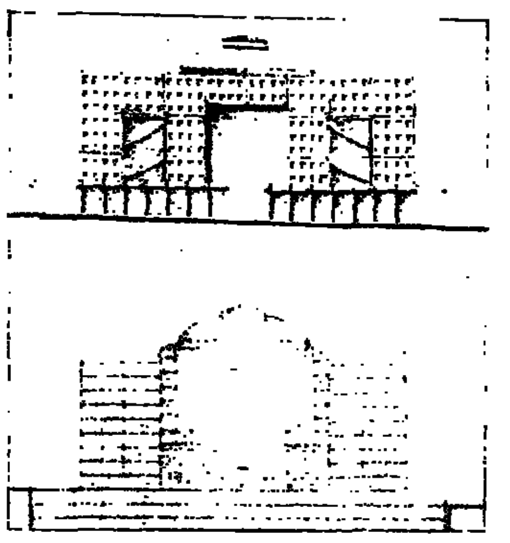

שרטוט של פרויקט ויטלנו. עסקים ברמת החייל

"מתחם שלבים". הקצה הדרומי של הציר מתפתח

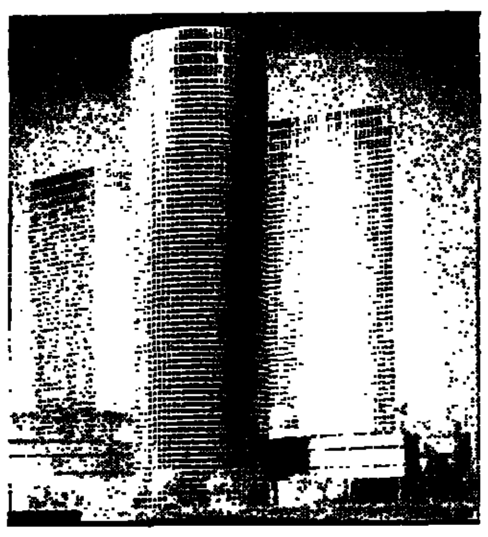

דגם של "מרכז השלום". 100 אלף מ"ר משרדים

ירידה של 9% במכירות 10 חברות הבניה הגדולות בדצמבר

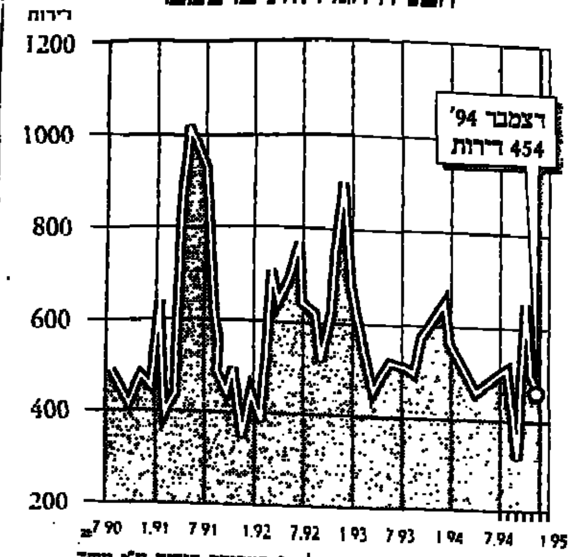

בחודש דצמבר נרשמה ירידה של 9% במכירת דירות ע"י עשר החברות הגדולות, לעומת חודש נובמבר. עשר החברות הגדולות מכרו בדצמבר 454 דירות, לעומת 503 דירות בנובמבר. הירידה במכירות נמשכת חודש שני ברציפות. מומחים בענף מסבירים את הירידה במכירות בהצהרות משרד השיכון על הפשרת קרקעות בקרוב, הגורמים לציבור להמתין. בנוסף, נרשמה ירידה במכירות במודיעין, שהיוו מרכיב גדול במכירות החברות, בין היתר בגלל מכירת רוב המלאי שהוצע לשיווק בחודשים קודמים. ברבעון הרביעי של 94' מכרו החברות 1,602 דירות, 34.5% יותר מהרבעון השלישי (1,190). ההפרש נגרם בעיקר מהמכירות הגבוהות באוקטובר, שהיה חודש שיא ב־94'. סך הכל מכרו החברות הגדולות בשנת 94', כ־5,592 דירות, לעומת 5,290 דירות בשנת 93', כלומר ללא שינוי.

"כאן גולן" מכרה 20 וילות בבת חפר ב־2.7 מ' ד'

מאת זיו מאור

חברת כאן גולן מכרה בשבועיים הראשונים של שיווק פרויקט "אבן חן" ביישוב החדש יד חנה, המכונה גם בת חפר, 20 וילות בהיקף מכירות של כ־2.7 מיליון דולר. בסך הכל תבנה החברה בפרויקט 102 וילות וקוטג'ים, כולם על מגרשים בודדים, בהיקף מכירות של כ־12 מיליון דולר.

ביישוב יד חנה, הנמצא ממזרח לנתניה, ישווק משרד השיכון 1,400 יחידות דיור. כאן גולן מוכרת בפרויקט שני דגמים עיקריים: וילה של 3 חדרים, בשטח של 65 מ"ר, עם מעטפת לבניית 4 חדרים נוספים, על מגרש בשטח של 212 מ"ר. מחיר הווילה — החל מ־124 אלף דולר, 5,000 דולר פחות מהמחיר שנדרש עם תחילת השיווק. מחיר וילה של 6 חדרים, בשטח של 156 מ"ר, על מגרש של 350 מ"ר — החל מ־178 אלף דולר. כאן גולן בונה בפרויקט גם מרכז מסחרי.

בנוסף, בונה ביישוב מריו לנזיק 102 קוטג'ים, 130 מ"ר בנוי כל אחד, עם מגרש בן 230–380 מ"ר, במחיר של החל מ־129 אלף דולר. יעקב אנגל בונה 114 קוטג'ים על מגרשים של 220–340 מ"ר, במחיר של החל מ־127 אלף דולר.

חברת נוה בניין בונה 105 קוטג'ים, 110–200 מ"ר בנוי, על מגרש של 330 מ"ר, במחיר של החל מ־135 אלף דולר. חברת אלמוג בונה 108 קוטג'ים: מחיר קוטג', 85 מ"ר בנוי, על מגרש של 330 מ"ר — 130 אלף דולר; מחיר קוטג' של 175 מ"ר, על מגרש של 400 מ"ר — 199 אלף דולר.

חברת מושקוביץ' בונה 244 קוטג'ים בשני שלבים. מחירה של יחידת דיור בשטח בנוי נע של בין 57–160 מ"ר, על מגרש של 330–450 מ"ר, נע בין 132 ל־182 אלף דולר.

חברת מבני גרניט בונה 119 קוטג'ים בשטח בנוי של 150–170 מ"ר, על מגרש של 360–750 מ"ר. מחיר קוטג' נע בין 136 ל־202 אלף דולר.

יעקב אנגל תחדש הבנייה בבית אליעזר בחדרה

תמכור 106 דירות בכ־14 מיליון דולר

מאת זיו מאור

חברת אנגל, בבעלותו של יעקב אנגל, תחל בקרוב בבניית 106 דירות וקוטג'ים בשכונת בית אליעזר בחדרה. היקף המכירות בפרויקט מוערך בכ־14 מיליון דולר. יחידות הדיור הן חלק ממתחם של 272 דירות שהחברה החלה לבנות לפני כמה שנים. כיום מאוכלסות בפרויקט 166 דירות והחברה מקווה לקבל אישורים לבניית דירות נוספות.

הבנייה בשכונה הופסקה ביולי 92', בהוראת משרד השיכון, ביחד עם פרויקטים נוספים ברחבי הארץ. המשך הבנייה התאפשר לאחר שהחברה הגיעה בשבוע שעבר לסיכום עם משרד השיכון הבינוי, ועם חברת א.ר.א לעבודות הנדסה ובניין שגם לה קרקעות בבית אליעזר, על חידוש הבנייה בשכונה.

חברת אנגל, אמורה לבנות לפי התב"ע 106 יחידות דיור נוספות: 60 דירות בבנייה רוויה ו־46 קוטג'ים בפרויקט, אך יעקב אנגל מסר כי החברה תנסה להרחיב את זכויות הבנייה ב־10%–20%, בהתאם לתקנות משרד השיכון.

בהתאם לסיכום שהושג עם משרד השיכון, תשלם חברת אנגל למינהל מקרקעי ישראל 251 אלף דולר (כ־2,368 דולר ליחידה, לפני הרחבת הפרויקט). עבור הוצאות הפיתוח באתר ישלם אנגל מיליון דולר. אם תשלים אנגל בכוחות עצמה את עבודות הפיתוח שנותרו תשלם למשרד השיכון 700 אלף ד' בלבד. עבודות הפיתוח כבר נעשו ברובן על ידי משרד השיכון.

ממשרד האוצר נמסר כי הסרת הוראת הפסקת העבודה התאפשרה לאחר שהחברות קיבלו את תנאי משרד השיכון, שכללו החזרי תשלום עבור מלוא הוצאות הפיתוח הכללי באתר ותשלום נוסף עבור השלמת מחיר הקרקע, שנרכשה על ידי הקבלנים ממינהל מקרקעי ישראל בהנחה ניכרת.

בנוסף, ויתרו החברות על כל תביעה בגין הנזקים שנגרמו להם עקב הפסקת העבודה. כתוצאה מהסיכום שהושג, נמחקו חברת אנגל וחברת א.ר.א מהתביעה שהוגשה על ידי הקבלנים לבית המשפט המחוזי בירושלים, בעניין הפסקת עבודתן. את חברת אנגל יצג עו"ד אבי מרום ממשרד עו"ד יוסי שגב.

ממשרד האוצר נמסר כי מתוך כ־20 חברות נגדן הוגשה תביעה, נותרו כיום 7 חברות בלבד. לדברי מקורות באוצר, שתי תביעות נוספות, לפחות, ימחקו בימים הקרובים.

חברת אנגל תבנה גם 106 דירות ביד חנה, בהיקף מכירות משוער של 13.5 מיליון דולר. במודיעין בונה החברה 120 דירות, בהיקף מכירות משוער של 18 מיליון דולר. כמו כן תבנה החברה בחד יונה 174 דירות, בהיקף מכירות של 17.5 מיליון דולר ובעכו — 24 דירות, בהיקף מכירות של 2.7 מיליון דולר.

בנוסף תבנה החברה 89 דירות בקרית אתא בהיקף מכירות של 14 מ' ד' ו־102 דירות בכרמיאל, בהיקף מכירות של 10 מ' ד'.

איזור המגורים האיכותי
של מערב ראשון לציון
יוצא לדרך

הצפון החדש

בזיקר גת
מליבו ישראל
ארא

13.1.95 – תחילת מכירות שלב א'

נכסים

עלה ברמה עכשיו

כניסה מיידית

בית קופילוב
רח' לבונטין 8 תל - אביב
בנין משרדים מפואר
להשכרה
שיווק בלעדי נכסים טל' 03-5371450

מחירי דירות 3 חדרים - יד שנייה באיזור ת"א

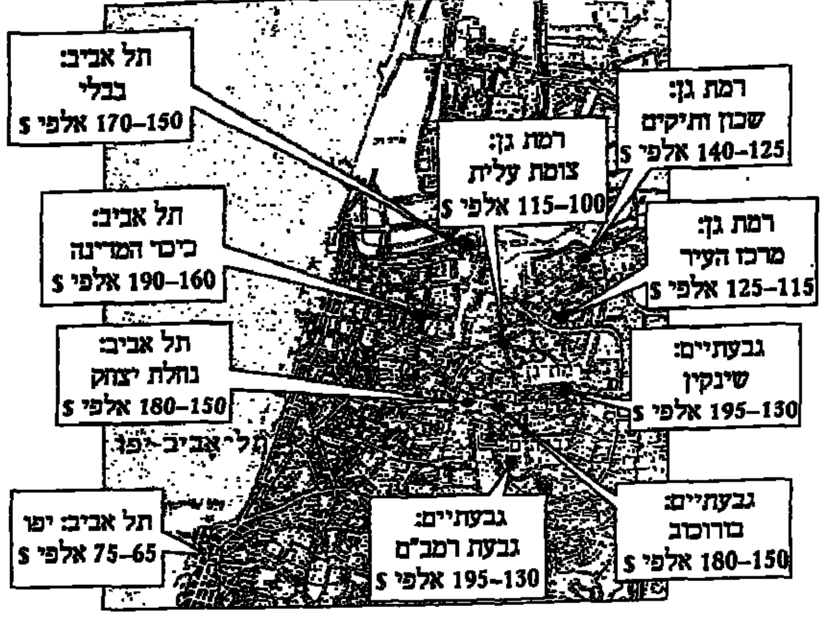

בשנת 1995 צפוייה התייקרות ריאלית נוספת במחירי הדירות בגוש־דן, עקב מחסור מצטבר של כ־25 אלף יחידות דיור. עם זאת, חלה התייצבות במחירי דירות יד שנייה בגוש דן. ההערכה היא, כי הציבור מושפע מההצהרות הממשלה על שיווק מאסיבי של קרקעות באזור המרכז ומקווה לירידת מחירים. שמאי המקרקעין חיים גלנצר מציין, כי בכמה שכונות בתל אביב מסתמנת אפילו ירידה קלה במחירים, בעיקר ברמת אביב ונווה אביבים וגם בשכונת פלורנטין שבדרום. מנגד, היתה עלייה במחירים בשכונות אחרות. בולטת במיוחד שכונת נחלת יצחק, על גבול גבעתיים, שבה עומדים להיבנות כמה מגדלי מגורים ומשרדים.

ברעד זכתה ב–3 מכרזים בהיקף של 17 מיליון דולר

מאת זיו מאור

חברת בינה, שבבעלותו של יעקב בראשי, זכתה לאחרונה בב־מכרז לביצוע עבודות עפר ופי־תוח בהיקף של כ־17 מיליון דולר בהר אדר שבסמוך לירושלים, בפרויקט "המשתלה" בתל אביב ובהדר־יוסף.

היקף מכרז המשתלה, של חב־רת מבני תעשייה, בו זכה בראשי בסוף ב־7.5 מיליון דולר. המכ־רז כולל עבודות עפר, כבישים, אספלט התשתית תת־קרקעית, ביוב, כביש תיעול. בפרויקט המשתלה בשכון תל אביב מתוכ־נת בניית 1,122 דירות, הוא נמצא בסמוך לבית העלמין קרית שאול. בשבוע שעבר פורסמו מינ־הל מקרקעי ישראל ועיריית תל אביב מכרז לבניית 514 דירות נוספות בפרויקט, כ־8 מתחמים. שטח הפרויקט כולו עומד על 266 דונם ויהיו בו 904 דירות בשטח ממוצע של 120 מ"ר ו־218 קוטג'ים בשטח ממוצע של 200 מ"ר.

התוכנית, הכוללת גם שטחים מסחריים בהיקף של עד 2,500 מ"ר, קיבלה תוקף במאי '93.

בהדר־יוסף מבצעת ברעד עבו־דות עבור משרד השיכון ועבור חברות הבונות במקום – בינייהן מריו לנדיק, יעקב אנגל ואחרי דורי – בהיקף כולל של כ־3.5 מיליון דולר. העבודות במקום הן פיתוח, הכשרת קרקע, הכשרת מגרשים ועבודות עפר לקבלנים.

מכרז של ערים בהר הדר

בנוסף, זכתה ברעד במכרז של חברת ערים הממשלתית בהר הדר, בהיקף של 6 מיליון דולר. המכרז הוא לביצוע עבודות עפר, קירות תומכים ופינוי מוקשים. פרויקט הר אדר כולל בסך הכל 703 יחי־דות דיור, מתוכן 464 קוטג'ים ודו־משפחתיים ו־114 קוטג'ים דו־משפחתיים.

חברת ערים פירסמה בדצמבר את תוצאותיהם של כמה מכרזים: חברת י. זאבי זכתה ב־8 בדצמבר במכרז ברכסים בהיקף של כ־890 אלף דולר לריצוף מדרכות ושטח ציבורי פתוח. ברכסים נבנות 230 יחידות דיור, 74 קוטג'ים ודו־משפחתיים, 96 קוטג'ים דו־משפחתי־ים ו־60 דירות בבניינים.

חברת טלל בונה זכתה ב־22 בדצמבר במכרז של חברת ערים באלקנה ב', בהיקף של כ־384 אלף דולר. באותו האתר זכתה גם חברת אחים וייד במכרז של כ־84.5 אלף דולר. המכרזים הם לע־בודות סלילה, פיתוח, גינון ותאו־רה. באלקנה ב' נבנים 85 קוטג'ים דו־משפחתיים.

חברת י.ג.ברוני זכתה ב־8 בד־צמבר במכרז של חברת ערים לשיפורים בפרויקט מבשרת ציון ד'. היקף המכרז – כ־199 אלף דולר. במבשרת ציון ד' יוקמו בסך הכל 248 יחידות דיור, מתוכן 124 קוטג'ים.

חברת המעמיס זכתה ב־1 בד־צמבר במכרז של ערים בשכונת באות שור ביבנה. היקף המכרז – כ־73 אלף דולר. המכרז היה לבי־צוע עבודות ריצוף וגינון. בבאות שור נבנות 135 יחידות דיור – 99 קוטג'ים דו־משפחתיים והשאר דו־משפחתיים.

ספנקריט־חולדה תספק אלמנטים טרומיים ב–4.5 מ' ד'

חברת ספנקריט־חולדה, שבבע־לות קיבוץ חולדה, חתמה באחרו־נה על חוזה הסכמים לאספקת אלמנטים טרומיים (עמודים וקו־רות חוץ). המוצרים מיועדים להקמת 32 אלף מ"ר בתשעה מבני תעשייה באזורי תעשייה שונים בארץ בהיקף כספי כולל של כ־4.5 מיליון שקלים.

במסגרת ההסכמים חתמה החב־רה על חוזים עם חברת סיק בבנים לאספקת אלמנטים להקמת אר־בעה מבני תעשייה באזור התעשייה צומת בראש פינה ובאזור התעשייה של המועצה המקומית חצור.

כמו כן, חתמה החברה על הסכם עם חברת ת.ש.ט. מחיפה לאספקת קורות וקירות חוץ מצופים באבן בסורות להקמת מבני התעשייה (20 אלף מ"ר) בפארק התעשייה החדש קיסריה־אור עקיבא ובאזור התע־שייה של העיר אשדוד.

ספנקריט סיפקה לאחרונה עבו־ר ביטון בני עשורות מרים לבני־ית גשרים. בין היתר סיפקה החברה עמודים באורך 40 מטר למחלף כפר שמריהו בכביש החוף ועמודי בטון למחלף בר אילן, בכ־ביש גהה.

בניין ששטחו 280 מ"ר בקריית מטלון נמכר ב–336 אלף ד'

בניין משרדים ששטחו 280 מ"ר בקריית מטלון בפתח תקוה נמכר בעסקה בין שני אנשי עס־קים פרטיים, תמורת 336 אלף דו־לר (לפי 1,200 דולר למ"ר). הקומה הראשונה בבניין כבר הושכרה לחברה להפקת דפוס.

בקריית אריה בכניסה המער־בית לפתח תקוה, סכרה חברה לייצור חומסים 2,300 מ"ר בקו־מת א' רבי, במחיר 7 דולר למ"ר + 1.5 דולר למ"ר דמי אחזקה. המבנה השייך ליואל ברנט מבעלי כלי זמר והחוזה הוא לשלוש שנים עם אופציה לשלוש שנים נוספות, כשהמחיר צמוד לדולר.

בשתי העסקות תיווכה חברת רשף נכסים.

גזית ושחם תבנה תוספת מבנה בטלרד לוד

חברת הבנייה גזית ושחם זכתה במכרז של טלרד בלוד לתוספת מבנה במפעל. שטח תוספת הבני־יה הוא 4,000 מ"ר. המבנה יתפרש על 5 קומות, המיועדות לאולמות ומשרדים.

גזית ושחם הציעה במכרז עבור בניית הפרויקט 12.360 מיליון שקלים והתמודדה מול בנרב, אליאב, לב הדסה ולב שרכן הב־רות נוספות.

תעשייה ומשרדים

2,000 מ"ר פנויים ב"לב התעשייה" באור יהודה

בקומפלקס "לב התעשייה" באור יהודה, שבבעלות מבני תע־שייה, נותרו 2,000 מ"ר להשכרה. בפרויקט 4 מבנים תלת־קומ־תיים בשטח של 22 אלף מ"ר ברוטו. המבנה ממוקם על צי־רים ראשי בקרבת נתיבי איילון ותחנ"ב.

בעסקה האחרונה בפרויקט הושכר שטח של 938 מ"ר לחב"ה תעשיות (מערכות לטיהור מים אלקטרוניות בבעלות קיבוץ נתיב הל"ה) תמורת דמי שכירות של 11 דולר למ"ר.

עוד שכרו שטחים בפרויקט החברות איי־איי־אס. ואוקטל, המתמחות בפיתוח תוכנה וחומרה; סופר נט; חברה לפיתוח תקשורת מחשבים; ומשרדי ההנהלה הראשית ומעבדות של אחת מקופת חולים.

ברגד – 400 מ"ר ב"די־מול"

חב"ת ברגד, שבבעלות איש העסקים שאול אייזנברג, שקיבלה את הזיכיון ליבוא ושיווק מוצרי סמסונג אלקטרוניקה (ישראל) תקים את מרכז ההנהלה והמכירות שלה במתחם בורסת היהלו־מים ברמת גן.

החברה שכרה 400 מ"ר ברחוב ז'בוטינסקי 1 ברמת גן, מהם 250 מ"ר במפלס הרחוב, ו־150 מ"ר בקומת המרתף. הנכס הושכר מבעלי ה"די־מול", חברת ההשקעות ישרס, שבבעלות שלמה אייזנברג, לפי 26.5 דולר למ"ר (כולל דמי ניהול של 4.5 דולר למ"ר) צמוד לדולר. החוזה נחתם לשנתיים עם אופציה לשלוש שנים נוספות.

במפלס הרחוב תקים ברגד 100 מ"ר לאולם התצוגה ו־150 מ"ר למשרדי ההנהלה ובמרתף תשתמש למחסנים.

החברה תתחיל את פעילותה השיווקית בארץ החודש.

18 ד' למ"ר בבאר יעקב

קבוצת רהיטי רון תשלם 18 דולר למ"ר במרכז החדש לעיצוב הבית שבכניסה לבאר יעקב, ליד בסיס צריפין (שער ירושלים). בעלת הנכס היא חברת גב ים. המרכז החדש – "רון סנטר" משתרע על פני שטח של 11 דונם, מתוכם 6,000 מ"ר לתצוגת רהיטים ו־2,000 מ"ר מחסנים. בעקבות המעבר למרכז החדש פינתה רהיטי רון את מחסני התצוגה שלה במושב ניר צבי. המרכז החדש נפתח בשבוע שעבר לתקופת הרצה ובקרוב ייחנך באופן רשמי.

130–110 אלף ד' לדונם בפארק קיסריה־אור עקיבא

פארק התעשייה קיסריה־אור עקיבא מציע מגרשים להקמת מפעלים, במחירים הנעים בין 110 ל־130 אלף דולר לדונם. בפארק מוקמים בימים אלה מפעלים של תעשייה כבדה, בינונית וקלה. מפעלי התעשייה הקלה הם נגישים לכביש ועל כן המחיר לדונם להקמת תעשייה קלה נקבע למחיר המרבי.

לדברי יוסי רז, סמנכ"ל החברה לפיתוח קיסריה, העומד מאחורי פיתוח פארק התעשייה, ייתכנו עד מחצית שנת '95 בפארק התעשייה עשרה מפעלים, הנמצאים עתה בשלבי הקמה שונים ועד סוף '95 יהיו בפארק 30 מפעלים נוספים. חלק מהמפעלים המוקמים במקום זכו למעמד מפעל מאושר ממרכז ההשקעות.

חברת סריגי נבלסי היא הראשונה שתבנה את מפעלה בפארק קיסריה־אור עקיבא. המפעל משתרע על שטח של 1,500 מ"ר ב־3 קומות והוא נבנה על מגרש בן 2 דונם, בהשקעה כוללת של כ־1.5 מיליון דולר.

חברת אורמטל מקימה במקום מפעל חדש למשתיקי קול לגנרטורים לתעשייה. החברה רכשה 3.8 דונם, ובכוונתה להש־קיע בבניית המפעל כ־1 מיליון דולר.

חברת פרגל תקים מפעל למתקני שינוע ודלתות מתרוממות למוסכים ומבני תעשייה. היא רכשה כ־10.5 דונם, שעליהם ייבנה מפעל בהשקעה כוללת של כ־2.5 מיליון דולר.

חברת מתוק וקל תקים בפארק מפעל לייצור ממתיק מלאכו־תי. החברה רכשה כ־2.5 דונם וההשקעה הכוללת במפעל מוער־כת בכ־1.5 מיליון דולר.

5 דולר למ"ר בבני־ברק

חברת הלה, המייצרת מוצרים לבתי מלון, שכרה שטח של 2,000 מ"ר בקומת קרקע בבני ברק מהקבלן אהוד יצחק, לפי 8 דולר למ"ר. האולם שימש בעבר כבית דפוס. החוזה הוא לחמש שנים וכולל אופציה לחמש שנים נוספות.

הוועדה המחוזית תאשר בקרוב את תוכנית "אדמות הבולגרים"

מאת זיו מאור

בקרוב תאושר בוועדה המחוזית תוכנית לבניית 350 קוטג'ים בס־מוך למוריי בית חנן, ליד נס ציו־נה. מדובר בתוכנית המכונה "אדמות הבולגרים", הכוללת 388 דונם שנרכשו בשנות ה־20 על ידי שליחי ההסתדרות הציונית של בולגריה. יזמיות הפרויקט הן שתי חברות – החברה המקורית שרכשה את הקרקע לפני קום המ־דינה והשנייה היא חברה חדשה של בעלי קרקע.

שליחי ההסתדרות הציונית מכרו את הקרקעות, הנמצאות ממזרח לכביש 42, עד לרכס ההר, ליהודים תושבי בולגריה ובשנות ה־30 הקימו בארץ חברה שדאגה לאינטרסים של בעלי הקרקע – "החברה לפיתוח אדמות ציוני בו־לגריה". ב־48' אושרה תוכנית לבניית יישוב במקום, ובעלי הק־רקעות שעלו מבולגריה הגרילו מגרשים, בהתאם לתוכנית. כיום רשומים בטאבו כמה מאות בעלי שטחים במתחם, רובם יורשים.

בשנת 71' הפכה המדינה את המתחם, שהיה עדיין ריק, לשטח חקלאי, וב־72' החלו בעלי הקרקע במאבק משפטי נגד החלטה זו, באמצעות עו"ד רפאל צ'קרוב.

בשנת 81' סיפחה המדינה את השטח לנס־ציונה, במסגרת תמ"א 8 – תוכנית מיתאר ארצית לגנים לאומיים. הבעלים הגישו מאות תביעות נגד הסיפוח וב־85' הוח־לט במועצה הארצית לתכנון ולב־נייה להשיב את הזכויות לבעלי הקרקע המקוריים, ולהקים במקום יישוב צמוד קרקע.

בתוכנית של המועצה הארצית נקבע, כי לא יהיו במתחם יותר מ־350 חלקות, בנות חצי דונם כל אחת. על כל חלקה אמור היה להיבנות בית דו־משפחתי, בן 225 מ"ר בנוי ומרתף. התוכנית אוש־רה באפריל '94 במסגרת הול"ל, במחוז המרכז, כולל רשת כבישים וחלוקה למגורים.

התוכנית שהוגשה לול"ל כללה גם את התוכנית המפורטת, שא־ושרה שם למעשה. אולם, כיוון שלפי החוק יש להגיש את התוכ־נית המפורטת בנפרד היה עליה לקבל אישור נוסף. התוכנית המ־פורטת הוגשה למועצה המקומית שורקות, שבתחומה נמצאת הקר־קע, ולאחר שלא הגיעה לדיון במשך ארבעה חודשים הועברה לוועדה המחוזית.

לדברי צ'קרוב, פנו לנציגי הבעלים כמה גופים בהצעות לר־כוש או לשווק את הקרקעות, אך בינתיים אין בקרב הבעלים נכו־נות למכור חלקות. צ'קרוב הוסיף, כי לאחר אישור התוכנית יפרסמו הבעלים מכרז לביצוע הפרויקט.

ביזנסנטר 1
יום אחד אתה תודה לנו!

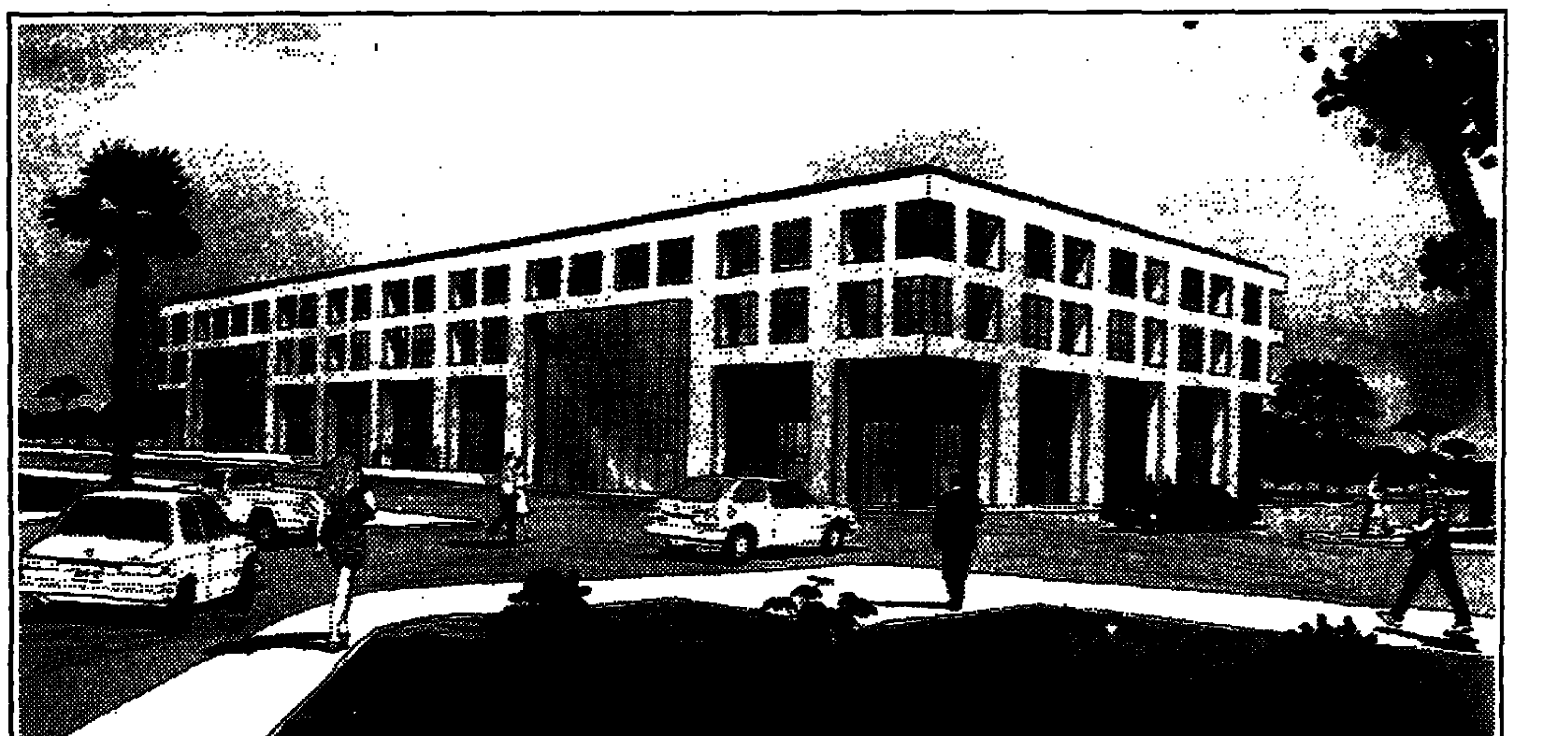

פי-סיוון מתקדם

"ביזנסנטר 1", מרכז העסקים החדש בכניסה לחיפה, מציע לך עכשיו מגוון שטחים להשכרה ולמכירה. כל שעליך לעשות הוא לבחור...

ביזנסנטר 1 ממוקם בפארק התעשייה החדש טירת כרמל בכניסה לחיפה, בקרבת פארק מ.ת.מ. האזור מיועד להיות מרכז מסחרי סואן, קרוב למיקומם העתידי של מנהרת הכרמל, מרכז הירידים והכנסים ופרוייקטים מסחריים גדולים נוספים.

ביזנסנטר 1 כולל קומפלקס בנייני מסחר ומשרדים בשטח כולל של כ- 20,000 מ"ר. בכל בניין 3 קומות: קומת הקרקע בגובה 6 מ' מיועדת לשטחי תצוגה ומסחר וכן למשרדים, ושתי קומות משרדים המותאמים לכל דרישות העסק המודרני של שנות ה-2000.

ביזנסנטר 1 מציע לך גימור ואיבזור מעולים לפי דרישותיך, אולמות כנסים והדרכה, קפיטריה, חדר כושר, חנייה בשפע וחברת ניהול ואחזקה מיומנת.

כדאי שתגיע עכשיו!

התקשר עוד היום אל מר שמואל דונרשטיין, מנכ"ל ביזנסנטר 1 - ונעשה עסק.

נותרו גם יחידות אחרונות למכירה!

ביזנסנטר 1

מרכז העסקים החדש בכניסה לחיפה

ביזנסנטר 1 פארק תעשיה חדש, ת.ד. 220 טירת כרמל 39101, טל. 04-572712 פקס. 04-572846 מקבוצת מקדסי ושותי (1993) בע"מ

נכסים
למכירה
מבנה 1,000 מ"ר
על מגרש 2 דונם
קרקע פרטית + 100 אמפר חשמל.
בוריס
טל' 03-5371450

בהרצליה פיתוח
באזור התעשיה
להשכרה
משרדים מפוארים
1000 - 40 מ"ר
קוראל נכסים
09-572777

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

נדל"ן

סכסוך בין עיריית חולון לקבלנים מעכב בניית אלפי דירות בעיר

מאת זיו מאור

סכסוך מתמשך בין ראש עיריית חולון, מוטי ששון, לבין התאחדות קבלני חולון, בראשותו של הקבלן אופיר כהן, מונע בנייה של אלפי יחידות דיור בגוש דן – האזור המבוקש ביותר בארץ – במתחמים הנקראים ה־300 וה־370, במרכז העיר. המתחמים, בשטח כולל של 1,740 דונם, נמצאים בין קריית שרת וקריית בן גוריון. תוכנית בניין העיר אושרה לפני כ־4 שנים ומאפשרת בניית כ־11 אלף דירות. הקרקע כולה בבעלות פרטית והיא השטח הגדול האחרון בעיר המיועד למגורים ושאינו בנוי.

עיקר זעמם של הקבלנים מופנה ל"תוכנית ההנהגה" שפירסמה לאחרונה העירייה, בה נקבעו היטלים לבנייני ציבור ולגינון, המבוססים על אומדן עלויות הפיתוח בשני המתחמים. בשני המתחמים שטח כולל של 929,991 מ"ר, שעליהם מאושרת בניית כמיליון מ"ר. לפי חישובי העירייה תסתכם עלות הקמת מבני הציבור בשניהם ב־190.75 מיליון שקל.

חישוב שערכו בעירייה קובע, כי כדי לכסות את העלויות בדיוק, ישלמו הקבלנים היטל של 69.87 שקל למ"ר מגרש ו־139.74 שקל למ"ר בנוי (ממוצע של כ־6,011 דולר לכל יחידת דיור). בנוסף לאגרות גנים ציבוריים, בסכום 28.32 שקל למ"ר בנוי ו־28.32 שקל למ"ר קרקע, יסתכמו האגרות בכ־7,500 דולר ליחידה.

לדברי ששון, כדי לפתח תשתיות במתחם זקוקה העירייה ל־35 מיליון שקל, שלא ניתן יהיה להשקיעם, אם לא יתקבל תשלום מהקבלנים. על טענת הקבלנים, כי לזכות העירייה חשבונות בנק המסתכמים בכ־100 מיליון שקל, מגיב ששון בהצגת התקציב השנתי, לפיו כל הסכום משועבד לחזרות או להשקעות.

להערכת יו"ר התאחדות קבלני חולון, הוליכה העירייה להעלות את מחירי האגרות, כאשר התברר שבאמצעות הבנייה במתחם ניתן להגדיל את הכנסות העירייה.

ששון, מצדו, טוען כי פתח הרווחים של הקבלנים בחולון גבוה מדי ממילא וכי הם משלמים מסים נמוכים יחסית לאזור. בנוסף, פרט על השוק, לדבריו, לפי הביקושים ולכן מחירי הדירות לא ישתנו עקב העלאת האגרות. "זו נאיביות לחשוב שרוכשי הדירות לא יהיו אלה שיספגו את ההיטלים", אמר.

לפי התב"ע, אושרה לבנייה במתחם ה־300 המשתרע על 1,344 דונם, 6,265 דירות רגילות, 1,300 דירות לזוגות צעירים ו־355 קוטג'ים. בנוסף, מאפשר המתחם בניית כמה עשרות אלפי מ"ר מסחר ומשרדים. קופת הגמל של בנק לאומי יחד עם שותף, קיבלו לאחרונה היתר בנייה להקמת קניון של 15 אלף מ"ר.

מתחם ה־370 כולל 396 דונם והתוכנית מאפשרת בניית 2,200 דירות רגילות, 600 דירות לזוגות צעירים ו־89 קוטג'ים. גם במתחם זה ניתן לבנות כמה אלפי מ"ר למסחר ולמשרדים.

שני הצדדים הנצים מסכימים ביניהם בנקודה אחת: בחולון נרשמת בשנים האחרונות הגירה שלילית, בעיקר של זוגות צעירים. לדברי ששון, נסגרו השנה שמונה גני ילדים בחולון, מכיוון שמספר הילדים בעיר ירד.

כהן טוען, שהצעירים נתקלים בבעיות מגורים בעיר ועוברים לערים אחרות. האשמה, לדעתו, מוטלת על העירייה: "בעבר, רוב הקבלנים המקומיים, שמספרם נאמד בכ־90, בנו בחולון. היום, בשל מחסור בקרקע לבנייה, עובדים בעיר כ־15–20 קבלנים והשאר נאלצים לבנות בערים אחרות".

הסכסוך החל בראשית השנה, עם כניסתו של ששון לתפקיד ראש העירייה. ששון גילה כי בידי העירייה המחאות של קבלני חולון שלא כובדו בבנק. לטענתו, התברר כי הקבלנים נתנו המחאות לעירייה, בתמורה למתן היתרי בנייה בקריית בן גוריון, ולאחר קבלת ההיתרים הורו לבנקים, בגיבוי העירייה, שלא לכבד את ההמחאות.

ההסדר בין הקבלנים לעירייה נולד לפני כשבע שנים, בתקופתו של ראש העירייה עו"ד חיים שרון, ונקבע בעקבות הסכם בין עיריית חולון לבין ארבע חברות גדולות שרצו לבנות בקריית בן גוריון, בהן חברות רובינשטיין ותגם.

העירייה ביקשה מהחברות הגדולות, למרות שלא היתה יכולה לחייבן, לתרום אגרה בסכום מסוים, כדי לאפשר לה לפתח את המקום. החברות נענו לבקשה, בתנאי שכך יעשו גם חברות אחרות שיקבלו היתרי בנייה וכן בתנאי שאם תבוטל התקנה או תשונה – הן יקבלו את כספן בחזרה.

כיום מציג ראש העירייה את קריית בן גוריון – שכונה שבה בוצעה בנייה מסיבית בשנים האחרונות – כדוגמה למקום חסר מבני ציבור ושירותים מספקים ומאשים בכך את הקבלנים שהשתמטו מתשלום המס. "העירייה צריכה להשקיע כיום 25 מיליון שקל מתקציב כדי לספק לתושבי קריית בן גוריון את התנאים שהובטחו להם", אמר.

על טענה זו השיב כהן, כי מדובר בשטחים למבני ציבור והם באחריות העירייה. "קיבלנו תב"ע מוכנה שהכינה העירייה, עוד בתקופת כהונתו של מנחם אילון, כשששון היה סגנו. אנחנו לא הורגנו בכלום מהתב"ע".

קטע אחר, בחלקו הצפוני של מתחם ה־300, כבר אושר לבנייה ובעירייה תוהים מדוע לא החלו הקבלנים בעבודות. כהן טוען, כי העירייה הציבה לקבלן שרצה לבנות באתר תנאי בלתי אפשרי, לפני הנפקת התוכנית המוזהבה – בעירייה ביקשו להתנותו על מסמך הקובע שאם יוגדלו האגרות במקום, יגדל התשלום.

"איך אפשר לקבוע מחיר לקונים, כאשר לא יודעים עדיין את עלות הבנייה?" שאל כהן.

עניין נוסף, עליו הצדדים אינם חלוקים הוא הרצון לבנות בשני המתחמים שכונה יוקרתית "כדוגמת רמת אביב ג'", כדברי ראש העירייה. עם זאת, לטענת הקבלנים, קשה להבין איך ההיטלים הדרושים, בנוסף לבנייה ברמה גבוהה תגרום לירידת מחירי הדירות בעיר, הגבוהים כבר עתה. מחיר דירת 4 חדרים בקריית בן גוריון מגיע לכ־215 אלף דולר (54 אלף לחדר) – מחיר גבוה בהרבה מהמחיר בבתים השכנה, למשל, או אפילו מהמחירים בהרצליה.

בנוסף, סוגיות הבעלות על השטחים בשני המתחמים גורמות לסיבוכים נוספים. בשטח מחזיקים מאות בעלים, רובם יורשים ובני יורשים ולכמה מהמגרשים בתוכנית יש עשרות בעלים, יותר ממספר הדירות.

להערכת כהן, נאמד כיום מחיר קרקע ליחידת דיור בכ־40–50 אלף דולר. לאחר אישורה הסופי של העירייה במאבק, ניתן יהיה לנסות לאחד בעלויות, או להגיש בקשות לפירוק שתפויות, הליך שיימשך גם כן זמן ארוך.

העירייה הזמינה, מצדה, סקר תחבורתי לעיר, עם דגש מיוחד למתחם ה־300 וה־370, כדי לבדוק את דרכי היציאה והכניסה ולמנוע פקקים בשכונה העתידית. נראה, כי עד שייפתרו כל הסכסוכים ועד שיסתיימו כל הבדיקות, ימשיכו התושבים לברוח לערים השכנות.

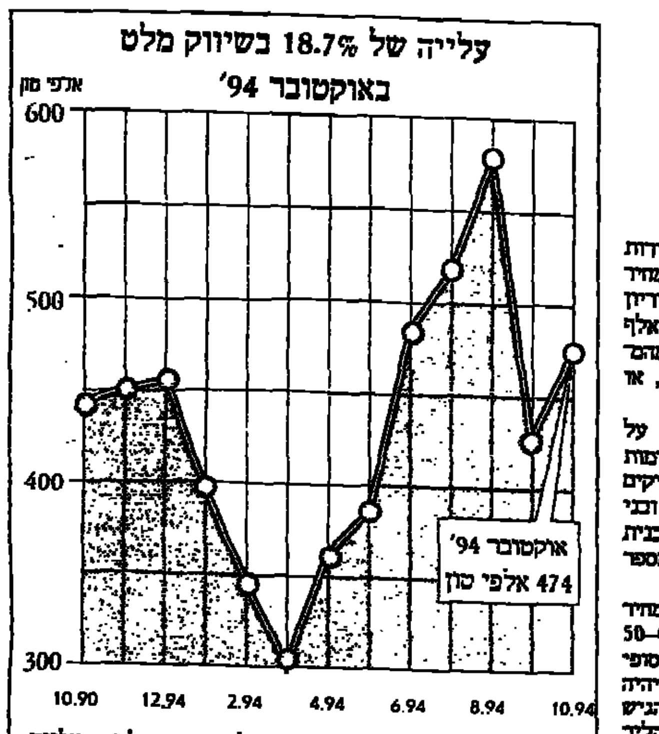

בחודש אוקטובר '94 שווקו 474 אלף טונות מלט – עלייה של 18.7% לעומת ספטמבר (399.2 אלף טונות). הנתונים של ספטמבר ואוקטובר אינם כוללים שיווק לרצועת עזה, המהווה כ־7% מסך שיווק המלט בשנתיים האחרונות. בינואר־אוקטובר השנה שווקו בממוצע 399 אלף טונות מלט לחודש – עלייה של 10.5% לעומת הממוצע בשנת '93 כולה, שעמד על 361 אלף טונות לחודש. שיעור המלט המשווק לשטחים מהווה בעשרה החודשים הראשונים של '94 כ־20% מסך השיווק.

נווה שוסטר – 114 קוטג'ים בבאר טוביה ב־15 מ' ד'

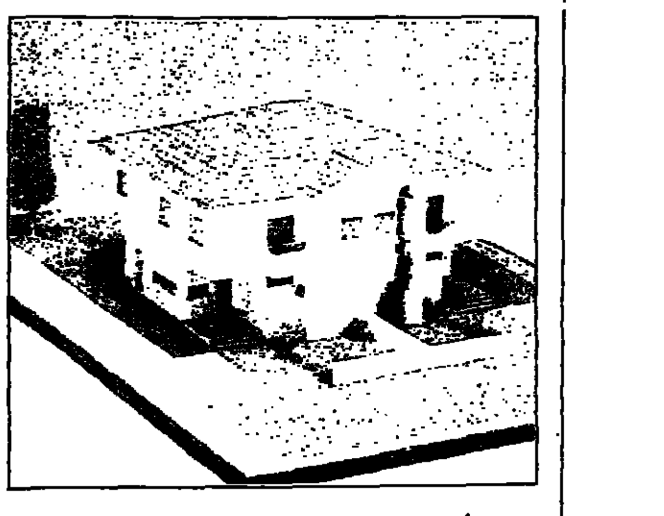

דגם של קוטג' בפרויקט. היקף המכירות – 20 מ' ד'

חברת נווה שוסטר בונה במרכז כפר עזה, במועצה האזורית באר טוביה, פרויקט הכולל 114 קוטג'ים, בעלות של כ־15 מיליון דולר. היקף המכירות הצפוי בפרויקט הוא 20 מיליון דולר. הפרויקט נבנה על שטח של 35 דונם, על אדמות מינהל מקרקעי ישראל. החברה שילמה סכום של 30 אלף דולר ליחידת קרקע, כולל פיתוח (3.42 מיליון דולר לכל המתחם). בחודשים הראשונים של השיווק, מכרה החברה 16 קוטג'ים בהיקף של כ־2.8 מיליון דולר.

הפרויקט, "גינות הכפר", נמצא סמוך למושב אמונים שבאזור גן יבנה, ממזרח לצומת אשדוד. חלק מהיישוב כבר מאוכלס, ובתום האיכלוס, עד דצמבר '96, יתגוררו בו 211 משפחות.

שטח כל קוטג' בפרויקט 160 מ"ר, בשני מפלסים. בקוטג'ים 6 חדרים והם בנויים על מגרשים בגודל של מ־230 ועד 407 מ"ר. מחיר קוטג' נע בין 173 ל־198 אלף דולר, כאשר המחיר כולל מע"מ, פיתוח וערבות בנקאית.

נווה שוסטר, בבעלות האחים משה וצבי שוסטר, זכתה לאחרונה במכרז של המינהל בחולות ה' בראשון לציון. בחברה מקווים להוציא את היתר הבנייה בקרוב ולהתחיל בביצוע הפרויקט. החברה תבנה במתחם זה 160 דירות של 3–5 חדרים, בסטנדרט בנייה גבוה. המחיר ששילמה תמורת הקרקע – כ־52 אלף דולר ליחידה (8.32 מיליון דולר לכל המתחם).

מאת זיו מאור

חצי דונם במחנה יהודה בפתח תקוה נמכר ב־450 אלף ש'

מאת זיו מאור

בשכונת מחנה יהודה בפתח תקוה, עומדת להיחתם עסקת קומבינציה לפי 40% למכירת מגרש בשטח של כ־700 מ"ר. על המגרש נמצא כיום בית ישן שייהרס ובמקומו ייבנה בניין של 11 דירות.

לאחרונה נמכר בשכונת מחנה יהודה מגרש בשטח של כחצי דונם, תמורת 450 אלף דולר. על המגרש עומד בית ישן שיהרס ובמקומו ייבנה בניין בן 8 דירות.

בשני המקרים, מוכרי הקרקע הם דיירי הבית. בהתאם לשתי העסקות, כל המסים וההיטלים מוטלים על הקבלן. לדברי מתווכים בעיר, מחירי המגרשים ואחוזי הקומבינציה עלו בחודשים האחרונים, למרות האטה במכירת דירות.

בכפר גנים בפתח תקוה, מוצע כיום מגרש המיועד לבניית 5 דירות. בעלי המגרש דורשים עבור מכירת המגרש 750 אלף דולר, זאת כאשר למכירת מגרש בשטח דומה, אם אפילו גדול יותר, דרשו לפני שנה חצי 500 אלף דולר.

החלו עבודות התשתית בקניון חיפה

מאת סופר "הארץ"

החלו עבודות התשתית להקמתו של קניון חיפה החדש, במבואותיה הדרומיים של חיפה. הקניון ייבנה בהשקעה כוללת של 50 מיליון דולר, בשותפות שלושה יזמים: פריצקר יזמות, דנקנר נכסים וחי אור. הקניון ישתרע על שטח של 75 אלף מ"ר, שמתוכם 39 אלף מ"ר לחניון, שיהיה הגדול ביותר בעיר ויכלול 1,600 מקומות חניה. שטחי המסחר ישתרעו על 25 אלף מ"ר. עד עתה נחתמו על זיכרון דברים לשכירת שטחי מסחר בקניון 15 רשתות עסקים וביניהן: שקם (4,000 מ"ר); גלובוס־גרופ, שיפעילו במקום 7 בתי קולנוע (1,200 מ"ר); מקדונלדס (300 מ"ר); הפרשוק; טרקלין חשמל ועוד.

היזמים מציעים שטחים במחירים שונים לפי גודל השטח או אחוז מהפדיון. השקם למשל תשלם 16 דולר למ"ר או 2.95% מהפדיון; עבור חנות של קשרל (70 מ"ר) ישלמו 47 דולר למ"ר או 7% מהפדיון; מקדונלדס תשלם 20 דולר למ"ר או 6% מהפדיון.

הרשתות הגדולות זכו ל"מחירי היכרות" מיוחדים, כיוון שהן ימשכו למקום שוכרים נוספים וכן קהל מבקרים גדול.

לדברי עזרא צוק, מנכ"ל הקניון, ישנם לשטחים בקניון ביקוש גדול, כיוון שהוא נמצא במתחם המתפתח בתקופה זו לאזור מאחורי התיירות ותעשיית ההיי־טק של חיפה, ובסמוך לו מוצאה של מנהרות הכרמל, העומדות להיחפר.

שמעון פריצקר, מנכ"ל פריצקר יזמות, מסר כי בימים אלו מתנהל מ"מ עם לקוחות נוספים על שכירת שטחים בפרויקט והדגיש, כי "ההנהלה בודרת בקפידה את לקוחותיה העתידיים".

חי מידן – 36 דירות בשלומי

חברת חי מידן החלה בבניית פרויקט בן 36 דירות בשלומי, על קרקע של מינהל מקרקעי ישראל. היקף המכירות הצפוי בפרויקט הוא 3.5 מיליון דולר. הפרויקט "נאות שלומי", ממוקם בכניסה לעיירה.

בפרויקט דירות בנות 82 ו־97 מ"ר ומחיריהן הם החל מ־92 אלף דולר. הבנייה תימשך כשנה, ואיכלוס הפרויקט צפוי בנובמבר '95.

החברה, שבבעלות יעקב חי, בונה פרויקטים למגורים, לתעשייה ולהיי־טק בכרמיאל. כן, היא בונה ברמלה פרויקט של כ־600 דירות, ובטירת הכרמל שותפה חי מידן ב־33% בבניית פארק עסקים. בקיסריה יש לחברה קרקע שעליה בכוונתה להקים פארק תעשייה.

38 אלף דולר לדונם חקלאי בכפר מעש

מתחם בשטח של 82 דונם קרקע חקלאית באזור כפר מעש, ליד פתח תקוה, נמכר לפני כמה חודשים תמורת כ־3.1 מיליון דולר, לפי 38 אלף דולר לדונם. את המגרש רכש קבלן פיתוח, שינסה לשנות את יעודה של הקרקע.

הקרקע היתה בבעלות של קבוצת אנשי עסקים יהודים מארצות הברית, שיוצגו בישראל על ידי עו"ד יוסף דוד שחור. הקבוצה חתמה על עסקה קודמת, עם משקיעים שהסכימו לשלם 36 אלף דולר לדונם, אך חזרו בהם לאחר חודשים מספר. המתחם נמצא בקרבת כביש פתח תקוה־לוד, בקטע שבין ישיבת נחלים לפתח תקוה.

גב־ים בונה גג לתעשיה שלך

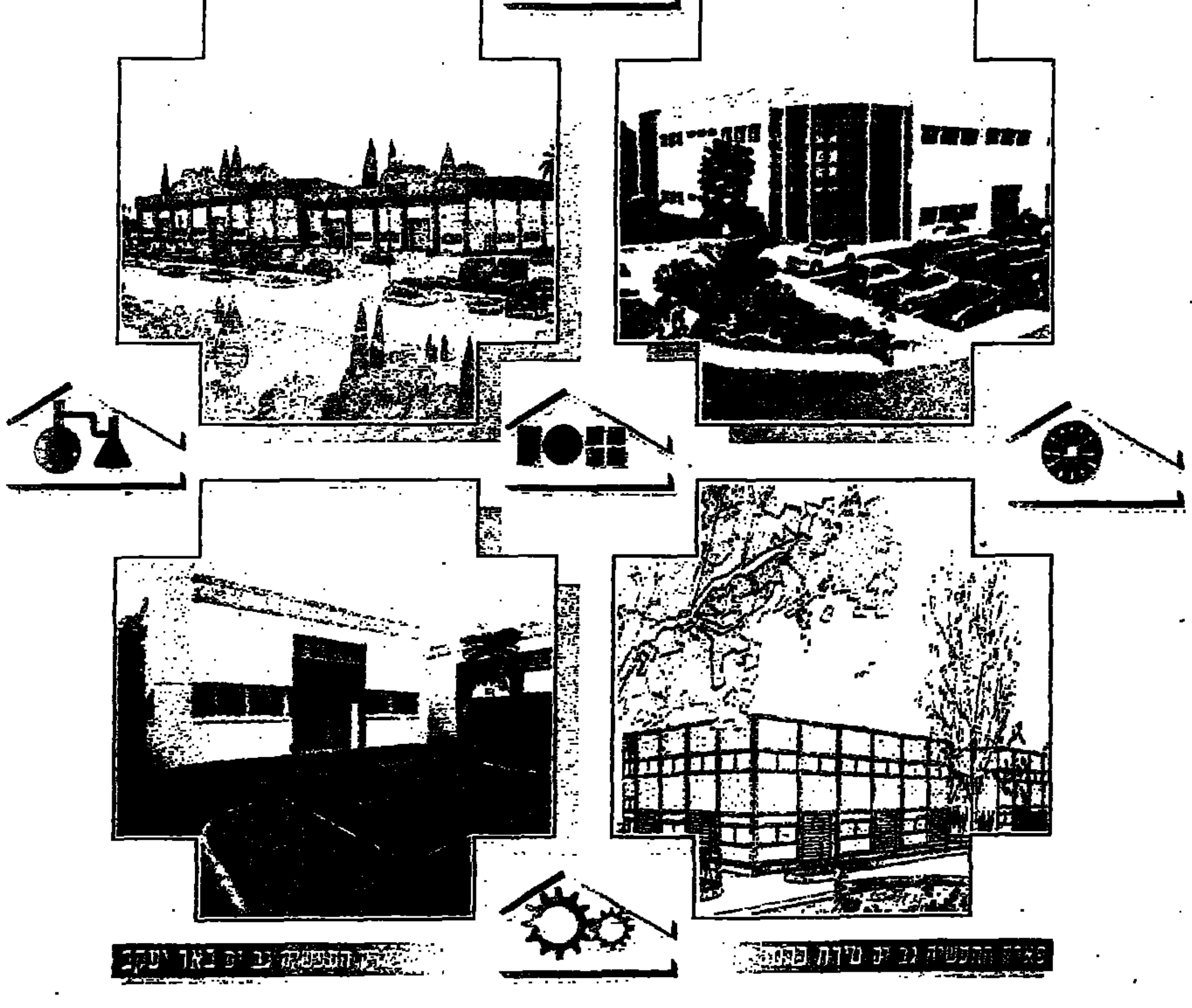

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ הינה חברת נדל"ן מהגדולות בישראל.

250,000 מ"ר של מבנים לתעשיה ולמשרדים הממוקמים בפארקים תעשייתיים בכל רחבי הארץ, מושכרים לחברות מכל הקשת העיסקית / התעשייתית.
המבנים מתוכננים ונבנים ע"י חברת גב־ים, תוך שמירה על סביבת עבודה איכותית. בחלקם יזומים ובחלקם בתכנון העונה על צרכי הלקוח.

פארק התעשיה גב־ים סירת כרמל
בכניסה הדרומית לחיפה על ציר התנועה חיפה־ת"א, מוסיפה חברת גב־ים לפארק הקיים, 2 מבנים דו־קומתיים, האחד בשטח 2500 מ"ר והשני 1500 מ"ר. השטחים להשכרה החל מ־250 מ"ר.

פארק התעשיה גני תעשיה קיסריה
פארק "גני תעשיה קיסריה" ממוקם באזור התעשייה המתפתח בקיסריה. בפארק מבנים בגדלים שונים ־חד קומתיים ודו קומתיים. בפארק קיימת אפשרות לתכנון ובניה, עפ"י צרכי הלקוח. הפארק מוכר כ"מפעל מאושר"־אזור פיתוח ב'. השטחים להשכרה החל מ־300 מ"ר.

פארק התעשיה "גביש" באר טוביה
פארק התעשיה "גביש" ממוקם באזור צומת קסטינה על ציר ת"א - באר שבע. חברת גב־ים וחברת ישפרו בונות בפארק, שני מבני תעשיה להשכרה. השטחים להשכרה החל מ־500 מ"ר.

פארק התעשיה גב־ים באר יעקב
פארק התעשיה גב־ים בבאר יעקב, ממוקם סמוך לצריפין ובסמוך לכניסה לבאר יעקב. חברת גב־ים בונה בפארק מבני תעשיה דו־קומתיים. השטחים להשכרה החל מ־ 500 מ"ר.

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
חברת גב־ים לקרקעות בע"מ רח' הרצל 2 חיפה. מיקוד: 31047 / ת.ד. 4813
לפרטים נוספים על האתרים המופיעים במודעה זו והאחרים, פנה לדפנה 04-624234

* חולון * הרצליה * קיסריה * מפרץ חיפה * לוד * טירת כרמל * נס ציונה * עכו * באר יעקב * באר טוביה * יבנה * רחובות * אשדוד * אשקלון * באר שבע * ירושלים

פרסום * ישראל * אלוני

רשף נכסים
המומחים לנדל"ן עסקי בע"מ
למכירה באשדוד
מגרשים לתעשיה
החל מ־5 דונם
* פרטי * מיידי
טל. 03-575-44-77 (20 קווים)

דניס ברק נכסים והשקעות בע"מ
סניף שיכון דן - בתי יוקרה
1. בגני צהלה - קוטג' גדול, 6 חד' + מרתף, משקע ויפה!
2. בנאות אפקה - BEST LOCATION בית דו־משפחתי. גינה יפה !!
3. בבניה - דירת גינה מפוארת ברביבים (שיכון דן). מיקום מצויין! (תוכנית במשרד)
FIABCI
טל: 03-6472775 פקס: 03-495106

סניף רמה"ש - בתי יוקרה
1. למכירה בנווה אביבים - דירה מושקעת 4.5 חד', ק"א, 140 מ"ר, 2 אמבטיות + 2 חד' ארונות!!
2. למכירה ברמת השרון ברחו' קטן מרכזי ומקסים, 3 חד', שקטה ומושקעת !!
3. למכירה בנווה רום בית במיקום מעולה !! שקט !! + אפשרות הרחבה !!
טל: 03-5400004 פקס: 03-5402445

מחלקה מסחרית!
באזור השרון
1. למכירה/השכרה – בבניה 18,000 מ"ר מסחרי + תעשיה קלה והיי־טק
2. למכירה־אולם שמחות 2,000 מ"ר
טל. 03-6486126.

הארץ

יום ראשון כ"ט בטבת תשנ"ה
1 בינואר 1995

1990-1939

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

פגיעה בתפקוד הממשלה

הממשלה הצליחה להעביר בכנסת את חוק התקציב. הרוב הקואליציוני זכה לתגבורת מצד סיעת ש"ס, אחרי שנחקק החוק האוסר יבוא של בשר קפוא לא־כשר בכל צורותיו. עם זאת, נכשל המאבק למצוא רוב פרלמנטרי בעד חוק ההסדרים במשק הנועד לאפשר את מימוש יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית של הממשלה בשנת 1995. הסיבה העיקרית לכישלון התגלתה בעמוד התווך של הקואליציה דווקא.

רפי אדרי ואלי דיין תבעו, יחד עם חברי כנסת נוספים, לתקן את חוק ההסדרים במשק באמצעות הסתייגות שתחייב את הממשלה להנהיג יום לימודים ארוך בבתי הספר היסודיים. אין חולק על כך שהגשמת רעיון כזה היתה מיטיבה עם החינוך ומשפרת את האווירה במקומות רבים, אבל לא כל שיפור שהוא רצוי כשלעצמו, הכרחי שיונהג לאלתר. שדולת הח"כים הותירה בידי שר האוצר את הדאגה כיצד לממן את מימוש הצעתם.

אברהם שוחט, שאין לחשוד בו כאילו מצפונו החברתי אינו מפותח דיו והוא אדיש כלפי תחום החינוך, לא מצא דרך לכיסוי ההוצאות הכרוכות ביישום התוכנית במסגרת התקציב. שר החינוך, שבוודאי היה מברך על הנהגת יום לימודים ארוך בכל הארץ, קיבל עליו את דינו של שר האוצר; מה גם שהוא מודע למחסור במורים מתאימים, שאין להכשירם בתוך זמן קצר.

עם זאת, ניסו ראשי סיעת העבודה לבוא לקראת קבוצת אדרי־דיין. במשא ומתן גובשה פשרה שעל פיה תורחב תוכנית יום לימודים ארוך בהדרגה, החל ב־1 בספטמבר, ליישובים ושכונות הנמצאים בפרויקט שיקום השכונות; סיום הלימודים ייקבע על ידי ועדה מקצועית בין השעות שתיים וארבע אחר הצהריים.

אדרי ויתר חברי השדולה קיבלו פשרה זו וחזרו בהם מהסתייגותם, אבל אלי דיין סירב לגלות גמישות ודבק בדרישה שיום לימודים ארוך אינו צריך להסתיים לפני השעה ארבע. מאחר שאחד מחברי סיעת הליכוד, מאיר שיטרית, התכוון להגיש הסתייגות בעלת אותה כוונה, נוצר בכנסת ספק בנוגע לסיכויי של קבלת חוק ההסדרים בנוסחו הממשלתי, היינו: ללא יום לימודים ארוך.

בנסיבות אלה החליט שר האוצר יבקש להפסיק את הדיון הפרלמנטרי בשלב הקריאה השנייה. הצעת החוק תידון מחדש בוועדת הכספים, שתהיה חייבת להחזיר אותה למליאה בתום שלושה שבועות לכל היותר.

התסבוכת שנוצרה בשבוע שעבר מעלה מחדש לדיון ציבורי את סוגיית היחסים בין הממשלה לסיעות הכנסת שהביעו אמון בה ואשר היא נשענת עליהן. ברור כי הממשלה צריכה להיות קשובה להלכי הרוח שבתוך הקואליציה, ואין להפחית מחשיבות העובדה שרבע מכלל חברי הסיעה הגדולה בקואליציה דוחקים בשר האוצר בעניין מסוים. אולם הממשלה מנועה מלתפקד כראוי אם אינה יכולה לסמוך על תמיכת הקואליציה. יציבות המשטר מותנית בסף מינימלי של משמעת סיעתית בקרב נבחרי הקואליציה.

רוב חברי השדולה למען יום לימודים ארוך גילו לבסוף הבנה לצורך זה; לא כן אלי דיין. נסים זווילי ואפרים סנה דיברו על הנהגת עונשי משמעת, שעל פיהם תישלל מחבר כנסת הפועל נגד הקואליציה האפשרות להתמודד בפריימריס. אפשר לראות בתגובתם ביטוי נזעם לתסכולם מאי־יכולתה של הקואליציה לספק תמיכה לעבודת הממשלה, יותר מאשר צעד הראוי לעיגון בתקנון המפלגה. עם זאת; על אלי דיין להבין כי עמידה עיקשת על רעיון שהממשלה מנועה מלהגשימו פוגעת פגיעה ממשית בתפקוד הממשלה ובמילא בציפיותיו הוא.

להוציא את הכיבוש מהיהודים

מאת עוזי בנזימן

לא פחות משמעותית מהפגנת הזעם של כפרי אל־חאדר שליד אפרת היא פעולת הנסיגה שביצעו בסוף השבוע יזמי הבקעה בתחנת דלק פלסטינית המוקמת סמוך אליהם. המחאה הפלסטינית על "גבעת המריבה" מבשרת, כנראה, את ראשיתו של מרי עממי בסגנון חדש, מין אינתיפאדה אזרחית שתצא נגד העוול הפוליטי־טריטוריאלי, לאו דווקא הצבאי, שגורם הכיבוש. השתלטות תחנת הדלק ממחישה את צדקת הטענה הפלסטינית: קשיות הלב שיצר הכיבוש חילחלה כה עמוק שגם מתקן אזרחי תמים כמו תחנת דלק מצטייר בעיני תושבים יהודים של הבקעה כאיום קיומי.

לפי שעה הסכימה מדינת ישראל להעניק לפלסטינאים אוטונומיה בלבד וגם היא מוגבלת. רעיון האוטונומיה היה של מנחם בגין והוא מקובל על הימין בדרך כלל; ודאי שגם השמאל אינו מתנגד לו ורואה בו התחלה של הסדר מקיף יותר. הנה, ציבור המתיישבים בשטחים אינו מסוגל להשלים גם עם תוכנית האוטונומיה במתכונתה המצומצמת. אם אין ליזם פלסטינאי אפשרות להקים תחנת דלק סמוך ליישוב יהודי בבקעה, מה משמעות האוטונומיה שהוענקה לו?

המערכת הישראלית המופקדת על שמירת החוק והסדר בשטחים איפשרה לבעלי הבריונות של אנשי הבקעה להתנהל בלי הפרעה. הריסת תחנת הדלק נעשתה עד היסוד בפעולה שנמשכה כמה שעות, בבריכת כמה מראשי היישוב היהודי. הממשל הצבאי, צה"ל, המינהל האזרחי לא ראו ולא שמעו. לעומת זאת, נזעקו מרכבי המדינה של פיקוד המרכז לפזר את הפגנת המחאה של תושבי אל־חאדר הנוכחית באותה תופעה עצמה, גבהות הלב של הכובש.

כשם שלעמותה שבראשות חנן פורת, המסבבים החדשים כדי להסיק את מסקנתה הבלעדית של ההתנחלות בגבעת המריבה. אלא שכאן יפים הדברים שאמר פעם אל"ף הידוע: גם אם זכותנו על כל ארץ ישראל, אין זאת אומרת שהכרחנו לשבת בכל מקום. ברור שבמחיצתם של אנשי אפרת, ההשקפה הזאת אינה תופסת: בעיני עצמם, הם אינם כובשים אלא בונים שחזרו אל חבלי מולדת אחד ביום של התומר שגישה זו תקפה בנוגע לאזור גוש עציון, המתקרב לפתע לפרוור של ירושלים.

אלא שהלך הרוח הזה הוא המרכז המובהק של סיפוח הכיבוש: עד למלחמת ששת הימים לא נתפס גוש עציון כמרחב מחיה חיוני של ירושלים; הזיקה המודגשת לעיר היא טיעון שנולד בדיעבד ושבא לנסות לבסס את התביעה להחזיק בחבל ארץ זה, שפותחו בו יישובים יהודיים לאחר '67.

הקמת השכונה החדשה באל־חאדר, כמו הרס תחנת הדלק באזור יריחו, אינם מתיישבים עם הולכת הממשלה להתפייס עם העם הפלסטיני ולאפשר לו לנהל את חייו בגדה וברצועת עזה. עתידו של גוש עציון ייקבע בהסדר סופי ואין להכביד על ההכרעה ביצירת עובדות חדשות. התסבוכות האלה נוצרות משום שיצחק רבין אינו מנהיג את התהליך המדיני אלא נגרר לתוכו ומאשר אותו כפי שכפאו שד.

מצד אחד הוליל רבין את תהליך השלום עם הפלסטינאים, ומצד שני הוא נראה יותר ויותר כמי שמתחרט על כך ומתאמץ לבלום אותו. מצד אחד הוא מכריז על הקפאת הבנייה בשטחים, ומצד שני נותן אור ירוק להקים את השכונה החדשה של אפרת. מצד אחד הוא נוזף במספסנים ומתקומם על מעורבותם בהכרעות בעניינים לאומיים חשובים, ומצד שני הוא מגלגל אל מיכאל בן־יאיר ואל כפתן בית המשפט העליון את ההחלטה בעניין אל־חאדר.

רבין נוהג כך לא רק משום שאינו נחרץ והחלטי אלא משום שגם הוא מכור לאופיום הכיבוש. 27 שנים של שליטה על הפלסטינאים הולידו דפוסי חשיבה והרגלי התנהגות שתמציתם היא התרכזות אנוכית במה שנראה כאינטרס ישראלי והתעלמות מצרכיו ומנקודת מבטו של העם האחר. האטימות הזאת מתבטאת בגישה הבסיסית הטוענת לבעלות על השטחים הכבושים (על פי גרסת הימין) או על חלק ניכר מהם (על פי תפיסת הפשרה הטריטוריאלית של תנועת העבודה); ביחסם של הישראלים לפלסטינאים בחיי היומיום; באופן טיפולו של המינהל האזרחי בפניותיהם של תושבי הגדה; בדרך שישראל נוקטת במו"מ עם אש"ף, שאינה משקפת התפייסות אלא התנצחות; ובסגנון המגע האישי של אישים ישראלים עם ראשי הציבור הפלסטיני (ראו, למשל, את צורת דיבורו של רבין אל ערפאת).

חיים ויצמן אמר שאפשר להוציא את היהודים מהגלות אבל קשה להוציא את הגלות מתוך היהודים. ספק אם אפשר להוציא את ישראל מתוך הכיבוש, אבל ברור שקשה להוציא את הכיבוש מתוך הישראלים.

גבעת המריבה אל־חאדר, דצמבר '94 / צילום: אלכס ליבק

צירי שווא

מאת צבי בראל

ביום שלישי שעבר העביר בשר־דר ההסברה המצרי מסר דחוף לעיתונאים: בואו לאלכסנדריה למפגש פסגה חשוב. תחילה סברו כי חוסני מובארק מבקש להסביר את מועמד קדאפי כחלק ממסע ההתקרבות בין מצרים ללוב. אחר כך נודע כי יגיעו חאפז אל־אסד, נשיא סוריה, ופהד, מלך סעודיה. שמו של קדאפי לא הוזכר עוד.

העיתונאים הזרים, ובכירי העיתונות הערבית, הולו מאותו רגע לדווח על פסגת אלכסנדריה כאילו היתה ההצגה החשובה ביותר במזרח התיכון. הספקולציות פרחו בכל מהדורות החדשות. פרשנים ערבים, אנשי אקדמיה ופוליטיקאים אנונימיים מסרו איש איש את גרסתו ואת ניתוחו בנוגע לכוונת הפסגה. האם תחזור עיראק לחיק האומה הערבית? האם מחבר בשרים מחדש על ישראל? לאיש מהם לא היתה תשובה ברורה לגבי מן ההודעות לתקוף טוב את מדיניות ישראל באזור.

זה היה סוג ההצגה שביקש כבר מובארק לארגן לאסד, ובכך הצליח. אחרי ארבע פגישות בלי תוצאה בין שני הנשיאים, לאחר שאסד חזר שוב ושב על תלונתו כי העולם הערבי בוגד בו ומחזר אחרי ישראל הנוטה לבודדו, הצליח מובארק לעשות מעשה. בנובמבר שלח את שר החוץ שלו, עמר מוסא, לסעודיה, כדי להשיג את הסכמת המלך פהד להצטרף לפגישה. הפגישה שהתקיימה במצרים, פהד, המשתדל בדרכו להשביע את רצון כל הצדדים במזרח התיכון, אך בעיקר לדאוג לממלכתו, הסכים להטריח עצמו לאלכסנדריה. אבל יותר משביקש לקדם את תהליך השלום, הוא מודאג בהקציב בתקציב מדינתו שעליו החלים השנה, בהכנסות החוץ של סעודיה, בכך שמשרדי ממשלתו מפצרים בתשלום החובים ואפילו הקיצוצים באשראי ובהיקף הרפואי שלו עצמו.

מובארק זכה בתפקיד המתווך בין המבן הפוליטי שהוא יכול לגייס אחרי שנים רבות של בידוד ההרזה בגלל הסכם השלום עם ישראל. אבל תיווך ללא הצלחה אין בו תועלת רבה. גם הוא נושא על גבו כמה תיקים בבעייתיים. הדך התמיכה בבצרים נחשב בינתיים בשלום. מבקר הגמול עם סוריה המלכבה במחוזי האיסלאמי אדב מוסיפים לו פלפליות. עברו הנטפה הכנותה בהמרם עם אלים הסאריבה לקצר בביוע למצרים בגלל הרומן המתחדש בין מובארק לקדאפי.

ציר תהליך השלום הוא אם כן רק אחד הצירים המכתיבים את מדיניות החוץ של מדינות ערב. כל אחת מהן נתונה בסד של אילוצים שמונעים לא רק הקמת איחוד ערבי אלא אפילו גושי מדינות לצורך שיתוף פעולה. מרוקו מסוכסכת עם אלג'יריה, מצרים עם סודן, קטאר עם בחריין, איחוד האמירויות עם איראן, עיראק עם סוריה וסעודיה, תימן עם סעודיה, ירדן עם רוב מדינות המפרץ, שלא להזכיר את בעיות הפנים התקציביות הבדולדלים המגדילים את האכזבה ואת התסכול.

בכאן שהיכולת להפחיד בדרך של ליכוד השורות הערביות והכבת מדיניות מצרית־סעודית לשאר מדינות ערב זקוקה היום להוכחה. האם יסכימו הקטארים, הקוואיתים והבחריינים להתגבר על רגשות התיעוב שהם חשים כלפי סעודיה ולעכב את חידוש היחסים עם ישראל? האם יתרצו לאחד קורות עם סוריה, בעלת בריתה של איראן, שבה רואה אפילו סעודיה אויב מסוכן?

נראה כי המפגש באלכסנדריה, יותר מכיצד איזשהו ציר חדש הוא הגיע את הפירוד. כיצד יסביר מובארק לעמיתיו מן המפרץ מדוע לא הוזמנו? כיצד יסתכלו בעיניו של מלך מרוקו אחרי שהתארחו על שולחנו בפאר הדרו?

באופן מהותי לא יצרה הוועידה דבר שלא היה קיים קודם. תמיכתן של סעודיה ומצרים בנסיגה מלאה מן הגולן ו"מכל האדמות הערביות הכבושות" היא מדיניות עקבית. גם האשמת ישראל בהצבת מכשולים לשלום אינה ניגון חדש. המפגש לא נתן לסוריה את מה שקיוותה לקבל: לא יצאה הצהרה המגנה את המדינות שחתמו על הסכמים עם ישראל ולא קריאה רשמית לעכב את נרמול היחסים עם ישראל. ההבטחה הסעודית שלא לקשור קשרים עם ישראל לפני שתשלים סוריה את המו"מ עמה אינה חורגת מהציפיות הישראליות. סעודיה ממילא רק השתרכה אחרי תהליך השלום.

ישראל אינה צריכה בינתיים להסיק מסקנות חדשות ממפגש אלכסנדריה. למו"מ מוצלח בינה לבין סוריה יש סיבות עצבאיות ללא קשר למערכת היחסים עם מצרים וסעודיה. הציר הישראלי־סורי חשוב אמנם במכלול יחסיה של ישראל עם מדינות ערב, אבל יותר מכך הוא חשוב לסיום המלודרמה המתנהלת על אדמת לבנון.

באיחור של שנתיים

מאת אורית שוחט

לשמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, יש צבא גדול יותר מזה שהיה לאהוד ברק עד אתמול, והוא גם עושה בתחום החינוך מהפכות גדולות יותר מאלה שעשה הרמטכ"ל היוצא בכל שנות שירותו. אבל כששושני יסיים את תפקידו, הטלוויזיה לא תקדיש לו תוכניות, ראש הממשלה לא יטוס למסיבת הפרידה שלו עם מספר שווה של חברי קואליציה ואופוזיציה, ועמיתים מחמש מדינות ברחבי העולם לא יתקשרו למסיבה באמצעות לוויין כדי להלל אותו. רק ברק יכול לארגן לעצמו פרידה אינטנסיווית וקוסמופוליטית כל כך, כשם שרק ברק ידע לארגן לעצמו חמישה עיטורי גבורה על החזה.

ברק היה רמטכ"ל פוליטי לא משום שליווה את תהליך השלום בעצות צבאיות, אלא משום שקבע מדיניות ולא רק ביצע אותה. ברק היה רמטכ"ל יוזם וגורר, שעל אף הבדלי הסגנון, מזכיר יותר מכל את אריאל שרון.

המבצע הראוותני שלקראתו התאמנו החיילים בצאלים ב', שלא יצא לפועל רק בגלל התאונה, היה מבצע פוליטי, לא מבצע צבאי, שאותו הגה ברק, ושאת ביצועו אישר שלטון הליכוד רגע לפני שהתחלף. ברק הסביר אחר כך לעיתונאים בכירים שפקדו תדיר את לשכתו, כי הרעיון שעמד מאחורי המבצע תואם את השקפת עולמו, שעם הערבים צריך לנהוג כמו עם ערבים. כמו רוח התיכון מבינים נקמת דם. יש דברים שאי אפשר לא לגמול עליהם. המבצע שתורגל בצאלים ב' היה מבצע נקם עם השלכות פוליטיות מרחיקות לכת. למזלנו, הוא לא יצא אל הפועל.

ברק נתפס כאדם נאור, וכך הוא גם מוכר את עצמו לאמריקאים, אבל בפרקטיקה הביטחונית היה ברק איש של פעולות תגמול.

המונח "מבוקשים" לקוח מהמערב הפרוע, וכך גם שיטת החיסול של יחידות המסתערבים שסימנו איקסים על תמונות של אנשים שהצליחו להיפטר מהם. יחידות החיסול של המסתערבים, שהפכו את המעצר והמשפט לפרוצדורה מיותרת המתאימה רק ליפי נפש, הכל באישורו של הפרקליט הצבאי הראשי, היו סביבות תחום "ברקית" אופיינית על מדיניות צה"ל בימיו כסגן רמטכ"ל וכרמטכ"ל. ברק אינו מרבה להזכיר היום את הקשר שלו למסתערבים, אולי משום שבאמריקה חיסול ודמוקרטיה נחשבים למושגים סותרים.

האם היו המסתערבים סיפור הצלחה? הרי על כל מבוקש שהורג של צבאנו עשרה אחרים, ובסופו של דבר גדל החמאס והצמיח כנפיים, התברר שבחיסולים הוא טוב יותר מאתנו. לישראל אין יכולת להקים יחידות מתאבדים, אבל לחמאס אין בעיה להתארגן. ברק החזיר את צה"ל לימי הקומנדו, למערב הפרוע, לנקמה, לראוותנות ולשחצנות, אבל עטף את כל זה בקוד אתי הפוך. "תהרגו אותי אם אני מבין איך הקוד האתי של צה"ל מסתדר עם מבצע דין וחשבון", אמר רפאל איתן, וצדק.

שנה שלמה הקדיש ברק לניקוי הלכלוך שפיזר בצאלים ב'. הוא לא נח ולא נרגע עד שתוצאות חקירת התאונה התאימו לאינטרסים המשתנים שלו. בהתחלה חשב שסילוק עמירם לוין יוריד ממנו את הלחץ. אחר כך הבין שוותיקי הסיירת ניצבים כגוף אחד מאחורי לוין, וקלט את הרמזים שנשלחו אליו מכל הארץ על כך שסילוקו של לוין יפיל גם אותו. בדרך לא דרך הגיע פתאום לפרקליט הצבאי הראשי מסמך שאיש לא ידע על קיומו רק כמה ימים קודם לכן, ושבעקבות גילויו נוקה מכל אשמה הפיקוד העליון כולו. פתאום התברר שאף אחד לא היה צריך לאשר את התרגיל שבו נהרגו החיילים. אף אחד לא קנה את הסיפור הזה חוץ מהפצ"ר.

ברק היה צריך להתפטר בעקבות התאונה בצאלים, לא משום שנהרגו בה חמישה לוחמים, ולא משום שהסתיר את נוכחותו שם, אלא משום שהבלבול הפיקודי שהוביל לתאונה נגרם על ידו, וטויח על ידי עוזריו, ומפני שלא קיבל את המלצות ועדת החקירה והפצ"ר עד שאלה התגמשו לכלי הכר, ועד שהצליח למנות את לוין לאלוף פיקוד הצפון. בהתנהגותו זו עידד באופן בלתי נסלח את האמון שצה"ל רוחש למפקדיו ולחקירות התאונות בשורותיו.

גם מבצע דין וחשבון על מטרותיו הגרנדיוזיות שהותוו על ידי ברק מזכיר יותר מכל את הזיות מלחמת של"ג של שרון. שרון חשב שיצליח לגרום לאש"ף לברוח מלבנון לירדן ולהפיל את המלך, ואילו ברק חשב ש־300 אלף הפליטים שיברחו מדרום לבנון לביירות ישפיעו על ממשלת לבנון לחסל את החיזבאללה. בדיעבד נאלצו גם ברק וגם שרון לספר סיפורי סבתא על הצלת הגליל מקטיושות, אבל ירי הקטיושות המסיבי על הגליל התחיל אחרי תחילתו של מבצע דו"ח, וההבנות עם החיזבאללה הושגו מעמדת חולשה של מופגזים.

האם הכין ברק את צה"ל היטב למלחמה הבאה? לרוע המזל, על השאלה הזאת אפשר יהיה להשיב רק בדיעבד. השאלה היא אם בעמדותיו הפוליטיות, נגד ההיערכות מחדש של צה"ל ונגד ירידה מרמת הגולן, לא קירב את המלחמה הבאה יותר מאשר התכונן אליה, ואם לא היה צריך להעביר את השרביט לאמנון שחק לפני שנתיים, מיד אחרי צאלים ב', לפני שרמס את המונח "אחריות פיקודית" ברגל גסה.

אבל ברק לא קורץ מהחומר של מתפטרים. היום הוא מקורב למפלגת העבודה משום שהיא בשלטון. אם השלטון יתחלף, הוא לא ילך אתה לאופוזיציה.

בינתיים / אמנון דנקנר

הנביא מתל־אביב

יש לי סימפטיה לכתיבה קונספטואלית בתל־אביב, ולכן אני מחפש בעריכות העיתונים של סוף השבוע דווקא רשימות המתנתקות מהאקטואליה הנדושה ומבקשות להמריא לדיונים עקרוניים יותר ולעתים אף רוחניים, אם תסלחו לי על המלה. לכן התמקדתי לקרוא מאמר שכתב, לכבוד חג המולד והסילווסטר גם יחד, המשורר והחושב מאיר ויזלטיר ב"מעריב". אחרי הכל, לא בכל יום מתפנה אחד מכוהני הרוח שלנו לכתוב רשימה שבה השקפה אישית על דת המתים עתיקה, המלווה גם אותנו היהודים כבר כמעט אלפיים שנה.

והנה, המאמר תופס עמוד שלם (כולל האיור) אבל תמציתו בקטע אחד המובא כאן כלשונו: "אתה נדרש להאמין בשילוש הקדוש וב־כל הנגזר מכך וכן בהולדה הבתולית. עליך להאמין כי כלה גלילית בתולה נכנסה להריון ללא מגע מיני ואיכשהו הרתה לאל ולבעלה כאחת, כך שהבן הילוד לה הוא בו בזמן בן האלוהים ונצר לבית דוד. לשכל האנושי יש רק דרך אחת לקבל את ההולדה הבתולית הזאת בלי תוכמות והיא דרך ההתחסדות. המאמין הנוצרי האמיתי נדרש לפתוח את סגולת ההתחסדות שבאדם עד קצה גבול היכולת, וכך הדרישה הנוצרית להאמין בהולדה הבתולית גרמה לכך שהנצרות היתה ונותרה הדת המתחסדת מכל הדתות. מי שמצליח להפנים באמת את האמונה בהולדה הבתולית, ההתחסדות תהיה לו טבע שני".

בטקסט הזה יש הדים מוכרים מאוד ובלתי חביבים לענף חשוב בספרות האנטישמית בכל הדורות, אשר תלתה באמונה היהודית את האשם בהיות מאמיניה בני עם נתעב, רמאי, חורש מזימה, נבדל מהבריות, חשדן ומתנשא. טקיטוס, אפילו יורשיהם לא יכלו להבין כיצד נפתים יהודים להאמין במה שהם מאמינים בו, ומיד העלו עליהם השערות כבדים באשר לסגולתם המוסרית. והנה ויזלטיר עושה שמות בגויים האלה המאמינים בתורתם ומלעיג עליהם על סכלותם וקובע כי כל מי ששלם באמונתו זו, בהכרח לוקה במידה גדולה של התחסדות ומכאן – פסול מבחינה מוסרית ופסול מבחינה אינטלקטואלית.

פתווה משינקין

לא בכל יום יוצאת מאזור שינקין בתל־אביב פתווה המורה חוקת עולם כזאת, המורצת את דינם של מאות מיליונים ברחבי תבל. אם אין כאן יומרה כלשהי, יש לפחות תעוזה בלתי רגילה.

התם עלול לחשוב, כי אם נבחן קבוצה גדולה ומגוונת כל כך של בני אדם, נמצא בה כאלה ואחרים – הגונים ובני בליעל, אכזרים ורחמנים, קרירים וחמי לב, קמצנים ונוטי חסד, ישרים עד אכזריות ומתחסדים חסרי תקנה. אבל לידידו של הנביא מתל־אביב, לכולם דין אחד – מאמינים הם, ומכאן שהם מתחסדים כל כך גדולים, עד שהתחסדותם היתה להם לטבע שני.

ישאל השואל – הרי על פי קורות הימים אנחנו מוצאים ביניהם אנשים שהיו ענקי רוח, לוחמים לצדק חברתי, סופרים, משוררים, אנשי מדע דגולים, צדיקים מפורסמים ואף מצילי יהודים תוך סיכון הנפש. כולם מתחסדים היו? כולם? אכן, יפסוק ויזלטיר: מי מהם שהאמין באמונתו – מתחסד גדול היה ותו לא.

דברים כאלה אי אפשר שיכתוב אדם בדרך כלל בלי שישבח את אמונת בני עמו שלו, בבחינת המבדיל בין קשקש לבין אמונה ראויה. ואכן, ויזלטיר סבור כי היהדות עדיפה על הנצרות כיוון שהעיקר בה "אינו האמונה בפרט זה או אחר אלא קיום התורה הלכה למעשה" המתפרש בכל דור על ידי בני האדם עצמם.

כלומר – אנחנו טובים יותר, הגיוניים יותר, סבירים יותר, כי אצלנו אין קשקושים לא הגיוניים, ואם יש (כגון שמש בגבעון דום או נסים על־טבעיים אחרים), אין זה העיקר, אלא העיקר הסביר הוא שאלוהים בחר בנו מכל העמים, נתן עלינו בהר סיני תורה לנו הוראות סבירות כמו איסור השעטנז ומצוות פרה אדומה, ואמר שאם נעשה את הכל, יהיה הכל בסדר.

שרק השופט ויזלטיר את שריקת הסיום והתוצאה – אחת אפס לטובתנו מול הנוצרים הסכלים. יחד אנחנו וכך יוצא שהמרחק בין המשורר משינקין לאיאתוללה מטהרן קטן בהרבה מכפי שדימינו.

אם אחרי יונג, אחרי פרייזר ואחרי קמפבל תיתכן עוד כתיבה מסוג כזה, אולי העולם אינו מתקדם כפי שחשבנו. אחרי שכבר למדנו שמיתוסים של אמונה הם מענה לצרכים נפשיים אטאוויסטיים הטבועים בחומרה של המין האנושי ואינם חלק מהתבונה שלו, אם אחרי כל זה בא מישהו ועושה אולימפיאדת רציונליות בין האמונות הדתות ומוציא אותנו במקום הראשון – יוצא מכך שאנחנו בכל זאת לא מפגרים בהרבה אחרי קצב המצעד הפונדמנטליסטי הנהדר באזורנו. ועל כך אומר רבינו: ותמימיו בלי תמימיני.

ריח הכסף

מאת גדעון לוי

ראשונה היתה זו דווקא העיתונות הכתובה. בגבור התחרות הפרועה בין שני הצהרונים גילו המו"לים שסקופים, כתבות שער על דוגמניות, ואפילו סיקור אסונות רווי ירייעה, לא עושים די להגברת המכירה. אז או אז הם הוליכו להוציא את האס העיתונאי שלהם: מבצעי הגרלות לקוראיהם. עד מהרה דמו העמודים הראשונים של "ידיעות אחרונות" ו"מעריב" ללוח הלוטו.

עכשיו באה הטלוויזיה, בעיקר זו המסחרית, ואימצה דגם של שעשועונים נושאי פרסים, שיובא מאמריקה, כמובן, חוק לחיקה. באורח פלא אנו מאמצים בדרך כלל אך ורק את פירות הביאושים האמריקאיים. חופש הביטוי שמושרש עמוק כל כך בחברה האמריקאית עוד לא נקלט אצלנו עד תומו: את איכותן של מהדורות החדשות הלאומיות של אמריקה לא ידענו לאמץ, אבל השעשועונים האוויליים ביותר כבר כאן. מדינה שאוסרת, משום מה, קיום קזינו בשעריה מתירה משחקי מזל, המורים בנוקם בהרבה, בטלוויזיה שלה. בו בזמן שהמשטרה משקיעה מאמצים בלכידת מהמרים כפויי תיים בדירות אפלות, מתקיימים משחקי מזל בשעות השיא לעיני כל.

עוד לא נקברה כליל אופנת תוכניות האירוח ששטפה אותנו בהגזמה אופיינית בימיו הראשונים של הערוץ השני, וכבר מאיים הגל החדש להטביע אותנו. אין לך עוד ערב בטלוויזיה שהוא נטול שעשועון נושא פרסים. שם של פרס בשתי מלים? פרס. המספר הנכון על גלגל המזל? פרס גדול עוד יותר.

אבל בכך לא היה די. למה, חשבו המפיקים הממולחים שלנו, לאמץ את מחותיהם הקודרים של המתחרים באולפן ולייגע את הצופים בביתם? הבה ונחלק פרסים בעבור לא דבר. יתרה מזאת: למה להכביד עם פרסים יקרי ערך? הבה ונחלק כסף. כסף רב וכסף קל, הכל במזומן, מכיס לכיס. כך הגיעה להדרי האורחים שלנו גם הנמוכה והמביכה בתוכניות, "עשינו עסק" שמה. כאן כבר שולף המנחה המיוזע המלוטש, אברי גלעד, שטרי כסף לרוב, לא פחות מ־200 שקל השטר, ומפתה את הקהל תמורת אלפי שקלים. "אלפיים לא מספיק? יהיה אלפיים וחמש מאות", הוא לוחץ את נתיניו בחדר כו הטרקטסי. בפתח כל תוכנית הוא שואל את קהלו באולפן: "מה צריך לדעת בשביל הפרסים?" והמון עונה לו בקול אחד: "כלום", וגלעד נראה גאה בתשובה הזאת, סיסמת השעשועון שלו.

בתוכניתו האחרונה הגדיל גלעד לעשות. בגילוי לב ראוי לציון הוא ניסח את זכות הקיום של תוכניתו: "להביא אושר לעם ישראל – זו המטרה שלנו". ואמנם התוכנית "עשינו עסק" הפכה להיט וגם, האושר מציף את בתינו.

מבקר הטלוויזיה של "תרבות מעריב" גייס אמנם בסוף השבוע שעבר את ברטראנד ראסל, לא פחות, כדי לשבח את "עשינו עסק", ואולם החיזיון שנגלה לצופים הרבים מקומם. יושבים להם אנשים קשי־יום בבתיהם הדחוסים, יחד עם ילדיהם וילדי כולנו, וצופים בדרכו של הכסף הגדול והקל מקצות אצבעותיו של גלעד והזמיו אל כיסיהם של הזוכים המאושרים, שנקרתה להם ההזדמנות להיות מוזמנים לשואו הגדול של המדינה. הם מצטיירים, אגב, כאוהדים שוקקים לפרסים הללו. אבל המרשרשין מרשרשים בחדרי האורחים של כולנו, ריח הכסף עומד באוויר והאשליות חוגגות.

איש לא מבחין בהשפלה ובלעג המקוממים שבהם נוהג גלעד באורחיו – הוא אגב הדיגני במבחים לעומת עמיתיו ארז טל, דודו דותן ודומיהם – ואיש גם לא שם לבו לנזק החינוכי, סליחה על הביטוי, שיש במעמד כזה. גם בפרוצה במדינות אסורה הכניסה לקזינו לצעירים מתחת לגיל 18, אבל כאן הדלת פתוחה לכל. איש לא מעלה על דעתו להקרין סרטים פורנוגרפיים בפריים טיים, אבל "עשינו עסק" – למה לא. תוכנית לכל המשפחה.

התוכנית הזאת אינה יחידה, גם אם היא המרגיזה שבהן. אנשי מחלקת החדשות של הערוץ הראשון מלינים זה כבר כי שיעור הצפייה ב"מבט" שלהם יורד מאז משולבים במסגרת מהדורות החדשות של הערוץ השני תשדירי פרסומת נושאי פרסים. בין הדיווחים על התהליך המדיני התקוע, איזוני הדמים והדיווחים על קו העוני חוסרי הבית הקפואים, יושב לו עם ישראל וחוקם אשליות מסוכנות שלעולם לא יתגשמו. עם הספר היה לעם הרולטה הרבה לפני פתיחת הקזינו הראשון.

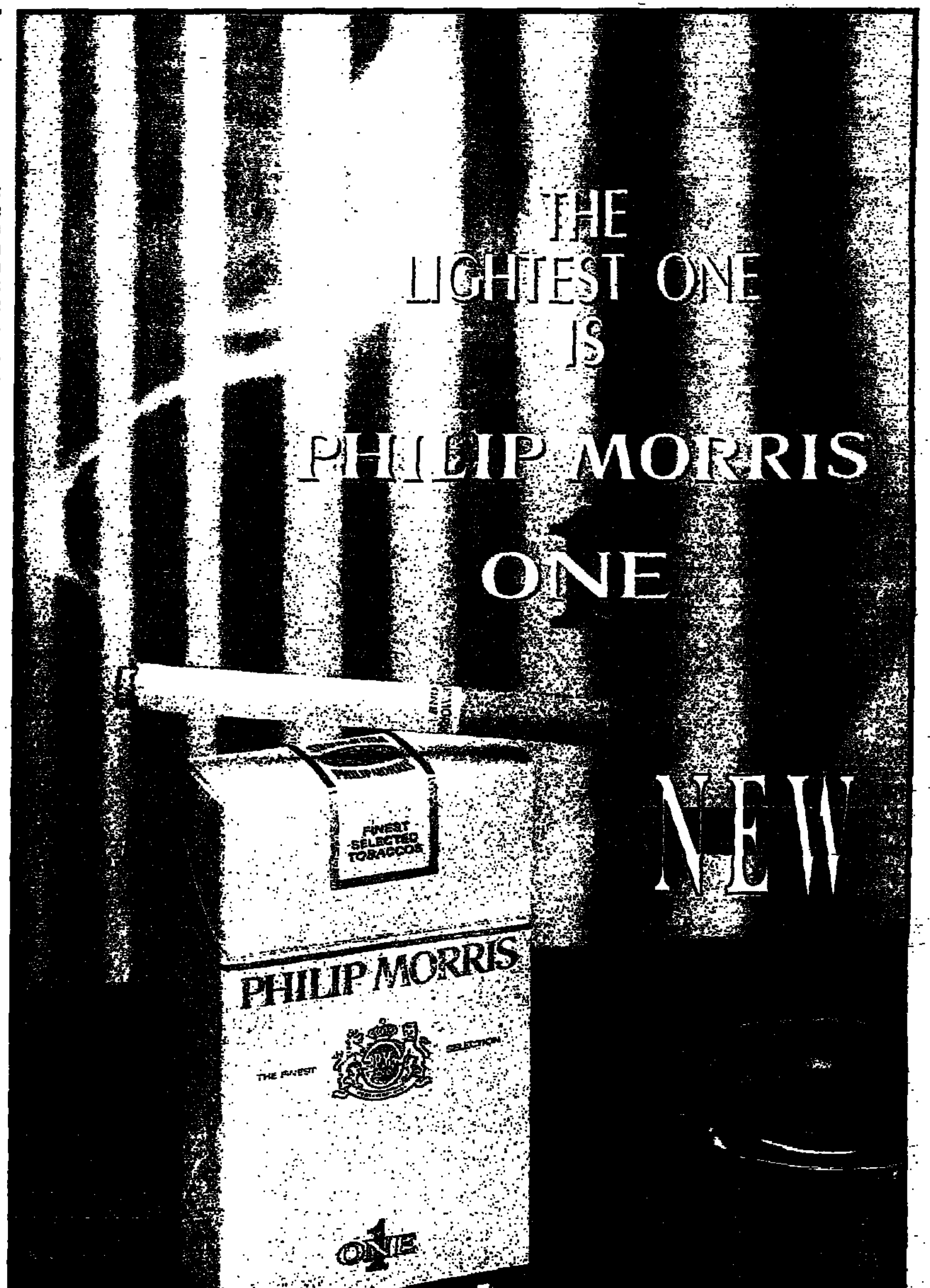

هكذا من الأصل

מדד השלום - דצמבר 1994

יציבות של חודש אפור

חודש דצמבר לא התאפיין באירועים דרמטיים במיוחד. הציבור אמנם צפה בהענקת פרס נובל לשלום לשושביני הסכם אוסלו, ולהבדיל – בהמון המסתער על חייל המילואים שנקלע לעיבורי רמאללה, ובתמונות של חיילי צה"ל שנהרגו בלבנון. ובבוקרו של יום הסקר אף נעשה ניסיון של פיגוע התאבדות ליד בנייני האומה. ואולם, במושגים ישראליים זה היה חודש אפור למדי.

מתוך איפוא עמדות הציבור נובעת מציאות זו: כמחצית (49.2%) מן המרואיינים דיווחו שהם מאוכזבים, או מאוכזבים מאוד, מתהליך השלום עם הפלשתינאים, לעומת כרבע (24.5%) המעודדים מהתקדמותו. כך נמצא בסקר החודשי שבוצע באמצעות מכון המחקר של "מודיעין אזרחי". בסקר הטלפוני השתתפו הפעם 501 מרואיינים, שהם מדגם ארצי מייצג של האוכלוסיה היהודית בישראל, ובכלל זה קיבוצים. טווח הטעות האפשרי – כ-4%.

את האכזבה מהתהליך יש כנראה לייחס בראש ובראשונה לתחושת הביטחון הנמוכה, ברמה הלאומית והאישית כאחד. בתשובה לשאלה אם מצבה הביטחוני של מדינת ישראל היום טוב או רע מכפי שהיה לפני שהתחיל תהליך השלום – 47% חשו שהיתה הידרדרות בתחום זה, 25.1% הצביעו על מגמה של שיפור, 24.9% סברו שהוא נותר ללא שינוי. תחושת הפגיעה בביטחון ניכרת אף יותר כשמדובר בביטחון האישי. רק 16.4% סבורים שהתהליך הוליך לשיפור, 27.7% מעריכים שלא השתנה דבר בתחום זה, ואילו 54.7% מרגישים שהאיום רק התגבר.

לשאלה אם הסכם אוסלו טומן בחובו בעבור ישראל יותר סיכויים או יותר סיכונים, ענו 37.5% כי הסיכונים גדולים מהסיכויים, 19.8% העידו כי יש בו אותה מידה של סיכויים וסיכונים, ואילו 33.8% ראו יותר סיכויים מסיכונים. לעומת זאת, רק 15.6% מעריכים כי מבחינת הפלשתינאים ההסכם כרוך ביותר סיכונים מסיכויים, 10.9% מאמינים שמדובר במשוואה מאוזנת של סיכויים וסיכונים לפלשתינאים, ואילו בעיני 62.3% ההסכם טומן בחובו יותר סיכויים מסיכונים לפלשתינאים.

ההבדלים הגדולים בהערכת הסיכויים והסיכונים היחסיים באים לביטוי באופן ישיר יותר בתשובה לשאלה הבאה: מי לדעתך ירוויח יותר מההסכם? 47% מהציבור סבורים שהפלשתינאים ירוויחו יותר, לעומת 10.5% המאמינים שהישראלים יוצאים נשכרים ממנו יותר.

לדעת רוב הישראלים איפוא, הפלשתינאים "עשו עסקה טובה יותר" בחתימת הסכם אוסלו. הערכה זו מתקשרת יפה לתפיסה הרווחת, כי תהליך השלום הנוכחי יוביל למדינה פלשתינית (30.5% בטוחים שיוביל, 38.5% חושבים שיוביל, 14.1% חושבים שלא יוביל, 8.2% בטוחים שלא). ממצא מעניין לא פחות הוא שכמחצית המשיבים סבורים שמדינת ישראל יכולה להרשות לעצמה מבחינת האינטרס הביטחוני שלה כינון מדינה פלשתינית.

כל האמור לעיל שינה רק במעט את התמיכה בהסכם אוסלו, ובדצמבר היא היתה 47.4, לעומת 48.3 בחודש הקודם. מדד השלום הכללי לחודש דצמבר היה 59.7 לעומת 60.2 בחודש שעבר.

אשר לסוריה – השאלה שהופנתה למרואיינים היתה האם הציבור תומך או מתנגד לנסיגה בגולן תמורת הסכם שלום מלא עם סוריה, לרבות יחסים דיפלומטיים מלאים, פירוז, מעבר חופשי של בני אדם וסחורות, וערבויות בינלאומיות לביטחון ישראל. אפשרויות התשובה היו: תומך בנסיגה מלאה, תומך בנסיגה חלקית, מתנגד לנסיגה כלשהי. על פי התפלגות התשובות נבנה המדד. כפי שאפשר לראות בתרשים, בנושא זה ניכרת יציבות רבה בעמדות הציבור, שאפשר לייחסה לעובדה כי מאז אוגוסט לא אירעו בתחום זה פריצות דרך או נסיגות משמעותיות.

לנוכח האירועים בדרום לבנון, שקרו בסמוך לביצוע הסקר, נשאלו המרואיינים לעמדתם בנוגע לתגובה ההולמת של צה"ל להתקפות חיזבאללה. 23.2% סברו שעל ישראל להמשיך במדיניות התגובה המוגבלת, 48.2% מצדדים ביציאה למבצע צבאי מקיף כדי לסלק את החיזבאללה, 11.6% חושבים שיש להוציא את צה"ל מלבנון. שיעורם של אלה שאמרו כי אינם יודעים מהי הדרך הנבונה היה 17% – השיעור הגבוה ביותר של העונים תשובה מסוג זה מאז התחלנו בסקרים.

לשאלה אם סוריה יכולה להשפיע על פעולות חיזבאללה ענו בחיוב 36% מהמרואיינים. אולי מתוך תקווה שאפשר להשתמש באפיק השפעה זה – סבורים רק 26.8% שיש להפסיק כל מו"מ עם סוריה, לעומת 28.4% החושבים שהאירועים בדרום לבנון אינם צריכים להשפיע כלל על המגעים עמה. 34% אף סבורים שיש לזרז את המו"מ בשל המתיחות בדרום לבנון.

התמונה הכללית היא איפוא של יציבות יחסית בשיעורי התמיכה וההתנגדות לתהליך השלום, על היבטיו.

פרויקט מדד השלום נערך במרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום באוניברסיטת תל אביב, בראשות ד"ר תמר הרמן, פרופ' אפרים יכטמן־יער ופרופ' אריה נדלר

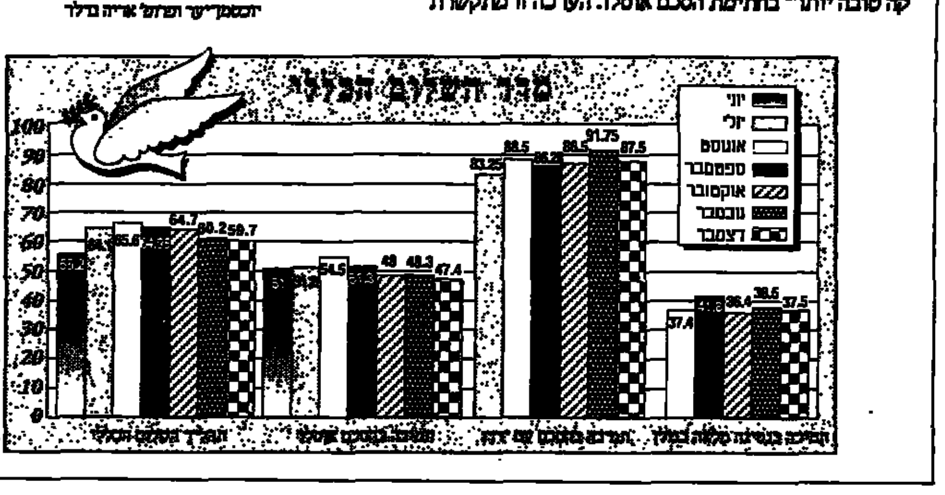

גנרלים, אמהות, וחורף קר במיוחד

יותר מהנשיא ומראש הממשלה של רוסיה, עומד מאחורי המערכה בצ'צ'ניה שר ההגנה, פאבל גראצ'וב. אך מהלכיו המחושבים עלולים להביא לא רק לאובדנו שלו

מאת איזבלה גינור

ערוץ הטלוויזיה המרכזי של חבר המדינות, אוסטנקינו, החזיר לשידוריו לפני ימים אחדים את הלוגו ואת הפתיחה המוסיקלי של "ורמיה" – מהדורת החדשות הראשית מן העידן הסובייטי, שנעלמה מאז דעיכתה והתפרקותה של ברית המועצות. זה היה האות הבוטה ביותר לשינויים הפוליטיים העוברים על רוסיה עקב משבר צ'צ'ניה. אוסטנקינו החל לשדר, על פי מיטב המסורת הסובייטית, שקרים ודיס־אינפורמציה, לצד כתבות מצונזרות של הכתבים בשטח. העיתונאים של אוסטנקינו, וכמוהם אלה של הערוץ העצמאי במוסקווה, התלוננו בשבוע שעבר על ניסיונות נמשכים ונגברים לסתום את פיותיהם. כך, למשל, הודיעו להם כי מלון "קוקו" שבגרוזני, שבו מתאכסנים רבים מן הכתבים הרוסים וכתבי החוץ, הוא "מטרה אסטרטגית" להפצצה.

אפילו במערב כבר מבינים כי לא ניתן עוד לפטור את משבר צ'צ'ניה כעניין פנימי ושולי של רוסיה. התפיסה המערבית, ובפרט האמריקאית, שגרסה כי יש לטפח את רוסיה השלמה ו"היציבה" על חשבון גרורותיה לשעבר והרפובליקות הפוסט־סובייטיות האחרות – ובתוך רוסיה להישען על הנשיא בוריס ילצין, ראש הממשלה ויקטור צ'רנומירדין ושר החוץ אנדריי קוזירב – התבררה כמופרכת כבר בוועידת בודפשט. עתה היא קרסה תחת ההפצצות בגרוזני. בכל הקשור בילצין ובקוזירב לפחות, הוכח כי מחויבותם לערכי הדמוקרטיה שטחית. ומלבד זאת, השניים נגררים אחרי המאורעות במקום לנווט אותם.

ילצין, להלכה ראש המדינה והמפקד העליון של הצבא, איבד במשבר הזה את שארית התמיכה הציבורית והפרלמנטרית שעוד היתה נתונה לו. מאז הפלישה לצ'צ'ניה הסתתר הנשיא מעיני הציבור בתואנות של מצב בריאותי, המזכירות את אלה שנמסרו בשמו של מיכאל גורבצ'וב בעת הפוטש של אוגוסט 1991. ממדיו של המשבר בצ'צ'ניה עלולים להיות גורליים לרוסיה לא פחות מכפי שהיה במשבר ב–91', וכאז – לא ברור אם הנשיא שותף או קורבן. וכמו גורבצ'וב, ילצין עלול בסופו של דבר לשלם את מלוא המחיר של המאורעות, גם אם ישרוד בטווח הקצר.

סופו הפוליטי של קוזירב עשוי להיות אף קרוב יותר. לפני שבועיים, בראיון בטלוויזיה, הוא אמנם נטש את המחנה הדמוקרטי שמטעמו נבחר לדומה. ואולם, הצעד הזה היה מאוחר מדי בעיניהם של אלה, שנראה כי הם המנהלים את המדיניות כיום. מי שנראה לפי שעה כמנהל את המערכה הצבאית בצ'צ'ניה – ומדיח בעלי תפקידים במערכת הביטחון העומדים בדרכו – הוא שר ההגנה פאבל גראצ'וב. גראצ'וב – שערב המשבר בצ'צ'ניה היה נתון בעצמו בסכנת הדחה עקב פרשיות השחיתות בצמרת הצבאית – אולי יזם את המערכה כדי להציל את מעמדו. אבל מראות הזוועה מהפצצות האוויר על גרוזני, וחוסר היכולת להביא את המבצע להכרעה מהירה על הקרקע – כפי שהתרברב – עלולים להפוך את תמרונו לבומרנג.

כישלון המבצע – והוא עלול להתפרש כך גם אם גרוזני תיכבש – יותיר את הגנרלים שהתנגדו למתקפה נקיים מכל דופי ויפתח לפניהם את הדרך ל"הצלתה של רוסיה". עם הגנרלים האלה נמנים כמה מן הקצינים שהיו בלאו הכי מן האהודים ביותר בצבא ובציבור: אלכסנדר לבד, בוריס גרומוב, וכעת גם סגן מפקד כוחות היבשה אדואַרד וורוביוב וכמה מפקדי דיוויזיות שסירבו לתת יד לפעולה ה"לא חוקית", כהגדרתם.

כך, בברית מוזרה, עשויים לתמוך בכמה מן הגנרלים האלה דווקא ליברלים "יפי נפש", שאותם מייצג היטב סרגיי קובאליוב – דיסידנט ואסיר פוליטי לשעבר והיום נציב לזכויות האדם מטעם ילצין. קובאליוב קבע את מושבו בגרוזני לפני שהחלו ההפצצות על העיר ומעורר את חמת הממסד במוסקווה בהתרעות חוזרות על קטל אזרחים ובקריאות להתערבות בינלאומית.

אליהם תצטרף שדולה חדשה ברוסיה: אמהות החיילים. לזעמן של האמהות על עצם סיכון חיי בניהן במלחמה מיותרת נוסף כעת עלבון. שכן על פי מידע שהתפרסם, הצבא גובה מהורים שכולים את דמי ההעברה של גופות החללים לקבורה – ומספר החללים בצ'צ'ניה הוא עדיין מן הסודות השמורים ביותר, המצונזרים ביד קשה בשידורי הטלוויזיה.

דומה שהפניה במעמדו של ראש הממשלה צ'רנומירדין, שיצא לביקור בהודו בעיצומם של הקרבות, עשויה להיות פתוחה. ואולם, הוא חשוד שהונע על ידי שיקולים זרים בתמיכתו בהתערבות הצבאית בצ'צ'ניה. צ'רנומירדין מזוהה עם שדולת האנרגיה שבתוכה צמח בתקופה הסובייטית – והעיתוי של הגברת הלחץ הרוסי על משטרו של ג'והר דודאייב תאם היטב את חתימת "חוזה המאה" בין אזרבייג'ן לקונסורציום חברות נפט מערביות לשם ניצול משאבי הים הכספי. רוסיה כבר הפעילה לחצים וצעדי סחיטה על באקו, עד כדי ניסיון הפיכה, כדי להבטיח גם לה חלק בנפט וכן את יצואו דרך נמליה. הצינור מבאקו לרוסיה עובר דרך צ'צ'ניה, וכמוהו מסילת הברזל והכביש הראשי לרוסיה.

עוד לפני פרוץ הקרבות בצ'צ'ניה נחסם נתיב האספקה החיוני הזה, ורכבות קרונות רבות נתקעו ברוסיה. התוצאה היתה החרפת המשבר הכלכלי באזרבייג'ן. בעת סגרה רוסיה כליל את גבולה עם אזרבייג'ן וגרוזיה ונימקה זאת בצורך למנוע את הגירתם של מתנדבים מוסלמים לעזרת כוחותיו של דודאייב.

אבל מעבר לאנדרלמוסיה כללית בקווקז – לכישלון המערכה בצ'צ'ניה עלולות להיות, מבחינתה של רוסיה, תוצאות חמורות גם בתחומים כלכליים. תקציב המדינה כבר נפרץ, עוד לפני שאושר בדומה (באמצע דצמבר חסרו חמישה קולות לאישורו בקריאה ראשונה). התקציב הביא בחשבון את ירידת האינפלציה החודשית מ–14%–15% לחודש לשיעור חד־ספרתי נמוך. אך כאשר הפעולה בצ'צ'ניה כבר נאמדת בהוצאה חריגה של מיליארדי רובל, זהו יעד לא מציאותי.

המערב, המתעשת עתה מאדישותו הראשונית בנוגע למשבר צ'צ'ניה, עלול לשקול בזהירות את המשך הסיוע הכלכלי לרוסיה – וחוסר הוודאות הפוליטי במוסקווה ישפיע בוודאי לרעה על ההשקעות הפרטיות מחו"ל, כשם שיאיץ את בריחת ההון מן המדינה. הרובל, שכבר חזר וירד כמעט עד לשפל של יום השלישי השחור (11 באוקטובר), יוסיף ככל הנראה לרדת, מחירי המזון המיובא (ובעקבות זאת גם מחירי המזון המקומי) יאמירו, והחורף הזה, הקר יותר מן הרגיל, המרשם לאי שקט ציבורי ידוע מראש.

האם לא היתה מוסקווה מיטיבה לעשות אילו הסתפקה בהטלת סגר על צ'צ'ניה ואילו הניחה צינור נפט וקווי תחבורה עוקפים? האילוצים הכלכליים היו מביאים ממילא את דודאייב בחזרה אל חיק הפדרציה, וכך היה נמנע ממנו להפוך לחוד החנית של האיסלאם המיליטנטי ברוסיה.

דחיקת הקץ נראית במבט לאחור כצירוף של איוולת ותככים של בעלי אינטרס. יש אפילו המסבירים כעת את שרשרת החטיפות שביצעו צ'צ'נים בדרום רוסיה השנה – חטיפות שהאיצו את הסחרור האחרון – כפרובוקציה של אותם בעלי עניין במערכת הביטחון. דודאייב אמנם שיחק לידיהם כאשר סירב לאפשר מרדף אחרי החוטפים בתחומי צ'צ'ניה, והוא משלם על כך בחורבן ארצו – גם אם יצליח לבסוף להדוף את המתקפה. אבל אם, כפי שטען צ'רנומירדין, אחד המניעים העיקריים של מוסקווה לפעולה צבאית היה "הגנה על האוכלוסיה דוברת הרוסית" בצ'צ'ניה, התוצאה כעת היא הפוכה.

בעוד הגברים הצ'צ'נים שנותרו בגרוזני יכלו לפנות את משפחותיהם אל החמולות שמחוץ לעיר, ואף מחוץ למדינה, לרוסים תושבי העיר אין כל מפלט מן ההפצצות. תמונת הילד הפצוע המתחנן ברוסית "הצילו" בין ההריסות הבוערות תיזכר כסמל לאובדן הדרך של רוסיה.

תצלום: אי־פי
תפילה על המת בגרוזני. בעוד הגברים הצ'צ'נים שנותרו בעיר יכלו לפנות ממנה את משפחותיהם, לרוסים תושבי העיר אין כל מפלט מן ההפצצות

אז למה, בעצם, הצעירים לא באים

תוכנית "נעל"ה 16" היתה אמורה להיות פרויקט הדגל של העלייה מחבר המדינות: 5,000 בני נוער שיובאו בכל שנה ללימודים בארץ. בינתיים בני הנוער עולים בקילוח דק, והגופים האחראים – הסוכנות ולשכת הקשר הממשלתית ליהודי חבר המדינות – עסוקים בהטחה הדדית של שטף האשמות

מאת ראלי סער

זה היה אמור להיות פרויקט הדגל של העלייה מחבר המדינות: במשך שלוש שנים יבואו 15 אלף נערים ונערות ממדינות ברית המועצות לשעבר לארץ, ילמדו בכפרי עליית הנוער ובקיבוצים, יקבלו חינוך ישראלי ויתערו בחברה בארץ, ולאחר שישלימו את בחינות הבגרות יביאו בעקבותיהם את הוריהם. הסוכנות, שנטלה על עצמה השנה את משימת העלייה הזאת, נתנה לפרויקט היוקרתי את השם "נעל"ה 16" – נוער עולה לפני ההורים (המספר 16 מציין את הגיל שבו הנערים באים לארץ). אבל כבר לאחר תום השליש הראשון של שנת הלימודים הנוכחית ברור שהפרויקט לא התקרב להיקף הציפיות שהציב לו ראש הממשלה, יצחק רבין: הבאתם של 5,000 בני נוער בגילי תיכון מדי שנה ללימודים בארץ. הסוכנות הצליחה השנה לגייס לתוכנית נעל"ה 16 רק כ–700 תלמידי תיכון. עוד כ–400 צעירים בני 17 הגיעו, בתוכנית משלימה, ללימודים אקדמיים.

לפרויקט העלייה הזה רבין מייחס חשיבות רבה. כשהגיעה לארץ קבוצת הנוער הראשונה מחבר המדינות, בא ראש הממשלה לקדם את פניה בשדה התעופה. "אין דבר נעלה יותר מנעל"ה", אמר אז, והמשפט הזה הפך אחר כך לסיסמת הפרויקט. רבין חזר והציג את היעד המרכזי של התוכנית בכינוס הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה במונטריאול, בנובמבר 93', ואף לפני חבר הנאמנים של הסוכנות.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, העומד בראש ועדת התיאום המשותפת לכל הגורמים הקשורים בפרויקט נעל"ה 16 (הסוכנות, לשכת הקשר הממשלתית ליהודי חבר המדינות "נתיב", משרד החינוך ומשרד הקליטה), מינה בתחילת החודש צוות שתפקידו לבדוק את הסיבות לכישלון הפרויקט ולהגיש המלצות בנוגע לעתיד התוכנית. הצוות – שחבריו בן רון קרמר, עוזרו של שבס, ד"ר ברוך גור, ראש יהדות חבר המדינות ומזרח אירופה בסוכנות, וסגן ראש לשכת הקשר – אמור למסור את מסקנותיו לשבס עד תום החודש.

וכרגיל, הכישלון נשאר יתום, והגורמים האחראים לפרויקט עסוקים היום בחילופי האשמות הדדיים. עיקר הוויכוח מתנהל בין הסוכנות ובין לשכת הקשר ליהודי חבר המדינות, שמערכת היחסים ביניהן עכורה ממילא. בגלגולה הראשון, לפני שהועברה לסוכנות, היתה התוכנית באחריותה של לשכת הקשר. היום, לפי חלוקת תחומי האחריות שנקבעה בתוכנית נעל"ה 16, לשכת הקשר אחראית לאיתור בני נוער שיש להם פוטנציאל להשתתף בפרויקט – ב–14 בתי הספר שמפעיל משרד החינוך בחבר המדינות, ואילו הסוכנות ממונה על מסלול הבחינות והמיון הפסיכולוגי של המועמדים וממממנת את הפרויקט. אחת המשימות המוטלות על הצוות שמינה שבס היא לבדוק אם קשיי שיתוף הפעולה בין הסוכנות ובין לשכת הקשר אינם בעוכרי הפרויקט.

במנותו את הסיבות להקמת הצוות אומר שבס: "הגעתי למסקנה שהיעד של הבאת עד 5,000 בני נוער ללימודי תיכון הושג רק בחלקו. הן הסוכנות והן גורמי השגרירות ולשכת הקשר השקיעו הרבה בפעולות הסברה, הרשמה ומיון, ועשו עבודה טובה, אך לא הצליחו להגיע ליעד".

לדבריו, "בדיון שהתקיים במשרדי השמיע כל אחד מהגופים טענות שונות. הסוכנות טוענת שהפוטנציאל קטן יותר והעבודה לגיוס בני נוער קשה יותר משחשבו. לשכת הקשר טוענת שהפוטנציאל קיים, אבל הסוכנות לא פעלה בזמן ובעוצמה הנדרשים. סיכמתי שיוקם צוות בין משרדי שיערוך בדיקה בשני התחומים: הפוטנציאל ודרכי הפעולה של הסברה, גיוס, קריטריונים, מיון והבאה לארץ. בסוגיית הקריטריונים, הצוות יבחן איזה קריטריון מיון יביא יותר או פחות צעירים לתוכנית".

באותו דיון ששבס מתייחס אליו, שהתקיים ב–1 בדצמבר, שררה אווירה קשה. ראש לשכת הקשר וד"ר גור החליפו ביניהם מהלומות מילוליות ופרשנות על מספרים בפועל ומספרים פוטנציאליים של הצעירים הנכללים בתוכנית. אולם שבס לא נגרר אחר הוויכוח וקבע נחרצות: "המבחן הוא בתוצאות ולא בהסברים".

בכירים בסוכנות, ובהם חברים בהנהלה הציונית, מעלים תהיות אם הפרויקט – שעלותו לסוכנות במשך שלוש שנים היא כ–90 מיליון דולר – אפשרי כלל בתקופה של נטל קיצוצים מכביד ולנוכח ירידה בהכנסות מהמגביות היהודיות. לפי נתונים שמסר גזבר הסוכנות, חנן בר־יהודה, הגירעון בתקציב הסוכנות לשנים 93' ו–94' מסתכם ב–22 מיליון דולר, כתוצאה מירידה בהכנסות המגיעות מהמגביות. בהצעת העבודה לתקציב 95' של הסוכנות, הובא בחשבון חסר בהכנסות של עד 30 מיליון דולר. בדיוק התקציב של נעל"ה 16 לשנה אחת.

סגן שר החינוך, מיכה גולדמן, האחראי במשרדו על קליטת העלייה, מודה כי מספר הצעירים שהצליחה הסוכנות לגייס לנעל"ה 16 הוא "נתון קשה", אך מוסיף כי "יש לבחון אם שיתוף הפעולה בין לשכת הקשר לסוכנות נעשה בידיים נקיות". גולדמן החל בסדרת בירורים בכל הקשור לפרויקט, וכבר נפגש עם ראש לשכת הקשר. בכוונתו להיפגש גם עם רבין ועם מי שעמדו בראש התוכנית לפני שעברה לאחריות הסוכנות.

תוכנית נעל"ה פותחה במשרדי לשכת הקשר – גורם ההערכה המפעלה הרשמי של משרד ראש הממשלה בחבר המדינות – בשנים 1990–1991, בסמוך להתפרקות ברית המועצות. לגורמי ההערכה הובהר כי היהודים רוצים להוציא את ילדיהם מהריסות ברית המועצות ללימודים בארץ, גם בלי התחייבות מצדם לעלות. תחילה פנתה לשכת הקשר אל הכתובת הטבעית למציאת מימון: יו"ר הסוכנות אז, שמחה דיניץ, אך הוא פסל את התוכנית בנימוקים של מחסור בתקציב. רק אחר כך פנו אנשי הלשכה אל ראש הממשלה אז, יצחק שמיר, וזה הטיל על שר החינוך זבולון המר לגבש תוכנית עלייה ניסיונית. היא נקראה אז נעל"ה, והוחלט כי יגויסו אליה בני 15, שילמדו בארץ שלוש שנים בלימודים על יסודיים, כיוון שבחבר המדינות מסתיימים לימודי התיכון בגיל 17.

בקיץ 92' הובאו לארץ 370 בני נוער מבין 1,200 שנבחנו בחבר המדינות. כשאנשי הסוכנות היהודית ראו כי מופעלת תוכנית עלייה שהם אינם שותפים לה, הם יצרו תוכנית כזאת גם לעצמם וקראו לה "עלייה 16". הפרויקט המתחרה של הסוכנות גייס צעירים בני 16 והתנה את הגעתם לארץ בהתחייבות לעלייה עם תום בחינות הבגרות. במשך שנתיים, עד תחילת שנת הלימודים הנוכחית, הביאה לשכת הקשר 952 בני נוער במסגרת נעל"ה, והסוכנות – 920 צעירים במסגרת עלייה 16, שמתוכם נשארו 660.

הסוכנות ולשכת הקשר מצאו את עצמן איפוא מתחרות, בתוכניות עלייה לימודיות זהות אך יריבות, על לבו של הצעיר היהודי בחבר המדינות. יו"ר הנהלת הסוכנות בפועל, יחיאל לקט, שעמד באותה תקופה בראש עליית הנוער, נזכר כי "זו היתה תחרות פרועה ונוראית עם לשכת הקשר, בחבר המדינות וגם בארץ, על צעירים שהגיעו לתוכנית".

בכירים לשעבר במינהלת פרויקט נעל"ה טוענים: "הסוכנות קיבלה לתוכנית שלה צעירים שלא עמדו בסטנדרטים הגבוהים שלנו". לקט לא נשאר חייב: "לשכת הקשר שיקרה והוליכה שולל את ראש הממשלה, בטענה שמוסדות עליית הנוער לא מתאימים ברמתם הלימודית לקלוט נוער מחבר המדינות. אני הוכחתי לרבין, שגם בתוכנית שלהם הם מביאים צעירים לבתי הספר של עליית הנוער".

טענות על רמת החינוך במוסדות עליית הנוער, אשר מחבלים בהצלחת תוכנית נעל"ה 16, השמיעו באחרונה הבכירים לשעבר בפרויקט גם באוזני סגן השר גולדמן. לטענתם, התמהיל החינוכי של צעירים עולים מאתיופיה, הלומדים במוסדות אלה לצד ילדי ישראל השלישית, אינו מתאים לנוער מובחר מחבר המדינות. גולדמן אומר שבימים אלה יבדוק את נכונות הטיעונים, אולם בינתיים המליץ לסוכנות כי קבוצה של 30 הצעירים מאוקראינה, שהגיעה לישראל לפני כשבועיים לתוכנית נעל"ה 16, תחל את לימודיה בבתי הספר של התנועה הקיבוצית ולא במוסדות עליית הנוער. לדברי גולדמן, אם יגיע למסקנה שמוסדות עליית הנוער אינם מתאימים לקליטת צעירי חבר המדינות, יגיש המלצות ברוח זו לגורמים הנוגעים בדבר.

סגן שר החינוך טוען כי הסוכנות צריכה לערוך אצלה בדק בית, ולבדוק מדוע כה רבים מבין הצעירים שאנשי לשכת הקשר מאתרים בבתי הספר של משרד החינוך בחבר המדינות אינם מגיעים לבחינות המיון. לפי מספרים שמסרה הסוכנות, מבין 5,700 מועמדים שאותרו כמתאימים להיכלל בתוכנית נעל"ה 16 השנה, נבחנו 4,088 צעירים, ומבין הנבחנים עמדו בבחינות 1,844 תלמידים.

ראש לשכת הקשר טוען שהסוכנות מעמידה בפני הנבחנים משוכה גבוהה מדי. לקט טוען, לעומתו, כי ייתכן שבסוכנות יבחנו בעתיד את הורדת סטנדרד הכניסה לנעל"ה 16, אולם אין הוא יכול להתמודד עם טיעוניהם של אנשי המקצוע שלו, המנפים מהתוכנית כל צעיר מחבר המדינות שמעיד על עצמו כי הוא נוהג לשתות.

שבס אומר על חילוקי הדעות בעניין זה: "חלק מהבדיקה של הצוות שמיניתי נוגעת לכך שממספר ברוטו של אלפים שמשתתפים בפעולות ההסברה והגיוס, רבים אינם מגיעים לארץ. יש הטוענים שזה בגלל טיפול לא מסודר ולא טוב, ויש הטוענים שזה מיון הכרחי".

ב–20 בפברואר 94' הודיע ראש הממשלה כי הוא מעביר את האחריות לתוכנית נעל"ה מידי לשכת הקשר לידי הסוכנות. קדמה להחלטתו הבטחת יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, מנדל קפלן, לממן את התוכנית בתמורה לקבלת האחריות עליה. בישיבת הוועדה לתיאום בין הממשלה לסוכנות, בפברואר, קרא רבין לסוכנות להיערך להבאת 5,000 בני נוער מחבר המדינות מדי שנה. קפלן הבטיח באותו מעמד: "הסוכנות תיערך לכך ותעמוד במשימה". לקט מתכחש כיום להבטחתו המפורשת של קפלן וטוען כי "הסוכנות הבטיחה באותה ישיבה רק לממן את התוכנית". עוד טוען לקט, כי "תחזיות העלייה האלה ניתנו לרבין בידי ראש לשכת הקשר, והסוכנות לא מחויבת להן. ראש לשכת הקשר מסר לרבין בכוונה תחזיות עלייה גבוהות, שאי אפשר לעמוד בהן, כי חשב שבכך יכריע את הסוכנות, שמבחינה תקציבית לא תוכל לעמוד במימון התוכנית".

ראש לשכת הקשר קובע בפסקנות שהוא עומד מאחורי ההערכות שמסר לראש הממשלה. לדבריו, בחבר המדינות יש בכל שנתון 15 אלף צעירים יהודים המתאימים לפרויקט, ואפשר להביא מתוכם שליש לתוכנית נעל"ה 16. "מי שאומר שההערכות שלנו לא נכונות מנסה לסלף את העובדות כדי להגן על עצמו. ההערכה שלנו עומדת בכל קנה מידה מקצועי. מי שטוענים אחרת אינם אנשי מקצוע ואין להם מושג על המתרחש ברוסיה".

את הטענות בדבר אי שיתוף הפעולה בין לשכת הקשר לסוכנות בחבר המדינות מתאר ראש "נתיב" כ"שקר וכזב והשמצה כללית. שיבהירו במה לא היה שיתוף פעולה. שיפרטו מה בדיוק לא עשינו. האם לא מסרנו נתונים, או העלמנו רשימות? שסגן השר גולדמן ייתן דוגמאות מפורשות מה בדיוק לא ביצענו, ואיך פעולותינו פגעו במספר המגויסים לתוכנית או במספר הנבחנים". ראש הלשכה אף מוכן לשים את ראשו כערובה לאמינות ההערכות של אנשיו: "כל עוד אני גורם ההערכה המוסמך של המדינה – אני מטיל את כל יהבי המקצועי על ההערכות שמסרתי: זה הנתון. אם ראש הממשלה יחליט שאני לא גורם ההערכה המוסמך עליו, אסיק את המסקנות".

תצלום: דב פיינר
נערי נעלה 16 בימקה ישראלי. בכירים לשעבר בפרויקט טוענים, שהתמהיל החינוכי במוסדות עליית הנוער – של צעירים עולים מאתיופיה וילדי ישראל השלישית – אינו מתאים לנוער מובחר מחבר המדינות

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

הציבור יזעם, רבין נערך למגננה

שנת 1995, המתחילה היום, תהיה שנה טובה בתחום הכלכלי. כל האינדיקטורים מצביעים על כך. כך אמר שר האוצר בייגה שוחט לראש הממשלה יצחק רבין. וכך גם סיפרו לרבין כמה מאנשי המשק, בהם כאלה העומדים בראש קונצרנים גדולים. רבין נמצא בקשרים הדוקים למדי עם נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, עם מנכ"ל קונצרן כור בני גאון ועם אחרים.

אבל הבעיה היא, וגם זאת למד רבין בשנה שחלפה, שהמשך הצמיחה במשק לא ישפר בהכרח את מצבה של מפלגת העבודה בציבור. רבין כבר נערך למגננה מפני התפרצות הזעם הצפויה של הציבור, כשיתברר לו כמה הוא משלם בעד הפעלתו של חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

מן ההפעלה של חוק ביטוח בריאות ייפגעו בעיקר השכירים הנמנים עם מעמד הביניים. הם ישלמו דמי ביטוח בריאות חודשיים גבוהים יותר – לעתים במאות שקלים – מאלה שנהגו לשלם לפני המהפכה במערכת הבריאות. השכירים האלה, אנשי מעמד הביניים, היו מאז ומעולם מאגר הקולות המוצק והבטוח של מפלגת העבודה. אם להוצאה העקיפה על בריאות מדי חודש בחודשו לא יתלווה שיפור ניכר בשירותי הבריאות – הממשלה עלולה להיקלע לצרה של ממש. "בזמן שחיים רמון, שבגללו כל זה בא לעולם, נטש את הממשלה, כל ההוצאה הנוספת על בריאות נופלת על הממשלה", העיד בסוף השבוע אחד מראשי המפלגה.

זה גם יהיה המבחן הגדול הראשון של שר הבריאות, הד"ר אפרים סנה. גם הסיכוי שלו. הידרדרות ברמת שירותי הבריאות, בעקבות הפעלת החוק, עלולה להיות המסמר האחרון בארון המתים של מפלגת העבודה. אבל אם יצליח סנה לחולל את הנס ולשקם בשנתיים הקרובות, כנגד כל הסיכויים, את שירותי הבריאות, יבטיח לעצמו מקום נכבד בהנהגת המפלגה ובסיכויים לממשלה הבאה.

"רבין יתמודד ב–96"

רוב חברי הכנסת של מפלגת העבודה מאמינים שיצחק רבין יתמודד על ראשות הממשלה גם ב–1996, אומרת ח"כ דליה איציק. אין זו רק הערכה, כי אם מסקנה שהסיקה איציק משיחות עם רוב חברי הסיעה.

ביום שני שעבר התקיימה ביוזמתה של איציק פגישה עם שר החוץ שמעון פרס, שנועדה לדון בתחושת ההתפוררות וההתפרקות במפלגה. בפגישה, שהתקיימה במשרד החוץ, השתתפו 13 חברי כנסת, רובם מזוהים עם מחנה פרס. היו שם סגן שר החוץ הד"ר יוסי ביילין, המועמד לראשות הסוכנות אברהם בורג, אורי אור, יו"ר הסיעה אלי דיין, יוסי אלרוי, שלמה בוחבוט, יוסי כץ, יעל דיין ומאשה לובלסקי. "אם יצחק רבין לא יהיה מועמד לראשות הממשלה, גם אתה, שמעון, לא תהיה מועמד" – קבעה איציק – "ואם כולכם לא תעמדו בראש הנהגת המפלגה, גם אנחנו לא נהיה". אכן, איציק ביטאה הלך רוח של ייאוש. "בקצב שאתם תיחלשו, כל המפלגה תיחלש", המליצה, "אין אפשרות לעשות היום הפרדה ביניכם".

לדליה איציק היו שתי בקשות משר החוץ. האחת, שיתגייס לפעילות מפלגתית. על כך השיב לה פרס כי אינו דוחף לפעילות: "אני לא רוצה שיתפרש שאני חותר" (תחת רבין, א"ב).

עוד ביקשה איציק מפרס, שייתן לפעולה להחזרתו של חיים רמון למפלגה. "אני מציעה לקרוא לו לשוב, לא מתוך דאגה לרבין, והוא יסתדר בכל מקרה, אלא מתוך דאגה למפלגה". איציק העריכה בפגישה כי רמון עשוי להקים מפלגה כאשר תנ. שר החוץ לא סתר את ההערכות האלה. "ייתכן מאוד", אמר פרס, "שרמון ירוץ בראש מפלגה בבחירות הבאות".

"אילם בראש הסוכנות"

חלק קטן מהפגישה במשרדו של פרס ביום שני הוקדש להתמודדות על ראשות הסוכנות, בין היו"ר בפועל יחיאל לקט לבין יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, אברהם בורג. כל הנוכחים, פרט לח"כ מאשה לובלסקי, תומכים בבורג. "מפלגת העבודה", אמר פרס, "לא תוכל להישיר עיניים לציבור כשהיא חוסמת את הדרך לעתודות המנהיגות שלה".

חלק מהערותיו של פרס בגנות תפקודו של לקט היו עוקצניות במיוחד, והן שמורות אצלו למעמדים מיוחדים. פרס: "לא ייתכן שיו"ר הסוכנות יהיה אילם, שלא יכול להיות בקשר עם קהילות הסטודנטים, התקשורת ובתי הכנסת". אחרי הבהרת אמתנים כאות בבורג אף הוסיף פרס: "אבל רום יקבע את מידת המעורבות שלי בסיוע להתמודדות".

הבעיה מונחת בעצם לפתחו של ראש הממשלה ויו"ר המפלגה, יצחק רבין. הדבר האחרון הדרוש לרבין עכשיו, אחרי המהומה שפרצה בסיעת העבודה בכנסת, הוא פילוג המפלגה במאבק על ראשות הסוכנות. ביום ראשון שעבר שוחח רבין עם לקט, הזוכה לתמיכתו, ואמר לו כי צריך לעשות הכל כדי להימנע ממאבק שיתבסס על מחנות.

רבין סבור כי ניצבת לפניו בעיה נוספת. שני המועמדים, לקט ובורג, אינם מקובלים על מנהיגי היהדות העולמית. רבין חושש ממאבק דמים ביותר במרכז המפלגה, שאף עלול להסתיים בביזיון גדול אם היהודים האמריקאים לא יקבלו את מועמד מפלגת העבודה. פרשה דומה כבר התרחשה בעבר, בשנות ה–80, כאשר הנהגת היהדות העולמית דחתה את עקיבא לוינסקי שנבחר למועמד העבודה.

ייתכן שרבין גם מהרהר בכמה טעויות שנעשו בעת בחירתו של שמחה דיניץ לכהונה, ב–1987. המועמד שמנגד היה אז צעיר אלמוני יחסית, נסים זוילי. אם היו רבין ופרס תומכים אז בזוילי, ההיסטוריה של המפלגה היתה עשויה להיות אחרת. היריבות בין זוילי לבין רמון היתה נמנעת, וזוילי לא היה נבחר למזכ"ל המפלגה, ורמון אולי היה עד היום חבר מפלגת העבודה.

אבל את ההחרפה בהתמודדות בין לקט לבורג יהיה קשה לכבות. לקט שמע מה אמר פרס ביום שני לאנשיו וגם הגיב על כך. לקט: "פרס יודע יפה על הופעותי בדוכני העולם ועל התמיכה בי בכל הקהילות היהודיות באמריקה. מעולם לא פתחתי פה נגדו, נגד המפלגה ומנהיגיה. גם אני יודע לפתוח פה גדול. לא דרכתי על אף אחד, אבל טוב יעשה פרס אם יפשפש בסביבה שלו ויבדוק מה הסובבים אותו אומרים, גם מאחורי גבו, נגדו".

סנה. ההזדמנות שלו

הכוח של אלי דיין

ביום חמישי בערב, בעיצומן של ההצבעות בכנסת על התקציב, התכנסה השמינייה בראשותו של חיים רמון. הדיון הוקדש אמנם להיערכות לקראת ההתמודדות על ראשות הסוכנות, ולשאלה כיצד להבטיח את ניצחונו של בורג. אך כמה מלים הוקדשו גם לסערה שעוררה התנהגותו של יו"ר סיעת העבודה, אלי דיין, בהצבעה על התקציב וחוק ההסדרים. השמינייה החליטה להתנגד לדרישה, שתעלה מדי בסיעה, לפטר את דיין. החבורה גם תקרא לדיין לחזור בו מהתפטרותו.

למרות ההסתייגות של רוב חברי הכנסת של העבודה מהתנהגותו של אלי דיין בעת ההצבעה על התקציב, מרביתם חוששים מהשלכות שיהיו להתפטרותו. גם ברמה הפנים־מפלגתית וגם ברמה הלאומית. היה אפשר לצפות שראש הממשלה ידרוש להפיק לקחים מפרשת ההצבעה על התקציב, אבל לא ברור אם בתנאים הנוכחים רבין מסוגל לסתום את הפירצה שפרץ דיין.

דיין הוא מאנשיו המובהקים של פרס, וקשה להניח כי שר החוץ יתיר לפגוע בו. הבסיס הקואליציוני צר מכדי להדיח חבר סיעה, המשוכנע כי נאבק למען מטרותיו בתום לב, בתחושה שהופקר בידי עמיתיו. גם החלטה אישית של דיין כי הוא מקבל עליו את האחריות למעשיו ומתפטר יכולה לפגוע בפרס ובמפלגה כולה.

יתרה מזאת, מאבקו של אלי דיין למען יום חינוך ארוך יכול לשמש נשק בידי הליכוד נגד העבודה במערכת הבחירות. לא יעזרו אז הטענות שהמניע היה פופוליסטי, שהדרישה לא היתה רצינית, שהממשלה עשתה רבות למען החינוך. העבודה תואשם באפליה עדתית ובהתעלמות מצורכי החינוך של עיירות הפיתוח. מחיר ההתפטרות של דיין עלול להיות כבד מדי. רבין ופרס לא ירצו להסתכן בו.

באמריקה / עקיבא אלדר

יהדות בדרך אלימינציה

בעונת החגים, מערב חג המולד ועד ראש השנה, אפשר לזהות בנקל את בתי היהודים ואת השכונות המרובות עליהם. עצי האשוח המאירים מהחלונות ושלל הנורות הקטנות על ענפי השיחים, העצים והגגות מבליטים את אורות החנוכייה אצל השכנים, בני דת משה וישראל. בחגים כתיקונם אין האמריקאים נוהגים להוציא את פולחניהם הדתיים לרשות הרבים. חג המולד פורץ אל החצרות, המרפסות, הקניונים והרחובות. יש להניח שכך באמת מרגישים בני המיעוט המוסלמי בימים הנוראים בישראל.

אבל היהודים באמריקה, במיוחד הילדים, רוצים להיות כמו כולם, או למצער להרגיש שהלילה הזה שונה מכל הלילות. אחדים מציבים חנוכייה דולקת על אדן החלון, אחרים מסתפקים בפמוטות של ליל שבת. מהדרין תוקעים מגן דוד בצמרתו של עץ אשוח מפואר, מסבירים שכריסמס הוא בעצם חג לאומי, חוץ מזה, אתם יודעים, הילדים לוחצים. בשביל יהודים באים, או אורח לשעה מישראל, הבית העירום ממנצנצים ואורות הנולין הם כמו שתיקת הרדיו ושיממונם של כבישי ירושלים ביום הכיפורים. יהדות בדרך האלימינציה.

מחקר סוציולוגי שנערך באוניברסיטת פרדו שבמישיגן מצא שאפשר לטפס במעלה החברה האמריקאית בלי עץ אשוח ומתנות לכריסמס. בשנת 1930 לא היו היהודים יותר מאחוז אחד מהעלית הכלכלית, הפוליטית והתרבותית, על פי מדד ה"Who's Who" (רשימת בעלי תפקידים משמעותיים, שהוזכרו בכלי התקשורת יותר מפעם אחת). במהדורת 1992 הגיע שיעורם ל–12%, כלומר, פי שישה משיעורו של המיעוט היהודי באוכלוסייה. הקתולים התקדמו מ–4% ל–23% מהמצליחנים האמריקאים. השיפור הניכר במעמדם של היהודים והקתולים מסתתר בצל הצלחתם של הפרוטסטנטים הליברלים (אפיסקופלים, פרסביטריאנים ו"United Church of Christ"). נאמני הכנסייה הזאת מונים 5% מהאוכלוסייה ומאכלסים לא פחות משליש מדפי ה"Who's Who". הבולטים שבהם נמנים עם הכנסייה האפיסקופלית (אחותה של הכנסייה האנגליקנית), המושלת על הקתדרלה של וואשינגטון הבירה ומונה לזכותה 12 נשיאים, לעומת נשיא קתולי יחיד (ג'ון קנדי).

ממצא נוסף שיכול לשמח את לבם של היהודים הוא מקומם השולי של הפונדמנטליסטים הנוצרים (בפטיסטים בפרט ואוונגלים בכלל) בצמרת החברה האמריקאית. אבל הנתונים יפים לשנת 1992, וכמובן, לעידן שקדם לניצחונם הגדול של השמרנים ב–8 בנובמבר 1994. בשנתיים האחרונות גברה בפוליטיקה האמריקאית השפעתם של חסידי התפילות, שונאי השחורים ומתנגדי ההפלות. היא צפויה להעמיק אף יותר בשנים הבאות, ודאי שתורות מהירים שהיא תגיע גם לשורשי האנטישמיות. בינתיים, כל עוד ביל קלינטון בשלטון, אין סיבה לדאגה, וכבר אפשר כמעט לארגן מניין בישיבות הקבינט.

בשבוע שעבר הצטרף לממשלה כשר חקלאות חבר הקונגרס דן גליקמן מקנזס, אחד ממועמדי הנפל של המפלגה הדמוקרטית בבחירות האחרונות. הוא מצטרף לשר האוצר החדש רוברט רובין, לשר העבודה הוותיק רוברט רייך ולנציב הסחר מיקי קנטור. שני החדשים יאזנו את מצבת כוח האדם היהודי, עם פרישתה של די די מאיירס, יהודייה פסיווית, ועם מינויו הקרוב של מרטין אינדיק, יהודי אקטיווי מאוד, לשגריר בישראל.

לבית הלבן הצטרף זה לא כבר היועץ המשפטי, אבנר מקווה, יהודי גאה. כמו סגן היועץ לביטחון לאומי, סנדי (שמואל) ברגר, וכמו רם עמנואל, יועץ פוליטי בכיר ממוצא ישראלי.

ניוט גינגריץ'. מקדמה של 4.5 מיליון דולר

ספרות, פוליטיקה וכסף

שערורייה אופיינית לעונת המלפפונים של החגים – שכר הסופרים של ניוט גינגריץ', מנהיגו של הרוב הרפובליקאי בבית הנבחרים החדש – צריכה לעניין פוליטיקאים־סופרים ישראלים. ארבעה וחצי מיליוני הדולרים ששילשלה הוצאת ספרים בבעלותו של רופרט מרדוק לכיסו של גינגריץ' – אחד האנשים החזקים ביותר באמריקה – סיפקו לידידיו הדמוקרטים ועוררו ביקורת גם בקרב חברי מפלגה ופובליציסטים ימניים. לבד מהבעיה האתית של קבלת טובת הנאה מחברה שבעליה שולט באחת מארבע רשתות הטלוויזיה הלאומיות (פוקס), עוררו יריבים וידידים את השאלה, אם ראוי שפוליטיקאי בתפקיד יעשה הון מההילה שמקנה לו מעמדו הציבורי.

הפרשן השמרן רוברט נובאק הצביע על התופעה הרווחת בין פוליטיקאים, שבבואם לבחור בין עוצמה לכסף הם בוחרים בשניהם. הוא הציע לגינגריץ' לתקן את הטעות המוזרה שעשה, כשקיבל מקדמה בסך ארבעה מיליוני דולרים עם חתימת ההסכם לכתיבת ספר על סדרי ממשל ולעריכת ספר נוסף בנושא דומה. הדרי ג'ים רייט הודח ב–89' בידי הרפורמיסט גינגריץ' מכהונת יו"ר בית הנבחרים משום שחטא ברדיפת בצע. ג'ק קמפ, שר השיכון לשעבר וידיד נאמן, מפציר ביו"ר המיועד לעבור בפיתוי ולהסתפק בהכנסות צנועות יותר מספרי רומנים ארוטיים לכהונה, פרי עטו הפורה.

באמריקה חושבים שעת לפוליטיקה ועת לספרות ולעסקים. עובדה, אפילו גינגריץ' הבורא לא עבר בלי חץ הביקורת: בנגשו "לחבר הרפובליקאי" הוא ביטל בסוף השבוע, כי אף שהעסקה כשרה למהדרין, החליט להסתפק במקדמה של דולר אחד ובהכנסות ממכירת הספרים.

אגב, כמו פוליטיקאי־סופר נודע בישראל, גם גינגריץ' מרבה להתפאר ברשימות קריאה עשירות. מנהיג הרוב החדש הפיץ בין חברי הבית רשימת ביבליוגרפיה מרשימה. בין ששת ספרי החובה שלו בנושאי ממשל, מחשבים ומינהל, ספרו של דה טוקוויל על עריצות הרוב.

מתכון לשיחות חשאיות?

איך מושכים תשומת לב לשיחות שלום בוואשינגטון? אין פשוט מזה: לוקחים שיחות גלויות ומסבים אותן לשיחות חשאיות. חזקה על העיתונות, שזו כבר איבדה עניין בשיחות העקרות שבין נציגי ישראל לסוריה, שלא תרפה מהערוץ המסתורי. הילת המסתורין תעתיק את הדיווחים מהעמודים האחוריים אל הכותרות הראשיות.

בראשית הדרך היתה זו ממשלת הליכוד שהקשתה על הערבים בתביעה לקיים את השיחות לאור היום. לפני כל פגישה עם הסורים ולאחריה מסרו ראשי המשלחת הישראלית הצהרות ארוכות למצלמות ולמיקרופונים. החלטתה של זוטרת המשלחת הסורית להעלים עין מנוכחותם של כתבים ישראלים במסדרונות תורגמה מיד להישג מדיני חשוב.

לימים, אחרי שהתברר שבעצם אין מה להדליף מהערוץ עם סוריה, החליטו אנשי צוות השלום האמריקאי לשנות מתכונת. הוחלט לצמצם את המשלחות ולוותר על ההצהרות לעיתונות. לפני פחות משנה אורגן סבב שיחות זריז כזה בבניין נידח של מחלקת המדינה, כלומר, בלב לבה של וואשינגטון, מול מלון גראנד, מקום משכנם של הפקידים הישראלים. הם בחרו מבנה מיוחד, שחדר המדרגות שלו שקוף לחלוטין, כדי שצלמים מאחורי קום יספיקו לצלם את איתמר רבינוביץ' ומואפק עלאף מבעד לזוגוגית. ראשי המשלחות מילאו פיהם מים, וכעבור יומיים־שלושה התפזרו הצלמים. הדיווחים על פגישות נוספות של נציגי ישראל וסוריה בוואשינגטון נדדו לשולי החדשות עד שנעלמו כליל.

ברוך גולדשטיין הכניס את השיחות עם סוריה לקיפאון, עד שנולד ערוץ השגרירים. במשך חודשים מספר נעזרו בחשאי רבינוביץ' וליד מועלם, בחסותו של דניס רוס. החשאיות לא הביאה לפריצת דרך, לבד מהדיפלומטיה הפומבית של שר החוץ פארוק אשארע. חשיפת הערוץ לא שינתה את המצב.

מאז אוסלו מאוהבים הדיפלומטים הישראלים ברומנטיקה של החשאיות, ואילו הסורים מבקשים לברוח מכל מה שמזכיר להם את נורווגיה. הם, שגינו את ערפאת על שחתם על עסקה מאחורי גבם של אחיו הערבים, לא ידברו בגניבה עם הישראלים. כך קרה שרבינוביץ' לא סיפר אפילו לבכירי השגרירות בוואשינגטון עם מי, מתי, היכן ולמה הוא נפגש. לא נותר להם אלא לפתוח את רדיו מונטה קרלו ולשמוע את הודעת סוכנות הידיעות הסורית על פגישת הרמטכ"לים והשגרירים בוואשינגטון.

קרן משפחת דלל
באדיבות עיריית תל־אביב - יפו
קרן תל-אביב לפיתוח
משרד החוץ
משרד המדע והאמנויות, מנהל התרבות, האגף לתרבות ולאמנות
מפעלי ירושלמי

מרכז סוזן דלל למחול ולתיאטרון
הלהקות הזוכות
תחרות המחול הבינלאומית
12,13,14 בינואר 1995

להקת המחול לאנונימה אימפריאל - ספרד
"Eco de Silenci"
"Los Gestos Camino" (יצירה חדשה)
פרס כוריאוגרפיה, פרס רקדן מצטיין, פרס חביב הקהל

להקת המחול ליסבון - פורטוגל
"Could Hands"
פרס כוריאוגרפיה

להקת המחול הקיבוצית - ישראל
"חצות"
פרס רקדן מצטיין

ה' 12.1.95 21:00 ו' 13.1.95 13:00 שבת 14.1.95 21:00

מופע מיוחד יתקיים ב-15 בינואר אולם אזורי מגידו. להזמנת כרטיסים: 04-9892052 (המופע במגידו לא יכלול את להקת המחול הקבוצית)

הזמנת כרטיסים בטלפון: 03-5105656 מחיר כרטיס 60 ש"ח

DELTA AIR LINES
YOU'LL LOVE THE WAY WE FLY
הארץ
הזכות לשינויים שמורה — דיינרס קלוב.
כלל חברה לביטוח בע"מ
15% למציג מודעה זו

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יש צורך בהסתדרות חדשה

מאת יהודה שערי

המהפך בהסתדרות גרם לרבים הרגשת חוסר אונים ואבדן דרך. גם למנהיגיה החדשים אין עוד תפיסה מגובשת. ננסה לשרטט קווים ליערה של ההסתדרות החדשה, בהנחה שעליה להמשיך ולהיות גורם במאבק הסוציאלי הקיים בכל חברה חופשית.

● על ההסתדרות להשלים עם כך שרק המדינה יכולה לשאת באחריות לביטוח סוציאלי לטווח ארוך, לא רק לביטוח בריאות אלא גם לביטוח פנסיוני.

● מדיניות מקצועית תורמת ולא מחולקת. שנים רבות הרגש היה בחלוקת ההכנסה. בתקופה החדשה, כשהכדאיות הכלכלית קובעת, יש ליצור קשר ישיר בין תפוקה לשכר, ולטפח שיטות שיביאו להגדלת השתתפותו של העובד ביצירת הרווח כדי שיהיה מה לחלק. לכן האיגוד המקצועי צריך לעבור תהליך של דצנטרליזציה תוך הטענה נגד אוטונומיה רבה לכל איגוד, מחשש שזו תביא לאנרכיה.

לדעתי, כל איגוד מקצועי שירגיש שהאחריות מוטלת עליו, ולא רק על ההסתדרות באופן כללי, יבין במרוצת הזמן שמדיניות מקצועית בלתי אחראית תפגע בחבריו; לעומת זה, על המדיניות המקצועית להיות יותר מותאמת ליכולת הכלכלית, כי לא ייתכן דין אחד למפעל מרוויח ומפסיד. יותר על כן, אין לפסול תחום אישיים, כי יש מקום לשלם לכל אחד לפי ערך עבודתו, אך יש לטפח גם שיטות נוספות ליצירת הזדהות בין העובד ובין המפעל וליצור מוטיווציה להעלאת התפוקה, בעיקר על ידי שיתוף ברווחים במגוון של שיטות ודרכים. הרחבת שיטות אלה תוכל, בחלקה, למלא את מקום ההעלאות האוטומטיות הכלליות ותוספת היוקר, כי העלאת שכר שאין לה כיסוי בפריון גורמת לאינפלציה ולאבטלה. האינפלציה היא מס על העניים והאבטלה היא יצירת האי שוויון המשווע ביותר. גם שיטת הקביעות והפיטורין חייבת להשתנות כדי לאפשר גמישות בשוק העבודה, כפי שמתחייב מכללי כלכלת השוק ומהצורך להגביר ניידות ממפעל למפעל, ומטכנולוגיה לטכנולוגיה.

● בנוגע למשק ההסתדרות – אין לשלול באופן עקרוני את עצם קיומו של משק עובדים, בתנאי שהוא יפעל לפי כללי כלכלת השוק ולא ייהנה משום פריווילגיות, יחזק את התחרות, ישרת את הצרכנים, וייתן לעובדיו את ההרגשה שהם שותפים, ובזה יוסיף גוון למשק הפלורליסטי. המשק האדמיניסטרטיבי סובל מבעיית ניגודי אינטרסים עם העובדים ויש לחפש דרכים איך להתגבר על זה על ידי שיתוף ברווחים ובצורות של שותפות.

על ההסתדרות כארגון של העובדים להגן בעיקר על האינטרסים של השכירים. דבר שחשיבותו עולה דווקא בחברה שמשקה פועל לפי כלכלת השוק, המגבירה פערים, ועליה לפעול למען רווחת העובדים גם על ידי שני דברים נוספים:

● טיפוח אפשרויות של ניצול תרבות הפנאי, ולכן יש מקום לפעולה תרבותית וספורטיבית עממית, וכן להקל על חיי משפחת העובד ובעיקר של האשה העובדת (נעמ"ת).

● ללחום בעד קיום מדינת הרווחה, שהיא הקורקטיווה של הקפיטליזם ושל כלכלת השוק (יש האומרים שהצילה את הקפיטליזם על ידי כך שהעניקה לו פנים אנושיות ומנעה זעזועים חברתיים), אם כי יש הכרח שגם פה יחולו שינויים מכיוון שמדינת רווחה העוברת את גבול האפשרויות הכלכליות והמנוצלת לעתים לרעה, מביסה את עצמה. אך ההסתדרות תצטרך לצמצם את תחומי פעילותה גם מסיבה פרוזאית: באין מס אחיד, שנגבה בעיקר בזכות קופת חולים, יירדו הכנסותיה ומספר חבריה.

מעל לכל יש הכרח ברה פולריזציה של ההסתדרות, של משקה, של איגודה המקצועי, ושל המנגנון שלה. זו תהיה בעצם המהפכה הגדולה באופי ההסתדרות ובדרכי פעולתה. ייתכן שזה יחייב שינוי שיטת הבחירות לפי רשימות מפלגתיות.

לפיכך, אל נדבר על סוף ההסתדרות. אלא על קץ תקופה חשובה בחייה. עכשיו אינו יכול להמשיך ולפרנס את ההווה שלה. יש צורך בהסתדרות אחרת.

הכותב היה חבר כנסת, סגן שר, חבר הנהלת ההסתדרות מטעם ל"ע

בימה

המהפך שחל בהסתדרות אינו סופה אלא דווקא התחלה חדשה, המתאימה יותר לתקופתנו

מדע / יבשם עזגד

תיאטרון המבחנה

איור: נעם נדב

עד כמה אנושי הוא המדע האנושי? החיים בצל מאזן האימה שבין השותפים למחקר

דמויות מומחות אינן אמורות לקום ולהגיש פרק נוסף במחזה כתוב. אבל זה, פחות או יותר, מה שעשתה בשבוע האחרון (שלא בטובתה) תרזה אימנישיקרי, ביולוגית מולקולרית שקורותיה בשנים האחרונות שימשו בסיס למחזה שכתב הפרופ' רוברט מרטין, מיקרוביולוג מהמכון האמריקאי הלאומי לבריאות, NIH. מחזהו של מרטין, שהועלה באחרונה בוואשינגטון ובאוניברסיטת ייל, מציג את הפן האנושי, רווי היצרים והמתחים בחייהם של המדענים. המסר העולה ממנו אומר שההבדל בין מדענים לאנשים מהשורה קטן בהרבה מהדמיון שביניהם.

תרזה אימנישיקרי עמדה במרכז פרשה של חשד לזיופי ממצאים מדעיים שטלטלה את הממסד המדעי האמריקאי ויחד אתו את העולם המדעי כולו. השבוע חזרה הפרשה והיכתה הדים נוספים, כאשר ועדת חקירה של המחלקה לענייני הגינות מדעית של ה-NIH פירסמה את ממצאיה, שלפיהם אימנישיקרי אחראית ל-19 מקרים של התנהגות מדעית בלתי הולמת. מספר זה עושה אותה לשיאנית עולמית בתחום הלא מכובד הזה. אימנישיקרי כבר הודיעה שתערער על קביעת הוועדה, דבר שמבטיח שפרק הסיום בדרמה האמיתית עדיין לא נכתב.

תשומת הלב הרבה שהפרשה ריכזה כבר משלביה הראשונים, נבעה אולי מהעובדה שהמחקר שבו התבצעו הזיופים נעשה בשיתוף פעולה עם הפרופ' דייוויד בולטימור, זוכה פרס נובל לפיסיולוגיה ולרפואה לשנת 1975. בולטימור כיהן באותה עת כמנהל מכון ויייטהד היוקרתי שליד המכון לטכנולוגיה של מסצ'וסטס, MIT. הקריירה רצופת ההצלחות שלו נפגעה קשות מהפרשה, והניסיונות להצילה יצרו דרמה אנושית חזקה ומעוררת מחלוקת.

בולטימור ואימנישיקרי ביקשו לחקור שינויי התבטאות של גנים לאימונוגלובולינים בעכברים טרנסגניים. אימונוגלובולין הוא שם כולל לנוגדנים שהגוף מייצר במטרה לבלום ולנטרל גופים זרים (למשל, נגיפים וחיידקים) שחודרים לגוף. יכולת הבלימה של הנוגדנים מבוססת על התאמה מבנית בין חלקים מסוימים שלהם לבין מבנים מסוימים על הגוף הפולש. ההתאמה המבנית הזאת (המזכירה התאמה שבין שקע לתקע) מאפשרת לנוגדן להיצמד לגוף הפולש, דבר שמשנה את צורתו החיצונית ועשוי לפיכך לגרום לנטרולו.

מבנה האימונוגלובולין, שהוא המפתח ליכולת הפעולה שלו כנגד פולשים זרים לגוף, תלוי במטען הגנטי של בעל החיים שמייצר אותו ובמבנה הפולש שנגדו פועלת המערכת החיסונית. בולטימור ואימנישיקרי ביקשו לברר אם גן שמקודד אימונוגלובולין מסוים בעכבר מזן אחד יתבטא ויפעל גם בעכבר מזן אחר. התבטאות כזאת משמעותה העברת תכונות חיסוניות בין עכברים מזנים שונים. במלים אחרות, המחקר נועד לבחון אם אפשר, עקרונית, לחסן בעלי חיים באמצעות הנדסה גנטית.

בשנת 1986 פירסמו השניים את תוצאות מחקרם המשותף בכתב העת המדעי CELL. בדו"ח המחקר הם קובעים שמבנה חלק מהנוגדנים שנוצרו בעכברים הטרנסגניים הוכתב על ידי הגן המושתל.

הבעיות החלו כאשר תלמידת המחקר, מרגוט אוטול, שעבדה במעבדתה של אימנישיקרי, התחילה לשאול שאלות. היא עיינה במחברת המעבדה ומצאה שאין התאמה בין המחברת לדו"ח המחקר שפורסם. היא ניסתה לברר את העניין, אך עובדי המעבדה התחמקו ממנה. היא התעקשה, ניגשה למנהל המחלקה, וזה מינה ועדה שבדקה ומצאה שאכן חלו טעויות בניסוי ובדיווח עליו. אלא שהמסקנות הצעד ולא ננקטה בעקבותיהן שום פעולה.

אוטול גילתה עקשנות והגישה את ממצאיה להנהלת ה-MIT, שהעבירה אותם לעיונו של בולטימור. בשלב זה הודה בולטימור שאכן חלו אי דיוקים במחקר, אבל בה בעת טען ש"הטעויות האלה אינן חשובות, הן אינן משנות את הממצא העיקרי של המחקר, ולכן אין טעם לפרסמן ברבים". זמן קצר לאחר מכן פוטרה אוטול מתפקידה וצילמה בחשאי את מחברת המעבדה של אימנישיקרי. אוטול הגיבה בהעברת העתק המחברת למחלקה לענייני הגינות מדעית של ה-NIH. כתוצאה מכך הוקמה ועדה לחקירת הפרשה. בינתיים נאלצה אוטול להסתפק בעבודה כטלפנית (איש לא היה מוכן להתחבר בהעסקתה במעבדת מחקר).

בינואר 1989 סיכמה הוועדה את דיוניה והגיעה למסקנה כי "לא נמצאו ראיות למניפולציה בלתי הולמת בנתונים או בתוצאה במחקרים של אימנישיקרי ובולטימור". בשלב זה, בעקבות לחץ תקשורתי, הוקמה ועדת חקירה מטעם הקונגרס בראשותו של חבר הקונגרס ג'ון דינגל. באחת מהעדויות לפני הוועדה, טען סטיוון ג'יי גולד מהרווארד ש"לנוכח יחסם של השלטונות והתקשורת למדענים, אפשר להניח שגליליאו היה מתקשה כיום לבצע מחקרים מדעיים בארה"ב".

דינגל הקשיב בנימוס, לא נבהל מהשוואתו לחוקרי האינקוויזיציה, והזמין את השירותים החשאיים לבדוק את מסמכי המעבדה. עוד שנתיים חלפו עד שמומחי הבולשת קבעו שמחברת המעבדה זויפה. הנייר שעליו הודפסו תוצאות הספירה הרדיואקטיווית (זיהוי הנוגדנים התבסס על סימונם ביוד רדיואקטיווי) שייך בוודאות לניסויים אחרים שבוצעו שלוש שנים לפני הניסוי השנוי במחלוקת.

בשלב זה נשבר בולטימור וביקש לבטל כליל את דו"ח המחקר הנושא את שמו. אבל הנסיגה המאוחרת לא ביטלה את הנזק הבלתי הפיך שנגרם לקריירה שלו וליכולתו לגייס תקציבי מחקר ממקורות ממשלתיים וציבוריים. העובדה שהוכח כי הוא עצמו לא נטל חלק פעיל בתרמית, וכי נכשל רק במתן גיבוי גורף מדי לשותפתו, לא הועילה לו ומעמדו בקהילה המדעית נחלש במידה משמעותית. עובדה זו מנעה ממנו תפקידי ניהול שונים, אך לא הפריעה לו להמשיך במחקריו שבהם השיג בשנים האחרונות הישגים חשובים.

כך או כך, אימנישיקרי נותרה לבדה בשדה המערכה. המחלקה לענייני יושר מדעי מינתה ועדת חקירה חדשה, שממצאיה, שנמסרו לפרסום לפני ימים אחדים תולים בה את האחריות ל-19 מקרי זיוף ומרמה. דו"ח הוועדה, שנמשך על פני יותר מ-300 עמודים, קובע שללא הזיופים לא יכולה אימנישיקרי להציג ממצאים בעלי משמעות.

אם ערעורה של אימנישיקרי על הממצאים האלה לא יתקבל, היא לא תוכל לקבל מענקי מחקר ממקורות ממשלתיים בארה"ב בעשר השנים הקרובות (עונש שמשמעותו חיסול הקריירה שלה).

לכאורה, אפשר היה לצפות שפסיקת הוועדה תעביר את הפרשה לתחום העבר, אלא שלמעשה, הוועדה שהצטמצמה בחקר העובדות, לא נגעה כלל בשאלות המרכזיות שהסעירו את הציבור ואת הקהילה המדעית: מה דחף את אימנישיקרי לבצע את הזיופים? מדוע העניק לה דייוויד בולטימור גיבוי גורף כל כך? האם קיים מכנה משותף בין הפרשה הזאת לפרשות נוספות שבהן הואשמו מדענים בזיופים, ואפילו בגניבה של חומרים ורעיונות?

כדי לנסות לענות על השאלות האלה יש להכיר את אורח החיים שמנהלים מדענים במעבדות המחקר. "אנשים רואים את החלוקים הלבנים, את תקציבי העתק, את טקסי הענקת הפרסים", אומר הפרופ' רוברט מרטין מה-NIH, "הם נוטים לשכוח שהרבה לפני כל אלה המעבדות מאוכלסות בבני אדם שמנהלים אורח חיים אנושי. חשבתי לעצמי שאי אפשר להביא אנשים רבים לסיור במעבדות המחקר, ובעצם, גם סיור כזה לא ימחיש להם את אורח החיים האמיתי במעבדות. כך הגעתי לרעיון שהדרך הטובה ביותר להציג את העולם המדעי לפני הציבור היא דרך התיאטרון. נעשה הצגה שתציג את המציאות שלנו". התיאטרון, לפי התפיסה הזאת, עשוי להציע תשובות לשאלות הגדולות באמת, אותן שאלות ששום ועדת חקירה לא מנסה להתמודד אתן.

פרשת בולטימור ואימנישיקרי משמשת רק סיפור מסגרת למחזהו של מרטין. לתוכו הוא משלב ניסיון אישי ודמיון כאחד. קריאה פומבית ראשונה של המחזה התקיימה בתיאטרון "אלכסנדריה" בוואשינגטון לפני קהל שמחציתו מדענים ומחציתו אנשים "רגילים". "חלק מהצופים נדהמו מדרך ההצגה של המדענים במחזה", אומר מרטין, "מדענים אחרים העירו ששום טובה לא תצמח מהחשיפה הזאת, ונציגי התקשורת התקשו לקבל את הטענה המשתמעת שלהם להצגת ממצאים ברורים ופשוטים דוגמת 'תרופת פלא לסרטן' היא אחד מהגורמים שעלולים להדיח מדענים מדרך הישר". תיאורו של מרטין את מערכת יחסי הגומלין שבין עיתונאים ומדענים, שואבים מידע אישי: רעייתו, ג'ודית, היא עיתונאית ב"וואשינגטון פוסט", ו"רבים מחברי הטובים ביותר, הם עיתונאים", הוא אומר.

לאחר הקריאה הראשונה הציגה הלהקה שלושה שבועות בוואשינגטון ושבועיים באוניברסיטת ייל. קטע מקוצר של המחזה הוצג גם בכינוס האגודה המיקרוביולוגית בישראל.

בין התבלינים שהוסיף מרטין לתבשיל הבימתי שלו בולטים אהבה, מין, אפליה גזעית, כסף, ושאיפה לפרסום ולתהילה. הסקרנות המדעית כשלעצמה מונחת כאן כמובנת מאליה כמעין גורם שבלעדיו לא היו גיבורי הדרמה מגיעים למעבדות. אבל משהגיעו לשם, הסקרנות נבלעת ומוסתרת מאחורי תכונות אנושיות חזקות ממנה בהרבה. אדם חייב להיות מדען כדי לעסוק במחקר, אבל מדען שמבצע מחקר, חושב ומרגיש ומתנהג כאדם. אחת העובדות הבולטות במחזה הן הדינמיקה המתמדת של מאזן האימה בין השותפים למחקר, תלמידי המחקר ואפילו מזכירות המחלקה. שום דבר לא קבוע, שום דבר לא מובטח, בריתות נכרתות ומופרות, תחושות משועבדות למחשבות רציונליות וחוזרות ופורצות אל פני השטח. הכל תלוי ברשת האינטרסים המשתנים.

באופן פרדוקסלי, עולה מהמחזה שהדרך הכמעט יחידה שבה יכולים מדענים לשרוד בקלחת המתמדת, היא אותה הדרך שבה מצפים שילכו בה גם במה שקשור לתכנון ולביצוע מחקרים מדעיים. במלים אחרות, אם יש משהו שיכול להבטיח שמדען ימשיך להתקדם בנתיב הנכון, ללא סטיות, הרי זו נכונותו (חובתו) להטיל ספק בכל.

הפרופ' רוברט מרטין. מין, כסף והבלים מבעד למיקרוסקופ

של מי העובר

לפני כשנה רעשה התקשורת העולמית כאשר שני מדענים מאוניברסיטת ג'ורג' ואשינגטון הודיעו כי הצליחו לשכפל עוברים אנושיים, כלומר, ליצור מעובר אחד עוברים אחדים, זהים מבחינה גנטית. הטכניקה שבה השתמשו החוקרים, רוברט סטילמן וג'רי הול, משמשת זה כבר בהפריה חוץ גופית של בעלי חיים שונים בענפי החקלאות. החידוש נבע, לפיכך, בעיקר מהעובדה שהפעם היה מדובר בעוברי אדם, דבר שעורר הדרות ודמויות והזכיר יצירות ספרותיות וקולנועיות שונות (דוגמת "הנערים מברזיל"). ומעל לכל אלה ריחפה, כמובן, השאלה האתית העיקרית: האם יש להרשות שכפול גנטי של בני אדם?

סטילמן והול הודיעו שהניסוי שביצעו אושר מלכתחילה על ידי ועדת המחקר של האוניברסיטה וכן על ידי ועדת האתיקה שלה. השבוע התברר שהשנים לא דייקו: האישורים אמנם ניתנו להם, אלא שבאותו זמן הניסוי כבר בוצע והושלם. כלומר, האישורים ניתנו – שלא בידיעת חברי הוועדות למחקר ולאתיקה – בדיעבד. יותר מזה: האישורים הותנו בקבלת הסכמה מראש, ובכתב, של תורמי התאים שהשתתפו בניסוי. הדרישה הזאת נובעת מאחד מכללי האתיקה של האגודה האמריקאית לחקר הפוריות. הבעיה היא שבאותו זמן (לאחר שהניסוי כבר בוצע) אי אפשר היה לקבל את הסכמתם של תורמי התאים, מכיוון שהחוקרים השתמשו בתאים שנתרמו על ידי תורמים אנונימיים.

המחקר הוצג לראשונה בכינוס האגודה האמריקאית לחקר הפוריות, שהתקיים במונטריאול, קנדה. סטילמן והול תיארו לפני עמיתיהם בכינוס כיצד פירקו 17 קדם-עוברים בשלב שבו כל אחד מהם הכיל 2–8 תאים בלבד. לאחר מכן, גרמו לכל קבוצת תאים להתחלק, כאילו היתה עובר עצמאי ושלם. בתנאים רגילים, ייתכן שההתחלקות הזאת אכן היתה נמשכת ומגיעה לכלל התפתחות רגילה של עוברים – שבמקרה זה היו תאומים גנטיים זהים. אבל למעשה, החוקרים השתמשו בעוברים שנוצרו בתהליך הפריה פגום, שבו מספר תאי זרע הפרו ביצית אחת. כתוצאה מכך, כל אחד מתאי הקדם-עובר שנוצר בהפריה הכיל יותר מדי חומר גנטי, דבר שחרץ את גורלו למוות כבר בשלבי התפתחות ראשונים. ואמנם, לאחר שהופרדו המשיכו תאי העוברים להתחלק רק עוד שלוש פעמים – ולאחר מכן מתו.

הפרסום הרב שלו זכה הניסוי עורר אי נחת מסוימת בוועדת המחקר של האוניברסיטה, והיא החלה לחקור את הליכי האישור של הניסוי. בחקירה זו התברר כי סטילמן והול הגישו את בקשתם לאישור הניסוי לאחר שזה כבר בוצע והושלם. כן התברר שהם לא קיבלו את הסכמת תורמי התאים.

נשיא אוניברסיטת ואשינגטון, סטיוון ג'ואל טרכטנברג, הורה לשניים שלא להשתמש בעבודותיהם הבאות בנתונים שמקורם בניסוי שבוצע בעבירה. האוניברסיטה גם הודיעה כי תטיל פיקוח הדוק על עבודותיו של סטילמן בשנתיים הקרובות. ג'רי הול עזב בימים אלה את אוניברסיטת ואשינגטון.

קברים חצובים בסלע

ארכיאולוגיה

מאיר בן דב

סקרים בעמק פטרה הביאו למניית כ-1,000 מונומנטים חצובים בסלע. לא בכדי נמנה המקום עם המופלאים שבאתרי העולם

שטחו של גוש הסלע האדום שבלבו מצויה פטרה הוא כ-13 קמ"ר וגובהו מעל פני הים נע בין 900 מטר ל-1,300 מטר. הוא מוקף בהריות ובגאיות, המכונים אותו מהצר אותו ואדי מוסה. במזרח מצויה עיירה בדווית הנושאת אף היא שם זה, וממנה מתחבר הנחל בכיוון מערב וצפון מערב. אל הנחל המרכזי יורדים ערוצים מכל הכיוונים, והרחוק נראה האזור כמעשה תורה. במקום שבו הנחל מתרחב ויוצר מעין בקעה קטנה מצויים שרידי הבנייה הראשונה פטרה, שעיקרם מאו השלטון הרומי הביזאנטי (מאות 6-1 לסה"נ).

כמעט ק"מ אחד מהעיירה ואדי מוסה עובר הנחל בתוואי רחב ידיים, כשצדו הדרומי-מזרחי מעבר בכרמי זיתים ובצמחי בר, ואילו בתחתית המרדון, סמוך לקו זרימת המים משני צדי הנחל, חצובים בסלע קברים והם קבר האובליסקים וקבר הנחשים. לפתע מתחבר הנחל בסלע ויוצר נקרה צרה ועמוקה, הידועה בשמה הערבי "סיק", שפירושה נקירה צרה. זהו המעבר הראשי לעבר פטרה. כאן עמד פעם שער עתיק – "באב אסיק", כלומר שער הנקרה.

בסיק אפשר להבחין בשרידי הריצוף של הרחוב הרומי שעבר בו, וכן בשרידי אמות מים לשני צדיו. האמה הנמוכה משמאל והאמה המוצבעת מימין. במוצא הסיק, ובמקום שבו הוא נעשה צר וגבוה, רוחבו שם כ-2,5 מ' וגובהו כמה מאות מטרים, מופיע המונומנט המהודר של פטרה, זה המוכר בשם האגדי אוצר פרעה, או חזנת פרעון בערבית. זהו מבנה קבר שלם ומרשים במיוחד: תיארנו אותו בפרטים באחת הרשימות הקודמות במדור זה.

בהמשך הנחל, מצד ימין ומצד שמאל, מופיעים קברים חצובים בסלע. מרשימה במיוחד היא חזית הקברים המוכרים בשם קברי המלכות, שבהמשכה נמצא התיאטרון החצוב בסלע האדום של פטרה. מול התיאטרון וצפונה לו מורדר הסלע האדום וכו נחצבו כמה מן המפוארים בקברי פטרה, שיש המייחסים אותם, בשל מבריהם והמאמץ האמנותי שהושקע בהם, לקברי מלכי הנבטים. בין אלה יש למנות את קבר "האורנה", ששמו בא לו מתבנית כד אפר שנוצב בראשו. בערבית מכנים אותו קבר הכדה, דהיינו הכד.

לשם יצירת משטח בחזיתו נבנו במקום קמרונות אבן אחד על גבי רעהו, וכך נקל להוותו מרחוק. ראוי ורצוי לטפס במדרגות המוליכות אל הקבר הזה, שבתקופה הביזאנטית – במאות 6-5 לסה"נ – הוסב לכנסייה. בצדו של הקבר יש חנות למזכרות. אך עיקר תפארתו של הקבר בתקרתו; באולם שמידותיו כ-17x19 מ' וגובהו יותר מ-12 מ', וכל כולו חצוב בסלע הצבעוני, מתגלת תקרה עשויה כשטיח מודרני בשלל צבעי ארגם, ורוד, כחול, אפור ושחור ובדגמי גלים. זהו מחזה שקשה להיפרד ממנו.

משמאל לקבר האורנה נמצא הקבר הקורינתי, שם שניתן לקבר הזה על ידי חוקרים בראשית המאה ה-19, בשל הכותרות שבראשי עמודיו החצובים, שהזכירו להם את צורת הכותרת הקורינתית, אף שאינה כזו.

צפונה לקבר הזה נמצא קבר הארמון, שרוחבו כמעט 50 מ' וגובהו כ-45 מ', ושמו דבק בו בשל חזיתו המזכירה ארמון. ועוד בסביבה זו קבר המשי שנודע בשם הזה בשל שלל צבעי אבן החול הצבעית שבתוכה נחצב ועוצבה חזיתו.

בלב הבקעה באזור זה מצויים שרידי הבנייה של פטרה והם הרחוב בעל הקולונדות – מעין הקרדו המרכזי של פטרה, המוליך אל המקדש. שער ניצחון, שווקים, מזרקת העיר – נימפאון – המקדש המוכר בשם ארמון הבערה, או קאסר אל-בינת, מטול נמצא מוזיאון פטרה, ובאזור פזורות במה מסעדות.

מעבר למוזיאון עולה נחל קטן וצר לעבר צפון, לאחר כמה מאות מטרים של צעדה בנחל מתחיל השביל לעלות במתלול הנחל. בין ועל סלעים אדומים נחצבו בעבר למעלה מ-800 מדרגות שתוקנו באחרונה בידי מחלקת העתיקות הירדנית. כמעט 1,5 ק"מ מתפתל שביל המדרגות בין צוקי אדירי נוף, ובסופו הוא מגיע לרמה שגובהה יותר מ-1,000 מ' מעל פני הים, ובחזית הצפונית של צוקי הסלעים חצוב מבנה קבר, השני ביופיו ובשלמותו מבין אתרי פטרה.

המבנה, המוכר בשם העממי "המנזר", נותר בשלמותו. גובהו כ-50 מטרים, כמבנה בן 16 קומות, ורוחב חזיתו כ-46 מטרים. הוא בנוי משתי מערכות. במערכת התחתונה חזית ובה שמונה חצאי עמודים עגולים ואומנות מרובעות שבראשיהן כותרות. תבנית המערך העליון עשויה כדמות חזית מקדש שנקטמה במרכזה. בלב הגמלון שלה נוצב תולוס, כלומר מבנה עגול, שכתר מעטר את ראשו, ועליו כן אבן מעוצב ובראשו אורנה – תבנית כד אבן המסמלת אבטת אפר המת.

סקרים בעמק פטרה, בוואדי מוסה ובערוצי הסביבה, הביאו למניית כ-1,000 מונומנטים חצובים, שעיקרם קברים חצובים בסלע. גם תופעת בית הקברות של פטרה היא ייחודית במינה, ולא בכדי זכה המקום להימנות עם המופלאים שבאתרי העולם.

פרס מרקוני יוענק ליעקב זיו

פרס מרקוני לשנת 1995 יוענק לפרופ' יעקב זיו מהטכניון. כך החליטה המועצה הבינלאומית של קרן הפרס. פרס מרקוני, הקרוי על שמו של ממציא הרדיו, ג'וליאמו מרקוני (זוכה פרס נובל לפיסיקה לשנת 1909), נועד למדענים שתורמים תרומה משמעותית בקידום טכנולוגיית התקשורת, במדעי המידע או בהנדסת תקשורת. הפרופ' זיו יקבל את הפרס מנשיא איטליה במסגרת החגיגות לרגל מלאת 100 שנה להמצאת הרדיו על ידי מרקוני.

הפרופ' זיו זכה לפני כחודש במדליית האמינג, שהוענקה לו על ידי הארגון העולמי של מהנדסי החשמל והאלקטרוניקה. לפני שנתיים זכה בפרס ישראל להנדסה ולטכנולוגיה. הוא חבר האקדמיה הישראלית למדעים וחבר נלווה באקדמיה להנדסה של ארה"ב. בעבר כיהן כדיקן הפקולטה להנדסת חשמל בטכניון, כמשנה לנשיא הטכניון לעניינים אקדמיים, וכיו"ר הוועדה לתכנון ולתקצוב שבמועצה הישראלית להשכלה גבוהה.

בנימוקי ועדת פרס מרקוני נאמר שהפרופ' זיו תרם תרומה משמעותית להתפתחות תורת המידע התקשורת. תורת המידע עוסקת בעקרונות המתמטיים של המגבלות היסודיות של מערכות תקשורת והעברת נתונים. הפרופ' זיו תרם להבנה של המגבלות האלה בכך שהוכיח משפטי יסוד שמתארים את הקשר שבין סיבוכיות מערכת התקשורת לבין יכולתה להעביר במהימנות מידע – כערוץ תקשורת שיש בו הפרעות (רעש).

ועדת הפרס מציינת גם את עבודתו של הפרופ' זיו בפיתוח אלגוריתם למפל-זיו, שפותח על ידו בשיתוף עם הפרופ' אברהם למפל מהטכניון (אלגוריתם הוא מעין מתכון או נוסחת פעולה מתימטית). פיתוח זה עומד בבסיסן של טכנולוגיות המיושמות במערכות רבות לצורך דחיסת מידע העברתו ועד חיסכון בזמן התקשורת ובנפח הזיכרון הנדרש לאחסון המידע במחשב.

פרס מרקוני נוסד בשנת 1974. בשנת 1977 זכה בו הד"ר ארתור שאולאו (שזכה בשנת 1981 בפרס נובל על חלקו בפיתוח ספקטרוסקופיית הלייזר). זוכים אחרים הם הד"ר ג'ון פירס (מפתח לוויין התקשורת הראשון), והד"ר ארתור סי קלארק, הוגה רעיון לוויין התקשורת, שנודע בעיקר בזכות ספרי המדע הבדיוני שכתב.

76 שנות הארץ / 30–31 בדצמבר, 1 בינואר

1946

צעיר יהודי הולקה

ביום ו' בבוקר הוצא לפועל בבית הכלא המרכזי בירושלים פסק דינו של בית הדין הצבאי שהטיל 18 מלקות (ועוד 18 שנות מאסר) על בנימין קמחין, בן 16, שנמצא אשם בירייה על פקידי בנק עותומן ביפו ובנשיאת נשק חם ביפו בספטמבר 1946.

נחטפו והולקו 4 בריטים

ארבעה בריטים – מייג'ור של הצבא בנתניה, סרג'נט בראשון לציון ושני סרג'נטים בת"א – נחטפו אמש על ידי מחתרת והולקו 18 מלקות כל אחד. המוכים שוחררו אחרי ההלקאה... בהגיעם למקום השכיבו (החוטפים) את המייג'ור על ספסל ואמרו לו שהם אנשי אצ"ל. ההלקאה באה כתגובה על פסק דין של בית משפט צבאי "בלתי חוקי" שלפיו הולקה איש אצ"ל.

גינוי להלקאת הבריטים

דובר הסוכנות היהודית גינה נמרצות את הלקאתם של קצין בריטי וסרג'נטים בארץ ישראל על ידי טירוריסטים יהודיים...

לקיסרות הבריטית לא ייגרם נזק על ידי הארגון הצבאי הלאומי – אמר הדובר – אבל עתיד העם היהודי עלול להיפגע ביותר...החיילים הבריטיים הם מכשיר הכוחות המשמשים של אומתם. הטירוריסטים היהודיים פוגעים משמעת האומה שלהם...הסוכנות היהודית מתנגדת לעונש המלקות, אבל אין להשפיע על עניין כזה במעשי אלמות.

1947

17 ערבים נהרגו בפיצוץ

17 ערבים ו-2 שוטרים בריטים נהרגו וקרוב ל-60 ערבים נפצעו בהתפוצצות פצצה שהוטלה אתמול בשעת הצהריים בכבר הסמוכה לשער שכם בירושלים.

הפצצה הוטלה ממכונית טאכסי ב-12.40 ונמסר כי אנשי אצ"ל ביצעו את ההתקפה.

39 נרצחו בבתי הזיקוק

39 יהודים נהרגו והחמישים נפצעו בטבח המוני שערכו פועלי בתי הזיקוק הערבים בחבריהם לעבודה היהודים אתמול לפני הצהריים אחרי התפוצצות שתי פצצות בכביש היפתעה ליד המפעל. באותה התפוצצות נהרגו שישה ערבים ונפצעו 49.

כל הקרבנות היהודים נרצחו בנשק קר ובאכזריות איומה. שום הגנה של כוחות הבטחון של הנהלת המפעל, המונה כמה מאות איש, לא ניתנה.

בהודעת ההגנה מאמש...נאמר: פעולות הפורעים כלפי העובדים הערבים בבתי הזיקוק בחיפה היא מעשה חסר אחריות...

דמי אחינו שנרצחו – ייפקדו.

1970

הגיעו ספינות שארבור

חמש הספינות משארבור – שהפכו בימים האחרונים מוקד להתעניינות עולמית – הגיעו אמש לחיפה בתום מסע קשה.

כל הציטוטים נלקחו מגיליונות "הארץ" בתאריך המצוין והובאו כלשונם בעת הפרסום

עורך: אוריאל רייכנלד

הבימה | הקאמרי של תל אביב | חיפה | תיאטרון באר שבע | בית ליסין | האופרה הישראלית-ת"א

גלריה

התעמלות בוקר

1. "אביו של גולדמן מת באחד באפריל, ואילו גולדמן התאבד ב..." מתי?
2. ובאיזה יום בנו מ"יו 2" מבטיח: "אני אהיה אתך שוב"?

(התשובות בעמ' ב7)

כל דקת און־ליין היא דקת טלוויזיה מבוזבזת, ולהיפך

אמריקה כבר לא צריכה לחכות להפסקת הקפה במשרד כדי לדון בשאלה מי ירה בג'יי־אר. כיום יכולים המכורים להירשם לשירות תקשורת־מחשבים שיספק להם שיחות משרד בלי שיצטרכו לחכות לבוקר, בלי ללכת למשרד ובלי להוציא מלה מהפה. וגם השחקנים משתתפים

מאת ג'יימס בארון
ניו יורק טיימס

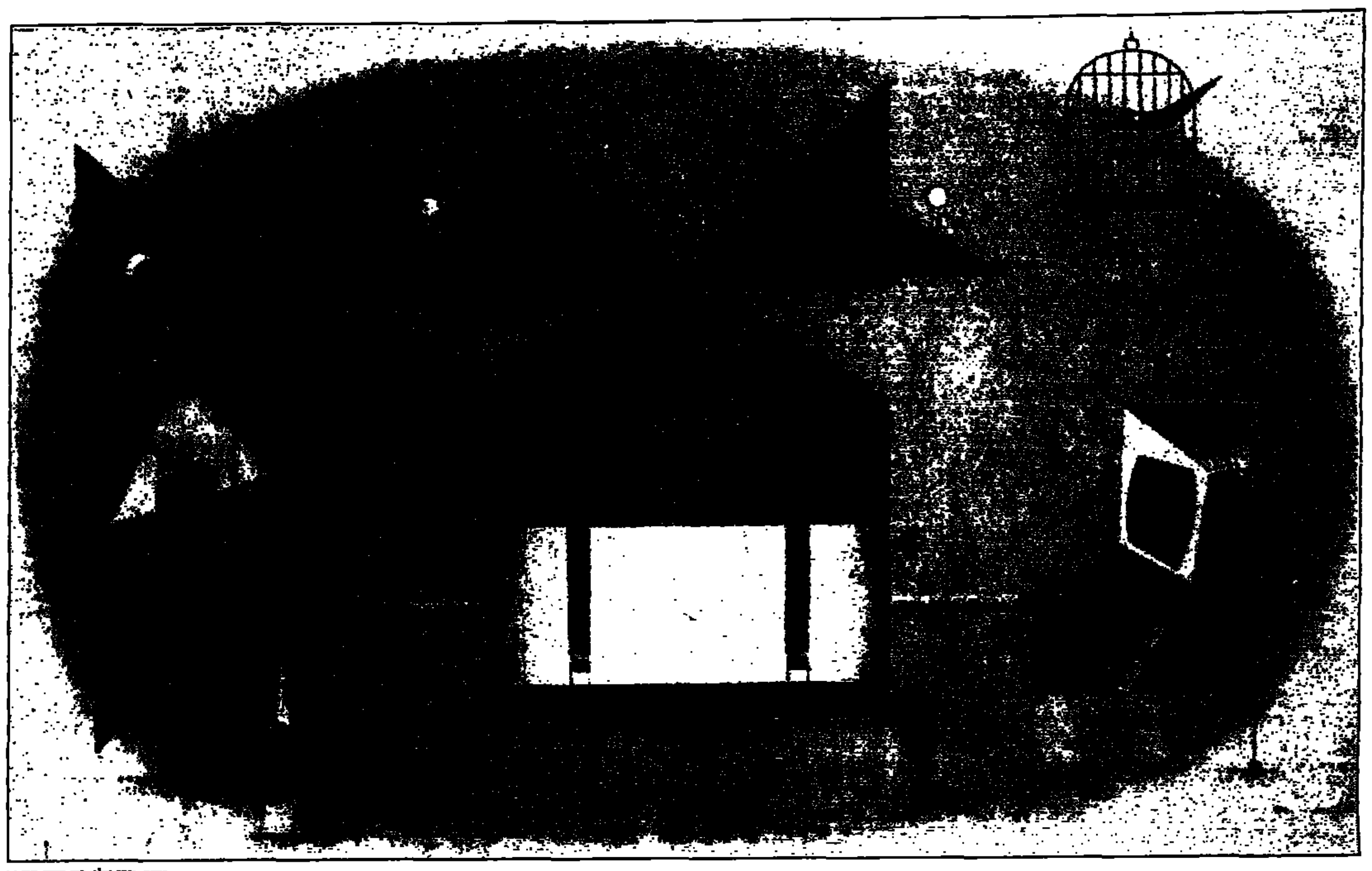
איור: טרי אלן, ניו יורק טיימס

כריסטופר פסקו, בחור בן 24 ממרי־לנד, צופה בתוכנית הטלוויזיה האהובה עליו, "The X Files", התשובה של העידן החדש ושל רשת הטלוויזיה האמריקאית פוקס ל"אזור הדמדומים". מיד עם תחילת הפרסומת הוא מתגלגל בהינף כורסה אל המחשב האישי שלו, מחייג לשירות און־ליין ומקליד מסרים למעריצים נוספים של הסדרה שצופים בה באותה עת. בתום ההפסקה לפרסומת הוא סוגר את הלוגון ומתגלגל בחזרה לטלוויזיה.

פסקו הוא דוגמה למכורים־לטלוויזיה מהסוג החדש ביותר. בשעות שבהן אין הוא בוהה במסך הטלוויזיה הוא בוהה במסך המחשב. כשעל אחד המסכים מוקרנות כתוביות הסיום, במסך השני ההצגה רק מתחילה.

אמריקה כבר לא צריכה לחכות להפסקת הקפה במשרד כדי לדון בשאלה מי ירה בג'יי־אר. כיום יכולים אוהדים להירשם לשירות תקשורת־מחשבים שיספק להם שיחות משרד בלי שיצטרכו לחכות לבוקר, בלי ללכת למשרד ובלי להוציא מלה מהפה. "אמריקה און־ליין מאפשרת לנו לקבל את הפידבק מיד", אומר מייק מרקבין, מכותבי "דאקמן", תוכנית אנימציה של רשת יו־אס־איי בשם "ביונים ובאסמה". הוא אומר שהבין שהתוכנית שלו מצליחה כשמישהו פתח קבוצת "דאקמן" ב"יוזנט", קיבוץ של מחשבים וקבוצות מסרים המונה 10 מיליון איש. "איך אפשר להצליח יותר מזה" הוא שואל.

עם התוכנה המתאימה אפשר לא רק לקבל "תוכן נוסף", כפי שנהגו להציע למעריצים בתוכניות תיעודיות בסוף הסרט, אלא גם להעתיק תצלומים של כוכבים או לשחק במשחקי טריוויה במימון המפרסמים. אפשר לצפות בסרטי וידאו און־ליין, אבל צריך לשדר אותם במהירויות שרוב המודמים לא מסוגלים להתמודד אתן, ולכן הם מתקבלים מעוותים.

שורות המחץ של השבוע הבא

התופעה בין שני ערוצי התקשורת משפיעה גם על העורכים עצמם. הטלוויזיה כנושא פופולרי תרמה להתרחבותם של שירותי און־ליין מעבר לקהל הצרכנים הקבוע של מכורי מחשב. תסריטאי טלוויזיה כמו מרקבין יכולים לכוון במדויק את שורות המחץ של השבוע הבא, במיוחד אם התגובות באון־ליין מראות שהשבוע הבדיחות נכשלו. שירותי און־ליין מעניקים לרשתות השידור גם דרך חדשה לקידום תוכניות.

תוכנית בת שעה, כמו פרק של "The X Files", מסוגלת לייצר מאות שעות של תקשורת מחשבים בכל שבוע. "זה נעשה ממכר במידה מסוימת", אומר אלן כהן, סגן נשיא בכיר ברשת אן־בי־סי שעזר לרשת להקים קבוצת שיחה משלה ב"אמריקה און־ליין". "אני מתחבר לאון־ליין בסופי שבוע ופתאום מתברר לי שאני שם כבר שעתיים". הוא שואל את עצמו אם לא צריך להכניס לשירות האון־ליין של אן־בי־סי "שוטר מהבהב קטן שאומר, 'הגיע הזמן לחזור לטלוויזיה'".

כל דקה שבה מתחבר משתמש כמו פסקו לאון־ליין היא דקה שבה יכול היה לצפות בטלוויזיה. אבל רשתות השידור אינן מודאגות שמא גונבים מהן צופים. להיפך. הרשתות נהרות בהמוניהן לשירותי און־ליין, בין השאר משום שמשתמשי המחשב הם בדרך כלל בדיוק האנשים שמנהלי הרשתות חשקו בהם – צעירים יותר ועשירים יותר מהצופה הממוצע.

רשת פוקס רכשה בשנה שעברה שירות און־ליין משלה, "דלפי". לאן־בי־סי שתי תיבות בסייברספייס, אחת ב"אמריקה און־ליין", ואחת ב"ג'יני", בבעלותה של החברה האם של הרשת, ג'נרל אלקטריק. אי־בי־סי חתמה על חוזה עם אמריקה און־ליין בחודש שעבר, וכבר אירגנה "שיחות" בשידור חי, ללא תסריט, עם מפורסמים, החל בפיטר ג'נינגס מהחדשות, אי־בי־סי וכלה בקית ריצ'רדס, גיטריסט האבנים המתגלגלות. לסי־בי־אס יש חוזה אקסקלוסיבי עם שירות האון־ליין הוותיק ביותר, פרודיג'י. אי־בי־סי, סי־ספן וקורט טי־וי מקיימות מרכזיות אלקטרוניות באמריקה און־ליין, וכמותן גם תוכנית המסגרת של הטלוויזיה הציבורית, "סקירת השבוע מוואשינגטון". אפילו שירותי קניות טלוויזיוניים נכנסים למשחק.

פקידים בשירותי און־ליין אומרים שהטלוויזיה היא נושא פופולרי בקרב המנויים, יותר מאשר שערי מניות או מבזקי חדשות. סי־בי־אס, שהצטרפה לפרודיג'י לראשונה באולימפיאדת החורף, הוצפה ב־12 אלף מסרים. "עד אז היינו מדיום חד־כיווני, המשגר תוכניות לאוויר", אומר ג'ורג' שווייצר, סגן נשיא אחראי לשיווק ותקשורת בסי־בי־אס. "בלילה אחד סגרנו את המעגל".

אבל הדיאלוג מציב גם קשיים בפני רשתות התקשורת. "זה לא פשוט כמו חיבור סקססים", אומר ג'ף ג'דווס, ששימש כעורך ראשי של דלפי עד לפני כמה שבועות. "צריך ליצור תכנים לקהל הזה. כרגע כולם מצויים בתהליך למידה. אנחנו לא יודעים מה עובד, וגם הקהל לא יודע. במלים אחרות, אנחנו ממציאים את העסק הזה".

כאילו פתחנו ברז

עד שיבינו בדלפי, בפרודיג'י ובאמריקה און־ליין מה באמת רוצים המשתמשים, ממלאות תחנות הפרסום של הטלוויזיה את מרכזיות און־ליין בחומרי פרומו. לחיצה קלה על העכבר תעלה על המסך תצלומים וקליפים שמשתמשים עם תוכנה מתאימה יכולים להעתיק, ובאן־בי־סי און־ליין אפשר לקרוא הודעות לעיתונות שהוציאה הרשת לאחרונה; בפרודיג'י אפשר לקרוא את חמשת רשימות "עשרת הגדולים" של דייוויד לטרמן; ובאמריקה און־ליין אפשר לעבור על התמליל של "השבוע בוואשינגטון". אפשר גם להזמין דרכו ספלים של "רצח במשיכת קולמוס".

"ההתאמה בין טלוויזיה לאון־ליין טבעית", אומרת אן ולבר, שותפה בחברת שיווק תקשורת בהרמטון ומשתמשת קבועה באון־ליין. "רשתות הטלוויזיה מייצרות אנשים שהקהל יכול להתאהב בהם. אנשים בשלב כזה של התאהבות רוצים עוד ועוד מידע. מי שמספק שירות שנותן להם תצלומים, מגלה להם רכילות מאחורי הקלעים של התוכניות או מדווח על ההופעות הקרובות שבהן הכוכבים יתחברו לשיחות און־ליין, מבטיח מזון את סיפור האהבה הזה שהרשתות מתאמצות כל כך ליצור".

אפילו האנשים שמאחורי שירותי האון־ליין המומים מלהט האהבה. "הציבור מדהים אותי", אומר ג'ק דייוויס, מפיק אירועים מיוחדים במחלקת אי־בי־סי המשתתף בפרוייקט של אי־בי־סי און־ליין. בשבוע הראשון לשירות הציפו 800 עד אלף משתמשים תצלומים של מגישי חדשות באי־בי־סי – כמו ג'נינגס או טד קופל – אף על פי שדרושות 20–15 דקות להטענת כל תמונה. "כאילו פתחנו איזה ברז", אומר דייוויס. "עדיין לא ברור לי למה אנשים צריכים את כל זה".

ולצר מסוקרנת מכך שהטלוויזיה משתדכת למדיום שמצליח במיוחד בהעברת טקסט, ולא תמונות. רשת הטלוויזיה קורט טי־וי היא דוגמה מצוינת. הרשת שידרה את צוואותיהם של ריצ'רד ניקסון וז'קלין קנדי, את תעתיק השימוע הראשוני במשפט הרצח של או ג'יי סימפסון, את הרשעתו של נציג בית הנבחרים דן רוסטנקובסקי ואת התלונה שהגישה פאולה ג'ונס נגד הנשיא קלינטון.

בכל המקרים האלה מדובר בביט אחרי ביט של עגה לגליסטית יבשה, אבל "אנשים מטעינים כמו משוגעים", אומרת ברברה ג'ונסון, נשיאת החברה המנהלת את קורט טי־וי. למרות האזהרה הקטנה המופיעה על המסך ומודיעה כמה זמן ייקח להטעין מסמך – שמונה דקות לצוואת אונסיס, שלוש דקות לתלונתה של ג'ונס – ביקשו 2,400 מנויים את תעתיקי המשפט של סימפסון.

כאילו ראו את אלוויס ברחוב

מבחינתן של רשתות השידור שירותי און־ליין הם השלמה לנתוני דירוג הצפייה של נילסן, ש"לא מסבירים לנו למה אנשים צופים ולא אומרים לנו איך הם מרגישים. ולכן אנחנו פונים לאון־ליין", אומר צ'רלס קברי, סגן נשיא אחראי למחקר ברשת פוקס. "אני מעריך את הרשת על קבוצות תגובה וסקרים בגלל המיידיות שלה. הבעיה היא שאני יכול לראות ברשת תגובות חזות מאוד, אבל לא ידוע לי כמה אנשים שותפים להן". ה"אודיטוריום" של אן־בי־סי און־ליין, למשל, מכיל רק 500 משתמשים בכל עת, אחוז אפסי כמעט מהמיליונים הצופים אפילו בתוכניות בעלות דירוג נמוך.

אבל גלן מורגן, מפיק בכיר ב־"The X Files", אומר שזה עדיף על לא כלום. "התגובה היחידה שהייתי מקבל לפני הופעתם של שירותי און־ליין", הוא מספר, "היתה שיחת טלפון מהמשפחה שלי אם התוכנית מצאה חן בעיניהם. כשהם לא התקשרו, זה היה גרוע".

באן־בי־סי, כ־20 מהמסרים און־ליין עוסקים באופרות סבון לשעות היום, ויוצרי הסדרות מעודכנים בהם בקביעות. "אנשים כותבים על טעויות קטנות שבהן הם מבחינים", אומרת שרלוט סבין, המנהלת של תוכניות היום, "למשל מישהו אומר שהוא זוכר איך דמות מסוימת הסתרקה וזה לא כמו שהחבר שלה אמר בתוכנית, השיער היה אסוף ולא גולש. וזה היה לפני שמונה שנים. את זה לא מקבלים בקבוצת תגובה או במכתבי מעריצים".

בשיחות המשרד מהסוג הישן היחיד שצרתת היה הבוס שצעק על כולם לחזור לעבודה. עכשיו הבוסים של רשתות הטלוויזיה מתחברים לשיחות בעילום שם. "כמו מרגל טוב, אתה לא רוצה לקלקל את התהליך בנוכחותך", אומר קברי, האחראי למחקר בפוקס. "אנשים מקצינים את התגובות החיוביות והשליליות כלפיך אם הם יודעים שאתה מחובר".

או שהם סתם מקצינים. ג'יימס וונג, מפיק "The X Files", התחבר לדלפי בשם הקוד וונג. "מיד התקבלו 25 מסרים והיה אתה ג'יימס וונג?", מספר אחד מאנשי דלפי. "זה היה כמו אנשים שרואים את אלוויס ברחוב".

גיבורי הסדרה, שני סוכני אף־בי־איי, חוקרים מקרים הגובלים בעל־טבעי. משתמשי און־ליין רבים מנסים להסביר מה שהתוכנית לא מסבירה, וזה יכול להיות הרבה. יותר מ־340 משתמשים שלחו מסרים על ה־"The X Files" באמריקה און־ליין בשבוע אחד באוגוסט – וזה היה שבוע שבו הזיזו את התוכנית בגלל משחק כדורגל. בדלפי ביקש אחד המשתמשים תיק עיתונות מפוקס הכולל תצלומים של כוכבי הסדרה בשביל מעריצים אחרים. מעריץ נוסף מארגן מסיבת מתנות און־ליין לתינוקה של סוכנת האף־בי־איי ההרה.

אבל ג'יי לנו לא מתלהב

כל זה קצת מוגזם לטעמו של כריס קרטר, יוצר הסדרה. "קצת קשה לעבור את כל הדברים האלה", אומר קרטר בסיומו של שבוע שבו השתמשו 10,000 איש בתיבת ה־"The X Files" של דלפי. לא שהוא מתרשם ממראה עיניו. "בעיני זה מעניין פחות ממכתב כתוב היטב, על נייר, בדואר והול", אומר קרטר. "רוב החומר באינטרנט מאוד דיבורי. יש אנשים שחושבים שזה היופי שבדבר. אבל אם מישהו רוצה לחבר הערות או ביקורת רצינית, צריך יותר מאשר סתם להתיישב ולהתקתק משהו".

בעיני המעריצים, לעומת זאת, העיקר הוא הנגישות. "למי מהם יש זמן להיפגש עם מעריציו?" אומר פסקו, שמסירותו ל־"The X Files" הרשימה את אנשי דלפי עד כדי כך שנתנו לו עבודה כמנהל קבוצת־המסרים של התוכנית. "הם יושבים בקליפורניה או איפה שזה לא יהיה, או נוסעים לוונקובר, שם הם מצלמים. אבל אם מחברים אותם לאון־ליין, הם יכולים להגיב באיזה רגע פנוי".

אבל לא כל המפורסמים להוטים להתחבר, כפי שגילה מור בזמן "ישיבת אודיטוריום" באן־בי־סי און־ליין. הוא התחבר במשרדו באולפני אן־בי־סי שבברבנק, קליפורניה, והתבונן לדיאלוג אלקטרוני עם 300 מעריצים, כאשר לפתע נכנס ג'יי לנו. "הוא מסתכל, רואה אותי מקליד, ושואל, מה אתה עושה?" מספר מור. "אמרתי לו, אני מדבר עם מאות אנשים שיושבים ליד המחשבים שלהם בליל שבת. הוא אומר, למה שלא תרים טלפון? בשביל זה צריך להדפיס. זאת טכנולוגיה מפגרת. זאת לא התקדמות. אחרי 45 דקות, כשפרק היד התחיל לכאוב, חשבתי לעצמי, 'נכון, הרבה יותר קל לי לדבר מאשר להדפיס'".

סולני הפילהרמונית בסימפונית ת"א

ארבעה סולני הפילהרמונית, צ'לן ראשי מיכה הרן, חלילן ראשי יוסי ארנהיים, ויולן ראשי יורי גנדלסמן, ונגן קונטרבס ראשי פיטר מרק יופיעו עם התזמורת הסימפונית תל אביב בסדרת קונצרטים הנושאת את הכותרת "סולני הפילהרמונית בסימפונית". על הסדרה ינצח המנהל המוסיקלי של הסימפונית תל אביב איתי טלגם. הקונצרט הראשון מתוך הארבעה יתקיים ב־5 בינואר. היוזמה באה מצדו של אביגדור לוין מנהל העסקים הראשי של הפילהרמונית.

גידול במשדרים המקוריים בערוץ 1. בשנת '94 שודרו בערוץ 1 114 משודרי דרמה מקוריים, דוקודרמה ותוכניות תעודה, מקצתם שודרו ביותר מפרק אחד. כן שודרו 32 פרקים של שתי סדרות קומיות ("סטריים ולעניין" ו"הכל נשבר במשפחה"), תוכניות בידור ושעשועונים בהפקה מקורית, ועשרות שידורים מיוחדים של פסטיבלים וקונצרטים. מרשות השידור נמסר כי ב־'94 היו השידורים המקוריים 60%־80% מסך כל השידורים, וצומצמו שעות השידור של התוכניות הקנויות. במסגרת תוכניות הילדים והנוער הופקו 192 תוכניות מקוריות.

אנשי רוח במשכנות שאננים. משכנות שאננים ומכון ון ליר מחדשים את התוכנית להזמנת אנשי רוח, מדע, ואמנות מחו"ל, שזכו בהכרה בינלאומית. הם יתגוררו במשכנות שאננים במשך שבועיים, ירצו ויקיימו פגישות סמינריוניות עם עמיתים וסטודנטים. המארגנים מבקשים מאנשי רוח ואקדמיה ישראלים להציע מועמדים מבין עמיתיהם בחו"ל. בעל ההצעה ישתתף בהכנת תוכנית הביקור של המוזמן מטעמו וילווה את האורח בשהותו בארץ.

נגנב ציור עתיק ממנזר באיטליה. יצירת מופת מהמאה ה־16 המתארת את לידת ישו נעלמה ממנזר דומיניקני בסאגיה, איטליה, במשך סוף השבוע של חג המולד. המשטרה מסרה שהחשד הוא שהציור נגנב בהזמנה. הציור, שנראים בו חכמי המזרח מעניקים את מתנותיהם, הוא של פרנצ'סקו מאוולה, הידוע כאיל פרמיג'אנינו. הגניבה התגלתה בשבוע שעבר, כשראש המנזר, פרנצ'סקו תומאסו גוברטי, ביקש להראות את היצירה לקבוצת תיירים. כשהציור הוצג ברומא לפני ארבע שנים הוא בוטח בסכום המתקרב למיליון דולר, ואילו במנזר אין תנאי אבטחה נאותה.

"החברים של נטשה" להופעות. החל ב־6 בינואר ייצאו "החברים של נטשה" בכמה הופעות במסגרת של "רדיו בלה בלה", בקיבוץ נצר סירני, בתיאטרון ירושלים ובהיכל התרבות בתל אביב.

מוזיאון ישראל משאיל. 52 רישומים של האמן הצרפתי ז'ול פסקין, הנמנה עם אמני אסכולת פאריס, מאוסף מוזיאון ישראל, הושאלו לתערוכה של האמן במוזיאון גלרי דה לה סטה בפאריס. באביב '95 יוצגו העבודות במוזיאון ישראל.

השיא של "מבט". על פי סקר שערכה חברת קונסו־שילוב בעבור רשות השידור, "מבט" זכתה לשיעור צפייה של 26.1% בממוצע במשך השנה, והגיעה לשיא ב־27 באוקטובר, יום ביקורו של הנשיא קלינטון בישראל – 47.5% צפייה.

בארצות הברית מוצע לבטל את המימון לטלוויזיה הציבורית

הטלוויזיה הציבורית בארצות הברית עשויה להתמודד בקרב על חייה באביב הזה, מרוזת "טירי גייר", כאשר הקונגרס יקבע כמה כסף להקציב לאיגוד השידור הציבורי (סי־פי־בי).

עם קריאות כמו זו של דובר הקונגרס ניוט גינגריץ' "למחוק" את סי־פי־בי, ושל מנהיג הרוב בסנאט, בוב דול, "לבחון מחדש בזהירות את המימון הפדרלי", הקונגרס החדש, והתאב קיצוצים, עלול לכבות את השידורים הציבוריים. "צריך להפריט את האיגוד", אומר מבקר התקשורת השמרני, אל. ברנט בוזל, הטוען ש־90% מתוכניות שירות השידור הציבורי (פי־בי־אס) יעמדו בתחרות חופשית. "ואת שאר עשרת האחוזים צריך להעיף לכל הרוחות", הוסיף. לבוזל יש לפחות בן ברית חזק אחד בקונגרס. לארי פרסלר, יו"ר ועדת המסחר החדש, אומר ש"אם פי־בי־אס תשיג לעצמה 50 אחוז מהרווחים שעושות הדמויות הפופולריות שלה, היא תהיה מוצפת בכסף ומשלם המסים לא יצטרך להוציא עליה אגורה".

בכירים באיגוד השידור הציבורי אומרים שהמימון הפדרלי הוא הניצוץ שמצית את המנוע של סי־פי־בי. "אני לא חושב שטלוויזיה ציבורית תשרוד ותשמור את המנדט שלה בלי מימון כזה", אומר נשיא פי־בי־אס, ארווין דוגאן. "מחיר ההישרדות יהיה מסחריות. מה שיניע אותנו יהיה רייטינג, לא איכות". חוץ מזה, הם אומרים, הציבור אוהב אותנו. "לפי הסקרים שלנו, ל־80% מהאמריקאים יש אמון מלא בשידורים הציבוריים".

שירות "הארץ"

היה בעיתון

ג'קי קנדי ואבא. ג'קי קנדי אונסיס ממשיכה לעורר עניין רב גם לאחר מותה. העיתונאית הצרפתייה קתרין פאנקול הקדישה לה ביוגרפיה מקיפה, "תמונה כה יפה", שהופיעה לא כבר, והשבועון "אל" יצא מגדרו כשתיאר זאת כ"ביוגרפיה מקורית החושפת את תעלומות האגדה". התזה של פאנקול היא שג'קי היתה מאוהבת באביה, ג'קי בובייה, בנקאי הולל שידוד מנכסיו, רודף נשים ומקסים מקצועי שמת מאלכוהול. הוא הבטיח לה בילדותה שתהיה "מלכת העולם", היא התאמצה למלא את הנבואה, ונישאה לגבר שהזכיר לה את אביה. העובדות – שג'ון קנדי היה פוליטיקאי מוכשר ומצליח, נואם מחונן ולא מת מאלכוהול – לא יהרסו את התזה. "אל" מגייס גם את הפסיכולוגית שאנטל רייאן, שקובעת כי אביה של ג'קי סירס אותה, והפך אותה לכעין בתולה וסטאלית.

ג'קי קנדי אונסיס

גרישם היועץ. הסופר ג'ון גרישם חתם עם סי־בי־אס לייעץ לסדרת טלוויזיה שתתבסס על רב המכר שלו "הלקוח" ועל הסרט שנעשה על פיו.

חופשה בבקתה של נל. הבקתה שבה גדלה נל, הדמות הפראית שמגלמת ג'ודי פוסטר בסרטה החדש, פנויה. "נתנו אותה לשירות היערות", סיפר ל"אנטרטיינמנט ויקלי" הבמאי, מייקל אפטד. הבית הקטן מוצב ביער נגטאהלה במערב צפון־קרולינה. "אי אפשר לחיות שם, אין חשמל או מים. אבל זה יכול להיות מקום נחמד לבקר בו". ואם מתעקשים? "זה כל כך מבודד שצריך סירה בשביל להגיע לשם", אומר פרנק פינדלי, עוזרו של שומר היער. פוסטר עצמה לא ממליצה: "זה המקום הכי מרוחק שאי פעם הייתי. זה אמנם גורם לך לחוות את החיים בצורה מאוד שונה, אבל נראה לי שהחופשה הבאה שלי תהיה בעיר".

כמה עולות 30 שניות פרסומת. הירחון "פרמייר" נותן כמה דוגמאות למחירי פרסום בטלוויזיה בארצות הברית: עלות פרסומת של 30 שניות לסרטו החדש של רוברט אלטמן "פרט אפורטה" בתוכנית "סטייל עם אלזה קלנץ'" של סי־אן־אן היתה 5,300 דולר. עלות 30 שניות פרסומת ל"ספרות זולה" בזמן "מוצאי שבת בשידור חי" – 90,000 דולר. עלות 30 שניות פרסומת ל־"Love Affair" בזמן "סיינפלד" – 390,000 דולר.

הצעת היום / נירה רוסו

גלילי עוף ממולאים בזיתים שחורים

המתכון הוא של השף מישל בן שטרית, והרוטב נשען על מוצר חדש ומוצלח של קנור: אבקת "בויון קנור" שנועדה להעשיר מרקים ורטבים; אבל שונה לחלוטין מאבקות המרק הסטנדרטיות המוכרות. האבקה מתחילה להתקרב למוצרי האיכות הנוזליים והמוצקים, המהווים בסיס לציר מרק מן המוכן. בארץ לא היה עד היום שום מוצר שיתקרב לזה. טעמו של ה"בויון" אינו מלאכותי, והוא מבוסס על תמצית בשר וירקות אמיתיים, מסיס ומעשיר, ועוד נחזור אליו בפירוט ובהרבה יישומים.

חומרים:

- 250 גרם חזה עוף
- 30 גרם זיתים שחורים מגולענים, קצוצים
- פלפל אדום אחד, קלוי וקלוף
- 100 גרם שמנת, או שמנת פרווה
- מעט ריחן טרי, קצוץ דק
- 1 1/2 כפות "בויון קנור"
- מלח ופלפל

הכנה:

1. משטחים את נתחי חזה העוף, מערבבים זיתים וריחן, מורחים על הנתחים ומגלגלים לגלילות.
2. מטגנים את הגלילות במעט חמאה או שמן, מכל הצדדים.
3. מרסקים את הפלפל הקלוף בבלנדר עם השמנת וה"בויון". מוציאים את הגלילות מהמחבת, מוסיפים את הרוטב למחבת, ומחממים.
4. יוצקים את הרוטב על הגלילות.

היום בטלוויזיה / דן דאור

אבל קל להתרגל לחידושים

"הצעד הבא". ערוץ 8, 22.30

המקלדת שעליה אני כותב עכשיו, כמו כל המקלדות, מחייבת את המשתמש להדק את כפות ידיו בצורה לא טבעית שגורמת לו כאבים. אבל יש תקווה. "הצעד הבא", מגזין מרתק קצר ואופטימי על חידושי הטכנולוגיה, מספרת בין השאר גם על מקלדת מתפצלת ומתקפלת שתאפשר לנו להקליד בתנוחה הטבעית של קף המחזיק בכדור, כפות ידיים נוטות זו כלפי זו (ולא מקבילות כמו במקלדת המקובלת) ובזווית של כארבעים וחמש מעלות לקרקע. זו רק דוגמה אחת למגמה המסתמנת בעיצוב חלום העתיד, מגמה שלא במקרה קיבלה את שמה מעולם המחשבים – "יוזר פרנדלי" (ידידותית למשתמש).

התוכנית הלא ארוכה כולה ידידותית לצופה, כמו רובין ויליאמס בתור מוכר מכוניות משומשות ב"קדילק הוורוד", רק מידעה פחות: מתגברת עם המסבכים אותה, מתעלמת בגבורה מקשיי ההבנה שלהם, מוסיפה סיפור אנושי קטן, מציגה תג עם מחיר.

אופני העתיד הקרוב למשל: יותר קלים, אינם מצריכים העברת מהלכים (לא הבנתי איך זה עובד), עשויים מסיבי פחם (אין הסבר), שלושה חבר'ה צעירים תיכננו, 5,000 דולר לפני מס יבוא ומע"מ. או סיפור חג מולד על בחורה צעירה שניתוח המוח המסובך שעשו לה לא היה אפשרי לפני שהמציאו את טכניקת ההדמיה התלת ממדית. ראו את הרופאים המחייכים, האחות אמרה לה שמורידים אותה, אמא שלה צילמה אותה והיא אמרה תודה. נחמד, אבל הייתי שמח לראות ולשמוע קצת יותר על הקשר בין פסל הגולגולת, "זרוע סטנפורד" והמנתח. אבל זה כנראה יותר מסובך מסוד הכפתורים בתנור מיקרוגל, שקיבל גם הוא זמן מסך.

הגישה השוויונית הזאת עומדת גם ביסוד מקלות הניצוח שהמציא פרופסור למוסיקה, גם הוא מסטנפורד. על לוח שאת כל רכיביו אפשר למצוא בקלות בחנות לטכנאים חובבים אפשר להעביר מקל המנצח לסינתסייזר, המשנה את משך הצלילים, עוצמתם, צבעם וכן הלאה. כך יכול כל אחד "לנצח", ליצור לעצמו ביצוע אישי של הסימפוניה החמישית. אם לכם לא ברור בדיוק איך, זה רק משום שגם אני לא הבנתי, ואולי גם לא הסבירה, אבל זה הפרינציפ.

לפני עשרים שנה בערך הצליח אלווין טופלר לבלבל את דעתם של קוראים רבים בדיבורים על "הלם העתיד". הוא טען שקשה לאנשים להתרגל לקצב המהיר של השתנות העולם בעקבות ההאצה שחלה בהתפתחות הטכנולוגיה. אולי משום כך מתאמצים כל כך בעלי ה"צעד הבא" לסגל להסבריהם טון נוח לכאורה של מרחצת נמרצת.

אבל דומה שגם טופלר וגם הם מגזימים מאוד. מניסיוני ומניסיונם של זקנים רבים אחרים, חידושי הטכנולוגיה זה הדבר שהכי קל להתרגל אליו, גם אם לא מבינים איך זה עובד (מה העניין, איך פועל מנוע בעירה פנימית אתם כן יודעים?). להקליט סרט מהטלוויזיה לווידיאו, למשל, כל מה שאני צריך לעשות זה לפנות לבתי בת השמונה וחצי. מה שבאמת לא מובן אלה דברים ישנים, כמו פוליטיקה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

משטר אימה לשוני

הוצאה משימוש של מונחים המשפילים קבוצות אוכלוסייה הפכה ביפאן לטיהור קנאי של הדיון הפומבי

מאת ג'יימס סטרנגולד
ניו יורק טיימס

כשתורגם ספרו של מייקל קרייטון, "השמש העולה", ליפאנית, חששו האמריקאים שמא סיפורו של איל העסקים היפאני הערמומי המשתלט על אמריקה ילבה כעסים ויפגע ביחסים בין שתי המדינות. היה מקום לחשש, אבל לא מהסיבות האלה. בעיני רוב היפאנים הקריקטורות בספר היו מצחיקות, לא מעליבות. המו"ל היפאני דאג שהביטוי היחיד שעלול היה באמת לפגוע ביפאנים יישאר מחוץ לספר המתורגם: בגרסה האנגלית אומרת אשה חצי-שחורה חצי-יפאנית שהיא מנודה ביפאן בגלל מוצאה המעורב ובגלל זרע מעודתת. היא משווה את עצמה לבוראקומין – קסטה של מנודים הקיימת למעשה עד היום בחברה היפאנית. עצם השמעתה של המלה הטעונה עלולה לשתק אנשים ביפאן, הטוענת בתקיפות שהיא אינה חברה מעמדית. המו"ל הפעיל צנזורה, מחק את ההשוואה, ומהיפאנים נחסכה המבוכה.

אין זו אלא דוגמה להסכמה שבשתיקה המעצבת את השידורים, העיתונות, הספרות והשיח הפומבי ביפאן בעשורים האחרונים. זהו סוג של "פוליטיקלי קורקט" נוסח יפאן: הימנעות ממלים, רימויים או ביטויים העלולים להעליב או מתנגשים בתפיסה הרצויה של העולם כפי שהוא אמור להיות בעיני היפאנים. "ציד מלים" קוראים לזה. בכל הוצאה לאור או רשת שידור יש "משטרת מלים" הבודקת סרטים, מאמרים ותוכניות טלוויזיה ומוחקת או מחליפה מלים אסורות. רשימת המלים האסורות הולכת וגדלה בשנים האחרונות. לעיתון הגדול ביפאן, יומיורי שימבון, מדריך פנימי ובו 175 מלים וביטויים אסורים, החל ב"בוראקומין" וכלה ב"עיוור" ו"משוגע". אפילו שימוש מטאפורי במלים אלה, כמו "שיגעון המוסיקה", אסור.

יש תוכנית אירוח בטלוויזיה שבה מרפיע עיגול ובו המלה "אסור" על פניו של אורח המזכיר מלה רגישה. אסור להתייחס למעמד השולי של נשים או נכים, ואפילו של איטרים. מו"לים רבים אפילו נמנעים משימוש במלה הרווחת ביותר לאשה – "אונה" – משום שהיא מתקשרת למעמד המשני שנוהגים לייחס לנשים. על הקיסר אין נוהגים להעמיק בכתיבה, ובוודאי שלא למתוח ביקורת.

בהוצאתם משימוש של מונחים רבים המשפילים קבוצות אוכלוסייה מסוימות, יש משום צעד ראשון בצמצומה של אפליה אוטומטית. אבל כמו בארצות הברית, נטייה זו התפתחה והפכה לטיהור קנאי של התבטאויות פומביות, המאיים על כל מי שמעוניין לפתוח נושאים רגישים לדיון.

היפאנים ידועים אמנם בהיותם לא ישירים, וכל דיון בעניינים רגישים הופך אצלם ממילא לאמנות ההשמטה, אבל עכשיו מדובר בהרבה יותר מדיסקרטיות. יש אומרים שביפאן התפתח משטר אימה לשוני, שבו פשוט מרחיקים ביטויים העלולים לעורר מחלוקת. כך מצליחים היפאנים לתאר חברה הומוגנית כביכול, בעוד היא שסועה, למעשה, בהבדלי הירארכיה.

הבוראקומין עצמם, למשל, שוב אינם מתנגדים לאופן תיאורם, אלא דווקא לכך שכיום הס מלהזכיר את עצם קיומם. אותה קבוצה חברתית, שתרמה ליצירת שלטון הפחד לפני עשרים שנה, כשתקפה כל פרסום עליה, נאבקת עתה כדי לשוב ולעודד דיון פתוח בקיומה הבעייתי – אבל בחוסר הצלחה. לבית ההוצאה של הליגה לשחרור הבוראקומין אסור לפרסם את עצמו או את כתביו בעיתונות היפאנית.

יאסוטאקה טסוטסואי, סופר מדע בידיוני פופולרי, החליט לפני זמן מה שיש גבול. אחרי שאולץ להשמיט קטע מתוך ספר לימוד ליפאנית בשל התנגדות איגוד חולי אפילפסיה, הודיע שלעולם לא יכתוב עוד. "הפחד שולט ביפאן", אומר טסוטסואי, "וזאת ההוכחה". בסיפור, שנכתב לפני שלושים שנה, מוציא שוטר-רובוט נהג ממכוניתו אחרי שזיהה גלי מוח לא סדירים. האיגוד התלונן שהסצינה עלולה לעודד השקפה שלפיה יש לאשפז אנשים עם גלי מוח חריגים, בהם חולי אפילפסיה. "אינני מתלונן על דברי הארגון, גם אם אינני מסכים אתם", אמר טסוטסואי. "הבעיה היא שהמו"לים אינם משיבים מלחמה". מחיקת מלים, אמר, היא תהליך עלוב לביעור האפליה. "אנשים מנסים להתנהג כאילו האפליה לא קיימת, אבל האפליה לא תיעלם אם פשוט נתעלם ממנה. טיהור הספרות לא ישפר את ההבנה". הצעד הדרמטי של הסופר עורר, לכל הפחות, דיון בעצם הבעיה. אמנם רחוק היום שבו יכתבו בעיתונות היפאנית בגלוי על נושאים רגישים, אבל על עצם השתיקה כבר מדברים.

וגם ציור נדיר של גוטמן

במכירה של גלריה גורדון, היום ומחר

"מראה בסטודיו" של אביגדור אריכא. מוערך ב-45 אלף דולר

המכירה הפומבית של גלריה גורדון תיערך הערב ומחר בערב בגני התערוכה בתל אביב. הערכות המחירים השנה זהירות למדי. העבודה היקרה ביותר היא "מבט אל הכותל", של מרדכי ארדון, משנות השבעים. העבודה מוערכת ב-135 אלף דולר.

שעיה יריב, הבעלים של בית המכירות, מעריך שציורו של משה מוקדי "חרמש הירח וסוס כחול" יעורר עניין רב. העבודה, שצוירה ב-1923, נחשבת לנדירה במיוחד. ניכרת בה השפעה חזקה של שאגאל, והיא הוצגה בעבר בחמש תערוכות. ההערכה המוקדמת, 50 אלף דולר, מתונה, בעיקר לנוכח ההתעניינות הגוברת במוקדי בשנתיים האחרונות.

ציור נדיר נוסף הוא "שאול ודוד" של נחום גוטמן. הציור הגדול (182x99 ס"מ) משנות השבעים לא מאפיין את עבודתו של גוטמן, והוא הראשון מסוגו המוצע במכירה פומבית. ההערכה המוקדמת שלה: 35 אלף דולר. גם ציור נוף מוקדם של אריה ארוך, "זיכרון יעקב", המוערך ב-18 אלף דולר, צפוי לעורר עניין.

"מראה בסטודיו", עבודה חידתית מעט של אביגדור אריכא, מוערכת ב-45 אלף דולר. הציור, מראה שבה נראה חלקם העליון של פני האמן, הוצג בתערוכת יחיד של אריכא בגלריה "מרלבורו" בטוקיו לפני שבע שנים.

ציור שמן על בד של יוסף זריצקי מ-1972 מוערך ב-12 אלף דולר. יריב מקווה שהמחיר יהיה גבוה בהרבה, ומסתמך על כך שבמכירה האחרונה של סותביס נמכרה עבודה של זריצקי ב-68 אלף דולר, פי חמישה מההערכה המוקדמת. הפדיון צפוי להסתכם ב-1.5–2 מיליון דולר.

סמדר שפי

עלייה של 60% ביבוא

יין
דניאל רוגוב

קוראים קבועים של טור זה הבחינו ודאי שמספר היינות הזרים הנמכרים בארץ עלה בקצב מרשים. בשנה שהסתיימה אתמול, למשל, חלה עלייה של 60% במספר היינות מצרפת ומאיטליה הנמכרים בחנויות. ב-1994 גם נכנסו סוף סוף לשוק המקומי יינות מקליפורניה ומאוסטרליה.

היין הצרפתי המעניין ביותר השנה, לטעמי, היה בלי ספק שאטו טאלבו 1989. טאלבו, מאחוזות היינות סן-ז'וליין שבבורדו, הוא דוגמה טובה ליין שהוא כמעט תמיד טוב מדרגה שהוא מסווג אליה. יינות השאטו הזה מסווגים אמנם כיינות מיבול רביעי, אולם תכופות אפשר להשוות את איכותם ליינות מאחוזות אחרות שקיבלו סטטוס של יבול ראשון או שני. היין מ-1989 נפלא מכל הבחינות. צבעו ארגמן-שחור אטום כמעט, בוקה מודגש של פירות תבלינים, הוא עשיר, פריי, חלק, בעל גוף בינוני ומפגין הרמוניה טובה בין עוצמה לניחוח. הוא מפגין את הדוק עם טעמים המשתהים בנעימות זמן רב לאחר הבליעה. אפשר לשתות אותו עכשיו, או לאחסן אותו לעוד 15–20 שנה. המחיר, כ-250 שקל, מתאים למחיריהם של יינות מיובאים אחרים במעמד שווה, והוא מספק תמורה טובה לכסף.

בין היינות שהופיעו כאן השמפניה המשובחת ללא ציון שנת בציר של החברה הקטנה אך החשובה מאוד, פול רוז'ה. עתה נמכר כאן יין חדש מבעבע נוסף שלהם, Grand Chardonnay 1986, הנמכר כבלאן דה בלאן, משום שהוא עשוי על טהרת ענבי שארדונה לבנים. 1986 היתה שנה שולית לשמפניה, אך היין הזה התעלה על רבים אחרים מסוגו. עם ריח קל ומושך של שמרים, תחושה נעימה של הפרי ובועות זעירות ועמידות, הוא מספק שתייה נעימה מאוד. למרות מעלותיו, ב-312 שקל הוא יקר מדי (המחיר מצדיק לאותו יין משנה טובה יותר – 1985, 1989, או 1990). במחיר זה עדיף פול רוז'ה ללא שנת בציר, שמחירו כ-180 שקל.

ירידה ברורה באיכות ניכרת ב-La Parde de Haut Bailly 1992, המסווג כיין השני של שאטו או באיי. בשנים הטובות ביותר הוא עשוי להיות תענוג, אבל 1992 לא היתה שנה טובה בשום מקום בבורדו והיין המסוים הזה מפגין את כל מגרעותיה של השנה. הוא לא רק חיוור מדי בצבעו, יש לו גם קלות לא אופיינית והוא אינו פריי דיו לגילו. חוסר האיזון הכללי והטעם הלוואי הקל מגלים שהיין לא ישתפר בבקבוק. הוא לא מצדיק מחיר של כ-108 שקל.

1993 Domaine St Fonjon אדום הוא יין חסר יומרות אך מלא חן. מקורו בגבעות סן שיניאן, אחד מכפרי הכרמים הטובים ביותר באזור קוטו די לנגדוק שבדרום-מזרח צרפת. לפי החוק, היין מבוסס על ענבי קריניאן, קברנה סוביניון ומורבדר. זהו יין סולידי בעל גוף בינוני עם רמה מושכת של פרי בבוקה ותיבול נעים בטעם. אם רצונכם ביין צרפתי לשתייה של יום-יום, זוהי קנייה מצוינת במחיר 44 שקל.

קליפורניה חולמת

יינות קליפורניה המעניינים ביותר שהופיעו כאן הם אלה של יקבי רוברט מונדאבי, שבעבר היה אפשר להשיגם רק בחנויות פטורות ממכס. כמה מהם בהחלט ראויים לבחינה. פינו נואר 1992 של מונדאבי, למשל, הוא בעל צבע בורק ומושך ובוקה מפתה הרומז לדומדמניות שחורות, וניל, תבלינים ועשבי תיבול מרים. הוא יושן בחביות עץ אלון צרפתי תשעה חודשים, טעמו פריי ומענג והוא אחד היינות הטובים מן הזן המיוצרים בארצות הברית.

נאפה ואלי קברנה סוביניון 1988 של מונדאבי טוב כמעט כמו הפינו נואר. היין מבוסס על 79% ענבי קברנה סוביניון, 14% קברנה פרנק ו-7% מרלו, ומיושן בחביות אלון כמעט 20 חודשים. הבוקה שלו מכיל, נוסף על הדומדמניות השחורות והוניל, שכבה מעושנת מרתקת. היין מאוזן היטב, אבל בשל חוסר ריכוז הוא רק טוב, ולא גדול. היין בהחלט ראוי לרכישה, אבל את שנת הבציר הזאת יש לשתות עכשיו, או לכל המאוחר בשנה-שנתיים הבאות.

יקב וודברידג', אף הוא בבעלותה של משפחת מונדאבי, מייצר יינות מורכבים ויקרים פחות מאלה המבוקבקים תחת התווית היוקרתית יותר "רוברט מונדאבי". שלושה יינות וודברידג', כולם מבציר 1992, נעימים מאוד לשתייה. הקברנה סוביניון הוא יין נאפה ואלי טיפוסי, מסורתי לגן וקל לשתייה אך רך קצת יותר מבני סוגו באירופה. השארדונה והסוביניון בלאן עשויים היטב, לא מורכבים מדי, פריים וקלים לשתייה. פינו נואר וקברנה סוביניון של "מונדאבי" עולים 138 שקל הבקבוק. קצת יקר, אבל השוו את מחירי היינות המיובאים באיכות זהה. יינות וודברידג' נמכרים במחירים סבירים יותר: הקברנה סוביניון עולה 61 שקל, השארדונה 67 שקל והסוביניון בלאן 53 שקל.

לא מרגש כלל

בקליפורניה יש כמעט 700 יקבים. נראה איפוא טבעי לא להכיר את "בלוסום היל", שארבעה מיינותיו הופיעו כאן בזמן האחרון, בלי שנת בציר על התווית. ואולם גם בדיקה נרחבת בספרים לא העלתה את קיומו של יקב כזה. נדרשו שני פקסים וכמה שיחות טלפון כדי לברר שזהו מותג בבעלותה של חברת היובלין הגדולה, שבצד מבשלות בינלאומיות, מזקקות ואפילו מפעלים לייצור משקאות קלים, השתלטה גם על נתח גדול של הייצור ההמוני בשוק היין. מדובר ביינות מענבים הגדלים בעמק המרכזי של קליפורניה ובשיווק המוני של ממש – יותר מ-18 מיליון בקבוקים נמכרים לקונים בארצות הברית, יפאן, בריטניה ועכשיו גם בישראל.

לקברנה סוביניון שלהם צבע, ניחוח וטעם קלושים, הוא נעדר כל זכר לטאנין ואינו מרוכז כלל. השארדונה פגום לא פחות: למרות חשיפה קצרה לחביות אלון, ניחוחות התפוחים הבשלים והאננס דומיננטיים מאוד ובפה היין קל מדי, חסר מלאות ועיגול. היינות, המזוהים רק בצבעם (אדום ולבן), הם בעלי ניחוח פריי אבל הם כה קלים ומימיים עד שאין בהם עניין של ממש. קברנה בלוסום היל עולה 50 שקל, השארדונה 45 שקל והלבן והאדום 27 שקל, ובכל המקרים אין מדובר בתמורה טובה לכסף.

עיצוב / אריה ברקוביץ

מעשירים את החוויה

המעצבים הצעירים מבקשים להיות מעניינים וייחודיים בין השאר בעזרת שימוש בחומרים מסורתיים כמו עץ, מתכת, ריפוד וכד', כאשר המינון, הפרופורציות והיחסים בין החומרים הם שיוצרים את החידוש. וכך, מוצרים שמוכרים לנו, כמו כיסא ושולחן, מקבלים אופי ייחודי הגורם לנו לרצות לרכוש אותם כפריטים המעשירים את החוויה, מעבר לשימוש היומיומי בהם.

בסטודיו לעיצוב של גל קוצר ואורנן טוריסטר אפשר לראות רהיטים בעלי אופי תיאטרלי עם תוספות קישוטיות – בנוסף לפונקציונליות. הכיסאות בעלי משענת גבוהה במיוחד, עם פסי מתכת דמויי סולם המעבירים תחושה מונומנטלית מלכותית, למרות השימוש בחומרים פשוטים ומוכרים כמו ברזל חשוף ועץ. השימוש בספירלות מאפיין את רוב הרהיטים, מעין סימן מסחרי ופתרון עיצובי, עם רצון להראות שליטה במתכת.

הרהיטים בסטודיו (מרכז וולובסקי, רחוב 10 שכונת פלורנטין, תל אביב) מלאי דמיון ומפתיעים בתנועה שלהם.

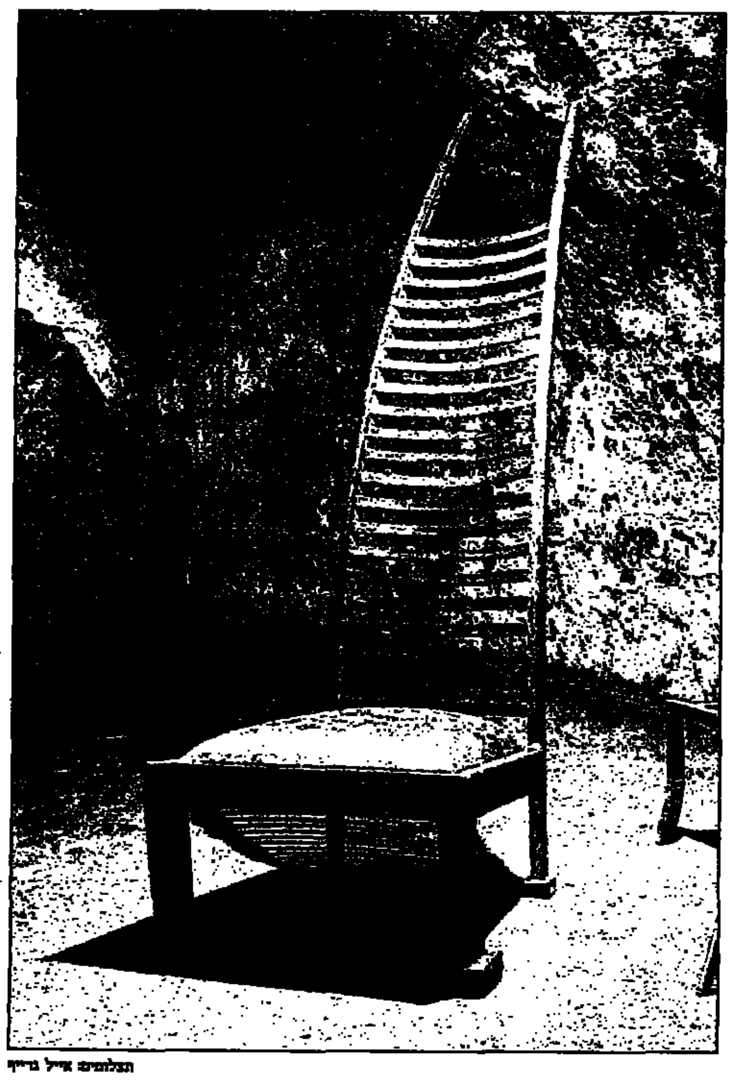
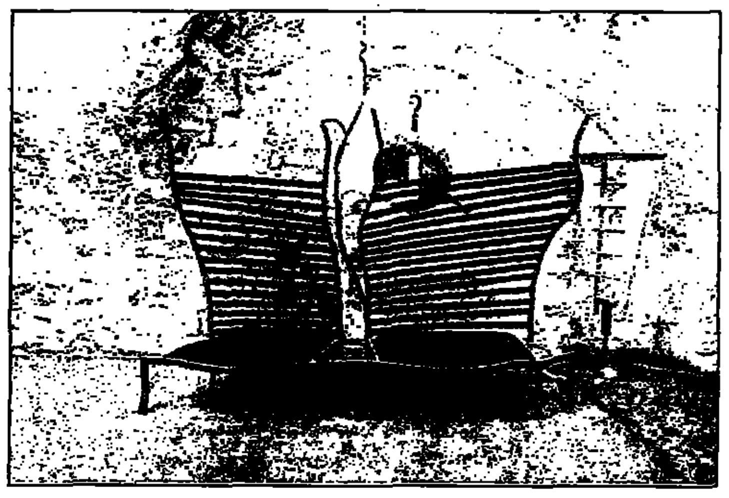
תצלומים: אייל בריף

הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה תל-אביב
מועדון המקהלה מס' 2
עורכת ומנחה: רחל כוכבי לוונטר
מקהלה אורחת:
"הקאמרית כפר-סבא"
מנצח: דוד מורס
יום ד' 4.1 בשעה: 20:30
כרטיסים: 20-25 ש"ח
★★★
הסידרה הקאמרית – קונצרט מס' 2
עורך ומנחה: משה אפשטין
קודאי – דואו לכינור וצ'לו
מוצרט – שלישייה לקלרנית, ויולה ופסנתר "קגלשטאדט"
צבי אבני – טריפטיכון לפסנתר
שוברט – רביעייה מס' 14, ברה מינור "העלמה והמוות"
מבצעים:
איל שילוח - כינור
קתי דברצני - כינור
לילך לבנון-לב - ויולה
יפים אייזנשטאט - צ'לו
אנדריאה מרקוש - צ'לו
אילן שול - קלרנית
רויטל חכמוב - פסנתר
מוצ"ש 7.1 בשעה: 20:30
כרטיסים: 45-35 ש"ח
רח' שטריקר 19, תל-אביב, טל': 03-5466228
המשרד פתוח בימים א'-ו',
10:00-13:00 ובערב הקונצרט מ-19:00

התזמורת הסימפונית הבינלאומית
יועץ מוסיקלי: לורין מאזל
צ'ייקובסקי סימפוניה מס. 5 אופ. 64
סטרבינסקי "פולחן האביב"
מנצח: יואל לוי
סולנים: אלברטו מזרחי, רובין ויזל-קפסוטו
תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון, יום ה' 5 בינואר 1995, שעה 20:30
תל אביב, משכן אמנויות הבמה, מוצ"ש 7 בינואר 1995, שעה 20:30 - כל הכרטיסים נמכרו
תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון, יום א' 8 בינואר 1995, שעה 20:30
"נגינה תזמורתית וירטואוזית שהשאירה אותנו נדהמים והמומים" מעריב 22.12.94
למחזיקי כרטיסים בנק לאומי – הנחה של 20%
הזמנת כרטיסים באמצעות הטלפון
ניתן לבצע הזמנה בטלפון, באמצעות כרטיסי אשראי. הכרטיסים יישלחו בדואר, או יישמרו בקופה.
כרטיסים: ירושלים- קופת התזמורת הסימפונית 02-611498-9; קופת תיאטרון ירושלים 02-610011; קלעים 02-256869; בימות 02-240896 ת"א- הדרן 03-5279797; קסטל 03-5467085; לאן 03-5270545; רמה"ש- השרון 03-5400551; רעננה- פרפרים 09-915566
צלילי חורף קלאסי ירושלים
21 דצמבר 94 - 8 ינואר 95
SHIRA
HEWLETT PACKARD
אלאל
מעריב
ניהול והפקה: תיאטרון ירושלים

קונצרט מס. 5
אותנטיקה
מוסיקה עתיקה. סדרת קונצרטים
מרכז למוסיקה ירושלים jerusalem music centre
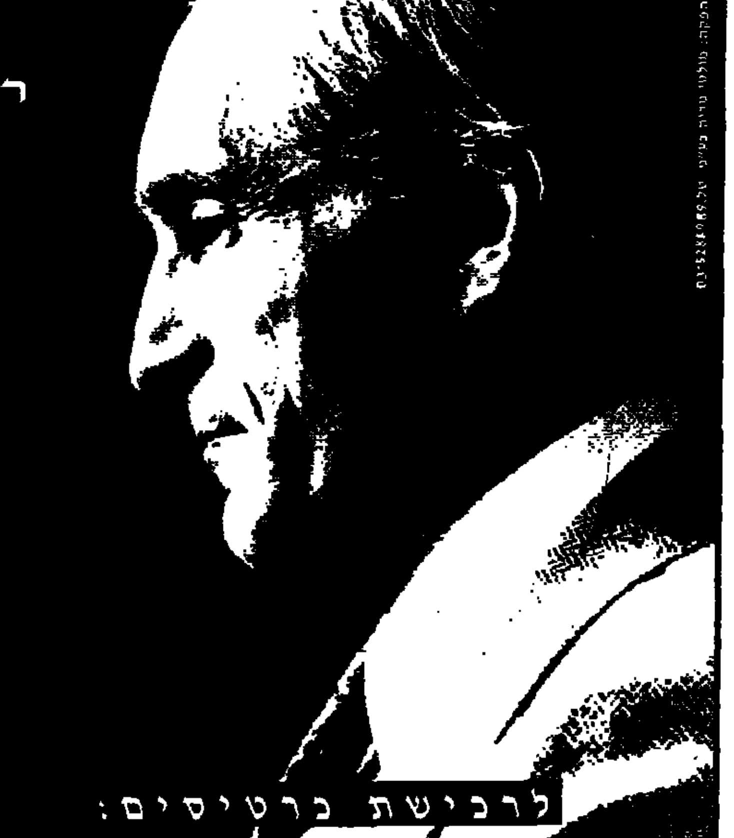
אמן הצ'מבלו והמנצח
גוסטב ליאונהרדט
(הולנד)
רסיטל מיוחד
בתכנית:
יצירות לצ'מבלו סולו מאת:
● לואי קופרן
● י. פרוברגר
● י.ס. באך
● א. פורקרה
"אמנות הפוגה של ליאונהרדט מבוצעת בצלילות שמיימית ומרגשת העולה על כל דמיון". (סאנדיי טיימס)
יום ה', 12.1.95, שעה 20:30,
אולם הקונצרטים ע"ש הנרי קראון, תיאטרון ירושלים
ליאונהרדט יגיש הרצאות מודגמות וכיתות אמן במרכז למוסיקה ירושלים, משכנות שאננים, בתאריכים: 11,9,8 בינואר 95.
לפרטים: 02-234347
לרכישת כרטיסים:
בשיתוף: קול המוסיקה של קול ישראל
בחסות הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב
בשיתוף: האוזן השלישית

גלריה

עוד יש לנו מה ללמוד מאחרים

"מקבת" ב"הבימה", "המתחזה" בתיאטרון באר שבע ו"שברי זכוכית" בקאמרי מאירים באור אחר את המהומה זוטא שהתחוללה באחרונה בעניין הבמאים הזרים

מאת מיכאל הנדלזלץ

לפני כמה שבועות התחוללה בארץ מהומה זוטא בעניין יבוא במאים זרים לתיאטרון. איגוד היוצרים התעורר, מסיבות לאומיות, שהרי במאי עירך קודמים. נשמעו גם קולות של שחקנים שטענו כי לא למדו דבר מהעבודה עם הבמאים הזרים. רק כמה מנהלי תיאטרונים ומבקר אחד (כלומר, אני) סברו שלקראת סוף המאה העשרים אין עוד טעם לסגור את הגבולות בפני אנשי אמנות, ומותר לומר בכל הצניעות שיש לנו עוד מה ללמוד מאחרים.

מה שמוכר בוויכוחים מהסוג הזה שהם לא יכולים להיות מוכרעים בבמה התיאורטית, כי אין סיכוי שאחד הצדדים ישנה את עמדתו. למרבה המזל קיימת גם מציאות, ובשבועיים האחרונים נערכו בארץ שלוש הצגות בכורה של מחזות שבוימו בידי במאים זרים: טוני רוברטסון האנגלי ביים ב"הבימה" את "מקבת" של שקספיר, רוברט וודראף האמריקאי ביים בתיאטרון באר שבע את "המתחזה" של תומס מידלטון וג'ורג' רולי, ודייוויד תאקר האנגלי ביים בתיאטרון הקאמרי את "שברי זכוכית" של ארתור מילר.

ההצגה המפתיעה והבוגרת ביותר היא "מקבת". המחזה הזה הועלה בשנים האחרונות פעמיים: בתיאטרון חיפה בבימויה של רינה ירושלמי ובתיאטרון הקאמרי בבימויו של מיכאל גורביץ'. להפקה השנייה היו בהחלט יתרונות, כך שלא מדובר בחוסר יכולת של התיאטרון הישראלי להתמודד עם מחזה שקספירי.

עם זה, די היה לשבת באולם הבימרתף ולראות את שלמות התפיסה מבחינת העריכה של הטקסט ועיצובו, כדי להבחין בתרומתו של במאי המכיר את החומר היטב ויודע מה אפשר לעשות אתו; יתרה מזו, לרוברטסון יש ניסיון רב בבימוי שקספיר לא באנגלית, והדבר ניכר היטב. ההצגה הזאת נהנית במידה של שלמות, גימור ואחידות עד לקידת השחקנים בסופה כקבוצה מלוכדת, ודברים כאלה לא נראים לעתים קרובות על הבמות בישראל. ל"מקבת" יוקדש מאמר ביקורת אחר, ובסך הכל אפשר לומר שאיכות ההצגה מדברת בעד עצמה, וכל הסבר נוסף מיותר.

"המתחזה" ו"שברי זכוכית" שונים באופיים, ומאירים את יכולתם הייחודית של הבמאים האלה. רוברט וודראף ניגש למחזה של מידלטון ורולי לא כמי שמכיר את הקשרו, אלא כמי שנחשף ברעתו – וגם יודע – להפוך כל מחזה, לרבות המחזה הזה, לחיזיון תיאטרוני מהמם, מרתק, ולפעמים גם מרגיז.

"המתחזה" נכתב בראשית המאה ה־17, קצת אחרי שקספיר, ובו יצרים עזים, דם, תאוות ותשוקות. צעירה שאינה רוצה להתחתן עם הגבר שהועידו לה שולחת את המשרת השנוא עליה לרצוח אותו. המעשה הזה מפיל אותה לידי המשרת החושק בה, והיא חייבת להתמסר לו. כשהיא אמורה להינשא לאהוב לבה, זה שלמענו רצחה את בעלה המיועד, היא כבר לא בתולה, ולכן היא שולחת למיטת הבעל האוהב את המשרתת שלה. במקביל לעלילה המרכזית מתחוללת עלילה משנית שבה צעיר מתחזה למטורף כדי להיכנס לבית משוגעים ולעגוב על אשתו הצעירה היפה של מנהל הבית, הכלואה שם.

וודראף נעזר בתפאורתה של מרים גורביץ' ובבגדי הדינה של... שבו בית המשוגעים הוא הדימוי המרכזי: כלובים סגורים, ובתוכם ומחוצה להם משתוללים המטורפים הממלאים את הבמה, והצבע האדום נשפך עליה כמים. התנועה אינה ריאליסטית: היא מוגזמת, ומיפה, לפעמים גרוטסקית. אין כמעט מעבר ללא מוסיקה.

זהו אכן חיזיון מוזר, העושה צדק עם המחזה, כי בוודאי שהיום, כשאנו לומדי משחק ריאליסטי, קשה מאוד לעצב אורות עלילה מסוג כזה. אך דימויו המטורף של וודראף – ואני מעז לטעון שאין במאי בארץ שהיה מרחיק לכת כל כך בתפיסה הבימתית בביטחון כה רב – דורש סוג מסוים של משחק, שבו יגישו לו השחקנים יצרים עזים, ללא כל הבנה. העיצובים המשחקיים צריכים להיות חריפים מאוד, אבל גם מלאים מאוד. ואלה הם דברים שהבמאי לא תמיד יכול להוליד, כי הם נסמכים על הטכניקה של השחקן ועל מעמקי עולמו הפנימי.

כשרודון תבורי מגלם את דה פלורס, המשרת השטני, יש שם הכל, ובשפע; יכולת סכנית מרהיבה ויכולת לגייס את מלוא היצר. לעומתו, דן תורן בתפקיד אלסמרו, הבעל השני המיועד, אינו אלא צל חיוור, והניגוד בין הרע המוחלט של דה פלורס לעומת הטוב התמים של אלסמרו נמצא חסר. כסלני שוף מגלמת את ביאטריצ'ה, הגיבורה, יש לה חן ותמימות בשפע; אבל התפקיד וגם ההצגה דורשים ממנה טכניקה, ניסיון חיים וניסיון בימתי שאין לה. די להסתכל על עבודתה של אביטל פסטרנק בתפקיד אשת מנהל בית המשוגעים כדי לראות עד כמה בית ספר טוב וכמה שנות ניסיון יכולים לסייע לשחקן.

במאי אורח לא צריך, ולפעמים גם לא יכול, להשקיע בהכשרת השחקנים. הוא יכול להציב להם אתגר ולקוות שיעמדו בו. יכול להיות שללא במאי אורח כזה לא היה נוסף חיזיון משחקי כזה. אבל לא הייתי רוצה לוותר על חוויה תיאטרונית כמו "המתחזה", גם אם לא כל השחקנים מסוגלים לשאת את המעמסה, למרות התלהבותם.

ההצגה של "שברי זכוכית" בתיאטרון הקאמרי בבימויו של דייוויד תאקר היא המעניינת ביותר. בניגוד לרוברטסון ווודראף, שבנו כאן הפקות מאל"ף, גם אם התמודדו בעבר עם המחזות האלה, תאקר הגיע לכאן כדי להעלות הפקה שהצליחה מאוד בלונדון. נכון אמנם שכאן לא היו לו הבמה והתפאורה שהיו לו בלונדון, וחלק מעבודתו כבמאי נפגמה: ההצגה בלונדון מהממת ביופיה, כשהיא מנצלת את עומק הבמה ואת קירות הזכוכית. בהפקה בארץ יש קירות זכוכית, הנדרשים מן העלילה, אבל המראה הוא לא הצד החזק שלה.

תאקר הבין שכוחה של ההצגה – למעשה כוחו של כל תיאטרון – הוא קודם כל עבודת השחקנים. ולכן החליט שלא לשחזר את מה שעשה בלונדון, והיה נכון להסתגל. הוא לא הסתמך על תרגום שהכינו בעבורו, אלא עבר עליו מחדש עם השחקנים, ובסופו של דבר עיצבו השחקנים את התרגום, דבר שסייע להם להפנים את הטקסט והשפה.

תאקר אמנם חזר בקווים כלליים על ההצגה הלונדונית שלו, כי הוא מכיר אותה ואת המחזה היטב, אבל הישגו העיקרי היה יכולתו להוביל את השחקנים בדרך שבה יוציאו מעצמם את המיטב, בהתאם ליכולתם האישית ולמען המטרה המשותפת – ההצגה. וכך נמצאה פתאום לרולנדה שגרן, שהיא ברוך כלל קומיקאית שמפריות, איכות אנושית חמה; אלכס אנסקי עיצב תפקיד קטן ומעובד לפרטיו של בוס אמריקאי מלא חשיבות עצמית, וחגית בדעמי יצרה תפקיד מלבב מאוד של אשת הרופא.

אבל עיקר עבודתו של תאקר ניכרה בעיצוב שלושת התפקידים הראשיים: תפקיד האשה המשותקת מאימת הנאצים ומאימת בעלה כאילו נכתב בשביל סנדרה שדה, ואפילו היא חשפה ברמותה עוצמת רגשות שהצופה שמכיר אותה לא ידע כי הם קיימים שם; רמי ברוך התמודד באומץ עם התפקיד הקשה במחזה, דמות הבעל המורכב, הבעייתי, היהודי כל כך; ויהודה אלמגור ניצל היטב את התמימות שקיימת בדמות וגם בו, תמימות שלא כל כך באה לידי ביטוי בהופעותיו הקודמות.

מעל לכל, שרה על הבמה אווירה של ריכוז ורצינות שיכולות להפוך כל ערב בתיאטרון לחוויה שבה השחקן הופך את התפקיד לשלו. לא חזרה על מה שהיה בחו"ל, אלא דמות שמורכבת מהפוטנציאל שלה ושל השחקן.

הערה אחרונה מתחייבת: *שלוש ההצלחות האלה לא מוכיחות שום דבר באופן חד משמעי.* העובדה ששלושת אנשי התיאטרון האלה הצליחו לא מבטיחה שאחרים יצליחו כמותם. היא רק מוכיחה שאת הוויכוח הזה אי אפשר להכריע אפריורי לצד זה או אחר. כל הצגה היא מקרה בפני עצמו, שבעבורו צריך להביא את הכוחות הטובים ביותר שאפשר למצוא. השאר הוא הרבה רצון טוב ולא מעט מזל.

אלכס אנסקי ורמי ברוך ב"שברי זכוכית". תאקר הבין שכוחה של ההצגה בעבודת השחקנים

תשובות

1. "באתר בינואר": זו השורה הראשונה של "זיכרון דברים" מאת יעקב שבתאי.
2. ב"יום השנה השישי", בתקליט "מלחמה".

יופי / דורית לנדס

קרמים טובים וזולים

אתגר הוא למצוא תכשירים טובים במחירים נמוכים, ונציע כביכול כמה מהנות הבאות. זולים מאוד ומצוינים הם התכשירים של "מיתול קר" – מותג ישראלי המורכב על בסיס המינראלים של ים המלח, היפו־אלרגני, המציע קרמים ותחליבים מיוחדים לעור יבש, עור בוגר ועור שומני (לחות ליום או קרם לילה ב־36 שקל ל־75 מ"ל, ותכשירי ניקוי בסביבות 29 שקל ל־250 מ"ל). גם מוצריהם של "אהבה" ו"דיאסדי" מתבססים על המינראלים של ים המלח, אך יקרים במעט יותר. הלחות של דיאסדי, לכבל, עולה 44 שקל ל־50 מ"ל. קרם טיפוח של "אהבה" – 60–69 שקל ל־75 מ"ל.

שבעה דיווחים נפלאים על סדרה היפואלרגנית תדיקה מתוצרת כחול־לבן, "דרמור" שמה, פרי הפיתוח של בית הספר לרוקחות באוניברסיטה העברית. זו מציעה תכשירי ניקוי ומי פנים, קרם לחות (קל מאוד) וקרם הגנה ב־35–45 שקל. התכשירים מומלצים לבני שסובלים מרגישויות עור קשות, ובמקרים של כבוריאה הבורה.

"נרמסקין" מתוצרת המעבדות של ד"ר רזו כל־בול הוא קרם הפלאיה המפורסם. זהו תכשיר מסוג "קרם אחד שעושה הכל", ולא זו בלבד אלא שמצוין עליו במפורש כי אסור להשתמש בו עם כל תכשיר אחר. רשימת הרכיבים, שאמורה להופיע על האריזה, לא נמצאה. 69 שקל ל־60 מ"ל.

"מנוף", גם הוא מותג ישראלי אמין, מציע קרם שמכיל ויטמין אי ב־39 שקל ל־100 מ"ל, ושמן לעור ב־58 שקל ל־50 מ"ל.

מבין המוצרים המיובאים יוזכר "נאמבר סוון" מתוצרת "בוטס", קונצרן התרופות האנגלי, שכל מוצריו היפואלרגניים. גם "פלניטוד" ו"פונדס" מציעים מגוון נרחב של תכשירים לכל סוגי העור במחירים שמתחת ל־50 שקל, ולעתים מעט יותר (קרם הצוואר של פונדס – 63 שקל ל־45 מ"ל – מומלץ במיוחד). אפשר למצוא תכשירים של "אויל אוף אוליי" ב־30–40 שקל, וכן את מוצרי "רוק", האמינים וההיפואלרגניים שנושאים תמיד תאריך תפוגה, ב־65 שקל.

כשדיקסי...

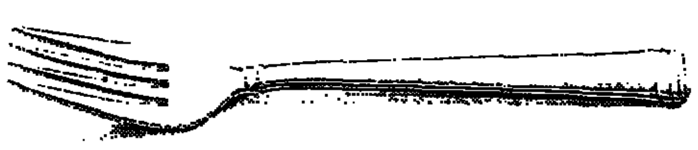

פגשה את כרמל

מסעדת דיקסי גאה להמליץ לכם על יין הבית שלה: גליל סלקטד אדום במתכונת מיוחדת

כמו כל מסעדה בעולם המכבדת את עצמה, ביקשנו גם אנו בדיקסי להציע לאורחינו יין מיוחד משלנו, יין שנוכל להמליץ עליו כיין הבית. התוצאה לפניכם: גליל סלקטד אדום יבש שהוכן ע"י כרמל מזרחי במיוחד עבור דיקסי. השילוב הנפלא של ענבי מרלו מבציר 92 עם קברנה סוביניון ושיראז מבציר 93, יצר יין קל, עשיר בטעמו. גליל סלקטד של דיקסי מתאים בדיוק לאופי המיוחד של המנות המוגשות אצלנו. לסטייקים העסיסיים מבשר אמריקאי מעולה, להמבורגרים מעוררי התיאבון, לדגים, לפירות הים, ועכשיו גם למולים (צדפות) הטריים המוטסים אלינו ישירות מצרפת.

יין גליל סלקטד של דיקסי יוצר בסדרה מוגבלת של 12,000 בקבוקים בלבד ולכן תוכלו להזמינו או לקנותו במסעדת דיקסי בלבד.

דיקסי גריל בר - יגאל אלון 120 ת"א (בית קליפורניה)
שעות פתיחה: מ-12:00 ועד חצות רצוף, 7 ימים בשבוע. טל' להזמנות: 03-6966123

GRILL BAR dixie דיקסי גריל בר

פרסומת

עיריית תל-אביב-יפו מגישה:
התזמורת הסימפונית תל אביב
TEL AVIV SYMPHONY ORCHESTRA

סדרת קונצרטים
סולני הפילהרמונית בסימפונית
מנצח ומנהל: איתי טלגם
קונצרט מס' 1
סולו: מיכאל הרן - צ'לו
בתוכנית: ליסט-"הפרלודים"
שומן-קונצ'רטו לצ'לו בלה מינור
צ'ייקובסקי-סימפוניה מס' 6 "הפתטית"
הקונצרט יתקיים ביום חמישי, 5 בינואר
בשעה 20:30, בתיאטרון נוגה
מכירת כרטיסים במשרדי התזמורת איצם "אוהל שם"
מחיר כרטיס 40 ש"ח
רח' בלפור 30, טל' 5252266, 299113
יום שישי 13 בינואר, בשעה 11:00 קונצרט שלישי
בסדרה המדוברת "טקסט ומוסיקה באופרות של מוצרט"
פרטים נוספים במשרדי התזמורת

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
נוסדה בתרצ"ו-1936 בידי ברוניסלב הוברמן
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

מספרי הטלפון שלנו:
תל-אביב – מחלקת המנויים – 03-5251502
חיפה – מחלקת המנויים – 04-664167
ירושלים – משרד "בימות" – 02-240896
מידע מעודכן 24 שעות ביממה במשיבון טלמסר 03-5652251
ובערוץ 41 בטלטקסט

מנצח: רודן... מנחה
...
ריווחה: לאורך נעוה השנה
בדלירה: קטעים ...
קונצרט מס' 3
יום ד', 4.1.95 20:30, היכל התרבות/סדרה ה'/ת"א
קונצרט מס' 4
יום ה', 5.1.95 20:30, היכל התרבות/סדרה א'/ת"א
מוצ"ש, 7.1.95 20:30, היכל התרבות/סדרה ב'/ת"א

רדיו

קול המוסיקה

06.06 *שחרית מוסיקלית.* מנדלסון, מוצרט
07.07 לקום עם מוסיקה. בטהובן
08.05 לקום עם מוסיקה. דבוז'אק, בטהובן
09.05 *לסינמאי:* קונצ'רטו גרוסו בסי־מינור, אופ. 3 מס' 6. סלמה: קונצ'רטו בסי־מינור לאבוב, לכלי קשת ולקונטינואו. מוצרט: דיורטימנטו מס' 11 ברה־מז'ור, ק. 251. מוצרט: שתי אריות של פמינו, מתוך האופרה "חליל הקסם". שוברט: שמונה ואריאציות על נושא מנגינה צרפתית לפסנתר ב־4 ידיים, ד. 624. ריליוס: קונצ'רטו לכינור ולתז. מנדלסון: סימפוניה מס' 3 בלה־מינור, אופ. 56, "הסקוטית"
11.57 בימת שיר. פאול צלאן – "פוגת מוות", תרגום וקורא – שמעון זנדבנק
12.00 קלאסי קל. אורי מאיר מנצח על תז. סימפונית אדמונטון. בתוכנית: הפתיחה לאופרה "הנסיך איגור". המילטון הארטי: סוויטה "צ'ילדר". שוברט: מרש צבאי. רליבה תהלוכה בכנסיה.
בריסק: קרנבל קנדי, אופ. 19
13.00 אבן השבוע. אבנראוש שיף, שיף מנגן באך. קונצ'רטו מס' 3 ברה־מז'ור לפסנתר ולתז. רי"ב 1054; קונצ'רטו איטלקי בפה־מז'ור, רי"ב 971; אריה ווריאציות 5־1, מתוך "וריאציות גולדברג", רי"ב 988; קונצ'רטו בדו־מינור לשני פסנתרים ולתז. רי"ב 1060
14.06 הדרן. צלילים וקולות בעקבות האמן
15.00 מסורי התקליטיה
16.00 גרנאדינה: "שירת הכוכבים", מוטר. פאחלבל: קנון לעוגב. מוצרט: "אקסולטטה יובילטה" בפה־מז'ור, ליוהנן המטביל, ק. 72. מוצרט: מיסה מס' 2 בסול־מז'ור למקהלה ולעוגב, אופ. 1. מוצרט: רקוויאם ברה־מינור, ק. 626
18.00 תקליטורים חדשים. במרכז התוכנית: התז. הפיל. של ברלין/ קלאודיו אבדו. מוצרט: סימפוניה מס' 25 בסול־מינור, ק. 183; סימפוניה ברה־מז'ור; שרה צ'אנג ותז. פילדלפיה/ וולפגנג סוואליש. פגניני: קונצ'רטו מס' 1 ברה־מז'ור לכינור ולתז. אופ. 6; תקליטורים שיגיעו ברגע האחרון
20.05 מאולמי הקונצרטים בעולם. התז. הסימפ. של ברלין/ מיכאל שנוואנדט. שוברט: הפתיחה "רוזמונדה". פולנק: קונצ'רטו לעוגב, לכלי הקשת ולטימפני. שומאן: סימפוניה מס' 3 במי־במול מז'ור, אופ. 97 מריאנה ליפובשק – מצו־סופרן/ רוברט הול – בס. אנדרש שיף – פסנתר. לידר מאת שוברט, שומאן וברהמס; מק. רדיו אוסטריה/ ארווין אורטנר. הלמס: שני מוטטים, אופ. 43. ריליוס: שירי מקהלה. בקנר: "אס ברוכה". ווהדרל'אמס: שלושה שירי שקספיר. ג. פינצי: שבעה פיוטים של רוברט בריג'ס. ר.וו. סטנפורד: "הציפור הכחולה"
22.57 בימת שיר. משה וינגר, שירים ותרגומים – לזכרו
23.00 ה. שיף קונצרט רזור. ס.ל. וייס: סונטה בפה־מינור ללאוטה. היידן: שלישיית פסנתר, הוב. 12/15. שוברט: "ליד המעיין ישב לו" (גש"ר וכ. פרנדריאן – מנור/ א. שמאייד – פסנתר)

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 פתוחים באולפן, מגזין
10.05 סלדריו
10.30 כריאות
11.05 מלח הארץ
11.30 גיל הזהב
12.05 עיתונות בבוקר
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 שירים של פעם
15.05 כראש צעיר
16.05 הוגה. בני הבדל
17.05 קול האמנויות
18.05 הכל מורשת
20.00 מבט לחדשות
21.00 אולפן לילה. מני פאר
22.05 עיתונות בבוקר (ש.ח)
23.05 דיון באולפן בעקבות אולפן לילה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
10.05 הכול דיבורים
12.05 כותבי היום
14.05 רבעי קסם
15.05 יומן הרין
16.05 צבע הכסף. עמת רוזנרב
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 מה אתה אומר
20.00 מבט לחדשות
20.30 אחד על אחד. ספורט
23.05 כל היום מוסיקה
01.05 לתוך הלילה

רשת ג'

06.06 הכל פתוח
07.05 אוקטן ג'
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר
11.05 סיאם וחנה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 לוהט. שש עשרי
14.05 חדש חדיש ומחודש
15.00 תלה רדיו. דידי הררי
16.00 קופסת הלהיטים
17.05 מקום במוסרת
20.05 M.T.V בגימל
21.05 כוחל המפרת. עם אמן
22.05 שיר לאמונה. ד"שים
23.05 לילה כחול עמוק

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 שש בבוקר. שירים
06.30 בוקר טוב ישראל
07.07 שבע אפס שבע
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 עבדות על הבוקר
10.05 נכון לעכשיו
12.50 בילדי היום. ביורא הפיצר
13.15 מוסל בטפק. של כרמן
15.05 יש עם מי לדבר. גבי גזרה־ביך
16.00 שעה לפני. רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.30 האגנות סוגר. רזרי ברקאב
20.00 הישראל שרוק 2
20.30 צער חצי. בזורטל
23.05 – 24 היום שהיה
24.10 ציפורי לילה משוחחת. גדעון רייכר
02.00 לא רוצים לישון. מוסיקה

גלגל"צ

07.05 מרים ברוך. אמיר אשר
09.05 התרוממות. לילך ברנע
10.05 שמש. אלי ישראלי
12.05 מיזג אוויר. אריק שמאי
13.05 ססטקה. סיוון רוזון
15.05 יזאב קסטר
16.05 חכם בבבישו. רון לוינטל
18.05 גלגלאנד. לאה עזו
20.05 מתחת לתגודה
22.05 לילה טוב. לילך ברנע

קולנוע

תל אביב

גורדון המחודש – האשה שיצירה שמם שמונשה. 18.00, 20.00. היומן של בני מורטי. 22.00
גן העיר – פריסילה – מלכת המדבר. 17.00, 19.30, 21.45
גת – חכם על גרודלים. 16.50, 19.25, 21.50
דיזנגוף 1 – מה עובר על גילברט. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – שמש בוכרינה. 11.00, 16.20, 19.00. רומן על אמנה. 21.50. ורוכיל. 13.40
דיזנגוף 3 – אל המעמקים הקפואים. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דקל – זה יכול לקרות גם לך. 19.30, 21.45
הוד 1 – נהר הפרא. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 2 – פורסט גאמפ. 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
הוד 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הוד 4 – אריץ הרישה. 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
הקולנוע – צה"ל. 14.00
חן 1 – ספרות זולה. 13.15, 16.15, 19.05, 21.55
חן 2 – חיבוק גורלי. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – צבע הלילה. 11.30, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – התיבה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
מ"לה 1 – המסכה. 17.00, 19.30, 22.00
מ"לה 2 – מיימקס. 17.00, 19.30, 22.00
מ"לה 3 – הלקוח. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – סיפור חיים. 12.00, 14.15, 16.40, 19.20, 21.45
לב 2 – משפחת התרמנים. 12.15, 14.30, 17.00, 19.45, 22.00
לב 3 – רוצחים מלידה. 16.50, 19.30, 21.50. בשם של אבנים. 12.05, 14.00
לב 4 – לייונהרט. 12.00, 14.10, 18.00. קרוב. 22.00. בשם של אבנים. 16.10, 20.00
מוזיאון – חוות המלאכים. 17.00, 19.30, 22.00
מקסים – ספרי. 19.15, 21.40
סינמטק – ציחה הפואטיה הודיקה. 17.00, 19.30, 21.45
צפון – אקזוטיקה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 1 – ברצלונה. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 3 – מלך הארורות. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 4 – אגנה מרדנית. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 5 – הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.15, 22.00
תל־אביב 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – המסכה. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – שודדות על עקבים. 17.00, 19.30, 22.00

ירושלים

ג"ל 1 – נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.30
ג"ל 2 – שודדות על עקבים. 16.30, 19.00, 21.30
ג"ל 3 – אריץ הרישה. 16.30, 19.00, 21.30
ג"ל 4 – מיימקס. 16.30, 19.00, 21.30
ג"ל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
ג"ל 6 – אקזוטיקה. 16.30, 19.00, 21.30
ג"ל 7 – ראיון עם הערפד. 16.30, 19.15, 21.45
ג"ל 8 – חשיפה. 16.30, 19.00, 21.30
חן 1 – חכם על גרודלים. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 3 – ברצלונה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 5 – שירת הסירנה. 17.00, 19.30, 21.50
חן 6 – הסיוט לפני חג המולד. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
רון 1 – אהבה של גבר לאשה. 17.00, 19.15, 21.30
רון 2 – ילדות רעות. 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ירושלים – דרגונגל. 18.00. סיפור חיים. 21.30

חיפה

אורלי – סיפור חיים. 18.45, 21.15
סינמה קפה מוריה – ציחה הפואטיה הודיקה. 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי – הלקוח. 21.15. שמש בוכרינה. 19.00
פריסילה מלכת המדבר. 19.15, 21.30
עצמון 1 – נהר הפרא. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 2 – המסכה. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 3 – מיימקס. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 4 – שודדות על עקבים. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 5 – ראיון עם הערפד. 16.30, 19.00, 21.15
פנורמה 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 18.45, 21.30
פנורמה 2 – אקזוטיקה. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 3 – אריץ הרישה. 16.30, 19.00, 21.30
רב אור 1 – חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 2 – מה עובר על גילברט. 16.45, 19.00, 21.20
רב אור 3 – הסיוט לפני חג המולד. 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 1 – ספרות זולה. 18.30, 21.20
רב גת 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20

רמת גן

רב מור 1 – חכם על גרודלים. 16.45, 19.00, 21.25
רב מור 2 – *ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.00, 21.20*
רב מור 3 – מה עובר על גילברט. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 4 – *ספרות זולה. 16.00, 18.40, 21.30*
רב מור 5 – חיבוק גורלי. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 6 – *צבע הלילה. 16.45, 19.00,* 21.20
רב מור 7 – פורסט גאמפ. 16.00, 18.45, 21.30

אור-יהודה

ג"ל 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – מלאכים בחוששת. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – צבע הלילה. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45

אשקלון

ג"ל 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – המסכה. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
ג"ל 4 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל – שודדות על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45
חן 1 – חכם על גרודלים. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – צבע הלילה. 19.30, 21.50. התיבה על תנאי. 17.00
חן 3 – חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 21.50. מלאכים בחוששת. 17.00, 19.25
חן 5 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50

באר-שבע

ג"ל 1 – נהר הפרא. 16.30, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – ראיון עם הערפד. 16.30, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
ג"ל 4 – שודדות על עקבים. 16.30, 19.15, 21.45
רב נגב 1 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
רב נגב 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 3 – צבע הלילה. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4 – התיבה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50

בת-ים

חן 1 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.25, 21.55
חן 2 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – התיבה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.55
חן 4 – שודדות על עקבים. 17.00, 19.25, 21.50
חן 5 – צבע הלילה. 21.50. מלאכים בחוששת. 17.00, 19.30
חן 6 – מיימקס. 17.00, 19.25, 21.50
חן 7 – המסכה. 17.00, 19.30, 21.55

הרצליה

אודיטוריום דניאל – אקזוטיקה. 19.30, 21.30
מודיעין 1 – פורסט גאמפ. 19.30, 22.15
מודיעין 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00
סמאר 1 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.40, 21.50
סמאר 2 – מיימקס. 19.30. צבע הלילה. 22.00
סמאר 3 – נהר הפרא. 19.40, 22.00

חדרה

לב 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.20, 21.45
לב 2 – משפחת התרמנים. 17.00, 19.20, 21.50
לב 3 – סיפור חיים. 19.20, 21.45
לב 4 – זה יכול לקרות גם לך. 17.00, 19.20, 22.00

חולון

גל 1 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גל 2 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
גל 3 – שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
גל 4 – המסכה. 16.45, 19.15, 21.45
גל 5 – מיימקס. 16.45, 19.15, 21.45

כפר-סבא

ג"ל 1 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – צבע הלילה. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – פורסט גאמפ. 16.45, 19.15, 22.00
ג"ל 4 – שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 5 – ראיון עם הערפד. *16.45, 19.15,* 21.45
ג"ל 6 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 16.45, 19.15, 22.00
ג"ל 7 – אריץ הרישה. 16.45, 19.15, 21.45

כרמיאל

סינמה 1 – מיימקס. 19.00, 21.30
סינמה 2 – פורסט גאמפ. 18.40, 21.20
סינמה 3 – ראיון עם הערפד. 18.45, 21.20

לוד

סמאר 1 – מיימקס. 19.15, 21.30
סמאר 2 – ראיון עם הערפד. 19.15, 21.30
סמאר 3 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.15, 21.30

נס-ציונה

ג"ל 1 – נהר הפרא. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – ראיון עם הערפד. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – שודדות על עקבים. 16.45, 19.15, 21.45
ג"ל 4 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45

נצרת-עילית

ג"ל 1 – צבע הלילה. 16.45, 19.00, 21.30
ג"ל 2 – פורסט גאמפ. 16.00, 19.00, 21.45
ג"ל 3 – נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
ג"ל 4 – הכבל המטורף. 16.45, 19.00, 21.30
ג"ל 5 – שודדות על עקבים. 16.45, 19.00, 21.30
ג"ל 6 – המסכה. 16.45, 19.00, 21.30
ג"ל 7 – ראיון עם הערפד. 16.45, 19.00, 21.30

נתניה

ג"ל 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 2 – שודדות על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 3 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 4 – מיימקס. 17.00, 19.15, 21.45
ג"ל 5 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
חן 1 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 2 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 17.00, 19.30, 21.55
חן 3 – חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – חכם על גרודלים. 17.00, 19.25, 21.55

ערד

סמאר 1 – נהר הפרא. 19.15, 21.30
סמאר 2 – ראיון עם הערפד. 19.15, 21.30
סמאר 3 – מיימקס. 19.20, 21.30

פתח-תקוה

הכל 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.15, 21.45
הכל 2 – רוצחים מלידה. 17.00, 19.15, 21.45
הכל 3 – ראיון עם הערפד. 17.00, 19.15, 21.45
רם 1 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
רם 2 – שודדות על עקבים. 17.00, 19.15, 21.45
רם 3 – רומן על אמנה. 17.00, 19.15, 21.45

קרית-מלאכי

הקריה – המסכה. 17.00, 19.30, 21.30
היכל התרבות – מיימקס. 19.15, 21.30

קריות

קריון 1 – ראיון עם הערפד. 19.00, 21.30. מלאכים בחוששת. 16.45
קריון 2 – נהר הפרא. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3 – מלך האריות. 16.45. צבע הלילה. 19.00, 21.30
קריון 4 – מיימקס. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5 – אריץ הרישה. 19.00, 21.30. מסיבה. 16.45
קריון 6 – פורסט גאמפ. 16.45, 19.00
קריון 7 – שודדות על עקבים. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 8 – ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.00, 21.30. בגובה על הקרח. 16.45
קריון 9 – החמישה בחיתולים. 16.45. המסכה. 19.00, 21.30

ראשון-לציון

הזהב 1 – ראיון עם הערפד. 16.45, 19.15, 21.45
הזהב 2 – מלאכים בחוששת. 16.45, 19.15, 21.45
הזהב 3 – פורסט גאמפ. 16.30, 19.00, 21.45
חן 1 – ספרות זולה. 16.10, 19.00, 21.50
חן 2 – *חכם על גרודלים. 17.00, 19.25,* 21.55
חן 3 – חיבוק גורלי. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – התיבה על תנאי. 17.00, 19.30, 21.50
סמאר 1 – *צבע הלילה. 21.45. הלקוח.* 19.15
סמאר 2 – שירת הסירנה. 19.15, 21.45
סמאר 3 – פריסילה – מלכת המדבר. 19.15, 21.45
סמאר 4 – משפחת התרמנים. 19.15, 21.45
ראשון – *צבע הלילה. 19.30, 21.45*

רחובות

חן 2 – המתים ושקילה. 19.25, 21.45
חן 3 – סיפור חיים. 19.20, 21.50
הקסיפה הגדולה. 19.20, 21.45
חן 4 – פורסט גאמפ. 19.10, 21.50

רמת-השרון

כוכב – המסכה. 19.10, 21.40

ר"ג-גבעתיים

אואזיס 1 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 2 – שודדות על עקבים. 17.00, 19.30, 21.50
אואזיס 3 – ראיון עם הערפד. 17.00, *19.25,* 21.55
רב־חן 1 – ספרות זולה. 16.00, 19.00, 21.55
רב־חן 2 – פורסט גאמפ. 19.10, 21.55. *מלאכים בחוששת. 17.00*
רב־חן 3 – חכם על גרודלים. 17.00, 19.20, 21.50
רב־חן 4 – ארבע חתונות ולוויה אחת. *17.00, 19.20, 21.50*

רעננה

פארק 1 – מלאכים בחוששת. 17.00. ארבע חתונות ולוויה אחת. 19.30, 22.00
פארק 2 – נהר הפרא. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 3 – חכם על גרודלים. 17.00, 19.30, 22.00
פארק 4 – רוצחים מלידה. 19.30, 22.00. החמישה בחיתולים. 17.00
פארק 5 – מה עובר על גילברט. 17.00, 19.30, 22.00

מכזا من الأصل

هكذا من الأصل

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 מהדורת חדשות בערבית
06.45 האומבובים מתעמלים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 הוי הבנשה באוסטרליה. מתורי החיים ביער הגשם
08.30 חברה. סיפורים מהודים
08.50 סיפורים מהודים. הטלם
08.55 הבנות הבקרה. במגר העכבישים 2
09.10 בממלכת בעלי החיים. העכבים
09.25 הגיל הרך. שרשר בתפר. שפת שונות
09.50 משהו אמרו לא. ב־ריד
09.56 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך
10.00 קשר משפחתי. צילום כדרך התמודדות עם הזרים
10.30 היסטוריה כללית. המאה שלנו. מאחורי החזית (חלק א')
11.00 אנגלית
11.10 לראות השכבן. משטבים ומיוחבויות
11.30 תלמוד. שניים אוחזין
11.55 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 מדע החיים. והליכי חיים בטבע. בזי גיזול
12.10 מתמטיקה. טריגונומטריה
12.20 מדעים. בגט המדע. תופעות גרעין דנ"א
12.35 צרפתית
12.50 מוסיקה. בקצב הלב. מקצב המוזיקה (חלק ב')
13.15 מהדורמאנט על הזושושיות
13.30 שעת כושר
14.00 אטומס. משפחה (ש.ח)
14.30 במצולות הים עם דולפי. מסבנת האוקיינוס
15.00 חבובים
15.30 הרדוסים. פרק 14
16.00 הדרך לאמבולי. כוכבות מכבות
16.45 הזווה של אורטמן. סדרת הפשרה
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 מה שנקרא. סדרת דרמה למתבגרים. "מצשיקות לא קיבים בכבולה". על פי ספרה של ממדד שיר. עם חוה אורטמן, רבי מבצה, אהל קונבסקה המורים
18.00 ילדודו
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ספורט. תקציר משחק הליגה האיטלקית בכדורגל
18.40 חידושים והמצאות
19.00 חדשות בערבית
19.30 קוקטייל. תוכנית למשפחה
20.00 מבט שבועי
21.00 אולפן לילה. מבי מאר
22.05 "ספייגל סף". '84. קומדיה על בכמר פרטי
23.30 מהום למור. ריצמם ועמנואל הלפרין
24.00 פסוקי של מקום

ערוץ 2 (22)

14.00 מסע בין כוכבים – הדור הבא
15.00 אמת או חובה. מבי צלקת
15.30 שרוך הלורד. סדרה מצוירת
16.00 היפים והאמיצים
17.00 5 עם רפי רשף. תוכנית בעניני היום
17.30 וידיאו זוק – מוסיקה 2
18.00 חלום עליכם. עזרי ויסמן
18.30 חדשות
19.00 סהרי, שעשועון. אקי אבני
19.30 שרה. אבא אמר הקוגרול
20.00 החדשות
20.30 כמו. מבזק שבועי הסוקר את שוק ההון. מבזמה בסיטות בגד סיפורים והמסים קטבים. אשת קוסלר
20.45 פסטיבל. יגאל שילון
21.35 בשידור חי. רן שילון. תוכנית מיוחדת לשנה החדשה. עם אבנים הבאים שעשר את השנה
23.30 מאולם האופרטימה. "קונצרט השנה החדשה". עם התזמורת הפילהרמונית של וינה בניצוחו של זובין מהטה
24.00 החדשות
24.05 "קונצרט השנה החדשה". המשך
01.15 שיר בלילה

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי/ הגבירה הבצירה
09.00 לחיות את הזיים. פרק 139 (ש.ח)
09.45 צעירים חסרי מנוח. פרק 1215 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 לוטי אהבנוי
11.30 סלטסה. פרק 45 (ש.ח)
12.15 שכנים, שכנים. פרק 691 (ש.ח)
12.40 פלקון קרסט. פרק 165 (ש.ח)
13.30 קיצבים
14.15 לערוף רווק
15.00 כתוק. פרק 162
15.45 נוסס לטריגר
16.35 שכנים, שכנים
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחיות את הזיים. פרק 140
18.50 צעירים חסרי מנוח. פרק 1216
19.30 שידור מקומי/ המעבה של מסקואלי
20.00 סלטסה. פרק 46
20.50 פלקון קרסט
21.40 הזשר על הבר
22.10 אוזות
22.55 סיבונים
23.45 המאבק
24.10 איש משטרה
01.00 רצח במשיכת קולמוס

סרטים (04)

10.30 "שיעור גדולי". ארה"ב '88. 89 ד'
12.05 "בכוי אני אוהבה". ארה"ב '84. 69 ד'
13.15 "שרמת משטיננים". ארה"ב '36
14.35 "ראיון עם הבכאריטארית". סים בריטון
15.00 "אישה נטושה". צרפת '92. 85 ד'
16.30 "אף אחד לא מושלם". ארה"ב '89
17.55 "חייל של הבית". ארה"ב '88
19.30 "הפיגה בפרכו". ארה"ב '84. איש עסקים הבשרי באשרי, מוקסם מיהודיה של אשה באבזות. עם ג'ין ויילדר
20.50 חדש בקולנוע
21.00 "קריוה משפחתית". צרפת '92. עורך דין יאשר מגלה בוקר אחד שאשתו עזבה אותו, ושמשרדו מסור אותו כשל צמצומים. כיוון שאין לידידיו זמן עבורו,

הוא משוטט עם קבון חסר בית. עם האנק לבדון ומפריק סיסמים. במאית: קולין סרו. 91 ד'
22.35 "רוקסר רשודים". ארה"ב '83. פרופסור לאנגלית באוניברסיטה, איש עיין ומרובע, מסתבך עם פושעים. עם רן אקרויד, ההאדי המטן האחרים. במאי: מייקל פרסמן
24.05 "דאוקטר". ארה"ב '90. מרעע המפתח מסוזה לייצור מלאכותי של אברי גוף, נרצח ומחזיר עצמו לעולם החיים במטרה לנקום את מותו. עם ליאם ניסן
01.40 "קשר השתיקה". אנגליה '91. 83 ד'

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 רוגבי עולמי
17.00 כדורגל ישראלי. המשחק המרכזי
18.00 כדורסל מה־NBA
19.30 גול תוגר. מבחן כדורגל ישראלי
20.00 בשידור
20.30 כדורסל מכללות
22.00 כדורגל ארגנטיני
23.30 גול תוגר. מבחן כדורגל ישראלי
24.00 ישרסם

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
09.00 המחוזק של כוריל (ש.ח)
09.35 יער הפרא. פרק 5 (ש.ח)
10.00 איק התותל. פרק 11 (ש.ח)
10.35 מאחורי הקלעים של "התבורה שלי"
11.15 "צעפרים יהודיו". ארה"ב '89 (ש.ח)
13.00 המחוזק של כוריל
13.35 אי המטמון. פרק 12
14.00 זוהו הולל. פרק 19
14.35 סוסקורי. פרק 21
15.05 היונן ושליטי היקום. פרק 48
15.35 אוחזי כם. פרק 44
16.10 בוורלי הילס 90210. פרק 61
17.05 שאלה של טבע
17.30 סאגמביה. פרק 52
18.05 יער הפרא. פרק 5 (ש.ח)
18.30 איק התותל. פרק 11 (ש.ח)
19.00 המחוזק של כוריל (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 בשוראים פלוס
20.25 הבורחי חדש לקשר
20.45 הכל נשאר במשפחה
21.15 חוק וסדר

הצגה שניה (06)

22.00 "התהילה של אבא". צרפת '90. זכרונותיו של נער צרפתי, שיוצא בתחילת המאה עם משפחתו לחופשת קיץ בכפר ומגלה לראשונה את יופיים של חיי הכפר והטבע. מבוסס על זכרונות ילדותו של הסופר מרסל פניול. במאי: איב רובר
23.50 "פורצי המכרים". אנגליה '54. על פיתוח הפצצה הבריטית, שנועדה לפרוץ את הסכרים הגדול בעמק הרוהר הגרמני בזמן מלחמת העולם השניה. עם ריצ'רד טוד, מייקל רדגרייב ואורסולה ג'ינס. במאי: מייקל אנדרסון. 119 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. תרבות ואמנות
12.00 דיסקברי. ארץ הבראשית האסורה
13.00 דיסקברי. צילו של מאגיינר
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 דיסקברי. ארץ הבראשית האסורה
17.00 דיסקברי. צילו של מאגיינר (ש.ח)
18.00 ארט וסוסיקה רונגא. עידן הרפורמה
19.00 שאוזרן החרשות הצמית
19.30 מנולפרופה חיים בפרנסן
20.00 דיסקברי. אחד למיליון. קוריין
20.30 בתיב החוקרים. השפה החדשה של המדע
21.00 עולמם הנסתר של העטלפים
22.00 דיסקברי. באלאסקיקה. השמש
22.30 דיסקברי. העיר הבאה. פרק 1
23.00 דיסקברי. אחד למיליון. קוריין
23.30 בתיב החוקרים (ש.ח)
24.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

הדרך אחרי כרכות. 10.00, 14.00, 18.00, 22.00, 02.15
לילה מרהים. 12.00, 16.00, 20.00, 24.15, 04.15

הום סינמה (42)

מלך הגבעה. 08.30, 12.30, 02.00
ללקק ת'תות. 10.30, 14.30, 19.00
עולם מושלם. 16.30, 21.00, 23.30, 04.00

הום סינמה (43)

טיפת מזל. 09.30, 13.30, 17.30, 23.30
נקניק, נקניק. 11.30, 15.30, 19.30, 21.30, 01.30, 03.30

הום סינמה (44)

עוד צ'אנס לחיים. 07.45, 11.45, 16.30, 23.15
מתנשת בעל על ארבע. 09.45, 18.30
המיזמה. 13.45, 20.30, 01.15, 04.00

הארץ ממליץ

תיאטרון

◆ פנטזיה לפסנתר. מחזה של עליזה אולמרט על ישראלית החוזרת לפולין כדי למצוא את ילדותה שנקטעה בשואה, ומגיעה לעימות עם הפולנים שגרים בבית שהיה פעם ביתה. למרות חולשות המחזה והבימוי, ההצגה ראויה לצפייה בעיקר בגלל משחקה של זהירה הריפאי. היכל התרבות, ראשון לציון, 20.30.

מכתבים למערכת הארץ

האם צה"ל זקוק בכלל לקוד אתי?

אחת הדרכים שבהן גמלה החברה לאנשי המקצוע על הקרבתם האישית למען השירות לחברה היתה מתן אוטונומיה מקצועית. שני ביטויים בולטים לאוטונומיה זו: ראשית, שליטת חברי המקצוע בתחום ידע מסוים, כולל בחירת מועמדים חדשים לרכישת הידע, דרך הכשרתם וקביעת התנאים המכשירים אותם לחברות מלאה במקצוע. שנית, קביעת סולם ערכים וכללי התנהגות מיוחדים לחברי המקצוע, המבטאים מחויבות מוסרית שהיא מעבר לנדרש בחוק. כללים אלה נקראים לרוב בשם קוד אתי.

אך מעל לכל, המאפיין את כל המקצועות הוא, שההצטרפות אליהם מבוססת על החלטה וולונטרית של המועמד מתוך מניע של שליחות חברתית.

האם צה"ל הוא גוף מקצועי הזקוק לקוד אתי? האם ניתן למצוא את הנסיבות האלה בצה"ל? רבים מצבאות העולם בנויים מחיילים מקצועיים. אנשים שהתנדבו לשירות החברה שבה הם חיים בדרך של שמירת הביטחון. גם בצה"ל משרתים חיילים מקצועיים רבים, אך הם מיעוט החיילים בצבא.

רוב חיילי צה"ל הם בשירות סדיר ובמילואים. הם לא התנדבו לשירות, אלא משרתים מכוח חוק שירות הביטחון. לכן, כאזרחים הממלאים תפקיד מכוח דרישה חברתית, אפשר לחייב אותם לציית לפקודות הצבא – אך אי אפשר לדרוש מהם לנהוג לפי אותן אמות מידה מוסריות הנדרשות ממי שהתנדבו לשירות. בעוד שהקוד מתאים אולי לחיילים המקצועיים בצה"ל, אי אפשר לכפותו על אנשי שירות החובה.

ההבדל כאן הוא בין הדרישה לנהוג במסגרת מה שמותר, חוזי דרישה שהחברה מציבה לכל אזרח מאזרחיה באמצעות חוקים ותקנות, ובין דרישה לנהוג במסגרת מה שנכון או טוב, שאותה ניתן לנסח בקוד אתי.

לא ניתן ולא צריך לנסות לכפות על אזרחים להיות אזרחים טובים. אם יש הכרח בצה"ל, שהעקרונות הנכללים בקוד האתי הרוח הם דרישות שיש להציבן לכל חייל המשרת בצבא בין מרצונו ובין שלא מרצונו – יש לכלול את העקרונות הללו בפקודות הצבא. שאם לא כן, מוטב להשאיר את הקוד למתנדבים לקצונה ולשירות קבע.

גרשון ב' גרונפלד
חיפה

אין מדובר בתלמידים בעלי צורך דחוף

בתגובה על הידיעה "כ־40% מהתלמידים הזקוקים לשירותי חינוך מיוחד אינם מטופלים" מאת אור קשתי ("הארץ", 27.12)

הכותרת יוצרת את הרושם, כאילו משרד החינוך מזניח את מחויבותו כלפי עשרות תלמידים, הזקוקים לשירותי החינוך המיוחד. האמת שונה. בשנתיים האחרונות חל גידול עצום במשאבים המוקדשים לחינוך המיוחד – מתוך מחויבות של משרד החינוך ליישום מלא של חוק חינוך מיוחד עד למועד הקבוע בחוק, בעוד כשלוש שנים. בשנת התקציב 95' יהיה תקציב החינוך המיוחד כמיליארד שקל (7.7% מתקציב המשרד), לעומת כחצי מיליארד שקל ב־93'.

המשרד מרחיב בהדרגה את הטיפול בתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, הן במסגרות החינוך המיוחד הן במסגרות של החינוך הרגיל. כל זאת למרות בעיות אובייקטיביות, הנובעות מסיבות חברתיות ותרבותיות, הכרוכות בהפעלה מלאה של החינוך המיוחד במגזר הערבי ובמגזר החרדי.

במסגרת תוכנית האב ליישום חוק החינוך המיוחד, שנערכה במשרד בשנתיים האחרונות ושרם סוכמה סופית עם משרד האוצר, נעשו כמה ניסיונות לאמוד את גודל האוכלוסיה של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, שיטופלו במסגרת החוק עם השלמת יישומו.

על פי אחד האומדנים הללו, יטופלו בעתיד במסגרת החוק עוד למעלה מ־50,000 תלמידים, שרבים מהם מטופלים היום אך ורק במסגרת החינוך הרגיל.

בשום אופן אין מדובר בתלמידים, שקיים היום צורך דחוף או חובה חוקית לשלבם בבתי ספר או בכיתות של החינוך המיוחד.

עופר ברנדס
יועץ בכיר לשר החינוך

קציני ביקור סדיר לא מונעים נשירה

בתוכנית הטלוויזיה בערבית בערוץ הראשון בהנחייתו של זוהר בהלול ב־17.12 עסקו בנושא נשירת התלמידים מבתי הספר הערביים. מפקח משרד החינוך טען בתוכנית, שהבעיה תיפתר ברגע שימונו קציני ביקור סדיר במגזר הערבי, כפי שאלה פתרו את הבעיה במגזר היהודי.

אלא שנשירה אינה תוצאה של אי קיום חוק הביקור הסדיר בבתי הספר (שהוא באחריות ההורים), ולכן לא ביקורת משמעתית באמצעות קציני ביקור סדיר תפתור את הבעיה. הנשירה בעיקרה גם אינה תוצאה של מצב כלכלי ירוד של ההורים, המביא אותם לשלוח את ילדיהם לעבוד במקום ללמוד – כפי שטען עוד המפקח.

לכן, להפנות אצבע מאשימה כלפי ההורים בנושא הנשירה, פירושו גם לעשות את חייהם של הממונים על החינוך קלים מדי, וגם להחטיא את המטרה של מציאת פתרון אמיתי לבעיה.

הנשירה היא קודם כל תוצאה של הרגשת תסכול של התלמיד, שאינו מצליח ללמוד בכיתה, והסיבה הישירה לכך היא אי יכולת של המורים ללמד את התלמיד הזה, המתקשה בלימודיו. אילו היה התלמיד מרגיש שהוא לומד בכיתה ומשתלב בה, והיה מקבל מן המורים יחס חיובי ותומך גם כשהישגיו בלימודים דלים – הוא היה עושה הכל כדי להישאר בבית הספר ולהמשיך ללמוד.

שום תלמיד לא יוותר על ההשתייכות החברתית לכיתה ועל חוויית הלימודים, אלא אם כן המורים דוחפים אותו החוצה מבית הספר.

הפתרון לבעיית הנשירה הוא בשינוי בגישתם של המורים ובהבנה שלהם, שעיקר תפקידם הוא קודם כל לעבוד עם התלמידים החלשים, ולא עם החזקים. כמו כן חייב להימצא גוף יעיל, שיכשיר את המורים לעבוד עם תלמידים אלה.

קובי גיסין
תל אביב

הפריון עלה, ואילו העובדים משתכרים פחות

אצל רבים בציבור, ובעיקר בקרב מעצבי המדיניות, הפוליטיקאים, אנשי משק וכלכלה וחברה, יש פליאה רבה על קיומה של אי נחת בציבור מהממשלה, ועל כך שהממשלה אינה זוכה לאהדה רבה בסקרים – וזאת בניגוד לכל האינדיקטורים הכלכליים, המצביעים על גידול בצריכה הפרטית וצמצום האבטלה. כלומר, בניגוד לכל אותם נתוני "מקרו", שלכאורה מצביעים על שינוי ושיפור כלכלי ניכר.

הסבר לאלה שאינם מבינים את הפרדוקס הזה יכולים לתת נתונים אחרים, מוצנעים משהו, שכל מי שמחפש אותם יכול למצוא אותם במאמץ קטן.

עיון בירחון המכון למחקר חברתי כלכלי של ההסתדרות מאוקטובר 1994 עשוי לסייע בפתרון הבעיה. הנתונים המופיעים שם מאלפים. הם מלמדים על שיעורי גידול בפריון לעומת גידול בשכר הריאלי. בשנים 1986–1993 עלה הפריון בסקטור התעשייתי ב־27.5% בעוד שהשכר הריאלי עלה רק ב־19.8%.

עיון מדוקדק יותר מלמד על פערים עמוקים יותר במגזרים של הסקטור התעשייתי. למשל, בשנים 1989–1993 עלה הפריון בענף כלי התובלה ב־24.1 אחוז, ואילו השכר הריאלי ירד באחוז אחד. בענף הפלסטיקה, לעומת עליית פריון של 20.4% ירד השכר ב־8%. בענף מתכת בסיסית עלה הפריון ב־39.1% לעומת ירידת שכר ריאלית של 11%.

הסקטור התעשייתי היצרני, שעליו נשענים מגזרי שירותים ומסחר, מעסיק מאות אלפי עובדים. רבים מהם שייכים לעשירונים התחתונים, שהם רוב מניינו של העם. בנתונים אלה יש כדי להסביר את תחושת חוסר שביעות הרצון בציבור הרחב: אי השתתפותם של העובדים בצמיחה והיעדרותם מחגיגת הצריכה.

לאן נעלם ההפרש בין הגידול בפריון לשכר הריאלי? התשובה תהיה: לכיסם של המעסיקים, וכמובן של הסוחרים והבנקים. כך או כך, לא לכיסם של רבים רבים מהעובדים. וזה ההסבר לתרעומת שחשים אלה כלפי ההישגים ב"מקרו" של מדיניות האוצר.

זאב שפיר
מזכיר ארצי בהסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה

אין כל שיתוף פעולה ותיאום עם "הבימה"

בתגובה על "הבימה השחקנים נגד גרי בילו, סיבוב נוסף" מאת ציפי שוחט ("הארץ", גלריה, 25.12)

בכתבה על מצבו של תיאטרון "הבימה" נאמר מפי השחקן יוסי פולק, "כי הידרדרות התיאטרון נובעת בין השאר מהקשרים ההדוקים שלו עם הביקורת". פולק גם טען, שגרי בילו ציטט לפניו מלה במלה את הביקורת על ההצגה "יתומים", חמישה ימים לפני שהתפרסמה.

הנני לציין, כי בין תא מבקרי התיאטרון, לא כגוף ולא כיחידים, לבין הנהלת תיאטרון "הבימה" אין כל שיתוף פעולה או תיאום בכתיבת ביקורות.

אליקים ירון
יו"ר תא מבקרי תיאטרון באגודת העיתונאים

הוספנו לפלפל של תל-אביב את הזעתר של יפו

דחף אחד/בינואר/1995

שנה חדשה

מבנה חדש

וזו רק התחלת החידושים

דחף אחד

בית דחף החדש שדרות ירושלים 49 יפו. פינת רח' בן צבי 2
מיקוד 68181. טל: 5127777 פקס: 5127766

בתי חולים

תל אביב – רמת־איכילוב, טל' 6974504 (ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגיה)
ירושלים – שערי צדק, טל' 555111 (פנימית, נשים, א.א.ג, ביקור חולים, טל' 701111 (כירורגיה); הדסה עין כרם, טל' 427427 (אורטופדיה, ילדים, עיניים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03.00 בוקר)
איינשטיין 40, רמת־אביב, 6415736 (עד 24.00); בבלי, קהילה 1, 6040552; אפרסמון, יהודה הלוי 110, 5613010
ירושלים – מגשר מאיר, הר החוצבים, 869744
חיפה – הנשיא, רמז, אבא חושי 99, 341113
באר שבע – קופ"ח כללית, שכון ג', 237712
רמת גן – יהלום, קריניצי 63, 6721968
חולון – אפרת, הופיין 52, 889153
בת ים – גבי בת ים, הנביאים 3, 5515671
נתניה – קופ"ח כללית, רזיאל 8 (עד 24.00), 603549; כיכר ציון 31 (מ־24.00), 628121
פתח תקוה – הרקון, שטמפפר 24, 9304515
כפר סבא – כנרת, ויצמן 119, 973228

עזרה ראשונה

מד"א – עזרה ראשונה (פעיל 24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111. ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222 נתניה 625110 באר שבע 281128 ברמת גן 988410 כפר סבא 974555 חדרה 333453
אזון קשבת לילדים ולבני נוער. טל' 03־621515
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולקהל הרחב. טל' 03־5400672, 03־5494899, 04־326727
בימים א'־ה' מ־09.00־13.00 וביום ב' מ־15.00־18.00
יד שרה תל אביב 813501 ירושלים 244242 חיפה 581704 בימים א'־ה' מ־09.00־14.00 וביום ו' מ־09.00־11.00
יד ביד – אזון קשבת לילד ולהורים תל־אביב לילד, 5226027
אנונימוס ארצי לילדים ונוער
תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02־256099
הקו הלבן יישען, עזרה ותמיכה לנפגעות הטיפוסקואליות. 03־292797
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לנערים ולגברים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ב' ו־ה' בשעות 18.00־22.00: ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מנוי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, מצוקות נפשיות במרכז לסיוע לנשים מכות. טל' 07־74907. בימים א'־ד' 08.30־12.00 בימים א'־ה' מ־16.00־19.00
ויצו 24 שעות קו אדום לנשים מוכות, טל' 03־5461133, 08־550506, 02־514111, 07־376318
קו חירום לנשים במצוקה 09־505720 ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'־ה', 09.00־14.00, 03־5421791
אוזן קשבת לגיל המבוגר ברמת השרון שירות טלפוני לבעיות רגשיות ומידע לקשיש ולבני משפחתו. בימים א'־ה', בשעות 16.00־20.00 5493244
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות, טל' 03־6961070, 03־6956763 א'־ה' 08.00־22.00. שבת וחגים ביום ו' 18.00־22.00
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" טל' 03־5220831 רח' מאנה 13 תל אביב ולת פתוחה מרכז מידע וייעוץ לצעירים 5101511 2; חיפה 04־381520
מר"ם – משפחות נפגעי סמים. מתן סיוע ומידע. בימים א'־ה' מ־09.00־14.00 שד' ירושלים 11, יפו, טל' 03־5170789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
אלכוהוליסטים אנונימיים 02־630524
הוועד למלחמה באיידס הסברה ומידע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' ו־ה' מ־19.30־22.30 טל' 5660380, 5604576 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לבריאות האורה בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר־שבע טל' 239094. בימים א'־ה' מ־09.00־14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים חולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974627/8; 6974627
מד"ביס – שירות רפואי בבית הכרת לב הביתך, טל' 03־5467733
שח"ל – 03־5625555
מוקד לב בגמ"א שירות לחולי לב 177־0226699
נ.ט.ל.י. שירות ניידות טיפול נמרץ לב. 03־5757788, 177־022־4224

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: דיזנגוף סנטר 294869, 285822
איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'־ה' מ־19.00־24.00. בימי שישי מ־15.00 עד 24.00. בשבת מ־08.00־24.00 6973696 6973670
ירושלים: הדסה עין כרם 16.00־22.00 254779
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: 177־022־3773

24 שעות

חדי"ן חשמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
טפוסים נחיתות עברית: 03־9731111
אבגלית: 03־9731122
תחזית מזג האוויר 03־9668855